

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HELSINGØR STADSBOG
1554-1555, 1559-1560 og 1561-1565

ÆLDRE DANSKE RÅDSTUEPROTOKOLLER OG BYTINGBØGER

HELSINGØR STADSBØG

1554-1555, 1559-1560 og 1561-1565

RÅDSTUEPROTOKOL
OG BYTINGBOG

UDGIVET VED
KAREN HJORTH
I SAMARBEJDE MED
ERIK KROMAN

AF
SELSKABET
FOR UDGIVELSE AF KILDER
TIL DANSK HISTORIE

KØBENHAVN
1981

UDGIVET MED STØTTE AF
STATENS HUMANISTISKE FORSKNINGSRÅD
HELSINGØR KOMMUNE
FREDERIKSBORG AMTSRÅD
SPAREKASSEN SDS – HELSINGØRREGIONEN
WIIBROES BRYGGERI A/S

ISBN

87 7500 144 6 (hæftet)
87 7500 145 4 (indb.

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE

har den 24. august 1955 besluttet at udgive
ældre rådstueprotokoller og tingbøger fra købstæderne
Malmö, Helsingør og Ribe.

Som et led i denne række udgives

Helsingør Stadsbog
1554-1555, 1559-1560 og 1561-1565

ved arkivar, cand.mag. *Karen Hjorth*
i samarbejde med fhv. overarkivar, dr. phil. *Erik Kroman*
under tilsyn af professor, dr. phil. *Aksel E. Christensen*
og professor, dr. phil. *Kristian Hald.*

INDHOLD

	Side
Indledning	IX
Helsingør Stadsbog 1554–1555	1
Helsingør Stadsbog 1559–1560	75
Helsingør Stadsbog 1561–1565	107
Tekstkritiske noter	551
Øvrighedspersoner	555
Mønt og vægt	557
Ordforklaringer	558
Personnavneregister	562
Stednavneregister	587
Rettelser	592

INDLEDNING

På Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Histories årsmøde i 1955 vedtog man at udgive en række ældre retsprotokoller (rådstueprotokoller og tingbøger) fra visse repræsentative danske købstæder. Selskabet har siden 1965 udgivet Malmø Rådstueprotokoller (Stadsbok) 1503-1548 og 1549-1559, Malmø Tingbøger 1577-1583 og 1588-1590, Ribe Rådstuedombøger 1527-1576 og 1580-1599 og Helsingør Stadsbog 1549-1556. Rækken fortsættes her med udgivelsen af yderligere tre retsprotokoller fra Helsingør. Også disse bind indeholder som de tidligere indforsler fra både rådstueretten og bytinget og betegner ofte sig selv som »byes bogh«. Borgmestre, råd og byfoged var i denne periode fælles om retsudøvelsen og protokollerne indeholder derfor alle slags sager vedrørende købstaden og dens indbyggere.

Kort efter udsendelsen af det første bind af Helsingør stadsbog i 1971 konstateredes, at der yderligere fandtes et bind bevaret som dækker tiden mellem januar 1554 og april 1555. Denne protokol er medtaget først i nærværende bind. Oversigt over de bevarede retsprotokoller findes i Sjællandske retsbetjentarkiver indtil 1919, Frederiksborg amt II, Helsingør byfoged. Foreløbig arkivregistratur udgivet af Landsarkivet for Sjælland m.m. 1974.

De gamle retsprotokoller fra købstæderne giver et varierende og levende billede af forholdene i købstæderne. Dette gælder ikke mindst for Helsingør, der på grund af Øresundstolden var en meget livlig by med internationale forbindelser.

Bindet 1554-55 består af 45 blade, folieret med en senere hånd, indhæftet i et dobbelt pergamentsblad af et antifonale fra 14.-15. årh. fordelet i to læg inden i et blad. Første læg er på 8 blade, fol. 2-17, andet læg er sammensat på følgende måde: i et læg på 4 blade, fol. 18-21 og fol. 42-46 er indhæftet 6 læg, a) fol. 22-23, 1 blad. b) fol. 24-25, 1 blad. c) fol. 26-31 3 blade. d) fol. 32-33, 1 blad. e) fol. 34-37, 2 blade og f) fol. 38-41, 2 blade. Fol. 43-45 er ubeskrevne.

Bindet 1559-60 består af 28 blade folieret med en senere hånd indhæftet i et dobbelt pergamentsblad med spor af skrift, som er skadet af fugt. I et læg på 2 blade, fol. 1-2 og 27-28 hvoraf halvdelen af fol. 1 og det meste af fol. 27 er afrevet, er indhæftet 2 læg, det første består af et blad, fol. 3-4 og det andet af 11 blade, fol. 5-27. Foran fol. 22 er et blad udskåret. Bindet 1561-65 består af 275 blade folieret med en senere hånd og indbundet i et dobbelt pergamentsblad af et graduale fra 15.-16. årh. med introitus til juleugen. På bindet er skrevet »sagebog fra anno 1561 til anno 65«.

Bindet er fordelt på ca. 10 læg, som på grund af en hård restaurering i nyere tid ikke kan beskrives nøjere.

Som i de foregående bind er teksterne gengivet bogstavret, romental er omskrevet til arabertal og tegnsætning og anvendelse af store og små bogstaver er normaliseret. Abbreviaturer er opløst og kursiveret. An- gående skriverrettelser og udgiverrettelser, de sidste i spids parentes ⟨⟩, henvises til de tekstkritiske noter.

Jeg begyndte arbejdet på udgaven på opfordring af udgiveren af det første bind af Helsingør stadsbog, dr. phil. Erik Kroman, som jeg hermed bringer min hjertelige tak for at have sat mig i gang med opgaven og for samarbejdet om den i de forløbne år. Jeg takker de tilsynsførende, professor, dr.phil. Aksel E. Christensen og professor, dr.phil. Kristian Hald, for deres flid og beredvillighed ved gennemgangen af den omfattende tekst og ved opklaringen af tvivlsspørgsmål.

Registrene er udarbejdet af stud.mag. Erik Kann, som jeg bringer min bedste tak.

På selskabets vegne retter jeg en varm tak til Statens humanistiske forskningsråd, Helsingør Kommune, Frederiksborg Amtsråd, Sparekas- sen SDS-Helsingørregionen og Wiibroes bryggeri, hvis økonomiske støtte har gjort udgaven mulig.

Karen Hjorth

HELSINGØR STADSBOG

1554-1555

[1r] Hans Dauittssen, borgere y Helszingør, er megh schyldig nij march danske for 3 allne grott lijffs engellsthe, szom han fick aff megh nouembris Martinii [11. nov.] 1557, och 3 allne leegis och 1 allne groue kledhe then 15. julii wghe nu fram farindis.

5

[Iv ubeskrevet]

[2r]

1554

Mondagen nest Felicis in Pincis [15. jan.].

10 Neruerindis Hans Dauidzssen, Henrich Moghenssen, Seueryn Munch, Niels Schreddere, Per Willumssen met meenige almue till tinghe.

⟨Mesther Jacob 1. tingh.⟩

Samme tiid tilltalede Per Willumssen mester Jaco**(b)** Bardskerre, giørindis 15 spørszmaall till hannom, om han willde besegle syn schrifftelige forplich- tingh, szom han loffuede oc tillsagde her till tinghe mondagh for s. Nicolaj Epi. dagh [6. dec.] forgangen, huor til for^{ne} mester Jacob suaredre kortt ney, tha war thette Pedhers første tingh till hannom for wlydellsze.

20 Item tillbødtt Symen Prydz seegh nu till tinghe, om han eller hans salighe hustru war nogen nogett gelld skylliigh, war han offuerbudiigh gierne att wille betalle eller være y theris mindne.

⟨Symen Prydz, Christopher Schredder.⟩

25 Item om nogen hagde hans goodz, hans salighe hustru Alheedt hagde wdtfaaitt till foruarin gh eller pantsett, att the wiillde wellgiøre oc giiffue thett till kiendne. Sammeledis om then beuilingin gh emellum hannom oc hans hustru her till tinghe, skeett anno 1550 mondagh for s. Gregorij dagh, [10. marts] om then schulle bliffue weedt macht eller ey. War thett

oc Christoffer Schredderis paa for^{ne} Alheedz arffuingis wegne hans fremsett oc spørszmaall, huor paa thennom gaffis for suar, att naar the andre dannemendh indhen raadz kome alle tillstædhe, wille the skillie thennom att mett retthe.

5

〈Taxatur inobediens.〉

War klagsmaall paa schipper Seueryn for wlydellsze, effther thij han icke willde mødhe kall, szom han war louligen kallitt tiitt oc offte.

- 10 Oluff Hemighssen, salige Raszmus Hemighszens sön aff Landzkrone, war her y byenn, giiffuindis Anders Sakszen her sammesteds fuld magt paa hans kiere modhers Karyne Raszmusses wegne oc hannom fuldh myndiigh giorde, liige szom han weedt eghen perszoen till stædhe ware,

15 [2v]

〈Fuld magt.〉

- att schulle till tinghe schødhe oc affhende fra for^{ne} hans modher oc hen-dis arffuinge oc till Henrich Mogenssen, raadtmandh her samme stedis, oc hans arffuinge till euerdeligh eye then hendis jordh oc grundh her y Helszinghøer, liggendis emellum Hans Bødkers gaardh oc Hans Gregoriussens gaardh wdt till Steengadhen tuert offuer fra for^{ne} Henrich Moghenszens gaardh oc grundh, szom Henrich nu wdij boer, war samme tiidt neruærindis, ther samme fullmacht war hannom tillsagtt, Albritt Schreddere, Willum Szommer, Jens Kraaghemager oc Jørgen Hannssen her samme steds, huilkett the oc her nu till tinghe haffue bestaaitt.
- 25 Effther huilken fulle macht nu forkynnt skötthe for^{ne} Andriis Saxssen samme iordh mett een andhen her liggendis nordhen optill Hans Gregoriussens gaardh oc nordhen optill Hans Bødkeris oc Hans Hoffmandz hawer fra for^{ne} Karyne Raszmusses, hendis børn oc arffuinge till for^{ne} Henrich Moenssen, hans hustru, børn oc arffuinge till euerdeligh eye, 30 skøditt stadffeste Jesper Muerre, Hans Pouellssen oc Jens Kraaghemager.

〈1 tde øll, hun kom till thennom szom droge påle opp hoosz ferghe-uaszen.〉

35

〈Taxatur inobediens.〉

Bødt kong^e. mts. byffogett Oluff Baghere, att han schulle sette borghen att wdtrette 30 s. for wlydellsze, thii han icke wille mødhe for rette, effther han tiitt oc offte war louligen kallitt oc giordis bøn for hannom, oc bleff han paa thenne tidt benaaditt.

⟨1. tingh.⟩

Item opbødtt *Mattis Kraaghemagere* *Mattis Pedherszens* aff *Gilleleye* hans bygningh, szom for^{ne} *Mattis Kroghemager* wdij boer, waar hans første tingh.

5

Item forplichtigh Oluff Bagher^s segh att wille løsse the pantt fra *Jørghen Keyszer*, szom *Jørghen tillwurtt* er for 15 march.

⟨1. tingh.⟩

10 Item opbød Dauidt Corney noghen pantt, szom war een kiortell, hører *Jørghen Skinghere* till, een ringh, *Lydkis suoffuer*, oc 2 ringhe aff *Henrich Møllebeck*, hans første tingh.

⟨2. tingh.⟩

15 Item opbødtt Niels Schreddere een ringh, hører *Maryne Randers* till, hans andnitt tingh.

[3r]

⟨Blasius.⟩

Tissze effther^e mendh bleffue wdkeeste att offuerweye, hues skell kundne 20 følghe om then leye, *Blasius schall giiffue* aff *S. Nicolaj kloster*. Oc han seogh willkaaritt att wille giiffue szamme leye wdt till tuendne tiidher, helffthen till paaske, helffthen till Michael. *Hans Dauidzsen*, *Mattis Perssen*, *Erich Munch*, *Henrich Monssen*, *Dauidt Corney*, *Jørghen Wiigh*, *Seueryn Munch*, *Hans Pouellssen*, *Jørghen Samsingh*, *Niels Schreddere*, 25 *Anders Saxssen*, *Willum Thomessen*, *Jens Klaussen*, *Jens Kraaghemager*, *Per Staffenssen*, *Per Willumssen*, *Hans Gregurssen*, *Henrich Pouellssen*.

⟨Sankt Nicolai kloster.⟩

Huilke for^{ne} tillsagde hannom y kloster thet husz, han nu y boer, met 30 kircken att schulle thet till haffue beholle oc gifflue ther aff om aaritt 24 mark dansche, huilkett han oc selff willigen weedtogh, dogh saa, om the wille fly hannom ther breff paa y syn liiffs tiidt, som oc loffuedis hannom.

Ther Henrich Moghenszens iordh maaldis.

35 Wdmeltis tisse for^{ne} aff raadit oc tisse effther^{ne} aff meenigheedhen *Mattis Perssen*, *Dauid Corney*, *Hans Pouellssen*, *Anders Saxssen*, *Iens Kraaghemager*, *Erich Munch*, *Iørgen Wiigh*, *Per Ienssen*, *Iørghen Keyszer*, *Hans Gregoriussen*.

⟨Iordemaall.⟩

Then iordh op y gaarindh noordhen Hans Gregoriussens gaar, szom strecker segh y syn lengdt fra byes strædhe intill Jens Moenssens hawe, optill Hans Hoffmandz oc Hans Bødkers hawe aff westher y østher er
5 69½ alne.

Bredden y then ostre ændne streckindis aff synder y nør er tolff oc tiuge alne.

Bredden wdt modt byes strædhe sammeledis aff synder y nørt emellum Hans Gregoriussen oc Helligesthis iord, som Lydke Fergemand y leye
10 haffuer, er tretthen oc tiuge alne.

[3v] Mondag som *Sankt Wencentii martiris* dagh passiøll [22.jan.] Neruærindis Sandner Leyell, borgemester, Hans Dauidzssen, Henrich Moghenssen, Seueryn Munch, Niels Schreddere oc Per Willumssen met
15 meenige almue till tinghe.

⟨Om baghere⟩

Samme dagh war anklage paa bagerne for hues wskell findis hooss then-nom wdij theris bagningh, end dogh the ware tillfforne tiitt oc offte baade
20 mest theris brødt oc væritt straffuit mett ordh her till tinghe, thi att Københaffns rugbrødt paa een huiidh weyde 54 lodd, ther emodt weyde Oluff Bagheris rugbrødd paa 1 alb. 40 lodd, Raszmusses y Hans Fynboes gaardh 41 lodd, Raszmusses y Frantz Bageris gaardh 39 lodd.

Københaffns huedhebrødt weyde 4½ lodd.

25 Oluff Bageris huedhebrødt 4 lodd, 1 quintyn mindre, Raszmus y Hanssis husz 3½ lodd, Raszmus y Frantzes gaardh 4 lodd.

Bleffue thennom endh nu for gudz skyldh forladitt, att the her effther skulle raadhe boodt her paa, szom the oc loffuedhe.

⟨Om Swin.⟩

War oc samme dagh stoor anklage paa suin, szom giøre nabooerne ther hooss stoor skadhe, besynderligh klagede burgemester Sandher her paa, thesligis Hans Dauidzssen oc Henrich Moghenssen.

The skadelige suin, som war klage paa, war Lydke Fergemandz, Hans
35 Bødkeris, Per Kempis, Iørgen Fynboos, Iost Klippingis, Bodell Schred-deris, Gertridt Lasz Hanszens etc.

Item bleff oc louiligen huer, szom suin haffuer, atuaritt, att the schulle holle theris suin aff gadhen, tesligis att inghen schall giøre suine stiier

hiemme paa gadherne eller udt *met* strandhen, huo *her* emodt giør schall bødhe sitt falldzmaall emodt kongen oc byenn szom een wlydigh borgere, [47] oc suinene driiffues till Helligesthus.

5

⟨1. tingh.⟩

Item wor klagsmaall paa *Per Hanszens* dreng for een szoo, han slo y hiell for lille *Hans Dauidzssen*.

10

⟨1. tingh.⟩

Opbødtt Oluff Fogedtsuendh effter beffalingh *Hans Hoffmanz* gaard, szom war hans første tingh effter *Bastyans* beffalningh.

⟨Schormagere.⟩

15 Item attuaredhe konge mtts. byffogett *Raszmus Skomagere* paa meenige lags wegne, att the schulle holle theris embedhe weedt liighe, holle skoo salle oc gissue köff paa effther tiidzens leyligheedt, szom köff er paa hudher till.

20

⟨Smedher.⟩

Item Bodell, ollermandhens for smedherne, bleff oc sammeledis attuaritt, att the schull holle hesteskoo salle, huem *thennom* behoff haffuer, for eet skelliggત köff.

25

⟨Kirkens glarwindue.⟩

Om kirckens glaruindue bleff louligen attuaritt, att huer haffue syne børn attuaritt, tesligis scholemesther syne discipler, att saadhant icke skeer *her* effther; er *thet* pefflinghe, schall scholemesther straffit, er andre, szom icke er wnder scholemesters tuckt, tha schall faderen att thett barn 30 staa till rette fore.

Sckøtte Oluff Schriiffuere haffuindis fulld macht aff *Hans Angues Weffuere*, borgere y Helszingborgh, fra fornc *Hans*, hans hustru oc theris arffuinge then hans gaardh, huss oc grundh, liggendis paa Kampergadhen emellum *Iørghen Thuessen* oc *Iesper Muerre*, till hans suoffuer

35 Otthe Kenheer, hans hustru oc theris arffuinghe till euerdeligh eye, skøditt stadtffeste *Hans Gregoriussen*, Erich Munch og Andriis *Saxssen*.
 ⟨machtsbreff y byes beuaringh.⟩

I td^e øll, then finge konghens styremendh till fastelaun 1554.

⟨2. tingh.⟩

War klagsmaall aff Andbiørn Suenssen paa schipper Seueryn, szom hans deelsmaall war, paa hannom, oc han icke willde mødhe, thet andnitt tingh.

5

⟨3. tingh.⟩

Opbødt Niels Schreddere een ringh, hører Maryne Randers till, war hans tridye tingh.

10

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt Anders Koorne then gaar, Iens Anderssen wdij boor, war hans andnit tingh.

⟨2. tingh.⟩

15 Item nu till tinghe forkyndede Pedher Willumssen mesther Jacops wly-dellsze, oc waar hans andnit tingh.

[4v]

⟨Jacob Fynboo.⟩

Samme dagh wntte borgemester oc raadh Jacob Fynboo, salige Hans 20 Fynboos szøn, mett hans brødre Rasrmus oc Pedher, att the motte haffue een boodt staaindis paa byes emellum Iens Moghenszens oc Sandher Leyells boodt op till *Sankt Olai* kircke gaardh, dogh saa, att huilke fremmede köffmendh eller kremere komme ther wdij att staa, schulle giiffue theris stade peninge till byen, oc naar thennom schall samme iordh op- 25 siigis, schall thennom atuaris 1 fierding aar till forn, oc the tha oplade samme platz mett saa good willge, szom the danemend nu thennom then wntt haffue.

Bleff samme dagh samtockt om Iacob Klockeris løn, att han schall haffue 30 till aars løn om aarit 15 march danske.

Fantz han till thenne dagh megitt forszømeligh y hans embede, for huilkett han icke kundne wndskylle segh, men sagde att wille raade boodt paa, tha gjorde Niels Schreddere kircke werge bøn for hannom till the danemendh, oc han bleff paa then tiidt omdragitt oc weed tienisthen.

35

Mondagh nest for Oculi [19. februar].

Neruærindis Christiern Perssen, burgemester, Hans Dauitzsen, Asgudt Mickellssen, Henrich Moghenssen, Niels Ienssen, Iens Klaussen, raadt-mendh, Per Willumssen, byffogit.

War Bent Hallindzffare kallitt oc Anders Baghere aff Mons Schomager oc icke wille mødhe.

Samme dagh skøtte Mattis Perssen fuldtmechtigh fra Per Szmidt, Oluff
 5 Smedt oc Lauris Perssen, salige Per Schredders suoffuer fra thennom oc
 theris arffuinghe oc till Saksze Klæmidzssen, hans hustru oc theris arff-
 uinge all then anpartt oc arsfuedell, thennom arffueligen tillkom effther
 salige Per Schredderis oc hans hustrues Lutzes dødt y then gaardh, forne
 10 Saxszes gaardh, han nu wdij boer, till euerdeligh eye, skøditt stadtffeste
 Erich Munch, Oluff Helyessen, Iesper Muerre.

⟨Machts breff y byes beuarinh, 1 td^e øll, han kom till fergeuaszen.⟩

⟨3. tingh.⟩

15 Opbødt Andriis Koorne then Jens Anderszens gaardh, han wdij boer,
 war thet tridie tingh.

[5r]

⟨Om then grøne lindh.⟩

Samme dagh wor Margrethe Boill Plutes dotther y retthe for een skarns
 20 wiisze, hun beffandz att haffue quæditt, szom Niels Søffrenssen weed syn
 eedh beuiisze hende offuer, att hun quadt y sitt husz, thett samme oc
 witnede och Hans Kleinsmedt oc Anders Kleinsmedt, att the hørde
 samme Margrethe opregne 7 eller 8 werss aff samme wiisze.

25 Giordis tha spørszmaall 3 ganghe till then meenighe mandh nu neruæ-
 rindis till tinghe, huadt thennom syntis om saadant squallers folck, først
 om then kallitt then grøne lindh, huilken er then første orsaghe, att saa-
 danne wiiszer ære dichtede om, huor till then meenige mandh suaredhe,
 att the szom saadan orsaghe ære till saadan oprører, att dannemendh oc
 30 dannequinder kaller nogett øegnaffn eller settær y wiiszer, schulle wiighe
 oc ryme byen oc icke komme her meere.

Tha wduuisdis aff tinghe tissze efftherne 16 mendh, szom war Iørghen
 Schomager, Oluff Helyessen, Saksze Klæmidzssen, Iørghen Wiigh, Ras-
 mus Baghere, Lauritz Ollssen, Niels Kirckilt, Anders Koorne, Per Hoff-
 35 mandh, Frantz Baghere, Mons Schomager, Mattis Lauritzssen, Reynoltt,
 Christoffer Schredder, Erich Munch, Bodell Schreddere.

Huilke forne ygen indkomme wellberodde, eendregteligen sagde att være
 berligtt oc nøttelligt, att saadantt wnøttigt sqallers folck Kirstyne, kallitt

Lindhen, tesligis Margrethe Plutzes dotther schulle wiighe byen oc icke nogen tiidt komme hiidt meere.

Item forwillkaaritt Benth Hallandzffare segh att wille føre hiidt till
 5 stædhe inghen dagh fiorthen daghe bewiss, att hues breff han hente y
 Københaffsen om Jens Mickellssen, satzis tien Hans Pouellssen, szom war
 skyldh paa for then wiisze, att then tiidh samme breff wdtgaffis, war
 neruærindis Jens Anderssen y Piilestræditt oc Niels Hammers bryggere
 suendh, hans forloffuere Lasz Ollsen oc Andbiørn Suenssen.

10

Same tiidt szette Jens Mickellszens broder Raszmus Mickellsen oc borghen,
 att han trøste att bekomme breeff oc seyll y Københaffn wdij saa maadhe,
 att the breefue, Bent nu hagde til stædhe, ware icke retteligen wdtgiffne,
 men att een pefflingh schreff *thet hemmeligh* paa eet lofft, hans forloffuer
 15 Pouell Teglmesther.

[5v] Sameledis szette oc Jens Mickellssen borghen wdii saa maadhe, om
 noghen effther thenne dagh kundne hannem offuerbewiisze, att han haff-
 uer wæritt mett att dichtett eller schreffuit szamme wiisze, ther szom saa
 20 beffandz, wiillde han liidhe tillbørligh straff fore, hans forloffuer Hans
 Pouellssen oc Per Hoffmandh.

Item bleff aff konge mits. fogettaabenhbar forkynndt, att huor szom
 noghen effter thenne dagh beffindis att quædhe szamme wiisze, schall han
 25 staa till rette ther fore szom een andhen missdædere.

<1. tingh. >

Item opbødt Iørgen Hanssen syn iordh liggendis hooss Per Kempis
 gaardh, waar hans første tingh.
 30 Sette schipper Seuern borgen, att huor szom beffindis beuiisligt, att
 samme wiisze er lagdt, dichtett, quædhen eller schreffuen y hans huss, will
 han wndnergaa tilbørligh straff, hans forloffuer Reynoltt oc Niels
 Kirckillt.

35

<Confederatio. >

Bleff Pether Snider oc Iost Klippingh fordragne wenlichen, om hues
 weenigheedt the samen hagde, weed saadanne willkaar, att huilken sam-
 me fordragh opbryder schall haffue forbrøtt till kongen oc byen 10 daler.

Mondaghen nest dominica Letare [4. marts].

Neruærindis Henrich Moghenssen, Seueryn Munch, Niels Ienssen, Jens Claussen, raadtmendh, oc Per Willumssen, byffoget.

5 ⟨Schipper Seueryn.⟩

Samme dagh opdagde schipper Søffren byes ferghe selffullig oc hørdis hans reghenschaff, tha bekiende han att haffue inghe hooss seegh oc kom byen till, szom han waar skyligh, ther han regnede mett Seueryn Munch søndagen nest epther the 11 tusindne iomftruers dagh [28. 10. okt.] $4\frac{1}{2}$ mark 6 s. 10 d.

Item end førde han offuer Jens Schriiffuer, fru Citzelle Knudt Perssens fogett, ther aff kom byen till all fortæringh oc løn affregnit 8 alb.

[6r] Item gaff for^{ne} schipper Seueryn tillkiendne, att then tiidt 1553 han førde her Klaus Biilldis folck offuer om iule tidi forgangen, sagde han 15 være burgemesthers Christierns beffalingh, ther emodh hagde han inghe hooss seegh, szom han tillfforne foruerffsuit hagde mett byes ferghe, 3 march.

Item samme dagh gaff han fran segh till Seueryn Munch for then siiste 20 offuerfförszell then 5. martij, szom byen tillkom, $3\frac{1}{2}$ mark $6\frac{1}{2}$ s.

Item endh hagde han fortientt mett baadhen 1 mark, then affquittedis hannom, for han hagde hulpitt oc bygd paa ferghen, huilckett szegh belöff tillhoffue met then mark, szom hannom affregnadis $2\frac{1}{2}$ mark 6 s. 25 10 d., szaa war han paa thette reghenschaff nu skyligh till byen 3 mark. Wndertagitt hues ygenstaar oc findis icke indkraffd till thenne dagh, paa huilckett findis ett registher hoosz hannom oc eet hoosz Seueryn Munch.

Mondagen nest Iudica [12. marts].

30 Neruærindis Seueryn Munch, Jens Klaussen, raadtmend, Pouell Teglmeister, Anders Saxssen, Per Booszen, Symen Prydz oc Lasz Hoffmandh.

⟨Wurdningh paa fergens oc baadh reedzschaff.⟩

Samme dagh, effter att schipper Seueryn segh beklagedhe att haffue 35 bekostedt helffthen ferghens reedzschaff, bleff samme reedzschaff aff for^{ne} danemendh werdeeritt, oc baadhens reedzschaff:

Baade seglene for 18 mark,
druff hallsz oc aarer for 4 mark,

the gamle tow, szom ware till ferghen, for 2 mark,
item 2 ganghe paa baadhen for 1 mark
affkorthett, hues schipper Seuern war byen sckylligh, bleeff tha byen
hannom effther thenne wärdeeringh skylligh 3 mark, thennom fornøffuit
5 Seuern Munch hannom effther burgemesters Sandners beffalingh.

[6v] Om byes ferghe, ther Lydke hende anammede.

Anno redemptoris 1554 then torsdag nest epther midtffaste søndagh
[8. marts], tha bleff wndtt oc tillladitt aff borgemesther oc raadt y
10 Helszinghøer byes ferghe till Lydke Ferghemandh her szamme steds for
dannemendz bøn skyldh then att schulle annamme oc føre epther then-
ne dagh mett saadanne forordh oc wiilldkaar, szom her efftherfføllger.
Først tha loffuede han oc tillsagde, att schulle her effther icke lade
15 findis nogen syn forszømmelsze formedelst druckenschaff, fortrodenheidt
eller noghen andhen brøst y nogen maadhe, szom tillfforne haffuer væ-
ritt fundnen hoos hannom.

Sammeledis att schulle fergen oc icke betro noghen andhen ther till,
wndnertagett han waar wdij loffuligh forffalldt met szoot eller siugdom,
oc tha schall saadant forffalldt tillkiendne giiffue.

20 Tesliigis schall haffue godt warerecht paa fergenn, ehuor hun er, oc att
inhet aff hendis reedzschaff schall forkomme for hans forszømmelsze
skyldh y noger maadhe.

Ther nest schall saa deele, hues han fortienner mett ferghen, først schall
betales the offuerroors karle, szom følghe hannom, for thoris arbeyde oc
25 wnderholldingh till øll oc maadh, hues siidhen er till offuers schall deele
wdij tuendne parther, then eene schall han behollde for hans mødhe oc
arbeyde, then andhen schall komme Helszinghøers bye till godhe, att
giøre reedhe oc reghenschaff till then mandh, szom borgemester oc raadt
hannom beffaller, oc antuorde hannom for huer reysze, han giør, wdhen
30 noghen lenger paaskudt.

Ocsaa hues riidschaff, szom nu er till fergien, schall antuordis hannom y
hendner effther dannemendz wurdningh, oc naar han then ygien fran
segh antuorder, schall tha findis saa godt ygen oc icke forargett y noger
maadhe.

35 Tesliigis hues riidschaff (ingen wndnertagen), szom hun her effther kandt
eske, then schall byen bekaaste helfsthen, oc then anden halffue part
mett liighe wiilldkaardh schall han haffue oc brughe fergiebaadhen,
szom forskt er.

Att tisze for^{ne} willkaar alle oc huer serdeelis schulle wbrødeligen holldis haffuer Seueryn Munch oc . . sagdt good fore, ther szom nogen hans brøst kandh findis oc retteligen offuer bewiiszes, tha schall han først være skildh weedt fergen.

- 5 [7r] Ther nest oprette all hendis forsømellsze oc beuisligh schadhe oc ther till indsettis wdij raadhusz kelleren oc icke komme ther wdt, før hand haffuer bedritt all schaden oc forszømellszen, oc bødhe sitt falldzmaall effther meenige almoes siigelsze etc.

10

Then 12. martii.

Neruarindis Christiern Perssen, Sandner Leyell, burgemesther, Hans Dauidzssen, Henrich Moghenszen, Seueryn Munch, Niels Ienssen, Iens Klaussen, raadtmendh, oc Per Willumssen, byffogett, mett meenighe borghere oc almue till tinghe.

15

(Sander Leyell.)

Samme dagh giorde burgemesther Sander een gangh, andhen oc tridye gangh till Bastyan aff Malmøø, salige mesther Christiern Perszens, szom war canich y Lundh, hans suoffuer, om han kiendis seegh wäre for^{ne} 20 mesther Christierns retthe arffuingh, oc om han willde suare till oc betalle, hues mester Christiern er skylligh till konge mtts. for eet løffte, for^{ne} burgemesther indgick paa hans vegne effter hans bøn oc begieringh, tesligis om han willde betalle borgemesther selff effter mester Christierns tuendne handschriffters lyellsze.

25 Huilktt szom for er rørdh bemeltte borgemester hannom oc tilbøditt wdij hans stue, neruarindis Andriis Saxszen, Lasz Hoffman, oc Symen Prydz, borgere her szamme steds, tesligis ærligh welburdigh mandh Iffuer Iwell, Hans Anderssen, slotsschriiffuer paa Hellszingborgh, oc Pedher Willumssen, her samme steds byffogitt, om for^{ne} Bastyan wiillde taghe seegh 30 thette spørszmaall till 14 daghe effter paaske.

War Bastyan tha begierindis, att borgemesther wiillde giiffue tillkiendne, paa huor stoor summa for^{ne} handschriiffther ære.

Huor till for^{ne} borgmesther gaff for suar, att *thet* war weedh 400 daler nogett meere eller minder.

35 Tha bekiende Bastian seegh selffuilligen att wäre bemeldte mester Christierns arffuingh oc ath wille suare till all gielldh oc kraff. Oc tha borgemesther tillbødt aff syn godhe willghe Bastyan, om han wille szette hannom wissen oc loffuen for samme hans peninge, wille han giffue hannom

sex wgher dagh fra thenne dagh oc antuorde hannom y hender szamme handschrifther, huor til Bastyan sagde segh ingen forloffuer trøste at bekomme her y byen, effther thii han war een fremmitt, wkyndt mandh her byen, men begieredhe att motte faa sex wghers freest, [7v] huilkett 5 bleff hannom wntt, huorffore han nu wdij menige mandz ahøere nu seghaab enbare forplichtede paa een erligh mandz loffue att wille hiidh komme ingen sex wgher oc betalle for^{ne} borgemesther till godhe redhe.

⟨2. tingh.⟩

- 10 Ther nest tillstedis Bastyan att han opbødt Hans Hoffmandz gaardh oc war thett andhet tingh.

⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Iens Bysuendh then iordh nest optill Niels Søffrenssen paa 15 hiørnitt, szom saligh Iens Schreddere otthe oc selff paa boddhe, war hans første tingh, huilken han opbødt effther, fulle macht, Iens Iffuerssen aff Wbberop y Otzherret, Citze Truidz modher brodher, tesligis Niels Skouffogett y Huidhelockerne paa hans hustrues slectis oc mettarffsingis wegne gaffue for^{ne} Iens Bysuendh her paa raadhusit then 6. dagh martij 20 forganghen, neruærindis Henrich Moenssen, Seueryn Munch, Niels Schreddere, Iens Klaussen oc Per Willumssen.

⟨1. tingh.⟩

- Item opbødt Iens Kraaghemager then Schingeris husz oc bygningh paa 25 Kagheholmen, war hans første tingh.

⟨Panth 3. tingh.⟩

Opbødt Sander Draghere nogen pantt, hører Maryne Randers till oc Anders Bagere, war thett tridye tingh.

- 30 Hans Schotteschreddere weedttogh att schulle anamme salige Iacob Skingeris son till segh wdij 7 aar till lerdom paa embeditt, tesligis till madt, øll oc klædher oc ther fore schall haffue 10 mark.

⟨Ad plebem questio.⟩

Gjorde borgemesther Sandher spørszmaall till meinige almoe, huad thennom burde, wäre seegh een, wäre seegh andhen, szom løffue till her Pedher, sogneherren, førindis løgn for hannom, oc han effter theris

sagn wdetroffuer paa predicke stoolen, huor till meenighe mandh sua-rede, att huilken ther findis ther mett effter thenne dagh burde icke att wndgaa straff ther for.

5 ⟨Om then wiise.⟩

Bleff then sagh, som forsket findis om berordt mondaghen nest for domi-nica Oculi [19. feb.] emellum Iens Mickellssen, Hans Pouelszens dreng oc Bent om then klamers wiisze, opsett intill Sancti Morthens dagh [11. nov.] nest kommindis wdij saa maadhe, huor thett høris eller spørgis 10 her forindhen, om nogen thennom war orsaghe, att then wiisze dictedis, schulle the lidhe tillbørigh straff fore.

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt Iørghen Hanssen then hans iordh liggendis optill Per 15 Kempe, war hans andnit tingh.

Andbiørn gaff till kiendne, at thett war hans andnit kalldh paa Thomes Baghere, oc han icke møtte.

20 ⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Seueryn Muerre then Iep Henningszes gaardt, han nu wdij boer, oc wor hans første tingh.

[8r]

1554

25 Skertorsdagh

(Herloff Trollis iordh.)

Neruærindis burgemester oc raadh oc samme tiidh tillsagde the erligh welburdigh mandh Herluff Trolle eett stöcke aff Helligesthus hospitalis iord oc grundh, att schulle faa till köffs, liggendis nordhen optill forne 30 Herluffs gaardh oc er y syn lengdtt aff østher y westher 40 alne, breddhen y then westre endne er fire alne oc y then østre ændne fem alne.

Mondag nest Iubilate [16. april]

⟨Bastyan⟩.

35 Kom Bastyan Hulszebroch aff Malmö her begieredhe aff konge mts. byffogett, att hannom motte nu y dagh stedis thett 3. loubudt paa Hans Hoffmandz gaardh, huor till fogedhen gaff hannom for suar, att the danemendh icke waare nu alle tillstædhe, men szomme y Roskillde mar-

kitt oc andhen stæds oc giorde spørszmaall till Bastyann, om han nu willde hollde syn forplichtingh, han giorde nu y dagh sex wgher forgangen, paa mondagh nest kommindis bliffuer, oc stille borgemesther Sander tillfredz effther the tuendne handzskrifffthers lydell salighe mesther Christiens, huor till Bastyan suaredre, siighendis segh icke nu att haffue tillstæde, huor mett han kundne stille Sander till fredz, tha forkyndede konge mits. byffogett arresteringh, weedt konge mits. naffn forbødt han loubudt att ydermeere gaa, ey heller nogitt att skulle beffatthe szegh met samme gaardh eller szamme gaardz rettighet, før end han haffuer nøysteligen stilltt Sander till fredtz, oc gaff Bastyan samme arridzstadz beschreuen wnder szitt signeett.

[8v]

Then 13. Aprilis.

Neruerindis Niels Ienssen, Iens Klaussen oc Per Willumssen mett dannehendh flere.

⟨Thomas Branth.⟩

Samme dagh wor een anklaghe fremszett, szom war, att een piighe with naffn Ellyne, Ælne Skingheris dotther aff Helszinghborgh, oc Bodell Baggers dotther Kirstyne hagde huer andhen tilltalitt, besynderligh sagde Ellyne, att hun saa, att een perszoen witt naffn Thomas Branth aff Dantschen laa paa szenghen hoosz Kirstyne, huor forne Thomas weedh høyeste eedt suaredhe, wnskullindis segh oc forne Kirstyne, att han all-driigh rördhe hendne ey heller· nogen tiidt wiste nogett andnitt mett hendne, end szom han motte wiidhe mett een erligh iomffru eller piighe, effther thii att inghen andhen beuiisz war paa ferdhe, tha formeddellst konge mits. fogitts mindne oc tilladellsze bleff szamme sagh fordellgett oc nedher lagdtt, dogh weedtt saadanne willkaar, att huor szom effther thenne dagh kandh betreffis, att forne Thomas giiffuer segh hemeligh elleraabnbare y samquem met szamme Kirstyne, tha schall hannom thenne sagh oc hende staa aaben oc konghens fogett tha haffue tesz magt att straffe szom with bør, effther thij han bekendner att haffue syn echte hustru oc 2 beggis theris børn y Dantschen.

⟨Thette skeet y Maryne Rheymerhusz.⟩

35

Mondag nest Cantate [23. april]

Neruerindis Hans Dauidzssen, Seueryn Munch, Niels Ienssen, Iens Klaussen, raadtmand, Per Willumssen, byffoget, Christoffer Hack, erligh

welburdigh mandz Niels Parszbergis fogett, *Mattis Perssen*, Albrit Schredere, *Iens Kraaghemager*.

Samme tiidt wdij *Per Willumszens* stue lesde Hans Dauidzssen the tuendne salige mester Christierns handtschriffter for hans suoffuer Basyan, tha bekiende thennom att være mesther Christierns eghen haand oc egett signeett oc sagde seegh fuldkommeligh att wille bestaa thennom oc fuldgjøre thennom.

[97] Tha forhiøltt hannom bemellte konge mtts. byffogett forne Bastyan,
10 om han nu will fulldgiøre syn forplictingh, szom han segh forplichtit paa
raadhuszitt y meenighe mandz ahøre nu y dagh sex wgher forgangen, oc
stille borgemesther till freedz effther the tuendne handskrifthers lyellsze,
eller met wissen oc lowen, huor till Bastyan att han icke war till sindz att
stille hannom tilfredz, før endh han wiiszes fleere handtschriffter.

15

⟨Bastian arresteeritt⟩

Tha tillsagde hannom konghens fogett: effther thii y wille icke holle edhers
forplictingh, ey heller budhe edher till att betalle burgemesther eller
wære y mindnelighet met hannom, tha arresteer iegh edher y konge mtts.
20 naffn een gangh, andhen oc tridie gangh, forbiudindis edher ingen steds
att draghe her fra byen, før endh y stille borgemesther Sandner tillfredz
met betalinghen eller met wisszen oc loffuen, tha suarede Bastyan, iegh
passer ther inthet paa, iegh er een indbyggere y riigett, ieg torff reysze,
naar migh lösther.

25

⟨Oc rymbde⟩

Om morgenen drogh han forachteligen her fra oc icke meere skøtte eller
agtede szaadan konge beszettningh.

30

Mondagh nest *Dominicam Trenitatis* [21. maj].

Neruærindis burgemesther oc gantzke raadh excepto Iohanne Dauch.

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt *Iens Bysuendh* then iordh nest optill Niels Søffrenssen sa-
35 ligh *Iens Schredderis*, oc war thett andnit tingh.

⟨3. tingh. Bastyan Hullszebroch.⟩

Item opbødt Bastyan aff Malmø Hans Hoffmandz gaardh, hannom till-
kom effther salige mester Christiern Pederssen, szom war kanich y

Lundh, oc war thette hans 3. tingh, oc war *hannom* szaa forhollitt, att
6 wgher her epther schall *hannom* skedis szamme gaardh.

Item opbødt Seueryn Muerre Iep Hemmingszens gaardh, war thett
5 første tingh.

⟨1. tingh.⟩

Item opbødt *Mattis Pederssen* paa Helligesthus wegne *then* bygningh,
szom Dorethea Iep Perszens wdij boodhe, war thett første tingh.

10

Bleff *then* sagh opszett intill S. Hanss dagh emellum Asgudt oc Iep Kle-
midzszens arffuinge.

Widnede Bodell Smidt oc *Per Hellebeck* weed hellgens eedt, att Asgudt
15 hagde sagdt for *thennom*, men Ieppe leffuede, att effter hans dødt wille
han leffne *hannom* eet støcke brødt, saa Ieppe schulle haffue aff syn
wnderholldingh all hans liffs tiidt.

[9v]

[3. tingh.]

20 Item opbødt Iørgen Hanszen syn iordh liggendis nordhen nest op till
szalige Lasz Hanszens iordh, waar thett 3. tingh.

⟨1. tingh.⟩

Item opbødt *Mattis Munch* *then* hans iordh liggendis emellum salige
25 Iep Hiudz gaardh oc Iacob Skingeris gaardh, war thett første tingh.

⟨Paa kirckens wegne.⟩

Gaff Jens Monssen till kiendne paa kirckens wegne om *thennom*, szom
haffue kirckens iordher oc andit skylligh ære till kircken, war hans første
30 tingh, att the wille betalle.

Item lesdis eet Lauritz Hoffmandz breff, szom mester Christiern gaff han-
nom paa 4 gaarde y Knislinge wdii Gyding herrit.

35 Samme dagh loodtt Christoffer Schreddere læsze noghen forschrifft *then*
herre van Depholtz, om hues arffuedeell hans wnderszotte wdij Waghe-
ffelldit kunde aff rette tillkomme effther salighe Allheedt van Bhremens
dødt, att szamme Christoffer war fulmechtig att tale paa szamme arffue-

deell, tesligis till szegh paa arffuingenis wegne anamme, hues efftherladendis arffuedeell thennom aff retthe kand tillkomme, oc bleff opszett intill s. Hanss dagh midtszommer nest kommindis.

Om tiisdagen epter [24. april].

Neruærindis baadhe borgemesthere, Seuern Munch, Jens Mogenssen, Niels Jønsen, Jens Klaussen, raadtmændh, oc Per Willumssen, byffogett.

〈Her Pedher y Hellsinghe.〉

- ¹⁰ Samme dagh tilltalede Her Pedher y Hellszinghe Bastian Hulszebroch
mett een handschrifft, beseglbt met mester Christierns signet, oc kraffde
ther mett eet hundritt daler for wnderholldingh, madt oc øll oc sengh
wdij 10 aar.

〈Bastian.〉

Item gaffis tillkiendne, att then besettningh, for^{ne} her Pedher hagde till-
fforn with kong^e mts. byffogett forkundt Bastian, then gaff han opp y
gaardh with Lauritz Hoffman oc Willum Nacht. Oc nu y dagh begierede
for^{ne} her Pedher besettningh paa nytt paa Bastyan, oc tha forbødt be-
mellte kong^e mts. byffogett Bastyan.

[10r] Sammeledis berette for^{ne} Her Pedher oc wdij rette steffnd hagde
for^{ne} Bastian hannom tilltalledt, att han hagde schreffuit hannom eett
breeff till, wdij huilkett schulle være hans ære anrørindis, huilkett breeff
bleeff oss oc forlæst, oc tha for^{ne} Bastyan alle ordh oc artickler ther wdij
sameledis bekende att være hans eghen handschrift, ther offuer sagde,
att ther szom nogne ord oc artickler wdij szamme breff beffandz, szom
ware Her Pedhers hedher eller ære anrørindis oc schreffuit y Malmö pingis
affthen, wiillde han staa hannom till alle rette. Ther nest fremlagde Her
Pedher een handtschrift, som han sagde, att salige mester Christiern
Perssen hannom giiffuitt hagde, paa eet hundrit daler indnehollindis,
szom mester Christiern war hannom skylligh, oc nu manedhe Bastyan
ther om, hwor till Bastyan suaredhe: »y erlige mendh, wille y sighe ther
paa, huad heller iegh bør att suare hannom her eller for myn bro pæll
wdij Malmø«, huor paa han gaffuis for suar aff kong^e mts. byffogett,
att effther Bastyan haffuer husz oc gaardh her y Hellszinghøer, war han
plichtigh att suare hannom her for rette.

〈Michell Anderszen.〉

Tha begierede Bastyan aff Her Pedher, att han wiille naffn giiffue een dagh, paa huilcken han wiille møde hannom her.

Oc the baadhe tha sellfuilligen forplictede segh att wille mødhe *her*
 5 then mondagh nest epther S. Hans mittszommer [25. juni] nu nest kommindis, mett hues bewiisz the emodh huer andre haffue paa baadhe siidher. Item samme tiidt bekiende *her* Pedher, att samme handschrifft war Lauritz Hoffmandz szøns Iørgens haand, thii att mester Christiern formedellst syn skrøbelighet icke kundne schriffue sellff paa then tidt.

10

〈Paa Pouell Mynteris wegne.〉

Item gaff burgemester Sandher then besettningh løsz, han hagde emodt Bastyan paa syne egne wegne, men hues tiltaell han haffuer hannom met att bezøghe paa Pouell Mynteris wegne, szom borgemester haffuer sagdt 15 godt for 20 daler, will han bliffue hoosz Bastyan om.

[10v] Mondaghen nest Dominicam Trinitatis. [21. maj].

Neruærindis burgemester oc gantzke raadh expto Henrico Magni oc konge mtts. byffogit met menige almue.

20

〈Pether Snidher.〉

Bleff lesdtt konge mtts. breff, wdij huilkett wor konge forbudtt, atth inghen fittalie, korn eller andhett schall wdtstådis aff landit besynderligh till Tydskelandh.

25

Item tilltalede burgemesther Sandher Pether Snidher for, att nogett hans goodz beffandz wdij Pethers være, oc hans kellersuendh hagde stollitt, then szom wor fødd i Campen, oc hulde oc dølte mett hannom.

30

〈3. tingh.〉

Opbødt Iens Bysuend then iord tuertt offuer fra Oluff Helliessen, 3. tingh.

〈2. tingh.〉

35 Item opbødt Iens Kraagemager Per Skingeris bygningh paa Kagheholmen, hans andnitt tingh.

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt Mattis Perssen paa Helligesthus wegne *then* bygningh, szom Dorothea Iep Persens otte, war hans andnitt tingh.

5

⟨2. tingh.⟩

Item opbødtt Seueryn Muerre Iep Hennings gaardh, war hans andnitt tingh.

⟨Om skoue oc ollengielldh.⟩

10 War anklage aff Morthen Perssen om hues ollengielldh oc for skow oc finge dag till Sancti Hansz dagh.

Samme dagh skødtt Morthen Perssen, szom wor slottsfogitt, sitt skell for meenighe mandh om hans omgenge oc fick gott skudzmaall.

15

⟨Pether Sniders borgen.⟩

Item sette Pether Snider borgen, for hues tillall burgemester Sander han-nom haffuer till att tale for høll oc døll *met* hans tiuendne, hans for-loffuer Symen Prydz, Christoffer Schreddere oc Knudt Guldsmidtt weed
20 100 daler att skulle mødhe *then* første tingdagh.

[11r]

⟨Om suin.⟩

Item samtocktis, att huilke szom haffue skaelige suin oc icke wille holle
25 thennom aff gadhen skulle indffør y Helligesthus, ther till *met* bødhe theris falldzmaall till kongen, her mett schall thett være nu *then* siiste aluerlige paa mindellsze samtockt aff meenige mandh.

⟨Morthen Perssen.⟩

Item wdtogis tisse effther^{ne} dannemendh witnet tings witne, att effther
30 meenige almues berettingh, samtocke oc beulgingh om for^{ne} Morthen Perszens skudzmaall, huillkitt meenige almue eendregteligen samtockte att wille giiffue hannom beskreffuet wnder byes indzegle, szom war: Pouell Teglmester, Seurin Muerre, Mattis Perssen, Erich Munch, Anders Saxszen, Per Booszen, Hans Pouelssen, Christoffer Schreddere, Willum Szommer,
35 Jens Kraagemager, Iørgen Guldsmidh, Symen Prydz, Anders Lauritzsen, Hans Ollssen, Andbiørn, Hans Dauidzssen, Saksze Klemidzsen.

⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Iens Kleinsmedt een kiortell, hører Christoffer Schomager till, war hans første tingh.

5 ⟨*Thet dantzskere goodz.*⟩

Item Hans Riiff aff Dantsken war for rette biegerindis att maae faa thett goodz beredditt aff Poppe Heddessens skiff, szom bleff wndner Skanhører, fick han saadan beskeedt, att naar then styreman hid kommer fra Hollandh, szom haffuer lagd godzitt *her* ingh y beuaringh till troere handh, oc giør redhe for, huem dett eller dett hører till, schall han, hues han paa købmandenis wegne widt skelligh beuiis, om thett thennom tillhører, gierne bekomme.

Item gaff szamme tiidt burgemesther Sandher tillkiende paa kong^e mtts.

15 wegne, att hues om samme goodz er forszømitt oc icke fortollitt, will han blifue weedt samme goodtz paa kong^e mtts. wegne.

Suarede meenighe mandh *her* till, att thett war icke tillbørligt, att han schall faa samme goodz, før end samme styremandhen kommer tillstædhe eller hans full.

20

⟨*Om gesther.*⟩

Item om fremmede hiidt beszoghe gestindis schall giiffue thennom till siune for byffogedhen wnder høyeste falldzmaal oc være kongens forrædere, haffue forbrutt syn hallsz oc hans booszlodt y kongens wäre, 25 *thete* er een aluerligh adtuarszell effter kongis beffalningh.

[11v]

⟨*Then 5. iunij.*⟩

Neruærindis Christiern Perssen, borgemesther, Hans Dauidzsen, Henrich Mhogenssen, Seueryn Munch oc Per Willumssen, byffogitt.

30 Samme dagh war Iehan Geritzssen Falckesen aff kong^e mtts. byffogitt tilltallit, huj han gjorde segh till een hemeligh schrifuer for fremmede wdtlendske follck att gjøre ameraelschap oc andnitt saadant, huorffore forⁿe Hans sette borgen with hundride daler, hans forloffuere Arilld Reebslagere oc Anders Gellerman.

35 Item war anklage paa Effuert Mattiessen, att han er then meenighe mandh till schade oc forderff, anklagerne ware Hans Pouellssen, Anders Saxssen, Lauritz Hoffman oc Pouell Teglmesther.

Onsdag for Botulphi [13. juni].

Neruerindis Sander Leyell, burgemesther, Hans Dauidzssen, Henrich Moghenssen, Lens Moenssen, Niels Iesssen oc Lens Klaussen, raadtmendh Per Willumssen, byffoggett.

5

⟨Hans Riff aff Dantschen.⟩

Samme dagh wor Hans Riiff aff Dantske y retthe mett hans wedderpartye Hedde Ennesen, szom war stuermann paa Poppe Heddskiif aff Staweren, hannom tilltalitt paa the köfsmendz wegne, szom tillkom thett biergitt goodz, huor till for^{ne} Hedde Ennessen suarede, att ther szom for^{ne} hans fuldmectigh wille lade segh met noye saa lenghe, att han kundne ophielpe schiiffuit, wille han forplicht segh haffue att føre szamme biergitt goodz till stedhe till thennom, thett tilhørde, oc tha kreffue till syn fracht.

15

Samme dagh bestoott Hans Riff att haffue førtt løgn for Per Oxsze, kong^c, stattholler, szom wor, att han sagde, att thett hioltis hannom fra wrette [12r] Willum Thomessen, Iørgen Guldsmidt, Raszmus Baghere, Hans Perssen, Christoffer Schreddere.

Kom oc samme dagh neruerindis Symen Prydz, Willum Sommer, Anders Gellermanndh, Henrich Møllebeck oc Lass Hoffmandh, Lens Kraaghemager.

⟨Hedde.⟩

Samme dagh bestoott Hedde att haffue saaldt nogitt klædhe aff thett biergegoodz, besynderligen orsaghe er, att nødt dreiff hannom ther till att kundne bekomme peninge att redde oc hielpe schiiffuit met. 24 stöcker, thet bestoott han burgemester att haffue anammet redhe peninge fore, oc er burgemester frii hemell, io saa dyert, szom thet galtt y Amstherdam.

Oc lesdis een supplicatz aff köfsmendene till burgemesther oc raadh y Dantsche, wdij huilken beffandz, att for^{ne} Hans Riiff hagde wretteligen førtt løgn oc anklage schriftlich till Dantsche, huor till for^{ne} Hans suarede kortt ney, att han aldrigh wor ther till orsaghe.

35

Vigilia Johannis. [23. juni].

Neruerindis Sander Leyell, burgemesther, Henrich Mogenssen, Seueryn Munch, Niels Iesssen, Lens Klaussen, raadtmendh, Per Willumssen, Wil-

lum Thomessen, Iacop Fynboo, Iost Grønigh offuer vare, szom ware offuer reghenschaff the 4 forsk^{ne} borgere, som the ther till droghe lodt haffuer.

- 5 Item suarede burgemesther Hans Riiff szom tillfforn, att ther szom thet ware dantzskere goodz, som wor paa Poppe Heddis schiiff, tha er thett forsuigett oc wffortollitt.

Samme dagh lesdis oc then contracht giortt emellum Hans Riiff oc
10 Hedde Ennessen.

Item lesdis oc køffmændenis supplicatz till burgemestere oc raadh y Dan-
ske, oc ther wdij beffandz, att Hans Riiff hagde friitt szamme goodtz wdij
saa maadhe, att konge mits. hagde giiffuit hannom thet løsz.

Huor till hans naadis tollere, att ther szom Hans thett kand giøre beuiisz-
15 liggt, will han tha wndne hannom oc thet att maa faa fritt.

Item sagde Hans, att ther szom han motte faa thet goodz friitt, will han
holle samme contracht, huor han icke thett maa nu bekomme, schall
szamme contracht till inthett være.

⟨8 daler datt Hans tillkomre.⟩

20

[12v] Thenne er besluttinghen, att ther szom szamme Hans Riff kan be-
kommen konge mits. breeff, att hans naade will wnde hannom thet frij,
tha schall thett hannom icke forhollis.

25

⟨Spørszmaall.⟩

End y dagh bestoode Hedde Ennessen, att hues goodz burgemester Sand-
her hannom affkøfft haffuer, will han bestaa hannom thet fulkommeligh
for eett fullt oc fast oc wryggeligt køff oc will wäre hans frij hemell ther
om for huer mandz tilltaell, szom ther mett rette agter paa at tale effther
30 thenne dagh.

Mondaghen nest festum Iohannis [25. juni].

Neruerindis baadhe borgemestere oc thett gantske raadh, Per Willum-
ssen, byffogett, mett meenighe borgere oc almue till tinghe.

35

⟨1. tingh.⟩

Item opbødtt Lasz Hoffmandh Knudh Henckellszens gaardh, war hans
første tingh.

⟨3. tingh.⟩

Item opbødt Mattis Perssen Dorothea Iep Perszens husz oc bygningh,
war thett 3. tingh.

5 ⟨Consederatio.⟩

Item wolldgaffue Christoffer Schreddere oc Symen Prydz theris sagh
thennom emellum paa tisse effther^{ne} dannemend, Symen paa Pouell Tegl-
mester oc Lasz Hoffmandh, Christoffer paa Mattis Perssen oc Olaff
Helyessen.

10

⟨Bastian, Her Pedher y Hellsinghe.⟩

Item opfeste Bastyan 30 s., for han brugede syn mundh wnøtteligen
emodh Her Pedher y Hellszinghe, szom war y sighe szom ingen erligh
mandh.

- 15 Tilltalede Her Pedher Bastyan mett then handschrift nu szom tillforn
oc Bastyan hagde megen opposziitz emodt Her Pedher, oc tha skiødt
for^{ne} Her Pedher seegh ind for syn tillbørlige dommer att mødhe till
s. Oluffs dag [29. juli] nest kommindis.
- 20 Hagde Bastyan tuiffuell om samme handschrift oc sagde, iegh weedt
icke om samme handschrift wor giort om pingis dagh nu nest forgangen.

[137] Sameledis oc tilltalede Bastyan Lauritz Hoffmandh for nogen breff,
szom Lauritz Hoffman hagde paa 4 gaarde wdii Knidzlinge wdij Gy-
dinghe herrit.

Suaredhe Lauris, att M. gaff hannom for^{ne} breff, dogh war ingen offuer-
uærindis samme tiidt, oc will føre ydermeere witnesburdh, naar paa
eskis, forplichtede the thennom att møde y dag 14 daghe.

30

⟨4. tingh.⟩

Item opbødt Bastyan Hans Hoffmandz gaardh, war hans 4. tingh.

⟨1. tingh.⟩

- Item opbødt Iens Bysuendl then gaard emellum Lutze Gregoriussen oc
35 Willum Snidkere, war hans første tingh.

Item tilltalede Bastyan Her Peder y Hellszinghe Bastyan met een hand-
schrift, mett huilken han manedhe paa salige mester Christierns wegne

100 daler, oc sagde, att for^{ne} mester Christiern then forseglede, for han dødhe, tha attspurde Bastyan hannom, huor mester Christierns taske war met hans signeet skeedt, strax effther han dødhe, huor till Her Pedher gaff for suar, att han thett icke wiste, tha fremlagde Bastyan samme 5 skeedt, beseglld wdii liidhen leenpoosze, tha skøødt Her Pedher segh att wille mødhe Bastyan for syne tillbørliche dommere y Roskiillde y dagh maanid.

Sammaledis tilltallede Bastyan Lauritz Hoffmand, huorlunde han war 10 attkommen the breffue paa the bondne gaarde wdij Gydingheritt, huor till Lauritz suarede att wille mødhe hannom her for rette y dagh 14 daghe mett syn beuiisz ther paa.

Item spurde Bastyan Her Pedher att om thett war hannom wiittherligt, att mester Christiern tröckte hans signeet for thett papyre breeff, Lauris 15 sagde segh, att han gaff hannom, tha suarede Her Pedher, att han tiitt oc ofste laante hans signeet, men han wiste icke, huadt han beseglde ther mett.

Item skøtte Lauris Hoffmand fra sigh oc syne arffuinge then hans husz oc 20 grundh, szom han fick effther hans fader broder Hans Hoffmandh, till Hans Perssen oc hans arffuinge till euerdelig eye, skøditt statffeste Mattis Perssen, Seueryn Muerre oc Oluff Helyessen, liggendis norden nest optill for^{ne} Hans Perszens gaardh, han nu selff wdij boer.

⟨1 td^e øøll hun kom till fergewaszen.⟩

25

[13v]

⟨3. tingh.⟩

Item opbødt Seueryn Muerre Iep Hennigszens gaardh, war hans 3. tingh.

⟨2. tingh.⟩

30 Item opbødt Jens Smidt paa biergitt een kiortell, hører Christoffer Schomager till, war hans andnit tingh.

Item opbødt Oluff Helyessen 1 kiortell, war hans første tingh.

⟨Om the böger y Hellszinghe.⟩

35 Item tilltallede Herluff Trolle for^{ne} Bastyan, huj han dierffuedis att ladhe taghe the mesther Christierns bögher, for^{ne} Herluff hagde y konge mts. naffn beslagit oc giort besettningh paa till her Pedhers y Helszinghe riigett till beste, for huilkett Bastyan icke kundne wndskylle segh, men

bekende att haffue laditt giort. Oc tha suaredhe till for^{ne} Her Pedher nu neruærindis till stædhe, att Bastyans dreng war effther samme bøgher oc førde till Københaffn, oc samme tadt skar han aff Danmarks Krønnek^e først faare wdij 6 eller 7 sexstiern, item mitt wdij 5 eller sex oc bagh⁵ y baagen 7 eller otthe sexstiern.

⟨Bastyan, Herluff Trolle.⟩

Huorffore for^{ne} Herluff eskedhe borghen aff Bastyan, thii han saadantt emoodt kong^e mandaett giort hagde, oc sagde segh ingen borgen wiste 10 att bekomme.

Tha effther att Herluff war kommen y forffaringe, att for^{ne} Bastian hagde her till tinghe opbuditt then hans gaardh her y byen, szom nu Hans Hoffmann wdij boer, giorde han forbudtt nu y dagt till tinghe, att han ingen schulle skødis eller affhendis till, før endh samme bøgher huer weedt syn 15 tyttell komme alle till stædhe.

⟨Asgudh oc Iep Bentzens arffwinge.⟩

Bleff Iep Bentzszens aruinghe weed saadan affskeed affuiiste, att ther szom the trøste att føre beuiss tillstædhe, att ther waar szøllff peninge 20 eller nogitt andnitt goodz effther for^{ne} Iep Bentzszens dødt, schulle Asgudt thett wdt rette, men ther szom the icke kundne bewiiszett, er han thennom inthett meere plichtigh, war samme tiidt Herluff Trolle hooss.

[14r] Mondagen nest for Canuti regis [9. juli].

25 Neruærindis borgemesther, raadh oc byffogett met meenighe borghere till tinghe.

⟨2. tingh.⟩

Samme dagh opbødtt Lasz Hoffmandh Knud Henckellszens gaardh, war 30 thet andnitt tingh.

⟨Symen Prydz, Christoffer Schreddere.⟩

Samme dagh tilltaledhe Christoffer Schreddere Symen Pryds, om hues arffuedeell han hagde thenne fulle macht, han hagde fra gressue Rodolph³⁵ till Deephollt paa hans husfrues modher søstthers fadhers wegne y Wagenffelldt, ther ware the paa baadhe siidher dom for thennom, tha bleff thett opszett till y dagh 14 daghe, tha schall thennom wedherffaris dem emel-lum.

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt Iens Bysuendh thett husz oc iordh østhen optill Willum Snidkeris gaardh, war hans andnitt tingh.

Item tilltalede Iens Monssen paa syn modhers wegne Lasz Willattzsen om
5 nogen gelld, bleff hannom forlagd att schulle endeligen betalle hendne
inden quell wnder hans falldzmaall.

⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Henrich Mogenssen eet pant, hører Benth Hallindzffaer till,
10 hans første tingh.

⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Iens Moghenssen een kaaber kandne, hører Iosep till y
Grønholtt, hans første tingh.

15

⟨Henrich Stolmestere.⟩

Item klagede Iost paa Henrich Stollmester, att han giorde hannom for-
køff, togh hans schippere wdt aff hans gaardh, szom han hagde tingett
øll aff Iost, oc förde fadene y syn gaardh, huor fore hannom nu for-
20 meentis att brughe nogen handlingh her y byen, huerken brygge eller
baghe oc nu sette borgen, hans forloffuer Mattis Kraagemager oc Per
Baghere for 1 hundritt daler.

⟨Om eett ackere.⟩

25 Item tilltalede burgemester Sandner Henrich Møllebeck om eet ackere,
han fattede segh weedt paa Hans Dauidzszens wasze, oc burgemester
thett hagde laditt biergitt paa konghens wegne, end dogh burgemester
hagde loulingen atuaritt hannom tillforn ther om wdij dannemendz
ahøere, oc borgemestere kyde hannom merkitt, oc Henrich benechtede,
30 att ther waar inthett mercke oc wiste inthet mercke att sighe wdaff, huor-
ffore forne borgemester hannom anklagede, thii han wille kongen syn
rettighet wdtaff.

| 14v |

⟨Pether Snidere.⟩

35 Item tilltalede end nu burgemester Sandner Pether Sniider nu saa well
szom tillforn, huj han hullde oc dullde hans goodz, szom hans tuindne
then carup keller drengh staell fran hannom, oc wor beuiislichen, oc icke
willde giiffuit till kiendne, for han hagde siddet y iern y otte daghe, oc

hagde thennom y huszit een maanit, for han bleff sætt, tha bar han szamme hooszer hiem, gaff till kiendne, att han hagde tuendne par hoszer att giøre for szamme hans tyff, huilken for^{ne} borgemesther szette y rette om, effther thij han hullde oc dullde *met samme* tiuff, oc begierede

5 eet tings witne ther paa.

Tha wdtmeltis aff tissze effther^{ne} 16 mendh, szom war *Mattis Perssen*, *Anders Lauritzsen*, *Symen Prydz*, *Hans Ollssen*, *Christoffer Schreddere*, *Per Staffenssen*, *Lauritz Hoffmandh*, *Iørgen Guldsmitt*, *Albrit Schreddere*, *Mattis Kraaghemager*, *Iens Guldsmitt*, *Erich Hanssen*, *Iens Kraagemager*,

10 *Anbiørn*, *Iørghen Wiigh*, *Iens Schoningh*.

Huilke for^{ne} dannemendh begierede att motte faa 8 dagis daghe oc bleff thennom wnt.

〈Bastyan, Lasz Hoffmandh.〉

15 Spurde end nu Bastyan Lauris Hoffman, huorlundne han war att kommen the mesther Christierns iordebreff paa the 4 gaarde y Gydinge herrit, huor till for^{ne} Lauris Hoffmandh suarede, att war retteligen ther att kommitt, tesligis hans eghitt iordebreff, szom mester Christiern hagde hansgaard y pant for.

20

[15r] Iacob Weffuere skødt sitt skudzmaall, fick gott skudzmaall aff burgemestere oc raadt oc meenighe almue.

Item gaff Lasz Hoffmandh *Mattis Perssen* eett fullti oc allt akalldh till
25 tinghe att schulle være frij oc kraffueszløsz, hans och hans arffuinge, for
hendne oc hendis arffuinge, fødde oc wffødde, for alltt rørindis oc
wrørindis goodz.

Item skøtthe *Mattis Perssen*, fuldmectigh paa Kirstyne Niels doothers aff
30 Trelleborgh, fra hendne oc alle hendis arffuinge till *Per Henckellssen*
hans arffuinge till euerdeligh eye, skøditt stadtffeste *Mattis Kraagemager*,
Anders Lauritzsen oc *Iens Kraaghemaghore*.

〈1 t^e oll.〉

35

Item sette Willum Nacht oc *Mattis Kraaghemager* borgen, att the schulle
wære hyn andhen wbeuaritt mett ordh oc gerninger, indtill the komme y
rette, hans forloffuer Willum Nacht oc *Anders Lauritzsen*.

Mondagen nest for s. Marie Magdalene [16. juli].
Neruærindis burgemesther, raadh oc byffogett excepto Iohanne Dauids.

⟨Bastyan.⟩

- 5 Samme dagh war Bastyan y rette, tha bødz hannom endh tha thett dom breff, szom sagdis aff for rette y dagh otte daghe forgangen, oc endh tha giordis spørszmaall till for^{ne} Bastyan, om han nøgedis *met samme* dom, huor till for^{ne} Bastyan suaredhe, att han gantszke well mett nøgedis oc tackede the dannemendh for rettferdigh dom y alle maadhe, om huil-
10 keth dom breff her findis een copie ordh fra ordh wdtschreffsuijt.
Item nu siidhen tilltalede Bastyan Lauritz Hoffmandh om thett hans ioordebreeff, *mester* Christiern hagde y pannt *met* hans gaardh, han nu sellf wdij boer for.
Oc spurde, huorlundne han war attkommen *samme* breff, huor till for^{ne}
15 Lauritz sagde, att *mester* Christiern hannom thennom andtuorde sellff y hender, dogh waar ther ingen neruærindis szamme tadt.

[15v] Tha bleeff samme sagh opszett indtill mondaghe effter S. Dionisij
[15. oktober] om the her forindhen icke kundne bliiffue wenligen for-
20 dragne, huor paa for^{ne} Lauritz seg y dag forplichtede paa syn ære oc rædelighet att wille paa szamme dagh mødhe till stædhe.

Mondagen nest Olai regis [30. juli].
Neruærindis borgemestere, meenighe raadh oc byffogitt.

- 25 War Symen Prydz oc Christoffer Schreddere y retthe, gaff tha Symen till-
kiendne, att ther szom for^{ne} Christoffer will suare till helfsten giellden,
will han være till fridz, att han gaan y halfst skiiifste.
Bleff saa forsagdt thennom, att the schulle taghe dannemendt till then-
30 nom oc szee, om the kundne fordragis ingen dagh otte daghe, men huor
the tesz forindhen icke kundne fordragis, schall tha thennom wederffaris
rett.

⟨Notandum.⟩

- 35 Item klagede oc gaff Iørgen Thuessen tillkiendne, att Niels Søffrenssen
köfste eet lam wloulig nu y løuerdaghsz forganghen.

⟨Om altherre iordhers leye.⟩

Item bleff forkynndett, att ingen schall draghe aff bye, for the haffue stil-

lett Henrich Moghenssen till fridz for leye aff alther^e iordher, her met er ther^e een aluerligh attuarszell.

⟨Taxsatur inobediens.⟩

- 5 Item bleeff Lauritz Willatzszen optegnitt hans sagheffall for wlyellsze, for han war louligen kallitt paa Anne Moghenszes wegne.

⟨Effwert Matzzen.⟩

- Item klagedhe Anders Saxssen, Pouell Teglmesther met meenige almue
 10 paa tissze fremmede wthlendzske folck huidt till byen, szom sidde y the beleyligste waninger menigheedhen till skadhe oc forderff, thii att the taghe næringen oc bieringhen fra thennom, besynderligen anklagede Andhers Saxsen, Lasz Hoffman, Hans Pouelssen, Iost Grønningh, Iørgen Guldsmidt oc Pouell Teglmester paa Effuerit Mattzsen, att han hagde tagitt
 15 theris gesterj fran thennom, ther szom the pleye att taghe øll aff oc andhen fettalye, ther gjorde Anders Saxssen, Iost Grønningh oc Lasz Hoffman beuiisligtt, att schippere hagde først tingett øll aff thennom, oc the forlockedis fra thennom aff samme Effuerit, om huilkett een supplicatz till borgemesther oc raadh findis till stædhe.

20

- [16r] Item forbødt kong^c. mits. byffogett y konghens naffn Effuerit Mattzsen, att han effher thenne dagh ingen köffmandzskaff schall bedriiffue huercken øll y t^e taell, ey heller kiødt, flesk, smør, fisk, weedt eller kull weed hans halszis fortabelsze, oc han schall tillspiile poorthen
 25 neder emodt strandhen, men att selge y potte taell er hannom wndt noghen tiidt.

⟨3. tingh.⟩

- Item opbødt Ienss Monssen een kaaberkandne, war hans 3. tingh, ther^e eene skeede till fogedhens.
 30

Item atuaritt burgemesther Sandner then meenige mandt, att ingen drager nogen stedt till fiskerij, før endh giiffue szegh till kiendne for byffogen, huor the wille, oc att the taghe een schrifft aff byffogedhen.

35

Item skøtthe Iørgen Hanssen fran segh oc syne arffuinge till Dauidt Corney oc hans arffuinge then hans iord, liggendis nordhen nest Per Kempis gaardh wdij ther^e strædhe, szom løber offuen fra Ferghe stræditt, skøditt stadffeste Anders Saxssen, Pouel Teglmesther oc Marcur Iørgenssen.

⟨1 t^e øll, then kom till *thennom*, szom hogh paa *thet* brokar for byes stræde emellum Henrich Monssen oc Hans Schonningh.⟩

⟨Om swin.⟩

- 5 Item klagedis paa swyn, att the schulle end nu holldে *thennom* y skoffuen oc icke gaa nogen till skadhe paa gadhen, huor the thett icke wille, schulle the bødhe een daler till konghen, thii att klagedis paa Gundnill Dagi^s suin, Symen Prytz, Hans Ollszens suin.

10

⟨Om hwndne.⟩

Item om hundne bleff oc louligen atuarit, huo *thennom* holler wden y lencke, han schall bødhe sitt falldzmaall 1 daler till byen 1 daler oc være aff met sitt b .

Item atuaridhe burgemesther Symen Prydz, att han schall holle syne 15 suyn y skoffuen, thii the *gøre* hannom stoor skadhe.

⟨3. tingh.⟩

Item opbødt Mattis Munch *then* iordh nordhen optill Iep Huidz gaardh, war hans 3. tingh.

20

[16v] ⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Mattis Perssen thett Helligesthus husz oc bygningh, szom nu Willum Rhe wdij boer, war hans fførste tingh.

25

⟨3. tingh.⟩

Item opbødt Oluff Fogedesuendh *then* husz oc iordh, szom ligger østhen nest optill Willum Snitkeris gaardh, oc Anders Guldszmedt y boodhe, war hans 3. ting.

30

Copye aff Mattz Muncks breff.

Iegh Mattis Munck, borgere y Malmø, bekender mett *thenne* myn hand-schrifft, att iegh haffuer gifftuit erligh mandh Mattis Lauritzsen fulldt magt oc beffalingh att skøde een iordh, liggendis y Hellsinghøer emel-lum Iep Huidz gaardh oc Iacob Skingeris gaardh, fra migh, myn husfru 35 oc myne arffuinge oc hendis arffuinge oc till erligh wellfornumstig mandh Niels Schreddere oc hans husfru och theris arffuinge.

Item kendnis ieg migh icke eller myn husfru icke heller att haffue deell

eller partt effther thenne dagh, y sandhet er saa gangitt oc faritt, setther iegh mitt signeet nædhen for thenne myn handtschrifft.

Anno dominij 1554.

5

⟨Iost Grøningh.⟩

[17r] Effther att alle løsze hundne her till tinghe waare affliuszde, huo then hiøllt fortreedeligh emoodh saadanaabbare forbudtt, tha schulle then straffis szom een wlyddigh borghere, emoodt huilkett loulige forbudt oc attwarszell Iost Klippingh er beffundhen wlydigh wdij saa 10 maadhe, att borgemesther Sandner hagde hannom attuaritt oc aabnbare tillsagdt y dannemends ahøere, szom wor Anders Saxsen Iest, iegh legger edher fore, attij skillie edher weedt then hund, ther kom løbindis indh y borgemesthers stue met hannom, inghen 24 thiimer. Huilcken saadanaabbare for^{ne} borgemesthers tillsegn oc aabnbare forbudt han 15 foracteligh offuerick oc foragtigt haffuer.

Huorffore for^{ne} borgemesther sagde, att saadanne whørszamme, wlydige, szom icke will være wnder theris øffrigheedz, borgemesthers, raadz oc byffogitz lydellsze, will han holle then for een wolldzmandh.

For huilcken foractellsze Iost szette borghen weedh 100 daler, att han 20 schall mødhe y retthe, naar paa eskis, hans forloffuere Anders Koorne, Jens Kraagemager, Jacob Hanssen oc Erich Munck.

Actus mondag for purificationis Marie anno 1555 [28. januar]

[17v]

Then 20. augusti.

25 Neruærindis Christiern Perssen, borgemesther, Hans Dauidzsen, Henrich Moghenssen, Seueryn Munch, Jens Moghenssen, Niels Iennssen, Jens Klaussen, raadtmændtt, Per Willumssen, byffogit.

⟨Ryngan Blacky, Hans Dauidzsen.⟩

30 Samme ⟨dagh⟩ tilltalede Rynghan Blacky Willum Thomessen, Hans Perssen, Anders Perssen, Otthe Jacobssen om thett løffste, the stoodhe y (effther theris beseglede breeff lyeellsse) for for^{ne} Hans Dauidzsen, raadtmandh, for 67 daler.

Tha bleeff thett szaa y dagh till een wenligh beslutningh wdij dagh thennom emellum fordragett, att for^{ne} forlufftingismendh met then fempte paa Dauidz Symenssens wegne y Wardbiergh, szom staar oc besegldt haffuer y hans stedt, nw thennom haffue loffuitt oc tillsagdtt att wille oc skulle till godhe reedhe wdrette oc betalle til bemelte Rynghan, hans

eeghen perszoon, om sanctj Mickels dagh [29. okt.] nu nest kommindis, 40 daler.

Item then andhen rest 27 daler till paaske ther nest epther oc ther paa nu tempore Michael giiffue hannom eett nyt breeff paa for^{ne} summa weedt alle puncther oc artickler berørde y første theris forplichtellsse breeff, oc tha y then sempete forloffueris stedt haffuer Seuerny Munck selffuilligen met thennom indganget effther syn ahnpartt.

Then 17. septembris.

- 10 Neruærindis Christiern Perssen, borgemester, Hans Dauidzssen, Henrich Moghenssen, Niels Iesssen, Iens Klaussen, raadtmendh, Per Willumssen, byffogett.

⟨Lasz Lustherboo.⟩

- 15 Forplightedt Lasz Lustherboo szeegh paa syn hustrues Gundnilles wegne att schulle føre breeff oc bewiiss hiidt tillstædhe fra Malmøø oc y København om hendis leffnitt inghen iull nest kommindis, huor paa han gaff Per Willumssen syn haandh.

20 [187]

⟨Maryne Randers.⟩

Item Maryne Randhers louligen atuaritt, ahtt hun schulle raadhe boodt paa szett leffnitt oc ey holle noghne skørske folck y sit husz, huor szaa beffindis schall hun staa till rette fore oc wiighe siidhen byenn.

- 25 Guldwæffuitzen bleeff forlagdtt att schulle rymme oc wiighe byenn.

In summa.

⟨Om skøger.⟩

- 30 Alle andre løsagtige folck nu neruærindis tillstæde bleffue louligen attuaritt, att the schulle rymme oc wnduighe byen inghen fredagh nest kommindis eller stubes till kaghen.

⟨Inger Kocks.⟩

- 35 Bleeff oc Ingher Kock atuaritt, dogh war ingen anklaghe paa hendne, ther met gick hun wbeklagett hiem.

⟨Christoffer Schreddere.⟩

Item Christoffer Schreddere bleeff oc attuarit, att han schulle haffue noghen løszagtige quindffolck wdij hans husz.

Sarnledis bleff oc Anne Bardskeris aluerligen forhollitt, att hun inghen 5 løszagtige quindffolck schall stædhe wdij szitt husz om natte tiidhe eller om daghen att brughe nogen slem løszachtigh leeffnitt.

Then 24. septembris.

Neruærindis y Per Willumszens stue, Christiern Perssen, borgemester, Hans Dauidzsen, Henrich Moenssen, Niels Iennssen, Jens Klaussen, 10 raadtmendh, Per Willumssen, byffogett, aff meenigheden Dauidt Corneye oc Willum Szommer.

Henrich Moghensen, Christoffer Andhersen.

Samme tiidt giorde Henrich Moenssen till Anne Hans Gille, salige 15 Anders Andersens efftherleffuerske, om han hendne tillbødt paa hendis szøns Christoffer Anderszens wegne, szom nu fenchlich sadtt, then tiidt hun drogh till Warbiergis markiitt, att han ingen hinder wille ladhe giøre [18v] hendis szøn, for hues sagh han hagde hannom for rette att beszørghe, ther szom hun willde strecke syn haandh for hannom, ther 20 offuer willde han giiffue hendne aars dagh, ther szom hun wiillde sighe hannom goodt for syn betalningh, huilkit hun oc bestooldt, att Henrick hendne saa tilbødt.

Huilken Christoffers sagh segh saa
begiiffuer, som effther ffølger.

25 Att for^{ne} Christoffer, huilket han nu selff bestooldt oc bekiende paa syn frii foodt, att haffue aff syn ondne forsyn oc betenckte agt dictett oc giordt oc selff schreffuitt eet breeff aff then dannemandz Henrich Willumszens mundh, borgere y Landzkrone, for thett selff met syn eghen mercke besegldtt oc giordt for^{ne} Henrich Willumszens baagstaffue offuen 30 offuer merckiit mett een kriiff, huilket for^{ne} breff war tillskreffuit Henrich Moghensen her samme steds, szom Henrich nu tillstædhe hagde oc loodt aabenbare forlæsze, oc Christoffer bestooldt.

Saa waar for^{ne} Christoffer hiidt till Helsingør oc Henrich Moenssen 35 hannom betrenkit hagde, loodt hinder oc hagt y rette for the erlige mendh borgemestere, raadt oc byffogett her samme stæds ther tilltalitt for saadant werliggt breeff, szom han selff hagde dictet, schreffuitt oc besegldt, oc met saadan suiigh wndergangitt Henrich Moenssen eet støcke suort amstherdams wdij Henrich Willumszens naffn, oc han

bestoedt, at Henrich inthet aff fick, men togh thet till segh selff, szammedis war hannom aldelis wuittherligt, at han szamme breff giorde oc schreff.

[19 r] Huorffore effther tilltaell oc giensuar Henrich Moenssen war begierindis offuer hannom dom oc rett, tha fandz hannom dommen oc retthen for suar.

Dogh for gudz skyldh oc hans fattige moders skyldh oc dannemendz bøn skyld loodh Henrich Monssen segh affbede retthen oc tillgaff hannom saadan hans wwillbørlige støcker weed saadanne willkaar, som 10 effther følger:

Først att han schulle betalle Henrich Moonssen 14 daler for for^{ne} støcke amstherdams, ther nest att for^{ne} Christoffer schulle aldriigh effther then dagh giøre eller brughe segh emodt noghen met saadan værlich handnell ey heller arghe eller arghe ladhe emod bemelte Henrich eller 15 noghen hans, hemelige eller obenbare, met ordh eller gerninger, inden eller wdhen landz, till landh eller wandh, ther szom att for^{ne} Christoffer eller noghen paa hans wegne findnis her wdij brodigh, tha schall Henrich Monssen effther thenne hans eghen forplichtellse haffue fullmagtt wdhen noghen rettergangh att lade straffe offuer hannom szom offuer een erlöes 20 forrædere oc sckalck oc aldriigh att begiere naadhe wdij noghen maadhe.

Huilken han sagh oc forplichtellsze breff weedt then szamme meenigh, szom for schreffuit staar, han gaff Henrich Monssen mett eghen handtschrifft oc signeet, till eet witnesburdh for gudz skyld tillbadt Willum 25 Sommer oc Oluff Ipsen byscriiffuere att wille besiegle met hannom.

Item then Henrich Monssen kom till hannom her paa gadhen, spurde huadt hans nafn wor, sagde han segh heedhe Christiern oc være hiemme y Norge, thet bestoedt for^{ne} Christoffer ocsaa.

30 [19 v ubeskrevet]

[20 r]

1554

Then 3. octobris.

Neruærindis borgemesther, raadh oc byffogett.

35

Samme dagh for rette tilltalede Pouell Wyth aff Rheuell Per Hanssen, szom war tollere her szamme steds, om 4 fadh høer, hannom war frakommne her y Sundnitt anno 1536, huor om han hagde konge mits.

forschrifst oc beffalingh till borgemesther oc raadt, att hannom wdij saa maadhe motthe wedherfarris, hues low oc rett waar.

Huortill forne Per Hanssen gaff for suar, siighendis segh aldriigh att haffue wndffangitt saadan hør huerkenn paa konge mtts. eller syne 5 egne wegne, oc sagde, Pouell hagde hannom wretteligen klagitt for hans herre oc kongh.

Huor emodt Pouell suaredede, att wille gjøritt beuiiszliiggjt met then schipper, szom hagde førtt samme hør fran Rheuell, with naffn Dyrich Adamssen, huor till Per Hanssen sagde, att ther szom han kundne føre 10 nøafftigh beuiiszningh indnen aar oc dagh hiidt till stadhe, att han hagde anammet saadanne 4 fadt hør, tha willde han være for plichtett att betalle hannom samme hør oc stondne hannom till alle retthe.

Ydermeere gjorde Per Hanssen spørszmaal till forne Pouell Wyth, om han ændnelige mhanede hannom ther fore for szamme hør, tha suaredede 15 Pouell, att han icke manedhe hannom ther fore, men begieredhe, att han wiilnde gjøre wnderuiiszningh, om hannom beuist war, att nogen hagde anammet forne 4 fade hør; thi the waare hannom frakomne her y Sundnitt wdij forne aar.

20 [20 v ubeskrevet]

[21r] Mondag nest 11 000 iomffruers dagh [22. okt.]

Neruærindis borgemesther, raadh, byffogett oc meenighe almue till tinghe.

25 Item lesdis rentthemesteris Eskilldh Oxszes breff om wor aarlige by-skatt, att han skulle kortis wttt.

Item attuaredis slachterne endh nu szom tillfforn, att naar the willde slagte, schulle the strax, for endh the huggitt szöndner, tillsiighe Iens Klaussen, Per Willumssen oc Willum Szommer oc ladhe thennom thett 30 beszee, oc effter theris siigellsze sellghe thett y pundne tall.

⟨Om straatagh.⟩

Item bleff eet konge mtts. breff lest indnehollindis, att mandh schulle nedher bryde skorsteene, ther szom halmtagh er, eller taghe straatagitt 35 aff, ther szom skorsteene ære.

⟨Om tolldfrii.⟩

Item lesdis ett konge mats. breff indnehollindis, att hans naadhe haffuer naadeligen wndtt hans naadis wnderszotte, att schulle være tolldfrii

wdij alle marckitt offuer alle hans riighe Danmark, men alle wdtlendske skall icke tillstædis att maae y saadanne markit, huor the y saa maade ther beffindis, hues han ther köffuer, schall helffthen være forbrudt till kong^e mts. oc helfften till then, szom anklagher.

5

[21 v] Mondaghen for Simonis et Iude [22. oktober].
Neruærindis borgemesthere oc raadh.

⟨1. ting.⟩

- 10 Item opbødt Iens Kraagemager Henrich Brabanders husz aff Malmøø, szom Morthen Iull y boer, effter hans machtsbreff nu lesdt till tinghe, indlagdt y byes beuaringh.

[22r] Onsdagen for Simonis et Iude [24. oktober].

15

Neruærindis erligh welburdigh mandh Niels Parsbergh, høuitzmanndh paa Ørekraagh, mett borgemester, raadt, byffogett oc meenighe almue.

⟨Om marckedt paa landzbyer.⟩

- 20 Samme dagh loodt bemellte Niels Parsbergh lesze oc forkyndne till tinghe tuendne kong^e mts. bressue, thett eene indnehollindis om alle the marckitt paa landzbyerne, szom staa offuer altt Kraagszens læn, schall inghen wdtlendsk stædis att maae brughe ther noghen handell att köffue nogen ware, huor nogen ther offuer betremmitt, schall han 25 haffue forbrutt thet goodz, han saa köfft haffuer, helffthen till kongen, helfften till then szaa paa griiber.

⟨Om baandgarn etc.⟩

- Item thett andnit kong^e mts. breeff, att inghen bondgarn, sillegarn etc. 30 schulle andnerledis bindnis end offuer thett skælle oc nædtboer, szom nogne aar forleedhen bleeff hengdt paa raadhsthу dørren, huo her emoodet bliſſuer beſſunden, then scall straffis ther for lige weedt then, szom bruger falsk handnell.

Item bestooddt Niels Parsbergh y dagh till tinghe, att hues friihedher
meenighe Helszinghörs indbyggere haffue, besynderligen att the maa
nydhe the fæller, szom faller her y schoffuen, schall oc være stadfest
aff hanom.

5

⟨1. tingh.⟩

Item opbødz aff Hans Pouellssen, Per Ienszens y Landzkrone hans
hawe iordh, nest optill Borrowallen liggendis, war thett første tingh.

10

⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Mattis Perssen thett Helligesthus husz, szom Iens Mørthen-
ssen wdij booer, liggendis synder nest borgemesther Sandhers gaardh,
szom Iørgen Schriiffuere y boddhe, war hans første tingh.

15 |22 v|

⟨Eet flynder garns setther.⟩

Item wntis Niels Frost thett flyndergarns sædhe, han nu haffuer aff
borgemesthere oc raadt, end nu eet halfft aar her effther.

20

Bleffue Her Oluff Rafln wenligen oc well fordragen mett Willum
Thomessen.

⟨Her Oluff Rawfln.⟩

Item gjorde borgemesther Sandner spørszmaall till for^{re} Her Oluff, om
han hagde nogne klagismaall y moodt nogne aff borgerne, eller om
25 han hagde icke faaitt syn løn till godhe redhe.

Huortill han gaff for suar, betackindis først the dannemend, borge-
mesther oc raadt for hans løn tillige reedhe han songit hagde, ther nest
betackede thennom oc then gantzke meenighe almue for all goodt
omgenghe etc.

30

⟨Om slachterne.⟩

Item atuaridis slagterne end nu saa well szom tillforn, att naar the
slagte, schulle the strax, før end the huggitt szöndner, tillsiighe Per
Willumssen, Iens Klaussen oc Willum Sommer oc ladhe thennom thet
35 beszee oc effter theris siigellsze sellgitt y pundne tall.

⟨Seria admonitia.⟩

Item attuaredis om the skorsteene, att the schulle tagis need ingen dagh
14 daghe eller wäre faldne for thet sagheffalld till kongens fogett.

Att for^{ne} Niels Parsbergh wedt eghen perszoen saadanne tuendne kong^e mts. breeffue hagde laditt forkynt, szom for er rørdtt, oc ther offuer forholllitt meenige mandh till tinghe saadan kong^e mts. willge oc beffalningh, war han begierindis att motte faa beskreffuit wnder eet 5 tings widne.

|23 r| Tha wdtmeltis tissze effther^{ne} 16 mendh aff tinghe szom Sølfren Muerre, Jens Guldsmidt, Dauidt Corney, Mattis Perssen, Per Ihenssen, Frantz Bagher, Willum Sommer, Jens Kraagemager, Marcur Iørgenssen, 10 Oluff Hellyessen, Iesper Muerre, Christoffer Schreddere, Hans Pouellssen, Raszmus Bagere, lille Hans Dauidzssen, Albritt Sreddere.

Huilke welberodde ygen indkomme, bestoode oc bekiende, att the haffue hørtt oc seet, att for^{ne} Niels Parsbergh saadanne tuendne kong^e 15 mts. breflue haffuer laditt læsse oc forkyndne oc weed eghen perszoen then meenighe mandh saa till tinghe aluerligen forholllitt.

Om Helsingborgis torgh.

Bleff saadan beuilingingh y dagh giortt oc till tinge samtocktt, att effther 20 then loulige atuarszell tiitt oc ofste paamintt, att ingen schulle wlouligen købe paa Hellsingborgis torgh om torgdaghe, wäre segh mandh eller quindne, oc nu war klagismaall paa encker, som saadantt giordt hagde, besynderligh paa Boilldh Bagges, schall effther thenne icke wäre tillstædtt, att nogen quindffolck drager ther offuer torgdagh, wäre seegh 25 encker, andre quindffolck eller tienste pigher.

Item huilken thennom hemeligh offuerffører frem eller tillbaghe, settindis thennom y landh enthen bagh slotthet eller wden for byen weedt Sielandz øvr, oc blifuer ther weedh beffunden, han schall sidde y raadhusz kelleren y otte daghe.

Bleff Anders Perssen wntt aff borgemestere oc raadt thett stöcke byes iordh, nest optill Jens Mhoenzens boodt liggendis, szom tillfforn war affmolldt till byes weyere boodt, 12 alne langtt oc 8 alne breett oc schall giiffue ther aff till byen 2 mark danske, wedt wiidere beskeedt wdi 35 then andhen byes baagh mett thet pergament omkringh oc then solffue paa siidhen.

[23 v] Mondaghen nest epther s. Simonis et Iudhe [29. oktober].

Neruærindis borghemesthere, raadt oc kong^e mts. byffogett, mett
meenighe borgere till tinghe.

5 ⟨1. tingh.⟩

Samme dagh opbødt Mattis Perssen paa Søffren Wognmandz wegne
y Købnehaffn, haffuindis aff hannom fulldtmagtt, salighe Mattz Toordz-
zens gaardh, war thett første tingh.

10 ⟨2. tingh.⟩

Item szamme Mattis paa Helligesthus wegne opbødt thett husz, Iens
Morthenssen wdij boer, wor hans andnitt tingh.

⟨Andhers Krwsze.⟩

15 Item war Andhers Krusze anklagett aff kongens fogett, hui han emodtt
sitt egett willkaar oc selffuillige forplichtingh, nogen tiidt siidhen for-
leedhen han mett oprackte fingre her paa raadhuszit for meenighe
mandh szom waar, att huor szom beslandz effher thenne dagh, att han
huszede, hæledhe noghen løsagtige quindfolck, tillstændis thennom
20 att brughe noghen syndigt leffnitt y hans husz, will han haffue forbrut
syn halss.

Emodt huilkett hans willkaar, han nu beffandz weedtaabenhare gier-
ningh att haffue laant Maryne Lauritzdotther sengh wdj hans husz paa
hans lofft wdij 12 nætther met een andhen perszoon, huilken klagedhe
25 segh att haffue mœst sex englotther.

Effher huilken Anderses eghen selffuillige forplictingh oc willkaar,
retthen fandz hannom gantziske strength oc offuermectigh.

Huor paa wditmellis aff kong^e mts. byffogett tissze efft^{ne} 16 mendh
aff tingett att siighe paa thenne sagh:

30 [24 r] Hans Schonningh, Symen Prydz, Mattis Perssen, Seueryn Muerre,
Anders Perssen, Iørgen Skomager, Lasz Bentzsen, Hans Pouellssen,
Anders Saxssen, Iacob Hanssen, Raszmus Baghere, Marcur Iørgenssen,
Anders Lauritzssen, Ingell Snidkere, Christoffer Schreddere, Iørgen
Keyszer.

35 Huilke for^{ne} 16 mendh well berodde yghen indkomme, eendregteligen
siigendis saa her paa hans sagh, att hans egett willkaar oc forplichtingh
dømmer hannom.

Tha szette Anders borgen with 100 dalér, att han schall mødhe y retthe
naar paa eskis, hans forloffsuere Hans Pouellssen, Raszmus Baghere.

⟨Maryne Lawritz dotther.⟩

- 5 Item tissze effther^{inc}, szom war Søffren Muerre, Hans Schonningh,
Mattis Perssen, Hans Pouellssen cum eteris, giorde bøn for for^{nc} Maryne
Lauris dotther, att hun icke heller schulle liidhe effther hendis forpli-
tingh, som war att slaes til kaghen oc bære steen aff bye.
Bleff hun for gudz skyld benaaditt, dogh saa hun schulle rymme byen
10 wskamffierith.

Samme dagh lodt Mattis Lauritzssen her samme steds læsze eet fulld
magts breeff, hannom giiffuit aff Mattis Munck y Malmø, att han
schulle schødhe then hans iordh her y Hellsinghøer, liggendis emellum
15 Iacob Skinghere oc salighe Iep Huidz børns gaardh paa Kampergadhen,
fra for^{inc} Mattis Munch oc hans arfsluinge till Niels Schredder oc hans
arfsluinge till euerligh eye, skøditt stadffeste Anders Laurissen, Lasz
Bentzsen, Søffren Muerre.

20 ⟨1 td^c øll hun kom till ferge waszen.⟩

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt Hans Pouellssen, Per Ienszens wegne y Landzkrone then
hans hauet iordt hoosz Borreuallen, war hans andnit tingh..

25 [24 v] Samme dagh raadhemesthere Hans Pouelssen, Per Ienssen,
Oluff Hellyessen, Mattis Lauritzssen, Raszmus Baghere, Herloff Perssen,
Mattis Kraaghemager oc Henrich Pouellssen.

30 Mondagh nest for Martini [5. november].

Neruærindis borgemesther oc gantzke raadt, excepto Ioanne Magni,
met Per Willumssen oc meenighe mandh till tinghe.

⟨3. tingh.⟩

35 Item opbødt Hans Pouelssen Per Ienszens hauet iordt hoosz Borreuallen,
thet 3. tingh.

⟨3. tingh.⟩

Item opbødt *Mattis Perssen* thett husz paa Helligesthus wegne, szom *Iens Morthenssen* y boer, war hans 3. tingh.

5

⟨2. tingh.⟩

Sameledis paa Søffren Wognmandz wegne y Københaffn *Mattis Toordszens* gaardh, thett andnit tingh.

⟨2. tingh.⟩

10 Item opbødt *Iens Kraaghemager* Henrich Brabanders husz oc iordh, szom nu *Morthen Iull* y boer, war hans andnit tingh.

⟨1. tingh.⟩

Item *Iørghen Hanssen* opbødt halffparthen aff *Ioen Borgesszens* iordh,
15 war hans første tingh.

Klagemaall paa Henrich Møllebeck.

⟨*Henrich Møllebeck borgen for *thet* suigh, han giorde emodt konghen oc byen.*⟩

20 For han faltt y nogett forkøff paa byes wegne om nogett tømmer, han køfste *met* fremmede folcks peninge, end dogh att *thet* først war betinget till byes behoff, oc bestooldt han att haffue faaitt 2 daler for syn wmaghe, huilcket beffandz att være brødtt ymodt byes priilegier, for huilkett han szætte borghen att skulle mødhe y retthe, naar paa æskis, hans
25 forloffuer for 100 daler *Mattis Perssen*, *Hans Bødkere*, *Iørghen Guldsmidt*, *Iens Kraaghemager*.

⟨Spørszmaall till Paauoll Karlszen.⟩

Item giordis spørszmaall till Powell Karlsson, om han trøste att gaa
30 low emodt *Mattis Muncks* breff oc witnesburdt aff Malmøø, szom *Mattis Perssen* loodt læsze y dagh till tinghe, huor till han suarede ney, men badt for wor *herris* dødtz skyldh *Mattis Perssen*, att han wiille hannom *thet* forladhe, att han hagde førdtt løgn paa hannom for forne *Mattis Munck* oc andre fleere, oc bleff hannom forladt wedt saa-
35 danne wiilldkar, att huor szom thett beffindis *met* hannom effther thenne dagh, wdhen eller indnen byes, schall han staa syn rett till kaghen.

⟨Om skorsteene.⟩

Adtuarsell om straatagh oc skorsteene.

Att huor the icke giøre effther kong^e mts. breff oc beffalningh, schall kong^e mts. fogett straffe ther offuer, wdhⁿ han will sette wisszen, att
5 hans naboo icke shall faa ther aff skadhe.

[25 r]

Torsdagen nes(t) for Catharine virgnis dagh [19. november].

Neruærindis Christiern Pedherssen, borgemester, Hans Dauidzzen,
10 Henrich Moenssen, Iens Moenssen, Niels Ienssen, Iens Klaussen, raadtmandh, Pedher Willumssen byffogett, mett meenighe borgere till tinghe, szom war Hans Schonningh, Mattis Perssen, Iens Kraaghemager, Hans Pouelssen, Iacob Hanssen, Dauidt Corneyge, Hans Perssen, Herloff Perssen, Oluff Hellyessen, Pether Hollender, Saksze Klæmidzzen, Symen
15 Prytz, Willum Thommessen, Frandtz Baghere, Anders Perssen mett manghe andre fleere.

⟨Bastian.⟩

Samme dagh for rette hagde Bastyan aff Malmøø tilltalitt Lauris Hoffmandh her szamme steds, besynderlig war hans anklaghe, att Lauris war icke retteligen attkommen thett mester Christierns iordebreff paa 4 boondnegaarde wdij Knitzlinge wdij Gydinghe herrit y Skaane.

Item om eet pantebreeff for^{ne} Lauris hagde giiffuit for^{ne} mester Christiern paa then hans gaardh, han nu selff y boer, hannom pantsætt
25 hagde for 163 daler.

Huor till for^{ne} Lauritz gaff for suar, att han hagde saadan atkomme ther till, szom war thett papyers breff wnder mester Christierns signeet
oc Her Pedher y Helsingis, som war Lauritzses szøns Iørgens haandh.

30 Effther for^{ne} Lauritzses suar oc fremszett, begieredhe Bastyan, att
hannom motte wedherffaris ændneligh dom oc rætt.

Huilkett oc Lauris begierede, att the dannemendh willde siighe ther
paa, szom the wille wäre ansuarindis for gudt oc wor naadige herre.

35 [25 v] Tha giordis spørszmaall till Lauritz, om han willde liidhe dom
oc rett, huor till han suarede ia, at thett waar hans aluerligh begieringh.

Item endh sagde Lauritz, att hues mester Christiern schulle y saa maadhe
handle, thett giorde han altiidt y eenlighet.

Item giordhe Henrich Moghenssen spøerszmaall till hannom, om han noghen tiidt tillforn indnen lucke dørre hagde begieritt aff borgemestere oc raadh for gudz oc wor *hertis* dødz skyldh, att the handle ther eblant, att han kundne louligen bliffue aff mett thett iordhebreff 5 paa the fiire bondnegaarde, oc att Bastyan wiillde thett anamme till . segh oc wdij then meeningh antuorde hannom thenne szamme bress, att the fremdelis wiillde thett offuerantuorde Bastyan, att han kundne mett ære komme ther aff met.

- 10 Item atther sette Bastyan anklaghe paa thett papiers bress wnder mester Christiens oc Her Per Anderszens wdij Helszinghe theris signether, att Lauris war thett wretteligen attkommitt oc thett giorde beuiisligtt mett eet Her Peders bress, schreffuit *met* hans egen haandh y hans eghen stue, huilkitt indnehiøltt, att Her Pedher weedt syn høye eedh 15 bekender, att han aldrigh hagde hørtt eller wist, att mester Christiern schulle haffue giiffuit saadant iordebress paa the fiire boondne gaarde y Gydinghe *herrit* y Knitzlinge by.

Effther att meste parthen Bastyans bressue waare læsde, lesdis eet bress, szom Trouels Matssen, cannick y Lundh, Claus Wiichman ibidem 20 borgere oc Hans Holst, borgere y Malmø, hagde wdtgiiffuit, huor till Lauris suare, att the hagde icke witnet retteligen, thii han sagde ney ther fore, att han icke hagde sagdt for thennom, att mester Christiern gaff hannom *theit* bress y Her Pedher Anderszens stue.

Effther att Lauris wiillde benechte saadanne 3 mendz witnesburdh, tha 25 begierede Bastyan att motte faa *theit* beschreffuit [26 r] wndner eet tings widtne, tha wdtmeltis tesse effther^{ne} aff tinghe, szom waar Hans Schonningh, Iens Kraaghemager, Hans Pouelssen, Iacop Hanssen, Mattis Pedherssen, Dauidt Corneye, Hans Perssen, Herloff Perssen, Oluff Helyessen, Pether Hollender, Saksze Klæmidzsen oc Symen Prydz.

30 Huilcke mett gott beraadt ygen indkomme, eendregteliigen weedt theris godhe tro oc loslue widtnede oc sagde, att the haffue hørtt for^{ne} Lauris Hoffmandh saadanne for^{ne} 3 mendhs widnesburdh obenbare oc forachtligen benechtede wdij saadanne ordh oc widnesburdh, szom for er rørdtt.

35 Item atther giordis spørszmaall till for^{ne} Lauritz, om han hagde andhen bewiisz eller wiste seegh att bekomme, endh szom y dagh lesde bleffue paa the 4 bondne gaardhe eller paa the 163 daler, szom mester Christiern hagle hans gaardh y pantt fore, huor till han suarede ney.

Andnit alluerligt spørszmaall, szom Hans Schomningh
paa meenighetz wegne hannom forhiøllt.

Om han willde stille Bastyann tillfredz mett thett hoffuit breff paa
the 4 bondne gaardhe, tesliige for the 163 daler, huor till han end paa
5 then tiidt suarede, saa siigendis: huadt heller the wiillde siighe hannom
liiffuit fra eller ey, willde han liidhe oc wndgielde effther retthen.

End tha formanedhe borgemesther, raadh oc meenige borghere till
stædhe hannom høyeligen oc raadde hannom saadanne raadt, att han
10 end tha schulle gaa till syn conscientz, om hans sagh wor saa rett
eller ey, oc icke saa løszlige suar giiffue fran segh, effther han bestood,
att han tillforn indnen luchte dørre hagde beditt oc formanitt then-
nom for gudz oc wor *herris* dødz skyldh, att the wille være hannom
behipeligh oc biistandige, att han kundne *met ære* loulig bliffye aff
15 *met thet* iordebreff paa samme 4 bondne gaarde.

[26 v] Tha faltt Lauritz Hoffmandh till sindz oc gjorde bøn till for^{ne}
Bastyan, att han for gudz wor *herris* dødtz, hans fattige hustrues oc smaa
børn skyldh, naadeligen haffue hannom omdragett oc icke forfølge
20 hannom till nogen strengh dom oc wiidhere retthærgangh, thi han
kendis att haffue forszeet segh emodt hannom.

Wdii lighe maadhe begierede Lauris, badt oc formanede the erlige
mendh borgemesther, raadt tesligis meenighe borgere, att the wille gjøre
25 bøn for hannom, huilket the ocsaa gjorde.

Oc for gudz christeligh kerligheidz oc for^{ne} dannemendz bødt lood
Bastyan segh findne tesz willigh att wille wiighe oc aff staa syn rett, dogh
mett saadanne forordh, att Lauris schulle giiffue hannom syn for-
plichtingh, att han aldriigh schulle noghen tiidt anderledis end høüstligh
30 ladhe syn mundh staa om hannom, hans hustru oc wenner oc paa
salighe mester Christiern. Item att han ey heller schulle brughe noghen
witnesburdt emoodt for^{ne} Bastyan.

⟨Lauritzes forplichtingh.⟩

35 Tha gjorde borgemestere oc raadt spørszmaall till Lauris, om han willde
giiffue thennom syn schrifftelige forsegilde forplichtingh att schulle bliffue
fast oc wryggeligen, hues the wdij saa maadhe paa hans wegne for-
handlidis worde, huilkett han ocsaa gjorde, oc findis hans eghen haandh
liggendis y byes gemme oc beuarin gh.

Fredaghen ther nest.

Neruærindis thett gantzke raadh excepto Alexandro Leyell.

Waar Bastyans anklaghe wdij lighē maadhe szom andhen dagh tillfforn
 5 paa Lauritz Hoffmandh, om thett iordhebreeff paa the fiire bondne
 gaarde.

Item om thett iorde breff paa Lauritzses gaardh, han hagde sætt
 mester Christiern y pant for 163 daler.

10 [27 r] Item hagde Bastyan Lauritz for rette tilltalitt hannom, for-
 manindis for rettferdighets skyld, att han wdij sandhet bestaa oc
 bekiendne willde, hues ordh oc tale *Her* Per Anderssen y Helszinghe
 hagde till Bastyan then mondagh nest *sankt* Hans dagh mittszommer
 forgangen, ther the baadhe hagde att handle *her* for rette oc baadhe
 15 ware wdtingedhe paa raadhuszitt.

Huortill Lauritz suaredhe, weedt helgens eedi mett oprackte fingre
 bekiende oc bestoott, att *Her* Pedher saa sagde till Bastyan: Bastyan
 huor y icke haffue *thet* y fordragh att trette oc appelleere mett migh,
 y schulle forladhe eder ther till, att iegh schall y fremtiidhen kreffue
 20 myn frendis mester Christierns bloodt aff eders hendher.

Tha sagde Bastyan till thennom, szom waare neruærindis samme tiidt,
 szom war Iens Bysuenthoc Raszmus Fogedesuenth: Y dannemendh,
 dragis till mindne, hues ordh y høerde hannom nu siighe till migh.

Sammeledis formaanedhe Bastyan Iens Bysuenthoc for rettferdigheidz
 25 skylldh, att han y sandhet berette oc bekiendne willde for erlige well-
 fforstandige mendh borghemester oc raadh, hues ordh for*ne* her Peder
 hagde till Bastyan szamme tiidt, som forskrefft staar, till huilkett han
 gaff for suar, weedt helgens eedi mett oprackte fingre berette lighē
 ord fran ordh, szom Lauritz Hoffmandh giortt hagde.

30 Item giorde atther Bastyan spørszmaall till Lauritz, huorledis hans
 rette attkomme war till thett iordebreff paa the fiire bondne gaardhe,
 huortill han suaredhe, att *her* Pedher y Helszinghe hannom thett
 anduorde y hans egne hendner, siidhen mester Christiern war dødt.

Item eskede tha Bastyan, effther han wigedhe oc aff stoodt syn rett
 35 for gudz oc dannemendz bøns skylldh, the 163 daler.

Tha giorde the dannemendh borgemestere, raadh oc meenige almue
 bøn for Lauritz till Bastyan, att han wiilde [27 v] haffue nogett aff-
 slagitt aff for*ne* summa 163 daler, szom han manedhe Lauritz Hoffmandh,

wdaff huilken for^{ne} summa han for gudz skyldh oc dannemendz bøn han affsloo 13 daler oc rentte peninge met all wmkast.

Item ther nest giordis bøn till hannom, om huad dagh oc stundh han wiillde giiffue hannom paa for^{ne} summa, huilkett Bastyan beulgedhe
 5 att wille giffue hannom dagh oc tiidt paa først att skulle wdtrette till Roszkiillde markett eet hundritt daler, item otte daghe for Michael,
 ther effther paa 50 daler, oc ther offuer biegeredhe for^{ne} Bastyan for
 for^{ne} summa een nøyafftigh borgen, huilkett Lauritz hannom loffuedhe
 oc tillsagde att wille fly hannom een nøyafftigh wissen oc louen om,
 10 huilket giordis indburdis emellum then bress oc segl, wedt saadanne
 willkaar bleffue the wenligen oc well fordragne.

Samme dagh anklagedhe Per Willumssen Bodell Schreddere for een whørszam wlydigh borghere.

15 Samme tiidt berørerde for^{de} Bodell, giiffuindis klaghemaall paa Per Willumsen om nogne peninge, huilkit han wiste szegh inghen rett bewiiss om, att Pedher skulde haffue opbaaritt.

Item wor witnesburdh aff schreddere lagett, att for^{ne} Bodell kalledhe Iep Skreddere een gammel skalck oc prackere y lagshusz.

20 Olldermandz Oluff Helyeszens klagismaall om for^{ne} Bodell y saa maadhe, att ther szom han fremdeelis willde segh saa skicke y lagshusz, tha wille the heller wäre aff mett hannom y lagett end haffue hannom y lagit.

25 [28r] Mondaghen nest s. Anne dagh [30. juli].

Neruærindis Christiern Perssen, Sander Leyell, borgemestere, Hans Dauidzssen, Iens Moenssen, Niels Ienssen, Iens Klaussen, raadtmandh, oc Per Willumssen, byffogett.

30 Samme dagh skøtte Hans Pouelssen, haffuindis fuldttmagtt aff Per Ienssen y Landzkrone, then for^{ne} Peders hauwe iordh oc eyedom, liggendis synden nest opp till Borrewollen, fra forne Per Ienssen hans arffuinge till Henrich Moghenssen, raadtmandh her szamme steds, oc hans arffuinge till euerdeligh eye, huilkett skødhe for^{ne} Henricks bro-

35 dher anammede paa hans wegne y hans frauærellsze.

Skøditt stadffæste Mattis Perssen, Anders Saxsen, Hans Schoningh.

(1 td^e øll)

Item szamme dagh skotte Oluff Knudzssen met syn brodher Frantz Knudzssen, fuldmegtige paa alle mett szødskenes oc theris egne wegne, fran thennom oc theris arffuinge till fornumstigh suendh Jacob Fynbo oc hans arffuinge then theris fædherne oc mødherne gaardh, szom theris
 5 salige fadher Knudt Henckellszen wdij bodhe, till euerdeligh eye.
 Skøditt stadffeste Erich Munck, Marcur Iorghenssen, Seueryn Muerre.
 <1 td^c øll>

<2. tingh.>

10 Item opbødt Iorgen Hanssen Iens Børgissens fordum halffue gaardh, oc war hans andnitt tingh.

<Konghens breeff.>

Item forkyndis aabenbare till tinghe kong^e mits. breff, indnehollindis,
 15 att huer wäre reedhe baadhe dagh oc natt mett godhe werghe oc harnisk, naar till siigis.

<Om swyn.>

Item aabenbare atuarlse till tinghe om swin, att huer holle syne ænthen hiemme eller y skoffuen, faa the skadhe ther offuer, schall
 20 thett thennom icke tillregnis for auendh eller hadh, thii att huer er her met atuaritt tiit oc offste till tinghe.

[28 v]

<Om hwnde.>

Item om hundne, szom oc tillfforne tiitt oc offste waar louligh adtuarsell
 25 her till tinghe giiffuen, att ingen saadanne løsze hundne schulle stædis att løffue her paa gadhen, huor the icke nedher legge thennom inghen iuell nest kommindis, schall then thennom holler tha straffis szom een wlydegh borgere.

30

<Klage paa Asgwdh.>

Item klagedhe Hans Pouelssen paa Asgudt, sammeledis oc Raszmus Baghere, att the waare till agthers aff byen, ther han war kemmenær, for nogne træ, the aaghe aff schoffuen, oc hannom war tillfforn foreffundhet, att han schulle betaalle thennom.

〈Secunda admonitio.〉

End nu gaff borgemesther Sandher adtuarszell till meenighe almue,
att huer schall reedhe segh paa godhe werghe oc harnsk, naar till-
siigs.

5

Onsdagen nest sankt Anne dagh [1. august].

Neruærindis burgemesther, raadh, byffogett oc meenighe borghere oc
almue till tinghe.

10

〈Konghens breeff.〉

Samme dagh waar Lauritz Paaske, erligh wellburdiigh mandz Niels
Parsbiergis fogett paa Ørekraagh, her till tinghe, loodt læsze oc aaben-
bare forkynde nogle konge mits. breefue oc beffalingher, tillschreffne
forne hans hosbondne Niels Parsbergh, thett een indne hollindis om
15 the wdtbudz mendh att schulle ladhe segh beszee oc munstre paa
een bequemmeligh platz, huor then bemellte Niels ti(l)sigendis worder
offuer all Krogszens læn, tesligis the y Slangherup oc the her y Hel-
szinghører, oc tha sagde forne hans fogett, att szamme munstringh schall
staa y Asmindneridt.

20

〈Konghens breeff.〉

Item om tattere schall icke stædis att maae draghe her wdij riigett, huo
thennom wnder noghen platz, wäre segh riddermandz mandh eller
andre, schulle staa hans naadhe till retthe ther fore.

25

[29 r]

1555.

〈Konghens breeff.〉

Thett tridie konge mits. breefue om the schiffue her opsettis oc byggis
wdij riigett, schall then, thennom bygge ladher, icke haffue tesz macht
30 att selge thennom till nogne wdlendisk wdij 10 samffelde aar.

Om huilket szom forskreffuit staar forne Lasz Paaske begierede att
motte faa beskreffuit wndner eet tings widtne, huilkett wij icke wiste
hannom att benechte.

35

End nu som y mondays forganghen gaff borgemester saadan aluerlich
adtuarszell om hundne oc suin szom tillfforn.

Mondagh nest epiphanie domini [7. januar].

Neruærindis borgemestere, raadh, byffogett oc meenighe borgere till tinghe.

⁵ *<Till Per Hanssen y Boorupp. >*

Samme dagh først forhiølt Per Hanssen, om hues byes iordher, kirckens altere iordher, haffue iordher, Stubbedam etc. han till thenne dagh haffuer hafft wndner syn haandh oc beffalingh, att han schall føre syne breffue oc beuiiss ther om hiidt till stædhe ingen dagh 6 wgher eller wäre
10 thennom aldelis quitt.

<1. tingh. >

Item opbødt Iorgen Thuessen then haffue paa Sletthen, szom Dauidt Carneyge hagde koffst aff hannom, waar hans første tingh.

¹⁵

<Paa the fremmede k(l)agismaall. >

War samme dagh andhen anklaghe paa the fremmede wdtlendzske folck her boo, weed then supplicatz, the gaffue fran thennom mondagen nest *sankt Oluffs* dagh [29. juli] forgangen, om huilket borgemesthere
20 giorde spørszmaall till meenighe mandh, om the endnu willde bestaa then schrifsteligh supplicatz, till huilket the eendregteligen suaredhe iaa.

[29 v] Bleeff szamme dagh tisse effther^{ne} mendh wdtkeeste aff borgemesther, raadh oc meeniighe mandh att szette for aarlich affgiift alle
25 byes, kirckens oc Helligesthus iordher, szom er:

Hans Dauidzsen, Henrich Moonssen, Seueryn Munch, Niels Ienssen, Iens Klaussen, raadhmendh, Per Willumssen byffogett, Seueryn Muerre, Mattis Perssen, Hans Skonning, Hans Pouelssen, Dauid Carneyge, Jacob Hanssen, Iens Kraaghemager, Raaszmus Hanssen Bager, Raszmus Ollssen
30 Bagere, Erich Munch, Christoffer Klaussen, Per Hoffmandh, Frantz Bagere, Mattis Lauritzssen, Henrich Pouellssen, Saksze Klæmidzsen aff menighehedhenn.

Att hues the wdij saa maadhe giørindis oc ladindis woordher, schall blifue fast oc wrygeligen y alle maadhe.

³⁵

Torsdagen nest epyphanie domini [10. jan.].

Neruærindis Hans Dauidzsen, Henrich Mhonssen, Iens Klaussen, Per Willumssen, Hans Schonning, Dauidt Carneyge oc Per Ienssen.

Same dagh ware tisze for^{ne} ombeedne att wille være paa een wenligh handell oc contract [30r] giordt emellum Christoffer Schreddere oc Symen Prydz, om hues arffuedeell for^{ne} Christoffer tilltalede Symen om epther hans hustrues salighe Alheedt van Bhremens dødt, hues sziell gudt 5 benaadhe, tha gaffue the først paa begge siider theris fullde fran thennom, besegldt met theris signether oc findis indtagt wdij wor byes gæmme.

- 10 Att for^{ne} Symen schall giiffue hannom for szamme anpartt trysindziuge daler till 3 tiidher, szom er then første till *sankt* Hans dagh mittszommer nest kommindis 20 daler, item 20 daler till pingis dagh ther nest epther 1556. Item till *sankt* Mickels dagh ther nest eodem anno 20 daler, oc Allheedz then beste kaabe schall for^{ne} Christoffers hustru haffue till 15 een hukommellsze epther hendis modher søsther Alheedz dødh, ther mett er *thet* y dagh kommen till een ændneligh handell oc contracht thennom emellum till euigh tiidt for fødde oc wfødde.

Ipsy die Felicis in Pincis [14. januar].

- 20 Neruerindis borgemesther, raadh oc Per Willumssen byffogett excepto Ioanne Magni.

⟨Kroghens tienere.⟩

Same dagh bestood Asgudt, Lauritz Nielssens szøn aff Torpen, nu 25 boindis paa Hornbeck, att haffue opbaaritt frit oc fuldt værdt, szom waar 18 mark, aff erligh forstandigh mandh Iens Klausen her samme stæds, then hans bygningh, liggendis nædhen for for^{ne} Iens Klauszens gaardh, oc bekiende han nu till tingh, att wille være for^{ne} Ienszis frij hemell oc fuldkommeligh till stondelsze hannom oc hans arffuinge, 30 for segh oc syne arffuinge oc huer mandz tilltaell, szom ther met retthe paa kandh tale y noghen maadhe, huilken hans bygningh, han nu skøtte fra sigh oc syne arffuinghe etc., skøditt stadtfeste Mattis Perssen, Erich Munch, Lasz Bentzsen.

⟨1 te øll.⟩

35

[30 v] Same dagh skøtte Niels Ienssen kemmenher, fran Hellsinghøers bye till Iens Schonningh paa Sandhen oc hans arffuinge, thette støcke iordh han køffte aff byen, liggendis emellum Niels Huldboo oc hannom

till euerdeligh eye, skøditt stadffeste Oluff Bødkere, Ingell Snidkere,
Henrich Pouelsen.
⟨1 t^e øll.⟩

5 <1. tingh.>

Item Hans Dauidzsen gaff till kiendne om then kirkens iordh, szom Karyne mester Arilldz paa boodhe, om nogen haffuer ther wdij att siige paa, waar hans første tingh.

10 <1. tingh. >

Opbødt Henrich Moenssen fuldmectigh paa erligh wellburdigh mandz Herloff Trolles wegne Herloff Trolles gaardh met thett steenhusz oc tuendne hans haffuer paa Sandhen, hans første tingh.

15 <1. tingh.>

Opbødt Per Willumssen then hans gaardh, han nu wdij boer, er hans første tingh.

⟨Om hauopeninge.⟩

- 20 Item saa wor sagdt om the haffue iordher nu siist szette, then leye nu
sett er schall wdtgiiffuit till Martinj nest kommindis.

⟨Wnđner pantt.⟩

Item bekiente Symen Prydz att være kommen y een wenligh handell
25 oc contract paa syn salige hustrues Alheedz wegne, om hues arffuedell Christoffer Schreddere hannom om met rette hagde till att tale, for huilkett han schulle wdtrette hannom 60 daler till 3 termynner ut supra, for huilke han nu indsette till borgemesthere, raadh then hans gaardh, hannum wdij boor, for eett wnderpantt, icke att maae eller skulle
30 sellige, pantszette eller affhendne samme gaardt till nogen, før end szamme summa peninge 60 daler er gantz betalde.

〈Borgemesthers Sandhers iordhe breeff.〉

Item bestoedt meenighe almoe nu till tinghe, att borgemesther Szander
55 haffuer redheligen köfft oc betallitt aff byen tre iordher paa Sandnen
liggendis, paa huilke iordher han wiisde segl oc breff.

Item oc nogle iordher aff Helligesthus, paa huilke alle iordher han loodt y dagh till tingheaabenhærs læsze hues beseglde brefsuæ, han ther

paa haffuer, om huilket han war begierindis att motte beschreffuitt wnder eet tings widne, [31 r] huilkett wij wiste hannom icke att be-nechte, tha wdtmelltis oc wdtginghe af tingett tisse eptherne 16 mendth, szom er Hans Skonningh, Per Iesssen, Mattis Perssen, Anders Saxsen,
 5 Oluff Bødkere, Iørgen Wiigh, Christoffer Schreddere, lille Hans Dauidzssen, Anders Lauritzsen, Herloff Perssen, Frantz Baghere, Iens Kraaghemager, Raszmus Ollszen Bagere, Erich Munch, Hans Pouellssen, Oluff Hellissen.

Huilcke wellberodde ygen indkomme, bekiende oc bestodhe, att the
 10 haffue szeett oc hørdt læsdt saadanne hans beseglte bressue pergamentz, huorffore the sagde saa her paa, att *thet* er hans rette koff oc eyedom till hannom oc hans arffuinghe till euerdeligh eye.

⟨3. tingh.⟩

15 Item opbødt Iørgen Hanssen then halffue Ion Børgessens gaardh, war
 hans tridie tingh.

⟨2. tingh.⟩

Item Iørgen Thuessen opbødt then haffue paa Sletthen opp till Søffren
 20 Snitkeris gaardh, szom han saalde Dauidt Carneye, war hans andnitt
 tingh.

⟨3. tingh.⟩

Opbød Iens Kraaghemaghore Per Skingeris iordh, szom *thet* husz staar
 25 paa, paa Sletthen, waar hans 3. tingh.

⟨1. tingh.⟩

Samme Iens opbødt Hans Gregoriussen anpartt y hans fædherne gaardh,
 war hans første tingh.

30

⟨1. tingh.⟩

Item Willum Thomessen opbødt sitt husz oc bygningh, szom Hans
 Mickellssen wdij boer, war hans første tingh.

35

⟨1. tingh.⟩

Item Oluff Morthenssen, Anne Willarts husbandne, opbødt then hans
 gaardh oc grundh, szom han nu wdij boer, war hans første tingh.

⟨Eet flynder garns sætther.⟩

Item Iørghen Hanssen wntis aff borgemesthere oc raadt thett flynder-garns setther wdt for Geertt Lenszens gaardh, eet aar om kringh.

- 5 Item Mattis Perssen, effther een beseglldt fulldt macht Per Falsters wdij Kiøghe, skøtte oc affhende fran forne Per Falster oc hans arffuinge till Anders Koorne oc hans arffuinge then hans gaardh oc grundh her samme steds, østhen nest salige Willum Smidz gaardh, [31 v] till euerdeligh eye, skøditt stadffeste Erich Munck, Frantz Bagher, Hans Skoning.
 10 <1 t^e øll, then sick Karyne Iespers for 1 t^e øll, hun hagde wdtlagt.⟩

Item samme dagh skøtte Anders Koorne fran segh oc syne arffuinge till Lens Andersen her sammested oc hans arffuinge till euerdeligh eye then hans gaardh oc grundh, szom han køffte aff Per Falster y Kiøghe,
 15 skøditt stadffeste Otte Iacobssen, Iacob Hanssen, Hans Ollssen.
 <1 t^e øll kom till kirkens arbejde.⟩

Item samme dagh tilltalede Hans Meyer, Bastyans drengħ, Lauritz Hoffmandz forløftings mendh om the 50 daler, oc lesdis theris be-
 20 kiendnellsze breff, huilkett the oc bestoodhe, dogh wor forne Lauritz icke tillstædhe, tha lagdis thennom epther priuilegiers lyellsze 14 dagis dagh fore, tha att schulle betalle eller tha loffue Lauritz y stædhen.
 Item samme dagh bleff oc samtockt aff meenighe mandh till tinghe, att borgemesther Szander schall blissue then byes oc kirckens iordh ny-
 25 dendis oc behollindis till euerligh eyedom, hans hustru, børn oc arff-
 uinge, then eene eftær then andhen, liggendis synden wdtmett sankt Oluffs kircke gaardh, østhen optill byes fiske skammell, szom er 24 alne langh 8 alne breedt, oc giiffue ther aff om aaritt till kircken 24 s. dansche.

30

Mondaghēn nest S. Fabiani [21. jan.]

Neruærindis borgemestere, raadt, byffoget oc meenighe mandh till tinghe.

⟨2. tingh.⟩

- 35 Item Willum Wessueris husz, szom Hans Nickellssen y boer, waar thett andnitt tingh.

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt Henrich Mhoenssen Herloff Trolles gaar⟨d⟩ oc tuendne haffue iordher, waar thett andnitt tingh.

- 5 Bodell Smidt oc Atzer y Oermstrup wolldtt gaffue theris sagh om harnsk
oc ringkraffue paa 4 mendh, Mattis Perssen, Erich Monch, Oluff Helye-
ssen oc Mattis Lauritzssen.

[32 r]

⟨2. tingh.⟩

- 10 Item opbødt Per Willumssen then hans gaardh oc grundh, han nu wdij
booer, oc een haffue, waar hans andnitt tingh.

⟨2. tingh.⟩

- Item Hans Dauidzssen, raadtmandh, gaff till kiendne, att han fick aff
15 kircken liggendis y thett sødtweste hiørne paa kirckegaardhen wdij syn
betalingh, szom kircken waar hannom aff rette skylligh, tuendne iordher,
war hans andnitt tingh.

⟨1. tingh.⟩

- 20 Item opbødt Iens Kraaghemager Arilldh Reeffslageris husz, gaardh oc
grundh, szom han køfste aff Garbrandt Reebslagere, borgere y Købne-
haffn, waar hans første tingh.

⟨2. tingh.⟩

- 25 Item opbødt Oluff Morthenssen then hans gaardh oc grundh, han
fick mett hans hustru Anne Willattisses, waar hans andnit tingh.

⟨Pouell Karlssen.⟩

- Item forlagdis Pouell Karlssen, att han schulle giiffue Mattis Perssen
30 breff oc segll, szaa han weedt inhet anditt met hannom, end szom han
maa wiidhe mett een erligh dandnemendh, oc thett schulle han giiffue
hannom ingen 8 daghe.

Samme dagh.

⟨Om Schowff.⟩

35

Bleff een fast wryggeligh wedhertegitt giordtt oc aff meenighe mandh
till tinghe samtoekt om schoffu, szom findis indschiessuen wdij then

stoore byes baagh mett thett huidhe pergamentt, szom spændnitt er paa sidhen, oc noget nær først y baaghen, huilckett 16 achte borgere sagde paa.

⁵ Mondagh nest Pauli Conuersionis [28. jan.].

Neruærindis borgemester *Szander Leyell*, Hans Dauidzsen, Henrich Moenssen, Søffren Munch, Niels Iesssen, Jens Klaussen, raadtmendh, Per Willumssen, byffogett, oc meenighe almue till tinghe.

Samme dagh, formedellst borgemester oc raadz tesligis Lauritz Paaskis, slottsfogedis, bøn skyldh, gaff Bastyan aff Malmø Lauritz Hoffmandz forløfttings mendh endh dagh oc tiidt fremdeelis till wdij dagh 3 wgher, tha schulle the ændelighen, bleff thennom forlagdtt aff konghens fogitt att betalle, huilckett oc the alle oc een for alle [32 v] aluerlichen haffue ragtt theris haand fran thennom till bemelte konge mtis. byffogett, thett haffue the thennom forplichthett.

⟨3. tingh.⟩

Item opbødt Henrich Moenssen Herluff Trolles gaardh oc grundh her y byenn oc the tuendne haffuer paa Sandhen liggendis, waar hans ²⁰ 3. tingh.

⟨3. tingh.⟩

Item opbødt Per Willumssen syn gaardh, han nu wdij boer, oc een haffue iordh, war hans 3. tingh.

²⁵

⟨3. tingh.⟩

Item Hans Dauidzsen, raadtmandh, gaff tillkiendne, om the tuendne iordher, han fick aff kircken till euerdeligh eye, war hans 3. tingh.

³⁰

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt Jens Kraaghemager Ariilldh Reebslageris gaardh, han køffte aff Garbrandt, Reeffslagere y Københaffn, war hans andnit tingh.

⟨3. tingh.⟩

³⁵ Item szamme Jens opbødh Hans Gregoriussens gaardh tuertt offuer fra Henrich Mhoenssen.

⟨1 tingh.⟩

Item opbødtt Iørgen Thuessen Benth Hallindzffaris husz oc bygningh,
 liggendis nordhen nest Lens Monssen Skomager, war ther første tingh,
 5 huor till Henrich Mhoenssen suared, att effther thii hans iordskylldh
 er effter hans iordebreffuis forplichtellsze forszømitt, haffuer han ther y
 att sighe.

⟨3. tingh.⟩

Item Oluff Morthenssen opbødt then hans gaardh, han nu wdij boer,
 10 war hans 3. tingh.

⟨1. tingh.⟩

Item opbødtt Mattis Perssen, fuldmectigh paa salighe Boilld Iudhes
 arsfluingis wegne y Langstrup, then forne Boillds bygningh paa Sudhere-
 15 gadhen emellum Willum Nacht oc Anders Lauritzssen, war hans første
 tingh.

⟨Om hundne.⟩

Item gaffis nu aluerligh adtuarszell till tinghe, nu szaa well szom tillfforn
 20 om hundne, att inghen schall taghe thennom met segh y schoffuen,
 ey heller skulle stædis paa gadhen, huo her emoodh giør, schall
 straffis szom een wlydigh borgere.

Item om dødhe suiin oc andre dødhe forgiiftuge otzell, huem the
 25 haffue tillhørddt, schulle thennom enthen graffue y iorden eller føre
 thennom wdij strandnen.

⟨Iørgen Thuessen, schowffogett.⟩

Item samme dagh ragte Iørgen Thuessen haandh till borgemesthere
 30 oc raadh wdij saa maadhe att wille tienne thennom oc holle grand-
 giiffueligh tillsynn paa byes wegne om schoffu eet heelt aar om kringh,
 premium alio libro.

[33 r] Item bleff oc samme dagh wdtmelldt aff tinghett tisse effther^{ne} att
 35 schulle beszee schoffuen, szom waar Oluff Helyessen, Oluff Sudher,
 Christiern Brygger, Erich Munck, Saxse Klemidzssen, Niels Søffrenssen,
 Herloff Perssen, Lasz Eglerssen, Raszmus Baghere.

Item hagde borgemesther Sandher spørszmaall till meenighe almoe,
 huadt straff thennom offuergaa schulle, szom wlouligen emodt then
 beuilgingh samtoect y dagh otthe daghe haffue huggitt, huor till
 meenighe almoe suarede, att then straff maa thennom offuergaa, szom
 5 findis antegnitt y dagh otte daghe wdij then beuilgingh tha giordtt oc
 szamtoectt.

Tha opstoodt Lasz Paaske, szlottz fogett, oc giorde bøn for thennom,
 ther emoodt segh forszeet hagde, bleffue the paa thenne tiidt for gudz
 skyldh oc for^{ne} Lauritzses bøn benaaditt, saa att thett er thennom for-
 10 latt samme brødhe oc forszeende paa thenne tiidt.

Theris naffn, som her emodh bruditt hagde:

Frantz Degrn, Niels Kock, Henrich van Mynden, Anders Korne, Niels
 Ipszen, Niels y Miellerup, Pether Hollst, Niels Kirckillt, Iens Niesssen,
 Marcus y Søffren Munks husz, Niels Baadzmandh, Per Iudhe hooss
 15 Strømen, Morthen Iuell, Raszmus Werckmester, Bentt Lauritzsen, *(y*
kalckslageris gaardh) Iens Iude, Per Orm, Per Iørgen Haagessens
 steffszøn, Tord y Iep Holms gaard, Iens Suenske, Iørghen Rebslagere,
 Anders Piiffuere, Oluff Sudher, Hans Dragher, Pether y Iacob Arildz
 husz, Rasmus Iude, Raszmus Iesssen, Knudt Plow, Iens Schoningsh,
 20 Rheynholtt.

Dogh forplichtet Henrich van Mynden seegh for borgemester, raadt
 oc meenige almoe ingen byes friiheder att wille effther thenne dagh
 brughe, før hannom tillstædis borgerschaff.

Tha tillmeltis oc wdtginge aff tinghet tisse effter^{ne} 21 mend att giøre een
 25 ydermeere sckick, om huor megitt huer Helsinghøers borghere maa
 forloffuis, dogh effther borgemesther loff oc samtocke att hugge aff
 szamme byes skowe all oc birck, szom er Seueryn Munck, Iens Klaussen,
 raadmendh, [33 v] Hans Schoningsh, Anders Lauritzsen, Albritt Schred-
 dere, Hans Ollssen, Raszmus Ollssen Baghere, Frantz Bagere, Anders
 30 Saxssen, Raszmus Hanssen Baghere, Iesper Muerre, Erich Munch, Iens
 Kroghemager, Herloff Perssen, Oluff Hellyessen, Mattis Perssen, Iørghen
 Wiigh, Per Iesssen, Henrich Pouellssen.

⟨Wedherteggt om skow.⟩

35 Huilcke welberodde ygen indkome, sagde saa her paa, att her eptær
 wryggeligen holles schall, szom her epther følger:
 Først then szom giissuer y aarlich byschatt sex s., hannom maa till-
 stædis met borgemester forluff att hugge segh eet kelcke læsz.

Item then szom giiffuer 24 s. y schatten, ham maa tillstedis 4 kelcke lesz, dogh skulle the hugge skelligen icke busken aff allszamme, men effther skouffogedens foruisznin gh.

Bleff oc saa sagdt, att the szom nu haffue y theris gaarde 10 eller 15 lesz, thennom er formeent att schulle faa aff samme skow y thenne winther oc for huert lesz, the nu haffue huggit, schulle bødhe effter then beuilingh wt supra, huilket Lasz Paaske aff badt.

Dogh formedellst borgemesthers oc raadz bøn skyld gaff nu for^{ne} Lasz Paaske alle thennom, som wlouligen huggett grøn böegh oc eegh, 10 theris øxszer ygenn wedt saadanne willkaard, att huor szom the ygen effther thenne dagh findis y saa maadhe brødighe, schulle the liidhe straff ther fore wndner dobbelt brødhe, szom for er rørdtt.

Findis oc nogen szom byes skouffogitt klager paa, then schall, om han wskelligen hugger emodt hans forwiisznigh, bødhe 3 mark till konghen 15 oc 3 mark till byen.

⟨Bastian.⟩

Item begierede Bastyan aff kongens fogett, att ingen skødhe schulle gaa till nogen paa Lasz Hoffmandz gaardh, før endh hannom atuaris 20 ther om.

⟨Om wabn oc werge.⟩

Item end nu szom tillfforn effter konge mtts. breff oc beffalingh atua rede borgemester Sander then menige mandh att schulle reedhe thennom 25 paa godhe waben oc werghē.

[34r] Mondagen nest purificationis Marie [4. feb.].

Neruærindis borgemester Christiern, Hans Dauidzssen, Henrich Moen- 30 ssen, Søffren Munch, Niels Ienssen, Iens Klaussen, raadtmendh, Per Willumssen, byffogett, oc meenighe almoe till tinghe.

Item gaff Hans Dauidzssen till kiendne om alle thennom, szom ære skyllighe iordskyld till kircken, att the ladhe then fremkomme, szaa framptt the wille haffue forbrudtt theris friiheedher oc breff, the haffue 35 ther paa.

Item Henrich Monssen wdij liighe maadhe gaff till kende, att the ladhe szamme iordskyld fremkomme endneligh till mittffaste nest kommindis eller være aff mett kirckens hus.

5

⟨4. tingh.⟩

Item end nu gaff Henrich Monssen tillkiendne szom till forn om then Herloff Trolles gaa(r)dh oc eyedom, szom han køfste aff Asgudt Mickellssen, oc om tuendne haffuer paa Saandhen liggendis østhen byen, oc han køfste aff byen, om noghen haffuer ther wdij att siighe, oc 10 tha inghen waar, ther kundne haffue att siighe wdij.

⟨Skødhe paa Herloff Trolles gaardh.⟩

Tha opstoodt Frantz Schriiffuere, fuldmectigh paa erlige welburdigh mandz Herloff Trolles oc fru Birgitte Gøyes wegne, szom skøtte oc 15 affhende thill tinghe then for^{ne} Herloffs gaardh oc grundh mett the tuende haffuer fran for^{ne} Herloff Tolle, hans hustru fru Birgittha Gøye oc theris arfswinge oc ingh till borgemesther oc raadh her samme stæds, till byes biistandh oc beste till euerdeligh eye, schøditt stadtffeste Frantz Baghere, Hans Ollsen, Per Ienssen.

20 Att saadant skødhe nu y dagh till tinghe gongitt er, szom forskreffuit staar, war Henrich Moenssen paa borgemesthers oc raadz wegne att motte bekomme beskreffuit wndner eet tings wegne, huilkitt wij wiste icke att kundne benecte, tha tillmellis oc wdtginge aff tinghet tissze epther^{ne} 16 mendh, szom er:

25 [34 v] Seueryn Muerre, Iørgen Wiigh, Hans Ollsen, Albritt Schreddere, Mattis Laurissen, Iørghen Hanssen, Per Ienssen, Raszmus Baghere, Frantz Baghere, Lasz Bentzsen, Iacob Hanssen, Herloff Perssen, Iens Kraagemager, Per Hoffmandh, Hans Perssen, Anders Saxssen.

Huilke wellberodde ygen indkomme, bestoodhe oc bekiende, att the 30 haffue hørddt y dagh till tinghe saadant skødhe ganghe oc stadtffest mellis, szom forskreffuit staar.

⟨3. tingh.⟩

Item opbødt Seueryn Muerre Arilldh Reeffslageris, waar thett tridye 35 tingh.

⟨1. tingh.⟩

Item szamme Seueryn opbødt Dorothea Iudis kones husz, iorden er Helligesthus eydom.

〈Forplictingh.〉

Om Her Ienss Mattssens iordtskylldtt.

Item Niels Frosts hustru forplichtett seegh till *Per Willumssen* oc gaff
hannom haandt ther paa, att schulle betalle *Per Ienssen* till mittfaste.

⁵ Item Niels Iudhe wndner samme forplichtingh gaff *Per Willumssen*
haandh.

〈3. tingh.〉

Item opbødt Iens Bysuendh then bygningh, szom Niels Baadzmanh
¹⁰ wdij boer, paa arffuingers wegne, war *thet* tridie tingh.

〈Forplictingh.〉

Item Christiern Iudhe gaff Niels *Ienssen* syn haandh, att han schall
stille hannom till fredz for *thet* byes tømmer, szom war huggitt till
¹⁵ steenkiisterne, hans szøn hiøgh szønder oc aagh hiem.

〈Henrich Stollmesther.〉

Item szette Henrich Staalmesther borghen paa nyett, szom wor Henrich
Pouellssen oc Iens Monssen Schomager, att han schall møde y retthe,
²⁰ naar paa eskis.

〈3. tingh.〉

Item opbødt Lasz Willatzsen syn fædherne gaardh, han nu wdij boer,
waar thett 3. tingh.

25

〈1. tingh.〉

Item opbødt han then iordh, Pouell Schreddere paa bodhe, tuert
offuer fran hans gaardh, war *thet* første tingh.

Item bleff then sagh emellum Iens Kraaghemager oc Oluff Morthenssen
³⁰ opszett till y dagh otthe daghe her nest.

〈Willum Thomessen.〉

Forplicthet Willum Thomessen segh ingen handell att skulle giffue segh
y met Pether Hollender, huor *thet* findis, tha schall han wäre fallen
³⁵ wdij borgemesters oc raadz hender, ther met tillstedis hannom, att Pether
motte boo y hans gaardh eet aar omkringh.

[35 r]

⟨3. tingh.⟩

Item Hans Dauidzssen, raadmandh, gaff till kiendne om the tuendne iordher, han fick aff kircken y syn betalingh, szom kircken war hannom skylligh, szom hans salige moder paa boodhe, och then andhen, szom 5 salighe Karyne mester Arilldz paa boode, om noghen war, ther hagde wdij att siighe, war thet 3. tingh.

⟨2. tingh.⟩

Opbødt Bent Hallindzffare thett hans husz oc bygningh, szom ligger 10 nordhen nest Iens Monsen Skomageris gaardh, war thet andnitt tingh.

Seria admonitio.

⟨Att leyegaard bortt.⟩

Item gaffis meenighe borgiere oc almue aluerligen till kiendne, att ingen 15 leye theris gaardhe oc husz bortt till noghen fremmitt, før endh the haffue borgemesthers loff ther till, huo thett giør, haffue forbrudt huszleyen oc siidhen staa till rette szom wlydige borghiere.

⟨Om mooszer att holle y freddt.⟩

20 Item samme dagh bleff szamtøckt, att nogle mooszer schulle holles y freedt.

⟨Huidheløcke moosze, Stafferidz moosze, then mosze fra Frue lundz mosze till Skelbecken, szom løber gennem Heste haffuen, alle moszer nordhen for Ny sziø.⟩

25

Item oc samtoekts, att inghen y thette aar schall hugge y then synder skow, then stundh ther huggis y then nørre skow.

Item war samme dagh skudzmaall paa Iørghen aff Hentille, att han weedh, huo ther hagde huggitt, oc paa Niels Skouffogitt oc skudzmaall.

30

Mondagh nest s. Scholastica [11. februar].

Neruærindis Hans Dauidzssen, Seuern Munck, Niels Iesssen oc Iens Klaussen, raadmandh, Per Willumssen, byffogett, met meenighe borgere till tinghe.

35

⟨Albrit Schredder.⟩

Item hagde Albrith Schreddere wdij retthe laditt steffndt paa een koffmandz wegne aff Lybke nogne karle aff Hellszinghborgh with

naffen Niels Iørgenssen, Niels Perssen, Per Morthenssen, Anders Bondne
oc Lauritz Bondne for een samme köffmandz hest, hans been bleff
sønder brøditt emellum Hellszinghborgh oc her, huor paa for^{ne} Albrith
loodt læsse for^{ne} köffmandz besegllde fuldmacht, att han hagde att
5 tale paa samme sagh.

[35 v] Ydermeere berette Albritt for^{ne} köffmandz ordh, szom han hagde
laditt saa staa, att samme ferge mendh selff komme till hannom wdij
hans herberghe oc bødhe hannom till att wille føre hannom hans hest
offuer.

10 Huor till the haardeligen suaredhe ney fore, men sagde, att *Her Klaus*
Biildis suendh hagde leydt baadhen.

Tha bleff ther saa om sagdt y dagh, att naar köffmanden hiidt kommer
mett syn bewiisz, szom er thennom wnder øghen, tha haffue the segh
forplichtitt att schulle suare hannom for theris øffrigheit, borgemester,
15 raadt oc byffogett y Hellszingborgh, oc tha gaa ther om szaa megitt,
szom rett er.

〈3. tingh.〉

Item opbødt Benth Hallindzffare thett hans husz, liggendis nordhen
20 nest optill Iens Monssen Schomager, war thet 3. tingh.

〈1. tingh.〉

Item opbødtt Anders Lauritssen then hans gaardh, han nu vdij boer,
wor hans første tingh.

25

〈Om wabn oc werghe.〉

Item endh nu y dagh szaa well szom tillforn gaff Henrich Moenssen
paa borgemesthers wegne aluerligen wor kong^e naadige herris beffalingh
oc strenghe mandaett tillkende for meenighe borghere oc almoe till
30 tinghe, att huer schall reedhe sigh paa godhe harnsk, waben oc werghe,
effther szom huer haffuer fangitt y theris husz zeedler paa, att the alle
rette thennom ther effther, saa framt att the wille kiendnis oc ladhe
thennom beffindne godhe kong^e mtts. hørszamme lydighe borghere.

Besynderligh lagdis thennom dagh fore, paa huilken the wdhen all
35 forszømmellsze schulle haffue szamme harnsk oc werghe till stædhe,
szom war till mittfaste nest kommindis.

Item paa thett, att inghen schall retteligen y noghen maadhe orszaghe
thennom, wntis endh saa megitt lenger dagh, szom er till paaske først

kommindis, hues brøst tha findis, schall then tha liidhe straff ther fore, szom een wlydigh, whørszam wndherdaen emood syn herre oc konghen oc ther offuer bødhe sitt faldzmaalldh.

- 5 Att saadan konge beffalingh y dagh oc tiitt tillfforn aluerligen till tinghe forhollitt er, waar borgemester begierindis att motte *thet* bekomme beskreffuit wnder eet tingswitne.
- [36 r] Tha tillmeltis aff tinghett oc wdtginghe tisse effther^{ne} 16 danne-mendh, szom er
- 10 Lasz Bentzszen, Anders Saxszen, Hans Schoningh, Albritz Schreddere, Iacob Hanssen, Hans Ollszen, Raszmus H. Baghere, Niels Iudhe, Ingell Sznidker, Hans Pouellssen, He(r)loff Perssen, Frantz Baghere, Oluff Hellyessen, Jens Kraaghemagher, Henrich Pouellssen, Christoffer Schreddere.
- 15 Huilke mett gott beraadt ygen indkomme, bekiende oc bestoodhe, att y dagh till tinghe meenighe mendh er saadan aluerligh konge mts. willge oc beffalingh tillfforn aff borgemesther oc nu y dagh aff Hans Dauidzssen oc Henrich Moenssen forhollit, att huer schall reedhe segh paa thoris harnsk oc godhe wergh, effher szom huer er taxeszeeritt
- 20 oc opskreffuen fore, oc thett wdhen all forszømellsze till paaske nest kommindis, saa framtpt the icke wille liidhe straff fore szom wlydighe wnderszotte emoodt thoris herre oc konghe.
- Item oc bekiende, att the wille wäre wnder lyellsze gierne oc holle borgemesther oc raadh thenne forkyndningh skadis løsz, huor the
- 25 gaffue Henrich Moenssen thoris haandh.

⟨Forbudh.⟩

Item forbødt Per Willumssen, att inghen borgere schall nogen stedt draghe aff bye, før endh the siighe borgemesther till oc haffuitt mett 30 thoris loff oc widtschaff.

⟨2. tingh.⟩

Item forbudt, att inghen schall ladhe theris husz eller gaarde till leye till fremmede wdtlendske folck hollender emodt borgemesthers widt- 35 schaff oc mindne, 2. tingh.

⟨Forbudtt om schreddere.⟩

Item forbudt, att inghen effher thenne dagh schall holle noghen schred- dere y sitt husz hemeligh emoodt ollermandz oc laugsbrødris mindne

oc tilladellsze, huo *thet* giør, schall bødhe sitt falldzmaall till konghen oc byen, oc hues arbeyde the haffue for haandnen, wäre forbrutt till laugitt.

5 ⟨4. tingh.⟩

Item opbødt Lasz Willattzsen syn fædherne gaardh, thett 4. tingh.

⟨2. tingh.⟩

Item Pouell Schredderis iordh oc eyedom, andnitt tingh szamme Lauritz.

10

[36 v] Item samme dagh war Hans Gregorussen *her*, tilltaledhe Anne Jens Willattzsens oc kendis segh partt oc deell paa sin salighe modher modhers wegne wdij *then* gaardh oc grundh, for^{ne} Anne nu paa boer, indtill han bliffuer ther affwist mett hendis breff oc beuisningh, hun 15 haffuer ther paa.

Huor till hun suaredhe, sagde segh oc hendis salighe hosbondne Willatts att haffue köfft aff salighe Jens Gregorussen, hues anpartt hannom ther wdij kundne tillffalle *met* hans hustru, oc hues breff oc schriffteligh beuiisz, hun ther paa hagde, bleffue brende, ther byen 20 bleff brendt *met* andre hendis breffue.

Tha giordis spørszmaall till Hans, om han hagde noghen andhen beuiisz, end som han y dagh hagde till tinghe, huor till han suarede ney, att han hagde ingen wiidhere widnesburdh, skudzmaall eller bewiisz till thenne dagh.

25 Huorffore bleff samme sagh opszett, intill the dannemendh borgemesthere komme till stædhe, tha gaa ther om szaa megit, szom low oc rett wdtkreffuer.

⟨1. tingh.⟩

30 Item opbødt Per Muerre een skeedh, høer Maryne Randers till, er thett første tingh.

The som wdtmeltis att grantske om Møllebecks *then* iordh, han haffuer till leye aff borgemesther oc raadh, oc huadt 35 tilleggis schall til byes bygningh, raadhuszitt.

⟨Paa byes wegne.⟩

Mattis Pederssen, Iesper Muerre, Seueryn Muerre, Erich Munch, Jens Ozingh, Mattis Lauritzsen, Per Muerre, Anders Saxsen, Dauidt Corney,

Hans Schoninhg, Oluff Hellyessen, Saksze Klæmidzssen, Frantz Baghere,
Hans Pouellssen, Iens Kraaghemager, Per Hoffmandh, Albrit Schredere, Lasz Bentzssen.

5 [37r] Onsdaghen nest for Walentini martiris dagh [13. feb.].

Samme dagh anammet Andriis Pattherssen, borgere y Siøborgh, paa wnghe Jackop Skingheris hans wegne, with naffn Richardus, szom han er stiffadher till, forne barn till wnderholldingh till madt oc øll, skoo oc klædher, szom han segh forplichtett haffuer till borgemester oc 10 raadh her samme steds att schulle haffue hannom wnderholldit, indtill han kandh fortienne syn eghen wnderholdingh till skoo oc klædher, madt oc øll.

⟨Willum Thomessen.⟩

15 Item forplichtett Willum Thomessen szegh nu for borgemesther, raadh oc byffogett, att han icke schall giiffue szegh wdij noghen handell eller wandell mett Pether Hollender, szom nu er forloffuitt att maae boo wdij hans gaardh eett aar om kringh, dogh szaa, att huor thett met hannom beffindis met hannom hemeligh eller aabenbare att handle mett 20 hannom suigachteligen, syne mettborgere till forffangh eller skadhe, tha schall hannom then sagh staa aaben wdij borgemesthers oc raadz hender.

Mondagh for s. Mathie apostoli dagh [18. februar].

Neruærindis Henrich Monssen, Seueryn Munck, Iens Monssen, Niels 25 Ienssen, Iens Klaussen, raadhmendh, oc Pedher Willumssen, byffogett, met meenighe almue till tinghe.

Samme dagh skøtte oc affhende Seueryn Muerre, fuldmectigh, fran Gurbrand Reeffslager, borger y Københaffn, then hans gaardh oc grundh her y Hellszinghør, szom nu Ariild Reebslager wdij boer, 30 fran forne Gurbrandt oc hans arffuinge oc till forne Arilldh oc hans arffuinghe till euerdeligh eye, skøditt stadtffeste Mattis Perssen, Mons Schomager, Christoffer Schredder.

⟨1 t^e øll, hun kom till ferghe wassen. Mactis breff y byes beuarin gh.⟩

35 [37v] *⟨Om skow forbwdt.⟩*

Item bleff y dagh samtockt, att all byes skow schall staa y fredt, att inghen schall hugge effther thenne dagh, wdhén the, szom trengher till bygnings tømmer eller gerdzle, oc thet met borgemesthers loff.

Item findet schouffogedhen nogen y schouff(en), szom hugger emodt
thette forbudt, tha schall schouffogedhen taghe hans pantt oc bære
till Per Willumssen.

5 ⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Iens Bysuendh paa Anders Perszens wegne een kiortell,
han haffuer y pantt aff Ingher, szom dødhe oc tiente Maryne Rhemers,
thet første tingh.

10 ⟨1. tingh.⟩

Item szamme Iens opbødt paa Karyne Iespers wegne een skeedt, hører
Maryne Rhemers till, war *thet* første tingh.

⟨3. tingh.⟩

15 Item forbødt end nu Per Willumssen her till tinghe, att ingen schall
lade thoris husz eller gaardhe paa leye till fremmede wdtlendzske
folck wdhen mett borgemesthers loff oc widtschaff, 3. tingh.

⟨Om fremmede.⟩

20 Item gaffs oc till kiendne, att Effuert Mattzsen, Anders Gellermannh
oc Pether Hollender ære wdtsgagde aff iordrottherne wdaff theris boolighe,
saa att the schulle forsze thennom om andre boolighe, oc att
thett schall være thennom forbuditt att brygge oc baghe wdhen till
thoris egitt huszis opholldh.

25 ⟨Iost Klippingh.⟩

Item samme dagh forskickedis Iost weedt 3 agte borghere, att han
huercken brygge eller baghe schall wdhen till hans huszes opholldt,
szom waar Søffren Muerre selff tredie.

30 ⟨Forbudt om fastelawn.⟩

Item gaff byffogedhen aluerlien tillkendne, att inghen borghere,
borgersuendne eller nogen andhen schall gaa fastelaun *met* betackt
ansicht wnder høgeste straff, ey heller leeghe mummeschantz paa
35 gadhen.

5 ⟨Om pasbortt att taghe.⟩

Item att alle the, szom wille draghe aff bye, schulle taghe pasboertt mett thennum.

5 ⟨Om harnsk oc werghe.⟩

Item huer schall redhe segh paa harnsk oc werghe, effther szom the ære optaxsizerede for, saa framt szom the wille holle for whorm, wlydige emodt thoris herre oc konghe.

10 [38 r] ⟨Ariildz borgen.⟩

Item klagedhe kemmener paa Ariilldh Reeffslager, att han sadt offuer høerigh oc icke wille wdtgiiffue syn byschatt, huorffore han sette borgen, hans forluffuer Oluff Hellyessen oc Iørghen Skomager.

15 ⟨Forbudtt.⟩

Samme tiidt forbødt Per Willumssen hannum with konge mts. naffn, att han icke schall brygge eller baghe wdhæn alenist till hans huszes opholl att fortære y hans egett husz, men han szom andre embitzmendh hollde segh aff sitt embedhe.

20 ⟨2. tingh.⟩

Item opbødtt Seueryn Muerre Dorothee Iudhe konis husz oc bygningh, war thett andnitt tingh.

25 ⟨1. tingh.⟩

Item opbødt Mattis Lauritzssen een kædell, war hans første tingh.

⟨2. tingh.⟩

Item opbødtt Anders Lauritz syn gaardh, han nu selff wdij bodhe, 30 war hans 2. tingh.

⟨1. tingh.⟩

Item noghett haffue gerdzle oc opbuditt staar omkringh then haffue, han hagde y leye aff byenn, war hans første tingh.

35 ⟨Andners Lawritzssen y Helligesthus.⟩

Ther nest berette han y dagh till tinghe, att formedelst hans alldherdoms skrøbelighet for gudz skyldh begieredhe, att han oc hans hustru motte komme y Helligesthus, war the till sindz baade att wille aff

eghen vrij willghe att wille samtocke till the fattige oc giiffue thoris gaardh
oc een haffue ingh y Helligesthus for thennom huilkett thennom bleff aff
hospitalens forstandere wntt oc samtockt for gudz skyld oc meenige
mandz bøn.

- 5 Item bekende, att hans oc hans hustrues slect oc wenner haffde først
raadd thennom ther till.

⟨Per Kempe, Pether Sznidher.⟩

Samme dagh klagede Per Kempe paa Pether Sznider, sagde, han hagde
10 wretteligen segtitt hannom wdij Maryne Rheymers stue, att han schullde
haffue hulldt oc dulltt Anders Plow y sitt husz, for huilkett the nogett
ther epther bleffue trettagtige neder weedt strandhen, szom manghen
mandh paa hørde, eblant huilke ordt Per Kempe klageligen berette,
att Pether Sznider sagde till hanum: [38 v] Waar du een kempe till
15 then du est, oc alligeuell du est een dænne, tha will iegh beskidhe
degh.

Per Kempes wedtnesburdh fremeskitt.

Først Iørgen, borgemesthers Sandners kellerdrengh, mett oprackte
20 fingre badt segh saa santt gudh hielpe oc hans hellige salige ordh
widnede, sigendis, att han hørde thennom trette sammen neder with
strandhen, wdij thett sagde Pether Sznidher, ieg will beskidhe degh
oc alle denner, thet du waare een kempe offuen paa een andhen kempe.
Niels Kirkelltt mett oprackte fingre weedt samme eedt szom Iørghen
25 tillfforn sagde, att han hørde Pether siighe, att han willde de dænen
beskitthen.

Iens Giussen, een konge mtts. styremandh, weed szamme eedt oc oprackte
fingre, att then eene wiillde beskidhe then andhen, sagde the till huer
andre.
30 Per Fiskere weedt samme eedh suor mett oprackte fingre, att han hørde
Pether siighe, att han willde the dænenn beskitten.
Iens Morthenszen weedt samme eedt szom alle forskne, att han wiillde
de dænnes beschitten, huor till Iens strax suaredhe, du schallt haffue
ont nock att beskidhe een dæne endh siighe fleere.

35

Hans, borgemesthers bryggersuendh, weedh samme eedt oc oprackte
fingre widnede, att han hørde hannom sige, att han willde beskidhe
alle danske dænen.

Item her offuer forplichtett Per Kempe seigh, att huor szom thett kandh beffindis mett skelligh beuiisz hannom offuer, att han først haffuer sagdt till Pether, att han wiilde beskiidhe hannom, tha will han lide tillbørlich straff ther offuer.

5

Effther att inghen aff borgemestrene war nu neruærindis, tha bleff szamme sagh fremdeelis opszett, oc the szette borgen paa baadhe siidher, Per Kempis borgen wnder 40 daler er Dauidt Carney oc Mattis Lau-
ritzsen, Pethers wnder 50 daler Raszmus Olssen oc Raszmus Hanssen
10 Baghere.

[39 r] Wij borgemestere oc raad y Hellszinghøer giøre alle wiittherligt mett thette wortt obne breeff, att aar effther gudz burdh 1555 then mondagh, som s. Felicis martiris dagh paaffalldt [14. jan.], giorde
15 wor elske borgemesther Szander Leyell (weedt nocksam skelligh be-
wiisz) mange the achteste borgeris her samme stæds bewiisligtt, huilket
wii oc y sandhet bestaa oc for menige borgere oc almoe y dagh till
tinge bekiendne, att hues iordher, han købtt haffuer aff Helligesthus
oc aff Hellszinghøers bye, thennom haffuer han redeligen till fulle
20 nøye betallitt, huor paa han nu fremlagde syne attkomme pergaments
beseglde iorde breeff, som han ther paa haffuer, oc thennomaabenhare
loodt læsze, først paa then haffue, liggendis synden nest optill Helligest-
hus kirckemwer.

Item tuendne breffue paa then iordh østen nest Karyne Raszmusses
25 haffue østen byen wdt mett strandhen, oc bermellder samme eene
breeff, att for^{nc} borgemester Sandner maa ladhe samme syn iordh
wdtpæle wdij strandhen, saa langtt han will, huilken for^{nc} iord han
köbte aff byenn.

Item eet breeff paa then iordh, han køffte oc aff byenn, szom strecker
30 seigh fra Iep Skredderis stræde, szom løber frem om Iacob Fynboos
haffue emoodt slotthett, oc indtill thett strædhe, som løber aff Steen-
gadhen modtt slotthet, huilken er liighe lang oc liighe breedh.

Item eett breeff paa then iordh, han köbte oc aff byen, liggendis
nordhen nest optill Herloff Trolles haffwe, huilke alle breffue klar-
35 ligenn formelde, att han samme iordher redeliggenn køfft oc gantz
betallitt haffuer weedt then minste pendning, meere oc icke mindne,
som findis antegnitt wdij byes baagh, huor paa att nu y dagh her till
tinge saadanne breffue læsde oc forkynde ære, wor for^{nc} borgemesther

Sandner begierindis for rettferdigheedz skyldh, att han *thet* motte bekomme wnder eett tings witne beschreffuit, huilckett wij wiste hannom icke att benechte, therffore tillmellts oc wdtginge tissze effther^{ne} 16 dannemendh aff tingett, szom er Hans Schonningh, Mattis Perssen,
 5 Hans Pouellsenn, Per Iesssen, Andriis Saxszen, Iens Kraagemager, Erich Munch, Oluff Hellyessen, Oluff Bødker, Christoffer Schreddere, Andners Lauritzsen, Frantz Bagere, Raszmus Ollszen Baghere, Iørgen Wiigh, [39 v] lille Hans Dauidzsen oc Herloff Pedherssen, borgiere her samme stedis, aff huilcke for^{ne} 16 dannemendh største parthen
 10 ther eblandtt waare mett oss att wurde for^{de} borgemesther samme iordher till effther theris werdh oc nu bekiende oc bestoodhe, att the nu haffue paahordtt saadanne bemellte borgemesthers pergaments beseglde iordebreffue y dag till tinge læszes oc forkyndnes, huorffore wij oc the mett menighe borghere oc almoe her samme stedis bestaa
 15 hannom, hans hustru, børn oc arffuinge samme iordher, baadhe paa Helligesthus wegne oc byes, att være hans rette køff oc ære gantz betalnde, huorffore han oc the schulle bliiffue thennom eyeligen nydhen-dis oc behollindis till euerdelig eye.

Bleff oc samme dagh aff oss oc then meenighe mandh her samme
 20 stedis her till tinge samtockt om then kirkens oc byes iordh syndnen wdtmett s. Oluffs kircke gaardh emellum byes fiske skamell oc thet stöcke, som affmollt er till byes weyererebootdt, szom nogne aar wntt er Iacob Hanssen oc Andhers Perssen att bygge paa, huilken iordh er y syn lengd 24 alne oc y syn bredd 7½ alne, then schall for^{de} borgemesther, hans hustru, børn oc arffwinghe blissue nydhindis oc behollindis, then eene effther then andnen, till euigh tiidh oc aarligen aars giiffue ther aff till kircken 24 s. dansche.

Att saa y dagh till tinghe tillgongitt er, som forskreffuit staar, thett widne wy mett wor byes secreett, trøckt her nædhen thette wort obne
 30 breeff hoosz for^{ne} 16 mendz. Actum anno die et loco vti supra.

[40r]

Mondaghen nest Oculi. [18. marts]

Neruærindis Sandher Leyell, borgemesther, Hans Dauidzsen, Seueryn Munch, Niels Iesssen, Iens Klaussen, raadt mendh, Per Willumssen,
 35 byffoggett, mett meenighe almoe till tinghe.

⟨Konghens breeff.⟩

Samme dagh lesdis kong^e mits. breeff, att wij her aff byen schulle ladhe wdredhe till szoes paa kong^e mts. wegne eet gott orloffsschiiff mett all behoeringh skioett, krudt oc laadd mett gott skiff folck, embedz-
5 mendh, bardskerre, schipper, styremændh etc., att holle kong^e mts. strømme reene for siørøffuere oc skalcke.

Att saadant kong^e breeff oc beffalingh y dagh till tinghe er a(l)uerligen ocaabnbare forkyndt, war borgemesther begierindis att motte thett bekomme wnder eet tings widne, tha tillmellts oc wdtginghe aff tinget,
10 szom waar Hans Schoningh, Søffren Muerre, Andris Saxssen, Mattis Perssen, Albrit Schreddere, Per Iesssen, Dauid Corney, Oluff Hellyessen, Willum Szommer, Erich Munck, Raszmus Bager, Jacob Hanssen, Christoffer Schredder, Christoffer Klaussen, Lasz Bentzssen, Symen Prydz. Huilcke wellberodde yghen indkomme, bestoode oc bekiende, att the
15 haffue hørtt saadan kong^e breeff læssis oc till tinghe forkyndis, samledis oc berætte, att the gierne willde lade thennom findis hørsamme, lydighe wnderdane, szom the plictighe ære theris herre oc koningh aff theris yderste formue.

Tha ware borgemestere oc raadt aff for^{ne} 16 mendh begierindis, att
20 the om szamme kong^e beffalningh willde være y raadzslagh mel thennom, huilcket samtøckt bleff aff menige almue.

Ther nest forkyndis meenighe mandh, att ingen schall fare aff by
wnder høgeste faldzmaall, før end thenne for^{ne} kong^e beffalingh er
25 ganghen for segh.

[40 v]

⟨5. tingh.⟩

Item gaff byes kemmenær tillkiendne, att the, szom staa ygenn mett theris schatt, schulle then lade fremkomme, waar hans 5. tingh.

30

⟨3. tingh.⟩

Opbød Søffren Muerre Dorthee Iudhekonis husz, war hans 3. tingh.

⟨2. tingh.⟩

35 Item opbødt Anders Perssen een kiortell, hørde Inger Sømerske till, war thet andnitt tingh.

⟨Sandners 1555.⟩

Burgemesthers tings widne.

⟨3. tingh.⟩

Item *Anders Lauritzsen* opbødt syn gaardh, szom han nu bekende
att haffue giiffuit till Helligesthus, 3. tingh.

5

⟨1. tingh.⟩

Item opbødt han eet kar, hører *Margrethe Fiskeris* till, war hans første
tingh.

Same dagh skøtte *Bent Hallindzffare* thett hans husz oc bygningh,
10 liggendis norden nest *Iens Moenssen Skomager*, fran segh oc syne
arffuinge till *Hans Mickellssen* oc hans arffuinge till euerdeligh eye,
⟨stad⟩skøditt ffeste *Erich Munch*, *Oluff Hellyessen*, *Anders Saxssen*.

⟨1 td^e øll, then gaff borgemester Christiern Iens Bysuendh.⟩

15

⟨2. tingh.⟩

Item opbødt *Mattis Lauritzsen* een kædell, war hans andnit tingh.

⟨3. tingh.⟩

20 Item *Sander Bhafoer* opbøedt noget pantt, war hans tridie tingh.

Palme søndagh [7. april].

Neruarindis *Hans Dauidzssen*, *Henrich Mhonssen*, *Seueryn Munch*,
Iens Monssen, raadtmendh, oc *Per Willumssen*, byffogett.

25 Samme dagh war saadan beuilingh giortt oc aff tisse epther^{ne} samtoekt
paa then menighe mandz wegne wdij saa maadhe, att the wille wäre
wdij raadt oc daadh met borgemester oc raadh om thett skiiffs bekost-
ningh oc wdtredningh wnder eet, besynderligh om the wille lade szøghe
om hielp till een summa pendinge hoosz nogne gode wenner.

30

Tha wille the staa mett thennom y samme løfste, oc att ther till schall
opkreffuis een schath y fremtidhen, tha wille tisze effther^{ne} wäre
the samme the ære, szom war *Hans Schoningh*, *Christoffer Klaussen*,
Hans Pouellssen, *Seueryn Muerre*, *Christoffer Schreddere*, *Iens Kroge-*
mager, *Mattis Perssen*, *Iacob Hanssen*, *Raszmus H. Bager*, *Anders*
Saxssen, *Mattis Laurissen*, *Henrich Pouelsen*, *Symen Prydz*, *Iørgen Scho-*
mager, *Otte Iacobssen*, *Hans Perssen Schotte*, *Hans Perssen Schomager*,
Torloff Bagge.

[41 r] Tiisdaghen nest Oculi [19. marts].

Neruærindis borgemesther oc raadh tesliigis theris fulldtmectige aff Roskiillde oc Slangherup, sammeledis the 16 mendh her samme steds.
 Bleff samtoekt att købe eett schiff till konge mts. behoff till orloff paa
 5 30 lester 2 eller 3 lester mindne eller meere.
 Samme tiidt bleff samtoekt att schulle fare till Københaffn att beszee
 eet skiiff, Søffren Munch oc Symen Prydz met the aff Roskiillde oc the
 aff Slangherup.

[41 v] Lourdaghen nest for Quasimodo geniti [21. april].

Wdij Ienns Klaussens stue, neruærinndis for^{ne} Iens, Lasz Bentzsen,
 Marcur Iorghenssen, Moens Schomagere oc Iorghen Wiigh.
 Samme dagh windnede Hans Søffrenssen Kellesmidt, mett wdstrackt
 arm oc oprackte singre, bedindis segh saa santt gudh hielpe oc hans
 15 hellige ordh, att noghen tiidt siidhen kom Iorghen Gulldsmidt mett
 een andhen perszoen till hans fadher, Seueryn Kellesmidt, begierede
 Iorghen aff bemellte hans fadher, att han wiillde laane thennom syn
 esye till then karll met hannom wor, then stundh han smeltedhe nogitt
 tings oc Iorghen sagde segh att wille være wdij hans mindne ther for,
 20 oc forneffnde Søffren stedde sitt mindne ther till, oc laante hannom
 esyen.
 Om morgenhen ther epther kom szamme karll, hagde 3 potther att
 bære oc Iorghens drengh laa kullene, the schulle smelte mett, mett
 szegh tiidt oc saa blesde Iorghens drengh for hannom wndner tesz, men
 25 the smeltedhe, kom for^{ne} Iorghens hustru oc bar thennom een pott
 tydstöll oc töffuede till thett waar smellt, siidhen fulde hun thennom
 hiem.

[42 r] Wnder eet tings witne.

30 [42 v] Neruærindis Christiern Perssen, Hans Dauidzsen, Henrich
 Monssen, Iens Monssen, Willum Sommer, Oluff Bødker, Rasmus Han-
 ssen Bager, Erich Munch.
 Then 6. martij 1555.

35 Seueryn Bageris iorde maall.

Item er hun y syn lengdt aff synder y nær 38 sielandz alne.

Bredden wdtil er elleffue alne 1 ½ quarteer aff østher y westher.

Bredden indne wdij gaarindh er halftolffste alnen 1 ½ quartheer.

[43 r – 46 r ubeskrevet]

[46 v] Neruærindis manghe danemendh, ther samme dagh tingh søggt hagde, beskedhen mandh Hans Dauittsen till talle till Erich Mickell-
 5 ssen for noghen konge mtts. breffue, szom hand haffuer indh hoosz segh paa then hans søster gaardh, liggindis norren westhen op till Hans Kraagemaghers haffwe, och løber ned met Stienngaadhen 1557.

⟨Seddel 15 v:⟩

10 Item spurde end nu Bastyan.

Item lesdis eet breff Bastyan hagde foruerffuit y Lundh indnehollindis, att Lauritz Hoffmandh hagde bestaaitt for dannemendh, att mester Christiern gaff oc antuorde hannom the iorde breffue war her Peders stue y Hellszinge.

15 Item lesdis eet breff her Pedher hagde beseglld att han aldrigh wiste ther aff, att han gaff Lauritz saadanne iorde breff ey heller nogen wiste ther aff huor szamme breffue ware.

Anders Saxssen skjøtte meg Charine Rasmus Henningssens iord mon-
 20 dagen effher tiuende dag julli 1554 [23. juli].

Item fiindis første lougbud paa thenne jord wdj salig Oluff Schrifffuers bogh anno 1553 monndagen nest 11 000 virginiz dag [23. okt.], som Henndrich Moennssen selff haffuer begynneth.

25 Anndett lougbud y samme aar wdj samme bog, mondageni for s. Martinj [6. nov.], Hanns Dauidzenn haffuer opbudett.

Tredie lougbud monndagenn nest s. Elisabetz dag [20. nov.] anno et libro iisdem Hennrich Monnssen selff opbudett.

30 Huer oss $2\frac{1}{2}$ tylter i tolff alne.

Huer oss $2\frac{1}{2}$ tylter i otte oc 6 alne.

Her aff till kong m. behoff 10 bielcke 16 alne

$\frac{1}{2}$ tyltt 16 alne – 2 tylter 2 bielcke, 12 alne

$1\frac{1}{2}$ tylt 12 alne – 2 tylter otte alne

35 $1\frac{1}{2}$ tylt 8 alne – 1 tylt 9 alne

$\frac{1}{2}$ tyltt 6 alne.

HELSINGØR STADSBOG

1559–1560

[1 r] 1559 oc nogit aff 1556

[1 v ubeskrevet.]

[2r] Løffuerdagen nest for Exaudii søndagh [6. maj].

5 Neruerrindis Henrick Moenssenn, borgmester, Iens Moenssenn, Iens
Klaussenn, Iacob Hanssenn, Hans Pouwellssenn, raadmendt, oc Per
Willumssenn by(fo)gida.

Samme dag war neruerrindis in schipper wid naffn Iacom Tidorp aff
10 Lybcke, att hand wor farenn y landt oc hagde ladett i siitt skiiff igenn
tre bodtzmendt oc en dreng, huilckenn dreng haffde aff wraadt sprun-
gid offuer borde aff schiiffuitt oc er bleffuen drucknid, hues naffn wor
Hans Bertillssenn, fød wdij Westfallen, huorfforre hand hagde her tiill
stede forⁿe tre mendt, som hand haffde tiilfforn ladett y skiiffuitt, oc
15 wor begierrindis for rettferdighedz skylldt, att wii wille theris windis-
byrdtt forhørre, huorledis samme wlycke haffde sig begiiffuitt, oc giiffue
hannom *thet* saa beschreffuit, huilckid wi icke viste at benecte. Tha bleff
forⁿe bodtzmend huer serdelis indkallede wdij alle the andre hans
skiiffs folckis neruerrelsse oc offuerhørde mett opracte singre och sore
20 wed gud og hans hellige EVANGELIVM, at schulle sige thett, som
sandingen wor, oc ey andit.

Først indkom hans schiiffmand wed naffn Lauritz Perssen, barnsfødt
paa Lessøe oc nu induonzere wdij Lybcke, berette, at hand wor paa
kobrygen oc der bestillede hans werck, tha hørde hand, att ther ban-
ckedis vnder y schiiffuit, huorfore gaff hand sig neder ad forffare, huad
25 paa ferde wor. Tha fornām hand, ad samme dreng gaff sig fra schriff-
ueynens kiiste, gick hen att thappe øll, och samme tiidt bleff hand war,
at ther falt en hengelaas fra drengen, huilcken haffde heng for schriff-
ueynens kiiste, huorfforre hand straffede samme dreng oc gaff 2 eller

3 slag aff it tauffuell tou oc sagde, [2 v] du wilt giøre oss tiill tyffue, *thet* tu faar tin rette løn, oc samme dreng strax hengde laassin for kiistin igenn.

Ther nest widnede Jost Felthus, bodzmandt, at ther hand hørde
 5 for^{ne} skiffmand saa straffe samme dreng wunder y schiiffuiit, gaff hand
 sig neder oc fant liggindis hois schriffueynens kiste en hammer oc
 samme drengs kniiss, oc att samme dreng spranck offuer borde og ingen
 vor hois hannom. Sammeledis widnede Tommis Wittenberg bodz-
 mandt, at hand laa paa kobryggen siug och saa samme dreng springe
 10 offuer borde, oc spranck for^{ne} Tommis op oc kaste it tauell tou vdij
 stranden, adt hand kunde beredit siig mett, men soind oc strømin
 tog hannom bortt, at hand kunde icke komme tiill redding, oc samme
 drengs naffn wor Hans Bertilssenn, født i Stiickt van Bremin.

15

Thenn 18. dag maij.

⟨Rasmus Perssens steff børn.⟩

Bleff vrderidtt Rassmus Perssens Skomageris gaar for tiuge mark
 og hundride aff thiisse effther^{ne} dannemend, Søurin Munck, Jens
 Klaussen, Andriis Saxen, Hans Pouelssenn, raadmend, Per Willumssen,
 20 byfogidt, Søurin Murere, Rassmus Hanssen Bagere, Rasmus Olssen
 Bagere, Oluf Hellessin, Anders Bagere, oc huer barn skall haffue aff
 disse for^{ne} penninge 20 mark, er deris federne, de ere 3 børn, er 20 daller
 deris part.

Samme dag bleff maald then gaard, som Karine Iesper Murers i boir,
 25 aff tiisse for^{ne} dannemendt. Er oc samme gaard 12½ sillandz alne
 bred wd tiill Kampergaden aff synder oc i nor, lengden er 33 alne
 aff øster oc i wester, briddin paa samme gaard vd tiill Per Hauis gaardt
 er 12 alne.

30 [3 r ubeskrevet]

[3 v] Mondagin nest epther Trinitatis. [22. maj]

Neruerrindis Henrick Moenssenn, borgmester, Jens Moenssenn, Jens
 Klaussenn, Andriis Saxenn, Hans Pouellssen, Jacob Hanssenn, raad-
 mendt, oc Per Willumssenn, byffogid, oc menige almue.

35 Samme dag bleff køffuid sett paa lammekødit, att lammefierringer,
 den aller beste, skall gelle 2 s. till sancti Hanse dag, oc bleff vdtagne
 aff tingid 12 mend, att the skulle vdgaa aff tingid oc sige paa, huorledis
 dett skall tiillgaa mett *thet* lammekød oc mett the, som købe paa

bonde wogne: Iens Krogemagere, Rassmus Bagere, Hans Olssenn,
Per Kiempe, Anders Lind, Rassmus Olssenn Bagere, Erick Hanssen,
Iørgen Keysser, Oluff Hellessin, Moens Skomagere, Iørgenn Tuissenn,
Tørløff Olssenn, da haffue disse forskr^{ne} dannemend saa sagtt, at huo
som findis att berre lammekiød wnder kobir, om dett findis, da skall
dett werre forbrutt oc 30 s. tiill kongen oc 30 s. tiill byind, oc ho som
køber lam, høns eller andit wden for halsiernid, da skall dett kiøff
werre forbrutt oc 30 s. tiill kongin oc 30 s. tiill byind.

10 <3. ting. >

Same dag opbød Jacob Hanssenn ind kediill, som hand haffuer i pant
aff Hans Wictuum, tredie ting.

<1 ting. >

¹⁵ Samme dag lod Barrabra Niells Skredderis opbiude Eyler Stenhuggeris gaardt, som hun haffuer y pant, første ting.

⟨3. ting.⟩

Samme dag opbød Hans Dauittssenn en bygning staar paa kirckins
20 jordtt, tredie ting.

〈Den huide gangere affuiist.〉

Samme dag wor den huiide gangere Margrette i rette for nogid folck,
som vectiin fant i hendis huus hellig treffollighedz natt [20. maj], oc
25 befallide kongins fogiid, att hun skulle rømme byind inden onsdag
middag.

Samme dag tiiltalide borgmester oc raadt Iacob Arrillssenn for den huide gangere, som hand hagde i siitt huis, at hand icke skulle holle sliig folck i sitt huus, da bleff hannom befallid att sette burrin, oc hans [4 r] forloffuerer er Rassmus Olssenn, Frantz Perssenn for 20 daller, att hand skulle møde her, nar paa eskedis.

〈l. ting.〉

⁵⁵ Samme dag opbød Hans Pouellssenn den gaardt, som tilhøre kirckenn, liggindis paa Kageholmin, som Per Hiuulmand i bode, første ting.

〈2. ting.〉

Samme dag opbød Mattis Perssenn ind gaardt, som half partt tiilhøre Niels Böckere, som Rassmus Kong i boir, andit ting.

5

〈1. ting.〉

Samme dag skød Iost Klippiing siitt skell oc sin hustruis skell, første ting.
 Samme dag skøtte Jens Krogemagere, fulmectig paa Dorothea Karne-
 liisse, den huis oc bygning, som for^{ne} Dorothea Karnelisse i bode, fra
 hende og hendis arffuinge oc tiill Christoffer Klaussens arffuinge.

10

〈3. ting.〉

Samme dag skoid Tørluff Tømmermand siitt skell, tredie ting.
 Same dag skøtte Andris Saxenn Dorothee gaardtt fra Kristoffer Klau-
 ssens arffuinge oc tiill Rassmus Olsen Bagere oc hans arffuinge.

15

[4 v ubeskrevet]

[5 r] Mondagin nest effther Iohannis 1559 [26. juni].
 Neruerindis Sander Leyell, Henrick Moenssen, borgmestere, Sourin
 Munck, Jens Moenssen, Jens Klaussen, Andris Saxen, Hans Pouelssen,
 20 Jacob Hanssen, raadmendt, oc Per Willumssen, byffogiidt.

〈1. ting.〉

Samme dag opbød Iørgen Skomagere dett huis, som Hans Glarmestere
 i bode, første ting.
 25 Samme dag opbød Hans Pouelssen den gaardt, som Hans Dauitssen
 i bode, oc det huus paa hiørnid hois kirckin oc den jord, som ligger
 hois Bodill Smidtz gaardt och en siette partt y vandmøllin wid suingelin
 oc in partt i teyll laden oc in hauue, liggindis hois Jens Klaussens
 hauue hois Suderegaden.

30

〈1. ting.〉

Samme dag opbød Mattis Perssen den gaard, som tilhøre Andriis
 Lauritzsen, første tingh.
 Samme dag skød Oluff Sudere siitt skell, første ting.
 35 Samme dag skøtte Hans Dauittsen iitt huus oc bygning fra siig, sin
 hustru oc arffuinge oc till Niels Kirckilt oc hans arffuinge, samme bygning
 liggindis paa Suderegaden, oc bleff dette skøde stadffest aff thiisse
 effther^{ne} dannemend, Mattis Perssen, Oluff Böckere.

⟨2. ting.⟩

Samme dag skød Iost Grønning siitt oc sin hustruis skell, andiitt ting.

⟨1. ting.⟩

5 Samme dag skød Henrick Stolmestere siitt oc sin hustruis skell, første ting.

⟨3. ting.⟩

Samme dag opbød Mattis Perssen den gaard, som Rasmus Kong i boir,
10 tredie ting.

[5 v] Samme dag gaff Sander Leyell Frantz Kannestøbere dag paa nogin geldt, som hand vor hannom skyllig tiill s. Bartolomeii dag [24. august].

⟨2. ting.⟩

15 Samme dag opbødt Sander Albriittssen it pant, som hand haffuer i pantt aff Marine Remmirs, andiit ting.

⟨Tørløff.⟩

Samme dag begierride Tørløff Olssen aff menige borgere it tings widne,
20 horledis hand haffuer boid oc terid sig inden oc wden Helssingør, huilcked the icke wiste adt benecte hannom, oc gjorde konge mtts. fogiid spørssmol tiill menige almue, om der wor nogin, som wiste andiitt mett hannom end med in dannemandt, da vor der ingen, som andet wiste end som med ind anden dannemandt, oc bleff vdtagne aff tingid
25 tiisse effther^{ne} dannemendt, att the schulle siige paa thenne sag, oc the gaffue for^{ne} Tørluff it tings widne Mattis Perssen, Rassmus Olssen, Erick Munck, Ingill Snekkere, Søurin Murere, Marchus Iørenssen, Iørgen Hansen, Rassmus Hanssen, Iens Krogemagere, Oluff Bøckere, Lauritz Bentssen, Aage Pouelssen.

30 Samme dag skøtte Hans Pouelssen, raadmand, dett huus oc iordt, som tiilhørre Iørgen Gurre aff Mørderup, fra hannom oc tiill Niels Olssen, borgere i Helsingør, oc bleff stadffest aff thiisse effther^{ne} dannemend Ingill Snedkere, Tørluff Olssen, Markur Iørgenssen.

⟨Jacob Huid.⟩

Samme dag gaff Sander Leyell Jacob Huid dag paa den geld, som hand wor hannom skylliig, att hand betaller hannom halff partin tiill sancti Mortins dag [11. november] nu nest kommindis oc halffpart om iitt aard her efftir.

〈Marine Biskopis.〉

Samme dag bleff Tomis Bøcker oc Marine Biskopis saa forligt, att huad diisse effther^{ne} dannemendt derpaa giorde, wille det wel lade sig mett nøgis, Iens Krogemagere, Erick Munck paa hendis side, Oluff Hellesin,
5 Mattis Perssenn paa hans side, dett samtocte de baade tho.

[6 r] Tiisdagin nest epther Iohannes, den 27. dag junii.

Neruerindis Henrick Moenssen, borgmester, Søffrin Munck, Iens Moen-
ssen, Iens Klaussen, Hans Pouelsen, raadmend, oc Per Willumssenn,
10 byffogiid, og almue.

Samme dag wor her for oss in norsk skipper vid naffn Greirs Lenssen, styremandt paa fru Ingeburis skiiff, oc klagede, att nogiid folck hagde slemmeliigen indffalliid i hans skiiff oc offuerfalliid hans folck oc staaliid fra hannom hans godtz, oc huorledis de wille kast ind aff
15 hans bodsmend offuer bord oc hagde sønder reffuitt hans skioritte, oc hagde icke skiortin gangiid sønder, da hagde samme hans karl falliid i haffuid, oc haffue de samme folck, men hand wor selff i lande, tagiid ith skrin wd aff skudin, vor 30 dallir wdij, oc wille der farid hen med, hagde icke andre, som wore i den skoyte mett den, som tog dett skrin,
20 de kaste dett ind i skuden igen, men ind fiering togis der fra hannom, vor wid halfstandiitt pund smør i oc it spid mett nogiid oxeikiød oc 2 skind, dett fore de bortt mett.

Saa giorde borgmester oc raad spørsmoll tiill same norske skipper, huad hand wor begierindis, hand sagde, jeg begerir, att de som haffue
25 giortt mig saadant roff i mitt skiiff, dennom maa wederffaris saa megiid, som rettin wduisser.

Der nest giorde borgmester Henrick Moenssen spørssmoll tiill dennom, som saage, huorledis ad tiilgiick mett dette for^{ne} roff, oc begerede,
30 ad huer serdelis aff dennom skulle sueerie mett opracte fingre, adt huad sandhed wor, oc som de hagde seit, att tiilgaaid wor.

Klaus Negiill sor mett opracte fingre, att Andriis Bøsseskøtte paa Klaus Wilckens skiiff kaste wd aff den norske skude it schrin oc i skøytin, wor nogle penninge y, oc ind fiering, vor hen wid 1½ pund smør y, oc it
35 spid met nogid kiødt oc nogne skind, da sagde for^{ne} Klaus Negiill, dette will koste halssin, attij saa berre edir ad, ieg beder [6 v] eder atij sette mig tiill mitt skiff, oc saa kaste hand skrinitt fra sig oc ind i

schiiffuitt igen, oc den bøsseskøtte kaste samme skrin i skøytin igen oc slo for^{ne} Klaus Negiill it stortt hull i siith ansiictiid oc slo hannom ille paa siitt laar mett samme skriin, ocsaa soir for^{ne} Klaus Negill mett opracte fingre, att høybodzman tog aarin fra Hans Skomackere oc 5 selff styrede imod de andris minde til den norske skude.

Hans Schomackere sor oc med opracte fingre, ad som han sad oc styrede baadin eller skøytin fra landit, da bad Andris bøsseskøttin, at hand skulle styre tii<1> den norske skude, oc hand wille icke, saa tog 0 Klaus Wilckens høybodzman aarin fra Hans Schomager oc slo hannom suarliige, fordij att hand icke wille styre der hen, som hand wille.

Bartolomeus Francke Brunsuiger sor oc mett opracte fin(g)re, ad Andris Bøsseskytte kaste iit skrin aff den norske skude oc y skøytten 5 oc nogid smør oc nogid kiød, oc saa sor hand, ad samme bøsseskøtte bad Hans Skomacker, att hand skulle styre tiill den samme norske skude, oc spranck samme bøsse skytte i same skude oc ingen wden hand.

Hans Skack van Lybcke sor oc mett opracte fingre, ad der de rode 0 fra land, da regerride samme bøsseskyttin saare oc icke wille lade siig siige i nogen maade, men høybodzman hand tog aaren fra den wnge dreng, som styrede, oc selff styrede tiill skuden, oc saa spranck bøsse-skyttin ind i den samme norske skude oc kaste der wd it skriin oc nogiid smør oc nogiid kød oc nogne skind, men skrinit kaste de andre karle, 5 som worre i skøytin, ind i skuden igen, saa kaste atther samme bøsse-skytte skrinit aff skuden oc i skoeten, oc de kaste samme skrin aff skøytin oc y skuden igen; dis i mellum, men de saa ructis met samme [7 r] skrin, da hagde samme bøsseskytte fatt paa den norske skippers bodsmand vid naff<n> Iacob oc ville kast hannom i haffuid oc reff hans skioritte 0 sønder, som hun wor tiill siune paa Helsingiørs raadhus, i dett kom same bøsseskytte i skøiten igen, oc saa skøde de andre karle skøiten fra land oc rode saa tiill deris egiid skiff igen.

Der nest giorde borgmester spørsmoll tiill samme bøsseskytte Andris oc tiill høybodzman, om Hans Schomackere, Bartilmeus eller Hans 5 Skack eller de and(r)e, som vore y skøyten mett, om de wore saa gode i denne sag, som de wore, suared samme bøsseskytte oc høybodzman, att de wiste dennenom ingen skyll ad lege tiill i den sag.

Tiisdagin nest epther Iohannis [27. juni].

Neruerrindis Henrick Moenssen, borgmester, Søurin Munck, Jens Moenssen, Jens Klaussen, Hans Pouelssen, Jacob Hanssen, raadmend, oc Per Willumssen, byffogid.

5

Samme dag bleff y rette kalliid Per Iuerssen, fogiidsuend, oc bleff tiiltalliid oc adspurd, huem som hagde skyld y denne sag, ad then bösseskytte wor saa kommen aff stockenn, dertiill suaride hand, sandeliige dett wor min egin forssommellsse, men y dannemend, huad i 10 wille giøre aff mig, dett staar tiill gud oc eder, oc giørde borgmester spørsmoll tiill hannom, om hand saa, ad den tyske dreng sad oc drack inge i stock hussiid med de fanger, da suaride Peder ney, oc der nest beuiste Jens Byssuend oc Anbiørn Bysuend, at then samme tyske dreng sad inde y stockhussiid oc drack 2 pottir øll med de fanger, saa sagde 15 hand for denom selff.

[7 v] Samme dag giørde borgmester spørsmoll tiill samme norske schiipper wid naffn Greirs, om hand begierrir rettin, da skall hannom wederffaris saa megid som rett er, paa *det* ad hand icke skall siige att 20 motte ingin rett faa offuer denom, som hannom haffuer giortt then roff oc forffang i siitt skiiff, da suaride hand, ad hand wor deris liff icke begierrindis, men at hand kunde faa siin oprettning igen for den omkostning, hand haffuer giortt paa denom, som hannom giørde den forffang. Dernest giørde schipper Hans oc nogle andre gode mend 25 bøn for den høybodzman tiill den norske schiipper, at hand ville hannom benaade, da wille forne schipper Hans giffue hannom sin omkost, som de kunde forliigis om.

Samme dag giørde almuin bøn for Per Iuerssen, ad hand motte komme 30 tiill burrin, oc bød burgemester hannom tiill burrin, om der wor nogin, som wille sige godt for hannom, da fremginge tiisse efftherne dannemen, som erre Hans Skonning, Jens Krogemagere, Tørluff Olsen, Eriick Munck, Andriis Korne, Henrick Møllinbeck, Hans Koch, Saxe Clemmenssen, Anbiørn Suenssen, oc loffuede for Per Iuerssen for 150 daller, 35 att hand skall bliiffue tiilstede, nar paa eskedis, om der entin konge mtts. eller nogin anden wille tale Per Willumssen tiill om den fange, da skall Per Iuerssen gaa i mellom fa(n)gin oc Per Willumssen, dette finge de deris hender fra denom paa, at hand skall møde, nar paa eskis.

Samme dag gaff den norske schipper oc hans stolbroder Iacob, borgemester oc rod breff oc segiill, huorledis de hagde hanlid mett thennom om denne sag, at de haffue songiid saa megid, som de vore begierindis.

5 Samme dag.

[87] Mondagin den 17. dag julij.

Neruerrindis Sander Leyell, Henrick Moenssen, borgmestere, Søffrin Munck, Jens Klaussenn, Andris Saxen, Hans Pouellssen, Iacob Han-
10 ssenn, raadmend, oc Per Willumssen, byfogiid.

⟨Ielle.⟩

Same dag wor i rette ind schipper wiid naffn schipper Ielle, oc bleff hand tiiltalliid for nogen vhørssom snack, som hand hagde sagdt
15 paa den wnge herre, hertiug Frederick, huilcken samme snack bleff hannom offuer beuist aff thiisse effther^{ne} dannemend, som erre: mester Hans Hollender oc mester Hans Barskerre oc in franzosser Hans, in borgere aff Skelskør wid naffn Henrick, de sore mett opracte fingre, at de høre for^{ne} skipper Ielle y Per Willumssens stue sige, ad den wnge
20 herre wore icke wissere end hand, oc hand wor paa enn mille wegis ner Helsingør oc torde icke drage her ind, oc saa sagde hand, ad den wnge herre wille tage landitt ind mod almoins minde, da bleff hannom saa affsagt for rette, att hand selff skall drage tiill Her Mogens Gyllen-
stierne paa Kiøffnehaffns slott oc der forlige sig selff met hans naade, oc
25 bød Per Willumssen hannom 3 gange tiill bùrrin, oc sagde for^{ne} scipper Ielle, ad den vnge herre fonger icke kronen, vden hand faair hende mett suer slag. Same dag samtøckte menige almue, ad der skall verre in predicken i hospitalliid huer torsdag, nar 7 slar om forre middag.

30 Samme dag vor Iacob Huid kalliid aff borgmester Sander for geldt.

⟨Om fiskerne.⟩

Samme dag bleff wdtagne aff tingid disse effther^{ne} dannemend att sige paa denne fiskeriis handell, først Jens Klaussen, Hans Pouelssen, rod-
35 mend, Jørgen Wiig, Jens Krogemagere, Iost Grønning, Erick Munck, Lauritz Esbernssen, Marchur Iørenssen, Lauritz Bentssen, Moens Sko-
magere, Mattis Perssen, Andris Korne, Rassmus Olssen, Mortinn Knud-
ssen, Rassmus Ipssen, Hans Böckere, Saxe Klemmittssenn, om in

tienniste dreng skall skiude sitt hold saa snart som ind anden borgere,
da haffue [8 v] de saa affsagtt, ad de som haffue fremmide i selskaff
medt sig, efftherdi att dett haffuer dennom werrit tilforn aduaritt, da
skulle de nu giiffue 1 fr̄ siildt till kircken oc 1 fr̄ sild tiill de fattige,
5 huilckin som effther denne dag tager nogen fremidt karl i selskaff mett
siig, da skall hand werre siitt burreskaff saa ner, som burgmester
oc raad will wnde thennom, oc forlige siig met borgmester oc raadt
oc byffogeden.

- 10 Samme dag gaff burgmester oc raad menige almue tilkende, ad de
holle deris stolle ferdige oc holle høø oc haure, oc ingen fare aff by,
wdin hand haffer loff aff borgmester eller byffogedin, ad mand er till
stede, nar kongins folck kommer, att the faa theris rettighed, oc der
som de drage aff by, att de bestille dett met deris hustru eller nabo,
15 att de suare for hussiid for ald kongelig tyngé.

⟨3. ting.⟩

Same dag opbød Sander Albrittsen in kedill, som han haffuer i pant
aff Marine Remirs, tredie ting.

- 20 Samme dag gaff Oluff

⟨Bodil Smid.⟩

Samme dag bleiss Bodill Smid tiiltallid, for hand smide om søndagin,
oc togis burrin aff hannom, oc erre hans forloffuere Klaus Frijs, Eriick
25 Munck.

Samme dag bleff Idde Effuertz tiiltallid for øll, hund lod age tiill
stranden om søndagin, oc saa for hun tende ill wnder sin brygge panne
om søndagin ad asttin, der klocken wor mellom ny oc thij, som Iørgenn
30 Keyssere, Moins Skonning, Hans Skindere, Hans Kock beuiste hende
paa, oc haffuer hun sett burrin for saadanne stycke, hendis forloffuere
erre Klaus Fijs, Jens Krogemagere for 40 daller, att entin hun eller
hendis hosbonde skall møde y rette, nar paa eskis.

35

⟨3. ting.⟩

Samme dag skiød Iost Klipping siitt skell oc sin hustruis skell, tredie
ting.

[9 r] Samme dag bleff Marinne Oluff Schrifueris adspurtt aff borgmester, om hun wille bliiffue wed dett huus, som de hagde wnt hannom, da skulle hun gerne nyde dett for de samme penninge, som Oluff skulle haffue giiffue for *det*, da suare hun ney, thij att hun wor icke 5 wid penninge.

⟨2. ting.⟩

Samme dag skiød Henrick Stolmestere siitt skell oc sin hustruis, anditt ting.

10 Same ⟨dag⟩ wnte bormester Iens Krogemagere den iordskyl, som hand giiffuer aff den iord, som hand boir paa, tuert offuir fra Iens Klaussen for 3 mark.

Thenn 24. dag julii.

15 ⟨Tomis Bageris børns mørerne.⟩

Offueruerrindis i Tommis Bageris stue thiisse effther^{ne} dannernendt paa thett skiffste, som for^{ne} Tomis Bagere skiffste sinne børn tiill effster deris salige moder Margrette Tommessen, oc gaff hand samme sinne børn in penning aff boid, huer dennom halfierdesintziue marck danske 20 oc børnene att opføde tiill klede oc føde, intiill de erre femten aar gamle.

Først Hans Pouelssenn, raadmandt, Dauitt Charneye, Mattiis Perssenn, Hans Perssenn, Rassmus Olsenn Bagere, Iens Krogemagere, Hans Kock, Lauritz Olsenn, borgere y Helssingør.

25

Er tiisse børnn tilsagd 70 daller alle 3:

Thett erste barn wid naffn Hans Tommessen, hans verge er Hans Pederssenn.

Thett andit barn wid naffn Iacob Tommesen, hans verge er Dauit 30 Carneye.

Thett tredie barn wid naffn Villum Tommessen, hans verge er Rassmus Olsen Bagere.

[9 v] Fredaginn nest for natuitatis Mariæ [1. september].

35 Neruerrindis Sander Leyell, Henrick Moenssenn, borgmestere, Iens Klaussen, Andris Saxenn, Hans Pouellssen, Iacob Hanssen, raadmend, oc Per Willumssen, byfogid, Dauid Charneye, Albriitt Skreddere, Klauis Friis, Iørgen Hanssen, Rassmus Hanssen, mester Hans Barskerre, Iørgen

Keyssere, Knud Guldssmidt, Mogens Skomagere, Hans Perssen, Mattis Perssen, Rassmus Olssen Bagere, Ingill Snedkere, Hans Hattemagere.

- Samme dag wor y rette 3 perssoner for styll, denn første wid naffn
 5 Hans Perssen, fød i Lund, hans fader wid naffn Per Olssen Tømmermand, den anden wid naffn Iørgen Ienssen Malere, fød i Skelskør, den tredie wid naffn Olle Nielssen oc fød y Lund, hans fader wid naffn Niels Wingallind. Først vor Hans Perssen i rette oc bekiende, att han følgde for^{ne} Olle Nielssen alle wegne i Køffnehaffn, oc bestoid
 10 hand, att Olle kom ind dag ind deris herberg till hannom, da hagde hand det lengste rør oc 1 bog, som han hagde tagid fra in kremmtere i Høyebrostrede met in skramme i kinden, den dag hertug Augstij heste komme tiill byind, oc siden kom hand ind den anden dag met it rør oc in pock, som hand hagde tagid i den anden boid nest op till
 15 paa den samme side, tredie dag giick hand wd oc kom saa ind igen oc hagde in taske oc in pock, oc samme dag gick Hans wd met hannom, da bad for^{ne} Olle hannom tage ind dug sy nolle, saa gick for^{ne} Olle til ind brunsuigirs kremmtere oc fallide ind huid pung oc skiiffte saa ind daller met samme køffmand oc stall saa itt marcke stöcke fra hannom,
 20 oc bestoid for^{ne} Hans, at han fick 3 s. fra in bonde met sit skiffteri oc 8 s. fra ind anden bonde oc it marcke stöcke fra in anden bonde, oc [10 r] bestoid samme dreng, att hand stall 2½ daller fra Hans Perssen, borgere her i Helsingør, oc 1 daller fra Mogins Skomagere, borgere her samme stedz, oc 7 s. hand fick fra Frantz Perssens quinde, oc sagde
 25 for^{ne} Hans, att dett stackede gamle rør, dett gaff Olle hannom, for hand skulle dölle met hannom oc den gamle breckffellere, oc bestoid hand, att de føldis alle 3 fra Køffnehaffn, men de 2 ginge frem, men drengin bleiss tiill bage paa weyen om nattenn.
- 30 Der nest kom Iørgen Malere i rette oc sagde, att Olle kom tiil Klauis Wrnis gaard oc bad Hans Skreddere, at hand wille skere oc sy hannom in kappe, oc begierride, at samme skreddere wille følge hannom hen, men hand köfste kredit till samme kappe, han sagde ney, da følgde ieg hannom bort, oc hand köfste dett klede aff in encke i Kledeboerne.
 35 Samme tiid kom Hans Hattemegere frem oc soir mett opracte fingre, at Madalena panne pige kom ind oc klagede for hannom, at der vor 2 houkarle oc skiiffte in daller met hende oc staale ½ daller fra hende, saa sad for^{ne} Hans oc for^{ne} pige for dørrin, da kom for^{ne} Iørgen

Mallere frem om dørrin, da soir samme pige, der kommer den, der
 skiifste den daller *met* mig, saa talde for^{ne} pige Iørgen tiill, oc der de
 hagde fult kiiffuid, da fick for^{ne} Iørgen pigeⁿ siden den halffue daller
 igen, oc end loid for^{ne} Jørgenn steffne pigeⁿ paa raadhusiitt i Køffne-
 5 haffsn.

Och sagde for^{ne} Hans Perssen, de penninge, soom hand fick fra Hans
 Perssen Skot dennom tog for^{ne} Iørgen Malere fra hannom, som vor
 2½ daller, som Hans Perssenn sellf bestoid, att hand tog dennom i
 for^{ne} Hanssiis bordt, oc sagde Iørgen Mallere, att hand wille for suare
 10 de penninge oc drengin mett, den tiid han talde dennom tiill for samme
 penninge, der han fornam, att de hagde staallid fra hannom.

[10 v] Der nest kom Olle Nielssen, fød y Lund, frem, da spurde borge-
 mestre hannom, om de 2 ny fyrrør worre hans, da suarede hand ja
 15 oc sagde, att hand köfste *det* lengste paa Falsterbo aff ind köffmandt,
 heder Hans oc haffuer ind kurre tiill boe mercke, oc gaff hannom 4
 daller derfor. Dett anditt rør sagde hand, att hand köfste aff in karll,
 heder Tommis, tiener Eskell Giøye, oc gaff der 4 mark forre. Men Hans
 hand sagde, att hand wille følge, huem der wille, tiill den kremmre,
 20 som Olle tog *det* lengste rør fra, hand staair y Høyebrostrede oc haffuer
 in skramme paa kinden. Fremdelis spurde borgmester Olle Nielssenn,
 hui att hand fiick Iørgen Malere den halffue daler at berre pigeⁿ igen,
 da suaride Olle, fordij att han wor mett os.

25 Der effther bestoid Olle, att hand toig *det* lenste rør fra den köffman,
 som staair i Høyebrostrede i Køffnehaffn oc haffuer in skramme i
 kinden, oc sagde for^{ne} Olle, att han hagde aldrig tagid mere end dett
 lengste rør, men penninge att skiifste, huor han kunde dermet gecke folc
 sine penninge aff, *det* bestoid hand, att hand haffde tiitt oc offte brugid.

30 [11 r] Tha gjørde borgmester spørssmoll tiill Moins Skomagere, Hans
 Perssen Skotte, huad de worre begierrindis aff de 3 perssonir, da suarede
 de, att de begierride rettin, fordij de hagde tagid 2½ daller fra Hans
 Perssen Skotte oc 1 daller fra Moens Skomagere, som de selff bestode
 35 for menige mand, oc end 7 s. fra Frantz Perssens hustru oc mögiid
 mere, som her tiillfforn findis.

Thenn mondag nest epter s. Bartholomei [28. august] anno 1559.
 Neruerrindis borgmester, raadt oc byffogitt met nogen aff borgerne,
 som erre Dauitt Charneye, Albriitt Schreddere, Klaus Friis, Rassmus
 Hanssen, Iørgen Hanssen, mester Hans Barskerre, Jørgen Keyssere,
 5 Knud Gulssmidt, Mattis Perssen, Rassmus Olssen Bagere, Ingill Sneckere
 oc Chasper Hanssen.

Fremgick Hans Perssenn Skotte, borgere *her samme* stedz, klageliigen
 berette, huorledis tuenne personner wid naffn Iørgen Lenssen Maller,
 10 fød i Skelskiør, komme ind till hannom nu i løffuerdagis forgangen oc
 begierride att købe smør. Ther epther indkom ind anden wid naffn
 Hans Perssen, født i Lund i Skonne, (huilcke nu baade stode i rette)
 oc begierride att wedsle in daller, oc men *samme* Hans Perssen Skotte
 talde hannom peninge tiill, sagde Iørgen Mallere tiill hans stolbroder
 15 Hans, ieg haffuer selff smaa penninge, huorffor [11 v] wedsler tu nu,
 saa strøg hans stolbroder pengene tiilbage igen, saa stall han hannom
 fran halff tredie enckinde daller, oc ther Hans Perssen Skotte bleff
 var, att hand stall fran hannom, tha tallide hand for^{ne} Hans Perssen
 aff Lund harrt thil, huor for han stall hannom fran, tha suaride for^{ne}
 20 Iørgen Mallere, thag hiid the penninge, the høre mig tiill, ieg will
 forsuare thennom oc tiig mett, huofforre for^{ne} Hans Perssen Skotte
 giick met thennom tiill kongens fogiid oc klagide offuer thennom oc
 begierride kongens iern.

Huilckiid for^{ne} Hans Perssen aff Lund oc Iørgen Mallere i dag obenbare
 25 bestoide oc bekiende att saa haffue thaget fran hannom, som for er
 rørtt.

Item wthii liige maade fremkom Mogens Skomagere, borgere *her samme* stedz, oc klageligen berette, att for^{ne} perssonner komme ind
 30 tiill hans hustru, oc malerin begierride att købe sko, oc then anden
 begierride att wedsle in daler, oc the saa hagde staallid fran hende
 en enckel daller, huilcken for^{ne} Hans Perssen aff Lund bekende *her*
 i dag att haffue tagid, oc then tiid for^{ne} Iørgen Mallere tog the halff
 tredie daller fran hannom tiill Hans Perssens Skotte, tha tog hand
 35 then daller mett.

Sammeledis fremkom Frantz Perssens hustru Charinne *her samme* stedis oc klagide, att for^{ne} Hans Perssen aff Lund oc Iørgen Mallere i

lige maade wille wedslid en daller oc hagde ocsaa staallid fran hende,
huilciid the baade bekiende att haffue staallid fran hende 7 s.

[12 r] Item saa tiilspurdis for^{ne} tuenne perssone, Hans Perssen aff
5 Lund oc Iørgen Mallere, om the wiste, huem thiisse fyr rør, tasker
oc daggerete hagde staallid, tha suaride Hans ther tiill, att theris
stolbroder wid naffn Oluff Nielssen, fød i Lund, som wor Niels
Windgallindz søn, han hagde *thet* staallid.

Tha fremkom for^{ne} Oluff oc tiilspurdis, om han *thet* bestaa wille, ther
10 tiill suaride hand ney, men att han købte *thet* lengste rør paa Falsterbo
aff en köffmand, hider Hans, haffuer en kurre tiill bode mercke, oc gaff
hannom 4 daller for, *thet andet rør* køfste han i Køffnehaffn aff en
karll, heder Tommis, tiener Eskiill Gøie oc gaff hannom 4 mark for,
huor om for^{ne} tiue tha lenge kiiffuede tiilssammen, saa lenge att for^{ne}
15 Oluff bestoid, at han stall *thet* lengste fyr rør fran ind kremmere,
stoid Høyebrostrede y Køffnehaffn oc haffer en skramme i kinden, men
thet andet rør oc en tysk bog hagde for^{ne} Hans Perssen aff Lund staallid
fran ind anden kremere i Køffnehaffn oc taskerne mett.

20 Item bestoid oc for^{ne} Olluff, att hand wthij lige maade hagde wedslid
penninge oc staalid anden stedz, som han haffuer i mellom sine stol-
brødre, lige som for^{ne} Hans oc Iørgen Mallere haffue giort her.

Item ther effther wor for^{ne} Hans Perssen Skotte oc Mogens Skomagere
25 begierindis offuer samme theris tyue dom oc rett.

[12 v] Att giiffue tiilkende, nar ting bliiffuer at rensiis omkriin byis
tingh, dett beffalide borgmester den 16. dag septembbris paa tingiid,
der den bonde bleiff hustrugin.

30 Mondagin nest epther s. Egiidii dag [4. september].

Neruerrindis Sander Leyell, Henrick Moenssen, borgmestere, Søffrin
Munck, Jens Moenissen, Jens Klaussenn, Andriis Saxenn, Hans Pouel-
ssen, Jacob Hanssenn, raadmend, oc Per Willumssenn, byffogiidt.

Samme dag wor skickett for oss erliig, forsiigtiigh mand, Arent
35 Knøcker aff Lybcke vthi rette oc gaff tiilkende, att hand hagde ladet
arustere her i Hellsingiør in anno 1558 en wid naffn Hans Aurossen
aff Rosseill i Franckeriige for sex hundriit siu oc tiue march lubisk,
som hand wor hans broders Jehan Knøckers børn i Lubeck skyldiig

effther hans hantschriiftis lydelsse, oc efftherthij hand icke wiste
 att betalle samme for^{ne} sum oc icke heller mett nøygactige borgenn
 kunde sette hannom loffuen oc wissenn paa then tiidt, begierride hand
 aff kong^e mts. fogid her samme stedz att indssettis i kong. iern, huor
 5 for for^{ne} Arentt Knöckert i dag tiiltallide i rette for oss for^{ne} Hans
 Aurossen for for^{ne} geld oc wor begierrindis sin betalning, ther tiill
 suaride for^{ne} Hans, bestoid oc bekende skyldig at werre, men wiste
 paa thenne tiidt ingin raadt tiill at betalle, ey heller att stiille hannom
 her tiilstede loffuen [13 r] oc wissen for, oc effther beggis thoris
 10 lansommeliige tiiltall oc giensuar begierride for^{ne} Arent Knöckertt
 dom oc rett, tha efftherthij for^{ne} Hans Aurossen haffuer nu siidett i
 kong^e mts. hecte offuer aar oc dag, samme ledis bestoidt oc bekiende
 for^{ne} geld oc icke wiste at betalle met rede ey heller mett nøyactig borgin,
 tha sagde wij saa aff for rette effther preuilegiens lydelsse i saa maade:
 15 findis nogen, som icke kand gelle sin gelld, tha skall hand antuordis
 hannom i hender, som hand er skyllig, nar han er loulig for fuldt, paa
 thet att hand icke klauer siig rett løss, oc then skall saa foruaris, att
 hand icke mistir sin sundhett.

20 [13 v] Løffuirdagin nest for Mauritiij, tenn 16. dag septembris.
 Neruerrindis Henrick Mogenssenn, borgmester, Søffrin Munck,
 Jens Mogenssenn, Andriis Saxenn, Hans Pouellssen, raadmendt, oc
 Per Willumssenn, byffogid, met menige tiill tinge.

25 Samme dag fremgick Hans Olsenn aff Haareøue i Slangerups sugin,
 klageliigenn berette, huorledis ind perssoin wid nauffn Jacob Olsenn,
 fød i Kragerup i Ørsløff sogen, hagde staallid fra hannom 6 march
 penge oc 3 par forgylle spende oc ind sølff knap, huilckiid for^{ne}
 Jacob bestoid.

30 Item ther epther wor for^{ne} Hans Olssen begierrindis offuer samme
 tyff dom oc rett, fremdelis giordis spørssmoll tiill for^{ne} tyff.

[14 r] Fredaginn nest for Dionisijj [2. oktober] 1559.
 35 Samme dag bleiff maald den iord, som Per Ipsenn (Hoffmand)
 paaboir.

Offueruerrindis Andriis Saxenn, Hans Pouellssenn, raadmend, oc
 Per Willumssum, byffogiid, Mogens Skomagere, Jens Krogemagere,
 Marchus Iørgennssenn, Frantz Bagere, Rasmus Olsenn Bagere.

Tha er samme jordt i sin lengdt aff synder oc y nær 58 alne, it kortiir minde, bridden paa same iordt aff øster oc y wester wd till Stengadenn er 14 alne.

⁵ Fredagin nest epther Dionisij [13. oktober]

Offueruerrindis Søffrin Munck, Jens Klaussenn, Iacob Hanssenn, raadmend, oc Per Willumssenn, byffogid, Mogens Skomagere, Henrick Pouellssenn, Anders Tømmermandt.

Samme dag bleiff wrd den huus oc iordtt, som Hans Bentssenn boir paa,
¹⁰ for 80 marck, der kommer for^{ne} Hans Bentssenn tiill aff 40 marc oc
 hans hustruis Annes børnn Rasmus Skreddere, Lauritz Hanssenn oc
 Anne Hansse dotter 40 marck, aff samme 40 mark kommer huer dem
 13 mark 16 alb.

Samme dag wor diisse for^{ne} mend offuer ein wenliig contractt paa iitt
¹⁵ skiffte imellom Hans Bentssen oc hans sons efftherleffsuerske Kiistine
 N., saa att de blefue wenliige oc well forliigtte oc betalde for^{ne} Lauritz
 Hanssen for^{ne} Kistine oc gaff hende 6½ marck 8 alb. for den partt, som
 hende tiilfallt i denn for^{ne} huus oc iordt, som for^{ne} Hans Bentssen
 boir paa.

²⁰

[14 v] Thenn onsdag nest epther s. Dionisij,
 thenn elleffste dagh octobris anno 1559.

Neruerrindis Sander Leyell, Henrick Moenssen, borgmestere, Søffrin
 Munck, Jens Klaussenn, Andriis Saxenn, Iacob Hanssenn, Hans
²⁵ Pouelssen, raadmend, oc Per Willumssenn, byffogiid, mett tuende
 borgmestere aff Køffnehaffn, Jesper Olssenn, Mickill Schrifffuere
 mett nogen schippere.

Samme dag wor y rette in frantzois wid naffn Peyter Leon mett Peder
³⁰ Huittfeldt, konge mts. cantzeler i Norge, om itt skif oc salltt, som
 ligger i Seland, oc bleiff deris trette oc sag opsett tiill sancti Karine
 dag [25. november] anno 1560.

[15 r] Ein kopiige aff iitt breiff, som gaffs Peder Huittfeldt, er som
³⁵ her epther følger.

Wij borgmestere oc raadmendt wdi Helssingør mett sampt Iesper
 Olssenn oc Michell Nielssenn, borgmestere wdij Køpnehaffn,
 kiendis for alle wdi thette wortt obne breiff, att anno 1559 then elleffste
 dag octobris epther wor alder keriste naadigste herris schriiftelige

beffalning, haffde wij ladett wthij rette steffne erliig oc welbyrdiigh
 mand Peder Huitfeldt, Norgis rigis cantzeler, paa then enne och
 Peyther Relion, en borger aff Hiers, paa then anden siide, att wiille
 epther sliig konge matts. beffalning høre theris sag y rette, om hues
 5 for^{ne} Petther Relion haffde Peder Huitfeldt tiill att talle for *thet* saltt,
 som Iacob Kneffuenagell haffde anammett wdij Franckerige att skulle
 føre tiill Habellnøff, oc siiden dømme thennom emellom, som wij wiille
 forssuare for gud oc were bekientt for wor naadigste herre. Tha adspurde
 wij først Peder Huitffelldt, om hand wiille giiffue siig her wdij rette
 10 epther wor naadigste herris beffaliingh, lide och entgelle hues hannom
 her for en rett bleiff affsaggt aff oss oc tiisse söffarde folck och skipper,
 som hertilstede wore. Ther tiill suaride Peder Huitffeldt, ja gerne,
 beklagindis siig hattt att werre megidt molesteritt oc hart lenge for-
 haliitt wdij samme sag paa stor kost oc tering, [15 v] nu meir end aard
 15 oc dag, ther for y dag wor begierrindis dom oc rett. Ther nest adspurde
 wij for^{ne} Petther Relion, om hand wiille tesliigiiste her epther konge
 matts. beffaling giiffue segh y rette, lide oc entgelle, hues wij hannom
 mett samme söffarne mendt for en sentenz aff sigendis worde. Thertiill
 suaride for^{ne} Petther Relion, att hand for ingen deill wille werre her
 20 y rette, før hand fick forffaritt widere sine widnesbyrdt oc kundskab
 y Lubeck, Hamborg oc anderstedis, och sagde seg att wille beuisse, att
 Peder Huitffe(l)dt haffde sentt sin tiennere offuir y Selandt oc ther sollt
 hans salt oc annamitt penninge ther for, tha adspurde wij for^{ne} Petther
 Relion, huad tiidt hand wille føre samme windisbyrdt, oc hui hand
 25 icke nu haffde samme windisbyrd mett siig, efftheri hand haffde
 klagiid for^{ne} Peder Huitfeldt for konge mtt. oc begierrit rett offuer
 hannom. Ther tiill suarit Petther Relion, att hand icke wiste, nar hand
 kunde bekomme samme wittnisbyrd, oc ingen wisse teckte dag kunde
 siige, nar hand wille møde met samme widnesbyrdt, huorffor wij
 30 effher wor danske rett lagde hannom for, at hand wnder samme sags
 forttabelsse skulle føre sine [16 r] windisbyrdt hiidt tiill Helssingør
 inden sancti Karine dag, som kommer anno 1560. Tiisliigiste Peder
 Huitffeldt att møde her tiilstede oc tha gaa om samme sag, saa mögid
 som log oc rett er etc. Tiill ytther mere widnesbyrdt trycke wij wor
 35 stadtz sechrett neden paa *thette* wort obne breiff mett erliige mendz
 Iesper Olssen oc Mickil Nielssen, borgmestere vdi Køpnehaffn, theris
 segell, schreffuitt wdij Helssingør then ellefste dag octobris anno
 wt supra.

End in copie aff itt breiff, som wii gaffue Peder Huitfeldt.

Wij borgmestere oc raadtt i Helssingør giøre wiittherliigg *met thette* worth obne breiff, att aar 1559 thenn 11. dag octobris wore thisse effther^{ne} schippere wid naffn Chriistin Knistein oc Greir Wintt aff 5 Kønningsberig, Jehan Hillebrantssen, Claus Bussell, Cornelig Claussen aff Boeck, Lambertt Roloffzen aff Rarup oc Jacop Cornelisszen aff Horn vdij Hollandt fremeskede i dag effther kong^e mits. wor naadiige harris schriifftlige beffalning paa vort raadhus, neruerrindis erliige, welfforstandige mend Jesper Olssen oc Mickill Schriiffuere, borg- 10 mestere vthij Køpnephaffn, att höre [16 v] paa en sag, som erliig welbyrdig Peder Huitfeldt, Norgis rigis cantzeler, paa then enne oc Peter Relion, borgere till Hertz vthij Fra⟨n⟩ckerige, paa then anden siide emellom wor. Tha tiilspurdis for^{ne} schippere om *thet* wor brug oc seduanne 15 vthij thoris land oc steder, att nar en schipper bleiff afferdigett aff sine redere att segle vthi Franckerige, Spanigen eller anderstedi oc ter lade siitt skiff forfracte, att løbe ther aff i andre landt oc gaffue nogen for- plichtelsse breiff wd, indehollendis paa hans reders godtz eller eiendom, 20 oc saadan reysse bleffue tilbage formiddelst schipperens forssømmel- sse, om for^{ne} hans redere skulle were plictiige *met* theris godtz oc eiendom att oprette saadan schade oc forssømmelsse, ther tiill for^{ne} schippere huer besynderliigen suaride oc bekiede wed theris sandingen, att *ther* som nogn waare saa wfforstandig oc gaffue saadan 25 forplichtelsse breffue wd paa sliig for^{ne} handell oc icke giorde *thet* mett hans reders wilgie och widschaff, tha wore samme hans redere icke plictiige att suare *ther* tiill i noger maade, men saadan for- 30 sømmelsse burde at søges paa schiib oc godtz, saa [17 r] witt *thet* siig kunde forstrecke. Thess tiill wiindisbyrdt haffue wij trøct wor byess sechreitt *met* for^{ne} borgmesters Jesper Olssen oc Mickill Schriiffuers signette *her* for neden. Giiffuitt aar dag oc stedtt som forschrreffuitt staar.

Mondagiin nest for alle helgenne dag [30. oktober].

Neruerrindis Henrick Moenssen, borgmester, Søffrin Munck, Iens Klausenn, Andriis Saxenn, Iacob Hanssenn, Hans Pouellsenn, rad- 35 mend, oc Per Willumssenn, byffogid, mett menige almoe till ting.

⟨1. ting.⟩

Samme dag opbødt Hans Pouellssen Christern Perssens gaardt, første ting.

Samme dag wor Anders Korne i rette eskiid aff Kistine Krusiis om it pant, som for^{ne} Kistine hagde antuordet for^{ne} Anders for it pund malt, oc bleiff det for^{ne} Anders Korne forlagd aff fogedin, at hand skulle antuorde for^{ne} Kistine sitt pant igen inden 14 dage effther tenne dag.

- 5 Samme dag racete Anders Korne Per Willumssen haand, att hand wille bestaa de 16 mendt att wre den gaard, som Eyler Stenhuggere i bode.

⟨Eyler Steinhuggeris gaard.⟩

Samme dag bleiff Eyler Stenhuggeris gaardt wrd aff diisse effther^{ne} 10 mend for 5 hundrit marck, som ere: Søffrin Munck, Andriis Saxen, raadmend, oc Per Willumssen, byffogid, Mattis Perssen, Rassmus Hanssen Bager, Iørgen Hanssen, Iost Grøning, Ingiill Sneckere, Frantz Bagere, Rassmus Olssen Bagere, Dauitt Carneye, Mogens Skomagere, Lauritz Esbernssen, Marcus Iørgennssen, Anders Tømmermand, 15 Lauritz Bentssen, [17 v] Knud Gulssmiid, Frantz Perssenn, Iørgin Wig, Henrick Pouelssenn.

⟨1. ting.⟩

Samme dag opbød Ingiill Sneckere, fuldmectig paa Iens Guldsmidtz 20 wegne aff Oddeuolld, den huus oc iordt, som Per Hoffmand i boiir, første ting.

Samme dag klagide ind perssoin wid naffn Tyge Tommessenn, at 25 hannom wor tiilssagt aff ind anden perssoin, at hand skulle legge det tyffueri fra siig, som Mette Bageris hagde sagdt, at hand skulle haffue staallid in øxe fra hende, tha fremkom samme Mette oc gaff Rassmus Hanssen Bagere fuldmact at góerre hendis orssage, oc hand sammelis oc Mette giorde for^{ne} Tyges orsage, at hand hagde aldrig tagiid fraa hende entin øxe eller andiitt, thet begierride for^{ne} beschreff- 30 uitt, huilciid wij icke kunde hannom benecte.

⟨4. ting.⟩

Samme dag skiød Iost Klipping siitt oc sin hustruis skell, fierde ting.

⟨3. tinng.⟩

Samme dag skiød Henrick Stolmestere siitt oc sin hustruis skell, tredie ting.

〈Første ting.〉

Samme dag opbødt Dauitt Charnäge in tredye partt aff Tegilgaardenn,
 som salige Hans Dauitzsen tilhørde, oc ind partt aff Karine Parassis
 iord paa ind mandz vegne aff Danskenn for geld, som Hans Dauit-
 ssen vor hannom skyllig.

〈Rassmus Kong.〉

Samme dag bleiss Rassmus Kong oc Willum Nact saa forligte, at
 Rassmus skall betalle for^{ne} Willum inden paaske alt sammen, eller hans
 bo skall staa Willum offuid forre.

[187] Mondagin nest epther Martini [13. november].

Neruerrindis Sander Leyell, Henrick Moenssenn, borgmestere,
 Søffrin Munck, Iens Moennssenn, Iens Klaussenn, Hans Poffuell-
 ssenn, Iacob Hanssenn, raadmend, oc Per Willumssen, byffogiiid,
 mett menige almoege.

〈2. ting.〉

Samme dag opbødt Dauitt Carnegie ind tredie partt aff Tegiill-
 gaarden, som salige Hans Dauitzsen tilkom oc ind partt aff Karine
 Parrisis iordt paa ind mandz vegne aff Danskenn for geld, som
 Hans Dauitzsen vor hannom skyldig, andiit ting.

〈2. tinngħ.〉

Samme dag opbødt Ingjill Sneckere den huus oc gaardt, som Per
 Hoffmand i boir, paa Iens Guldsmidtz vegne aff Oddeuoll, andit.

〈1. tingh.〉

Samme dag opbød Iacob Hanssenn en haffue jord, ligger wid Galle
 biergid, som Iens Klaussen haffuer køfft, første ting.

〈1. tingh.〉

Samme dag opbødt Jørgen Hanssenn en haffue jordt, ligger tuertt offuer
 fra Marine Remmers oc den jordt, som liggit i mellom Dauit Carneyes
 gaard oc Per Hanse(n)s gaard i Borup, første ting.

〈1. ting.〉

Samme dag kalliide Iens Moenssen Anne Rolufs oc Lauritz Tømmermandt, første ting.

5

〈3. tiing.〉

Samme dag vor schipper Søffrin kallid aff Sander Leyell, tredie ting.

[18 v] **Samme dag tiiltalide Hans Hattemagere aff Slangerup Villum Nactt oc Willum Skindere, hui att Hans Kock icke møtte hannom, thi de wore hans forloffuere, oc gaff for^{ne} Hans Hattemagere siig tiill friiitz for dannemendz bøn skyld oc tog for^{ne} Willum Nactis oc Willum Foreris haand, att *ther* som att Hans Koc icke kommer tilstede, da thaler for^{ne} Hans Hattemagere sine forloffuere tiill, oc loffuide Willum Nact oc Villum Forere, at the wille giiffue for^{ne} Hans Hattemagere 15 tiill kiende, nar for^{ne} Hans Kock kommer hiem.**

Oc bestode Willum Nact oc Willum Forere, at the hagde loffuid for Hans Kock, att hand skulle were tilstede, nar paa eskedis.

Samme dag begieride oc bad Jacob Huidt, att Sander Leyell wiille antuorde hannom siine jorde breiff igen, da wiille hand giiffue 20 borgmester Sander siitt breiff oc segiill oc dannemendz insegle hois siitt insegle, som er Iost Grønning oc Olle Hellesin, oc antuorde hannom gaarden tiill pant att sette i hannom, oc aff huem hand will, intiill at hand faar siin betalning.

25

〈5. ting.〉

Samme dag skød Jost Grønning sit oc sin hustruis schel, femte ting.

〈Om fiskerne.〉

Samme dag bleiff samtockt aff borgmester oc raadt, at fiskerne skulle 30 selge deris fisk paa torrid oc icke wid stranden till fremmide, men borgerne mue de selge wid stranden, eller huor de komme, men fremmit folck maa de icke selge deris fisk vid stranden.

[19 r]

〈Om bys skiiff.〉

Samme dag gaff borgmester menige almoge tiill kiende om *det* byis skiiff, som Kallingborg, Nykøbin, Holbeck, Roskylle, Slangerup mett oss haffue wdred konge mtts. oc riigid tiil beste, om the wiiste nogin gode raadt, huorledis tiil skulle gaa met samme skiiff, om de wille holle

der ind, som skulle tage ware paa samme skiiff oc huertt aard koste paa *thet* at forbedre segill oc redskaff huert aardt, oc bleiff vdtagne 24 mend: Søffrin Murere, Mattis Perssen, Iost Grønning, Dauit Carneye, Albriit Schreddere, Iørgin Vig, Saxe Klemmittssen, Jørgenn 5 Guldssmid, Per Hoffmand, Jørgen Hanssen, Lauritz Esbernssen, Olle Hellessen, Anders Bagere, Moens Skomagere, Anders Korne, Henrick Pouelssen, Henrick Møllebeck, Klauis Friis, Knud Guldssmid, Niels Jude, Jørgen Tømmermand, Bertiill Chriistiernssen, Lycke Barskere, Ingill Sneckere, Chriistiern Bryggere. Tiisse for^{ne} mend 10 betackede borgmestere oc raadt oc bad thennom, at the wille for gudtz skyld ramme deris beste *met* for^{ne} skiiff, att almoain icke mere skulle bekoste paa *thet*, dett vor menige almuis begiering.

Samme dag klagide Iens Weffuere, at Anndirs Lind slo hannom *met* ind 15 kniff i hans egiid hus, oc vor hans windisbyrdt Iens Hoffmand oc in karl aff Malmø wid naffn Per Nielssen, huilcke bade thennom gud til hielpe oc helgin *met* opracte fingre, att Andirs Lind slo Iens Veffuere, oc Iens slo icke Andriis i nogen maade, eller giorde hannom y nogen maade imoid.

20 [19 v] Theris trette kom aff, at Lauritz Skredder kom ind till Ienssisi oc spurde hannom, om hand ville selge hannom in kande øll, Iens suaride jaa oc bad for^{ne} Lauritz, att hand wille dricke *met* hannom, hand sagde ney 2 eller tre gange, saa suaride Andriis Lind, vil hand icke dricke *met* os, da maa hand gaa fenden i voll, dett fortrød Iens, 25 oc der kom all deris trette aff, at saa giick *thet*, widnede Iens Hoffmand oc Per Nielssen aff Malmø.

⟨Iens Weffuere oc Anders Lind.⟩

Oc borride Mogens Skomagere oc Jørgin Wig for Anders Lind, 30 at hand werre for^{ne} Iens wbeuart, oc Andris skall møde, nar paa eskis eller 20 daller i steden.

Oc loffuede Dauiitt Carneye for Iens Weffuere oc Søffrin Murere, lige som forschrefuitt staar.

35

⟨Jacob Barskerris forloffuere.⟩

Samme dag klagide Per Willumssen, att hand wiste Iens Byssuend till Jacob Barskere, at hand wille lonne fra Anne Mogins Gyllenstiernis sin hest, da suaride for^{ne} Jacop, att hand kunde icke saa lenne

sin hest bortt, *det* bestoid Iens Bysuendt, at han saa suaride, da bad Per Willumssen, byffogid, *hannom* wisse borgin for ind wlydig borgere, oc hans forloffuere erre Chlaus Friis, Jørgin Gulssmid, Mogins Skomagere, Lytcke Barskerre for it hundrit daller, att for^{ne}

5 Jacob skall werre til stede, nar paa eskedis.

[20r] Mondagiin nest for s. Andree dagh [27. november].

Neruerrindis Sander Leyell, Henrick Moenssen, borgmestere, Søffrin Munck, Iens Moenssen, Iens Klaussenn, Andriis Saxenn, Hans Pouell-
10 ssen, Iacop Hanssen, rodmend, oc Per Willumssen, byffogidt.

⟨2. ting.⟩

Samme dag opbødt Hans Pouelssenn Christiern Perssens gaardt,
2. ting.

15

⟨1. ting.⟩

Oc Mette Blanckis gaardt, som Chasper Hanssen i boir, første ting.

⟨2. ting.⟩

20 Samme dag opbød Iacop Hanssen den haffue jordt, liggindis vid Galle biergid, andit tiing.

Andiin kalld, Iens Moenssen kallide Lauritz Tømmermand.

25

⟨3. tingh.⟩

Opbødt Ingiill Snedkere Per Hoffmandz gaard, 3. tiing paa Jens Guldssmidtz vegne aff Oddeuoll.

Samme dag klagide Jost Grønning, att Bodiill Skredderis hustru
30 sagde tiill Elze Jostis, att du tapper in halff pot øll for ind heill oc bad for^{ne} Elze gaa hiem din trolkonne oc sett in gryde paa houidet, tha suaride for^{ne} Bodill Skreddere, at hues ord hans hustru haffuer sagd, dennom skall hun well bestaa, men giører *det* breff tiill intiid, som bleiff tagid paa Liunge herritz ting.

35

Samme ⟨dag⟩ skød Henrick Stolmestere sit oc sin hustruis skell, 4. ting.

Same dag klagide Rassmus Lauritzenn, Niel Trollis suend, at for^{ne} Henrick Stolmesteris høstru sette nogiidt mad forre *hannom* oc bad

hannom ede der aff, torde han icke ede, dog derepther nogen stund begynte *det* i hans houid [20 v] att myrle, saa att hand wiste icke, huortt hand wille hen, men løff skou oc mosse som it galliitt menniske oc taffte hand in hoff penge, som hand hagde paa siig, det klagide 5 for^{ne} Rassmus, at for^{ne} Henricks hustru hag[del] giortt hannom dett onde, suaride for^{ne} Henrick Stolmestere oc sagde till for^{ne} Rassmus, du liuer; *det* sagde hand 3 gange oc ther for bød Per Villumssen for^{ne} Henrick Stolmestere, att hand skulle sette borgenn, loffuilde Frantz Perssen for hannom for 40 daller, for hand löyttede for^{ne} Rasmus, oc 10 beplictide for^{ne} Rassmus siig, att hand viille beffuissiit, at for^{ne} Henricks hustru loffuilde hannom ont.

⟨1. ting.⟩

Rassmus Hanssens første ting kall till de, som staa igenn mett byis 15 husleye.

⟨1. ting.⟩

Opbød Jacop Hanssen it huus tuertt offuer fra Jacop Arrilssen oc er falt, første ting.

20

⟨1. ting.⟩

Opbød Jens Krogemagere *det* huus oc jord, som Hans Gregorriessens hustru boir paa.

25

⟨Jacop Huid.⟩

Bestoid Jacop Huid, at hand er Sander Leyell 45 daller skyllig.

Samme dag bleiff *det* lagd Jacop Huid forre, att hand skall forliige siig met Sander Leyell inden 14 dage eller da møde oc suare tiill 30 sin sag.

Oc bleiff Bent Fiskere tiiltallid for nogen felle weid, hand hagde agid hiem vden loff, som hand selff bestoid, at *thet* vor 2 les, ther fore skall hand bøde siit faltzmol, borgede Dauitt Charneye for hannom.

35 [23 r] Samme dag klagide Hans Hattermagere aff Slangerup, att Hans Kock haffde lockidtt hans hustru fra hannom, oc att hand vor hannom skyllig 23 daller, oc bleiff tiltagne diisse efftherne mend, om de kunde dennom forliige, som wore Albriitt Kleinssmid, Hans Perssen, Hans Mickelssen, Dauitt Carneye, Rassmus Hanssen, Willum Nact.

〈Forloffuere.〉

*Samme dag loffuide Mogens Skomagere for Chriistopher Slactere,
Frantz Perssen for Niels Kirckillt, for de slois paa raadhussiidt.*

5

Mondagin nest for s. Lucie dagh [11. december].

Neruerrindis Henrick Moenssen, borgmester, Søffrin Munck, Jens Moenssen, Andriis Saxenn, Hans Pouelssen, Jacop Hanssen, raadmend, oc Jens Klaussen i Per Willumssen, byffogiid, steddt.

10

〈3. ting.〉

Samme dag opbød Hans Pouelssen Christiern Perssens gaard, tredie ting.

15

〈3. ting.〉

Ocssa opbødt Jacop Hanssen ein haffue jordt, ligger wid Gallie biergid, som Iens Klaussen haffuer kiøfft, 3. ting.

〈2. ting.〉

20 *Opbød Jens Krogemagere det huus oc jord, som Hans Gregorissen tilhørde, 2. ting.*

*Samme dag klagide Jost Grøning, att Bodill Schredderis hustru sagde till Elze Jostis, att *thet* er saa stoir synd att selle ind halff paatt øll 25 for ind heill som att selle 2 lius for 1 alb.*

[21 v]

〈3. ting.〉

Samme dag opbødt Dauitt Carneye den tredie partt aff Teilgaarden, som salige Hans Dauittsen tilkom, oc en part aff Karine Parissis 30 iord, som den mand aff Dansken tillkom wid naffn Jacop Meluing, 3. ting.

〈2. tingh.〉

Opbødt ett kirckens huus, ligger tuert offuer fra Jacop Arrillssen, 35 2. ting.

〈Anders Hoffmandt.〉

Samme dag bleiff vrд samme huis for 4 mark aff tiisse effther^{ne} 9 mendt, som ere Mattis Perssen, Olle Hellessen, Saxe, Rassmus Nielssen

Skomagere, Jørgen Tømmermand, Eriick Munch, Rassmus Bagere, Ingill Snekere, oc köfste Andris Hoffmand samme huus, oc skall hand giiffue tiill jord skyldt $\frac{1}{2}$ daller om aaridtt.

⁵ Jacop Hanssens 3. tingh paa thennom, som staa igenn met kirkinis jordskyldt.

⟨Toris Jens.⟩

Tiisse for^{ne} 9 mend wrde den jord, som liigger optiill Toris Jenssis 10 huus, att giffue kircken till jordskyld $\frac{1}{2}$ daller.

⟨Jost Bodell.⟩

Samme dagh begieride Bodill Skreddere aff Albriitt Skreddere, Klaus Fris, Olle Hellessen, Rassmus Olssen Bagere, Jørgen Tømmermand, att the wille forliige Jost Grønning oc hannom. Saa bleffue de wenlige oc welfforligte, at huilcken som aff thennom opbryder den sag, hand skall haffue forbrut 20 daller till kongen oc 20 daller til byen, oc sagen skall staa offuen.

20 [22 r]

Thenn mondagh nest for s. Tommissey dag [18. december].

Neruerrindis borghmester Henrick Moenssen, Jens Moenssen, Jens Klaussen, Andris Saxenn, Hans Pouellssenn, Jacop Hanssen, raadmend, oc Per Willumssenn, byffogiidt, mett nogen aff menig- 25 hedenn.

Samme dag fremkom Henningh Jenssen klageliigenn berette, huorledis at han hagde mœst aff sin kiste aff sin hustrues kiortiill fem stöcke forgylte sölff spende oc ind pun(g), wor 12 s. wdij, oc ett 30 hoffuidt klede wertt $\frac{1}{2}$ daller oc ett hørga(r)ns lagenn.

Oc for^{ne} Henningh haffuer spurtt oc fundiitt ett stöcke aff samme sölff hois Jens Jude Drauere, oc for^{ne} Jenstiis hustru fick samme sölff aff Rassmus Jenssens hustru, oc thet bleiff for^{ne} Rassmus forlagdt, at 35 hand skulle fly sin himmell tiilstede, oc hand haffuer opsøgt hannom oc fundiid thennom, som erre Moens Nielssenn, fød y Slauellsse, oc in hans stolbroder wid naffnn Mattis, ocsaa fød y Slauellsse, oc tiisse tuende perssoner er førde i rette, oc for^{ne} Mattis er først adspurd, om

hand weid nogiid aff *thet* for^{ne} sølff, som for^{ne} Henning haffuer mist, hand sagde først hart ney, men sagde, [22 v] att hand køffste *thet* i Helssingborgh, effther langsom tiiltall bekiende for^{ne} Mattis, att hand oc Mogens te ginge ynd y Wor Froe kloster op paa Søffn 5 hussiitt her y Helssingiør, oc som de komme der op, da bad Mogens, att Mattis wille lone hannom sin kniff, som hand oc giorde, och Mattis gick saa nedtt oc bide effther Mogens, men wor hand in fierde part aff en timme der oppe paa Søffn hussiitt, ther the ginge aff for^{ne} kloster, ta fick Mogens for^{ne} Mattis eett stöcke forgylt sölff spende 10 oc bad hannom sette wdt for penge eller tyst øll, oc hand sette thett wd oc fiick Rassmus Jenssens hustru *thet*, oc hun fick Jens Draueris hustru *thet* y pant for tyst øll, saa drucke the then dag, i men de kunde faa øll paa *det* spende.

Ther the icke mene kunde faa, tha ginge the aff byen, *ther* the komme 15 y skouuen, tha loid for^{ne} Mogens for^{ne} Mattis se 1½ par spende oc ett hoffuidt klede, oc for^{ne} Mattis spurde hannom, huor hand *det* hagde fongid, han sagde, huad willt du da, hoffuidt kredit køffte ieg i Helssingiør, der nest ginge de tiill Blistrup oc drucke der 2 t. øll oc ginge saa tiill Tibircke tiill Jacop Bryggeris oc køffte der 4 fieringer øll 20 oc sette hannom et halff spende oc [23 r] ett lagenn i pant for de 2 fieringer øll, oc Mogens lonte 2 mark aff en piighe, paa ett aff de samme par spende, som hun selff førde tiill stede oc anturide kong. mattis. fogiid, *thette* for^{ne} sagde Mattis, att saa wor tiilgangid.

Tha fremkom for^{ne} Mogens Nielssen, oc tiilspurdis hannom, om hand 25 kende *thette* sölff, som nu tiilstede wor, som for^{ne} Henning hagde miist, Mogins suaride, att Mattiis køffte *thet* aff ind karll y Helssingborgh, men epther langssom tiiltall oc gensuar bestoid for^{ne} Mogens, att the wore bode lige gode att stielle *thet* sölff, oc sagde Mogens, att Mattis lonte hannom sin kniiff, men hand pregide lossin op paa ett 30 kammer paa Søffn hussiitt, men gick Mattis ned oc stoid paa trappen oc tog der ware, att ingen schulle komme oc see *det*, oc bestoid for^{ne} Mogens, att hand gick ind i samme kammer oc i en kiste der skar hand de forgylte spende aff en kiortiill oc tog der 12 s. aff en pung oc ett hoffuidt klede oc ett hørgarns lagen.

35 [23 v] Tha eptherdij att for^{ne} Mogens Nielssen bestoid, att hand *thette* forscreffne sölff oc penge godtz haffuer tagidt, oc for^{ne} Mattis, hans stoldbroder, wor lige goid mett hannom, tha wor for^{ne} Hemmingh Jenssenn begierrindis dom oc rett, huilckid wi icke kunde necte hannom.

[24 r]

⟨Anno 1560.⟩

Mondagin nest for Fabiani oc Sebastiani dagh [15. jan.].

Neruerrindis Henrick Moennsenn, bormester, Søffrin Munck, Jens Moensenn, Jens Klaussenn, Andriis Saxenn, Hans Poffuellssenn,
 5 Jacop Hanssen, raadmendt, oc Per Willumssenn, byfogiidtt, mett menige almoge til tinge.

Samme dagh wor Sander Albriittssens sønn Hans, oc klagiide hans fader paa hannom, for hand slo hans stemoder, oc for^{ne} Hans Sander-
 10 ssen hagde berømmitt siig, att hand wille sette ild paa for^{ne} sin faders huus, therffor bleiff hand haardelig tiill tallidtt, dog bad hand om naaden oc icke om rettin, oc menige almoge bad mett hannom, hand loffuide, att hand aldrig wille fortørne sin fader nogen tiidt y sinne dage, oc forplictide hand siigh att giiffue Per Willumssen siitt
 15 forplictelsse breiff, oc hans fader skall *thet* mett hannom bezegle, men der som att hand gjør nogen perlemente her inden Hellsingjør, da skall thenne sagh staa offuen.

⟨1. ting.⟩

20 Samme dag opbødt Mogens Skomagere de stolle, som skomagerne haffue ladett bygge, første ting.

⟨2. ting.⟩

Samme dag opbødt Mattis Perssenn Anders Lauriittssens huus,
 25 2. ting.

⟨1. ting.⟩

Oc første ting opbød hand den gaard, som Rassmus Nielssen Skomagere i boir.

30

[24 v] Samme dagh wor Jacop Huidtt kalliidt for geld aff Sander Leyell, oc bleiff han tiilltallid for same geldt, han suaride oc sagde, att borgmester haffuer tagidt hans jore breiff fra hannom, det sagde hand ney forre oc begeride eet tings winde paa hans ordt, ta wdmeltis
 35 aff tingid tiisse effther^{ne} 12 mendt, som ere: Mattis Perssenn, Mogens Skomagere, Hans Barskerre, Rassmus Hanssen Bagere, Frantz Bagere, Anders Bagere, Lauritz Esbernssen, Erick Munck, Olle Hellessenn, Mattis Lauriittssen, Marchus Jørgenssen, Bertiill Chriistiernssenn,

huilcke for^{ne} 12 mend wdginge aff tingid y berodt oc welberodde igenn ind komme oc wuunde wid helgens eid, att the haffue hørرت, for^{ne} Jacop Huidtt begerride aff borgmester oc raadt, at the wille annamme hans jorde breiff tiill ett wnder pant, att foruare tiill ett 5 wnder pantt y byes gemme, oc att the hørde Jacop Huid bestaa, att hand er Sander Leyell 45 daller (skylligh).

Oc bleiff Jacop Huidt saa affsagdtt for rette, att hand skall betalle Sander Leyell, hues hand er hannom skylligh, oc Sander skall antuore 10 hannom hues breiff eller reginskaffs register, som hand haffuer, som Jacop tilhører aff rette.

[25 r] ⟨1. ting.⟩

Samme dagh opbødtt Hans Pouellsenn borgeuoldenn oc en øde 15 jord, liger østenn optiill denn jord, som bleiff køftt aff Per Jonnssen aff Landskrone, westenn op tiill Mattis Kremmeris haffue, første ting.

⟨2. tingh.⟩

Oc Mette Blanckis gaardt andet ting.

20

⟨3. ting.⟩

Opbødtt Jens Krogernagere den gaardt, som Hans Gregorissen i bode, 3. ting.

25

⟨Skøde.⟩

Samme dagh bleiff den gaard, som tilhøre Jens Guldsmidt aff Odde-uoll skødt Per Hoffmandt tiill, aff Ingiill Sneckere, fuldmectig paa for^{ne} Jens Guldsmidz wegne, fra for^{ne} Ienssis oc hans arffuinge oc tiill for^{ne} Per Hoffmand, hans hustru, børn oc arffuinge oc bleiff thette 30 skøde stadffest aff Mattis Perszen, Olle Hellessenn, Mogens Skomagere.

Samme dag giorde borgmester Henrick Moensenn spørssmolli tiill menige almoge, om de wille samtøcke, att borgmester oc raad lader gjøre ny rodstolle for deris egne penninge, eller for byes penge, da tiil- 35 suaride menige almoge, att thett er ülbørligt, att de byggis aff byes penge.

[25 v til 27 v ubeskrevet]

[28 r] Sante Tormisse dag [21. december] 1559.

Samme dagh loffuilde Rassmus Hanssen Bagere oc Klauis Frijss for

Per Jenssen, for hand fortørnide borgmester Henrick Moennssen
oc sagde, att hand wor hans dreng.

Regiister paa the landzknecte her y Helssingør:

- 5 1. Hernin Høyer
 Hans van der Heyde
 Henrick Høyer
- 10 2. Hans Holm
 Hans Prytz
 Jørgen Frijs
- 15 3. Hans van Skouenborrig
 Jørgen Før wpen Wegh
 Klein van Stodiill
- 4. Klein van Oldenborg
 Mattis Holst

[28 v] Skøde tynner.

- Niels Olssen in tⁿ øll tiill b[yin]
- Niels Kirckelt 1 tⁿ øll tiill byin
- 20 Andris Saxen 1 tⁿ øll
Rassmus Olssen Bagere.

HELSINGØR STADSBOG

1561–1565

[1 r]

Iesus.

Hellszingøers byes bogh indehollenndis alle sager, som till thiinge
och wdj borgemesters, raatsenns och fogedens neruerilse ere for-
5 handlede fra thenne bogis beegynndillse, som datum wdtuiiser, och
indtill ennden y thett aaer 1565.

Martinus Nicolaj Chalundburgensis.

10 [1 v ubeskrevet]

[2 r] Anno domini 1561.

Monndagen nest effter s. Marthinj dag [17. november], neruerinndis
paa Hellssingørs raadhuss borgemester Hendrich Moenssen, Søffrenn
Munch, Jens Moenssen, Andris Saxenn, Jacob Hanssen, Rassmus
15 Hannsen, Hanns Nielssen, raadmend, Jens Jepssen, byfogit, met
menige borgere, som tha tilstede wore, bleff forhandlid thisse sager.

⟨1. ting.⟩

Samme dag bleff opbudit eth huss paa Hilliggestus wegne, som
20 staar op til Hans Pouillssen, borgemester.

⟨1. ting.⟩

Henndrich Moenssen, borgmester, opbødt en gaardt ligginndis emellom
Jaop Hanssen och Rassmus Hanssenn.

25

⟨2. ting.⟩

Franndtz Bager opbød enn jord ligginndis wtj Oluff Fogidsuendtz
strede.

Danskernes Historie Online

20

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

⟨2. ting.⟩

Hanns Niellssen paadellthe alle the øde iorde, som her wtj Hellssingør ligginndis ere och icke gaar nogen thynnge aff till konningen eller byenn.

5

⟨2. ting.⟩

Jens Moenssen opbød eth sølffbellte, hand haffuer wtj pannth aff Jacop Krogemager. End wor thet samme tiid hans andet ting til Willom Nacth.

10

⟨1. ting.⟩

Anders Saxen opbød en iord ligginndis y Lass Lessøes gordt.

⟨1. ting.⟩

15 End opbød hand samme tiid en anden iord liggindis westen opp til Lauritz Rassmussen, som tilhørde Inger Hanss.

[2 v]

⟨1. ting.⟩

Samme dag opbød Fredrich Leyell halff thenn gaard, Hans Niellssenn
20 wtj boer.

Mogenns Skomager opbød en kaabe paa laugs wegne, hand haffde
y pannth aff Thomis Skomager paa Kagehollmen.

Annders Bagere opbødt enn gaardt.

25

Jenns Jepssen paa konnge mats. wegne och Oluff wtj Stharsshey paa
synn egen och syne medtarffuingis wegne opbødt thenn gaard, som
tillhörde Morthenn Skøtte.

30 Mogenns Skomager opbød thenn gaardt, som Frantz Degenn aff
døde.

⟨1. ting.⟩

⟨Hendrick Moennssen.⟩

35 Samme dag skødt Henndrich Moenssen sitt skell och skudtzmall for
thenn menige mandt, huorledis hand sig handlid haffde mod fattig
och rig indbyggere och wdlendingh, baade siiden handt bleff borge-
mestere och tilfornn, och suarede menige mand som neruerindis

wor, att hand hagde hafft sig erlige och skellige mod huer mand, saa ingen kunde hannom andet paa siige mett rette.

⟨Om reenth att hollde.⟩

5 Item samme dag bleff aduarid, att huer shall hollde rennth for synn forthaa och ey føre mögit paa nogen anden, huem ther mett befinnis, bøde sit faldtzmoll, huilchit och bleff samtoeth aff menige borgere.

[3 r] Sammeledis tiluaredis, att ingen schulle lade syne thyugne hugge
10 eller giøre skade wtj skouene.

⟨Christen Anderssen.⟩

Christiernn Anderssen bleff wnth och tillad att blissue her wti byenn till pindze dag først kommindis och thiss emellom henthe synn wind-
15 nisbyrdt deden, som hand er kommen fra.

⟨Christenn Søffrenssen.⟩

Christenn Søffrenssen bleff wnth att blissue her wtj byen eth aar omkring och henthe sit windnisbyrd, hans forloffuere wor Andris
20 Lindt.

[3 v]

Anno domini 1561.

Monndagen nest fore s. Barbaris dag, som wor then 1. dag decembris, neruerinndis paa Hellssingørs raadhuss *borgmester* Henndrich Moenssen, Søffrenn Munch, Jens Moenssen, Anndris Saxenn, Jacop Hannssen Rassmus Hannssen, Hans Niellssen, raadmend, Jenns Jepssen byfogit, och menige allmue, som tha tilstede wore, bleff forhanndlid thisse sager.

30

⟨3. ting.⟩

Samme dag opbød Jenns Moenssen eth sølffbellthe, hand haffuer y panth aff Jacop Krogemager.

⟨1. ting.⟩

35 Jacop Hannssen opbød en sølfsked, som hand haffde y panth aff en mand, som sagde sig att haffue hiernme y Roskylle, och hand icke kiennde hannom.

⟨2. ting.⟩

Fredrich Leyell opbød halff thenn gaard, Hanns Niellssen wtj boer.

⟨2. ting.⟩

⁵ Henndrich Moenssen opbødt enn gaard ligginndis emellom Jacop Hannssen och Rassmus Hannssen.

⟨2. ting.⟩

Hanns Skonning opbød eth stöcke iord ligginndis emellom Per Muncks
¹⁰ gaard och Michill Bosenns.

⟨1. ting.⟩

Jacop Hannssen opbødt noger aff kirckens huss, huo thennom wille kiöbe och giffue iordskylldt aff iorden.

15

⟨3. ting.⟩

Hanns Niellssen forfullde synn dele paa alle the øde iorder her wtj byenn, som icke gaar nogenn thynnge aff till konngen eller byenn.

20

⟨2. ting.⟩

Anders Saxenn opbød eth stöcke iord ligginndis y Lass Lessos gaardt.

[4 r]

⟨2. ting.⟩

Ennd opbød Andris Saxenn en bygning, staar paa Hillig Gestus iord hoss Hanns Pouillssen, borgmester.

⟨1. ting.⟩

Item end en haffue wed Heste killdenn, som er hans egenn, hand samme tiid opbødt.

30

⟨1. ting.⟩

Jørgenn Ipssen opbød 28 s., som wor offuerløffnne fra enn kaaffue bleff wurderit, som hannd haffde y pannth aff schiipper Søffrenn.

35

⟨3. ting.⟩

Franndtz Bagere opbød enn iord ligginndis wti Oluff Fogidsuenndtz strede.

〈1. ting.〉

Endt opbød hannd samme tiid thenn gaard, Jacop Krogemager wtj boer.

5

〈1. ting.〉

Lauritz Bendtzen opbød en jord ligginndis paa Kagehollmen hoss Peder Remmesnider.

〈Pouill Søffrenssen.〉

10 Samme dag bleff Pouilli Søffrenssen tillstedt att bliffue her wtj byenn en tiid lang, dog schulle hannd icke beuare sig mett skouffue eller annde byes fryheder wnder 10 dallers fortabillsse, hans forloffuere Peder Kiempe.

15

〈Rassmus Anderssen.〉

Sammeledis bleff Rassmuss Anderssen tilsted at vere her y byenn till sancti Michils dag [29. sept.] først kommindis och bruge sit handuerch, dog wnder for^{ne} vilkor och straff, hans forloffuere Assgud Michillssen.

20

〈Matz Jude.〉

Matz Jude bleff liige maade wnth att bliffue her wtj byenn eth aar omkringh met for^{ne} wilkaar etc.

〈Peder Lauritzen.〉

25 Peder Laurissen bleff och samtøch eth aar att motte bruge sit handuerch her wtj byenn, dog mett for^{ne} wilkaar och straff, om hand sig med byes friheder befattede, forloffuere Henning Ioenssen.

[4 v]

〈2. tinng.〉

30 Samme dag skødt Henndrich Moennssen sit skell och skudtzmall for menige børger och allmue etc., och fich hannd gode suar.

〈1. tingh.〉

Herluff Perssen skød synn faders och sit egit skell och skudtzmall och fich gode suar aff menige mand.

〈1. tingh.〉

Sammeledis gjorde och Knud Henndrichssen paa synn faders och moders wegnne etc., fich gode suar.

⟨Straff offuer thennom, som hugger gerde och staffre.⟩

Samme tidd wore anclage aff Markurd Jørgennssen etc. Karinne Lass Munchs sønn, Herluff, och Karinne Frostis 2 sonner, Annders och Hanns, for skouff skade, the giort haffde, och gerde och staffre, the 5 haffde affhugit och forderffuit paa folckis haffuer, och ther om er 12 borgere wdtagnne att schulle affsiige, huad straff thennom och saa mange, som y slig schallckhett effter thenne dag bleffue befundne, schulle mett rette offuergaa, menndene ere thisse effter^{ne}:

Christiernn Brøgger, Annders Liindt, Niels Kock, Erich Fønnbo, Al-
10 brit Skotte, Oluff Drager och Jørgenn Thuissen, Lauritz Lessø, Herloff Perssen, Niels Bodtzmand, Michill Nipper, Per Kiempe. Huilcke for^{ne} 12 dannemendt effter theris beraadt saa ther om affsagde, att huilcke forelldris børnn eller thyugnne bleffue befundne att bryde enthen gerde eller staffre eller y anden slig skallckhett och kunde
15 gioris beuiiseltig, tha schulle samme børn eller thyugne første ganng straffis aff forelldrenne. Bleffue the annden gang ther mett befundne, giiffue 10 mark till koningen och 10 mark till byenn. Thredie ganng bøde til kongen 20 mark och 20 mark till byenn och sidenn foruisis aff byenn, byes priuelegger wtj alle maade wforkrenckede.

20

⟨2. tingh.⟩

[5 r]

⟨Jørgen Ollssenn.⟩

Samme dag skødt Jenks Krogemager Jørgen Ollssens skell och skudtzmall om hanns egthe fødtzell och tilspurde menige mand, om
25 nogenn andet aff uiste, end for^{ne} Jørgenn Ollssen wor Oluff Fogid-suenndtz och Margrette Oluffs sønn aff egte och retthe, huor till swarede menige allmue, som tilstede wor, att thennom icke anndit witterligt wor, endt samme Jørgenn Ollssen wor beggis theris sønn aff egte och retthe etc.

30

⟨4. tinngħ.⟩

⟨Brøggepannde.⟩

Ennd samme tiid lyussde Jenks Krogemager effther enn brøgge pannde paa Bastian Hollssebrochs wegne aff Mallmøe, som wor wdtagenn
35 aff Hans Hoffmandtz gaardt etc.

⟨Article om brullups kost att giøre wtj Hellssingør.⟩

Samme dag bleffue lessde indenn thinge the artickle, som ere giorde aff borgmester och raad om brøllups kost att giøre wtj Hellssinngør och

bleffue samtocthe aff menige borgere och allmue, som tillstede vore, tha paa *thet* samme article ydermere offuerueygis kunde, ere wdtagne 16 borgere ther paa att siighe, hues liideligt were motte och holldis schulle, som ere:

- 5 1. Hanns Schonning, 2. Albrit Skredder, 3. Jenns Krogemager, 4. Mester Lydke, 5. Fredrich Leyell, 6. Rassmus Ollssen Bager, 7. Matz Lauritzen, 8. Mester Jacop, 9. Mester Hans Bardsker, 10. Saxe Klemmidssen, 11. Jørgen Hanssen, 12. Anders Perssen, 13. Mester Hans Giøtting, 14. Hans Dauidssen, 15. Jørgen Ipsen, 16. Søffren Skomager.

Huilcke for^{ne} 16 dannemend, effther att the samme article om brøllup kost att giøre offuerueyid hagde, haffuer the thennom alle och huer besønnderlige samtocth nyttige och duelige att were, som well staa kunde och ey att schulle forøckis eller forkommes y noger mode.

15 Thisligist thenne peene och straff, ther wed er lagdt, att motte blifue wed macht modt thennom, som ther emod sig fordrister effter thenne dag.

[5 v]

⟨Sannder Byfordtz gaardt wuderit.⟩

- 20 Item wore och for^{ne} 16 mennd tilltagnne att wurdere Sannder Byfordtz gaardt, som samme dag bleff wuderit for 120 daller.

Anno domini 1561.

Monndagenn nest effter Lucie, som wor thenn 15. dag decembris, 25 neruerinndis paa Hellssingørs raadhuss *borgmester* Henndrich Moenssen, Søffren Munck, Jens Moenssen, Andris Saxenn, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Hans Niellssen, raadmend, Jenns Jepssen, byfogit, mett menige borgere, som tha tilstede wore, bleff forhanndlede thisse effter^{ne} sagher.

30

⟨2. ting.⟩

Samme dag opbød Mogenns Skomager en kaabe, hand haffuer y panth aff Thomis Skomager paa laugs vegne.

35

⟨4. tingh.⟩

Jenns Moenssen opbød eth sølffbællthe, hand haffde y pannth aff Jacop Krogemager.

⟨3. ting.⟩

Rassmus Hanssen opbødt eth huss paa Hillig gestus wegnne.

⟨3. ting.⟩

5 Hans Skonning opbød en iord ligginnidis hoss Michill Bosens gaard och Peder Munchs.

[6 r]

⟨3. ting.⟩

Fredrich Leyell opbødt hallff thenn gaardt, Hans Niellsenn wtj boer.

10

⟨2. ting.⟩

Jacop Hanssen opbød en sölffskedt, hand haffuer wtj pannth aff en mand, hand icke kiennde.

15

⟨3. ting.⟩

Henndrich Moennssen, borgmester, opbød thenn gaard liggindis emellom Jacop Hannsen och Rassmus Hannsen.

⟨2. ting.⟩

20 Lauritz Rassmussen opbød en jord ligginnidis westen hoss Lass Lessøes gaardt.

⟨3. ting.⟩

Annders Saxenn opbød eth stöcke iord ligginnidis wtj Lass Lessøes 25 gaardt.

⟨2. ting.⟩

End en hauffue wed heste kielldenn, som er hans egenn.

30

⟨3. ting.⟩

Samme dag skød Henndrich Moennssen, borgmester, sit skell och skudtzmall for menige mandt och tilspurde, om hannd nogenn wforrettid haffde nogen tiid, och sich hannd gott windnisbyrdt.

35

⟨2. ting.⟩

Sammeledis Knudt Hendrichssen om synne foreldris och sit egit skudtzmall och sich gode swar.

⟨2. ting.⟩

Item Herloff Perssen om synn faders och sit egit skudtzmoll.

⟨2. ting.⟩

5 Saxe Clemmidssen skødt Ellinne Skiinders skudtzmol.

⟨3. ting.⟩

Item Jenns Krogemager om Jørgenn Ollssens skudtzmoll om hans egthe fødsell etc.

10

[6 v] Samme dag forbød Jenns Jepssen, att ingen schal kiøbe Annders Piffuers gaardt, før hannd fich wdlagdt, hues hanns daatter Birgitte kunde tilfallde.

15

⟨1. tingh.⟩

Samme tiid bleff och tilluarid, att huo som haffuer børnne guodtz inde hoss sig, att the schulle *thet* wdlegge och fuldgjøre eller stille nøgagtig wissenn och loffuen ther fore, saa att fattige, wmondige børnn kannd skee skell ther fore etc.

20

⟨1. tingh.⟩

Item ingenn schall wddrage aff byenn, som haffuer synn beskeedt her, wdenn øffrighedenns minde.

Item ingenn maa lade wdføre rostochs tynnder eller andre ølltdr,
25 men lade thennom komme till kongenns fogid och ther faa skell for thennom.

[7 r]

Anno domini 1562.

Monndagen nest eff(ter) Canutj ducis dag, som wor then 12. januarij,
30 neruerinddis paa Hellssingørs raadhuss borgemestere Henndrich Moenssen och Hanns Pouillssen, Søffrenn Munch, Jenns Moenssen, Andris Saxenn, Jacop Hannssen, Rassmus Hannssen, Hans Niellssen, raadmend, Jenns Jepssen, byfogit, mett menige allmue, som tha tillstede wore, bleff handlede thisse efftersøllginnde sager.

35

Samme dag lessdis inden thinge konge maiets. breff och strennge forbødt indehollindis, att ingen schall fordriste sig till att wdføre eller wdføre lade saltid kiødt.

5
 〈2. tingh.〉

Sammeledis tilluaredis, att ingen schulle wddrage aff byenn ey hellder
søkarlle, som haffuer racth fogden hand paa konngens wegne, wdenn
øffrighedenns minde.

10
 〈1. ting.〉

Item Casper Hannsen tillspurde for menige mand, om nogen wor,
som kiennde sig nogen part att haffue wtj thenn gaard, som Thyre
Brøggers wtj bode paa Kagehollmen.

15
 〈1. tingh.〉

Enndt samme tiid opbødt hand och en homble hau ligginndis wed
Marckus Jørgennssens haue.

15
 〈1. ting.〉

Item Peder Muere opbød Annders Krusis gaardt.

20
 〈1. ting.〉

Jørgenn Sanderssen opbød en forid kiortill, hand haffde y panth aff
Marinne Oluff Schriffuers.

25
 〈1. ting.〉

Endt eth kaarille bondt, som hand haffuer y pannth aff Annders
Christennessen.

[7 v] Hanns Skonning opbødt en iord ligginndis emellom Peder
Muncks gaard och Michill Bosenns.

Jenns Mogenesssen opbød eth sølffskedte, hand haffde y pannth aff
30 Jacop Krogemager.

25
 〈1. ting.〉

End 2 sølffskeder, som hand haffuer y pannth aff en bonde.

Jacob Hannssen opbød en sølffsked, hand haffuer aff en mand wed
35 naffn Niels Erichssen, for 6 mark 4 s.

Frandtz Bager opbød thenn gaard, Jacop Krogemagher wtj boer.

〈4. ting.〉

Opbødt hannd samme tiid en jord ligginnidis wtj Oluff Fogidswendtz strede, och tha samme dag imod sagde Adriann, och bleff thenn sag opsatt till neste komminde thingdag, om the ther for inden icke 5 forenis kunde.

〈1. ting.〉

Dauid Hannssen opbød thett huss, som Albrit Kremmer wtj boer, paa hiørnidt wed kirckerøstenn.

10

〈4. ting.〉

Hanns Niellssen fordeellte alle the øde iorde her wtj Hellssingør liggindis och icke gaan kong^c eller byes tynge aff.

15

〈3. ting.〉

Annders Saxen opbød en haw ligginnidis wed heste kielden.

Mogenns Skomager opbød thenn gaard, Franndtz Degenn y bode, och Rassmus Skomager haffuer kiøbt.

20

〈2. ting.〉

Lass Benndtzenn opbød en jord ligginnidis paa Kageholmen op till Peder Remmesnider.

25 [8 r] Lauritz Rassmussen opbød en jord ligginnidis westen hoss Lass Lessø och østenn for Jørgenn Wiigh.

Jenns Jepssen opbød en haue, och samme tidd tilspurde hand, om nogen andet wiste, end then homble haue, som hans hustruis fader, 30 salig Peder Willomssen aatthe, wor hans egenn eyendom aff rette.

〈4. ting.〉

〈Skiøde paa Peder Hanssens gaardt.〉

Henndrich Moenssen, borgmester, opbød Peder Hanssens gaard 35 ligginnidis emellom Jacop Hannssen och Rassmus Hanssen, och samme tiid lod hand lese eth fuld macths breff, effther huilchit hand schiøtte samme gaard fran Oluff Schriffluer, fordum borgemester wtj Kiøbenhafn, och alle hans arfsuinge och indtill fornumstig mand

Fredrich Leyell, borger her wtj Hellssingør, och alle hanns arffuinge. Sködit stadfeste Mogen's Skomager, Rassmus Bager och Hanns Skonningh.

5

⟨4. ting.⟩

⟨Skiøde paa Hans Nielssens halffue gaardt.⟩

Samme dag opbød Fredrich Leyell hallff then gaard Hanns Niellssen y boer, huilchen hallffue gaard hand samme tiid skiøtte fra sig och synne arffuinge och indtill fornumstig suend Dauid Hanssen, konge 10 mads. toldschrifluere, her samme stedt och hans arffuinge. Skiødet stadfeste Morthenn Perssen, Casper Hanssen och Frandtz Bagere.

⟨Thomas Schomager.⟩

Moenns Skomager opbød enn kaabe, hand haffde paa laugs wegne 15 aff Thomis Skomager, och tha samme tiid for gud och dannemendtz skyld haffuer for^{ne} Mogens Skomager mett flere aff laugs brødris samtøcke affgiiffuit then gielld, som Thomas laugit skyldig wor, dog mett slig wilkaar, att hand effter thenne dag skulle were theris laug alldelis wbeuarid, [8 v] huillchit hannd och selff samtøcthe, thisligist 20 att hand schulle icke sye nogenn skoo eller arbeyde och wdbere paa bygdenne att sellge, men huo som ellers haffde hanns arbeyde behoff aff theris egit leyer, ther mett motte hannd sig behiellpe.

⟨Her Rassmus.⟩

25 Samme dag wor och neruerinndis Her Rassmus, capellann, och tha skiød borgmester Henndrich Moenssen hans skudtzmoll, sammeledis aduarede hannd, att inngen schall tillegge hannom nogenn wannrøcthe eller werlighed for then momme sag, hannom wor tillagdt for Frederick aff Esserom, huo ther methworde befunden och kunde giøris 30 beuiseligt, tha stannde hand selff ther fore till rette.

⟨Om tingh att søger.⟩

Bleff och aduarid aff fogdenn, att menige borgere schulle møde bethimelige till thinnge, nar tillsiigis for kirckedørrenn, och bøde 35 sit falldtzmol, huo thet forsømmer och ey møder inden 8 slaer, wndertagit hannd wor wdi louglig forfalldt.

⟨2. tingh.⟩

⟨Om børneguodtz.⟩

Sammeledis aduaredis om børnne godtz att wdlegge frann sig och thennom fulldist giøre.

5

⟨Hans Bager.⟩

Ennd samme tiid aduaredis, att huo som kiennder sig gield att tillstaa aff Hanns Bagere, som rømde her aff byenn, the møde midfaste monndag nest kommindis [9. marts 1562].

10

⟨Anders Perssen.⟩

I liige maade om Annders Persenns godtz.

⟨Rørtange och Borup skouff.⟩

15 Samme dag bleffue och fredlyussde Rørthange och Boruppe skouff, att ingenn schulle hugge ther noget wtj, saa frampt the ther fore icke wille straffis.

[9 r]

⟨Borgeschaff.⟩

20 Samme dag soer Mattz Lauessen sit borgeskaff, hans forloffueremester Hanns Giøttinng.

Item Morthenn Perssen sore och samme tiid sit borgeskaff, hans forloffuerre Jacop Hannssen, *raadmand*.

Anndbiørnn hagde kallid Pouill Reennthe och hannd icke møtte.

25

Peder Muere kallid Anders Kornne.

Erich Munch tilltalid Sannder Barssebech for werlig ord, hannd hannom tillsagdt haffde, samme sag bleff opsatt till neste ting dagh.

30

⟨Affkalldt effter Lydke Ferriemandt.⟩

Samme dag wor neruerinnidis Niels Michillssen boenndis paa Hueen och paa synn egenn wegne, thisligist paa synn broders Lauritz Michillssens wegne aff Sølffuitzborig, gaff Beenthe Lydkis, Lydke Ferriemandtz effterleuerske, och alle hinndis arffuinge, fødde och wfødde,

35 eth euiigt affkalldt for thennom och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, for all thenn arffue, som thennom baade wtj rørinndis och wrørinndis godtz kunde tilfallde effter theris broder forne Lydke

Ferriemannndt, och bekiende thennom ther for wellfornøgid wtj alle maade.

⟨4. tingh.⟩

5 Jens Krogemager skødt Jørgen Ollssens, Oluff Fogidsuendtz søns, skudtzmoll om hans ecthe fødzell.

[9 v ubeskrevet]

[10 r]

Anno domini 1562.

10 Thenn 19. dag januarij, neruerinndis paa Hillssingørs raadhuss borgmestere Henndrich Moenssen och Hanns Pouillssen, Søffrenn Munch, Jens Moenssen, Anders Saxenn, Jacop Hanssen, Rassmus Hannssen, Hanns Niellssen, raadt mend, Jens Jepssen, byfogit, met menige borgere, som tha tilstede wore, forhanndledis thisse sager.

15

⟨1. ting.⟩

Jens Jepssen opbød hallff thenn gaardt, som Morthen Skøtte tillhörde, och Jacop Smed nwe wtj boer.

20

⟨1. ting.⟩

Rassmus Hannssen opbød Annders lannge Michils huss.

⟨2. ting.⟩

Casper Hanssen tillspurde, om nogenn wor, som kiende sig nogen 25 anpart wtj thenn gaard, som Thyre Brøgers y boer paa Kagehollmen, sammeledis om en humle haue ligginndis wed Theillgaarden.

⟨4. ting.⟩

Jacop Hannssen opbød en sølffskedt, som hand haffuer y pan nth 30 aff Niels Erichssen.

⟨2. ting.⟩

Jens Moenssen opbød 2 sølffskeder, hand haffde wtj pan nth aff en bonde wdj Hollbo herridt.

35

⟨2. ting.⟩

Dauid Hannssen opbød thet huss, Albrit Kremmer y boer paa hiørnidt.

〈3. ting.〉

Lauritz Bendtssen opbød en jord liggindis paa Kagehollmen hoss Peder Remsnider, och Jacop Klockere hagde ther y att siige, och thenn sag bleff wpsatt til midfaste mondag nest kommindis [9. marts 5 1562].

[10 v] Peder Muere opbød Annders Krusis gaard.

Mogenns Schomager opbød thenn gaard, som Franndtz Degenn 10 affdøde.

Franndtz Bagere opbød thenn gaard, Jacop Krogemager y boer.

〈2. ting.〉

15 Jørgenn Sanderssen opbød en forid kiortill och eth kaarille baanndt etc.

〈4. ting.〉

Henndrich Moenssen, borgmester, skødt sitt skell och skuudtzmall for menige mandt och fich goet windnisbyrd. 20

〈Morthen Perssen och Iørgen Wiig bleffue raadmendt.〉
Samme dag bleff Morthenn Perssenn och Jørgenn Wiigh raadtmend, och Jørgenn Wiig sich befalling att were fattige wmøndige børns 25 wege och forsuar och haffue indseend hoss thennom.

〈Anders Piiffuers huss wurderit.〉

Søffrenn Munch, raadmand, Niels Jenssen, Annders Liindt, Jens 30 Krogemager, Marchus Iørgennssen, Rassmus Hanssen Bager och Mogenns Skomager, thisse for^{ne} borgere bleffue wdtagnne att wurdere Annders Piiffuers huss och forhanndle thet, saa hans daatter Birgitte kunde skee skell ther wdj.

〈3. tinng.〉

〈Om Børne godtz.〉

Item om børnne godtz att wdlegge eller wissenn och loffuenn ther fore, att thennom kand ske skell, nar paakreffuis och tillsigis.

⟨2. tingh.⟩

⟨Om ølltønder.⟩

Item om ølltdr. att hollde, the som gode ere till ko. mayts. behoff, huer effter som hannom worder forlagdt.

5

[11 r] ⟨Willom Sommers gaardt.⟩

Samme dag bleff forbud giort paa Willom Sommers gaardt, hannt wtj bode, att ingenn schall thenn sellge, skiöde eller affhennde, før ther anderledis bleff forhanndlid om etc.

10

⟨Hanns Ollssen, 1. ting.⟩

Hanns Ollssen bleff tilltalid for en øde iord, hannd haffde ligginndis her wtj byenn etc., och forplichthid hand sig att wille forbygge samme iord, som Anders Kiøbmand paabode, huilchenn hand och samme tiid 15 opbød, att the, som haffuer iorder ther hoss ligginndis, wille ther mett till maaels were, att hand kunde wiide samme synn iords lengdt och brede.

⟨Annders Brun och Jens Karlsson.⟩

20 Samme dag wor for rette Anders Brun, gaff til kiennde, att hannom wor sked stort offuerfalldt paa gadenn om natten, som hand gich hiem fran Jens Karlssens her wtj byenn etc., saa hand haffde fongit store Hugh, for huilkit hannd haffde for^{ne} Jens Karlssenn misstroedt, dog kunde hand *thet* icke giøre beuisseligt y nogenn maade, och 25 suarid Jens Karllssen, att hannd *thet* icke hagde giort, thisligist giorde hannd beuisseligt, att hand icke wor aff sit huss middeler tiidt, som Anders samme hug fongit haffde etc.

Och thennom bleff forlagdt att tage till dennom dannemend och forlige thennom, stillinndis baade borgenn for hunder jochimdaller 30 att were huer andre wbeuarid, wden hues the kunde giøre mett loug och retth. Jens Karlssens forloffuere wor Jens Niellssen och Rassmus Bager, Annders Bruns forloffuere wor Anders Korne och Peder Kiempe.

35 [11 v]

⟨4. ting.⟩

⟨Frantz Bager schiøtte synn iord till Adrian.⟩

Franndtz Bager opbød en iordt ligginndis wtj Oluff Fogiddesuenndtz strede, synnden op till Pouill Theygillmesters huss och vestenn op

till byes strede, huilchenn hand samme tiid skioette frann sig, synn hustru och beggis theris arffuinge, fødde och wfødde, och indtill Adriann Kandtgiötter, hans hustru, beggis theris børnn och arffuinge, fødde och wfødde, till euerdelig eye. Skiødet stadfeste Mogens Skomager, Jenns Krogemager och Hans Skonningh.

⟨Affkalldt emellom Broder Klockere och Johan Cornelissen.⟩

Samme dag wor neruerindis Broder Klocker *her samme* stedt, bekiende, att hand mett Johann Cornelissen wor offuer ens kommen
 10 om arffue effter Cornelis Mathiissen wtj Mallmøe och Anne Cornelis daatter, for^{ne} Johans søster, saa baade for^{ne} Broder Klockere och Johann Cornelissen bekiende thennom paa baade siider ther om att were well fordagne och haffue annammid aff huer andre fuldist och godt bethallinngħ effter theris willge och nøge, saa the tackede
 15 huer andre for kierligt skiffste, och ther met gaffue the huer andre eth euigt och wrøggelidt affkalldt for thennom och alle theris arffuinge paa baade siider, fødde och wfødde, wdj alle maade.

⟨Kongens skouffue alldelis fredliusde.⟩

20 Samme dag tilluarid borgemester Hennrick Moennssen, att ingenn mannd y Hellszingør schall hugge y thisse omligginnidis skouffe enthen vindfelder, all, birck eller ander skouff. Thisligist schall huer forbiude theris thiuffne och børnn, som wdgaa y skouffuene effther brennde, att the icke hugge nogit som grønt er, wdenn the
 25 haffue *thet* y minde. Huo her emod gör, hannd suare selff til skaden, nar paathallis etc., som før er aduarid.

[127]

Anno domini 1562.

Monndagenn nest effter sønndagen Inuocauit, som wor thenn 16.
 30 februarij, neruerinndis paa Hellssingørs raadhuss Hanns Pouillissen, borgmester, Annders Saxen, Jacop Hannsen, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssen, Morthenn Perssen, Jørgen Wiig, raadmend, Jenns Jepssen, byfogtit, tha bleff forhanndlid thiss sager.

35

⟨1. ting.⟩

Jenns Jepssen paa Thomis Rathris wegnne aff Hellssingborrig opbød en iord ligginndis hoess Per Jennssen.

⟨2. ting.⟩

Rassmus Hannssen, *raadmand*, opbød Annders lange Michils huss.

⟨1. ting.⟩

5 Samme tiid opbød handt och en iord, som tillhörde Annders By,
och Per Jennssen haffuer kiøbt aff Hilligesthus.

⟨1. tingh.⟩

End opbødt hannd samme tiid eth huss, som Karinne Hanns Jenn-
10 ssens y bode.

⟨3. ting.⟩

Item Jacop Hannssen paa Jenks Moenssens wegnne opbød 2 sølff-
skeder, som Jens Moenssen haffuer y pant aff en bonnde y Holbo
15 herridt.

Opbød hannd samme tiid paa synn egen wegne en sølffskedt, hannd
haffuer y pannth aff en wedt naffn Niells Erichssen for 6 mark 4 s.

20

⟨1. ting.⟩

Item Rassmus Hanssen, *raadmand*, opbød Lydke Ferriemandtz huss.

⟨1. ting.⟩

Jørgenn Wiig opliussde eth hyunde, som bleff fundit for hans dør
25 paa gadenn.

[12 v]

⟨3. ting.⟩

Item Annders Saxenn paa Jørgen Sanderssens wegne opbød en forid
kiortill och eth kaarille bondt.

30

⟨1. ting.⟩

Item Jenns Jepssen, *bjøfogidt*, opbød 6 par spennde forgylle, som hand
haffuer y pannth aff then engilske quinde.

35

⟨2. ting.⟩

Ennd opbød hand samme tiidt Morthen Skøttis halffue gaardt paa
the medarfuingis wegne.

〈3. ting.〉

Item tillspurde hand samme tiid, om nogen anden wiste, end then humble haue ligginndis mellom borgeuollen och Theygill gaarden tilhörde hans salige fader Jepp Thostenssen.

5

〈1. ting.〉

Ennd opbød Jenns Jepssen Hans Pouillssens och thenn hans egenn gaardt, som hand selff y bode, ligginndis mod Steenngaden thuert offuer fran raadhussidt.

10

Jacop Hannssen opbød thet huss, som tilhörde Oluff Ienssen wtj Thorpenn, och Bo Skomager wtj boer.

〈3. ting.〉

15 Casper Hannssen opbød thet huss och iord ligginndis paa Kagehollmen, som then grøne skotte quinde wtj boer, och tillspurde, om nogen andet wiste, end hand wor Per Willomssens eyedom.

〈1. ting.〉

20 Item Matz Lauessen opbød thet huss, som tilhörde Lauritz Grydestøber.

〈3. ting.〉

Jørgenn Hanssen paa Dauid Hanssens wegne opbød thet huss, Albrit 25 Kremmer y boer paa hiørnid.

〈1. ting.〉

Item Matz Jenrssen opbød sit huss.

30 [13 r]

〈3. ting.〉

Item Peder Muere opbød Anders Krusis huss och jordt.

〈1. ting.〉

Item Annders Liind paa Jenns Krogemagers wegne opbød en gaard, 35 som wor huss och jord, ligginndis østenn op till Iens Krogemagers gaard, som Moens Rassmus sich aff Peder Rue paa synn hustruis vegne for hindis møderne etc.

⟨Sørettem bleff lest inden tinghe.⟩

Samme dag lyudeligen bleff lest inden thinge for menige mandt thenn danske sører, huor effter then menige søfarende mand skall wiide att rette sigh etc.

5

⟨Om feersk fisk att lade komme paa thorffuidt.⟩

Item bleff aduarid, att fiskernne her wtj byen schall bere thenn feerske fisk thill thorffuid, som the fonger, och lade borgerne thenn nest were for penninghe, før the kiøbsla mett nogen fremmede etc. Huo ther 10 imod gjøre, tha liide hand straff ther fore.

⟨Ingen maa wddrage aff byen.⟩

Item att ingen, som haffuer synn beskeed her y byen, schall nogenn sted wddrage wden øffrighedens minde.

15

⟨Om ølltønder.⟩

Item om gode ølltdr. att hollde ferdige till konngelig mats. behoff och ingen wdsellge eller wdføre.

20

⟨Tomas Rathre aff Hellsingborrig.⟩

Samme dag wor tillstede Thomas Rathre aff Hellssingborrig och bød sig till rette med Anders Was her y byen, om hues thennom emellom vor, och tha samme tiid wor icke Anders Was hiemme, huor for sagen bleff opsat, till saa lennge Anders hiemkommer.

25

[13 v] Item mester Hanns Bardsker haffde ladit kallde Thoris Jenss, och hand icke møtte.

Hanns Perssen lod calle Børge, och hand icke møtte.

30

Casper Hannssen lod calle Mauritz Rask, och hand icke møtte.

⟨Frantz Perssenn.⟩

Samme tiid wor neruerinndis Hans Perssen och tiltalid Frantz Perssen 35 her samme stedt for nogen penninghe, hand paa hans wegne hagde wdlagdt till Rostoch etc. och berette Hans Perssen, att hand haffde hafft sit bud hoss Frandtz att kreffue hannon samme penninghe, tha haffde Frantz giiffuit samme bud spaadske suar, effter som wiidere tha

formelldis. Tha mötte Frantz Perssen och suarede, att Hans ingen penninghe paa hanns wegne hagde wdlagdt effter hans befallingh, huilchit dog bleff witterligt sanden att were, som Hans Perssen berette; thisligist sagde Franndtz, att hand ingen onde eller spaadske suar 5 hagde giiffuit hans bud, wdenn hand suared hans piige och sagde: Du lader illde *met* mig piige, giiffuit thue wore paa kagen, huilchit Frantz selff bestodt, tha suared borgmester Hans Pouillssen, att *thet* icke wor rett suarid en dannemandtz bud, som wor wiist till hannom paa slig ærinnde etc. Tha begynthe Frantz Perssen att 10 snorcke och fnyssse och soerd om gudtz dödt, att hand ey wille giiffue Hans Perssen ett gott ordt eller forbede hannom for slig wquemdtz ord, hand hagde giiffuit hans budt, ther nest, att hand ey wille kryffue hannom y røffuen till axelenn, endog Hans wor rigere end handt, mett mange andre wnöttige ord och wtilbørlig thale, hand wdøste. 15 Tha begerid borgemester och raadt eth things windne offuer slig fosshedt, hand saa traadselig wdgaff paa thinge, aff thisse 12 borgere, som er Niels Jennssen, Hans Dauidssen, Jørgen Hanssen, Mattz Laurssen, Casper Hanssen, Jens Morthenssen, Andris Lassen, mester Lydke, Marchus Iørgenssen, Anders Liind, Niels Godessen och 20 Thønnis Skreddere.

[14 r] Tha samme tiid haffuer baade Hanns Perssen och Frantz Perssen satt borgenn, att the wille were huer andre alldelis wbeuaridt wnder 40 dallers fortabillsse.

25 Hans Perssens forloffuere wor Hans Schonningh och Hans Hattemager, Frantz Perssens forloffuere vor Niels Jennssen och Hanns Dauidssen.

⟨Skiøde paa Boo Schomagers huss.⟩

30 Samme dag inden thinge lod Jørgen Fønbo lesse eth beseglitt fuldt machts breff, som hannom giiffuit vor aff Oluff Ienssen y Thorpenn, effter huilchit hannd samme tiid skiotte frann for^{ne} Oluff Ienssen och alle hans arffuinge och till erlig mand Jacop Hannssen paa Sankt Olai kirckis wegne her wdi Hellssingør, som paa thenn tiid wor kircke- 35 uerge, eth huss och bygning staaenndis paa Kampergaden norden op till Hans Perssens gaard, som Boo Skomager wtj boer, samme huss och bygningh eyligenn att schulle tillhøre sankti Olai kircke till euerdelig eye. Skødit stadfeste Erich Munch, Mattz Lauessen och Anders Liindt.

[14 v]

Anno domini 1562.

Monndagen nest for *sankt Matthie apostoli* dag, som vor thenn 23. dag februarii, neruerinndis paa Hellssingors raadhuss Henndrich Moenssen och Hans Pouillssen, *borgmestre*, Annders Saxenn, Jacop Hannssen,
 5 Rassmus Hanssen, Hans Nielssen, Jørgenn Wiig, *raadmend*, Jens Jepssen, byfogit, forhanndledis thisse sager.

⟨Konngelig breffue.⟩

Samme dag lessdis inden tinge thuenne kong. mts. breffue. *Thet* ene
 10 lydinndis att plictis karlle att forskicke till Fredrichsborrigh till kong.
 mts. behoff. Thett andet indhollenndis om madschatt och fethallie att
 wdgiiffue till kong. mts. skiiffs behoff.

⟨1. ting.⟩

15 Anndbiørnn Swendssen opbød en mandekiorthill, som tillhører
 thenn engillske quinde.

⟨2. ting.⟩

Jenns Jepssen opbød 6 par spennde, som hand haffuer y panth aff
 20 Ellssebe weffuers.

⟨1. ting.⟩

Item opbød hannd eth forgylt bellthe paa Annders Rassmussens
 wegne aff Kiøbennhaffn.

25

⟨3. ting.⟩

Rassmus Hanssen, *raadmend*, opbød Anders lange Michils huss paa
 Hilligesthus wegnne.

30

⟨2. ting.⟩

Item opbød hand och samme tiid thett huss, som Lydke Ferriemand
 y bode.

⟨2. ting.⟩

35 End opbød hand samme tiid Anders Byes iordt.

⟨2. ting.⟩

End *thet* huss, Kariinne Hans Ienssens wtj bode.

⟨1. ting.⟩

Lauritz Bardsker opbød enn kaabe, hand haffuer y pant aff thenn engillske quinde Elssebe.

5 [15 r]

⟨4. ting.⟩

Item Jenns Jepssen opbød thenn gaard, som Thyre Brøgers y bode paa Kagehollmen, och tillspurde, om nogen wiste andet, end samme gaard tillhörde salig Peder Willomssen och wor hanns eyendom.

10

⟨4. ting.⟩

End tillspurde hand, om nogen andet wiste, end then homle haue liggin-dis emellom borgeuollden och Theyllgaarden wor hans salige faders eyendom.

15

⟨3. ting.⟩

Sammaledis opbød hannd Morthen Skøttis hallffue gaardt paa the arffuingis wegne.

⟨2. ting.⟩

20 Item opbød hand och thenn gaardt, som tillhörer Hans Pouillssen och hannom, huilchen hand selff y bode, thuert offuer fra raadhusid.

⟨2. ting.⟩

Item opbød hand och Thomas Rathris iord aff Hellssingborg.

25

⟨2. ting.⟩

Hanns Ollssen opbød en iord ligginndis hoss Lauritz Maar och tilhörde Annders Kiøbmandt.

⟨2. ting.⟩

30 Matz Jenssen opbød sit huss, som staar paa en Hilligesthus iordt.

⟨2. ting.⟩

Item Annders Liind paa Jenns Krogemagers wegne opbødt thenn Per Ruis gaard, som Moens Rassmussen wtj boer.

35

⟨2. ting.⟩

Item Rassmus Ollssen Bager opbød thet huss, Lauritz Grydestøber tillhörde.

Item Anders Krwse opbødt synn gaardt.

⟨4. ting.⟩

Jørgen Sanderssen opbød en forid kiortil, hand haffuer y panth aff
 5 Marinne Oluff Schrifuers, och et kaarille bonndt, hand haffuer aff
 Anders Christiernsszen.

[15 v]

⟨1. ting.⟩

Adriann Kanndegiötter hagde ladit kallde Arrilld Reffslar, och hand
 10 icke møtte. End Per Bendzen, och hand ey møtte.

Annders Christenssen lod kallde Jacop Bager, och hand laa siugh.

⟨Om løssactige quindfolck.⟩

15 Samme dag bleff aduaridt, att ingen schall huse eller hiemme løssagtige
 quindfolch her y byen, som hollder slempet whouiskt leffnidt. Huem
 ther mett worder befunden effster paaske nw nest kommindis, tha
 foruisis hand mett thennom aff byen och straffis, som wedbør.

20

⟨Hanns Skyndere och Per Søffrenssen.⟩

Samme dag tilltalede borgmester Henndrich Moenssen Hans Skiindere
 och Peder Søffrenssen for wquemdtz ord och thalle, the om hannon
 y theris ølssmoll hafft hagde, och tha obennbarlig bekiende Hans
 Skiindere, atht then tiid hand och Per Søffrenssen sade och drucke till
 25 Oluff Fogidsuendtz, komme the wdj snach om Hendrich Moenssen,
 och tha sagde Hans Skiindere till Per Søffrenssen, giiffuit hand
 faaer fenden, thynn sax haffuer, och suarid Per Søffrenssen, gudtz
 død giiffuit, hand saa alldrig gudtz naade, myn sax haffuer, huilchit the
 baade iche sagde ney fore.

30 Tha berette Henndrich Moenssen, att forne Per Søffrenssen vor indkom-
 men till hans och schulle arbeyde nogit for hannon, ther lagde hand en
 sax y hans winduor och gich bort. Siiden ther effster sende hand bud
 effster samme sax, tha suarede Henrich budit, att hand sellff motte
 henthe synn sax, om hand haffde lagdt henne ther etc. Salledis wor
 35 samme sax till hans indkommit.

Ther fore wor Hendrich Moenssen begerrindis, att the motte nyde,
 hues rethenn wduiszer, och blifflue straffede for slig whorsom ord
 och talle. Tha vplessdis then artikell, att huillchen som findis att

tale wtilbørlige [16 r] om nogen mand eller quinde och ey kand gioris
beuiszeligt, tha schall thenn settis paa kagen och drage siiden steenn
aff byenn och thens guodtz y kongens och stadsens wold etc.

- 5 Tha for guodtz och dannemendtz flittige bøn skyldt bleff *thet* thennom
gunstligenn tillgissuit aff for^{ne} Henrich Moenssen, dog saa, att the
thennom baad forplicthe schulle, huilchit the och giorde, att ther som
the baade eller nogen aff thennom blifuer befunden y nogen werlig
eller wtilbørlig ord och thale mod nogen mand eller quinde, tha
10 schulle thenne sag staa thennom alldelisaablen faare och tha att liide
och wndgielde wden all naade eller forbøn, hues loug och rett ther om
wduiszer.

⟨Rassmus Hanssen tilltalidt

15 Per Søffrensen och Hans Skindere.)

Item samme tiid tillthalid Rassmus Hanssen, raadmand, for^{ne} Per
Søffrenssen och Hans Skiindere och berette, att Per Søffrenssen haffde
for nogenn tiid siiden werit indbudten paa raadhusid for en gest, ther
drichen wor ther, och tha wor hand wnøttig och wførmede lugis brødre
20 och giester, tha bad Rassmus Hansen hannom siide mett specht och roo,
som en anden giorde, huilchit hand icke giøre wille, men bleff mere
wnøttig, och forthj att Rassmus tha tallde hannom nogit hordere till,
wndsagde hand hannom och vor wnøttig och megit offuergaait. Nogen
tiid ther epter tha gich for^{ne} Per Søffrenssen och Hans Skiindere mett
25 theris werge att gaden om natten effter Rassmus, att the thennom paa
hannom heffne wille, huilchit the icke kunde siige ney fore etc, och tha
beplichtede the thennom baade att alldrig wille ther paa ancke, men
were hannom alldelis wbeuarid til onde wnder for^{ne} straff.

30 [16 v]

⟨Peder Holm.)

Samme dag wor neruerindis Peder Holm, borger y Landzkrone,
tilltalindis Saxe Klemmidssen, borger her y Hellsingør, for eth steens-
slag, hand slog hans broder Thyge Holm, huor wtaff hand menthe
hannom att were dødt bleffuen. Ther till suaredre Saxe, att hand ey
35 affuiste, om hand hagde slagit for^{ne} Tyge Holm dødslag, men saa
meigit wor hand bekenndt, att nw wtj høst siist forledenn, som hand laa
om natten paa syne garn, kom Thyge Hollm seyglindis paa hannom
och løff eth bord sørnnder y hans baaid, och som hand løff fra hannom,

greff Saxe en steen y synn baad och sloe effter Tyge, dog wiste hand icke, om hand ramde hannom eller ey. Tha suaredes for^{ne} Peder Hollm, att tillfornn wor Thyge Holm, hans broder, en føer mandt, men siiden thenn tiid wor hand icke tillpass etc.

- 5 Och forthj att Peder Holm icke haffde mett sig nogen fuldmacth aff Thyge Holms sön (som wor wmoendig) eller hans werge, ey hellder aff nogen andre theris samfrennder, som samme sag wor anrørindis, tha bleff hannom saa forlagdt, att hand mett fuld macth och god beuiissning schulle møde her y rette midfaste mondag nest kommindis
 10 [9. marts 1562], och tha gaa ther om effter retten, om the anderledis icke forenis kunde.

Item Thoris Jenns forplichede sig att bethalle mester Hanns Bardsker
 3 mark 6 s., siiste pennding att pindtze dag nest kommindis wnder
 15 retten att vndgelde.

⟨Beenth Fiskeris skiøde.⟩

Samme dag skiøtte Bennth Fiskere frann sig, synn hustru beggis
 20 theris børnn och arffuinge och indtill Annders Krwse, hans hustru,
 børn och arffuinge eth huss och iord ligginndis paa Kageholmen nest
 norden op till for^{ne} Beenth Fiskeris gaard, som hand nw sellff wtj
 boer etc., skiødit stadt- [17 r] feste Hans Schonning, Annders Liindt
 och Anders Christennsen.

25

⟨Oluff Skreddere.⟩

Samme tiidt skiøtte Annders Krwse fran sig, synn hustru, børnn och
 arffuinge och thill fornumstig mand Oluff Skreddere, som kom aff
 Esberødgerde, hanns hustru, børnn och arffuinge for^{ne} huss och
 30 jordt till euerdelig eye etc., skiødit stadfeste Claus Friiss, Jørgenn
 Sanderssen och Jacop Arrilldssen.

⟨Breffue att lade wdcupie.⟩

Item samme dag ere wdtagne och wenligen tilbedne 12 borgere aff
 borgmester och raad att forhøre och lade wdcupie noger breffue, som
 35 Her Peder wtaff Hellssinge och Bastiann Hollssebroch aff Mallmøe
 emellom ere, lydindis paa Lauritz Hoffmand etc.

Menndene ere thisse: Fredrich Leyell, Hans Schonning, Claus Friiss,
 mester Lydke, Jørgenn Sannderssen, Rassmus Hanssen Bagere, Rassmus

Ollssen Bager, Anders Christennsen, Jenns Nielssen, Aage Pouillssen,
mester Hans Bardsker och Oluff Hillesszen.

Huilche bressue ere wdcupiede ord frann ord, effter som the indholde,
wnder for^{ne} 12 mendtz bezegling.

5

Item samme dag haffuer for^{ne} 12 mendt maald thisse effster^{ne} jorde.

⟨Hillig gestus iordt bleff maalldt.⟩

Først enn jordt, som Fredrich Leyell haffuer y leye aff Hilliggesthus,
10 ligginndis emod Sudergaden, huilchenn iord er y synn bred wd til
Sudergade 18 allne 3 quarther, item lengden aff sønder och y nøer 60
allne 2 quarther, item iordskylldt ther aff till Hilligesthus, som Frede-
rich schal vdgiiffue, 2½ mark.

[17 v] Bleff och samme tiid maaldt en iord, som Peder Willomssen
15 haffde y leye aff kirckenn, och er y synn bredt 18 allne 3 quarther,
lengden aff synnder och y nøer er 56 allne, ganger ther aff aarlig
iordskylldt 2½ mark, och ligger for^{ne} iord op till Daaritte Neppers.

[18 r]

Anno domini 1562.

20 Midfaste mondag, som war thenn 9. martij, neruerinndis paa Hell-
ssingørs raadhuss Hendrich Moenssen och Hanns Pouillssen, borg-
mestere, Ienns Moenssen, Anders Saxenn, Iacop Hannssen, Rassmus
Hannssen, Hans Nielssen, Morthenn Perssen, Iørgenn Wiig, raadmend,
Ienns Iepssen, byfogit, bleff forhanndlid thisse sager.

25

⟨2. ting.⟩

Item Annbiørnn Suendtzen opbød en mande kiortill, hand haffuer
aff thenn engilske quinde.

30

⟨1. ting.⟩

End opbødt hannd en sollffskedt, som tilhörde Per Pouillssen aff
Grønnillte.

⟨3. ting.⟩

35 Rassmus Hannssen, raadmand, paa Hilligesthus wegne opbød Lydke
Ferriemandtz huss.

〈3. ting.〉

End opbød hannd och Anders Byes iordt, som Peder Iennssen haffuer
kiøbt aff Hilligesthus.

5

〈3. tingh.〉

End opbød hannd paa mester Clausis wegnne aff Kiøbennhaffen
thet huss, Karinne Hans Lenssens ybode.

〈2. ting.〉

10 Item Lauritz Bardsker opbød enn kaaffue, hand haffuer y pannt aff
thenn engillske quinde.

〈3. ting.〉

Item Iens Iepssen opbød halff Morthen Skottis gaardt paa the med-
15 arffuingis wegne.

〈3. ting.〉

End opbød hand thenn gaard, som Hans Pouilssen och hannom til-
hører, liggingdis mod raadhusid.

20

〈3. tiingh.〉

Samme tiid bleff opbudit paa Thomas Rathris wegne aff Hellssing-
borrig en iord liggingdis her y byenn hoss Per Iennssen.

25 [18 v] Annders Liind paa Ienns Krogemagers wegne (som laa syugh)
opbød Per Ruis gaard, som Mogens Rassmussen yboer.

〈4. ting. Skiøde paa Frandtz Degens gaardt.〉

Mogenss Skomager opbød thenn gaard, som Frandtz Degenn affdøde,
30 och Rassmus Schomager nw yboer, huilchenn gaard hannd samme tiid
skiøtte och affhende effter thenn fulld macth, hannd ther paa haffde
fran for^{ne} Frandtz Degens arffuinge, och til Rassmus Schomager, borger
her wtj Hellssingør, hans hustrue, børnn och arffuinge etc. Skødit
stadfeste Hans Schonning, Casper Hannssen och Fredrich Leyell.

35

Lauritz Benndtzen opbød enn iordt, som tilhør Mikill Bossen, lig-
ginndis hoss Annders Kornne.

⟨4. ting. Skiøde paa Johan Cornelissens huss.⟩

Rassmus Hannsen, *raadmand*, opbød eth huss och bygning paa Hilligesthus wegnne, som tilhørde Anders lange Michill, staaenndis paa en Hilligesthus iord emellom Frandtz Wogenmandtz och Oluff Skredders gaard huilchit hand samme tiid skiøtte och affhennde frann Hilligesthus och till Johann Cornelissen, hans hustru, børnn och arffuinge. Skiødit stadfeste Niels Jennsen, Anders Liind och Dauid Hannsen.

10 ⟨4. ting. Skiøde paa Henrich Moenssens huss etc.⟩

Dauid Hannsen opbød eth huss och iord, liggindis paa hiørnit mod Stengaden hoss kirckerosten, och Albrit Kremnere wtj boer, huilchett huss och iord hand samme tiid skiøtte och affhennde fran sig och alle syne arffuinge och till erlig mand Hendrich Moenssen, hans hustru, 15 beggis theris børn och arffuinge til euerdelig eye, skødit stadfeste Hans Schoning, Casper Hanssen och Rassmus Hanssen Bager.

[19 r]

⟨Rassmus Kongis godtz.⟩

Samme dag opbød Jennis Iepssen Rassmus Kong's guodtz och aduarid 20 thennom, som hand wor gield skyldig, att the skulle lade thenn optegne till 4 ting nest effter kommindis.

⟨Hanns Bagers godtz.⟩

Samme dag opbød Hans Schonning Hans Bagers guodtz, som rømde 25 her aff byenn, och huem hand wor gielld skyldig, the schulle lade thenn optegnne och ther om tilsiige.

⟨Anders Persens godtz.⟩

I liige maade bleff och tilluarid om Anders Persens godtz, som død 30 bleff etc.

⟨Børne guodtz.⟩

Item om børne guodtz att wdlegge frann sigh och gjøre thennom ther aff fyldist.

35 Och tha bleff Erich Munck och Anders Themmermand aduarid att wdlegge frann thennom børne guodtz eller ther fore stille nøgactig loffuenn och wissen.

⟨Syse och skatt att wdgiiffue.⟩

Sammeledis bleff aduarid om siisse, skatt och *anden* pligtighedt ad wdgiiffue och lade fremkomme.

5 ⟨Frantz Persen.⟩

Item Iørgenn Schomager, Hans Dauidssen, Niels Ienssen och mester Lydke, thisse 4 mend loffuide och godt sagde for Frantz Perssen for 80 mark dansche, hand wor fallden for till kongenn och raadit for wquems ord, hand fosseligen wdøste, then tiid hand stod paa tingit
10 y rette met Hans Perssen, oc huor om findis wiidere besked for y bogen.

[19 v]

⟨Peder Holm oc Saxe bleffue forlige
for Tyge Holms dødt.⟩

Samme dag wor neruerindis Peder Hollm aff Landtzkrone, och wor
15 thett hanns rette tecthe dag, som hand mett Saxe Clemmidssen her wtj Hellsingør y rette møde schulle om thenn sag, thennom emellom wor, for Thyge Holm, huilchenn Saxe slo *thet* steenslag nw y høst nest forgangnen, och Thyge Holm ther aff død bleff effter,
20 som hand ther fore beskyllede forne Saxe etc., och tha samme tiid haffde forne Peder Holm mett sig fuld macth paa thenn sag att thalle til rette eller minde.

Tha samme tiid tilspurdis begge partthe, om the velluilligenn, dannemend offueruerindis, wille lade thennom forlige, huilchit the baade beuillgede och samtocthe, och tha bad Peder Holm paa synn siide
25 thisse effterne Hans Schonning, Mogens Schomager, Niels Iennssen och Hans Olssen.

Item bad Saxe thisse effterne Oluff Hellessen, Casper Hannssen och Mattz Laurssen, dog bleff iche samme sag woldgiiffuen till forne 8 mendt, men att the thennom till beste och en wenlig forligillsse for
30 hanndl schulle, saa megit mueligt were kunde, och hues thett wtj saa maade icke kunde affstillis, tha schulle thennom baade stande retten fore etc.

Tha er samme sag forhanndlid och saa till ende kommen, att for Thyge Hollms dødt schulle Saxe giiffue Peder Hollm eth hundrit
35 march dansche och en sølffsked saa god som fire lod sølff, baade paa Peder Holms egenn wegne och paa alle hans och Thyge Holms børns, arffuingis, sleetingis och samfrenders wegne paa fæderne och møderne siide, och tha wor tilstede en wed naffn Niels Symenssen aff Baadsted

y Hallandt, for^{ne} Peder Holms och Thyge Holms halffbroder, Hellge Ienssen aff Gilleleye och Pouill Karlssen her y byen, frender och sleghtinge ther till etc., och ther mett schall then sag were affstillid, forligt och klart giort for alle, [20 r] som ther paa will thale effter thenne dag, effter som thett trøgge breff wiidere formellder, the hannom ther paa giffuit haffue.

Item schall Saxe wdgiiffue for^{ne} eth hundrit march och en fire lod sölffskedt till thrende tiider, som er thredie parthen nw strax att bethalle, thenn anden 3. part att wdgiiffue till sanctj Michils dag nest kommindis [29. sept.] och tha for^{ne} sölffsked mett att følge.

Item thenn 3. och siiste penndingh att wdgiiffue till paaske ther nest effter anno dominj 1563.

⟨Jens Iørgenssen.⟩

15 Samme dag wor och tillstede Jenss Jørgennssen, fød her wtj byenn, gaff tilkiennde, att hand for nogen tiid siiden kiøbte nogit øll till Rostoch aff en wed naffnn . . och tilsagde hannom, att *thet* wor gott godtz och gode ware, hand fich, men nogen tiid effter samme Jens wor hiid hiemkommen mett samme øll, tha wor *thet* fadefullt och ilde smagindis,
 20 saa hand ingenn mand ther mett well belade kunde, och ther for wor for^{ne} Jenss Jørgennssen begierrindis, att wy wille forhøre noger windnisbyrd, hand ther om tilstede haffde, och thennom giiffue hannom beschreffne.

Tha først fremgich Hans van Byrden, Knud Plouff och Jenss Dragere,
 25 windnede wed theris edt, att the hagde smagit samme øll 14 dage for køndermosse, och tha wor *thet* surth och fadefultd.

Ther nest windnede Niels Jenssen och Rassmus Bager, att the haffde smagit samme øll midfaste søndag och tha wor *thet* icke, saa hand kunde sellge nogen mand *thet* for gott godtz.

30

[20 v] ⟨Iens Morthenssens iordt.⟩

Rassmus Hanssen, raadmand, Anders Liind, Hanns Schonning, Casper Hanssen, Niels Jenssen, Mogens Skomager, Matz Laursen, Rassmus Ollssen Bager och Anders Korne. Thisse for^{ne} borgere bleffue wdtagne,
 35 att the schulle maalldt Jenss Morthenssens jordt, huilchit mold paa thenn tiid bleff opsatt, saa lenge then, som for samme iord suarer, kommer tilstede etc.

〈Peder Bendtzen.〉

Samme dag tilltalid Jenns Jepssen en borgere wed naffnn Peder Bendtzen och krafte hannom 16 daller och 2 march dansche, som salig Peder Willomssen hagde laanth hannom paa eth breff, som lydindis er paa
 5 en gaard, Peder Benndzen selff wtj boer och haffuer y leye aff kircke werge til s. Olaj kircke her wtj Hellssingør, och tilsuarid Peder Benndzen, att hand samme penninghe haffde bethallid til Peder Villomssen
 saa ner som the 2 mark dansche, huilchit hand beuiste mett en mand
 10 aff Hallmsted wed naffnn Suend Bodillssen, som hagde betallid Peder Willomssen the 12 daller paa hans wegne, och the andre fire daller sagde Peder Bendtzen sigh att haffue selff bethalld. Tha effterhi icke anden besked fandis om forne penninghe end samme breff, thisligist sagde Peder Bendtzen, att Peder Willomssen haffde giiffuit quittantz
 15 paa samme penninghe, som fandis hoss forne Suend Bodillssen etc., tha gaff Jenns Jepssen och hans medarffsuinge, som er Casper Hanssen och Peder Lenssen, forne Peder Bendtzen quiith och kraffslöss for samme
 giell och aldrig mere ther att om thalis, och ther mett anthuordet Jens Jepssen hannom sit breff igenn etc.

20 [21r] 〈Mogens Schomager och Peder Fønbo.〉

Samme dag hagde Mogens Schomager ynde paa raadstuenn y rette kalldit Peder Fønbo och tiltalidt hannom for wquemdtz ord, hand hagde hannom tilsgadgt y borgmester Hans Pouillssens stue och till Anders Saxenns etc., och tilspurde Mogenns hannom, om hand wiste
 25 ther nogenn skellig orssage eller beuiissning till, och suarid Peder Fønbo, att hand wiste ther ingen rett eller skell till y noger maade, men sagde, att hand hagde thett giortt y synn druckenskaff, och bad, att hand for gudtz skylld wille thet affgiiffue. Tha bad borgmester och raad alle samptlige, att Mogens for gudtz och theris flittige bønn skylld
 30 thett wille hannom forlade och tillgiiffue, huilchit hand och saa giorde, dog met slig willkor, att Peder Fønbo effter thenne dag icke schall lade sig befinnde y slig wtilbørlig thale eller anden wquemhede emod Mogens eller nogen aff hans, icke heller mod andre y nogen maade,
 35 huess som hand thet giorde och kunde gioris beuiseligt, tha schulle thenne sag staa hannom aaben fore och siidenn gaa ther om effter retthenn.

[21 v ubeskrevet]

[22 r]

Anno dominj 1562.

Monndagenn nest effter Quasimodo genitj søndag, som wor thenn 6. aprilis, neruerinndis paa Hellssingørs raadhuss Henndrich Moennszen och Hans Pouillssen, borgmestere, Jenns Moenssen, Anders Saxon, 5 Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssen, Morthenn Perssen, och Jørgenn Wiig, raadmend, Jens Jepssen, byfogit, mett menige borgere, som tha wor tilstede, bleff forhandlid thisse sager.

<1. ting.>

10 Samme tiid wor neruerinndis Assgud Michillssen, och skiødt Jørgenn Linardssens skell och skudtzmaal om hans egte fødtzell.

<3. ting.>

Item Andbiørnn opbød enn mandekiortill, hand haffuer y panth aff 15 then engillske quinde.

<1. ting.>

Jacop Hanssen opbød enn iord, som er eth porthrom, ligginndis emel-lom Willom Snedker och Lass Esbernssen.

20

<1. ting.>

End opbød hand och paa kirckens wegne *thet* huss, Boo Skomager y boer.

<1. ting.>

25 Saxe Clemmidssen opbød synn federne huss och jordt.

<1. ting.>

Jørgen Wiig paa Annders Christenssens vegne opbød en iord lig-ginndis bag Michill Bosens gord.

30

<1. ting.>

Lauritz Skreddere opbød enn iordt ligginndis paa Sudergadenn.

Matz Laurssen opbød *thet* huss som Lauritz Grydestøber tillhörde.

35

[22 v]

<1. ting.>

Jens Draffuere opbød *thet* huss och jord, som tilhør Jenns Skou-ffogit y Huiideløcke.

⟨2. ting.⟩

Lauritz Bendtzen opbød enn jord, som Michil Boszen tilhører, ligginndis hoss Matz Perssen.

5

⟨1. ting.⟩

Item Niels Jenssen opbød eth jordebreff, som hand haffuer y pannth aff Lauritz Bendtzen.

⟨1. ting.⟩

10 End lod hand och kallde Jacop Bagere och hand icke møtte.

⟨5. ting. Om en humle hau.⟩

Item Jens Jepssen tilspurde om enn humle haffue, som ligger emellom borgeuollden och Thegill gaarden, om noget andet wiste, end hand 15 tilhørde hans salige fader Jep Thostennssen och wor hans rette eydom. Och tha ingen ther ermod sagde, begerrid hannd *thet* beschreffuit. Tha tillmellte Rassmus Hanssen, som tha sad y fogdens stedt, 12 borgere, som windnede, att Jens Jepssen y saa maade om forne humle hau haffde till thinge attspurd, effter som forscreffuit staar, huilche ere 20 Dauid Hanssen, Fredrich Leyell, Oluff Hellessen, Thorluff Bagge, Hans Schonning, Rassmus Olssen Bager, Oge Pouillssen, Johan Busserd, Jens Krogemager, Casper Hannssen, Rassmus Hanssen Bager, och Matz Laurssenn.

25

⟨4. ting.⟩

⟨Skiøde paa Morthen Skiøttis hallfue gaard.⟩

Item samme tiid opbød Jens Jepssen thenn halffue gaardt, som Morthenn Skiøttis arffuinge tilhører, och Jacop Smed nw wtj boer. Huilckenn halffue gaard hand och samme tiid skiøtte fra samme 30 arffuinge (effter theris fullde macht) och allis theris arffuinge och indtil Franndtz Laurssen slottzschriffuere, [23 r] hanns hustru och beggis theris arffuinge till euig eydom etc. Skiødit stadfeste Niels Jenssen, Anders Was och Erich Munch.

35

⟨4. ting.⟩

⟨Skiøde paa Hans Pouillssens, borgmester, och Jens Jepssens, byfogeds, gaardt.⟩

Ennd samme tiid opbød Jens Jepssen then gaard, hand selff afflytte, och Hanns Pouillssen och hannom tilhører, ligginndis paa Steengadenn

thuert offuer fra raadhusidt, huilchenn gaard mett huss och jord Hans Pouillssen och Jens Jepssen samme tiid skioette frann thennom, beggis theris hustruer och arffuinge och inttil Hans Nielssen, *raadmand*, hans hustru och theris arffuinge till euig eyedom. Skiødit stadfeste Saxe 5 Clemmidssen, Hans Schoning och Rassmus Bager.

⟨4. ting. Skiøde paa Lass Bendtzens iordt.⟩

Item Lauritz Bendtzenn opbød en synn jord liggindis paa Kagehollmen emellom Peder Remmesniders arffuingis iord och Jacop Arrildssens 10 jord, huilken for^{ne} jord Lauritz Bendzen samme tiid skioette frann sig, synn hustru och theris arffuinge och till Casper Hannssen, hans hustru och theris arffuinge till euig eyedom. Skiødit stadfeste Niels Jenssen, Thorluff Bagge och Jenns Krogemager.

15 ⟨4. ting. Skiøde paa Anders Themmermandtz huss.⟩

Franndtz Bagere opbød thenn bygning, Jacop Krogemager yboer, huilchenn bygning hand och samme tiid skioette frann sig, synn hustru och theris arffuinge och till Annders Pouillssen Thermmermand, hans hustru och theris arffuinge till euig eyedom. Skiødit stadfeste Rassmus 20 Hanssen Bager, Saxe och Oge Pouillssen.

[23 v]

⟨4. tingh. Hogen Vrgemestere.⟩

Hogenn Wrgemester, barnfød paa Hueen, opbød en synn federnne jordt ligginndis paa Biergit thuert offuer fra Oluff Hellessen, huilchen 25 jord hand samme tiid skioette fran sig och synne arffuinge och til Anders Wass, hans hustru och theris arffuinge til euig eyedom. Skiødit stadfeste Morthenn Knudssen, Jørgenn Schomager och Jørgenn Jpssen.

⟨1. ting.⟩

30 Casper Hannssen hagde ladit calle Mauritz Rask, Thoris Jens, Albrit Kleynssmed och Jørgen Christenssen, och ingen aff thennom møtte, første ting paa thennom alle.

⟨Huer schal møde till tinge, som louglige tilluaris.⟩

35 Samme tiid bleff tilluarid, att huo som kaldis till thinge och bliffuer louglige aduarid, schall møde och suare. Huo thet icke gør, findis wlydig, tha schall hand ther fore straffis som wedbør.

⟨1. ting. Om kongens arbeyde.⟩

Item bleff och aduarid, att huer mand schall were till rede, nar byes bud tillsiiger att opdrage steen och andet kongens arbeyde frem att hiellpe, wnder theris falldtzmall, som thett forsømmer.

5

⟨Om thennom, som ere forsømelige
met sacramentid att bruge.⟩

Sammeledis tiluaredis the, som forsømmelige ere vtj sacramentens brugh, att the thennom rette schulle wnder øffrighedens straff att wnd-
10 gielde och liide om iche raadis bodt paa.

⟨2. ting. Anders Perssen.⟩

Bleff och tiluarid om Anders Perssens godtz, huo ther haffuer wij att siige gielldtz wiiss etc.

15

⟨2. tingh.⟩

End och saa om Hanns Bageris godtz, som hedenn rømde, att ther om tilsiige, huo gield tillstaar.

⟨Matz Lauritzen.⟩

20 Matz Laurssen bleff forelagdt att sette loffuen och wissen for børne godtz, hand haffuer hoss sig.

[24 r] Hanns Fallkefennger tilltalid Peyther Kurffuemager och kraffde enn handschrift lydindis paa 24 daller, som hand haffde werit hannom 25 skyldig och haffde bethallid och fornøgitt hannom, huilchit Peyther Kurffuemager selff bestod och thackede hannom for god bethalling.

⟨1. ting. Jørgen Wiigh.⟩

Samme dag skød Jørgenn Wiig, raadmand, sit skell och skudtzmall, 30 huorledis hand haffde sig handlid, thenn stund hand wor raademester, om nogenn haffde hannom nogit att beskyllde etc., och fich hand gott windnisbyrd aff menig mard.

⟨1. ting. Geert Pottemager.⟩

35 Geertt Pottemager skiød sit skell och skudtzmall, huorledis hand haffde leffuid sit liiff her wtj byenn, och fich hand gode suar. Thisligist skødt hand och synn hustruis skudtzmall om hindis liiff och om-giengille, och hunn fich got windnisbyrdt.

⟨Affkalld emellom Peder Fønbo
och Søffren Snedkere.⟩

Samme tiid wor neruerindis Rassmus Hanssen Bager, och paa Peder Fønbois wegne gaff Søffren Snedker affkalld for thenn arffue, som 5 Peder Fønbo haffde oppeborrid paa synn hustruis Kirstinis vegne effter salig Gyde Snedkers dødt.

[24 v] ⟨Willom Apotedker aff Kiøbenhaffn.⟩

Samme dag wor tilstede en wed naffnn Thønnis Peytherssen och paa 10 synn hosbonndis Willom Apotekers wegnne aff Kiøbennhaffn haffde her wtj rette fördt en wng karll wed naffen Ambrosius Michilssen, födt till Brygge y Flandern, huilchen hand haffde ladit griffue och indsett her y byen for noger penninghe, thisligist for nogit apoteker godtz och anden deell, som hand frann for^{ne} Willom Apothedker staalid haffde 15 och bleff gressuen y hennde mett, som hand selff for raad och rett her bestaad haffuer, som wor først 7½ daller 1 mark dansche, en sølffsked, sex lod muskate blommer, tho draffne skiorther, eth par sardugis bugsser och nogit quigsølff, som hand for somme aff for^{ne} penninghe solldt hagde etc.

20 Tha b!eff lyudeligen lest for^{ne} Willom Apotedkers breff Hendrich Moenssen, borgemestere, tillschrefuit om for^{ne} Ambrosius Michillssen, lydindis, att hand gaff sagenn aff sine hender slett alldelis och icke wille lade forfölle hannom mett nogen skarp rett. Ther nest bleff for^{ne} Thønnis Peytherssen tillspurdt, om hand begerrid rett offuer 25 hannom, tha sagde hand ney, och att hand hagde ther ingenn befallning. Tha for gudtz skyld och dannemendtz bønn skyld bleff hannom forskaanid, och benaadit retthen, saa hand bleff løss giiffuenn, dog mett slig willkaar och forplichthillsse, att hand loffuid att wille rette och bedre sig och alldrig mere lade sig findis wtj slig eller andre mis- 30 gerninger. Ther nest att hand forfoer Siællandtz land och Hellssingørs bye, och ther mett strax skulle hand skynde her wtaff och alldrig mere hiid igenn att komme wnder slig straff att wndgiellde, som hand nw standet skulle, och ther mett bleff hans sag endt.

[25 r] ⟨Dom mellom mester Balltzer och Annders Wasz om 100 gyldden corrent.⟩

Samme dag wor och tillstede mester Balltzer Jacobszenn aff Mallmøe, tilltallede Annders Wasz, borger her szamme stedtz, om eth hundritt

gyllden correnntth, szom hand haffuer laanntt aff enn kiøbmannnd
 hieme till Straalszund wed naffnn Dyrich Thrutillfis och haffuer
 giiffuit hannom synn haanndschriftt ther paa, huilchenn hanndschrift
 for^{ne} Dyrich fremdelis haffuer giiffuitt och till wederlag opladitt enn
 5 mannd aff Koldingh wed naffnn Loduig van Hoy och hanns hwstrw
 Charinne for kaast och thering, røchct och anden wimage, Dyrich
 Thrutillfis hagde fanngitt, then stund hannd laa ther till herbergs
 paa synn szotte senng, indtil hand død och begraffuenn bleff, och
 epter hinndis szalige hosbonndh for^{ne} Loduiigs død haffuer hun annth-
 10 wordet mester Baltzer samme hanndschriftt och ther paa giiffuit
 hannom sitt machts breff szamme 100 guldenn corrennth att paathalle
 och indkressue, ther epter haffuer mester Ba(l)tzer offste weritt her och
 tilltalid Annders Wasz, begieritt rett ther om, tha haffuer Annders
 Wasz alltiid sagdt sig szamme hanndschriftt att haffue fuld giortt och
 15 thet att wiile beuiisse mett enn quiittantzie, huilchen hand sagde att
 were y Lauge Wlfstanndtz forwaring, szom hannd staar y regennskaff
 mett ennd paa thenne dagh, och ther offuer haffuer sig forplichtid att
 wille føre szamme quiittandtz tillstede y dag, szom er thenn 6 aprilis,
 wnder szagenns forthabillsze, huilchen forplichtillse hannd icke fuldgiøre
 20 kunde, huor for mester Balltzer wor nw begierinndis dom och enn
 endelig senntenz ther paa. Och epterthj att mester Balltzer haffuer
 y rette fördtt Annders Waszis hand schriftt paa szamme 100 gulldenn
 corrennth thisligist sitt machtis breff aff Charinne Loduiigs ther
 paa att thalle, item eth schriftlig windnisbyrd om szamme haand-
 25 schrifts rette adkommillsze, och Annders Wasz (szom hand sellff
 bekennde) ingen annden beuiisz eller breff hagde mod mester Balltzer,
 ennd hannd paaskød szamme quiittandz, och [25 v] thenn icke kunde
 y rette føre epter hanns egenn forplichtilsze, tha bleff ther paa for rette
 affsagdt och Annders Wasz tilldømdtt att fuldgiøre mester Balltzer
 30 thenn hanndschrift epter hinndis lydillsze och indeholld, szom er 100
 gyllden corrent, och ther emod mester Balltzer att forplichte sig, att
 huor Anders Wasz effter thenne dag nøyachtig och fulld beuiiszning
 bekomme kannd, mett huilchen hannd thenn synn hanndschriftt
 dødt och machttlosz kannd giøre, tha stannde mester Balltzer hannom
 35 ther for till rette och igenn giiffue hannom synne penninche.

Thisligist ther szom noger Dyrich Thrutifisz arffuinge kunde wnnderstaa
 thennom att haffue nogenn tilltalle till for^{ne} 100 gulldenn correnntt,
 schall mester Baltzer y liige mode were forplichtid att suare thennom

till rette for synn tilbørlige dommere, och Anndris Wasz och hannis arffuinge were ther fore wnndslagnne.

Her eptefølger enn copie aff mester Ballzers forplichtillsze breff, huil-
5 chit hannd finndis met synn egenn haannd att haffue indschrifit y thenn
gamle brennde bogh, och sich ther besked om wnnder thet szamme
datum.

[26 r] Jeg Ballter Jacobszenn aff Mallmøe bekennder mett thenne myn
10 egenn hanndschrift, att eptethj erlige, welluiisse mennd borgmester
och raadt y Hellszingør haffue nw hanndled emellom en theris mett-
borger Annders Wasz och migh om thenn sag och lanngszomme trette,
oss emellom weritt haffuer, annrørindis thenn gelld, hannd mig paa
15 Charinne Loduiigis wegnne skyldig er epter then hanndschriftis
lydillsze, hannd Dyrich Thrwtilfis giiffuitt hagde, och Dyrich fremdelis
till wederlagt oplod forne Charinne Loduiigs for kaast, theriingh och
jordeferdtt etc., och the ther paa dømdtt haffue, att forne Annders Wasz
schall fuldgiøre mig samme hanndschriftt epter indeholld och lydillsze,
20 szom er 100 gylden currennth, tha beplichter jeg mig her emod, att
huor Anders Wasz epter thenne dag nøyachtig och fulld beuiisz be-
komme kannd, mett huilchenn hannd thenne hans handschriftt død
och machtløsz gøre kannd, att stannde hannom ther fore till rette och
igenngiiffue hannom synne penninghe.

Thisligist ther szom nogenn forne Dyrich Trwtilfiszis arffuinge kunde
25 wnderstaa sig att haffue nogenn tillhall till forne 100 gyldenn cor-
rennth, schall ieg wdj liige mode were forplichtid att suare thennom
till rette for mynne tilbørlige dommere. Thill ydermere stadfestningh
er thenne myn egenn hanndschrift. Datum Hellszingør anno 62,
aprilis 6.

30

[26 v ubeskrevet]

[27 r] *<Claus Friiss och Thorbørn Lauritzen. >*

Samme tiid wor och tilstede Claus Friiss och Rassmus Ollszen, bager
35 her samme stedtz, och tillhalede en schiipper aff Oddeuoll y Norge
wed naffen Thorbørnn Lauritzen, som the haffde hyrid mett sith skiff
att føre thennom nogen siildt frann Norge och hiidt paa theris egenn
bekostningh mett folch och fitthallge och att giiffue samme schiipper

till fracht 16 daller och holde hannis fry thering, huilkenn samme schipper the gaff klage, att hand skulle dragit frann skiffuid och till sit hiem och ther bleffuenn saa lennge, att theris reygssse ther offuer er bleffuenn forsømmidt, och the ther for haffde giort widere wmbkaast,
5 end ellers behoff giordis.

Ther till suarede samme schipper, att the sellsfue haffde loffuid hannon, att hand motte drage hiem och hennthe synn segill, nar hand kom til Warbierge.

Thisligist klagede samme schipper, att hannon fattedis fitthallge y
10 skiffuit, saa hand ther fore motthe selff hollde synn thering y Warbierge paa synn egenn pungh. Tha skød Claus Friiss ther om paa windnisbyrd och ingen bekomme kunde, som ther om winde willde.

Thj bleff Claus Friiss och Rassmus Ollsen tilldømde att giiffue samme schipper synn fullde fracth och ther till att bethalle hannon synn
15 thering, som hand y Warbierge holdet haffuer, om hand kand beuiset, atth ther icke wor fitthallge y skiffuit etc.

20 [27 v]

⟨Hanns Bagers guodtz.⟩

Anno dominj 1562 thenn 8. dag aprilis paa Hellszingørs raadhusz, neruerinndis børgmester Hanns Pouillsen, Annders Saxenn, Jacop Hannszen, Rassmus Hannszen, Hanns Niellssen, Morten Perszenn och Jørgenn Wiig, raadtmennd, tha bleff forhanndlid om Hans Bagers
25 gottz, szom her eptefølger.

Samme tiid wor tillstede the dannemennd, szom Hanns Bager hagde bedragitt och wor gelldskylldig, huilchen gelld hannd rømde fra och er:
Frantz Schrifuer, 20 daller, Annders Saxen, 5 daller, Fredrich Leyell, 14
daler 1 ortth, Hans Perssen, 16 daller, Thomas Bager, 13 daler, Jørgen
30 Sanderssen, 28 marchk, Alle bagernne, 10 daller.

Thisze szame mend eskede bethalling aff hannis gottz for samme geld, och tha bleff offuerueigit hannis indhaw gottz, som forsandis, epter hannd wor borrt rømdt, først:

Kellde kaaber, gryde kaaber met en liuszestage veide 9 schaalpundth,
35 item 3 thinpotter aff mangott och eth thinfad paa eth pund.

En brun vnnderkiortil mett saienns offuerliiff, eth par hørgarns lagen,
eth par blaargarns lagen, en blaargarns dug, en threszenng mett dynne,
hoffuiddyne, sengklede vdj, thuo gamle kiister, eth stor thompt

brødfad aff før, enn franndz piib, 16 gamle sønder slagnne thønnder,
ennd 7 thønnder szalltt.

*Thele for^{ne} gottz haffuer for^{ne} dannemennd icke ville befatte thennom
wed, men for gudz och gode mendz bønn skyld for^{ne} Hanns Bagers
5 fattige hustruis och szmaa børnns skyld giiffuit hinde thet alltszamme
till att hielpe sig och synne børn mett y theris elenndighett etc.*

[28 r]

Anno dominj 1562.

Thenn monndag nest effter Misericordiæ sönndag, som wor thenn
10 18. aprilis paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis Henndrich Moenn-
ssen och Hans Pouillssen, borgmester, Annders Saxenn, Jacop Hanssen,
Rassmus Hanssen, Morthenn Perssen och Jørgenn Wiig, raadmendt,
Jenns Jepssen, byfogit, etc.

15

⟨Johan Aries aff Horn y Hollandt.⟩

Samme tiid wor tillstede enn schipper wtaff Horn y Hollannd wed
naffnn Johann Aries, huilcken tha sammestedtz slett afbethallid och
tillfredtz stillidt thisse effter^{ne} mend aff Kiøge for theris skiuft och godtz,
som hand mett synn boyerth løff y sench och wmbkom her for Hell-
20 ssingør.

Først gaff hannd Peder Rase, borger y Kiøge, for skiuftt, som
wmbkom, 150 daller.

Item gaff hand Niels Skiiffbyggere for hans kleder och redskaff, som
hand miste, effter sitt registers lyudillsse 9 daller 3 s.

25 Item gaff hand Hanns Iffuerssen, setthschipper, for hues cleder och
andet, som hand miste, effter sitt registers lyudillsse 5 daller 1 mark 4 s.

Item gaff hand Henndrich Knudtzen, baadtzman, for cleder och anden
deell, hand miste, effter sit registers lyudillsse 8 mark 12 s.

Item gaff hannd Anders Pederssen, baadtzman, for cleder och 4
30 daller, hand miste, 23 mark 2 s.

[28 v] Item gaff hand Thomas Niellssens dreng, Søffren Isachssenn,
for hues hand miste, effter sit registers lyudillsse 60 mark 6 s.

Item gaff hand Peder Lundes dreng Søffren Lauritzen for hues, hand
misté, effter sit registers lyudilsse 37 mark 12 s.

35 Item gaff hand Peder Lunde och Thomas Niellssen for hues kleder,
kiøkennthøg och salthe redskaff thisligist for 9 thomme tdr. och 2
saugdeller hand misti 35 mark 11 s.

Item for 25½ lest 2 td^r salthid siilldt, som kiøbmendene, schiipper

och baadtzmendene haffde mist, gaff hand thennom for lestenn 18 daller och 6 daller offuer allt, thett er 518 daller.

Summa summarum paa alle for^{ne} summe er 685½ daller 9 s. danske.

5 [29 r] *⟨Hans Nielssen om thenn dreng.⟩*

- Samme tiid inde paa raadstuenn, neruerindis *borgmester*, *raad* och *byfogit*, thisligist noger aff *borgernne*, som wor Effuert Matzenn, Hanns Schoninh, Anders Vas och Rassmus Ollsen Bagere, tha for rette indkom erlig mandt Hanns Nielssen, *raadmandt*, och beretthe, att
- 10 hand enn tiid langh hagde hafft wtj thienniste hoss sig enn wng dreng wed naffn Bernth Jarichssen, fød wtj Amsterdam, och att for^{ne} dreng aff hannom wor begierindis, att hand wille giiffue hannom forloff, att hand motte fare hiem och besøge synne foreldre, huilchit for^{ne} Hans Nielssen hannom beuillgit och samtøcket, och endog hand *thet* nødigt
- 15 gjøre wille dog for hans idelige thraa, och for hannd haffde hørt aff andre, att hand endelige wille haffue forloff, kunde hand hannom thett icke benegte, men bestillid hannom ind mett en schipper aff Kiøbenhaffnn wed naffn Dydrich Struchmand, och thiss were wtj samme hans skiiff aff stoer wanløcke er wmbkommen.
- 20 Tha fremeskedis wtj rette thisse effter^{ne} windnisbyrd, som er først Lauritz Willattssen aff Willingebech, mett opragte fingre, suor wed gud och hans hellige ord, att for^{ne} dreng Bernth hagde giiffuit hannom tilkiennde, att hand haffde sangit synn faders schriffuillsse, att hand skulle komme hiem, och att hans fader hagde kiøbt sig en gaard y
- 25 Amsterdam, och ther fore begerrid att wille fare hiem till synne foreldre, liige saa wand och Jenns Knudssen aff Hellssingborig.
- Ther nest fremeskedis for^{ne} Dyrich Sthruhmand mett all sit follch och berette, huorledis samme vlocke tilkom wtj skiiffuit, att samme dreng saa vor wmbkommen, som her effter følger.

30

- [29 v] Først er fremkomenn schryffueynen paa samme skiiff wed naffnn . . och windnede mett opracthe fingre swerindis wed gud och hans hellige ord, att siidenn samme drenng wor kommen y schiiffuit, och schiipperenn wor ferdig att winde ackeritt hiem och gaa till segills,
- 35 tha kom for^{ne} drenng Bernnth til hannom och begierid hans bleckhornn och sette sig y schippers kayuthe och schreff, och folckit gich y spillid att winde ackerid op, tha aff stoer wanløcke bleff spillid gangindis, och bleff thre windebomme sønder slagnne och nogit aff folchit lim-

slagitt, och wtj samme rumor wor drengenn wdkommen aff kayuthenn, och eth stöcke aff enn aff samme windebomme aff wlöcke ramde hannom y hans hoffuid, saa hand strax döde etc.

- 5 Lauritz Hallandtsfar, høybootzman, thisligist thuo aff baadtmenndene wed naffnn Peder Schotte och Lauritz Kalsslundt windnede wtj liige maade wed theris edt, som foruit staar.

Thisse for^{ne} windnisbyrd begerid Hans Nielssen beschreffnne, huor om
10 findis en cupie wtj bressue bogenn, somm cwpierne ere indschreffne.

|30 r| ⟨Jahanne Søffrens daatter.⟩

Samme tiid tiltalid Jenns Draffuere eth quind folch wed naffnn
Jahanne Søffrenns daatter, som kalledis thenn feerske groppennbrad,
15 for noger pendinge, hand miste enn natth, hun laa y hanns huss, etc.,
och thenn sag bleff for gudtz och dannemendtz bønn skylld tilgiiffuenn,
dog mett slig wilkaar, att hun skulle strax forsee sig *her* aff byenn och
ey mere hiid att komme.

Samme tiid bleff hun och foruiist for bolery, som hun hagde liggitt wtj
20 mett Jenns Jepssenns suennd Knudt, huor for hun tilfornn hagde werit
foruiist etc.

⟨Jenns Draffuere.⟩

Item tha forplithid for^{ne} Jenns Draffuere sig, atth hues thett nogenn
25 tiid befñndis, att hand hwser eller hiemmer noger löse eller skørsk
quindfolch och wdtapper sit øll mett thennom liidit eller megit effter
thenne dagh, tha schall hand och hans hustru straffis ther fore wdenn
all naade, som wedbør.

30 |30 v| Anno domini 1562.

Monndagenn nest effter sonndagenn Cantate, som wor thenn 27. dag
aprilis, neruerinnndis paa Hellssingørs raadhuss Henndrich Mogennssen
och Hans Pouilssen, borgmestere, Anndris Saxenn, Jacop Hannssen,
Hans Nielssen, Morthenn Perssen, Jørgenn Wiig, raadmend, Jens
35 Jepssenn, byfogit, etc., bleff forhandlid thisse sager.

⟨2. ting.⟩

Samme dag opbød Saxe synn federgne huss och jord ligginndis paa
Mellom gaden wed strømmen.

⟨2. ting.⟩

Jørgenn Wiig paa Annders Christenssens wegne opbød enn jord ligginndis bag Michil Bosens gaard.

5

⟨2. ting.⟩

Jacop Hannsen paa kirckenns wegne opbød thett huss, Boo Skomager wtj boer.

⟨2. ting.⟩

10 End opbød hand sammt tiid eth porthrom, som ligger emellom Willem Snedker och Lass Esbernsson.

15

⟨1. ting.⟩

Jenns Jepssenn, byfogit, opbød halff Rassmus Kong's gaard.

⟨2. ting.⟩

Jenns Draffuer opbød Niels Skouffogdis huss, staaendis wed Sletthenn.

⟨2. ting.⟩

20 Lauritz Willatssenn opbød enn jord, som er en halff hauffue iord, ligginndis mod Sudergaden och Lauritz Themmermand haffuer kiøbt.

⟨3. ting.⟩

Lauritz Bendssen opbød enn jord, som tilhører Michill Bossen, lig-
25 gindis emellom Anders Korne och Matz Perssens iordt paa biergit.

⟨2. ting.⟩

Niels Jenssen opbød eth jordebreff, hand haffuer y panth aff Lauritz Benndtzenn.

30

[31 r]

⟨Jørgen Linardsen.⟩

Samme dag wor tilstede Assgud Michillssen och skiød Jørgenn Linardsens skell och skudtmoll om hans egte fødtzill.

35

⟨Anders Hess.⟩

Item Thorluff Bagge skiød Anders Hessis skell och skudtmoll thill spørginndis, huorledis hand haffde hanndlid sig her wtj byenn etc.

⟨2. ting.⟩

Casper Hannssen hagde ladit kalle Albrit Kleynssmed, Jørgenn Christennssen och Thoris Jenns, och ingen aff thennom møtte, 2. ting paa thennom alle.

5

⟨Fredrich Leyell om møllestene.⟩

Fredrich Leyell gaff tillkiennnde, att hans salige fader haffde nogen mølle stenne staaenndis wden wed Johann Bwsserdz port, och ther wor och andre, som hand menthe att kunde haffue ther stene y bland, ther for 10 wor begierinndis att motte blifue forkyndit for menige mand, att om ther wor nogen som haffde noger møllestenne ther ybland, att the ther om wille tilsiige, huilchit och bleff forkyndit, och ingen wor ther wedkienndis.

15

⟨Om steen att opdrage och andet
kongens arbeyde.⟩

Borgemester Hendrich Moenssen aduarid, att huer mannd schall were till rede, nar byes bud tilsiiger att løfste steenn, som schall forskickis til Fredrichsborrig och anden konngens arbeyde att fremhiepte, 20 huem *het* icke gör eller fortrøcker sig och ey møder eller hans ferdige bud och thyuuende, tha schal hand ther fore straffis som for anden wlydighedt.

⟨Om gader.⟩

25 Sammeledis bleff och aduarid om gader och rendestene att hollde rene for stanch och ond lucths skylld.

[31 v]

⟨Om røstningh.⟩

Samme dag bleff och forkynndit, att huer som drager her wtaff byenn 30 paa synn forhuering til fiske eller anden sted, før røstning worder holden, tha schall mand forskicke en før karll y synn sted, som kannd gaa paa røstningh, och hollde god ferdig røstning, som wstraffelig er, saa framt mand ther fore icke will liide straff.

35

⟨Om illdstede.⟩

Sammaledis bleff paamynth att hollde gode ferdige illdstede, huo nogenn schade fonger, tha suare thenn ther till, schadenn kommer aff.

〈Lauritz Lessø.〉

Thisse effterne borgere ere wdtagne att besee noget onde ildstede till Lauritz Lessø och till Thyge Smedtz:

Hanns Schonningh, Erich Munch, Casper Hannssen, Niels Jennessen,
 5 Mogens Schomager, Rassmus Olssen Bager, huilcke forne sex borgere
 haffuer samme ildstede beseeth och thennom wloulige och icke
 wden fare att were, ther fore wor Lauritz Lessø saa forelagdt, att
 hand inden 14 dage her nest effter schall bøde wegge, och hues andet
 behoff giøris mett hans ildstedt, saa hand kannd hollde thet huer mand
 10 wden all schade.

〈Thyge Smedt.〉

I liige maade mett Thyge Smedt etc.

Item att mand schall hollde wannd for syne døre, naar som stoer
 15 brynnde och tyrcke er, wden mand will ther fore panthis.

〈Sander Draffuer.〉

Item bleff tillwardi, att huo som Sander Draffuer wor gield skyldig,
 the schulle lade thenn optegne och møde ther om hillig threfoll-
 20 dighedtz mondag [25. maj].

[32 r]

〈Jorde att maale.〉

Samme dag er thisse effterne borgere wdtagenn aff thinge, som er
 Hans Skonning, Erich Munch, Mogenns Schomager, Rassmus Olssen
 25 Bager, Matz Laurssen, Johann Busserd, Saxe Clemidssen, Thorluff
 Bagge, Fredrich Leyell, Niels Jennessen, Peder Kiempe och Jørgenn
 Hanssen, huilcke schulle maale noget jorde och besee enn allther
 jordt etc.

90

〈Caspers iordt hand fisch aff Lauritz Bendtzen.〉

Item haffuer forne dannemend maaldt en haue jordt ligginndis paa
 Kagehollmen, som Casper Hanssen haffuer kiøbt aff Lauritz Benndtzen,
 huilcken er wtj synn bred aff synnder och y nøer paa thenn østre ennde
 19 allne, item bredenn paa then westre ende oppe y haffuenn 15 allne
 35 eth quarth, item wtj synn lenngdt aff øster och y wester 91½ allne
 siellanndske.

Item haffuer forne dannemend samme tiid wuderit enn haue, som
 tiihørde byenn och før wor eth strede, huilckenn Casper haffuer kiøbt,

bleff wurd for thyuge march danske, och bleff samme haue molldt aff for^{ne} dannemend och er wtj synn bredt paa thenn westre ende 16½ allne, item paa bredenn y thenn østre ende wd til gaden 19½ allne, item lengdenn aff øster och y vester er 68 allnne siellandske.

5

Tha samme tiid gjorde for^{ne} Casper Hannssen saadan contracth och wennligt mageskiifste mett huer andenn, att forthj Jacop Arrildssen haffde enn haue ligginndis emellom then haue, som Casper kiøbte aff Lauritz Bendzenn och thenn haue som Casper kiøbte aff byenn och 10 før wor eth strede, tha haffuer the wennligenn och welluilligen mett fry willie paa baade siider skifft mett huer andre, saa att Casper schall haffue then Jacop Arrildsens haue, som ligger nest op til thenn haue iord, som Casper kiøbte aff byenn och før wor eth byes strede, och Jacop Arrildssen schall ther emod haffue then haue, [32 v] som Casper 15 købte aff Lauritz Benndtzenn, och forthj att then Jacobs haue icke strecker sig saa langt op y wester, som thenn haue gör, Casper fisch aff Lauritz Benndzen, tha bleffue the saa forennthe, att Jacop Arrildssen gaff Casper Hannssen 3 mark dansche, och ther mett er thet klart giort och well skifft.

20

⟨Niels Koch paa Sanden.⟩

Ennd haffuer for^{ne} dannemend wuderit eth huss och jord staaenndis paa sanden, som Niels Kock och Knud Guldsmed tilhører, wuderit baade huss och iord for 100 march dansche.

25

⟨Thørloff Baggis hwss.⟩

Item samme dag wuderit for^{ne} borgere eth gammillt huss staaenndis paa en Hilliggestus iord, som før wor en allther iord, y mellom gadenn nest østenn op till Franndtz Perssenns gaard, huilkit huss Thorluff 30 Bagge haffuer kiøbt, som bleff wuderitt for 24 mark dansche.

Item samme tiid er for^{ne} jord satt for leye att schulle giiffuis aff aarlige till Hilligesthus 2 mark dansche, som Thorluff Bagge schall wdgiiffue och suare till, och samme leye paa att ganngé først att s. Michils dag 35 nest kommindis.

[33 r]

Contract emellom Jacop Hanssen
och Anders Bagge.

Anno domini 1562 thenn 29. dag aprilis wor neruerinndis y Jacop Hannssens, raadmandtz, stue her wtj Hellssingør Anders Bagge, som
5 kom aff Skaane.

Tha bleff saadan contracht och wennlig forhandling giort emellom Jacop Hanssen (paa Kirstinne Niels Bechs wegnne), hinndis fuldmyndige verge och forsuar, och emellom fornc Anders Bagge, att Jacop Hannsen haffuer saaldt och affhenndt fra fornc Kirstinne Becks och till
10 Anders Bagge noger huss och bygningh for 40 jochimdaller thj allne engilst och huer allnne saa god som 3 mark danske, en fed koo, thu siider flesk och eth gott pund smør, huilcke huss och bygningh fornc Kirstinne tha selff ybode, staaendis paa en s. Oluffs kirckis iord mod Thingaden her utj Hellssingør, och aff fornc bethallingh haffuer Anders Bagge strax bethallid paa regennskaff 14 daller y rede penndinge. Dog er samme handill och kiøb giort mett saadanne forord och vilkor,
15 att nar som fornc huss och bygning loufflige blifuer opbudenn paa Hellssingørs raadhuss, at fornc Kirstinne Becks kannd faa ther skiøde och foruarinng paa (huilkit hun her till dags icke fangit haffde), och
20 ther ingenn kommer, ther nogit imod siiger. Thisligist om ther ingen aff fornc Kirstinne Bechs slech eller frennder tha worder till stede, som kiennder sig samme kiøb nermer att were, tha schall Anders Bagge fornc huss och bygning for sit rette kiøb nyde och behollde, men ther som nogenn kommer, ther haffuer tha nogit ther emod att siige, som
25 forschreffuit staar, tha schall Anders Bagge samme kiøb affstaa, och huess penndinghe eller anden dell hand nw haffuer wdgiiffuit eller thiss emellom wdgiiffuindis worder, thet schall hannom tha igenn bethallis till gode rede etc., for huilkit Jacop Hanssen haffuer racth hannom haand och hannom ther fore god sagdt.

30 Offuerwerinndis thenne contracht Thorluff Bagge.

[33 v]

Anno domini 1562.

Monndagenn nest effter Wocem jocunditatis søndag, som wor thenn
4. dag may, neruerindis paa Hellssingørs raadhuss *borgmester* Henndrich Moenssen, Andris Saxenn, Jacop Hannsen, Rassmus Hanssen,
35 Jørgenn Wiig, raadmendt, Jens Jepsenn, byfogit, mett menige borgere, som then dag tilstede wor, bleff forhanndlid thisse sager.

⟨Konngens breff om odtzell.⟩

Samme dag lessdis indenn thinge eth ko. mts. breff indehollinndis, att icke skulle tilstedis her wtj Helssingør nogenn døde aadtzell att kastis enhenn paa gader eller wdstreder for ond luch och stanck 5 skylld etc., menn schall föris wdenn byenn och graffuis y iordenn, och ther om bleff saa forkynndit indenn thinge, att huo ther befinndis effter denne dag att wddrage nogenn døde aadtzell, ehuad thett er, och icke iordgraffuer thennom, tha straffis hand ther fore som enn wlydigh.

10

⟨Om priuetth.⟩

Sammeledis indehold forbemellte konngelig breff, att alle priuett, som ere wd imod gader eller streder eller wd mett strannden, skulle iordgraffuis och tilluckis eller slett ødeleggis.

15

⟨Om hunde.⟩

Thisligist indehold samme breff, att alle hunde skulle binndis och hegtis, och ingenn schall tillstedis att løbe paa gaderne, y marcken eller wd y skoffuenn. Huilkit alltsammenn bleff forkynndit aff fogdenn 20 indinn thinge, att huer sig ther effter rette schulle.

⟨3. ting.⟩

Item samme dag opbød Jacop Hanssen paa kirckens wegnne eth porthrom ligginndis hoss Willom Snedker, och Oluff Hellessen haffuer 25 kiøbt.

⟨3. ting.⟩

Item opbød hand och paa kirckens wegnne thet huss, Boo Schomager haffuer kiøbt och nu wtj boer.

30

[34 r]

⟨2. ting.⟩

Jenns Jepssen, byfogit, opbødt halff Rassmus Kongis gaardt.

Item opbød hand och paa Jenns Othssingis wegnne noger huss och bygning ligginndis mod thingit hoss Anders Saxenn.

35

⟨3. ting.⟩

Saxe opbød synn federnne huss och gaard ligginndis paa Mellom gadenn.

⟨3. ting.⟩

Jørgenn Wiig paa Annders Christenszens wegnne opbød enn iord ligginndis bag Michill Bosens gord.

5

⟨3. ting.⟩

Jenns Draffuer opbød Niels Skouffogdis huss staaenndis paa sletthenn.

⟨3. ting.⟩

Niels Jenssen opbød eth jordbreff, hand haffuer y pannth aff Lauritz 10 Bendtzen.

⟨1. ting.⟩

Rassmus Schomager opbødt eth suerd, hand haffuer y pannth aff en suerdseyere y Slangerup wedt naffnn Søffrenn.

15

⟨3. ting.⟩

Samme dag skød Assgud Mickillssen Jørgenn Linnardssens skell och skudtzmall om hans egte fødtzill.

20

⟨2. ting.⟩

Item Thorluff Bagge skødt Hans Hessis skell och skudtzmall, huorledis hand haffde leffuit sit liiff och leffnid her wtj byenn.

⟨1. ting.⟩

25 Item Lauritz Maar skødt sitt skell, huorledis hand haffuer fremdragit sitt liiff her wtj byenn, och hand sich got windnisbyrd.

⟨2. tingh.⟩

Item Geerth Pottemager skødt skell, huorledis hand haffuer sig 30 handlid her wtj byenn etc. thisligist hanns hustuis etc.

[34 v]

⟨3. ting.⟩

Casper Hannssen hagde ladit kallde Albrit Kleynssmed, Jørgenn Christensen, Thoris Jens etc., och the iche møtte.

35

⟨Om marckid att søger.⟩

Samme dag tilluarid Jenns Jepssen, att huo som vil søger marckit wtj Ebbilholth, Esserom, och effter som her till dags haffuer werit sed-

uannligt, tha schulle the her effter samme marckit søger hoss Fredrichsborrigh, forthj the ther holldis schulle. etc.

Item samme dag tilltalid Oge Pouillssen Per Fønnbo for nogenn
5 gield etc., och bleff *thet* Per Fønnbo forelagdt att stille hannom till
fredtz inden 14 dag.

⟨1. ting. Mester Hendrich.⟩

Rassmus Hanssen, *raadmand*, gaff claglige tilkiennde, att mester Hendrich
10 Bardsker haffde wloulige förd nogenn heffd och gerde aff byes iord
her wtj raadhuss gaardenn, huilchit hand ther icke paa satte.

⟨Koerth Schomager.⟩

15 Samme dag wor och tilstede en wng karll wed naffnn Kort Schomager
och wor begierinndis att bosette sig her wtj byenn, huilckit och bleff
hannom tilsted, dog saa, att hand sculle *thet* haffue y minde hoss scho-
magernne och handle sig well mett thenn dannequinde, hand acthe att
thage sig til en staalbroder.

20

⟨Thoer Sillckeborrigh.⟩

Thoer Silckeborig tilltalid enn karll wed naffnn Jens Nielssen for
nogenn penninghe, som for^{ne} Thoers hustru Jahanne wor loffuid och
tilsagdt till eth amyndlisse effter hindis broder, som bleff yhielstagenn,
25 och belöff 20 march dansche, huilcke for^{ne} Jens Nielssens fader
haffde annammid, och oppeborrid, och ther wor ingenn breffue eller
beuiissningh om y noger maade paa nogenn aff parthene.
Thj wor the mon saa forlagdt, att the baade schall [35 r] møde her wtj
rette thenn mondag nest effter s. Morthens dag først kommindis [16.
30 nov.] och tha schall for^{ne} Thoer føre her y rette, huess breff och beuiss-
ning hand om samme gield haffuer eller mett rette bekomme kandt,
och tha samme tiid her till stede att møde forplichthede for^{ne} Jens
Nielssen sig wnder samme sagis forthabillsse.

35

⟨Om gader och rendestene att besee.⟩

Samme dag er wntagenn aff thinge thiss effter^{ne} dannemend, som ere:
Anders Saxen, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Jørgenn Wiig, raad-
mend, och Jens Jepssen, byfogit, mester Hans Bardsker, mester Lydke,
Hans Schoning, mester Hans Götting, Jens Nielssen, Rassmus Olssen

Bager, Jens Krogemager, Casper Hanssen, Matz Lauritzenn, Peder Kempe, Mogens Schomager och Rassmus Hanssen Bager.

Huilcke for^{ne} 17 borgere schulle besee noger onde och ille luchthinnde rendestene och siie gader, som er emellom Hanns Perssen och Arrild
 5 Reffslaer, och er samme gader och rendestene bleffuenn besetth och ther om saa forhanndlid, att thenn hele gade mod biergit paa thenn ene siide fra Oluff Hellessenns port och ned till, som Hans Perssens gord først anthager, schal opleggis och forhøygis saa megit, som thennom töckis gott were ther paa forstand haffuer. Och saa schall
 10 Hans Perssenn lade gadenn sencke for synn forthaa saa megit, som behoff gioris, och siidenn att nederleggis och forsiidis allt ned adt till Knud Guldsmedtz hiørne, om mand *thet* seer for nødenn att were.
 Huilkit alltsammen schall fuldkommis och ferdigt gioris inden s. Hans dag midsommer først kommindis, [24. juni] och ther som nogen for
 15 synn forthaa och anpart emellom forbemelle thuenne steder lade sig findis forsømmelige och sig fortrøcker, tha bøde hand 20 mark dansche, halffue konningen och halffue byenn etc.

[35 v]

⟨Bodill Smedtz iordt.⟩

20 Samme dag maalde for^{ne} dannemend then iord, som Bodill Smedt paa boer, norden nest op til Jørgenn Hanssens gaard och synnden op till then øde iord, som forдум tilhørde Karinne Paryssis, och er for^{ne} Bodil Smedtz jord y synn bredt paa thenn østre ende wd till gadenn 17 allne siellandske, item paa breden y thenn westre ende 16½ allne,
 25 item er hun y synn lengdt aff øster och y wester 56 allnne siellandske.

⟨Skiøde paa Peder Ruis gord til Mogens Rassmussen.⟩

Samme dag indenn thinge wor neruerindis Jens Krogemager och effter thenn fullde macht, hand haffde, skiotte och affhennde paa Per Ruis
 30 wegnne fra Per Rw, hans hustru, børn och arffuinge och til Mogens Rassmussen, hans hustru Anne, theris børnn och arffuinge thenn gaard met grund, bygning och eyendom, som Per Rw forдум tilhørde, och for^{ne} Mogens Rassmussen nw selff wtjboer, liggingdis mod Stengaden emellom Jens Krogemager och Anders Liinds gaardt etc. Skiødit stad-
 35 feste Jørgenn Reffslaer, Mogens Schomager och Erich Munch.

⟨Affkalldt paa Per Ruis wegne.⟩

Ennd samme dag aff samme fullde macht paa for^{ne} Per Ruis och hans arffuingis vegne gaff Jens Krogemager Mogens Rassmussen eth fuldfast

och wrøggeligt affkalldt, for hues hand aff Peder Rø fangit haffde for synn hustruis Anis møderne, som er Peder Ruis daatter, saa att for^{ne} Moens Rassmussen *thet* schall nyde och beholde altsamen foruden nogen tillthalle effter thenne dag, *thet* were sig enthen iordegodtz eller 5 indhaw godtz, inthid wndertagit vtj noger maade.

Sammeledis gaff Mogens Rassmussen Jens Krogemager paa Per Ruis wegnne och alle hans arffuinge eth fuldfast och wrøggeligt affkalld for syn hustruis møderne, och Per Rø ther fore wtiltalid att worde aff 10 for^{ne} Moens Rassmussen, hans hustru och arffuinge effter thenne dag etc.

[36 r] *<Anders Piibers gaard bleff skiøtt. 4. ting.>*

Samme dag opbød Annders Pibere sitt huss, huilkit hand och samme tiid skiøtte och affhennde fran sig, syne arffuinge och till Pouill Mattzen, hans hustru, børn och arffuinge till euerdelig eye, skiødit stadfeste Hans Schoning, Jens Krogemager och Lauritz Maar.

Item wor igenn staaenndis hoss for^{ne} Pouil Matzen aff samme husis bethalling 7 daller 1 orth.

Thennom schall Pouill Mattzen bethalle Anders Pibers daatter Birgitte 20 til s. Michils dag [29. sept.] først kommindis, forloffuere Jenss Kroge-mager och Lauritz Olssen.

Tha samme tiid forplichthede Annders Piibere sig, att hand effter thenne dag icke wille hollde nogen skørske quindfolch eller offuerflødighet met drich eller andet etc.

25

*<Skiøde paa Marinne Per Fynbois huss
til Oluf Perssen.>*

Samme dag opbød Saxe eth huss och bygning, som Peder Fønbo, landzknecht, fordum kiøbte aff Hilligesthus, och Oluff Perssen nw 30 haffuer kiøbt aff Marinne N., for^{ne} Per Fønbois hustru, staaendis paa en Hilliggisthus jord paa *thet* hiørne mod Sletten, synden thuert offuer fra Oluff Draffuere och fordum tilhørde Birgitte Per Ruis, huilchit huss och bygniing for^{ne} Saxe samme tiid skiøtte fra for^{ne} Marinne Per Fønbois och hindis arffuinge och till Oluff Perssen, hans hustru, børnn 35 och arffuinge till euerdelige eye. Skiødit stadfeste Hans Schoning, Oge Pouilssen och Thorluff Bagge.

Item samme tiid tilspurdis Oluff Perssen, om hand hagde bethallid for^{ne} huss, tha sagde hand ja, huilchit hand beuiste mett thrende bor-

gere, som er Saxe Clemmidssen, Jørgenn Reffslare och Oluff Draffuer, huilcke sagde thennom fulduitterligt att were, att Oluff Perssen hagde giiffuit forne Marinne ther fore [36 v] thretten daller att bethalle wtj thuenne tiider, och nyth aars dags tiide nw siist forledenn
 5 sich hun thenn siiste pennding, saa hun kienndis sig ther for att were bethallid och tacke hannom gott y alle mode.

[37 r]

Anno Dominj 1562.

Monndagenn nest effter thrinitatis søndagh, som wor thenn 25. dag
 10 may, neruerindis paa Hellssingørs raadhuss Henndrich Moenssen och Hans Poullsen, borgmestere, Jens Moenssen, Annders Saxen, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Morthenn Perssen och Jørgenn Wiig, raadmend, Jens Jepssen, byfogit, met menige borgere, som tha tilstede wore, bleff forhandlid thisse sager.

15

⟨3. ting.⟩

Samme dag opbød Jens Jepssen halff Rassmus Kongis gaard.

⟨2. ting.⟩

20 End opbød hand paa Jens Ottssings wegnne en bygning staaenndis wed thingit.

⟨4. ting.⟩

Rassmus Hanssen, raadmand, paa mester Clauis Skouffbois wegnne
 25 aff Kiøbennhaffn opbød eth huss och heffdt staaenndis paa enn Hil-
 ligesthus grundt, som Karinne Hans Jenssens wtj bode.

⟨4. ting.⟩

Item Saxe Clemmidssen opbød synn federnne huss och jordt etc.

30

Nelaus Glarmester opbød enn kaabe, hand haffuer y pant aff en quinde wed naffenn Ellinne, som wor hoss Anders Was y Norge.

⟨4. ting.⟩

35 Niels Jenssen opbød eth iordbreff, hand haffuer y pannth aff Lauritz Bendtzen for . . och tha samme tiid bleff Lauritz Bendtzen forelagdt, att hand skulle stille Niels Jenssen til fredtz inden 14 dagh.

⟨3. ting.⟩

Lauritz Willatssen opbød en halff hauffue iordt ligginnidis mod Suder gadenn, som Laurits Themmermand haffuer kiøbt.

5 [37 v] ⟨4. ting. Anders Christenssens iordt.⟩

Samme dag opbød Jørgenn Wiig paa Anders Christennssens wegne en jord liggindis bag Mikill Bosens gaard wdtil strannden. Huilcken samme jord hand tha skiøtte effter fuld macth fra for^{ne} Anders Christennssen och alle hans arffuinge och til erlig mand Rassmus Hanssen
10 paa Hans Nielssen, raadtmantz, wegne, hans hustru och alle theris arffuinge til euig eyendom. Skiødit stadfeste Oluff Hellessen, Niels Jennessen och Ingill Snedker.

Tha samme tiid fremkom Anders Korne och paa Peder Jocumssens wegnne aff Landzkrone, sagde, att hand effter Michill Boszenns
15 befalling hagde ther nogit wtj atth siige, och tha bleff thenn sag opsatt till thenn mondag nest fore s. Olaj regis dag [25. juli] først kommindis.

⟨4. ting. Anders Kornis schøde.⟩

Item Lauritz Benndtssen paa Michill Boszens vegne opbød en iord
20 ligginndis paa biergit emellom Anders Korne och Matz Perssens jordt, huilcken jord hand samme tiid schøtte fra Michil Bossen, hans hustru och beggis theris arffuinge och till Anders Kornne, hans hustrw, beggis theris børnn och arffuinge til euerdelig eye. Skiødit stadfeste Hans Schoning, Mogenns Schomager och Saxe Clemmidsszen.

25 Tha samme tiid bleffue thrennde borgere, som er Jørgenn Hanssen, Jørgenn Themmermand och Adrian Kandgiøtter aff thinge wduiste till for^{ne} Michill Bossen att tilspørge hannom, om hand haffde fongit bethalling for for^{ne} jordt aff Anders Korne, och bekiennde hand sig ther fore att were fornøgit och samme schøde wforhindrit att bliffue y alle
30 mode.

[38 r] ⟨4. ting. Oluff Hellesens schøde aff Jacop Hanssen.⟩

Item Jacop Hannssen paa kirckens vegne opbød en iord, som er eth porthrom ligginndis y Jenns Clausens strede emellom Lauritz Esberssen
35 och Willom Snedker, huilkenn jord hand samme tiid skiøtte fra s. Olaj kircke her wtj Hellssingør och till Oluff Hellessen, hans hustru, theris børnn och arffuinge till euig eyedom etc. Skødit stadfeste Niels Jenssen, Casper Hanssen och Oluff Bødker.

⟨4. ting. Boo Schomageris schøde paa sit huss.⟩

Ennd samme tiid paa for^{ne} s. Oluffs kirckis wegne opbød Jacop Hannssen eth huss och bygning staaendis paa kirckens jord och grund paa Kampergaden, norden for Hans Perssens gaard och nest westen
5 then gaardt, Niels Remmesnider y boer. Huilckit for^{ne} huss och bygning hand tha skiotte frann s. Oluffs kircke och till Boo Schomager, hans hustru, børn och arffuing til euerdelig eye. Skiødit stadfeste Niels Jenssen, Casper Hannssen och Oluff Bødker.

Item thenn jord, som for^{ne} bygning paa staar, til hører s. Olaj kircke
10 her y Hellssingør, och thenn haffuer for^{ne} Boo Schomager y leye aff kircken att schulle arligenn giiffue ther aff til jordskylld 1½ mark danske.

⟨4. ting. Mickil Bosens schøde.⟩

Item Hans Schoning paa Niels Perssens vegne aff Landtzkrone opbød
15 enn jord liggindis her y Hellssingør synden for Steengaden, nest østen op til thenn gaard, Michel Bosen yboer, och tha samme tiid aff then fullde macht, hand haffde aff for^{ne} Niels Perssen, skiotte och affhennde hand samme jordt och grund fra Niels Perssen, hans hustru, hindis børn, beggis och allis theris arffuinge och til Anders Saxen paa for^{ne}
20 Mikil Bosens wegne, hans hustruis Marinis och begis theris arffuingis vegne til euig eyedom. Skiødit stadfeste Moens Schomager, Oluff Hellessen och Saxe Clemidssen.

[38 v]

⟨4. tingh. Jørgen Liinardtssen.⟩

25 Samme dag wor och neruerindis Assgud Mickilssen och paa Jørgenn Lainardssens wegne, borgere y Kiøbennhaffn, skiødt hans skell och skudtzmoll om hans egte fødtzill, tilspørginndis, om nogen andet aff uiste, end for^{ne} Jørgen wor echte født aff Linartd Smed, hans fader, och Anne Linardtz, hans moder, huilcke wore thw egte follch, och
30 fich hand ther om gott windnisbyrd aff menige mand, huilckit hand begerit och fich beschreffuit wed eth things windne, och ther til bleff wdtagen thisse effter^{ne} borgere. Hans Schoninh, Mogens Schomager, Niels Jenssen, Saxe Clemidssen, Jørgenn Hanssen, Ingill Snedker, Casper Hanssen, Oluff Hellessen, Oluff Bødker, Oluff Skredder,
35 Franndtz Perssen och Niels Kirckild.

⟨4. ting. Hans Hess.⟩

Sammeledis wor och neruerinndis Thorluff Bagge och skød Hans Hessis skell och skudtzmoll, thilspørginndis, huorledis hand haffde

skickit sig och leffuit sit liiff, thenn tiid hand wor bosiiddinndis her wtj Hellssingør, och hand fisch ther om gott windnisbyrd aff menige mand, huilchit Thorluff Bagge paa Hans Hessis wegne begerit och fisch beschreffuit, och ther bleff wdtagne y eth things windne thisse
 5 borgere: Jørgen Hanssen, Saxe Clemmidssen, mester Jacop Bardsker, Niels Kirckil, Hendrich Stalmester, Casper Hannssen, Oluff Hellessen, Bennth Fiskere, Hans Dauidssen, Jørgen Themermand, Anders Kremer och Hans Schoning.

10

⟨1. ting.⟩

Jens Jepssen hagde ladit kallde Willom Nacht och Christoffer Slagter,
 och the icke møtte.

Niels Jenssen paa Kirstinne Ogis wegne lod kalle Hans Guldsmed, hand
 15 iche møtte.

[39 r]

⟨2. tingh. Lauritz Maaer.⟩

Item Lauritz Maaer skød sit skell, huorledis hand hagde fremdragit sitt liiff her y Hellssingør, tilspørgindis, om hannom nogen hagde att
 20 beskylldde, tha wille hand staa ther fore til rette, och hand fisch got windnisbyrd.

⟨Bestilling och contracth emellom Jens Jepssen
 och Oluff Skylandt.⟩

25 Samme dag bleff saa forhandlid emellom Jens Jepssen, byfogit her y Hellssingør, Casper Hanssen och Peder Jennssen, borger ibidem, paa theris hustruers wegne och emellom Oluff Skylannd aff Skiffstrup paa syn hustruis wegne och Niels Lauritzenn aff Gunderød paa synn egenn wegne om thenn halffue gaard, som salig Niels Brøggere
 30 tilhørde, ligginndis paa Kageholmen her y Hellssingør, och hanns hustrue Thyre Brøgers siidenn wtj bode, huilckenn halffue gaard fandis wtj salig Per Willomssens regenskaffsbogh att were Per Willomssen panthsett, och ther hoss fanndis adkombsbreffuit paa samme gaardt etc.

35 Och bleffue the ther om saa fordragnne, att Jens Jpssen och forne hannis medarfslinge schall giiffue Oluff Skyland paa forne synn hustruis och Niels Lauritzen paa synn egen vegne en god tde rostochs øll till en mindelighedt, huilchen the och finnge, och ther mett schall samme

halffue gaardt eyligenn tilhöre Jenss Jepssen, Casper Hanssen och Peder Jenssen effter thenne dag. Huor paa for^{ne} Oluff Skyland och Niels Lauritzen gaffue Jens och for^{ne} hans medarffsuinge eth fuld fast och wrøggeligt affkalldt for thennom och alle theris arffsuinge,
5 fødde och wfødde, till euig tiidt.

⟨Ingill Snedker fick skondsell paa skatt.⟩

Item Inngill Snedker gaff tilkiennde, att formiddels skröbelighett och armott skyld, som hannom nw paa synn allerdom tilslogis, kunde hand
10 icke affstedt komme att holde wed macth och wdgiiffue hues thynge, [39 v] som her y byenn paahennger, och ther fore wor begierrindis, att hand motte fonge nogenn skondzell en tiid langh, och tha bleff *thet* hannom wnth och formilditt aff *borgmester* och *raad* mett menige
15 borgeris samtøcke, att hand schulle were quiith och fry for all kong^e
och byes schatt och thynnge eth aar omkring, som er fra thenne dag och til thenn mondag nest effter Trinitatis søndag først tilkommindis [7. juni] anno 1563. Dog saa att huess preste penndinge och haw penn-
dinge, som hannom middeler tiid bør atth wdgiiffue, schall hand yde til
goder rede y bethimelige tiid etc.

20

⟨Om lamme kiødt.⟩

Jørgenn Hanssen, Saxe Klemmidssen, mester Jacop Bardsker, Niels Kirckilld, Hendrich Stalmester, Casper Hannssen, Thorluff Bagge, Beennth Fiskere, Hans Dauidssen, Jørgenn Themerman, Anders
25 Kremmer, Hans Schoningh.

Thisse for^{ne} 12 borgere bleff wdtagenn aff thinge att schulle sette kiøbit paa lämmekødt her y Hellssingør fra thenne dag och til s. Hans dag midsommer nest kommindis [24. juni], och bleff *thet* saa samtøcht, att en lamme fieringh icke schall giellde mere end 7 alb., och huo sig
30 emod samme paaleg fordrister och then offuerthræder, hand haffue forbruth til konningen 30 s. och til byenn 30 s. och kiødit til the fattige.

⟨Om slagterne.⟩

35 Item bleff tiluarid, att slagterne schulle holde skelligt kiøb paa kiødt, och huo som kiøber *met* thennom, hand schall bere kiødit obenbarlige tilsynne, huo som *thet* sticker wnder kaabe eller kiortill y skyull etc., tha schall stadtz thiennere haffue macth att tage kiødit fra thennom och siiden wiidere straffis.

⟨Om kiøb och kiøbs steder.⟩

Sammeledis att ingen schal selff kiøbe ey heller lade kiøbe formiddels quinder, piiger, drenge etc. eller andre vden byen eller vden wed the steder, som seduonligt haffuer verit, men huess ware, som kommer til thorfluit, schal soris y byen etc.

[40 r]

⟨Om bondgarns fiskere.⟩

Item befinndis nogenn aff bondgarns fiskerne eller andre att kiøbsla nogenn ware mett bønnderne til forprang anden stedtz end her wtj byenn, tha schall *thet tagis* fra thennom, och then ther gör ord aff och *thet* kand beuise thennom offuer, hand schall haffue halffstdelen aff samme ware och anden hallssue deell til byen.

⟨Oluff Hellessen paa skreddere laugis wegne.⟩

15 Ennd samme dag wor neruerinndis for rette Oluff Helligessen, olldermand y schredder laugit her wtj Hellssingør, och anclagit noger wnge karlle, syne laugsbrødre, for wtilbørlighed och whøffsuiskt leffnid, som the lade sig befinnde wtj, mett drich och løssachligt folch och icke wille were theris laugis skraa och skich effterladne och lydige, som *thet* sig bør, och sich hand befalling att straffe thennom som brødige ere.

⟨Peder Søffrenssen foruiisis laugit.⟩

Tha samme tiid affsagde for^{ne} Oluff Hellessen och afflyussde aff theris laugh en wed naffnn Per Søffrenssen Schreddere for slig whørlighet, 25 som forscreffuit staar, och andenn mere, thil saa lennge hand wil rette och bedre sig och thale wtj minde hoss menige schreddere och laugs brødre, for huess hans forseeilsse kand were.

⟨Jesper Schreddere.⟩

30 Wtj liige maade wor och anclagit en wed naffnn Jesper Schreddere for whøuiskt leffnid, hand haffde holldit y kruerhuss, mett drich och anden slemheds etc., for hannom haffuer thuenne aff laugsbrødre, som ere Peder Holst och Bodill Schreddere, ragt haandt for till kongens fogid, att hand effter thenne dag icke schall ydermere lade sig beslunde y 35 slig leffnid y noger mode wnder 10 dallers forthabillsse.

[40 v]

⟨Christoffer Schreddere.⟩

Samme tiid wor tilstede en wed naffn Christoffer Schreddere klage-ligenn tilkiennende gaff, att en aff for^{ne} laugs brødre wed naffnn Hendrich

wan Byrd haffde slagit hannom blaa och blodigh, och ther til suareded
 for^{ne} Hendrich wan Byrdt, att same Christoffer haffde forfördt sig ind
 paa hannom och giort hannom schade y brystid met en kniiff, saa
 hand nøddis till att sla hannom fra sig, huilchit hand beuiiste mett
 5 en borger wed naffn Bertilmus Pottemager, som holt wed synn, ed, att
 hand anden pindtze dag att morgen bethimelige, klocken wor fem, wor
 wdgaaen y synn haw, och ther gich for^{ne} Hendrich Snider spadzerinndis.
 Tha saa hand for^{ne} Christoffer Schredder komme bag paa Hendrich
 och greff hannom y hallssen och sloe hannom mod iorden, och saa
 10 kom Hendrich op igenn och sloe Christoffer eth gott thett liiff met
 syn neffue och spurde hannom, om hand wille vere tilfredtz, tha sagde
 hand ja, och ther mett lod Hendrich hannom staa op. Ther hand wor
 opkommen, greff hand en kniff och dreff Hendrich ther mett saa lenge
 for sig, til hand drabte hannom y bystid mod then wenstre arm och
 15 forfulde hannom end tha fremdelis, indtil Hendrich fald baglengdis
 offuer en steenn. Tha sprang for^{ne} Berthilmeus aff syn haw och greff satt
 paa Christoffer och holtt hannom, saa Hendrich kom paa foden igen,
 saa sleed hand sig löss fra hannom och thog effter Hendrich och slo
 hannom y hoffuedit met en steen, tha greff Henndrich en anden steenn
 20 op och slo Christoffer wed øgit ther mett, saa hand störthe mod jorden,
 och ther mett gich Hendrich fra hannom och lod hannom ligge etc.
 Ther om ere the saa fordragne, att Hendrich haffuer forladt for^{ne}
 Christoffer Schreder, huess offuerlast hand hannom giort hagde, dog
 schulle hand bethalle bardsker lønn for then schade, hand giorde
 25 hannom y sit bryst met then kniiff, och ther hoss haffuer Hendrich sig
 forplichthid, att hand alldrig ther paa schall ancke effter thenne dag y
 noget maade, och ther som Christoffer sig forbryder, tha schall thenne
 sag staa hannom aaben etc.

30 [41 r]

⟨Beenth Fiskere.⟩

Samme dag tilthalid Beennth Fiskere en karll wed naffn Iep Nielssen
 for wold och wförm, hand haffde giort hannom y sitt egit huss, och
 suarid ther til for^{ne} Jep Nielssen och sagde, att Beennth hagde forbruth
 sig sellff først mod hannom, tha bleff til windnisbyrd fremkallid en wed
 35 naffn Per Jude, huilchen hollt wedt synn edt saa att were tilgangit, ath
 som Beenth och samme Jep Nielssen sade och drucke sammen, sagde
 Jeppe aff eth sproch, hand altiid brugte: Suend y skiefflund, tha bleff
 Bennth wred och sagde, bespotter thw mig, och ther mett sloe hand

Jeppe paa munden, strax slo Jeppe hannom igen, saa gress Beennth en thengssle och slo til hanom mett for brystid, tha gress samme Jeppe thengsslen och slo Beenth y siider mett, saa hand störthe etc.

Och bleff thennom raadt att thage dannemend til thennom paa baade
 5 siider och forligis. Tha tog Beennth Hans Schoning, Oluff Hellssen och
 Niels Jenssen paa syn siide, och tog Jep Niellssen Casper Hannsen,
 Mogens Schomager, och . . huilche 6 dannemend thennom ther om saa
 forligte, att Jeppe schall giiffue Beenth Fiskere 10 mark dansche, och
 ther met schall thenne sag were affthalen y alle maade effter thenne dag,
 10 huor paa the finge huer andre theris hennder etc.

⟨Jorde att maale.⟩

Samme dag ere aff thinge wdthagnne thisse effter^{ne} borgere att molle
 noger jorder: Hans Skoning, Oluff Hellessen, Casper Hannsen,
 15 Oluff Schreldere, Franndtz Perssen, Hanns Dauidssen, Mogens Schomager,
 Niels Jenssen, Adrian Kandgötter, Saxe Clemmidssen, Jørgen
 Themmermand, Anders Korne.

Først haffuer for^{ne} 12 borgere maaldt en jordt, som tilhører Rassmus
 Schomager, ligginndis paa Biergit nordenn for Jenns Mueris gaard och
 20 synden for Helge Schrederis gaardt, huilckenn jord strecker sig y synn
 lenngdt aff øster och y wester wdt til Algaden, [41 v] som kalldis Camper-
 gadenn paa Biergit, 86 allnne eth quarter, item bredenn aff synder och
 y nøer wd till gadenn 14 allnne 3 quarter, item bredenn nedre wtj 15
 allne 1 quarter siællanndske.

25

⟨Oluff Hellessens jorde.⟩

Item haffuer for^{ne} dannemend maald then jordt, som tilhører Oluff
 Hellessen, ligginndis nest norden op til for^{ne} Rassmus Schomagers
 gaard, huilcken er y siin lenngdt aff øster och y wester 86 allnne eth
 30 quarther, item bredenn till gadenn aff synder och y nøer 15 allne
 1 quarther, item bredenn nedre wtj 15 allnne 1 quarther siællanndske.

End samme tiid er maald en anden jordt, som for^{ne} Oluff Hellessen
 kiøbte fra kirckenn, ligginndis y Jens Claussens stede emellom Willem
 35 Snedker och Lauritz Esbernsson, som er eth porthrom och strecker
 sig paa lenngden aff øster och y wester 19 allnne 1 quarter, item bredenn
 aff synnder och y nøer 4 allnne siællandske.

〈Anders Vasis iordt.〉

Samme tiid er maaldt enn jord liggindis paa Biergit, som Anders Was
kiobte aff Haagenn Wrgemester, nest op til Jørgenn Reffslare, och er
synn lengdtaff øster och y wester 65 allne, item breden wdt til gadenn
5 aff synnder och y nøer 19½ allnne, bredenn nedre wtj 19½ allne siællanndske.

〈Pouill Matsens iordt.〉

End samme dag haffuer och for^{ne} borgere moldt en jordt, som Pouill
10 Mattzenn tilhører, liggindis emellom Lauritz Maaer och thenn gaard,
som Jens Drager wtj boer, och strecker sig y lengden aff synnder och
y nøer fra gadenn och till thenn øde jord, som Rassmus Werchmester
tilhører, 59 allnne bredenn wd till gadenn aff øster och y wester 16
allnne 3 quarther, item bredenn y thenn nederste ende aff øster och
15 y vester 15 allnne ½ quarter siællanndske.

[42 r ubeskrevet]

[42 v]

Anno domini 1562.

Thenn 12. dag junij, neruerinndis paa raadstuenn her y Hellssinngør
20 Hendrich Moenssen och Hanns Pouillssen, borgmestere, Anders Saxenn,
Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen och Jørgenn Wiig, raadmendt,
Jens Jepssenn, byfogit, mett noget aff borgernne.

〈Hanns Schindere, som kom aff Slangerop.〉

25 Samme dag wor tilstede en skiindere wed naffn Hans Schotte, som
wor kommen aff Slangerup, begierede, att hand motte sette sig ned
her wtj byen och bruge sit handuerch, och hannom bleff saa tillsagdt,
att hand schulle hennthe sit windnisbyrd dedenn, som hand wor kom-
men fra, huorledis hand haffde ther hanndlid sig, och mett huad
30 beskeedt hand wor ther affskilldt, naar hannd thel linge, och hand wille
skicke sig hørig och lydig, som enn borgere bør att giøre, tha kunde
mand wel liide hannom att bliffue her fremdelis.

〈Peder Schredder bleff byen foruist.〉

35 Item samme dag sagde Jørgenn Ollsen Themmermand, att hanns
nabo Peder Schreddere holtt ond hussholdning mett drich och
fraadizery, suergen, banden och slig anden wtilbørlighedt, huilckit
Peder Schreddere icke selff kunde siige ney till, thj thet wor mange

witterligt, och tha samme tiid bleff for^{ne} Per Schreder byenn foruiist met synn hustrue, dog motte hand biide till neste kommindis *sanctj* Mickils dagh [29. *sept.*] och thiss emellom bethalle huer, som hand skyldig er, som hand ther fore icke wille liide straff och siidenn forsee 5 sigh.

⟨Thomas Weffuere och Charinne Schredderis⟩

Ennd samme dag wor neruerindis en schotte wed naffnn Thomas Weffuere, boendis thuert offuer fra Thorluff Bagge, beklagede och gaff 10 tilkiennde, att hans nabois Michill Schredderis hustru, som kalldis Charinne thiitt och offste offuerfaldt hannom mett skendtzord och tale, och berette hand, huorledis thennom *noger* ord er emellom kommen nw no[43r]genn föye tiid tilfornn, och tha sagde samme Thomas til for^{ne} Charinne, maa ieg icke nyde fredt for thig met thynn onde 15 mundt och skendtz ordt, thw saa thiidt offuergiiffuer mig mett, tha schall ieg giiffue *thet* borgemestere och raadt tilkiennde, och suarede Charinne: Jeg pass inthid paa thig Thrurp Skottmandt och ej hellder paa borgemester eller raad, ennthen jeg wurder baade thig och thennom wed enn lorth. Tha tilspurde *borgemester* Henndrich Moenssen 20 for^{ne} Thomas, om hand kunde giøre *thet* beuiseligt, huortill hand suarede ja. Tha bleff ther om fremeskit thuenne wnge karlle, som baade thienne Willom Foird Skiindere, huilcke for^{ne} Thomas Weffuere till windnisbyrd paaskødt, thenn förste wedt naffnn Jacop Walltherssen, suerinnidis wed gud och hans hellige ordt, att hand hoss wor och 25 hørde for^{ne} Thomas och Charinne were *noger* ordt emellom, och tha sagde Thomas til hinde, maa ieg icke nyde fred for thig, tha schall ieg giiffue *thet* borgemestere och raadt tilkiennde, och suarede samme Charinne, jeg pass inthid paa dig, jeg wurder baade thig och borg- 30 mestere och raad wed en lorth, item thenn andenn karll wed naffnn . . windnede y liige maade wed synn edt om alle ordt, som *forschrefft*^{uit} staar. Item samme tiid sagde Rassmus Ollssen Bager, att for^{ne} Charinne gich om andenn dagenn, som wor om søndagen, att affhenn ned att gadenn hiem till sit egith och haffde enn karll, som gick och legte paa 35 en gye for hinde och fulde hinde ind y sit huss etc., huilkit hun sagde ney fore, och *thet* bleff hinnde offuer beuiist aff Jørgenn Themmermandt och Matz Laurssen, och samme tiidt kom hun wdt fra for^{ne} Peder Schredderis, huilkit hand och selff bestod. Tha bad *borgmester* Henndrich Moennssen, att menige borgere, som tilstede ware, wille *thet*

dragis till minde, och tha samme tiid wor tilstede Niels Jenssen, Casper Hanssen, Jørgenn Themmermand, Andbiørnn Suendzen, Anders Kornne, Rassmus Hanssen Bager, Jørgenn Hanssen etc.

5 |43 v|

⟨Nels Søffrensen.⟩

Item samme dag wor tilstede enn wed naffnn Niels Søffrennssen, som wor kommen aff landzbyenn, begerride att sette sig ned her y byenn och wille bruge heste och wogenn, och *thet* bleff hannom tilstedt, dog saa att hand schulle hollde gode heste och ferdig wogenn att hiellpe 10 follch mett for penndinghe, och paa en forsøgillsse schulle hand siide eth aar omkring til s. Hans dag midsommer igenkommindis.

Samme dag er wuderit Hans Hattemagers huss aff thiss effter^{ne} borgere, som er *borgmester* Hans Pouilssen, Jacop Hanssen, Jørgenn 15 Wiig, Casper Hanssen, Mattz Laurssen, Niels Jenssen, Rassmus Hanssen Bager, Jørgenn Hanssen, Rassmus Olssen Bager, Annders Korne, Oluff Bødker, Erich Hanssen.

⟨Hanns Hattemager.⟩

20 Thisse for^{ne} dannemendt haffuer wuderit for^{ne} Hans Hattemagers huss, staaenndis paa en kongens jord y Swdergadenn nest wd mod gadenn, som bleff wuderit *met* huess steen ther paa fandis for 18 daller, och tha samme tiid wor neruerindis Hans Hattemagers hustruis søster 25 sønn wed naffn Annders Hanssen och gaff ther synn samtocke til, att samme huss bleff wuderitt, som hand och tilforn samme dag giorde paa raadstuenn for borgemestere, raad och byfogit, och skall Hans Hattemager giiffue for^{ne} Annders Hanssen 9 daller aff the for^{ne} 18 daller, for hues hanns rettighed ther wdj wor, och ther *met* lod hannd sig well nøge etc.

30

|44 r|

Anno 1562.

Thenn 14. dag junij paa raadstuenn her y Hellssingør, neuerinndis Hendrich Moenssen och Hans Pouillssen, *borgmestere*, Anders Saxenn, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen etc., raadmend, Jens Jepsenn, 35 byfogit.

⟨Bernt N. och Anders Was.⟩

Tha samme dag wor neruerinndis en wedt naffnn Bernt N., som sagde sig att were kommen aff Østrige eth sendingebudt till ko. mts.

her y Danmarch, och beklagit, att Anders Was, borger her y Hellssingør, hagde giiffuit *hannom* noger wquems ordt, huilcke hand iche forthie eller indricke wille, thisligist haffde Anders Was ochsaa forført sig ind paa *hannom* wforskylldt, saa att som for^{ne} Bernnth sad offuer 5 moltid till *mester* Lydkis *met* andre gester, tha er Anders Vas kommen ther ind och wor druckenn och haffde ther alle haande wnyttighed paa sig, baade mett ord och gerninger. Ther moltiid vor giort, haffuer samme Bernth betallid, huess øll the haffde faait, och men hand løssde synn taske, lagde hand sit verge paa bordit for sig, tha meenthe Anders 10 Vass, att hand gjorde *thet* paa nogen forthred, och løb hiem effter eth verge och kom igenn mett och vor end tha mere wnyttig, saa er dog for^{ne} Bernth wdgangen och inthed ville haffue *met* *hannom* att skafse, och om *anden* *dagen*, som hand kom gangende att gaden, tha sad Anders Vas for synn gade dør, ther hannd saa *hannom*, løb hannd ind 15 och fitch sit verge och wille verit vde til *hannom* *met* och bleff dog tilbage holdenn aff noger, som hoss vore, saa hand kom icke vdt, och ther gaff hand samme Bernth monge vnyttige och skendtzord, som vore hanns ære anrørinndis etc., och ther Annders Wass icke nw kunde fremstiige nogen skellig orssage, hand haffde her til, wor for^{ne} Bernth 20 be[44 v]⟨gierindis⟩, att hand motte fonge reth offuer *hannom*.

Tha gjorde borgemestere, raad och byfogit bønn til for^{ne} Bernnth for Anders Wass, att effterthj ingen skade wor skeed paa noger aff parthernne, och *thet* vor kommen y druckennskaff, bade the, att hand ville affstaa thenne sag och lade thenn forlige, dog saa att Annders Vass 25 skulle først gjøre for^{ne} Bernthis orszage, att hannd alldelis inthid viste andit *met* *hannom*, end *thet* som erligt, frompt och gott er wdj alle mode, huilkit hand och strax gjorde *met* forbedilsse och henders sammen leggilsse, saa the skulle were huer andens venner aff grunde och thenne sagh aldrig mere paa talis effter thenne dagh vnder samme 30 sagis rette straff att wndgieldede, huilcken som først ther wdj brødig befunden worder.

[45 r]

Anno 1562.

Thenn 22. dag junij paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis *borgmester* 35 Hans Pouillssen, Anders Saxon, Jacop Hannsen, Rassmus Hanssen, Jørgen Wiig, raadmendt, Jens Jepssen, byfogit, met menige borgere, som tha neruerindis vore och thing søgte.

⟨Konngelige mts. breff om themmer ware att bliffue
y riigit och icke wdforis.⟩

Tha samme dag er lyudeligen lest *inden thinge* eth kong^e mats., wor
naadigste herris obit besellgt breff och strennge forbudt indehollindis,
5 at ingen aff *hans naades* wndersotte, menige Danmarckis indbyggere
schall wdföre eller wdföre lade nogenn themmerware her aff riigit,
som er brendeued, themmer, bord, klapholt, bondstager eller nogen
andenn themmeruare, ehuad som helst *thet* kand vere, liige som hanns
naades salige herre fader *met* høglofflig yhukommilsse konning Chri-
10 stiann tilforn haffuer ladit forbyude, men huo slig ware haffuer att
selge, the skulle føre thennom till kiøbs her *inden* riigit och ingenn
anden stedz. Huo her emod giør, hand straffis først paa skiff och
guođtz och siden stande kong^e mats. selff ther fore til rette etc.,
thisligist øffrighedenn huer y synn stedt att skulle haffue flittig ind-
15 seennde *her* hoss, och ther som the befinndis att see *met* nogenn igen-
nom fingre, tha skulle the och y liige mode straffis.

Sammeledis att huer som wdlöber fra nogen sted *met* slig ware, hand
skall tage breff och beuiissning ther, som hand ladder och forlosser
igenn etc.

20

Item att thette kong^e mats breff er lest *her* y dag *inden thinge*, haffuer
borgemestere och raad begierid eth things vinde, att the *thet* kunde
fonge beschreffuit och beseglidt aff thisse effter^{ne} borgere, om *thet*
nogen tiid effter thenne [45 v] behoff giordis, och ther til bleff tilmeldt
25 thisse efftersölginde: Niels Jenssen, Jørgen Skomager, Casper Han-
ssen, Matz Lauritzen, Thørloff Bagge, Johan Busserd, Jørgen Hanssen,
Hans Schonning, Anders Vas, Rasmus Olssen Bager, mester Hans
Bardsker, mester Lydke. Huilcke for^{ne} effter theris beraad indkomme
paa tinge och windnede saaledis att veret gangit *her* y dag indenn tinge
30 om for^{ne} konng^e mats. breff, som bleff lest for menig mand etc.

⟨1. ting. Søffren Jensens skwdtzmoll.⟩

Item samme dagh fremgich Niels Jenssen och skød velbyrdig mandtz
Søffren Jensens til . . skell och skudtzmoll, som wor luthinant paa
35 kong^e mats. orlogsskiiff Hercules, och tilspurde for^{ne} Niels Jenssen,
om her wor nogen, som for^{ne} Søffren Jenssen haffde giort nogen wrett
eller offuerfaldit *met* ord eller gerninger eller hafft sig mod, mand eller
quinde, vng eller gammil, anderledis end erlige och well, all then stund

forbemelte kong^e mats. orlogs skiiff laa her for byen paa redenn nw y sommer. Wor her nogen, som haffde for^{ne} Søffrenn Jenssen wdj noger mode att beskylld, tha ville hand selff suare och staa ther fore til rette etc.

- 5 Och hand sich got windnisbyrd, saa alle tackede hannom goth etc.

[46 r ubeskrevet]

[46 v] Anno dominj 1562.

10 Thenn 25. dag junij paa raadstuenn her wtj Hellssingør, neruerindis Hendrich Mogennssen och Hans Pouillssen, borgemestere, Jenss Mogenssen, Anders Saxen, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Morthen Perssen, Jørgenn Wiig, raadtmeindt, Jens Jepssen, byfogit.

Samme dag wore tillstede the windnisbyrdt, som wore hmidt steffnde
15 effter kong^e mats. schrifftlige befallning paa thenn regennskaffs handill och langsom thrette, som Jacop Albrittssen aff Hellssingborig och Gabriell Ramsse aff Dundye y Skottlandt emellom er.

[47 r-v ubeskrevet]

20

[48 r] Anno dominj 1562.

Monndagenn nest effter s. Johannis baptiste dag, som er thenn 29. junij, paa Hellssingørs raadhuss, neruerindis Henndrich Monssen och Hans Pouillssen, borgemestere, Jenss Monssen, Annders Saxen,
25 Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, raadmend, Jens Jepssen, byfogit, bleff forhandlid thisse sager.

⟨3. tingh.⟩

Jenss Jepssenn opbødt paa Jenss Ottssingis wegne en bygning staa-
30 enndis paa en kirckens iord och grund mod thingit.

⟨4. ting.⟩

Ennd opbød hand samme tiid then halffue Rassmus Kongis gaardt och ther hoss tiluared, att huo hand wor gielld skyldig, the skulle lade
35 then opschrieffe.

⟨4. tingh. Lauritz Willatssen.⟩

Item Lauritz Willatssen opbød en hallff hauffue iord ligginndis mod Sudergaden, som Lauritz Themerman haffuer kiøbt, huilcken samme

halfsue jord hand tha skiøtte fran sig, synn hustru, beggis theris børnn och arffuinge och till for^{ne} Lauritz Themmermand, hans hustru, børnn och arffuinge till euerdelig eye, skiødit stadfeste Rassmus Ollsen Bager, Thorluff Bagge, Casper Hannssen.

5 Samme dag haffde Niels Ollsen ladit hiidt kallde en mand wed naffn Esbernn Perssen, boenndis wtj Weyby y . . herrid, om eth støcke iord, som for^{ne} Niels Ollsen aff hannom kiøbt haffuer, ligginndis op till Jørgen Wiigs gaard hoss Lauritz Lessø, och tilspurde *borgmester* Henn-drich Monssen for^{ne} Esbernn Perssen, huor wieth hand haffde solldt Niels Ollsen for^{ne} støche iord, och om hand haffde [48 v] mett samme støcke iord solldt hannom thenn strandgang, ther hoss er, som løffuer wdt mod stranden, huor till hand suarede ney, menn att hand haffuer icke soldt hannom samme iord wiidere, endt som thett y sig selff indenn
10 15 y gaardenn begreffuenn er, ey hellder att kunde hannom thett wiidere tillstaa end inden for thenn rendesteen, som løber wdt mett Lauritz Lessøs huss, och beplictid for^{ne} Esbernn sig, att ther som nogenn kommer effter thenne dag och haffuer att siige mod samme iordt, tha will hannd møde her wtj Hellssingør wsteffnndt och ther till suare.

20

⟨4. ting.⟩

Tha samme tiid opbødt for^{ne} Esbernn Perssenn for^{ne} støcke iordt, huilckit hand och tha skiøtte fra sig, synn hustru, børnn och arffuinge och till for^{ne} Niels Ollsen, hans hustru, børnn och arffuinge till euerde-lig eye.

Bleff skødit stadfest aff Mogens Skomager, Niels Jenssen och Matz Laurssen.

⟨2. tingh. Søffren Jenssen.⟩

30 Samme dag wor neruerinndis welbyrdig mandt Søffren Jenssen till . . , som wor luthinant paa konngelig mats. orlogs skiff Hercules och selff personlig skødt sit skell for menige mandt, tilspørginndis, om hand haffde giort nogenn mand wrett eller hafft sig *met* ord eller omgen-gillsse, thenn stund hand her for byen laa paa for^{ne} orlogs skiff, ander-ledis, end som hannom burde, saa nogenn haffde hannom att beskylldt, tha wille hand ther fore till rette stande etc., och hand sich gott wind-nisbyrd, och effterthj' hand icke sellff thett her till tinge forfølge kunde for hans frauerslis och forfalldtz skylldt, fuldmøndig giorde hand Niels Jenssen y menig mandtz aahøringh ther om wiidere att tale.

[49 r]

〈Huss att leye bort.〉

Item samme dag bleff tilluaridt, att huo som haffuer huss her y byenn att leye bort, the skulle haffue opsynn, huem ther kommer y theris huss, och huad folch the leye thennom, som the ther fore icke wille straffis.

5

〈Om bagerne.〉

Item bleff tilluaridt, att bagernne her y byenn skulle bage gott brødt wdenn the wille straffis ther fore.

10

〈Om en brøggepannde.〉

Item samme dag wor och neruerinnidis Bastian Hollszebroch, borger y Mallmø, och sagde hand sig att haffue ladit giøre besethningh paa enn brøggepannde, som stod y Hans Hoffmandtz gaard her y Hellssingør, och hun bleff ther offuer wntagenn, som hannd sagde, ther 15 fore haffuer hand ved synn fuldmectig Jenss Krogemager her samme stedtz ladit lysse her till tinge effter samme brøgge pannde, och effterthj ingenn wiidkaff er ther om wordet, begierid hand att motte faa *thet* beschreffuit, att hand haffde ladit lyust effter for^{ne} pannde etc., och *thet* bleff hannom wnth.

20

〈Jacop Albritzen och Gabriell Ramse.〉

Samme dagh mötte y rette Jacop Albritssen och Gabriell Ramsze om thenn lange trette, thennom vor emellom, om madskapery och regennskaffs hanndill, och thet wor wdj dag thenn rette wedteche dagh, som 25 the paa baade siider haffuer wiidtagit att møde *met* huer andre y rette *met* breff och beuiissningh etc. effther thenn doms lydilsze, som thennom er giiffuenn emellom anno 61 fredagen for vor herris hemmelferdtz dagh [9. maj], huilckenn finndis indschireffuenn y Mauritzis bogh. Och tha samme tiid haffde the paa baade siider monge for^{ne} segllede breffue *met* regiister och regennskaff om samme theris handill, dog vor ther ingenn saa nøyactig, att the kunde offuerbeuiisze huer andre falskhed eller besuiigillsse y for^{ne} theris regennskaff, huilckit for^{ne} Jacop Albritssenn sig paa berofft haffde, tha effterthj the nw gaffue thennom paa baade siider [49 v] *met* huer andre y rette 30 och endelige skulle for rette attskillies, tillspurdis for^{ne} begge parthe, om the ville affstaa dom och rettherganngh och giiffue thennom till enn vennlig forligilsse, dog skulle *thet* stande y theris eygit vilkor, huilckit the ville giøre, paa *thet* the icke skulle beklage thennom rett- 35

lösse eller iche att mue vede(r)faris dom och retth, och effter lang-sommelig raadslagillsse och offuerbetenckilsze, som the haffde paa bode siider, haffuer the welluilligenn aff theris egen fry villie, vnødde och wthuongne giiffuit thennom fra dom och rettergang till enn vennlig 5 forligillsse och samdrecth, som gode mend thennom best emellom kunde forhanndle, och ther paa haffuer the baade thenn ene effter thenn anden giiffuit Jenss Jepsenn, k. ma. byfogit, theris haand, att the samme forligillssemoll indgaa, samtøcke, hollde och fuldgøre wille, tilbedinndis thisse effterne dannemend samme sagh emellom 10 thennom att fordrage, som er Rassmus Hanssen och Jørgen Viigh, raadmend her y Hellssingør, Casper Hannsenn, Fredrich Leyll, mester Hanns Giøttingh, Hans Kock, borgere her ibidem, Mogenns Olssenn aff Kiøbennhaffn och Bastiann Holssebroch aff Mallmøe, och finndis thenne contracth incupirt wdj byes cupie bogh.

15

[50 r ubeskrevet]

[50 v]

Anno 1562.

Thenn 30. dag junij paa raadstuenn, neruerinndis *borgmester* Henndrich 20 Monssen och Hanns Pouilssen, Anders Saxenn, Jacop Hannsenn, Rassmus Hanssen, Morthenn, Jørgen Viig, *raadmend*, Jenss Jepsenn, byfogit.

⟨Willom Panither.⟩

25 Tha samme dag wor neruerinndis en skosker mannd wed naffnn Villom Pannither, hiemme till Monthross wdj Schottlanndt, och gaff tilkiende, att hannd nogen tiid siiden haffuer anthuordet en anden skosker mand ved naffn Peyter Maxuell, hiemme til Dundye, thuenne packer klede, som hand skullde anthuorde en schiipper kalldis Hanns 30 Anderssen, hiemme til forne Dundye, att samme Hans skulle føre forne klede hiid til Hellssingør och thet anthuorde Hans Perssenn her samme stedtz, men nw forne Willom er hiid kommen och kraffde synn betalling aff Hanns Perssen for samme thuenne packer klede, sagde Hanns sig icke att haffue faait vden en packe. Ther fore begierid Willom Panniter, 35 att vy wille forhøre forne Hanns Perssenns bekienndlse her wdj och thet giiffue hannom beschreffuit, och effterhj hand laa paa synn sotte senngħ samme tiidt och icke personlig møde kunde, lode wy hannom beskicke met threnne borgere, som er Hans Koch, Thomis Bager och Henndrich Kleynssmedt, att forfare aff hannom, huess hannd ved synn

edt ther om bekiennd vere ville. Huilcke for^{ne} wore mettborgere wore hoss Hans Perssenn och ere igenn for oss indkomne, berette och gaffue saaledis till kiennde, att hand wor bekendt och hollt *thet* ved synne ed, att hand icke fich aff for^{ne} schipper Hanns Anderssen vdenn 5 en packe klede, och ther wor icke mere end thuo stöcker klede vdj, *thet* ene vor blaat, och *thet* andet vor blaamengdt etc.

[51 r]

Anno 1562.

⟨Lauritz Themmermand, som bleff stongen paa Sletten.⟩

- 10 Thenn 3. dag julij vore thisse effter^{ne} fire borgere Niels Jennssen, Rasmus Hanssen Bager, Franndtz Perssen och Jørgen Themmermand wduiiste aff Jens Jepssen til Lauritz Themmermand paa Sudergadenn att forhøre, huorledis hannd bekiennde att vere tilganngit, thenn tiid hand bleff slagenn aff thenn skotte paa Sletthenn, och the sagde hannom saaledis att haffue for thennom berett, att then samme affstenn, hand bleff slagenn, kom hannd gannginde vd att Sletthenn mett enn anden mand, som haffde klyndt *met* hannom paa sit huss, och saa bleff hannd waar, att ther wor noger schotter y Hanns Kocks haffue, tha robte hand till thennom och sagde, huad gøre y wdj mandens hauffue, y burde att 20 straffis for hanns vrther y opdrage, saa gaffue the thennom offuer gerdit till hannom och kom till ord *met* hannom och omsiiger kom y slett sammen, saa gaffue the thennom saa hardt ind paa hannom, att hannd motte giffue fluchenn for thennom, och the wore 3 skotter, som fulde effter hannom, y *thet* som Lauritz løb, skulle hannd seet sig tilbage, och 25 y *thet* samme falldt hannd offuer enn steenn, och som hannd faldt, vred hand sig, saa hannd kom vidoben ned paa iordenn, och saa gaff enn aff samme skotter sig till hannom ved naffnn Annders Heritssenn, fød y Dundy, och stach hannom y brystid *met* enn lang kniiff etc.

Item hand sagde och saa for for^{ne} mend, att hand haffde enn liidenn 30 steen y haannden, och y *thet* samme Anders stach hannom *met* kniiffuen, slo hannd til hannom *met* samme steen och ramde hannom wnder ørid, ellers haffde hannd stongit hannom end enn gonngh etc.

[51 v]

Anno 1562.

- 35 Thenn 20. dag julij paa raadstuenn her wdj Hellsingør, neruerinnidis borgmester Henndrich Monssen och Hans Poulsen, Jenss Monssen, Annders Saxenn, Jacop Hannssen, Rassmus Hannssen, Morthenn Perssen och Jørgen Viig, raadmend, Jenss Jepssenn, byfogit.

⟨Albrit Albritzen om enn bygning y Hellssingborge, Hilligesthus anrørindis.⟩ Samme dag wor neruerinndis Peder Jude, borgemester wdj Hellssingborge, och Albrit Albritssenn, raadmand ther samme stedtz, om enn bygning att forhanndle, som for^{ne} Albrit Albritssenn haffuer kiøbt fra 5 Hilligesthus her wdj Hellssingør och hannd nw selff wdj boer y for^{ne} Hellszingborge.

Tha szamme tiid først loffuidt och tilsagde Hennrich Moennszen, borgemester her y Hellszingør, for^{ne} Albrit Albritzenn, att hannd well- uilligenn will hannom opdrage och aldelis affstaa, huess rettighedt 10 hannd haffuer y for^{ne} bygningh eller gaard, och sig *ther* mett paa synn egne eller synn arffuingis wegnne icke wiidere befatte epter thenne dag y noger mode.

Saa er tha szamme bygningh, szom før er om melldt, effter gode menndhs wurdningh tillslagenn och tillsagdtt for^{ne} Albrit Albritzenn 15 och alle hans arffuinghe till euerdelige eye, szaa att hannd skall giiffue till Hilligesthus her y Hellssingør for for^{ne} bygningh siuff hundritt marc danske penninghe och szamme summa att betalle hallffpartenn till juell nest komminde och annder halffue part till s. Hanns dag midszommer [24. juni] ther nest effter anno 63.

20

Item her forwdenn skall for^{ne} Albritth Albritzenn giffue aff thenn jordt, for^{ne} bygning wdj Hellszingborge paastaar, aarlig jordskylldt till Hilligesthus her y Hellssingør hallffstredie marc danske penndinge alltiid 25 att wdgiiffue, betimelige och till gode rede till huer s. Mickils dagh vdenn alld hiinder y alle mode epter hans breffs lydillsze etc.

[52 r]

Anno 1562.

Thenn 21. dag julij paa raadstuenn, neruerindis *borgmester* Henndrich Monssen och Hanns Pouilssen, Jenss Moenssen, Anders Saxenn, Jacop 30 Hanssen, Rassmus Hanssenn, Morthenn Perssen och Jørgenn Wiigh, *raadmend*, Jenss Jepsen, byfogit.

⟨Jacop Erichssen om arffue effter Anders Liind.⟩

Samme dagh fremkom Jacop Erichssenn och hanns broder Søffrenn 35 Erichssen, som kienndis thennom neste arffuinge till Anders Liindtz guodtz, och haffde the eth bezeglid tings windne, wdgiiffuit paa Synnder herridtz ting wdj Mors y Juttlannd, indeholdinndis noger

- vindnisbyrd att were gangne paa for^{ne} herridtztingh, lydinndis, att the icke viste nogenn anden eller nermere arffuinge till for^{ne} Annders Liind end Jacop Erichssen och hanns mettarffuinge etc., huilckit icke nøyagtig wor. Midlere tiid som for^{ne} Jacop effter thenne beuiiss er heden reyst,
- 5 kom en mand aff Hallland, boenndis y Øppinge y Smidstrup sogenn ved naaffnn Hogenn Lunthissen, huilkenn kiennde sig paa synn hustruis vegnne nermer arffuing att vere till for^{ne} Annders Liindz guodtz, och ther for lod hand arrustere samme arffue, till saa lennge *thet* endelige bleffue beuiist, huer ther til nest arffuing skulle vere *met* rette.
- 10 Thisligist haffuer och for^{ne} Jacop Erichssenn smaa søsken, som vmøndige ere, och the wore icke benefnde y *thet* vindne, hand haffde, ey hellder haffde hand fuld macht aff theris formønndere att gøre och lade paa theris vegnne y then sagh.
- Item her haffde och werit enn anden quinde hiemme wdj Kiøbenn-haffn, som haffde y samme arffue att siige etc.
- 15 Tha effter slig och anden leyliheded blefff samme sagh opsatt *met* for^{ne} arffue till thenn mondag nest effter s. Hanns dag midsommer [28. juni] anno 1563, och tha schall Jacop Erichssen møde her igenn *met* nøgactig beuiissning, att haand och hans mettarffuinge ere rette och
- 20 neste arffuinge till for^{ne} Anders Liindz godtz och ingenn anden, thisligist *met* fuld macht paa synne vmøndige søskens vegne [52 v] att anamme och opbere paa theris vegne, huess *thennom* tillkommer, och thenn mand aff Hallannd att møde y liige mode *met* nøgactig beuiissning och tha endlige att skillies att *met* rette.
- 25 Och huilckenn aff *thennom* baade forn^{the} Jacop Erickssen och Haagenn Lunthisen icke tha møder mett breffue och beuiissningh eller theris fuldmectig, om the selff personnlige icke møde kunde, haffue the baade forplichtid *thennom* y dag, huilcken *thet* forsømmer och icke møder, som nu er sagdt, att haffue samme sagh fortæbt och icke mere
- 30 ther til trede eller paatalle y noger mode effter thenne dagh.

[53 r]

Anno 1562.

Monndagenn nest for s. Olaj regis dag, som vor thenn 27. dag julij, paa Hellssingørs raadhuss, neruerindis *borgmester* Hendrich Monssen och Hanns Pouillssen, Anders Saxenn, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Morthenn Perssen, Jørgenn Viig, raadmend, Jenss Jepsenn, byfogit, mett menige borger och allmue, som tha tilstede wore.

⟨4. tingh. Schøde paa Jens Ottssings hwss till Kirstinne Niels Becks.⟩

Samme dag war neruerinndis Jens Ottssingh her samme stedz och opbødt enn synn bygning, huss och heffd, som staar paa enn kirckenns iord och grund vestenn for bytingit her wdj Hellssingør emellom
 5 Anders Saxens gaard och then gaard, som Theus Reffslare yboer, huilckenn for^{ne} bygning met huss och heffd (iordenn wndertagen) for^{ne} Jens Ottssing samme tiid skøtte och alldelis affhennde fra sig, syn hustru, alle synne børnn och sannde arffuinge, fødde och wfødde och indtill erligh mannd, Jacop Hanssen, raadmand, paa Kirstine Rass-
 10 musse dotters wegnne, salig Niels Beckis effterleffuerske, hinndis børnn och rette sande arffuinge, fødde och wfødde, till euerdelig eye. Bleff skødit stadfest aff Jenss Krogemager, Mattz Lauessen och Jørgenn Hannssen.

15 ⟨Samme huss schøttis till Anders Bagge.⟩

Samme tiidt schøtte Jacop Hannssen paa Kirstinne Niels Becks wegnne (som vor selff personlig tilstede) for^{ne} bygningh met huss och heffd, iorden wndertagenn, fra for^{ne} Kirstinne Nielssis, alle hinndis børnn och sannde arffuinge, fødde och wfødde, och till Annders Jennssen Bagge,
 20 hans hustru, beggis theris børnn och sande arffuinge, fødde och wfødde till euerdeligh eye. Bleff thet stadfest aff Hans Skoning, Casper Hannssen och Niels Jennssen.

⟨3. ting. Søffrenn Jensen.⟩

25 Samme dag wor neruerinndis Niels Jennssen och skød velbyrdig manndz Søffrenn Jennssens till . . skell och skudtzmall for menige mandt, tilspørgindis om for^{ne} Søffrenn Jennssen haffde giort nogenn mannd eller quinde, vng eller gammil, fattig eller riigh [53 v] wrett eller wförm wdj noger maade eller hafft sig anderledis met ord, gerninger eller om-
 30 giengillsse, thenn stund hand laa paa konnge mats. orlogs skiib her for byenn nw wdj sommer, end som en from mand bør och tilstaar wdj alle mode, och menige mand gaff hannom got vindnisbyrd, saa hannom ingen beskyllede for nogenn dell.

Tha for merkelige orssage skyld vor Niels Jennssens begierinndis, att
 35 hannd paa for^{ne} Søffrenn Jennssens vegnne motte y dag 3. ting, fonge thet beschreffuit, huilckit er hannom tilstedt, dog att samme breff och vindnisbyrd bleff lest inden tinge neste tilkominde tingdag, som och skeedt er, och ther bleff tiltagnne 12 borgere wdj eth things winde paa

samme skudtzmolls breff eller vindnisbyrd som ere Mogens Skomager, Oge Pouilssenn, Anders Kornne, Matz Laurssen, Effuerdt Matzen, Niels Kock, Jacop Krogemager, Fredrich Leyell, Christoffer Slagtere, Pouill Thommissen, Casper Hannssen, Willom Nacht.

5

Huilcke for^{ne} 12 borgere vindnede att vere saa tilgangit her indenn tinge om for^{ne} Søffrenn Jennssens skudtzmoll och hans windnisbyrd aff menige mand, som for er rørdt etc.

10

⟨Om schatt.⟩

⟨Om thennom, som will fare wd aff byenn etc.⟩

Samme dagh bleff tilluarid, att saa monge som drager wd aff byenn til fiske eller anndenn stedz paa theris forhuerinng, tha skulle the skicke en dannemand y theris sted, som kannd suare till vecth, offuer roer 15 och anden tynnge, som paa hennger, saa frempt som the icke wille wiidere tiltalis, nar the hiemkommer, huo thet forsømmer, och huer betalle synn schatt och andenn vdgiifft, før hand bortfarer.

⟨Om ond hussholdningh y theris hwsze, som fare aff byenn.⟩

20 Thisligist att huo som wddrager aff byenn, som for er sagdt, skall icke indsette y theris husse løssacthige folch, som lader thennom finnde y ond hussholdningh och slempet leffnid, huor thet befinndis, tha skulle foruiisis, som saadant giør, och siidenn then tiltalis, som thennom indset haffuer.

25

[54 r]

⟨Om beuissning att tage.⟩

Item sammeledis tiluaredis, att huer mand, som far noger stedz hedenn, skall tage beuissning met sig her aff byen fra borgmester, raadmend, byfogit, om hand iche vill worde forhindrit och tiltalis, och 30 huer tilsige synn naabo, som icke nw er tilstede, att the maa viide thennom her effter att rette.

⟨Geertt Rytters tiennere.⟩

Item samme dag wor neruerinndis Hendrich Byurdenn, Geertt Rytthers 35 suennd aff Lubech, och sagde sig att haffue ladit opbiude Hanns Hoffmannndtz gord her y Hellssingør till 4 tingh, dog wor ther icke nøgactig eller fuld wiss beskedyt om, och hannd begerid thet beschreffuit, huilkit och er hannom tilladit, som finndis ind copiedt wdj thenck bogenn eller byes copie bogh.

〈1. tingh. Om swyen etc.〉

Item ennd samme dag tilluaridt Jenns Jepszen menige mannd, att huo szom haffuer swynn eller gess eller anndet quigh her for byenn, the skulle hollde thennom fra slotzportenn her for Krogenn, huo *thet* icke
 5 will wachte eller tage ware, faar hannd nogen skade ther offuer, tha haffue thenn for hiemgelldt.

[54 v]

Anno 1562 thenn 14. dag augustj paa raadstuen, nerwerinndis borg-
 10 mester Hennrich Moennssen och Hanns Pouillssen, Jenns Moennssen,
 Anndris Saxenn, Jacop Hannszen, Rassmus Hannsen, Hanns Niellssen,
 Morten Perszenn och Jørgenn Wiigh, raadmennadt, Jenns Iepssen,
 byfogitt, Casper Hannszen, Fredrich Leyll, Johann Buszerd, Monns
 Skomager etc. mett andre flere borgere.

15

〈Annders Wass.〉

Samme dag wor forhanndlid thenn szag mellom Jenns Iepszenn,
 byfogitt, och Annders Wass om *thet* wolld och offuerløb, Annders
 giordre y Jennsis huss om natte tiide och ther slo hanns tiennere Knud
 20 Szortt, szom hannom tienn paa konge matt. vegnne, och vdbød
 hannom for dørrenn for enn fremmid bodzmanz skylld, szom for
 synn wstyre bleff senngslitt och indszett etc.
 Item szamme tiidt bleff och forhanndlidt nogenn wiindnisbyrd mod
 forne Anders Wass om hanns wnyttige ord och suar och anden hans
 25 vtilbørlige omgengillsse etc., huilckit alltsammenn mett thenn første
 szagis progress fiindis wiidelige beschreffuit och y byes foruariing
 indlagdt mett dannemendz (som y dag tilstede vor) besegliingh.

Menn Annders Wass haffuer nw y dag stillid loffuenn och wiszenn til
 borgmester, raad och byfogit met thisse dannemend, szom ere Casper
 30 Hannszen, Fredrich Leyll, Mons Skomager och Johann Buszerd att
 blissue tillstede och ingenstedz wntthuiige, men møde och suare enthen
 for konge matt. eller annden stedz, huor sagen worder y rette førdt.
 Huilckit hannd sig forpligtede paa synn ere och syn gantske boidz-
 laadtt.

35

[55 r] 〈Borgmester Hennrick Moenszen om enn mast.〉

Item szamme dagh gaff forne Henrich Monssen tilkiende, att nogenn
 tiid forledenn haffuer hand vdviist syne dreninge att hiemage nogen

treuare och fielle, szom hand hagde paaholldit hoss synn skude, menn
hun vor paa lanndett opdragen att driffuis och forbedris, och then
tiidt *thet* skede, laa *ther* hoss paa landett en Herluff Trollis skude
opdragen, oc hoss samme skude vor lagdt en liiden mast, huilchenn
5 Henrichis drenge mett for^{ne} treuare hagde hiemagit oc thenn indlagdt
y hans gaard hannom vuitterligt y alle maade och aldelis vdenn hanns
befallningh.

Siiden er en Herluff Trollis schipper hiid kommen och haffuer spurtt
Henrich, om szamme mast iche mone vere hiemkommen met for^{ne}
10 treuare, huor till hannd suared, att *thet* icke wor skeed, *thet* hannd
affuiste, och ey hellder mett hanns willie eller befallningh.

Tha er the tillsammen wdgangne och funde szamme mast y Henrichis
gaardt, och Henrick tilspurde synne drennge, huem then hagde
hiemagitt, suared enn aff thennom, hand oghe hiem oc icke andet
15 wiste, end *thet* wor theris egenn, huor til Henrich suared hannom, att
komme *ther* nogen wiidere tale paa, skulle hannd sellff suare till,
effterthj Henrich icke bad hannom then hiemage, och schipperen lod
masten blifue *ther* liggenndis.

Ther eftter er Pouil Karllszen kommen til Henrich och vor samme mast
20 begierinndis, suared Henrich hannom, att ville hannd gaa mellom for^{ne}
schiipper och hannom, for huess schipperen hagde *ther* wdj att siige,
wille hannd *thet* tilstede, och Pouil sagde ja och annammede szaa
masten till sig.

Siiden er for^{ne} Karlssen kommen til Hennrickis schipper Peder Them-
25 mermand och spurde, om hannd iche viste aff samme mast att siige,
och sagde sig were befrøchinndis, att samme Peder hagde giortt en fuch
mast eller bouspredt *ther* aff till Henrichis skude.

Ther fore tilspurde Hennrich Monssen for^{ne} Pouil Karllszen her y dag,
wdj huad meningh hannd szaa hagde spurdt epter szamme mast, huor
30 til Pouil suared, att hand giorde *thet* icke, for hannd hagde *ther* nogen
mistancke om y noger mode, men hagde ellers spurtt skiippere *ther*
om, icke menindis *thet* nogen till onnde.

Saa hagde Henrich tilstede wiind[55 v]nisbyrd och beuiise, huad mast
thet wor, szom kom y hanns skude, huilche hannd begierede att motte
35 forhoris, och først fremkom for^{ne} Peder Themmermand, bad sig szaa
szanntt gud hiellpe och hanns hellige ord, att hand vor mett och tog
enn mast y Henrick Monnszens gaard och bar thenn wdt diid, szom
Henrichis skude wor opdragenn, och slo eth segill *ther* offuer, szom

the stode y læ hoss, men the dreffue och ferdede paa szamme skude, och siiden skøde skuden wdt paa mast y wanndit igen, och strax bare the then szamme mast, szom the tilfornn toge y Henrichis gaardt heden till Hennrichs wasze, och ther giorde for^{ne} Per Themmermand en fuckmast ther wtaff, huilchenn hand satte y borgmester Henrick Monnszens skude, item en annden karll ved naffn Jost N. wiindnede y liige maade om thenne neste for^{ne} mast ved alle ordt, szom forschreffuit staar etc.

- 10 Item for gudz och dannemendz bønn skyld haffuer borgmester Henrich Monnssen affstaaid thenne sagh och tilgaff for^{ne} Pouil Karlssen, huess hannd her wdj mett rette hagde mett hannom att giøre, dog wor Henrich begierindis att motte faa beschreffuit, huess the wiindnisbyrd bekenndt haffue, och thett er hannom samtocht och giiffuitt wnder byes sig-
15 nete etc.

[56 r]

Anno 1562 thenn 21. dag augustj paa raadstuenn, neruerinndis borgmester Hanns Pouillssen, Annders Saxen, Jacop Hannssen, Hanns 20 Nielssen, Morten Persen, Jørgen Viig, raadmend, Jens Iepssen, byfogit.

〈Hans Sommer, Hans Laurssen.〉

Samme dag wore neruerinndis Hanns Sommer wtaff Mallmoe och Hanns Laurssen her y Hellszingør boenndis, szom nw haffuer Cittze,
25 Villom Sommers epterleffuerske, y sennge, att forhanndle om thenn gaard, szom for^{ne} Hanns Laurssen nw wtjoer, och effterthj att tillfornn er ther om nogitt forhanndlid, szom fiindis y byes bog indschreffuit, bleff ennd nw szamtøcht, att for^{ne} Hanns Sommer skall bethalle y hans faders Willom Sommers gelldt 55 mark danske, och ther mett hører 30 thenn for^{ne} gaard for^{ne} Hanns Sommer till och hanns mettarffinge, och for^{ne} Sittze Willoms børnn tilkommer iche ther wtaff y noger mode. Item Hanns Laurszen skall betalle y for^{ne} gelld 4 mark paa synn hustruis Cittzis wegnne och icke mere.

- 35 Item samme tiid bleff och talld om schiifste epter for^{ne} Willom Sommer, huess hanns børnn kunde tilkomme wtaff rørinndis och indhaue guodz, och szamme schiifste forhanndledis thenn 24. dag augustj her nest effter och fiindis y schiifste bogenn indscreffuit vnder samme dato.

[56 v]

Anno 1562 thenn 11. dag septembris, neruerindis *borgmester* Hanns Pouillszen, Rassmus Hannssen, Morthen Pederszen, Jørgenn Wiig, raadmend, Jenns Jepszen, byfogitt, Fredrich Leyll, *borger*, etc.

5 Samme dag bleff maalld enn Frandz Laurssen, *slotzschrifuer*, haffue iord ligginndis østenn bag op till hanns gaard, hannd nw vdj boer.

Saa er szamme haw y synn lenngdt maaldt aff *øster* och y *wester* paa thenn nørre siide op til byes strede, szom løber wdt mod slotidt, 86½ allne.

10 Item lenngdenn paa thenn synnder siide emod Jenns Moennszens och Jacop Hannszens haffuer er 81 allne 1 quarter.

Item bredenn paa thenn wester ennde maalinndis aff *synder* och y *nørre* emod byes strede, som løber fra Henrich Monnszens borgemesters gaardt och for Hilligesthus haue, er 57½ allne.

15 Item bredenn paa then *østre* ennde aff *synnder* och y *nørre* emod for^{ne} Hennrich Monszens *borgmester* haue er 47 allne siellanndske.

[57 r ubeskrevet]

20 [57 v]

<Geertt Rytters beuis om lougbudt paa Hans Hoffmands gaardt.>
 Wy *borgmester*, *raad* och *byfogit* wdj Hellsziinngør giøre wiitterliggt alle mett *thet* wort obnne breff, att nogenn tiid forledenn sidenn wor schickidt for osz paa wortt raadhus *her* ibidem enn wnng karll wed 25 naffn Henrich Biurdenn, tiennndis Gertt Rytter wdj Lubech, och vpböd enn gaard liggenndis her wdj Helsingør paa Stenngaden, som Hanns Hoffmand fordum ibode, huilckenn hannd sagde sig att haffue y panntt aff Bastian Holszebrock, *borger* wdj Mallmøe. Tha samme tiid haffuer *ther* till suarid en wor medborgere wed naffnn Casper Hanszen 30 paa erlig welbiurdig *fru* Giørill Guldenstierns till Beckeschouff och erlig welburdig *fru* Citzell Wlffstandz wegne till Liungbygaard, att hannd *ther* nogit y att sige hagde, saa lennge *ther* anderledis om bleffue forhandlid, saa haffuer for^{ne} Hennrich Biurdenn tha tilschickid en wor medtborger kalldis Jenns Krogemager, att hannd paa hanns wegnne 35 samme lougbud fremdelis furdre och forföllge schulle, middeler tiid er hiid kommidt forbemelte erlig, welburdig Giørill Guldenstiernes breff innehollenndis, att *ther* ingenn schøde eller foruarin gh schulle wdgiiffuis paa for^{ne} gaard, før ennd hun och for^{ne} *fru* Citzell Wlffstandt

bleffue adtschillde met for^{ne} Bastiann Holszebrock, hues thennom wdj szamme gaard emellom were kunde, saa haffuer nw for^{ne} Henrich begierid aff osz, att wy hannom *thet* beschreffuitt giiffue wille, huilchid wy icke wiste hannom att benechte, och till wiindnisbyrd haffue wy ladit
 5 trøchtt wor byes inndsegill nedenn paa *thete* wor obnne breff, som er giiffuit y Helssingør den 27. dag julij anno 1562.

[58 r–59 r ubeskrevet]

- 10 [59 v] Item som *thete* rum staaer wschreffuitt er *ther*, som thenn brennde bog slipper, huilchen fiindis y mitt schaff paa raadhusidtt.

[60 r–60 v ubeskrevet]

- 15 [61 r] Anno dominj 1562 thenn 5. dag octobris, neruerinndis paa Hellssingørs raadhuss Hendrich Moenssen och Hans Poulsen, borgmestere, Jens Moenssen, Anders Saxen, Jacop Hanssen, Hans Niellssen, Jørgenn Wiig, Morthen Perssen, raadtmend, Jens Jepssen, byfogit, bleff forhandlid thisse sager.

20

⟨1. ting.⟩

Samme dag opbødt Jenns Jepssen en huid gallth, som haffuer lenge gaaid her wtj byenn wden eyerman, ther som ingen wor eyerman, wille hand thenn anamme paa kongens wegne och opschrifue y hans
 25 regenskaff.

⟨2. ting.⟩

Rassmus Skomager opbød eth suerd, hand haffuer wtj panth aff en mand y Slangerup.

30

⟨1. ting.⟩

Lauritz Bardsker opbødt eth suerdt, som Andbiørn Bysuend hagde anthuordet hannom.

35

⟨2. ting.⟩

Henndrich Stallmester opbødt en kiiste, som hand haffuer y pant aff en snedker for 7 daller etc.

⟨1. ting.⟩

End samme dag opbød Jens Jepssen noget pannth, hand haffuer aff Marinne Remmers.

⟨Marinne Remmers.⟩

- 5 Och samme tiid aduarede hand, att ingen schall kiøbsla eller anthuorde hinde syne ware ydermere end the selff will igen kreffue, orssagen er, att huo hun nogit skyldig er, giiffuer hun thennom icke andet igen end onde ord och bruger en skendelig mund, nar the kreffue theris bethalling etc.
- 10 Atth hand sligt inden thinge hagde forkynndet, bedis hand aff 8 mend eth wuildigt things windne, Hanns Skonning, Albrit Skredder, Lass Esbenssen, mester Lydke, Matz Laurssen, Jens Krogemager, Søffrenn Muere och Adrian Kandgiøtther.

15 [61 v]

⟨Trøglere.⟩

Samme dag bleff lest inden thinge kong^e maizts. konning Christians breff (met salig yhukomilse) lydindis om thrøglere etc., och er ther om saa samtocth aff borgmester och raad, att the trøglere och stackarlle, som findis her y byenn och icke haffuer werit her bosiiddinndis eller skattid 20 och skyldit her wtj Hellssingør, the skulle foruisis diid, som the ere kommen fra.

⟨Om huss att leye.⟩

Och huo som worder befunden mett att huse eller hiemme the folch, som icke skatter eller skylder eller giør nogen thynge til koningen eller 25 byen, the schulle haffue forbruth then leye, som the schulle haffue aff samme folch, och siiden bøde 10 mark til kongen och liige saa megit til byen, hussfolkene foruiste.

Men the fattige, som haffue beskeedt om att mue blifue her wtj byen, som er fattige pefflinge och andre, thennom schall giiffuis eth thegen, 30 att mand maa wiide thennom att were nodtørfstige och haffue thet wtj minde att mue søge allmøsse hoss gott folch etc.

⟨Børn wnder lydighedt.⟩

Thisligist huo som haffuer børnn, att the schulle haffue thennom wnder 35 affue y scholen eller till embede. Findis nogen, som icke er wnder lydighedt, tha schall scholemesteren lade drage thennom y scholen och straffe ther offuer.

〈Borckord.〉

Samme dag gaff Jenns Jepssen tilkiennde, atth Borkord (som haffuer befalling offuer skoffuene) haffde ladit hannom besicke met fire dannemend, att hand schullde forkynnde til thinge her y Hellssingør,
 5 att huer mand schall uere skouffene wbeuarid, all, birck, windfellder, etc., och huo ther offuer sig fordrister epter thenne dag, hand staa syn egen [62 r] fare, huilchit Jens Jepssen sameledis forkynnde, paa-hörinndis menige allmue, som tha til stede wor.

10 〈Om schatt och thynge.〉

End bleff och samme dag forkyndet, att ingen schall fare her aff byen, før hand haffuer klargjort *met* aarlig skatt att bethalle och all andenn thyngne, som paa henger, wnder syn bodtz laad att fortabe.

End sameledis att huer *som* heden drager till fiske eller anden sted paa
 15 synn forhuerring, schall forskiche en dannemand, som paa hans wegne fyldist kand gjøre mett thyngne till wecth och y andre maade, huess behoff gjoris.

Item att huer som wddrager schall tage windnisbyrd aff borgmester och raad, wden mand will liide tiltalle och blissue forhindrit.

20 Item aduaredis om leye aff kircke iorde och gaarde sameledis paa Hillig gestus wegne att bethalle och afflegge.

Item huo som wille hollde gode ferdige heste och wogenn att bruge, nar behoff gjoris, then schulle were frye for all konng^e thyngne.

25

〈1. ting.〉

Sameledis om wogne att lade gjøre ferdige och brede effter *thet* maall, som findis til fogdens, saa framp(t) mand ther fore iche wil straffis och miste heste och vognn.

30

[62 v]

〈Om slagterne.〉

Samme dag tiluaredis, att slagterne her y byenn schulle hollde skelligt kiob paa kiødet, the holde fall, och bleff Jacop Hanssen, raadmand, tilthagen att schulle haffue ther opseenndt hoss.

35

〈Oluff Draffuer.〉

Wor och samme dag neruerindis en mand hiemme y Enderop wed naffnn Hans Niellssen, tiltalid Oluff Drager, for hans hustrue haffde

werit til Hans wtj Enderop och skyldit hans hustrue Kirstinne for en gryde, hun schulle haffue staallid hinde fran sancti Michils marchid siist forleden etc. Ther til suarid Oluff Drager, att *thet* ey wor skeed effter hanns befallingh, huilchit och for^{ne} hans hustru Karinne selff bestod och bekiendt wor, och *thet* ey wor beuiseligt wtj noger maade. Tha er *thet* saa til ende stillidt, att Oluff Drager och hans hustru haffuer giort for^{ne} Hanssis och hans hustruis Kirstinis orsage (som alle selff tilstede møtte), att the ey wiste mett thennom andet endt *thet*, som erligt och gott er.

10

⟨Dauidt.⟩

End samme dag tiltalid Jenns Jepssen en wng karll wed naffnn Dauid om sagefalldt for nogen klammer, hand wor wtj kommen y Norge och nw her anclagit wor etc., och sagde samme Dauid, att hand sit falldtz-
 15 moll for samme sag hagde wdtgiffuit til ko. mts. tholdere wtj Marstrandt, huilckit hand sagde witterligt were borgemester och byfogit y Marstrandt, och hannom bleff saa foorlagdt, att hand schulle føre nøgagtig breff och beuiissning hiid tilstede fra borgemester, byfogit eller tholdere y Marstrand, att hand ther haffde wdgiiffuit sit falldtz-
 20 moll, sanguolderen wtfredtz stillid, och samme beuiissning tillstede att fore then mondag [63 r] nest effter midfaste søndag nest kommindis [22. marts 1563], huilkid hand bepligtid sig paa synn ere etc.

⟨2. ting.⟩

25 Item samme dag tiluarid Jenns Jepssenn effter Matz Skeyells befallningh, att saa monge som haffuer suyn her wdj byenn eller wdenn fore y skouffuene, the skulle hollde thennom fra slotzporthenn her wedt Ørekrogh och fra slottedt, ther som nogenn mandz swynn kommer diidt effter thenne dag, och hand faar nogenn skade ther offuer, tha
 30 shall hand viidit, att hand shall haffue *thet* for hiengeld.

[63 v]

Anno domini 1562.

Thenn 14. dag octobris, neruerinnidis paa Hellssingørs raadhuss, Henndrich Moenssen och Hans Pouillssen, borgemestere, Jens Moen-
 35 ssen, Anders Saxen, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Hans Niellssen, Morthen Perssenn och Jørgenn Wiig, raadmend, Jens Jepssen, byfogit, och noger aff borgerne etc., bleff forhandlid thisse sager etc.

⟨3. ting.⟩

Hendrich Stallmester opbød enn kiiste, hand haffuer y panth aff en snedker heder Hanns.

5 ⟨1. ting.⟩

Jacop Hannsen opbød en sølffskeed, som Jørgen Fønbois hustrue haffuer sat Karinne Rassmussis y panth.

⟨2. ting.⟩

10 Lauritz Bardsker opbød eth suerd, som hand haffuer aff Anbiørn Bysuendl for 2 daller.

⟨2. ting.⟩

Jenns Jepssen opbød noget pannth, hand haffuer aff Marinne 15 Remmers.

⟨2. ting.⟩

Item en huiid gallt, haffuer lennge gaaid her wtj byenn wden eygermandt, som hand samme tiid opbødt.

20 ⟨1. ting.⟩

Morthenn Perssen opbød en kiortil, hand haffuer y panth aff Jacop Bager.

⟨1. ting.⟩

25 Samme dagh opbødt Willom Nacht synn gaardt.

⟨1. tingh.⟩

Hanns Pouillssen haffde kallid Henndrich Møllebech paa Anne Her Pers wegnne, hand icke møtte.

30

[64 r] ⟨2. ting.⟩

Samme dag tilluaredre Jacop Hanssen thennom, som ere leye skylldige till kirkenn, att lade then fremkomme etc.

35

⟨Schatt.⟩

Sammeledis om skatt och anden wdgiiftt att afslagge och bethalle, før mand drager aff byenn, wnder synn bodzlodt och the, som staar igenn met siisze eller anden rettighedt.

〈Om thorffsuitt att hollde.〉

Samme dag bleff saa tilluarid och samtocth, att ingenn huerkenn mand eller quinde, schall kiøbe nogenn ware wden byen eller wudenn for the tegenn, ther om er satt, huercken om thorffue dage eller andre 5 dage om wgen, men huad ware, som wdforis att sellgis, schall komme paa gadenn till thenn menige manndtz gode och beste, findis nogenn, huo thet helst were kand, som her emod fordrister sig, hand haffue forbruth samme kiøb och bøde 30 s. till konngen och 30 til byen wdenn all benaadillsse och siidenn straffis y halssjernidt, som wedbør.

10

〈Om swyn att hollde fra slottid. 3. tingh.〉

Ennd om swynn att hollde fra slotzporthen wed Ørekrog, huo ther faar nogenn skade offuer, hannd haffue then for hiengeld, som Jenss Jepsenn tiluaridt.

15

Willom Nacth och Christoffer Slagther beplichede thennom, att the wille bethalle Hanns Niellssen inden søndag nest komindis 12 slaer, eller vnd gielde hues retth er.

20 Lauritz Bardsker bleff forlagdt att bethalle Hans Pouillssen, hues hand hannon skylldig er, inden 14 dage ther nest effter kommindis.

[64 v]

〈Johan Cornelissen.〉

Samme dag loffuid och god sagde Frantz Søffrennssen for Johann 25 Cornelissen, som hagde ladit sig befinnde wlydig mett gaardfolch att husse mod øffrighedenns minde och wor faldden for 30 s.

〈Gader att besee.〉

Jacop Arrildssen, Bennth Fiskere, Christoffer Slagthere, mester Jacop, 30 mester Lydke, mester Hans, Anders Themmermand och Hendrich Stallmester, thisse dannemend bleffue wdtagne att bese noger gader och rendestene wed smedernis lags huss, som Erich Hanssen menthe att were wlouglige forhøgede.

35

〈Willom van Hamborrigh.〉

Wor och samme dag anclagit en schiipper eller styremand wid naffn Willom van Hamborig, som bode y Arrild Reffslars boder, hues quinde wdgaff sig for en lægginde och oppbor penninge aff mange, men ther bleff ingen forbedrit aff.

Willom Nacth klagede, att hun haffde opborridt aff hannom en marc och skulle raade hanns hustru boid y hindis øgne, hun hagde werit hoss hinde 2 gange eller 3, men thett bleff alldelis inthid dissbedre.

- 5 Item haffde och for^{ne} styremandtz hustru werit hoss Hans Dauidzens hustru att schulle raade hinde boid for nogen kranchedt. *Thet* bleff ther och inthid bedre, men motte giffue tilbage igen 5 mark, hun ther for aff Hans Dauidzen opboriid haffde, som mester Lydke sagde sig att haffue hørt aff Jacop Smedt.

10

[65 r] Niels Søffrennssen wognmand sagde, att samme styremandtz quinde haffde werit hoss hannom och schulle raade hannom boid y hans been, men *thet* warede icke wdenn 8 dage, saa wor *thet* lige gott.

- 15 Sammeledis haffde och Lauritz Esbernssen klagit tilfornn, att hannom wor liige saa vederfaridt.

Tha samptlige tilkiennde gaffue alle bardskerne, att formiddels slig handill gich thennom theris bierinng fra hande, och theris embede 20 forringedis.

Ther fore er for^{ne} styremand saa forelagdt met hans hustru, att epterthj the beklagede thennom wintherenn att were paa hande och icke kunde nw well forsee thennom andersteds om huss, er *thet* bleffuit thennom 25 tilstedt att were her y bye nu til paaske nest kommindis och siden forsee thennom her aff byenn.

⟨Rassmus Knudssen.⟩

Jacop Arrildssen anclagit Rassmus Knudtsenn och hans hustru Karinne 30 for ond husholdning och slempt leffnid, och the bleffue foruiissde aff byenn inden 8 dage ther nest epter.

⟨Christen⟩

Bleff och samme tiid foruist byen en wed naffnn lange Christenn met 35 synn hustrue for slem husholdning och anden klagemoll. Søffren Munch bleff aduarid met Hendrich Stalmester och Thoerd Silkeborig, att hand schulle foruisse for^{ne} Christen met hans hustru aff sit huss inden onssdag middag nest tilkommindis.

[65 v]

⟨Rassmus Knudssen.⟩

Samme dag tiltalid Anders Saxenn en mand wed naffnn Rassmus Knudzen, huilchen hand sagde att were mett en anden wed naffn Christen atth leye en baaid aff hannom till Roskylle etc., och sagde 5 for^{ne} Rassmus, att hand icke wor mett att leye samme baaid aff Andris thenn regsse till Roskylle, men hans stalbroder for^{ne} Christenn leygdenn til thennom baade.

⟨Hanns Klaussen.⟩

10 Hanns Klaussen, seygill legger, bleff wnth och tilsted att were her wtj byenn, hand och hans hustrue en tiid lang, dog saa att the baade schulle hollde thennom erligen, saa thennom icke nogen klagemoll offuerkomme for werlighet eller andenn dell, hans forloffsuere mester Jacop och mester Lydke.

15

⟨Mauritz Matzenn.⟩

Samme dag bleff Lauritz Matzenn (en jude) wnth, att hand motte were her wtj byenn, saa lenge hans hustru wor gangen wtj barsell seng och wor kommen till pass igenn, siidenn schulle the forse thennom baade 20 en andenn stedt.

⟨Ebbe Muremester.⟩

Sammeledis Ebbe Jenssen, muremester, bleff wnth att bliffue her wtj byenn till sanctj Michils dag igen kommindis och bruge sit handuerch 25 mett skellig arbeydtz lønn, aff huem hand arbeyde fore, dog føre synn beuiissning tillstede, huedenn hand er kommen, och huorledis hand ther er affskedit.

⟨Oge Schomager.⟩

30 Aage Skomager begerede sammeledis, och bleff hannom tilladit, dog saa att hand schulle haffue wtj minde mett olldermanen for skomagerne och siidenn komme till tinge wiidere om synn sag att forhannde.

35 [66 r]

⟨Hanns Low.⟩

Item Oluff Skredder, Franndtz Perssen metth noger andre mend ere wdtagne att besee nogenn skade, som Hanns Low haffuer fongit aff Willom Nacth och Christoffer Slagters suynn och ther om thennom forlige.

Sammeledis om nogen skade paa Christoffers Slagters huss, som er kommen aff Willom Nacth och thennom ther om forlige.

⟨Om skouff.⟩

- 5 Samme dag bleff och tillwaridt, att ingen schall hugge y thisse omliggindis skouffue, enthen vindfellder, all, birck eller anden skow, vden hand haffuer thet y minde.

[66 v]

Anno dominj 1562.

- 10 Monndagenn nest effter s. Marthinj epi.dag, som wor thenn 16. nouembris, neruerindis paa Hellssingørs raadhuss *borgmester* Henndrich Moenssen och Hans Pouillssen, Annders Saxenn, Jacop Hannssen, Rassmus Hanssen, Hans Niellssen, Morthenn Perssen, Jørgenn Wiig, raadtmend, Jens Jepssen, byfogit, mett menige borgere, som tha till 15 stede wore, bleff forhanndlid thisse effterne sager.

⟨2. ting.⟩

Jacop Hannssen opbødt en sølfsked paa Karinne Rassmussis wegne, som hun haffuer aff Jørgenn Fønbois hustru.

20

⟨1. ting.⟩

Rassmus Hannssen, *raadmand*, paa Hillig gestus wegne opbødt eth huss, som Thoris Jenns wtj bode.

25

⟨1. ting.⟩

Ennd opbød Rassmus Hanssen en haue iordt liggindis optill Iørgenn Themmermandt, som tilhörde Annders By etc., och Peder Jenssen nw haffuer kiøbt aff Hillig gestus.

30

⟨1. ting.⟩

Rassmus Ollssen opbødt ett støcke iord paa Lauritz Themmermandtz wegne liggindis wed Sudergaden, som *mester* Hanns Bardsker haffuer kiøbt hannom aff.

35

⟨2. ting.⟩

Morthenn Perssen opbød en kiortill, hand haffuer wtj panth aff Jacop Bager.

〈1. ting.〉

Hanns Nielssen opbød eth pannth, hand haffuer aff Hanns Louff
for skatt.

5

〈Hanns Louff.〉

End samme tiid tilltalid Rassmus Hanssen Hans Louff och for skatt etc.,
och bleff hannom forelagdt att tale wdj minde inden neste ting dag.

Samme tiid sagde Hans Louff, att hand icke bad synn piige bryde
gerder, Sander Barssebech anclagit.

10

[67 r]

〈3. ting. Om en huid gallth.〉

Item Jenns Jepssen opbødt enn huiid gallt, som lennge haffuer gangit
her wtj byenn wden eygermandt etc., och er samme suyn wurderit for . . .,
huilckit Jenns Jepssen haffuer samtocth att wille wnde the fattige thet
15 her wdj hospitalid for samme verd, och ther som nogen eygermand
thill samme suyn kommer epter thenne dag mett skellig beuiissning,
tha schall hand haffue bethallingh ther fore aff the fattigis forstanndere.

〈3. ting.〉

20 Samme tiid opbød Jenns Jepssen noget pannth, hand haffuer aff
Marinne Remmers.

〈1. ting.〉

End aduarede hannd, om nogen wille kiøbe aff Greers Laffuindtzfars
25 godtz etc., tha schulle the møde onssdag nest kommindis paa raad-
husidt.

〈1. tingh.〉

End opbød Jenns Jepssen noget pannt, hanndt haffuer aff mester
30 Henndrich Bardsker.

〈Claus Femmerliin. 1. ting.〉

Item samme dag wor neruerindis Hans Guldsmedt her samme stedz
35 och lodt læse en fuldmacth, hand haffde aff en schiipper hiemme till
Danschen wed naßnn Peyther Heynssen, mett en copie aff eth breff
wtdgiiffuit aff borgemester och raadt ther samme stedz, indehollindis
for^{ne} Peyter Heynssen for retten y Danschen att haffue tiltalldt en wed

naffn Claus Femmerliin, huilcken wor aff retten affuiigdt. Item haffde och for^{ne} Peyther Heynssen fundit samme Claus Femmerliin her y Hellsingør wed s. Mickils dag nest forgangen och her ladit hannum arrustere, och y samme arrustering wor hand her affdragen och aff 5 for^{ne} fuldle macth tilspurde Hans Guldsmedt paa samme schiippers Peyter Heynssens wegnne, om nogen wiste aff for^{ne} Claus Feemerliin att siige, eller om hannom nogen besked giøre kunde, att the *thet* tilsiiige wille, thisligist wor begierinndis, att Claus Femerlin skulle møde igen til stede for syn tilbørlige domere y Dansich och vndgiede, huess 10 for^{ne} schipper hannom att tiltale haffuer etc., och ingen ther til suare wille.

[67 v]

⟨Om tingh att søger.⟩

Samme dag bleff aduaridt, att menige borgere schall søger thing, nar 15 om søndagen tilluaris for kirckedørrenn, eller anden tiid, huo som icke møder paa raadhussid inden om mondagen 8 slaer, hand bøde sit falldtzmall wdenn all wndschylldning, wndertagit hand haffuer louglig forfalld och er beuiszeligt.

20

⟨Article om brøllupskaast.⟩

Samme dag bleff lessde inden thinge the article om brullops kaast att giøre her wtj Hellssinngør, och bleff samtocth aff menige mand, som tilstede wor, att samme article wbrødeligenn holldes schal, liige som 25 the och tillfornn aff 16 borgere haffuer werit stadfestede, och thisligist thenn' peenne och straff, ther wed er lagdt, att schulle wed macth blifue emod huer sig ther emod fordrister, ehuo *thet* hellst were kanndt, ingenn wndertagen, wdenn all forbønn och tillgiifluillsse.

30

⟨Peder Fønbo. For dricke kar hand sørnder sloe.⟩

Tha samme tiid er Per Fønbo (som mod samme article wor falldenn) for dannemendtz bønn skyld benaaden aff borgmestere och *raad*, att hannd schulde giiffue 10 mark danske, och dog icke ther offuer 35 fordriste sig en andenn tiid wden større straff att wndgielde.

⟨Om ildstede och skaarstene.⟩

Sammeledis bleff äduarid om gode ildstede att holde ferdige och

skaarstenne att lade reenisse, huo nogen schade y slig maade aff-kommer, tha stande hand ther fore till rette och bøde schadenn.

[68 r]

⟨Om baade oc schwder.⟩

- 5 Item bleff och saa aduaredt, att ingen schall opdrage eller belegge synne baade eller skuder inden wed thenn nye wase, men belegge thennom wed ferrie broenn eller opdrage thennom paa Sanden, huo *thet* gör her epter, tha schall bysuennene slae thennom løss att stranden igen. Giør nogenn *thet* anden gangh, tha bøde hand sit faldtzmall ther 10 fore.

⟨Per Jenssen.⟩

Och ther om sich Per Ienssen befallinng att schulle haffue ther opseennd hoss mett byes thiennere.

15

⟨Jacop Iude oc mester Lydke.⟩

- Jacop Jwde tilltalid *mester* Lydke skyllinndis hannom, att hand icke haffde redelig handlid mett hans hustru, som hand schulle læge och helbrede y hindis arm och haandt etc., och thennom bleff forlagdt att tage till thennom dannemendt och forliigis indbyrdis, om the kunde. 20 Kunde the icke forligis, tha stande thennom retten fore neste tilkommindis tingdag att adskillis formiddells loug och retth, forplichtinndis thennom baade wed theris ære att schulle were huer andre disse mellom wbeuaridt.

25

⟨Suyne styer.⟩

Hanns Dauidssen, Niels Jørgenssen och Niels Bodtzmandt bleffue tilltagne att besee noger swynestier, som wor Christoffer Slagter och Niels Kirckil emellom, och thennom ther om forlige.

30

⟨Steen Harenschwisker.⟩

Stheenn Harrinskwickere bleff tilstedt att were her wtj byenn til igen-kommindis *sankt* Michals [29. sept.] och bruge sit handuerch, hollde sig erlig och schatte effter formuen.

35

⟨Jørgen Wogenmandt.⟩

Sammeledis Jørgen N., som thiente Fredrich Leyell, bleff wndt att were her forbemelte tiid, hollde gode ferdige heste och tage muelig aff thennom, hand ager, saa ther icke raabis paa.

[68 v]

⟨Hans Jacopssen.⟩

Item Hanns Jacopssen, Jacop Skynnders sønn, begerridt, att hannd motte setthe sig nedt *her* y byenn, tha wille hand schatte och schyldde aff synn formue, och *thet* bleff hannom tillstedt, saa hand schulle giøre
synn børger eedt wtj fremtiden etc.

⟨Affkalldt effter Matz Perssen.⟩

Samme dag wor tillstede Jørgenn Wiig, raadmand, och lod lese eth obet beseglilt macths breff, som hannom wor giiffuit aff Matz Perssens broder
10 børnn, Lauritz Perssens, som wor Peder och Oluff Lauritzenn och theris samsøsken, mett theris wergis samtöcke, indehollenndis thennom att haffue weret ossuer skiiifte met Ludtze, Matz Perssens effterleuerske, och anammid baade aff iorde godtz och indhaue godtz, rörindis och wrörindis, allt hues thennom alle kunde tillfallde effter Matz Perssen,
15 theris faderbroder (hues siell gud haffue), och ther for gaff Iørgen Wiig effter samme fullde macth paa for^{ne} arfsfuingis wegne Jacop Hanssen, raadmand, paa Ludtze Matzis wegne eth euigt och wrøggeligt affkalldt for fødde och wfødde till euig tiidt for samme arffue effter Matz Perssen wtj alle maade effter thenne dag.

20

⟨Affkalldt emellom Jacop Hanssen etc. och
Matz Lauritzens affkalldt aff Jacop Hanssen.⟩

Item samme dag wor och neruerinndis erlig mand Jacop Hanssen, raadmandt, *her* samme stedtz och paa syn egen och syne kiere brødris
25 Rassmus Hanssens, raadmandtz, och Peder Hanssens, børgeris, wegnne, thisligist paa theris medarfusingis Hendrich Sniders vegne aff Mallmø, wtaff huilcken hand hagde fuldmach, bekiennde, att hand och the alle samptlige och huer besønderlige haffde oppeborrid, anammid och wndfongit aff Marinne Claussis dotter, salig Jens Bageris
30 effterleuerske, som wor raadmand her wtj Hellssingør och wor theris kiere moderfader, all then arffue och anpart, som thennom baade wtaff jordegodtz och indhaue godz, rörindis och wrörindis, [69 r] intnid wndertagit y noget maade, erffueligen kunde tilfallde effter for^{ne} Jens Bagere, saa the kiendis thennom wel fornøgit att were och tackede hinde
35 for gott skiiifte, och ther for gaff Jacop Hanssen Matz Lauritzen børger
her samme stedt paa hans hustruis, for^{ne} Marinne Claussis dotters, och hindis søns Peder Jenssens wegnne eth fu(l)d, fast och wrøggeligt

affkalld for sig, for^{ne} synne brödre, theris medarfuinge och allis theris hustruer, børnn och sande arffuinge, fødde och wfødde, till euig tiid om for^{ne} arffue effter Jenns Bagere wtj alle maade effter thenne dag.

5 ⟨Jacop Hanssens affkalldt aff Matz Laurssen.⟩

Sammeledis bekiennde och for^{ne} Matz Laurssen, att for^{ne} Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen och Peder Hanssens brödre, thislist och theris medarfuing, som er Hendrich Snider aff Mallmøe, paa syn hustruis Marine Jenns dotters wegne haffde for nogen tiid siidenn werit offuer 10 skiffste met hans hustru for^{ne} Marinne Clausis dotter, om huess thennom alle samptlige och huer besönderlige kunde tilfalde effter salig Jens Bagere, theris kiere moderfader, som for^{uit} staar, och bekiennde Matz Laurssen altingist att were redelige och well skiffst och nw endelige fuldgiort bode paa for^{ne} Marinne Claussis dotters och hindis söns 15 Peder Jenssens wegnne, saa hand kienndis sig och thennom well fornøgede att were och tackede Jacop Hanssen paa hans brödris och medtarffuingis wegne for gott skiffste, och ther fore gaff Matz Laurssen, Jacop Hanssen paa allis theris wegnne ett fast och wrøggeligt affkalld for sig, for^{ne} syn histru, hindis børnn och alle theris arffuinge, fødde 20 och wfødde, om for^{ne} arffue effter Jenns Bager wtj alle mode effter thenne dagh.

[69 v]

1562.

Monndagenn nest effter sanctæ Catharinne dag, som wor thenn 30. 25 nouembris, neruerinndis paa Hellssingørs raadhuss Hennrich Moen-ssen och Hans Pouillssen, borgemestere, Annders Saxen, Jacop Hannssen, Rassmus Hanssen, Jørgenn Wiig, raadmendt, Jens Jepssen, byfogit, bleff forhandlid thisse sager.

30

⟨1. ting.⟩

Saxe Clemmidssen opbød eth huss och bygning, som tilhører Rassmus Nelaussen, Nelaus Skredders sön, staaenndis wed Suyngelen mod closteridt.

35

⟨2. ting.⟩

Rassmus Hanssen, raadmand, opbød Anders Byes iord paa Hilliggest-hus wegnne.

〈2. tingh.〉

End opbød hannd samme tiid paa Hilligesthus wegne eth huss, som Thoris Jenns ybode.

5 〈2. ting.〉

Item Rassmus Ollssen Bager opbød eth stöcke iordt paa Lauritz Themmermandz wegnne, ligginndis mod Suder gadenn, som *mester* Hans Bardsker haffuer kiøbt.

10 〈2. ting.〉

Jenns Jepssenn opbød noget pannth, hand haffuer aff *mester* Henndrich Bardsker och haffuer lenge hafft offuer thenn tiid, the ther om foreenth wore.

15 〈1. tingh.〉

End opbødt hannd paa Beattis wegnne en beslagenn kniiffue skeed, som hun haffuer aff *mester* Henndrichs hustrue.

20 〈4. ting.〉

Jacop Hannssen paa Karinne Rassmussis wegne opbød enn sölffskedt, hun haffuer y pannt aff Jørgenn Fønnbois hustru.

25 〈4. ting.〉

Hendrich Stalmester opbød enn kiiste, hand haffuer y pannt aff enn snedker.

[70 r]

30 〈1. tingh.〉

Item Blasius Pottemager lod opbyude noget pannth, hand haffuer aff enn karll wtaff Landzkrone.

35 〈1. ting.〉

Casper Hannssen hagde ladit kallde Niels Jwde, och hannd icke møtte.

〈Om ollandengielldt.〉

35 Item Jenns Jepssen tilluaridt, att saa mange, som igenn staar mett ollandengielldt etc., att the mett Franndtz Schriffuere thett aftale schulle mett *thet* første, wdenn the wiidere tiltallis wille.

⟨Om schatt.⟩

Ennd sammeledis aduarede hand om skatt att lade fremkomme, baade gammill affhersta och for hues andett, som nw wdgiiffuis schall, och ther fore tale wtj minde inden fredag nest komindis.

5

⟨Om fremmede gester att giiffue fogedenn tilkiende.⟩

Thisligist tilkiennde gaff Jenss Jepssen, att hannom strenngelige wor befallidt att haffue godt opsynn her till Ferriestedenn, och ther fore aduarede hanndt, att saa mange, som hollder gestery her wtj byenn, 10 och andre, att nar som helst the fonge fremmede giester, ehuo *thet* were kannd, saa well thennom the kiennde och som the icke kende, tha schulle the giiffue fogedenn *thet* tilkiennde, att the slig giester haffue, huort the wille och huad andenn theris beskeedt er etc.

Sammeledis att ingen schall offuerføre nogenn mand kienndt eller 15 wkiendt, wdlennding eller anden, ædill eller wedill, enthen for gunst eller gaffue, før mand haffuer werit hoss fogedenn mett thennom och giiffuit [70 v] hannom *thet* tilkiennde. Thisligist schulle alle were aduarid, som haffuer baade eller schuder her for byenn, att the thennom foruare och haffue ther opsyun hoss, ey hellder lade theris 20 aarer ligge wed stranden, saa nogenn kannd thennom bruge hasteligenn att offuerkomme, men bere thennom y foruarinng y theris gaarde etc., huo her emod befinndis at giøre, tha gielde ingen anden boid end hallss och godtz etc.

25

⟨Om wacth.⟩

Samme tiid bleff aduarid om wacth, att the, som bosiddinnde ere her y byenn, schulle waage, och huer natt sex wechtere, huilche schulle delis wtj thrende selskaff, thuo aff thennom att waage och ware flitteligen wd mett strannden, thuo her paa Steengaden och thuo att gaa och wancke 30 wtj andre gader och streder, och schulle the alle møde och samblis for raadhussportthenn thuenne tiider om nathen, først nar 11 slaer, och siden nar eth slaer effter midnatth, ther att raadslaa och tillsiige huer andre, om the nogit fornemme for handen att were, och ther wtj giøre huer andre bistandt eller och tilsiige fogedenn, om the iche ere selff 35 megtige *thet* att bestaa, och huer att tage ware paa syn wecht, som wedbør, och hannd icke will straffis ther fore.

⟨Om huss att leye borth.⟩

Item bleff och aduarid, att ingenn schall leye syne huss eller boder till fremmede folch, wdenn mand giffuer thett øffrighedenn tilkiende. Huo som ther emod gör eller indtager *thet* folch, som wnøtteligt er och
 5 ey gör eller giffuer skatt och thyunge, thenn straffis ther fore, som før haffuer werit forkynndit.

[71 r]

⟨Om baade och schwder.⟩

Item om schuder och baade bleff aduarid, att ingen schall belegge
 10 thennom inden wed thenn ny wasze emellom Hans Schonnings och Fredrich Leyels gaarde, huo ther emod giøre, tha straffis ther fore och bøde som for andenn wlydighedt, huilchit før haffuer werit aduarid.

Item Thønnis Schreddere bleff forlagdt att bethalle Hans Dauidssen,
 15 slagtere, inden 8 dage.

⟨Anders Snedker.⟩

Annders Snedkere beklagit att formiddels allerdom och stoer siugdom kunde hand icke affstedkomme att hollde wed liige hues tynnge, som
 20 daglige paa hennger, och wor begerrinndis, att hand for gudtz skyld motte haffue nogenn skondzell for nogen wdgiift etc., och hannom er wnth aff *borgmester* och *raad* mett menige borgers samtøcke (som tha wor tilstede), att hand schulle were fry for all wecth til paaske nest kommindis, och siiden ther om wiidere att handle.

25

⟨Franndtz Bager och Anders Korne.⟩

Item Frandtz Bagere tiltalid Anders Korne for nogen gelld, som salig Eygler Stenhugger skyldig wor en mand aff Nystedt, paa huilcken geld Frandtz haffde eth bezegllid mactis breff att omthale, och suarede
 30 Annders Kornne, att hand ther wtaff icke andet viste, end som Frandtz Bager hannom selff hagde tiltalid ther om nogen tiid tillforn, och forthj thett icke vor fulduitterligt, om samme gelld wor wiss, tha bleff saa samtøcth, att Franndtz Bager schall giiffue then mand aduarsell, som geldden tilstaarer, att [71 v] hannd eller hans fuldmectige møder her wtj
 35 rette til thenn mondag nest effter *sankt Hans* dag midsommer nest kommindis [28. juni] och føre beuiissning tilstede aff borgemestere och raadt och wnder byes beseglning aff Nysted, att hans regenskaff bog er wiss och klaer, effter huilkenn Franndtz Bager sagde hannom same

geld att paathale, thisligist huess anden beuiissning hand ther paa haffuer eller mett rette bekommne kanndt.

〈Rassmus Jenssen aff Søborrigh.〉

- 5 Item samme dag wor neruerinndis en mand aff Søborrig wed naffnn Rassmus Jennssen, berette, att hand menthe sig mett rette att tilkomme en part y thenn gaardt, som Anders Bye her wtj Hellssingør ybode och nw Hilligesthus tilhører, och sagde hannd, att Siisse Byes, som er hans fadersøster, icke burde att giiffue mere aff samme gaardt ind met sig y
 10 Hilligesthus end hindis egenn part, och hues hindis broders part wed naffnn Jenks Suder, som wor for^{nc} Rassmus Jennssens fader, ther wtj were kunde, thett motte hunn icke mett sig indgiiffue, och ther fore kiennde hand sig paa for^{nc} Jens Suders, synn faders wegne, nest att were, huess part hand ther wtj burde att haffue, och Jens Suder mod en søster
 15 part kunde tilkomme.

Tha tillspurdis for^{nc} Rassmus Jenssen, huor lenge hans farsøster, for^{nc} Siisse Byes, bode y samme gaard, och om hunn gaff nogenn leye ther aff, och suarede hand, att hun bode ther wtj wedt 20 eller 30 aars tiidt,
 20 menn hun gaff ther ingen leye aff, huerkenn till hans fader eller nogenn anden.

Tha bleffue forskickede aff *borgmester* och *raad* thrende borgere, som ere Oluff Hellessen, Casper Hannsen och Mattz Laurssen, met for^{nc} Rassmus Jenssen ned y Hilligesthus till Siisse Byes att tillspørge hinnde,
 25 om hun kende nogenn medarffuing att were met sig till then gaard, hun ybode och indgaff mett sig y Hilligesthus. [72 r] Thisligist om hun gaff nogenn leye ther aff, thenn stund hun ther ybode. Tha haffuer hun bekiendt for for^{nc} thrende borgere y for^{nc} Rassmus Jenssns neruerillsse, att hun bode y samme siin gaard wdenn all leye och affgiift till nogen,
 30 ey hellder kiennde hun nogen medarffuing ther wtj mett sig, men for huess part hindis broder Jenks Suder ther wtj tilkom, thett bleff hannom wederlagdt mett eth solffbellte, eth brøggerede och andet indhaw godtz, saa megit som hannom burde ther fore att haffue etc., huilchit hun wed syn edt bekiendde, och end sagde hun ydermere, att Jens
 35 Suder, hindis broder, wor Anders Bye penninge skyldigh, huor om the haffde tilfornn gangit mett huer andre wtj rette etc., och eftterthj samme Rassmus Jennssen skød paa windnisbyrd och sagde sig att wille beuiszeligt giøre, att hannom bør att haffue part y for^{nc} Anders Byes

gaard, tha bleff hannom forelagdt att møde *her* igenn wtj rette mondagenn nest fore Køndermøsse nest kommindis [2. februar] och tha føre med sig tillstede, hues breff eller beuissning hand ther om mett rette bekomme kand, paa huilckit hannd och selff sig forplichthedē
5 och loffuid atht møde her igenn tilstede *met samme* synn beuiss etc.

⟨Claus Femmerliin. 2. tingh.⟩

Item Hanns Guldsmed paa enn schiippers wegne aff Danschen wed
10 naffnn Peyther Heynssen tilspurde om nogenn wor, som wiste aff en att
siige ved naffnn Claus Femmerliin, huilchen samme schiipper hagde
tilltalid for rette tyl Danschen och wor aff rettēn affuigen. Thisligist
haffde for^{ne} Peyther Heynssen fundit samme Claus Femmerliin her wtj
byenn y sommer forgangen wed Mickaelis tiid och her ladit hannom
15 arrustere, och hannd dog er affdragenn *her* fran y samme arrustering,
och begierid for^{ne} Hanns Guldsmedt, om nogen wiste aff samme Claus
Femmerliin att siige, att thet wille giiffue tilkiennde, thisligist att
samme Claus skulle kome tilstede och liide for syn tilbørlige domere
til Dansich, huess for^{ne} schipper hannom att tiltale haffuer. Och ingen
20 ther til suarede.

[72 v]

⟨Sander Draffuere.⟩

Sannder Skotte Draffuere bleff byenn foruiist inden andenn dagenn
12 slo, saa framt hand icke wille ydermere straffis. Liige som hand
25 tillfornn haffde werit foruiist.

⟨Affkalldt effter Hendrich Krogemager.⟩

Samme dag wor neruerindis Jacop Henndrichssen Krogemager,
bekiennde, att hand haffde oppeborrid aff Jørgenn Schomager her wtj
30 Hellssingør all thenn arffue och anpart, som hannom effter synn salige
fader Hendrich Krogemager, baade aff iordegodtz och indhawe godtz,
rørinndis och wrørinndis, kunde tilfallde, saa hand tackede hannom
ther fore gott y alle maade, och ther for gaff for^{ne} Jacop Henndrichssen
Jørgenn Schomager och alle hans arffuinge, fødde och wfødde, eth
35 euigt affkalld for sig och alle syne arffuinge, fødde och wfødde, om
for^{ne} arffue effter synn fader, saa hand alldrig ther paakerre eller mere
wdkreffue wille effter thenn dag.

〈Lauritz Themmermandt.〉

Item samme dag windnede inden thinge Oluff och Christiernn
bysuenne, att thenn tiid the wore wduiiste aff borgemester Hans
5 Poullssen till Lauritz Themmermandt att tillsiige hannom, hand icke
schulle belegge synn baadt wed thenn ny ferrie wase wdt for Hanns
Schonnings strede etc., effter som till thinge wor tillwaridt och sam-
tøcth, tha suarede for^{ne} Lauritz Themmermand och sagde: Jeg haffuer
seth mestenn part myn hellbrede paa thenn vase, maa ieg icke haffue
10 saa megen platz, atth ieg maa belegge en baadt ther wdt, tha befaller
ieg dem allesammen thusindt dieffle baade mett wase och baadt.

〈Wide superius 16. die nouembris〉

[73 r] Anno domini 1562 thenn 9. dag decembris. Neruerinndis . .

15 〈Om thennom, som offuerføre till Hellssingborg.〉
Tha er saa bleffuit samtøcth om thennom, som offuerføre her emellom
Hellssingør och Hellssingborrig. Lauritz Maaer selff samtøcthe, att
nar nogenn leyner hannom skudenn wtaff allsamen for fuld fracth, tha
20 schall hannd icke haffue mere end 2 mark, och schall hand giiffue huer
offuerroers karll paa theris egenn kaast 3 s.

I liige maade samtøcthe Jenns Karllsenn med then samme beskedt
som Lauritz Maar.

25 Item bleff *thet* thennom och samtøcth, att nar kongenns folch och
heste kommer hiid och schall offuer føris, schulle the haffue for sig
selff och thuо offuerroere karlle och for skuden 1 mark och icke mere.

30 Item om the smaa baade wor saa samtøcth, att er *thet* hart weyer, och
the ere fire karlle att offuerro, schulle the haffue en mark.

Menn er *thet* magweyer, och the ere 2 karlle atth offuer roe, schulle
the haffue 8 s.

35

[73 v]

Anno 1562.

Item thenn 9. dag decembris wor neruerinndis wtj Jens Jepsenns byfog-
dis stue, Niels Jennssen, Matz Laurssen och Franndtz Perssen.

⟨Søffren Muere och Karinne Anders Bruns.⟩

Tha samme tiid haffde Søffrenn Muere ladit for rette kallede enn quinde wed naffnn Karinne Anders Bruns for wquems ord och thale, hun hagde thillsagd hanns hustru Lizebett, och haffde hand ther om till windne
 5 eskit enn mand wed naffn Lauritz Perssen y Sane, som ther paa hört haffde, huilchenn for^{ne} Lauritz windnede met opracthe fingre, bedinndis sig saa santh gud hielpe och hans hellige ord, att hand hörde Karinne Anders Bruns siige till Søffrenn Mueris hustru Lizebett, drag til Skottlandd och thag the thw børnn ware, thw fick ther, thett thw faa skamm paa
 10 huert leedt, thw haffuer paa thig, ther icke er enn allenn langt.

Item sammeledis bestod och for^{ne} Lauritz Perssen wed helgenns edt, att hannd icke hörde Lizebeth Søffrenn Mueris giiffue Anders Brons hustru Karinne nogen wquems ordt wtj noger maade eller tilsiige hinde noger
 15 werlig ord eller tale.

[74r]

Anno 1562.

⟨I Jenns Jepssens, bygfodis, stue.⟩

Thenn 11. dag decembris, offuerwerinndis borgmester Hans Pouillssen,
 20 Anndres Saxenn och Jørgenn Wiig, raadmenndt, tha wor forsamlid meste parthenn alle the, som fiskere ere her wtj Hellssingør (som skede anden dagenn nest tilfornn, før end the rysser komme her offuer och til Hellssingborrig) och bleff tilsagdt thennom, som tilstede wore, att the schulle aduare thennom, som borthe wore, hues tha bleff samtøcth.

25

⟨Om fiskernis wedtech och samtøcke.⟩

Tha ere wdtagnne thisse effter^{ne} borgere, som er Lauritz Esberssen, Erich Hannssen, Morthenn Knudssen, Hans Ollssen, Peder Jwde, Rassmus Ipsen, Esbern Rw, Annders Dannemand, lille Lauritz och Jens Niellssen,
 30 huilcke 10 dannemend haffuer affsagdt och samtøch om wiss skich och maade, som schall holldis blannth fiskernne her wtj Hellssingør effter thenne dag wed then straff, ther hoss er lagd.

Først er saa fremsett och bleffuitt samtøch, att effter thenne dag schall ingenn fiskere wdfare paa strandenn att wdkaste garnn eller kroge om
 35 søndagen eller andre høygthidelige och hellige dage, paa huilche ther holldis thienniste wtj kirckenn, før end affthensang er wde om efftermiddag. Thisligist schall hellder ingenn opgraffue ormme, før end for^{ne} tiid forløffuenn er. Huo sig her emod fordrister, hand haffue først forbruth,

hues fisk hand fanger, hallffdelenn till Hilliggestus och halffdelenn til by-es thiennere, som ther hoss schall haffue opsynn, och ther for wdenn bø-de 30 s. till konngen och 30 s. till byenn wdenn all naade.

Menn ther som nogenn setther synne garn eller wdkaster synne kroge om 5 løffuerdagenn, och ther er fare paa ferde, att the skulle wmbkomme formidd(e)ls storm och wueyer, eller hand y slig maade worder ther fra holl-denn, tha hiellpe hand sit godtz, nar hand ther mett best kannd tilkom-me etc.

- 10 [74 v] *(Inger Gericks dotter aff Skaane, som fandt
 thet sölff och gamle pendinge.)*

Anno domini 1562 thenn 4. dag decembbris kom hiid till Hellssingør enn quinde wed naffn Inger Gerichs datter, som sagde sig att were y Karlleby y Skaane, och haffde hun mett sig: eth stöcke sölff, stort som eth hallfft 15 hønnsse egh, och end eth andet stöcke sölff, stort som en nødt, mett noget gamle wbekiende sölffpenndinge och geste samme quinde til Pe-der Kiempis, borger her y Hellssingør. Tha haffue hun foruesslid thre aff samme sölffpenndinge mett Jørgenn Keysser her samme stedtz, och ther hand haffde fongit samme penninghe, gaff hand Jenss Jepssen, ko-
20 mats byfogit her wtj Hellssingør, thet tilkiennde. Thj haffuer Jenss Jep-ssen strax haffst bud effter for^{ne} quinde och tilspurde hinnde, huor hun sligt sölff och penninghe bekommid haffde, huor till hun suaredes, att hun haffde fundit thett y skoffuenn emellom Ormstrup och Kroge dall y Frederichsborgis leenn, och sagde hun sig att haffue giiffuit bortt och
25 kiøbt brødt och eble for nogen aff samme sölffpenninghe, hun haffde fundet, till enn manndtz wed naffnn Symen N y Willinngerødt, som mett hinde kiøbslagit haffde.
Tha efftherthj att for^{ne} quinde slig sölff och penninghe fundit haffde och icke louglige oplyust, ey hellder giiffuit thett neste fogitt tillkiennde, an-
30 ammidt for^{ne} Jens Jepssen hinde y hegte paa konnge mts.. wegnne och foer saa ther effter till Fredrichsborris effter Matz Skeyells, befallinngs mandtz paa Krogen, och borgmester Henndrich Moennssens raad och samtøcke, haffuindis mett sigh samme sölff och penninghe, som weyde tilhaabe' 9 lodt, offuerwerindis, thenn tiid thet bleff weydt, borgemester for^{ne}
35 Henndrich Moenssen, Fredrich Leyell och Hanns Schonning her samme stedtz och anthuorde samme sölff och penninghe till Jørgen Munch, høffuidtzmand paa Fredrichsborris, efftherthj att thet wor fundet ther paa lennidt.

Nogenn føye tiid ther effter schreff Jørgen Munch Jenne Jepssen till, att hand schulle føre samme quinde [75 r] till Esserom och ther tage fogedenn till sig met en boennde eller thuo och forfare, om samme quinde haffde rett mett att fare, och om hun haffde fundit samme sölff och penninghe
 5 ther, som hun sagde, huilkit bleff befundit y sandhett. Thj ther fandis flere aff samme gamle sölffpenninghe paa then samme stedt, som hun tillfornn the andre fundit hagde. Ther effter schreff Jenne Jepssenn Franndtz Brockenhuss till ther om och begierede hans raad, huorledis hannd sig mett samme sag best forhanndle schulle om forne quinde,
 10 huilckit hannd schreff Jenne Jepssen tilbage igenn, att hand schulle lade føre samme quinde til Fredrichsborrig och ther anthuorde Jørgenn Munch hinde, att hand schulle hanndle met hinde thet, som rett er. Tha schreff forne Jens Jepssenn Jørgenn Munch till, att hand wille føre samme quinde till Fredrichsborrig, huor om Jørgen Munch schreff tilbage igenn,
 15 att Jens Jepssenn schulle hanndle met hinde, effter som hannom töctis gott och rett att were, thj hannd wille inthid haffue ydermere mett hinde att giøre.

Ther fore haffuer forne Jens Jepssenn wtj dag, som er thenn 28. dag decembris, ladit indföllge samme quinde paa Hellssingørs raadhuss och
 20 y dannemendtz neruerillsse, som er Anders Saxenn, Jacop Hanssen, Hanns Niellssen och Morthen Perssen, raadtmenndt her wtj Hellssingør, Peder Kiempe och Jørgenn Jpssen, borgere her samme stedtz, tillspurth hinde, om hun wiste nogenn flere aff samme penninghe eller saadan nth sölff, end som hun bekiendt haffde, huor till hun suarede ney, suerindis, att hun icke haffde, ey hellder wiste flere saadanne penninghe eller sölff aff thet slagh, end som hun nogenn tiid tilfornn haffde anthuordet forne Jens Jepssen y Rassmus Hanssens, raadtmantz, stue her wtj Hellssingør, huilcke wor forne 9 lodt sölff och penninghe.

Thisligist tilspurde Jens Jepssen forne quinde, om hun haffde
 30 anthuordet han [75 v] nom selff eller nogenn aff hans enthenn sölff eller penninghe ydermere, end som foruit staar, och bad, att hun thet nw y dannemendtz neruerillsse bestaa och tillkiennde giiffue skulle. Huor till hun suarede ney, suerindis, att hun icke haffde anthuordet fra sig enthen till hannom eller nogenn aff hans flere enthenn penninghe eller sölff
 35 wtj nogenn maade, ey heller haffde flere igenn ther aff, end som hun nw haffde obenbaridt, som for er rørdt.

Sammeledis attspurde Jens Jepssen hinde, huorledis hand haffde trac-therid hende paa fierde wge, hand hagde hafft hinde y hegthe, huor till

hun suarede, att hand haffe trachterid och handlid hinde middeler tiidt som en erlig dannemand, saa hun tackede hannom gott och ey wiste hannom wtj nogenn maade att beskyllde.

- 5 Tha effster Jørgenn Muncks schriffuillsse, att hand icke wille ydermere haffue att skaffe met hinde, haffuer for^{ne} Jenns Jepssen for gudtz och dannemendtz bønn skylldt giiffuitt hinde løss och ladit hinde fare, anse-
endis hindis store wforstandighed och wanuittighedt, och icke haffuer giort hinde nogen wiidere hinder och paa minthe hinde, att hun en an-
- 10 den tiid schall tage sig ware och icke dølge eller forthie, huess hun wtj slig eller andre maade findindis worder.

[76r]

Anno domini 1563.

Monndagenn nest effster Canutj ducis dagh, som wor thenn 11. dag janu-
15 arij, paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis *borgmester* Henndrich Mo-
enssen, Jens Moenssen, Annders Saxenn, Jacop Hannseen, Rassmus
Hannseen, Hanns Niellssen, Morthen Perssen och Jørgenn Wiig, raad-
mend, Jenns Jepssen, byfogit, mett menige borgere, som tha tilstede wor.

20

⟨1. ting.⟩

Samme dag opbødt Jacop Hannssen eth huss och bygniing staaenndis paa . . emellom Thyge Smedt och Hans Pouillssen, huilkit Hans Pouillssen haffuer kiøbt, 1. ting.

25

⟨1. ting.⟩

Hanns Niellssen opbødt aff thenn iord then gord paastaar, som hannd
kiøbte aff *borgmester* Hans Pouillssen och Jenns Jepsenn, thuert offuer fra raadhusidt, først 4 allne aff samme iord wdt mod Steengadenn och 1
allne ther wtaff neder modt stranden, huilkit Anders Saxenn haffuer
30 kiøbt, er 1. ting.

⟨3. ting.⟩

Rassmus Hanssen, *raadmand*, paa Hilligesthus wegnne opbød Anders Byes iordt.

35

⟨3. ting.⟩

End opbød hand samme tiid thet huss paa Hilligesthus wegnne, som Thoris Jenns ybode, och Niels Glarmester haffuer kiøbt, huess iord hø-
rer kirchen till, 3. ting.

⟨3. ting.⟩

Morthenn Perssenn opbød enn kiortil, hand haffuer y pannth aff Jacop Bagere.

5 [76 v]

⟨2. ting.⟩

Saxe Clemmindssøn opbødt Rassmus Nelausens huss och bygning, som Nelaus Schreddere tilhörde, staaenndis wed Suingelenn. 2. ting.

⟨3. ting.⟩

10 Jenns Jepssenn, *byfoget*, paa Beathis wegnne en sølffslagenn kniiffue skedt, hun haffuer aff *mester* Henndrichs hustrue. 3. ting.

⟨3. ting.⟩

End paa synn egenn wegnne opbødt hand en kiortill, som hand och 15 haffuer aff *mester* Hendrichs hustrue. 3. ting.

⟨1. ting.⟩

Item end opbød Saxe Clemmidssen en kiortil och en gryde, hand haffuer y pannth aff Hans Malere.

20

⟨1. ting.⟩

Item Annders Kornne opbødt Eybler Steenhuggers gaardt ligginndis mod Stenngaden. 1. ting.

25

⟨1. ting.⟩

Jørgenn Hannsen opbødt fierde parthenn aff en iord, som tilhører Jørgenn Lanthe. 1. ting.

⟨3. ting.⟩

30 Matz Jennssenn opbød sit huss, som hand haffuer saalldt Matz Knudssen. 3. ting.

⟨1. ting.⟩

Item end opbød Jacop Hannsen paa kirckens wegnne en brøgge kiedill 35 thill leye.

⟨3. ting.⟩

Niels Jennssen skødt Geerth Pottemagers och hans hustruis Ellinis skell och skudtzmall, som wor hedenn fløtte till Landtzkrone, huilkit Geertt

selff till 2 ting tilfornn [77r] forfulldt haffuer, och tilspurde Niels Jenssen, om nogen haffde Geerth Pottemager eller for^{ne} hans hustrue for ord, gerninger eller omgiengillsse att beskyllde eller wiste andet mett nogen aff thennom end *thet*, som erligt och gott er.

5 Sameledis huorledis the baade haffde leffuit theris liiff, thenn tiid the her wtj Hellssingør bosiddinndis wore etc., och fitch hand paa theris wegnne gode suar och gott vindnisbyrd aff menighedenn, som tilstede wor. Tha er ther om thisse effter^{ne} borgere wdhagnne, som er: Hanns Schoning, Oge Pouillssen, Hendrich Stalmester, Jørgenn Hanssen, Jens
 10 Krogemager, Saxe Clemmidssen, Rassmus Schomager, Morthen Knudszen, Rassmus Ollssen Bager, Anders Korne, Peder Kiempe, Lauritz Esbernssen, huilcke for^{ne} 12 borgere schulle wdspørge och forfare, huad windnisbyrd for^{ne} Geerth Pottemager och hans hustru maa mett rette giiffuis och wederfaris och ther om fremsige theris wedskaff och forfaring
 15 neste tilkominde tingdag etc.

⟨5. tingh. Hendrich Stalmester om en kiiste.⟩

Samme dag opbød Henndrich Stallmester en kiiste, som hannd sagde att were nogit snedker redskaff wtj, och att hand haffde y panth aff en
 20 snedker ued naffnn Hanns for 7 daler, huilchen samme kiiste hand sagde sig att haffue hafft wtj . . . aar, och haffde for^{ne} Hans tilsagdt hannom, att huess hand icke komme och løssde samme kiiste inden eth aar, tha maatte hand beholde then met ther huess, wtj fandis etc., huor paa hand dog ingen breff eller beuiiss haffde. Och forthj Hendrich haffde spurdt samme
 25 snedkere dødt att were, som till Grønningen wor bosiddinndis, begerede handt [77v] att hannd motte fonge samme kiiste och redskaff wurderit, huilchit hannom icke kunde wederfaris, for hand iche haffde beuissning ther om, dog er hannom saa forholldit, att hand schulle lade schrifflue samme Hans Snedkers hustru till, att hun enthen sellff schulle
 30 giiffue nogen suar ther om eller beuiss fra borgmester och raad ther samme stedz, huad hellder hun will løsse samme kiiste, mett huess ther wtj er, eller huess hennde ther om syunis gott were.

⟨Lauritz Temmermandt.⟩

35 Item samme dag tilltalede Jenns Jepsenn, byfogit Lauritz Themmermand for bander oog wquemsord, hand haffde bandet borgemestere, raad och byfogit och illde suarid byes thiennere, som wore wduiiste aff borgmester Hans Pouillssen till hannom att siige och aduare

*hannom om synn baad, hand icke schulle belegge wed thenn ny ferrie wase, som hagde før werit aduavid till thinge. Huor om findis beskeedt her wtj byes bog tillfornn, som nw bleff for *hannom* oplest wtj menighedens aahöringh effter the windnisbyrd, *hannom* tha offuer er gangenn.*

⟨Wide 30 diem novembris anno 1562⟩

Huor till suarid Lauritz Themmermand, att hand icke wiste sig att haffue bandet borgmester, *raad* eller *byfogit* etc.

Tha tillspurde *borgmester* Henndrich Moennssen for^{ne} Lauritz Themmermand, om hand wiste nogit andet mett the windne *hannom* er offuergaaen, som er Oluff och Christiernn bysuenne, (ther windnede met opracthe fingre wed hellgenns edt, att Lauritz Themmermand suarid *hennom*, thenn tiid *borgmester* Hans Pouilssen wduiste *thennom* til *hannom* om hans baadt etc., som for er rørdt, att hand haffde mist meste þarthen synn hellbrede paa thenn wase, motte hand iche nw belegge synn baad ther wed, tha befallede hand *thennom* alle *samen* thusind dieffle baade *met* vase och baad [78r] end *thet* som erligt er, att theris windnisbyrd icke motte bethrois, och tha *samme* tiidt bad Hendrich Moennssen for^{ne} Oluff och Christiernn bysuenne, att the baade schulle kyude theris skell och skudtzmall for menigmandt.

⟨Oluff Bysuendt skiød sit skell.⟩

'ha er først fremkommen Oluff Bysuendt, tilspørgridis menige allmue, om tilstede wor, om nogen wor ther haffde hørt eller affuiste, atth hand affde nogen tiid belackit, beförd eller sagdt nogit om mand eller uinde andett end *thet*, som *hannom* burde, och hand bestaa kunde. 'hisligist om hand anderledis hagde hafft sig mett leffnidt och omgien-illsse end erlige och tilbørlige; wiste nogenn *hannom* att beskylld, tha ille hand suare och gernne stande huer till rette, *hannom* tilltale wille.

⟨Christiern Bysuendt.⟩

liige mode skødt och Christiernn Bysuend sit skudtzmall wed liige ord :h menigh.

ch tillsuarid menige borgere och gaff *thennom* baade *thet* windnisbyrd, m gott och erligt er wtj alle maade.

ia effterhj for^{ne} Lauritz Themmermand icke kunde siige ney for slig ørlig ord och bander och for^{ne} windne ey modsiige, *hannom* offuergich:

tha ere wdtagnne 12 borgere och ombedne aff borgemestere och raadt och byfogit, att the wille wdgange y beraadt och affsiige, huess tilbørlig straff *samme* Lauritz burde atht liide och wndgielde ther fore, som ere thisse effter^{ne} borgere: Casper Hannsen, Per Fønnbo, mester Hans Gøtting, mester Hans Bardsker, Søffren Muere, mester Jacop Bardsker, Niels Jennssen, Adrian Kandgøtter, Pouill Thomissen, mester Lydke Bardsker, Hans Ollsen, Niels Gødessen, huilcke dannemend effter theris beraad saa haff[78 v]uer forholdet: Att kunde *thet* were mueligt, att for^{ne} Lauritz kunde nyde nogenn skondtsell och tilgiiffuillsse for *samme* hans sto-
 10 re forseilse, tha ware the thett paa hanns wegnne (huikchit hand och tha sellff ombadt) for gudtz och theris flittige bønn skyldt begerinndis. Menn huess *thet* icke skee kunde, sagde the alle samptlig, att the icke kunde ther om anderledis affsiige, endt for^{ne} Lauritz Themermand bør att liide och wndgielde, huess hand findis brødig och falldenn for effter priue-
 15 leggenis lydillsse, som er, først for slig wquemdz ordt och bander, som hand fosseligenn haffuer wdøst modt *borgmester* och *raad* och *byfogit*, som er beuiseligt, schall hannd bøde thennom, hand saa bandit haffuer, 40 mark och koningen och byenn 40 mark. Ther nest, att hannd er for-
 thraden mod thenn wedtech, som thenn menige mand er anrørinndis,
 20 er hand falldenn 40 mark konngen och 40 mark byenn etc., huilckenn dom for^{ne} 12 borgere haff giiffuen beschreffuen.

⟨Om schatt at wdtgiiffue.⟩

Item samme dag bleff aduarid om schatt: at huo som icke wdtgiiffuer
 25 och affbethaller synn skatt indenn søndag nest kommindis eller och taler y minde hoss kemmeneren, tha schall bysuenden induisis y hans huss och thage hans pannth, saa gott som mett schattenn kand opsla, och sii-
 den tillthalis och straffis som for anden wlydighedt.

30 [79r]

⟨Steen Harinsskuiskere.⟩

Item Stheenn Harinskuijkere gjorde saadann for hanndling mett borgemester och raad, att hannd schall hollde byes harnisk och helleborger rene och ferdige mett naffler och dess andet smaathingist, menn remmer och söller skall byenn bekoste.

35 Ther emodt haffuer *borgmester* och *raad* tillsagdt *hannom* mett menighe-
 dennis samtøcke och ja, som tha tilstede vor, att hand wtj thette aar om-
 kringh schall haffue skonndsell och were fry for thenne effter følgende
 thyng, som er for aarlig schatt, wecth och offuer roers wdgiifft. Dog saa,

att nar hannd drager aff byenn anden stedtz paa synn forhuerinng, schall hannd *thet* saa bestille, att ther icke schall holldis nogenn whouisk leffnid eller wtucth wtj hanns huss, wnder tilbörlig straff atht wndgiellde, och huess hannd siden lennger will hollde for^{ne} samdrecth, schall hannd
 5 tha ther ydermere ormhalle och dog hollde nw her effter byes röstninger tilbörlig ferdige och wstraffelige etc.

⟨Annders Korne och Rassmus Schomagere.⟩

Jenns Jepssenn berette, att her haffde werit nogenn arffuinge, som hagde
 10 fuldt och hedenfongit enn arffue effter Niels Perssenn Degenn, som döde paa Sletthenn, som wor hans egen sönn Jørgenn Niellssen y Lunthoffte och hans suoger Attzer Michilssen aff Imminderup etc. Och thett wor icke beuist, om ther wor nogenn flere eller wissere arffuinge end thuenne for^{ne}.
 15 Ther fore tilspurde Jenns Jepssen, Annders Korne och Rassmus Schomagere, om the wille bestaa thenn löfste och tilsaffnn, the *hannom* beiad och samtöcth haffdde, [79 v] huor till suarede for^{ne} Annders Korne och Rassmus Schomager ja, och baade mett en sammenlagt haand, tha obenbarlige loffuede och tilsagde Jenns Jepssen, att ther som nogen eff-
 20 ter thenne dag kommer och kreffuer arffue effter for^{ne} Niels Degenn ydermere eller andre, endt som for er rörd, tha wille the ther fore till rette stannde. Sammeledis tilsiigindis thennom att wille forskicke hiiadt nøg-
 acthig breff och beuiissning ther om.

25

⟨Niels Gødessen.⟩

Casper Hannsen tilltalid Niells Gødessen for nogenn penninghe, hand wor *hannom* skyldig bleffuen for nogit kornn, ther bleff forderffuit, thenn tiid hand wor aff Casper ther effther hedennleydt. Och efftherthj att thenn sagh hagde för werit till thinge och dannemendt paathagnne
 30 thennom att forliige, som icke nw vor tillstede, ey hellder wor fuldt uitterligt, om then sag haffde för werit woldgiiffuen eller ey, tha bleff thennom baade forlagdt, att the huer mett syne mend schall møde midfaste mandag nw nest kommidis [22. marts] och tha thenn sag till en endelige ende att forhanndlis.

35

⟨Jens Draffuere och Nelaus.⟩

Jenns Krogermager, Niels Jennessen paa Nelausis vegne, Saxe Clemmidssen, Niels Gødessen paa Jens Draffueris vegne.

Thisse for^{ne} dannemend haffuer forligt Nelaus och Jens Draffuere for nogen trette och slett, theris hustruer er emnellom kommen om Iens Draffueris swynn, som haffde ædit Nelausis kaall etc., och thenn sag saa forhanndlid, att huess Jens Draffuer eller hans hustru forbryder sig emot 5 for^{ne} Nelaus eller hans hustru for thenne sag effther thenne dag, tha schall thenne sag staa for^{ne} [80 r] Jenss Draffuere och hans hustru obenn fore och ther till 20 mark dansche att forbryde, konningens och byens rettighed alltiid wfortagdt.

10

⟨3. ting. Claus Femerlin.⟩

Hanns Guldsmedt paa en schiippers wegne aff Danschen wed naffnn Peyther Heynssen tilspurde, om nogen wiste aff en att siige wed naffn Claus Femmerlynn, som wor rømdt aff retthen till Danschen for nogenn thrette, thennom emellom wor.

15 Item haffde och for^{ne} schiipper fundit samme Claus Femmerliin her wtj byenn wed s. Mickils dags tiid nest forgangenn och her ladit hannom arrustere, dog er hand y samme arrustering affdragenn etc., och wor begierindis for^{ne} Hanns Guldsmedt, att wor nogen, som wiste aff for^{ne} Claus Femmerliin att siige, att the ther om wille tilsiige och thet tilkiennde giif- 20 fue.

⟨Peyther Pottemager.⟩

Item samme dag wor och tilstede Peyther Pottemager, salig Blasij Pottemagers broder, och begerede, att hand motte bekomme for^{ne} synn 25 broders bolig, som hand wtj bode y closterid, och att hannd motte bo-sette sig her wtj byenn, tha wille hand bruge sit handuerch redelige och skellige och beuise sig, som en lydig borgere bør att giøre aff synn for-mue, huilkit och bleff hannom vndt ogc tillsagdt, dog saa, atth hand schulle føre hiid mett sig breff och segill och god beuiissning fra borge- 30 mester och raadt deden, som hand fra kommer, huorledis hand och hustru haffuer skickit thennom, och huorledis the ere ther affskedit, och saa komme och anamme for^{ne} bolig att paaske nw nest komindis.

[80 v]

⟨Søffren Muere och Anders Brun.⟩

35 Item samme dag tilltalede Søffrenn Muere Anders Brønn, for hans hustru Karinne haffde tillsagdt Lizebet Søffrenn Mueris wquems ord och thalle, som hindis ære och gode røcthe wor anrørinnndis, huor till suare-de Annders Brønn, att hand ther inthid affuiste. Tha tilspurde Søffrenn

Muere Karine Anders Bruns, om hun wille bestaa, huess ord hun haffde
tilsagdt hans hustru, och om hun wiste ther nogenn skellig orssage till,
och suarede hun sig iche att haffue sagt *thet*, hinde kunde storligen anrö-
re, huor for begerede for^{ne} Søffrenn att hans vindnisbyrd motte
5 fremkomme for rette, som hannd ther om tilstede haffde.

⟨Hanns Niellssen windnede.⟩

Tha ere fremkomne thuenne borgere wed naffn Søffrenn och Boo, scho-
magere, huilcke baade schrifftlig och munthlig berette, att the hörde en
10 karll wed naffn Hans Niellssen, som thenn tiid laa till Arrilld Reffslars till
herbers, siige och bestaa, att hand hörde nogenn thrette were emellom
Søffrenn Mueris och Anders Bruns hustruer, och blanth anden thalle
och megen trette thennom emellom wör hörde hand Karinne Anders
Bruns siige till Lizebett Søffrenn Mueris, drag till Skottland och tag the
15 thw børn vare, thw fich ther, *thet* thw faa skam paa huert ledt, thw haff-
uer paa thig, *thet* icke er en allen langt, mett anden mere wnythig och
wtlbørlig thale, langt ydermøre end hand kunde dragis till minde.

⟨Mauritz Schriffuere.⟩

20 Item windnede Mauritz Rask Schriffuere, att hand samme tiid kom gan-
ginde frem for Søffren Mueris dør, och stod Karinne Anders Brons ther
wden for dørren och s(k)enthis mett [81r] Lizebett Søffrenn Mueris,
och Lizebett stod inden dørren, tha hörde hand Karine siige til Lizebet,
tag the thw børnn ware, thw fich, och ther hoss bannede hinde, menn
25 om Karine sagde hinde att haffue fongit samme børn y Skottland eller ey,
thett wiste hand icke och *thet* ey acthede.

Sameledis sagde for^{ne} Mauritz wed syn edt, att hand icke hörde Lizebet
giffue for^{ne} Karine nogenn werlig suar eller thale igenn.

30

⟨Anno 1562 then 9. decembris.⟩

I liige mode findis och eth windne tillforn wtj thenne bog aff en wed
naffn Lauritz Perssen y Sane, som windnede om thenne sagh.

Tha tilspurde Hendrich Moenssen Karinne Anders Bruns, om hun wille
35 bestaa slig ordt, att hun haffde thennom tillsagdt Lizebet Mueris, effter
the windnisbyrd hende wor offuergaen, huor till hun suarede ney och
sagde, att hun icke haffde sagdt thennom, dog kunde hun for^{ne} windne
icke imodsiige eller tilbage driffue.

Endt ladt och Søffrenn Muere tha læsse enn warafftig fordanskit cupie, som wor wdschreffuen aff eth lathins obit besegldt pergaments breff, huilchit wor wdgiiffuit wnder byes indzegill till Dundyg wtj Skottlanndt, indeholindis for^{ne} Lizebettz forelldre, opfödsell och omgenngillsse och 5 giiffuindis hinde bode paa syne forelldris wegnne, thisligist och paa hindis egen wegne eth gott, erligt windnisbyrdt om ecthe fødzill och erligt røcthe och omgiengillsse wtj alle maade.

[81 v] Thisligist tilspurde Henndrich Moenssen for^{ne} Søffrenn Muere, att 10 ther som hans hustru haffde ladit sig befinnde wtj nogen werlighet, enthenn för eller siiden hun kom y hanns wolld, och thet kunde hinde skellige beuisis offuer, om hand tha wille kiennde hinde for synn hustru? Huor till hand suarede kor<th> ney, menn all thenn stund ingen kunde beuise hinde nogen werlighedt offuer eller for^{ne} hindis gode 15 windnisbyrdt røgge eller forhindre, tha wille hand forsuare hinde som en hosbonnde bør att forsuare synn stalbroder, ther erlig er etc.

Ennd sammeledis tilspurdis for^{ne} Søffrenn Muere, om hand wille samme sag affstaa och formiddels erlige dannemendtz tilhiellp lade sig ther om 20 mett Anders Brun och hans hustru forlige, huor till handt suarede ney, men wor begierindis, att huess retthenn ther om wduiser, skee och wederfaris motte.

Tha effter slig sagenns leyghedt, som forschreffuen staar, er retthenn 25 thennom oplest och ther effter saa affsagdt for rette, att for slig wquemds ordt, som Karinne Annders Bruns haffuer tilsagdt Lizebet Mueris, huilke hinndis ære och gode røcthe er anrørinnidis, och icke kand hinnde thet offuer beuiise, tha skall Anders Brun paa hans hustruis Karinis wegnne bøde mod Søffrenn Muere paa hanns hustruis Lizebetz wegnne thuenne 30 førriethuge march och dannemendtz bønn, konngen och stadenn huer thennom 40 march effter priuelegigens lydillse, som thenn bezeglede dom wiidere indehollder och wduiser, Søffrenn Muere ther paa beschreffuenn haffuer, och finndis en warafftig cupie [82 r] wtaff indtegnidt y copie bogenn.

35

⟨Affkalldt emellom Hans Dauidtsen och Matz Krogemager.⟩

Item samme dag wor tilstede Matz Krogemager, bekiennde, att hand haffde oppborrid och wndtfangit aff Hans Dauidssen Slagtere all thenn

arffue och rettighedt, som hannom paa synn hustruis Kirstinis vegne er tillfallden effster hinndis affgangne moder, salig Cittze Hanns Dauidssens, och kiendis hand sig ther fore att were fornøgit, baade aff jordegodtz och indhaw godtz, rørinndis och wrørinndis, inthid wndertagit y noger maa-
de, och ther fore gaff hand for^{ne} Hans Dauidssen eth fast och wrøggeligt
affkalldt for sig, synn hustru, beggis theris børnn och sanne arffuinge,
ladindis *hannom* och alle hans sande arffuinge alldelis kraffislosse y alle
maade afster thenne dagh.

10 [82 v]

1563.

Anno dominj 1563 monndagen, som Kønndermøsse afftenn paafalldt,
och wor thenn 1. da(g)februarij paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis
Hendrich Moennsen och Hanns Pouillssenn, borgemestere, Jens Mo-
enndsen, Annders Saxenn, Jacop Hannssen, Rassmus Hannssen, Hans
15 Nielssen och Jørgenn Wiig, raadtmennndt, Jenns Jepssenn, byfogit her y
Hellzingør, mett menige borgere, som tha tillstede wore, tha bleff for-
hanndtledde thisse sager.

⟨2. ting.⟩

20 Jacop Hannssen paa kirckenns wegnne opødt eth huss och bygningh
staaenndis paa . . østenn for Thyge Smedt, huilckit huss Hans Pouilsenn,
borgmester, haffuer kiøbt. 2. ting.

⟨1. ting.⟩

25 Annders Bagere opbød enn gaard ligginndis paa Kampergaden, synnden
for Herlwff Perssen, som wor Anders Campis gaardt, 1. ting.

⟨3. ting.⟩

Saxe Clemmidssen opbødt Rassmus Nelaussens huss och bygningh, som
30 Nelaus Schreddere y bode, staaenndis wed Suingelenn.

⟨2. ting.⟩

Hanns Nielssen, *raadtmand*, opbødt 4 allne iordt wdt mod Adelgadenn
och 1 allen iord wdt medt stranden, maalinndis nedt igennom aff thenn
35 iord, som then gaard paa staar, huilckenn hand kiøbte aff *borgmester*
Hans Pouillssen och Jens Jepssenn byfogit, ligginndis thuert offuer fra
raadhussit etc.

⟨3. ting.⟩

Rassmus Ollssenn Bagere paa Lauritz Themmermandtz wegnne opbødt eth stöcke iordt ligginndis mod Sudergadenn hoss for^{ne} Lauritz Themmermandtz bolig. Mester Hans haffuer *thet* kiøbt. 3. ting.

5

[83 r]

⟨2. ting.⟩

Jørgenn Hannsen opbødt enn fierde part aff thenn jordt, som Jørgenn Lanthe paa boer.

10

⟨4. tingh. Matz Iensen skøthe sit huss.⟩

Mattz Jenssen opbødt sit huss ligginndis paa mellom gadenn westenn for Marinne Mickills hauffue iordt och østenn op till Niels Jensens hauffue. Jorden, som samme huss paa staar, hører Hilligesthus till.

Och tha samme tiid skøthe Matz Jenssen for^{ne} huss frann sig, synn hu-
15 stru, børnn och sande arffuinge och till Matz Knudsenn, hans hustru,
børnn och sannde arffuinge till euerdelig eye, bleff skødit stadfest aff
Oluff Schreddere, Hanns Ollsen och Rassmus Hanssen Bager.

20

⟨Lauritz Willatzen bekiende, att handt haffuer
soldt oc skøt syn gaardt till Oluf Jørgenssen.⟩

Item samme dag wor neruerinndis Lauritz Willatzen Schreddere, beki-
ennde, att hannd noger aar siiden forleden haffuer solldt Oluff Jørgenn-
sen, bysuendt her ibidem, en bolig mett huss och grundt ligginndis wden och
synnden for Suder gaden, nest op till for^{ne} Lauritz Willatssens egen
25 gaardt, som hand nw yboer, huilcken samme bolig mett huss och grundt
hand selff haffde her till tinge louligen opbudet och then skiøtte samme
tiid fra sig och alle synne arffuinge och till for^{ne} Oluff, hans hustru och
sande arffuinge, huilckit hannd och nw selff lyudeligenn tilstodt och
then hannom och hans arffuinge fry himle och tillstaa will for huer
30 mandtz tilltale.

Thisligist kienndis och for^{ne} Lauritz Willatzen, att hand haffuer opboridt
fuldist werd och fuldt bethallingh for samme huss och grundt aff for^{ne}
Oluff Jørgennsen, saa hannd ther for well fornøgit er.

Item kienndis och Lauritz Willatzen, att for^{ne} Oluff haffuer hannom
35 bethallid och fornøgit for en fry wandgang tyll hans brøndt y hanns
gaardt, saa lenge for^{ne} Lauritz leffuer etc.

[83 v]

⟨1. ting.⟩

Jacop Hannsen haffde ladit kallde Oluff Kock, Jacop Krogemager, Jacop Bagerē och alle andre, saa mange som staar igenn mett kirckenns rettighedt, och ther ingen møtte.

- 5 Och bleff aduarid y dag, att the och alle, huo the hellst ere, som ere kirckenn skyldige, skulle thett afflegge och talle y minde.

⟨Om maader och weeth.⟩

Samme dag tilluaridt Henndrich Moennsen, borgmester, att huer mand,
10 som borger er her y Hellssingør, schall møde y dag 14 dage paa Hellssingørs raadhuss mett synn allne, bissmere, sckeppe och potth att granndiske och forfare, huess retth eller wrett ther er eblanndt.

⟨Om gader att brolegge och rene att hollde.⟩

15 Sammeledis aduaredis, att huer mand schall brolegge och hollde reennth for synn forthaa, saa well wdt mett strannden som wdt modt gadernne, och huo som icke haffuer brolagdt for synn forthaa, baade modt gaden och stranden indenn *sankt Hans* dag midtsomer, hand straffis som for anden wlydighedt, och huor behoff gioris for byes strede, *thet* skall kem-
20 menæren haffue opsynn hoss.

⟨Wloulige priuetth. 1. ting.⟩

Item alle wloulige priuetth afflyussdis, och the, som priuetth wille hollde, skulle thennom iordgraffue, saa frempet the icke wille straffis effter
25 priueleggen, som tillforrn haffuer worit aduaridt.

⟨1. tingh.⟩

Thilluarid Jens Jepssen, att saa mange, som ere kommen hiidt och haffuer satth sig nedt her y byen, the skulle fremkomme och føre tillstede
30 breff och beuiissningh, hueden the ere komne, huorledis the haffuer thennom skickit, och the ere deden affskedede.

[84 r]

⟨Om hunde.⟩

Item tilluaredis, att alle hunde skulle binndis och hegtis, och huo som
35 will hollde hunde att løbe løsze, thennom skall mester mannden haffue loff att yhillsla, huor hand thennom kannd offuerkomme. Och ingenn hannom ther fore att offuerfallde wnder tilbørlig straff att wndtgiede.

⟨Om fiskere.⟩

Item alle fiskere skulle bere thenn fisk paa thorffuid, som the fanger, før enndt the sellge nogenn fremmid ther wtaff, och bleff tilluarid alle fiske-
re att skulle møde her paa raadhusid y dag 14 dage, ath ther om tha enn
5 enndelige besluthning forhanndlis skall.

⟨Om wectere.⟩

Item bleff och tilluaridt, att ingenn skall leye gamle menndt till att waage
om natten paa gadenn, ey hellder the, som icke ere borgere, menn the,
10 som wnge och stercke ere, att the dissbedre waretech hollde kunde, this-
list och thennom, som ere her wtj bye bosiddinnde.

⟨Jens Lauritzen.⟩

Samme tiid wor Jens Lauritzen anclagit aff Jacop Hannssen, wacthme-
15 stere, for hannd wor funden soffuende om natten nest tillformn, hand
wor leydt aff Frantz Perssenn att waage, dog bleff thett hannom tilgiiff-
uit paa thenn tiid for gutz och thenn menige mandz bønn skylldt mett
slig wilkaar, att ther som nogenn anden blifuer funden y slig eller an-
denn forsømillsse en anden tiidt, tha schall ther icke gaa nogenn forbøn
20 y noger mode, men straffis effter priueleggens lydillse.

⟨Den engilske quinde.⟩

Willom Skiindere gaff tilkiennde, att hand haffuer lowlige forfuldt thenn
engilske quinde for gielldt, huilckit Jens Jepssen, byfogit, bestodt. Och
25 tha bleff Rassmus Schomagere och Hanns Hattemagere wiiste till samme
quinde att tilsiige hinde, att hun schall stille hannom tilfredtz inden 14
dage, eller hannd faar wurdning y hindis boo.

[84 v]

⟨Gert Pottemagers skudtzmall.⟩

30 Samme dag skødt Niells Jenssen Geerth Pottemagers och hans hustruis
skudtzmall och wor begierinndis, att the 12 borgere, som ther paa wore
wtdagnne neste forgangne tingdag, theris wiidkaff fremsiige wille, och
bestode samme 12 borgere, bekiennde, att the icke andet wdspørge eller
forfare kandt, end for^{ne} Geerth Pottemagere och hans hustru haffuer
35 handtid och skickit thennom, then stundt the her wtj byenn bosiddinndis
wore, erlige och well mett leffnitt och omgiengillsse hoss nabo och gen-
bo och huer mandt, saa ingen kannd thennom andet paa siige mett rette.
Huilckit for^{ne} Niels Jenssen paa Geert Pottemagers wegnne begieritt be-
schreffuit och thett fich wedt eth beseglid thingswindtne.

⟨1. ting.⟩

Oge Pouillssen haffde ladit kallde Jørgenn y Luden, och hand icke møtte.

⟨Oge Pouillssen och Lauritz Ollsszen.⟩

- 5 Samme tiid tilltalede for^{ne} Oge Lauritz Ollssen och kraffde 1 daller, som hannd haffde anthuordet en hans bodtzmendt, huilcken Lauritz haffde loffuid att kiöbe hannom godtz til gode fore y Tydsklanndt, och sagde Lauritz, att hannd icke wiste sig att haffue faaitt samme penndinge, thij bleff thenn sag opsatt, till the thuenne bodtzmend, som for^{ne} Lauritz paa
10 then tiid haffde, hiemkommindis worder.

⟨Tønnis Schredere.⟩

- Item Hanns Dauidssen Slagtere tiltalid Thønnis Schreddere och kraffde noger penndinge, som hand hannom y løsse skyldig er, och bleff Thønnis forlagdt att stille hannom tillfredtz inden midfaste nest komindis och bethalle hannom summen, som beløff 20 s., huess hand *thet* icke gjør, beplichthid hand sig att wille och tha bethalle baade summen och kalldtz penndingen, som for^{ne} Hanns Dauidssen ther paa kastid haffuer, och om hand ther paa mere wdgiiftuit haffde.

20

[85 r]

⟨Rassmus Jennssen aff Søborrigh.⟩

- Item samme dag wor neruerinndis Rassmus Jenssen och hans broder Pouill aff Søborrig, och wor y dag hans wedtecthe dag, som hannd loffuede att føre tillstede beuiissningh om thenn part, hand kiende sig att haffue y Annders Byes gaardt her y byenn, och hannd dogh ingen windnisbyrd fremføre kunde.

Och skødt hand paa att thenn mand, som hand till windne eske wille, icke wor tillstede.

- 30 Item borgmester Henndrich Mogenrssen tilspurde for^{ne} Rassmus och Pouill om theris fader Jenns Sudere haffde nogenn tiid illdit eller kerdt eller talldt paa samme gaardt y synn tiid till tinge eller anden stedtz, før hannd døde, och the suaredē ney, att hannd *thet* icke haffde giort thett the affuiste, ey hellder the nogett ther om hørt haffde.

- 35 Thisligste tillspurdis the baade, om the nogen tiid til fornn haffde tallid om samme gaardt till thinge, siidenn theris fader døde, och the sagde ney.

Sammeledis tillspurdis the baade, om the tilforn haffde illdit eller kierdt

eller talldt paa samme gaardt, siiden Cittze Byes kom y Hilligiesthus och indgaff for^{ne} gaardt mett sig. Huor till the suarede ney, men dog sagde the, att the haffde hinnde saa tillsagdt, att hun motte først tillbudit then-nom, før hun gaff sig ther indt.

5

Item sagde for^{ne} Pouill Jennssen, att hand icke wiste eller trøste att bekomme nogenn beuiissning paa, att hans fader Jens Suder haffde ill-dit och kierdt paa for^{ne} gaardt nogenn tiid, men hand leffde.

10 Thette effter^{ne} godtz bekiende Annders Bye, atth Jens Sudere for^{ne} Rassmussis och Pouils fader fich [85 v] aff hannom och Cittze Byes mod thenn part, hand haffde y thenn gaardt, the ybode och indtgaff met then-nom y Hilligesthus.

15

1 søllff bellte,
7 par forgylle spennde,
4 sølffknappe,
1 sølffskedt paa 4 lod 1 quinte,
Item y rede penninghe 30 mark,

Enn røggit kiiste mett iordtbreffue och andet godtz y,

20

enn stoor brøggekiedill,
2 kaaber gryder,
1 liiden messing gryde,
1 stoer fode kiedill,
1 kiedillkrogh,
1 skaff.

25

Item bleff thenne sag opsatt effter for^{ne} Rassmus Jennssens och Pouill Jennssens begieringh till mondagen nest effter Quasimodo geniti søndag førstkommindis, [19. april], och tha sagde the dennom att wille møde och føre tillstede theris beuissning om samme gaardt, huilkit the then-nom baade forplictid, och tha endelige wndgellde, huess loug och rett er.

[86r]

⟨Jens Smørfodt.⟩

Johann Schreddere tilltalede synn gaardmand Jens Smørfodt, giiffuindis tillkennde, huorledis samme Jens er hiemkommen drucken en afsten till fornn och haffuer huggit och slagit y hans dørre och giort megenn wförm, thisligist gaff hannom wquems ordt och kallede hannom swie-ringh. Huor till for^{ne} Jens suarede ney, att hand haffde thet icke giort.

Tha fremgick Niels Fønnbo och windnede ther paa, att hand hørde for^{ne} Jenns huye, raabe, skryghe och lade megit illde, och sagde samme Niels, att hand haffde seeth, att ther er huggit och slagit y Jahanns dørre, dog wiste hand icke, om for^{ne} Jens haffde *thet* giort eller ey.

- 5 Niels Kirckilld windnede wed synn edt, att hand hørde for^{ne} Jens kallid Johann Schredere suiering.

Item Hans Dauidssen, Jørgen Clemmidssen, Theus Reffslare, Oluff Bødker och Mickill bleffue wduiiste aff thinge att forfare om samme slag och hugh, huilcke effter the haffde werit y for^{ne} Jahans huss, sagde the, att
10 ther wor nylig huggit och slagit y hans gade dør och andre døre, saa *thet* kienndeligt wor.

⟨Karinne Rassmus Bosens.⟩

Annders Saxenn, Jacop Hannssen, Jenns Jepssen, Rassmus Hannssen Ba-
15 ger och Niels Jenssen.

I thisse dannemendtz hender bleff woldgiiffuenn en sagh till liige och gode att forhanndtle emellom Karinne Rassmus Bosens och hindis suoger Mickill och Karinne Frostis om noger iordt.

- 20 [86 v] ⟨Peder Effuerdszen och Jacop Huidt.⟩

Samme dag wor neruerinndis en konng^e mats. schiipper wed naffuen Peder Effuerdssen och tilltallede Jacop Huiid om noger parth, som Jacops moder haffde y thenn gaard, som Jacop selff yboer, thisligist y huess indhaffue godtz ther fanndis.

- 25 Och suaredes Jacop, att haffde hans moder motte werit hoss hannom, och Peder Effuerdssen icke haffde tagit hinde till sig, tha motte hun therit paa syn part mett hannom. Ther till suarid Peder Effuerdssen, att for^{ne} Jacops moder gick barfodt och illde holldenn och ledt stor armod och sullth,

ther for tog hand hinnde till sig aff slig medynch, tha sagde Jacop
30 Huiidt, att hanns moder wor affsindig och eth willth mandiske, och ther for gick hun y slig maade ylde holldenn, huilkit hun icke ellers haffde hafft behoff.

Tha tillspurde Henndrich Mogennssen borgmester for^{ne} Jacop Huiid, om
hanns moder icke gick her y byenn effter allmøsse barfodt och illde holldenn,
35 huor till hannd suaredes ney och sagde, hun haffde icke behoff att tøgge, thi hand selff wnderholldt hinnde nødtørftig føde lige wed sig selff. Och tilspurde Henndrich Moennssen thenn menige mænd, som till-
stede wor, om thett er thennom witterligt, att for^{ne} Jacop Huidt moder

gick stackarlle gang och illde hollden, som *forschreffuit* staar, huor till the suarede alle ja.

Thisligist bestodt Albrit Schredder, Oluff Hellessen och Jens Krogemager, att *noger* tiid nw siiden forleden wore the wiiste till Jacop Huiidtz moder och tilspurde hinnde, huorledis hinndis sønn for^{ne} Jacop Huid hinde wnderholldt mett klede och føde, och gaff hun thennom ingen anden suar, endt hun sagde, huad skulle ieg faa, gud wedt alltiingh.

- 10 Thj begerede for^{ne} Peder Effuertssen, att ther motte ske eth redeligt skiiifste emellom for^{ne} Jacop och hans moder, om hues hinde burde att haffue for hindis part y gaardenn och aff guodtzis, saa hun kunde wiide hindis och hanndt sit ther wtaff.

15 [87r] *Jacop Huidt och Jens Krogemager.*

Item samme tiid sagde Jens Krogemager, att for^{ne} Jacop Huiidt icke haffde sig mod synn moder, som hannom burde, och sagde, att huo som gjorde hanns moder mest till gode, thenn forbannede Jacop och forfullde allder meest till onde.

- 20 Tha suarede Jacop Huidt och sagde till Jens Krogemager, thw waast enn ganng affuiist, gack och thag *thet* *vare*, och sagde Jacop, att hannd *thet* wille bestaa y hans øyen, hans windnisbyrd acthede hannd icke storth.

Ther paa beddis Jens Krogemager eth things windne och begerede, att 25 wy hannom thett beschreffuitt wille giiffue, att for^{ne} Jacop Huiid slig ord haffuer hannom tillsagdt inden tinge, och bleff ther paa wntagne thisse 12 borgere: Hans Schonning, Hanns Dauidssen, Hendrich Stalmester, Albritt Schreddere, mester Lydke, Knud Guldsmedt, Rassmus Ollsen Bagerre, Oluff Hellessen, Henning Joennssen, mester Hans Bardsker, Niels 30 Jennssen, Niels Jude.

Huilcke for^{ne} 12 dannemend effter theris beraadt sagde, att the hørde Jacop Huiidt inden tinge siige till Jens Krogemager, thu vor enn gang affuiist, gack och tag thett ware, dit vindnisbyrd acther ieg icke stort om, och hand sagde, att hand ville beuiisze hannom *thet* offuer y hanns øygne. 35 Item bleff och for^{ne} 12 borgere tilltagne att siige och bestaa, huess thennom witterligt wor, och huad the hørde aff then menige mandt om Jacop Huidtz moder, om hun led nødt och armodt och gick stackarlle gang her y byenn, och ther om sagde the saa, att *thet* er thennom selff

fuld witterligt, thisligist sagde the och saa thenn menige mand *thet* samme att haffue bestaad inden thinge, att Jacop Huiidtz moder gick stac-karlle ganng her y byenn, barfadt och illde holldenn y alle maade.

5 ⟨Jacop Huiidtz gaardt.⟩

Item end bleff och neste for^{ne} 12 borgere wdtagnne [87 v] att wurdere thenn gaardt, som tilhörer Jacop Huiid och hanns moder, och thett thennom emellom forhandtle, saa hans moder kannd ske fyldist paa synn anpart, baade aff gaardenn och guodtzit, och ther skulle mett 10 thennom offueruere Hans Nielssen, Jørgenn Wiigh, raadtmend, och Jenss Jepssen, byfogit.

⟨Fredrich Leyell.⟩

Samme dag haffde Jacop Huiid ladit kallde Fredrich Leyell och kraffde 15 hannom paa salig Sander Leyells hans faders wegnne 80 daller, som hand wor hans fader salig Lasse Huiidt skylldig.

⟨Jacop Huiidt.⟩

Och tillspurde Henndrich Moennssen *borgmester*, om for^{ne} Jacop Huiidt 20 haffde beuiiss paa samme giell och penninghe met Sannder, før thenn dom bleff wdtgiiffuen her till tingem emellom salig Sannder Leyell och hannom, huor till Jacop suarede ja, och sagde, att hand icke haffde thenn bekommitt, siidenn for^{ne} dom wor wdt giiffuenn.

Tha tilspurdes Fredrich Leyell, om hand haffde same dom tillstede, och 25 sagde hannd ney, men sagde, att hand wor y hans medarfuingis foruar-ring och giømme.

Thj bleff thenn sag opsatt, till Fredrich samme dom tilstede førinndis worder.

30 [88 r]

⟨Karinne Anders Bruns.⟩

Samme dag wor och inden tingem Søffrenn Muerē och hanns wedderpart Anders Brun och hans hustrue Karinne, och tha bleff lest thenn dom, thennom er giiffuenn emellom om wquems ordt, som Karinne Anders Bruns tilsagde Søffrenn Mueris hustru Lizebet, huilcken dom wor end 35 tha wbesegllid, och tha samme tiid bekiennde Karinne Anders Bruns och bestod for menig mandt, att hun haffde tillsagdt Lizebet Mueris saadan-ne ord, som samme dom nochsommelige inde hollder, huilcken findis indcopiritt y copie bogenn etc.

〈Lauritz Themmermandt.〉

Samme dag bleff och lest inden tinge thenn dom, som the 12 borgere haffuer wdtgiiffuit paa Lauritz Themermandt, om huess hand falldenn er att böde for wquemdtz ord och bander, som hand modt borgemester, raad och byfogit fosseligenn sagdt haffuer etc. Och tha bekiennde Lauritz Themmermand obenbarlige, att hannd sig forsett haffde, som samme dom indehollder, och begierede naade.

Ther effter sagde hannd sig att wille affbeuise, huess ordt Oluff och Christiernn, bysuenne, om hannom windnid haffde och y for^{ne} dom indeholldis. Och wor thisse effter^{ne} hand paasködt, Jep Lassenn, Jørgen och Hendrich boenndis paa Hueenn. Item Christen Thromslare och hannom bleff forelagdt att føre synn beuiiss her till stede y dag 14 dage.

[88 v]

〈Knud Ploffs iordt.〉

15 Anno domini 1563 thenn 3. dag februarij wor forsamlid borgmester Hanns Pouillssen, Jens Moenssen, Annders Saxenn, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssen, Jørgen Wiig, raadtment, Jens Jepssen, byfogit, Søffrenn Muerre, Oluff Hellessen, Mattz Laurssen, mester Hanns Bardsker, borgere, huilcke dannemendt haffuer setth thenn jordt, som Knud Ploff paa boer, for aarlig leye att skulle giiffuis ther aff aarligenn till s. Olaj kircke her wtj Hellssingør 24 s. danske till sankt Mickills dag att yde och wdgiiffue.

Och ligger samme iordt østenn op till Niels Frostis gaardt och westenn op till Hans Kleynssmedtz gord.

25

Samme aar thenn 8. dag februarij paa Hellssingørs raadhuss, neruerindis borgmester Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Morthen Perssen, Jørgenn Wiig, raadtment, mett menige burgere och allmue, som tha wor tillstede.

30

〈Søeretten bleff lest.〉

Tha samme tiid bleff lest paa Hellssingørs raadhuss thenn danske søereth, huor effter thenn menige søfarinnde mandt shall rette sig, neruerindis tha menige borgere och allmue.

35

〈Om kongenns skoffwe.〉

Samme dag bleff tillwaridt, att huer mand shall vere konngens skouffue alldelis wbewarede och inthid hugge ther wdj, faa frempet the icke wille straffis, huo ther met besiinndis.

[89r] Anno dominj 1563 thenn 15. dag februarij paa Helsingørs raadhuss, neruerinndis Henndrich Moenssen och Hans Pouillssen, borgemestere, Jens Moenssen, Jacop Hanssen, Anders Saxenn, Rassmus Hanssen, Morthenn Perssen, Jørgen Wiig, raadtmendt, Jens Jepssen, byfogit, 5 mett menige burgere och allmue, som thenn dag tillstede wor, bleff forhanndlede thisse sager.

⟨3. tingh.⟩

Jacop Hannssen opbød enn bygning staaenndis paa kirckenns jordt 10 embellom borgmester Hans Pouillssen och Tyge Smedt, huilckenn bygning for^{ne} Hans Pouillssen haffuer kiøbt.

⟨3. ting.⟩

Ennd opbød Jacop Hannssen paa Hans Nielssens wegne 4 allne iordt 15 wdt mod Stengaden och 1 allne vd mod strandenn aff thenn gaardt, som Hans Nielssen kiøbte aff borgmester Hans Pouillssen och Jens Jepssen, byfogit.

⟨3. ting.⟩

20 Jørgenn Hannssen opbød fierde parthenn aff thenn iordt, som Jørgenn Lanthe paa boer.

⟨1. ting.⟩

Annders Saxenn opbødt Lauritz Hoffmannetz gaardt, som Jørgenn Wa- 25 le y bode.

⟨2. tingh.⟩

Willom Nacth opbødt synn gaardt, som hand selff yboer.

30

⟨2. ting.⟩

Annders Bagere opbødt Annders Campers gaardt ligginndis paa Camper gadenn.

⟨1. ting. Rassmus Kongis halffue gaardt.⟩

35 Jens Jepsenn opbødt halffdelenn Rassmus Kongis gaardt. Och samme tiid giorde Willom Nacth besetningh ther paa, att hand motte bekomme huess gielld, som hannom aff Rassmus Konge tillstaar y samme halffue part, effter som thett sig forstrecke kunde.

[89 v] <4. ting. Lauritz Themmermandtz iord bleff sckøtt. >

Rassmus Ollsen Bagere opbødt eth stöcke iord paa Lauritz Themmermandtz wegnne ligginndis mod Sudergadenn westenn for thenn bolig, Lauritz Themmermand nw selff yboer. Huilckenn iord Rassmus Ollsen
 5 effter then fulde macth, hand aff forne Lauritz Themmermand ther om haffde, samme tiid skiotte fra Lauritz Themmermandt, hans hustrue, børnn och arffuinge och till mester Hans Rosenbergh, bardsker, hans hustru, børnn och arffuinge till euerdelig eye, skødit stadtteste Annders Was, Oge Pouillssen och Oluff Hellessenn. Item finndis samme fullde
 10 macth indtagdt y Hellssingørs byers giømme.

<2. tingh. Kirckens gieldener. >

Item wor y dag Jacop Hansenens andet ting paa alle thennom, som ere skyldige till kirckenn, y huess maade thett er, att the thett betalle och af-
 15 legge wille, och thennom bleff forlagdt att tale y minde inden neste kom-
 minde tingdag, saa frempet theris breffue, som the haffue paa kirckens
 iorder eller huss, icke skulle giøris machthis løsse och the selff wduisis och
 andre igen indsettis, som bethalle ville och giøre fyldist.

20 <1. ting. Anders Saxen och Willom Nacth. >

Annders Saxenn effter en fuldmactis lyudillsse tiltalid Willom Nacth och
 kraffde hannom 26 daller paa en mandtz wegnne aff Laugholm wed naffn
 Niels Boszen, och Willom begerede frist och forplictid sig att wille fare
 till samme mandt och stille hannom tilfredtz inden 14 dage her nest effter
 25 och føre mett sig ther om beuiissning tilbage igenn.

<1. ting. >

Claus Niellssenn opbødt eth søllffbellte, som hannd haffuer y pannth aff
 Daaritte Møllenbechs.

30

<1. ting. >

Jenns Søffrennssen lodt kallde Willom Skiindere, och hannd icke møtte.

[90r] <2. tingh. Beuisning att føre tillstede. >

35 Jenns Jepssenn tilluarid alle thennom, som haffuer bosatt sig her wtj by-
 enn och icke haffuer ført theris beuiissning tillstede, huedenn the ere
 komne, att the skulle fremkomme och giiffue thet tillkiennde, att manndt
 kannd wiide besked om thennom.

〈2. ting. Om schatt.〉

Sammeledis tilluarid Jenns Jepszen alle thennom, som staar igenn mett skatt, att the skulle thett afftalle hoss kemmeneren.

5 〈2. ting. Wloulige priuet.〉

Item afflyussde Jenns Jepssenn alle wloulige priueth, som ere enthenn mod gader eller wdt mod stranden, att the skulle thennom iordgraffue eller afflegge, som the icke wille straffis effter priueleggenn.

10 〈2. ting. Gader att brolegge.〉

Sammeledis om gader att brolegge mod stranden saa vell som anden stedtz inden midsommer først komindis wnder theris høyeste faldtzmol.

15 〈1. ting. Jenns Krogemagere.〉

Item Jenns Krogemagere skødt sit skell och skudtzmall for menige allmue och tillspurde, om nogenn haffde hørt hannom werit foruiist nogenn tiid, saa hand icke motte staa y loug och thoug mett dannemendt eller were bethroenndis, thisligist om nogen wiste mett hannom andet, ennd thett som erligt och gott er, eller haffde hannom att beskylld, och 20 hand fitch gott windnisbyrdt.

25 〈4. ting. Saxe.〉

Saxe Clemmidszen opbødt thenn bygning, som staar wed Suingelenn och Rassmus Nelaussen tilhør.

30 〈Niels Søffrensens affkalldt.〉

Item Franndtz Bagere, Adriann Kandegötter, Jens Jørgenszen och Rassmus Hanssen Bager, haffuindis fuld macht aff Peder Jørgennsen y Kiøge, bekiennde, att the haffuer opborrid aff Niels Søffrenssen allt, huess thennom kunde mett rette tilkomme effter theris salige fader.

Och ther fore gaffue the Niells Søffrenssen eth fast affkald for thennom och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, baade for rørinndis och wrørinndis y alle maade.

35 [90v] Annders Saxenn, Jørgenn Wiigh, Casper Hannsen, Jacop Hannsen, Fredric Leyll, Niels Jenssen.

〈Om wech och maader.〉

Thisse for^{ne} menndt ere the, som lignede och offuersaa wechter och maader, effter som thennom töckis rett att were och the antsuarre wille.

- 5 Och tilluarid *borgmester Henndrich Moenssen*, att huo som effter thenne dag worder befunden att maale eller weye mett thenn wech eller maade, som wbrenndt eller wstemplidt er, tha skall thenn, som kiøber, giiffue thett fogeden tillkiennde, och siidenn gaa ther straff effter som wedt bør.

10

〈Weise mestere.〉

Item samme dag bleff thisse effter^{ne} dannemendt, som er Anders Saxenn, Jacop Hannsen, Casper Hannsen och Niells Jennsen, wdkaarede och tilltaggne aff *borgemestere, raad oc byfogit* att skulle y thette aar om fra fastelaffuenn nw til stundinde och till fastelaffuenn igenn komminde anno

- 15 64 haffue opsyun hoss skiifste och børnne godtz och besonnderlige, huor fattige encker och faderlosze børnn ere, som ingenn gode eller tro forsuar haffue, paa thett att thennom ingen wrett skall offuergaa eller theris godtz wnyttelige wmbkomme, och huor arffuenn er stoer, tha mue the begiere annde dannemendt thennom tillhiellp y samme theris be-

20 stillingh.

〈Børne guodtz.〉

- Item huess godtz, som smaa wmonndige børnn tilkommer, skulle for^{ne} menndt icke tillstede att wdfaais till noger fore leye thett, som forargis kanndt, 25 menn enthen foruaris thennom till troer haand och beste eller och sellgis for penninghe, er thett formuenndis, att ther kand gaa renthe wtaff samme penninghe, tha mue the thett y saa mode wdtfaa till wisse foreffnede, dog att *thet* icke forkommis eller børnene frauendis, er thett icke, tha mue samme børnn thære ther aff till theris nødtørftige wnder- 30 holdning, eller om thett icke behöffuer, y andre maade vendis thennom till gaffnn och beste.

[91r]

〈Gader att holde rene.〉

- Samme dag bleff aff thinge wdtagnne thisse effter^{ne} burgere, som ere: Ja- 35 cop Hanssen och Morten Perssen raadtmed, Hanns Skoning, Fredrich Leyell, mester Lydke Bardsker, Albrit Skreddere, Jens Krogermager, Saxe Clemmidssen, mester Hans Bardsker, Rassmus Hannsen Bager, Hans Olsszenn och Mattz Laurssen, Johann Busserdt, Rassmus Ollssen Bager,

att skulle affsiige enn endelige skick och wane, som effter thenne dag her wtj Hellssingør holldis skall om gader att hollde rene, mogh att wdføre paa Sandenn etc., och huess straff ther hoss skall følge hoss the forsommelige, som her nw effter finndis:

- 5 Først skall huer mand, som burger och bosiddinndis er her wtj Hellssingør, lade giøre reen nth for synn forthaa huer løffuerdag effter middag wdenn all forsømmillse, saa well wdt mod strannden som wd mod stredit eller Adellgadenn, och huo som icke haffuer less mög paa en dag att lade wdt age, hand skall lade bære y syn gaardenn och icke lade ligge paa gadenn, thett som tha er saffnidt, indtill hand fonger less att lade wdtføre. Haffuer nogenn behoff att goede eller lade føre mög paa synn haffue, tha maa hand thett ther till bruge. Thislistig huo som haffuer behoff att opfylle theris waser bag theris gaarde wdt met stranden, om hand er wdskaaren aff wandt, tha maa mand thett giøre och icke ellers kaste
 10 15 mögit y strannden. Men huer, som icke y saa maade bruger mögit som the haffue, the skulle age thet wdt paa Sandenn wden byenn och ingen anden stedtz.

Item the, som boer wdenn broenn, skulle føre thett mög the saffne
 20 wdenn Suingelenn att opfylle then strøm mett, som løffuer aff graffuen, och the, som boer inden broenn, skulle age theris paa Sandenn, som før er rørdt.

Finndis nogenn forsømmelig eller emod nogenn aff thisse støcker att giøre, hand skall bøde, for huer gang bryder, 4 s. danske, the thre till
 25 konningen och byenn och thenn fierde till thienerne, men ther som thienerne findis forsømelige eller seer igennom fingre met nogen, tha skall then, som thennom kand rettelige anclage, haffue the 4 s., och the settis y fengxill y thu dage till wand och brødt.

30 [91 v]

⟨Om fiskere.⟩

Samme dag bleff giort saadann skick att skulle holldis effter thenne dag
 35 → yblannth fiskernne her y Hellssingør, som fiskernne och selff samtochte, och wor samme tiid tilstede aff fiskernne Lauritz Esbernszen, Lauritz Lessø, Morthenn Knudssen, Lauritz . . mett mange andre.

35 ⟨Superius thenn 11. septembris anno 62.⟩

Item ingenn fiskere skall effter thenne dag wdroo paa stranden att sette garn eller kaste kroge om søndags netther, søndage eller andre hellige

dage, nar thieniste holldis y kirckenn, før end tolff er ringdt om middagen.

Sammeledis schall ingenn stampe orm paa for^{ne} dage, før thenn tiid er forløffuen, som for er seth, wnder tagit om fastenn och om høst fiskit,
tha ramme huer synn tiid, som leyelighedenn till siiger, baade mett garnn
och kroge etc.

Item ingen fiskere skall effter thenne dag sellge nogen fisk till wdtlen-
ding eller fremmede wtaff synn baad eller wid strandenn, men allt huess
fish the fonger, thenn skulle the bære paa thorffuidt och ther hollde
then fall, huo som kiøbe løster, och kommer en burgere till strannden,
som her y byenn hiemme haffuer och for merkelig orssage skylldt will
kiøbe fish vtaff fiskerenns baadt till sit behoff, tha maa *thet* tilstedis.
Huo som worder befundenn att gjøre her emodt, hand haffue forbruth
thenn fish, hand faar, halffdelenn till Hilligesthus och halffdelenn till
fattige hussarme.

[92r]

⟨Byes ferrie.⟩

Item samme dag bleff byes ferrie anthuordit Lauritz Lydkeszen och bleff
tilluaridt:

Att ingenn, som haffuer skuder eller baade, skulle offuerføre her fra
byenn, nar som byes ferrie eller ferrie baadenn er tillstede, och ferrienn
eller baaden forfracthid worder.

Kommer och nogen herre eller ridder mānndtz mandt hiid, som will off-
uer, och hannd will leye nogen anden mandtz baad offuer, tha stander
thet y theris eygit kaar.

Menn ther som nogenn worder befunden att stinge sig ther emellom el-
ler lader sig fracthe byes ferriemand wattspurth, tha liide hand ther straff
fore.

30

⟨Jacop Huiidt.⟩

Fredrich Leyell tilltalede Jacop Huiid och kraffde *hannom* 45 daller, som
Lasse Huiid wor salig Sannder Leyel skyldig effter thenn doms lyudill-
sse, som her same stedtz er wdtgiiffuen emellom salig Sander Leyell och
Jacop Huiidt, och suarid Jacop, att then gielld er affbetallen, huor om
hannd fremlagde en schrifft och register, att Fredrich skulle blifue han-
nom skyldig 35 daller, som dog icke wor nøgactige.

Borgmester Hendrich Moenssen tilspurde Jacop Huiid, om hand haffde
nogit att siige mod then dom, som *her* er wdtgiiffuen, emellom salig San-

der Leyell och hannom och om thett er nogit wrett indsett, huor till hand suarede ney, men sagde samme dom att were redelig och rett y alle mode. Sagde och Jacop Huiidt, att hand icke haffde bekommit nogen beuiss aff Hermin Mayners, siiden for^{ne} dom er wdgiiffuenn.

5 Jacop Huiid beropte sig paa Hans Niellssen, att hannom er witterligt om for^{ne} gelldt, thj bleff sagenn opsett, til Hans hiemkommer, och effter hans windnisbyrdt sagde Jacop att wille lade sig nøge.

[92v]

⟨Engilske quinde.⟩

10 Oluff Hellessenn, Hanns Dauidssen, Rassmus Skomager, Hans Hattemager.

Thisse for^{ne} dannemend bleff wdtagnne och tilskickede aff Jenns Jepssen, byfogit, att skulle wduardere aff thenn engilske quindis boo saa megit godtz, som hun kiennder sig att were Willom forrd gield skylldig, 15 huilckit Willom aff fogedenn wor begierinndis, effther thj hand hinde lougligen forfuld haffde.

⟨Borgeskaff.⟩

Thisse effterschreffne suore borgerskaff.

20 Jenns Niellssen, hans forloffuer Christenn Brøggere, som god sagde for hannom, att hand shall were hørig och lydig, skatte och skylde till gode rede wtj 3 aar om och fornøge kemmeneren etc.

Hanns Therning, hans forloffuer Rassmus Hanssen Bager, som loffuid 25 for hannom y liige maade.

Niells Jenssen Schredder, forloffuere Oluff Schredere, y liige mode, som for er rørdt.

30 Albrit Jørgennssen, forloffuere Rassmus Hanssen, raadmandt, mett liige wilkaar.

⟨The som finge loff att bosette sigh her y byen.⟩

Thisse effter^{ne} bleffue samtocthe aff borgmester och raad och byfogit och 35 menige allmue att motte fløtte hiid till byenn och her bosette sigh som er:

Oluff Perssen aff Søborig, Frantz Niellssen aff Bleginn, Jens Jpsenn, Bo Perssen, Peder Hudbo, Oluff Hermandssen och Niels Skoningh.

Och thennom bleff saa tillsagdt, att saa mange aff thennom, som haffuer boid paa kronens eller andet herre gods, the skulle mett *het* første føre hiid tilstede beuiisning fra theris herskaff, huorledis the ere aff theris godtz affskedede, ther hoss beuiisning aff theris sognnemendt,
 5 huorledis the haffuer skickit thennom och hafft thennom mett theris om-giengillsse.

[93 r]

⟨Lauritz Themmermandt.⟩

Samme dag møtte y rette Lauritz Themmermandt haffuindis mett sig en
 10 beuiss wdtgiiffuenn paa Hueen wnder Her Grerssis och andre danne-mendtz indtzegill ther samme stedtz, mett huilckenn hannd wille affbeuist the ord, som Oluff och Christiernn, bysuenne, om hannom windnid haffuer, och samme beuiss vor icke nochsom och nøgacthigh, huilcken nw bleff indlagdt y byes giømme, och er thenn sag bleffuenn
 15 opsett till Franndtz Brockennhuss hiid komindis worder.

⟨Hans forloffuere.⟩

Samme tiid opsagde the 4 borgere thett løfste, som the till Jenns Jepssen
 paa samme Lauritz Themmermandtz wegne loffuid och godsagdt haffde,
 20 om huilcke tillforn er melldt, och haffuer thisse effter^{ne} borgit och loffuid for hannom paa ny, som er Hanns Ollssen, Christoffer Slagttere och
 Niels Kirckild, beplichtinndis thennom at̄ skulle føre hannom tillstede,
 nar thennom ther om tillsigis, wnder 100 daller fortabilsse.

25

⟨Anders Piiffuers, Hans Tromslare.⟩

Wor och samme dag neruerinndis Annders Piiffuere och Hans Trom-slars, loffuede och tillsagde borgemestere, raadt och byfogitt theris willige thieniste først eth aar omkringh, att the alltiid wille were till rede och lade thennom findis thiennstachlige, ehuor och nar the paa
 30 byes wegnne behoff gioris och ther om aff *borgmestere, raad eller byfogit* tillsigis, dog huess the thienne loffuid her wtj byenn, skulle the bethallis for theris thienniste och ingenn stedtz wddrage her wtaff Hellssingør eller thennom forsiige till noger wedskaff wden byes, wden the haffue thett mett minde. For samme theris thieniste, som the ere byenn pligtige
 35 och haffuer wdloffuid, tha skulle the middeler tiid were fry for all skatt och thynnge och thennom haffue till viss lønn om aaridt 2 daller. Mere er thennom icke tillsagdt.

[93 v ubeskrevet]

[94 r] Anno 1563 thenn 18. dag februarii paa raadstuen her wtj Hellssin-gør, neruerindis Henndrich Monssen, Annders Saxen, Jacop Hannssen,
 5 Rassmus Hanssen, Morthen Perssen, Jørgenn Wiigh, raadtmend, Jenns Jepssen, byfogit, Fredrich Leyell, Hanns Schoning, Oge Pouillssen, Anders Korne, mester Lydke, Franndtz Bager, Saxe, Jørgenn Hannssen, Albrit Kremmer, Jørgenn Themmermand, Anders Schreddere, Rassmus Schomager, Jørgenn Keysser, Adriann, Hans Kock, Henndrich Stallme-
 10 ster, Anders Kremmer, Oluff Hellessen, mester Jacop, mester Hans, Niels Jenssen, Anders Was, Johann Buss, Casper Hanssen, Matz Laurssen och Albrit Schreddere, borgere.

⟨Bagere.⟩

15 Samme dag wor tilstede alle bagernne her wdj byen, som wor Rassmus Hannssen, Rassmus Ollsenn, Anders Bagere och Lauritz Bagere och tha samme tiid bleff weyd och offuerslagit alle slauss brødt, som finndis fall fra bagere windue, och er fundenn stoer brøst paa, saa att inthid hollt, ey hellder ner opslø mett then tilbørlige wecth, som thett burde, och
 20 bagernis skraa inde hollder, huilkit the selff icke kunde siige ney till, ey hellder thennom ther wdj y noger mode wndskyllde.

Samme tiid wore thisse effterschreffne tillstede aff borgernne, som bage grouff brød och sellge, huilkit fanndis och frauectight, som er Franndtz
 25 Bager, Hans Bagere, Kirstinne Guldsmedtz, Lauritz Kelldersuend, Karinne Lass Muncks och Anders Themmermandtz hustru. Thennom bleff nw første gang paa mynth att bage gott brødt, saa fattight folch kand haffue skell for theris penninghe eller forholde thett wdenn the ville straffis etc.

30

[94 v ubeskrevet]

[95 ar] Anno dominj 1563 thenn 19. dag februarij, tha wor neruerinndis y Jenns Jepssens, konng^e mats. byfogdis, stue her wdj Hellssingør Matz
 35 Skeyell, befallinngs mannd paa Krogenn, Henndrich Moennssen, borgemestere wtj Hellssingør, Jenns Jepsenn, byfogit, Per Fønnbo, Niels Jenssen och Pouell Thommissen, borgere ibidem.

Samme tiid tha wor fremkalldit Margrethe Peder Judis Fiskeris hustru,

- och er hinnde tilkiennde giiffuit wtaff Matz Skeyll, huorledis hindis hosbonnde for^{ne} Peder Jude er berøft och wdtlagdt aff en wedt naffn . . boenndis . . som nw nylige er bleffuenn retth for Fredrichsborrig for sit thyffuerye, och for hannd haffuer werit befunden att haffue skutt dyur
 5 och willd paa skouffuene *her* omkring ligginndis emod kong. mats. willie och wdenn all mynde y alle mode, saa att for^{ne} Peder Jude haffuer werit medwidindis y then sag och aff samme dyure kød fonngit haffuer, och tillspurdis for^{ne} Margrethe, om hun ther nogit aff uiste, att hun thett bestaa och fremsiige wille.
- 10 Tha haffuer hun bekennd och tillkiennde giiffuit, att nw wed pass 8 aar siiden forledne tha haffuer . . wdsenndt synn dreng (huilcken hun icke kiennde *eller* wiste nogit aff att siige) hiid till byenn mett en lerridtz pose, wdj huilckenn pose wor nogit kødt, som hun icke saa och ey hellder samme pose opløssde, och samme dreng er kommen hiem till thoris
 15 mett for^{ne} pose, och huess ther wtj wor, begierinndis, att the wille wiise hannom, huor Blasius Potthemager boer, tha tog hun synn kaaffue offuer sigh och tog samme pose, som drengen wdførde, mett *thet* ther wor wdj wnder kaaffuen och fulde hannom saa heden ind y Blasius stue och ther anthuordede Blasius posenn, och ther Blasius haffde tagit posen
 20 till sig, tha gick hand strax op y sit herberge, met huess ther wor wdj, och icke opløssde thenn *eller* saa, huad ther wdj wor y stuen. Ther hand haffde werit y *herbergit* [95 av] mett posenn och lagdt wtaff, huad ther wdj wor, tha kom hand ther effter ind y stuen mett posen igen och gaff dren gen, som posen fremførde, 8 *eller* 10 s. for thett, som ther wdj wor, och
 25 fich hannom posenn igenn, for samme penninghe købte hun drengen en pott ædicke, och for the andre penninghe købte hand fisk att føre hiem, dog købte hand then icke aff hindis hosbonde Peder *eller* y theris gaardt, men en anden stedtz, hun icke aff uedt.
- Item tillspurdis hun huj hun fuldde drengen frem till Blasius och suarede
 30 hun, att budit wiste icke huor Blasius bode.

Thilspurdis for^{ne} Margrethe, om hun saa Karinne Blasius Pottemagers hustru, *eller* om hun wor inde, ther hun bar posen frem, huor till hun suarede ney.

Thj bleff och samme tiid tilkallid for^{ne} Karinne, Blasij Pottemageris
 35 effterleffuerske, och er hun tillspurdt, om hun wiste nogit aff thenne handill att siighe, huor till hun suarede och haffuer saaledis bekenndt och tilstaaid, att nu 6 *eller* 8 aar siiden tha kom for^{ne} Margrethe Per Iudis hiem till hindis och bar hinde eth halfft bryst stöcke wtaff eth wngt

dyure, men huad slauss *thet* wor wtaff, *thet* wiste hun icke, och haffde Margrethe samme halffue bryst stöcke y eth fad och sich hinde *thet* selff och icke hindis hosbonde Blasius, och ther for gaff hun Margrethe 3 eller 4 s. och icke mere. Menn om Blasius haffde fongit nogit köd *eller* andet 5 sligt aff Margrethe, enthen för *eller* siidenn, *eller* aff nogen anden y noger mode, *thet* wiste hun icke wtaff.

Item sagde och for^{ne} Margrethe, att huerckenn hinndis hosbonnde Per Jude, hun selff *eller* nogenn aff theris, *thet* hun aff ued, bar enthen dyure köd *eller* andit sligt till nogen mand *eller* quinde nogen tiid y theris dage 10 *wndertagit then* tiid.

[et ubeskrevet og upagineret blad]

[95 br og v ubeskrevet]

15

[96 r] Anno 1563.

Monndagenn nest effter s. Mathiæ apostolj dag, som wor thenn förste dag martij, paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis Henndrich Moennssen och Hanns Pouillssenn, borgemestere, Jacop Hannssen, Rassmus Hanssen, 20 Hanns Niellssen, Morthen Perssen och Jørgen Wiigh, raadmendt, Jenss Jepsenn, byfogit, mett menige borgere, som tha ting sögte, bleff forhandlid thisse sager.

⟨2. tingh.⟩

25 Jørgenn Wiig paa Anders Saxenns vegnne opbød Lauritz Hoffmandtz gaardt, som Jørgenn Wale y bode.

⟨2. ting.⟩

End paa Annders Saxens wegne tilltalid Jørgen Wiig Willom Nacht for 30 nogenn penninghe, som Willom skyldig er enn mand aff Laugholm wed naffn Niels Boszen.

⟨3. ting.⟩

Willom Nacht opbødt synn gord, som hannd nw wdj boer.

35

⟨4. tingh. Borgmester Hans Pouilssen sich schøde
paa en bygning fra kircken.⟩

Jacop Hannssen, kirckeuerge, opbød en bygning, huss och heffd,

staaenndis paa en kirckenns iord och grund her wdj Hellssingør nest we-
stenn op till borgemesters Hans Pouillssens gaard och østenn op till Ty-
ge Smedtz gordt, huilckenn bygning, huss och heffdtt hand samme tiid
skøtte fra s. Olaj kircke her wdj Hellssingør och till borgemestere forne
5 Hans Pouilssen, hans hustru, børn och arffuinge til euerdelige eye. Bleff
stadfest aff Hans Schonning, Jørgenn Hanssen och Fredrich Leyell och
bleff samtocth, att borgmester Hans Pouilssen skall bygge och forbedre
samme iord inden dag 3 aar met eth 2 lofft høigt huss wd till gadenn.

10 [96 v]

⟨3. ting. Kircke gelldt.⟩

Jacop Hannssen tilltallede alle thennom, som ere kirckenn pligtige och
skyldige y noget mode, att thet skulle afftalle och haffue y minde in-
den 14 dage, wdenn huer serdelis will tilltallis och for rette kalldis wed sit
naffnn och siidenn straffis ther fore.

15

⟨3. ting. Schatt.⟩

Sammeledis tilltallede Morthenn Perssenn alle thennom, som staar igenn
mett schatt, att thet skulle thet afftale indenn neste tilkommende tingdagh
eller straffis.

20

⟨3. ting. Wloulige priuett.⟩

Item Jenns Jepssen afflyussede alle wloulige priuetth, som ere enthenn
mod gader, streder eller wdt mod stranden, att thet skulle ødeleggis eller
iordtgraffuis wnder theris faldtzmoll, som finndis wlydige her emodt.

25

⟨3. ting. Gader atth brolegge.⟩

Thisligist att huer mand skall brolegge for synn forthaa, saa well wd mett
strannden som Adelgader och streder, indenn s. Hans dag midsommer
først kommindis wnder theris høyeste faldtzmoll, som findis wlydige.

30

⟨1. ting. Baade och skuder schall icke opdragis
paa nogen mandtz forthaa ved stranden.⟩

Bleff och aduarid, att ingen schall opdrage baade eller skuder paa synn
forthaa wed strandenn effter thenne dagh, men wdenn byenn, enthen
35 ved then ene ende eller thenn anden.

⟨2. ting. Jens Krogemagere.⟩

Jenns Krogemager skød sit skell for menige mandt, tilspørginndis om

nogen haffde hørt hannom werit affuiist, saa hand icke motte staa hoss dannemend eller wiste met hannom andet, end thet som erligt er, och hand fitch gott windnisbyrd.

5 [97 r]

⟨Oluff Schotte.⟩

Oluff Schotte, som kom aff Søborrigh, bleff samtocth, att hand motte bosette sig her wdj byenn, dog schulle hannd føre mett sig breff och beuiissningh hid tilstede fra thenn, som paa konnge mats. vegnne suarer for Søborrigh, och fra synne bymend, huorledis hand sig ther haffuer
10 skickit och er dedenn affskedit etc.

⟨Lauritz Thermermandts dom att beseglle.⟩

Samme dag bleffue eskede the 12 borgere, som haffuer wdgiiffuit thenn dom paa Lauritz Themmermand, att the samme dom beseglle och fuld-
15 gøre wille, och thoge samme dom till thennom, och effter theris beraad begerede the frist ther mett till y dag fiorthenn dage, huilkid thennom och bleff samtocth, dog saa, att the tha wdenn all wndskylding skulle thenn fuldgøre och all hiellperede y alle mode, huilckit the och alle samptligenn beuillgede.

20

⟨4. tingh. Claus Femerlingh.⟩

Item Hanns Guldsmedt paa en schiippers vegnne aff Dansich wed naffnn Peyther Heynn berette, huorledis en wed naffnn Claus Femmerliin er wiigd aff rethenn y Dansich, som for^{ne} Peyther Heynn ther haffde tilltallid,
25 siidenn haffuer Peyther Heynn fundit samme Claus Femmerliin her wdj Hellssingør nw wed s. Mickills dag siist forgangen och her ladit hannom arrustere, dog er hand y samme arrusteringh affdragen och icke møde villde.

Thj haffuer Peyther Heynn werit her mett en besegllid citadz, wdgiiff-
30 uen aff borgemestere och raad till Dansich, indehollinndis, att for^{ne} Claus Femmerlings skulle til stede komme och møde y rette mett hannom, huilckit Hans Guldsmedt effter Peyther Heyns fulde macht her till 4 sam-felde tingh førdrit haffuer och for kyndet, att samme Claus Femmerliin skulle komme [97 v] igenn tillstede och liide och wndgelde for synn til-
35 børlige dommere till Dansich, for huess Peyther Heynn hannom ther att tilltalle haffuer, och efftherthj her ingenn paa hanns wegne møde och suare wille, tha haffuer Hans Guldsmedt tagit thett vnder eth besegllid things windne beschreffuit, som finndis ind copied y copie bogenn,

wdgiiffuitt wed thisse effterne 12 borgere, som ere: *mester Hans Bardskere, mester Lydke Bardsker, Oge Pouillssen, Jens Krogemager, Jørgenn Skomager, Niels Jude, Peder Kempe, Saxe Clemmidssen, Jørgen Themmermannd Frandtz Knudssen Bager, Rassmus Ollssen Bager, Adrian Kandes giøtter.*

⟨Folch bleff offuerførde vden beskedt.⟩

Samme dag tilltallede Jens Jepsenn Jens Veffuere, Regnolt Dythmeker, Jørgenn Clemmidssen och Hanns Jørgennssen, for the haffde offuerførde follch till Hellssingborg och icke giort ther besked fore hoss øffrighedenn, som thennom burde effter konnge mats. och borgemesteris, raadtz och byfogdis her y Hellssingør allffuorlige och strenge befallningh, huilckit the selff bekiennde och icke kunde siige ney fore.
Dog haffuer *borgmestere, raad och byfogit* icke wille wnderstaa thennom thenne sag till ende att lade forhanndle for wiidere paatalle, som effter kannd komme.

⟨Jørgenn Clemidssen.⟩

Jørgenn Clemmidssen sette borgenn met thisse thuenne dannemend, som er *Saxe och Rassmus Olssen Bagere.*

⟨Regnolt.⟩

Franndtz Bager och Thønnis Schreddere loffuede for Regnolt.

25

⟨Hans Iørgenssen.⟩

Hanns Schonning och Willom Nacth loffuede for Hans Jørgennssen huer thennom att føre synn mand tilstede, nar paaeskis, eller for huer y steden 100 daller.

30

⟨1. ting.⟩

[98r] Jenns Jepsenn haffde ladit kallde Annders Was och Franndtz Boszenn, och the icke møtte.

⟨Fredrich Leyell.⟩

35 Fredrich Leyll tilltallid Jacop Huiid for gelld, som hans fader Lasse Huiid wor salig Sannder Leyll skyldigh, och tha samme tiid skød Jacop Huiid sig till Hans Niellssen, paa huilcken hannd tillforrn haffde sig be-ropt, att hannom skulle were witterligt om forne gelldt. Huor till Hanns

suarede, att hannd icke nw drogis allt till minde, huess ther om wor, men
 allt thett hannom ther om er witterligt, *thet* haffuer hand tilfornn her till
 tinge windnid och bestaad, huilckit och finndis y byés bogh indschireff-
 uit. Thj haffuer hand sig ther wdj saa foranthuordet, att liige som hand
 tilfornn haffuer windnidt och finndis om thenn sag indschireffuit, thett
 will hand nw y liige mode samtøcke och bestaa.

⟨Jacop Huiidt.⟩

Item blannd andre monge ord, som thennom emellom forløff, sagde Ja-
 cop Huiid, att hand icke begerede synne breffue paa synn gaardt, siden
 the bleffue indlagde hoss *borgmester* och raad y foruarin gh, før thenn
 dom wor wdgiiffuenn, och the wore hannom tildørnde, huilckit Henndrich
 Moenssen, *borgmester*, hannom strax offuerbeuiiste mett Jørgenn Hanns-
 sen och Hanns Dauidssen, huilckit windnede, att the til fornn haffuer
 hørð Jacop Huid staa thill tinge och begerede synne breffue paa synn
 gord quith, att hannd kunde wdsette thennom ther lone penninghe paa
 att betalle Sander Leyell, *borgmester*, mett, thj hand wiste sig icke nøyere
 raad att bekomme penninghe.

Thett samme bestode alle borgernne, som wore till thinge, att the *thet* aff
 Jacop Huiid hørt haffuer, før ennd samme breffue bleff hannom igenn
 tildørnde.

[98 v] Item tillspurdis Jens Krogemager, om hand wor offuer *thet* re-
 gennskaff emellom *borgmester* Sannder Leyell och Lass Huiid, och om
 ther wor nogit talid om *thet* regenskaff mett Hermand Meyners till Am-
 sterdam, tha suarede hand, thenn tiid Sander Leyell och Lasse Huiid wo-
 re offuer regenskaff samen, tha bleff Lauritz Sander skyldig offuer allt
 regennskaff 45 daller.

Item sagde Jens Krogemager, att Jacop Huiid lagde thett regennskaff for
 Sannder Leyll, som er anrørinndis Herman Meyners, ther Sander *thet*
 saa, sagde han: Thette regennskaff acther ieg wed enn bøge spoenn.

Item sagde Fredrich Leyll, att ther som Jacop kunde nøgactheligenn
 beuiise hannom eller hans medarffuinge samme geld offuer, att the han-
 nom mett rette thenn skyldig er paa salig Sannder Leylls wegnne, tha
 wille the were offuerbødige att betalle hannom thenn till gode rede.

Sammeledis sagde Fredrich, att hand end nw paa en forsagdt tiid wille

giiffue Jacop tiid att söge viidere beuiissningh om samme gelld hoss Herman Meyners y Amsterdam, om hannd ther bekomme kunde, som kandt vere nögactig.

- 5 ⟨Jacop Huid beplithede sigh att före beuiissning tilstede.⟩
 Tha beplithede Jacop Huiid sig wnder samme sagis fortabillsse att wille före nögagting beuiissning her til stede fra borgemestere och raadt wdj Amsterdam, lydinndis, att *thet* regennskaff, som Jacop her haffuer en wdschreffuenn copie wtaff och er anrörinndis Hermand Meyners y forne 10 Amsterdam, salig Sander Leyll och Lasse Huiid, er wist och sandruth, saa att Sander Leyll er bleffuenn Lasse Huiid skyldigh 80 daller effter samme regenskaffs lydillsse, som Jacop Huiid nw kreffuer salig Sannder Leyls arffuinge, och *met* samme beuiiss att möde her y rette thenn mondag nest effter *sankt* Hans dag midsommer förstkommindis [28. juni] 15 vnder thenne sags fortabilse, som for er rördt.

- [99 r] ⟨Jens Jepssen lod lesse eth pergamentz breff. 1. tingh.⟩
 Jenks Jepssenn lod lydeligenn læse indenn tinge eth gammillt pergamentz breff lydinndis paa en jord och grundt, som ligger her wdj Hell-
 ssingør, huilcken Anders Lynnnd, forдум borgere *her* samme stedtz, haff-
 uer her till thinnge skött fra en mand y Riibe wed naffnn Hans Berners
 effter hans fuldmacts lydillsse och till Torkill Muere och hans arffuinge,
 och samme breff formiddels wachsomlighedt er forsommidt och for-
 argit, saa att indzeglene ther for ere bleffne forderuffuede, thj wille
 25 Jenks Jepssenn same breff nw lade fornye och igen forbedre, thillspör-
 ginndis, om nogen haffde emodt forne pergamentz breffuis indehollid att
 siige y noger mode, och ther wor ingen som emod sagde.

⟨Effuerd Matzen och Idde.⟩

- 30 Ennd tilltalede Jenks Jepssenn Effuerdt Mattssen for hanns falldtzmall,
 hand vor falldenn for vquemdtz ord, hand gaff en schiippere, som hand
 her till thinge stod y rette mett nogenn tiid forledenn, och thett bleff for
 dannemendtz bønn skyld affgiiffuit paa thenn tiid, dog saa, att hand
 skall en anden tiid sig foruare, sammeledis hanns hustru Idde, att hand
 35 skall paa mynde hinnde, att hun ingen skall offuergiiffue mett wnyttige
 ord och onde gensuar, nar hun for rette worder tiltalidt, wnder höyre
 straff att wndgiellde.

[99 v]

Anno 1563.

Thorssdagenn nest effter dominicam Reminiscere, som wor thenn 11. dag martij, paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis Henndrich Monnssen och Hans Pouillssen, borgemestere, Annders Saxenn, Jacop 5 Hanssen, Rassmus Hanssen, Hans Nielssen, Morthen Perssen, Jørgenn Wiig, raadmend, Jens Jepssen, byfogit, mett menige borgere och allmue.

⟨Konng^e maits. breff om tyst øll att forsiise.⟩

Tha samme dagh bleff lest paa Hellssingørs raadhuss konng^e mats.

10 konning Fredrichs breff om tystøll att forsiisze, indehollinndis, att effter thenne dag skall forsiiszis aff huer td^e rostock øll, som blifuer indførd til Danmarch, 1 marc danske.

Item huess andet øll, som føris wdj Hamborrig thonnder, skall forsiiszis aff huer tønnde 1½ marc danske.

15 Och siisemesterne huer y theris stedt att skulle haffue ther god inseennde hoss paa konng^e mats. wegnne, som the wille giøre ther rede och regennskaff fore.

[100 r]

Anno 1563.

20 *⟨Windnisbyrdt om Thruind Joensens schipper aff Norge.⟩*

Thenn 19. dag martij paa raadstuenn, neruerinndis Henndrich Moenssen och Hanns Pouillssen, borgemestere, Jenns Moennssen, Annders Saxenn, Jacop Hannssen, Rassmus Hanssen, Hanns Nielssen, Morthenn Perssen, Jørgenn Wiigh, raadtmedt, Jenns Jepssen, byfogit.

25 Samme dag fremkom en schipper wed naffn Hans Prydtz aff Kiøbenhavn, som haffde ladit arrustere her paa reydenn eth skiiff tilhørinndis Thruind Joenssen aff Opslo wdj Norge, paa huilkit wor en schipper wed naffn Franndtz N., och sagenn er thennom saa emellom forløffuen, att Thruind Joenssen haffuer selff verit y Kiøbenhaffn och hyrid for^{ne}

30 Hans Prydtz for schipper och styremand paa eth aff synne skiiff, och samme Hanns skulle tage mett sig skiiffs folch och komme till Norge och ther indtrede paa skiiffuit. Ther for^{ne} Hans Prydtz kom till Norge met samme skiiffs folch, tha wor for^{ne} Franndtz paa samme skiiff och wor ther schipper paa (thj hannd haffde selff nogen part ther wdj), och paa thett att

35 Thruind Joenssens ordt icke skulle røggis, tilbødt Franndtz for^{ne} Hans Prydtz, att hand skulle intrede paa skiiffuid och segle for schipper och styremand, som sagdt wor, huess Thruindt haffde loffuid hannom, skulle hand faa til gode rede, men thet skiiffs folch, hand haffde met sich, thet

wille hand forskicke paa andre Thruind Jonssens skiiff, saa the skulle faa theris hyre.

Ther om windnede thisse effuerne:

Oluff Joennssen aff Kiøbenhaffnn bekiennde, att then tiid Hanns Prytz
 5 kom til Norge, tha tilbød Thruind Joenssens schiipper Franndtz, att hand
 skulle indtræde paa skiiffuid och segle for schiipper och styremand, liige
 som Thruind haffde hyrid hannom, allt huess Thruind haffde loffuid
 hannom skulle blifue hannom betallid till gode rede, menn the baadtzmend,
 10 hand haffde mett sig førd fra Kiøbennhaffn, wille hand fly indt
 paa andre skiiff och skaffe thennom saa god en hyrde, som thennom wor
 tilsagdt y Kiøbennhaffn, dog wor thennom theris fôringh nechtidt.

[100v] Item Oluff Sunenssen aff Kiøbenhaffn bestoid salledis att were
 tillgongit och farid, liige som forschreffuit staar.

Item thenne sag emellom schiipper Franndtz och baadtzmendene bleff
 15 wennlig fordragenn, och schiipperen gaff huer aff baadtzmendene for en
 willie och forligillsse 1 daller, och thenn sag emellom Hans Prytz och
 Thruind Joennssen bleff wpsatt, saa lennge Thruind och schiipper Hans
 Prytz sellff till ortdz kommindis worder.

20 [101r]

Anno 1563.

Midtfaste mondagh, som wor then 22. dag martij, paa Hellssingørs
 raadhuss, neruerinndis Hanns Pouillssen, borgmester, Annders Saxenn,
 Jacop Hannssen, Rassmus Hanssenn, Hahns Niellssen, Morthenn Pers-
 sen, Jørgenn Wiigh, raadmend, Jenns Jepssen, byfogit, mett menige bor-
 25 gere och allmue, som tha tilstede wor, bleff forhanndlid thisse sager.

⟨3. ting.⟩

Annders Saxenn paa Jørgenn Sannderssens wegnne opbød Lauritz Hoff-
 mandtz gaard, som Iørgenn Wale vdj bode.

30

⟨2. tingh.⟩

Annders Kornne opbødt Eygler Steenhuggers gordt, som Niels Jennssen
 haffuer kiøbt.

35

⟨1. ting.⟩

Peder Bendtsenn opbødt thenn bygning, som staar paa thenn gaard, Ja-
 cop Krogemager wdj boer.

〈4. ting.〉

Hanns Niellsenn opbødt 4 allne iord wdt till gadenn och 1 allne iord wd till strannden (maalindis ned ygennom) aff thenn gaard, som hand kiøbte aff Hans Pouilssen, borgemestere, och Jenns Jepssen, byfogit, lig-
5 ginndis mod Steengadenn thuert offuer fra raadhusid, huilcke forne 4 allne iord til gadenn och en allne till strannden hannd samme tiid skiotte och affhennde fran sig, synn hustru, børnn och arffuinge och till Anders Saxenn, hans hustru, børnn och arffuinge til euerdelig eye.
Bleff stadfest aff Hanns Schonning, Erich Munck och Saxe Clemmidssen.

10

〈4. tingh. Willom Nacth.〉

Willom Nacth opbød synn gaardt, som hand wdj boer, och gaff saaledis tilkiende, att hannd haffde ingen breffue eller foruaringsh paa samme gord, thj hans breffue bleffue alle brennde, ther Hellssingør bleff
15 brenndt aff the lyske, ther fore haffde hand thenn till tinge opbudit, om nogen kiendnis sig att haffue nogenn rettighedt y samme hans gord, ent-then for pant, laaen etc. eller y noget andre mode, eller wiste andet, end then io tilhører hannom, hans hustru och theris arffuinge, baade met grund och bygning etc., och ther wor ingen modsiigillsse.

20

[101 v]

〈3. ting. Jenns Krogemager.〉

Samme dag skødt Jenns Krogemager sit skell for menige mandt, tilspør-
ginndis, om nogenn haffde hannom for ordt, gerning eller omgiengillsse
y noget mode att beskyerde, thisligist om nogenn haffde hørt hannom att
25 vere foruiist aff thinge, steffnne eller andenn dannemendtz forsamblingh,
saa hand icke motte søger eller staa y loug met dannemend, som en erlig
mand bør att giøre, och hand fick gott windnisbyrdt.

〈Oluff Bysuend och Christiern Bysuendt.〉

30 Item wor neruerinnidis Oluff Bysuend och skød sit egit och synn stalbro-
ders Christiernns Bysuendtz skudtzmall for menige mandt (och samme
tiid wor Lauritz Themmermand personnligen tilstede), thilspurde forne
Oluff, huorledis hannd och forne hanns stalbroder Christiern haffuer
hafft thennom mett ord, gerning och omgiengillse, om nogenn haffde
35 thennom wdj noget mode att beskyllede eller wiste mett nogenn aff
thennom andet, end thet som erligt och gott er, thisligist om nogenn
haffde fornommid hannom eller hans stalbroder Christiern att
haffue forførdt eller belackid nogenn, mand eller quinde, wngħ

eller gammill, for borgemestere, raad eller byfogit, nogenn tiid y alle theris dage. Tha wille the germne ther fore till rette stande och suare huer, som tiltalle wille, och wor ther ingen, som nogit her emod sagde, men the finnge gott vindnisbyrdt aff thenn menige mandt, saa alle tac-
5 kede thennom baade gott y alle mode, thi begierid forne Oluff bysuennd paa synn egenn ocg synn stalbroders Christierns wegnne, att hand thet beschrefuit fonge motte wed eth wuilldigt tinghs windne, och tillmellts thisse effterne tholff borgere, som ere Saxe Clemmidssen, Jenss Krogemager, Theus Reffslare, Erich Munck, Hans Schonningh, Jenss 10 Niellssen, Annders Kornne, Oluff Schreddere, Jørgen Themerman, Thønnis Schreddere, Oluff Snedkere, Søffren Esbernssen.

[102r]

⟨1. tingh.

Ingen maa fare wd och were aff byenn om natten.)

15 Samme dag tilluarid borgemester Hanns Pouillssen, att ingen, som er bosiddinndis och haffuer synn beskeedt her wdj byenn, skall wdfare och were aff byen om natthenn wdenn øffrigedenns minde och villie, huo her emod giør, hannd haffue forbroth synn boidtz laadt wdenn all naade.

20

⟨3. tingh. Om beuiissning att føre tilstede.)

Bleff samme tiid tilluarid, att huer mand shall haffue godt indseennde hoss, huad folch mand anammer y synne huss, som kommer fra Norge fiske eller anden stedtz och sette sig ned her wdj byenn, att the skulle 25 haffue thet mett øffrigedenns minde, thisligist att saa mange, som ere kommen hiid till byenn och sett sig her nedt och icke haffuer ført theris beuiissningh tilstede, som thennom er forlagdt, att the skulle fremkomme och giiffue sig tilkiende mett nøyagtig beuiissningh, saa frempet som the icke wille wiidere tilltallis.

30

⟨Om folck att offuerføre.)

Ennd sammeledis bleff tiluarid alle the, som offuerføre her emellom Hellssingør och Hellssingborigh, att the aldelis ingenn skulle føre offuer, ehuo the helst ere, wdenn the haffue giiffuit beskedt ther om hoss 35 øffrigedenn, ey hellder skulle the legge fra wasenn her for byenn mett nogenn folch, før byfogdenn haffuer forhørt thennom, som wille offuer fare, och giiffuit ther befallningh paa, huo her emod gör, hand haffue forbroth synn halss wdenn all wndskyldningh y alle mode, huilckit tilforn haffuer werit y liige mode offste tiluarid.

⟨Anders Thomissen Piiffuere.⟩

Samme tiid bleff gamle Anders Piibere och hanns hustru byenn foruiiste
for ond husholdningh och slempet leffnid, som the haffuer holdet nw
forgangen sommer, och wore nw kommen fra Hueenn och hiid til byenn
5 igen att begynnde paa ny theris onde handtheringh.

[102 v]

⟨Saxe Clemmidsen om en baaid.⟩

Samme dag tiltalede Saxe Huiide Fiisis mandt Claus och kraffde han-
nom en baaid, som hannd haffde leydt hannom nv s. Mickils dags tiide
10 forgangen att skulle haffue huer wge aff baadenn 3 s., och wor samme baad
forkommen, och ingenn leye hand haffde faaid ther aff til thenne dag
etc., och bleff thenne sagh woldgiiffuenn aff begge parther y thisse dan-
nemendtz hennder, som ere Erich Munch och Jenns Krogermager aff Sax-
is part, Niels Kirckilld och Lauritz Themmermand aff Clausis part, huess
15 the her wdj finge giort och ladt, thet skulle ther mett were endelige klart
giortt y alle mode.

⟨3. tingh. Anders Saxen.⟩

Annders Saxenn tilltallid Willom Nacth for gielld paa Niels Bosenns
20 wegnne aff Laugholm.

⟨Jørgen Schriffuere, Villom Nacth.⟩

Jørgenn Schriffuere haffde ladit kallde Effuerdt Mattzen och Anders
Was, the icke møtte. End tilltalede Jørgenn Willom Nacth for gielld, och
25 hand loffuede att betalle hannom altsammen til s. Hans dag midsommer
først kommindis, beplichtinndis sig paa synn ere och redelighedt.

⟨Henndrich Stallmester, Thoer Silkeborig. 1. ting.⟩

Henndrich Stallmester tiltallid Thoer Silkeborigh for gielld, och hannom
30 bleff forlagdt att betalle indenn 14 dage, ennd lod Henndrich och kallde
Niels Iude, som boer hoss hannom selff, hannd icke møtte.

Item Hanns Niellssen haffde ladit kallde Jørgenn Fynbo, som hand och
haffde louglig forfulld tilforrn, hand icke møtte.

35

⟨4. ting.⟩

Hanns Jacopssen haffde kalldit Jørgenn Fynnbo, hand icke møtte.

⟨4. ting.⟩

End kalldit Frandtz Boszen Iørgenn Fynnbo, hand iche møtte.

⟨1. tingh.⟩

5 Hans Dydrichssen kalldit Thoris Jens, hand iche møtte.

[103 r] ⟨1. tingh. Lauritz Themmermandts falldtzmoll.⟩

Samme dag tiltalid Jenns Jepssen Lauritz Themmermandt om hans falldtzmoll effter the tholff mends doms lydillsse etc., hannd wor tilste-
10 de, dog wille hand inthid ther till suare.

⟨2. tingh.⟩

Enndt tallede Jenns Jepssenn om eth pergamentz breff, som hannd wil-
le lade fornye, lydinndis paa Thorkill Mueris gaardt, som hand kiøbte aff
15 Hans Berners aff Riibe, och Anders Liind, her til thinge skøtt haffuer etc.,
och tilspurde Jenns Jepssenn, om nogenn haffde ther y att siige eller
kiennde sig part y samme Torkill Mueris gaardt, att thet icke motte fuld-
kommis, och ther wor ingenn gensigillsse y noger mode.

20 ⟨1. ting. Annders Bagge.⟩

Annders Bagge opbødt enn kiortil, hanns piige haffuer y pannth.

⟨Jenns Perssen.⟩

Jenns Perssenn, som thiennte Jacop Hannssen, begerede att sette sig ned
25 her y byenn, och thet bleff hannom tilsted, att hannd maa forsøge sig eth
aar omkringh, schatte och skylle aff synn formue och beuiisze sig lydig
och siiden tale wiidere ther om, om hand will lennger bliffue her frem-
delis.

30 ⟨Thoer Silkeborrigh om en kiortill, som Adrian haffuer y pant.⟩

Samme dag berette Thoer Silkeborigh, att Adrian hollder hannom en
quinde kiortil fore paa nogenn penndinghe, som Thoer hannom skyldig
er, och beløff 28 s., och wor Thoer Silkeborig offuerbødigh att betalle
och wdlegge samme penndinghe, paa thett hannd nw motte bekomme
35 samme kiortil igenn, och kienndis hand sig icke hellder att vere Adriann
mere skyldig, men ther som Adriann kunde mett retthe offuerbeuiisze
hannom anden eller mere gield, nar hand hiemkomme, end for^{ne} 28 s.,
som hand kienndis hannom paa thenne tiid, tha wille hand gerne gjøre

hannom, huess rett er, och end wille Thoer sette vissenn och louffuenn att betalle til gode rede, huess hand fanndis att were Adriann mere skyl-dig aff rette.

Thj bleff Adrianns hustrue tilkallid y hanns frauerialsse, dog wor Adrian
 5 [103 v] louglige kalldit om affthenenn nest tilfornn och drog saa wd *her*
 aff til söes, och hinde tilspurdis, om hun wiste nogenn beskeed om samme kiortill, huor til hun suaredy ney, och sagde hun, att hun haffde ingen befalling paa aff Adriann att faa samme kioftil wd, wden hand *wore*
 selff tilstede. Ther effter sagde Kirstine och saa, att samme kiortil wor ic-
 10 ke y theris huss, ey hellder kunde hun komme till kiortelenn, och thenn
 sag bleff opsatt, til Adriann komme selff hiem.

[104r]

Anno 1563.

Thenn 26. dag martij paa raadstuenn y Hellssingør, neruerinndis *borgme-*
 15 *ster* Hanns Pouillssen, Anders Saxenn, Jacop Hanssen, Morthenn Perssen,
 Jørgenn Wiigh, raadmend, Jenss Jepssen, byfogit.

⟨Moens Schomager, Mette Peders dotter aff Roskyllde.⟩

Samme tiidt bleff saadann forhanndlingh och wenlig contracth giort
 20 emellom Mogenns Schomager *her* samme stedtz och eth quindfolch aff
 Roskyllde wed naffnn Metthe Peders dotther, offueruerinndis hinndis
 fuldmøndige wege Annders Kornne *her* wdj Hellssingør, om enn jordt,
 som Mogenns Schomager for nogne aar siidenn haffuer kiøbt aff hinndis
 broder Annders Pederssen och hinde selff, huilckenn the baade effter
 25 theris foreldre erfuid haffuer, ligginndis her y Hellssingør synnden for
 Hanns Dauidsens Slagteris gaardt och nordenn for thenn iord, som
 Oluff Bødkere paa boer, forhanndlid y saa maade, att Mogens Schomager
 schall giiffue for^{ne} Metthe 2 daller offuer, huess hannd tillforn for
 samme iord wdtgiffuit haffuer, och ther mett schall samme iord tillhøre
 30 Mogens Schomager och alle hanns arffuinge effter thenne dagh, och y
 for^{ne} dannemendtz neruerillsse kienndis hun samme iord att were nw
 endeligen och slett affbetalldt, saa huerckenn hun eller noger hiindis med-
 arffuinge ey hellder theris arffuinge haffuer ther nogenn deell eller ret-
 tighedt till y noger mode effter thenne dagh.
 35 Ther fore haffuer hun samme tiid fuldmøndig giort for^{ne} synn wergie
 Annders Kornne och giiffuit hannom fuldmachh att lougbude, skiøde
 och affhennde thenne for^{ne} iord fra hinnde, hindis medarfuinge och
 allis theris arffuinge och till Mogenns Schomager och alle hans arffuinge
 til euerdelige eye.

[104 v]

Anno 1563.

Thenn 30. dag martij paa Hellssingörs raadhuss, neruerinndis *borgmester*
 Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Jacop Hanssen, Hanns Niellssen,
 Morthen Perssen, Jørgenn Wiig, raadmend, Jens Jepsenn, byfogit,
 5 mett menige borgere och allmue.

⟨Konng^e mats. breff om korn och fittallie at blifue her y landet
 och ey wdforis nogit her for byenn.⟩

Tha samme dagh bleff lest inden thinnge paa Hellssingörs raadhuss for
 10 menigh mandt konng^e mats. konnings Fredrichs breff, indeholinndis
 saaledis att were berammid aff hans naadis konng^e mats. hanns naadis
 indbyggere till gaffnn och beste, att alldelis inthid kornn, ey hellder no-
 git fittallie, lidit eller megit, ehuad *thet* helst kand were, schall wdforis
 15 her for byenn, till saa lennge hans konng^e mats willie ther om anderledis
 tilkiende gissuit worder.

Ther fore tilwarid *borgmester* Hans Pouilszen, att ingen skall fordriste sig
 till her effter att wdföre nogit slags kornn, ey hellder nogen slags fittallie,
 och huer som haffuer indskiiffuit siilld och acther met then att wdlöbe,
 att the skulle thenn igenn opskiiffue, och huer rette sig effter konng^e
 20 mats. breff, som hand will were skade for wdenn.

⟨Om segill och aarer.⟩

Sammaledis tilluarid *borgmester* Hanns Pouillssen, att saa monge, som
 haffuer indsett master, segill och aarer y waaben husid wed kirckenn, the
 25 skulle haffue thennom vde y dag inden 12 slaer och y anden bedre forwa-
 ring wnder 30 s. att haffue forbrott.

Och huo som effter thenne dag befinndis ther nogit sligt att indsette,
 hand straffis ther fore effter leylihedenn, och som før haffuer werit ad-
 uaridt, om synne aarer och segill att forware.

30

[105 r]

Anno 1563 then 14. dag aprilis.

Neruerinndis paa Hellssingörs raadhuss Henndrich Moennssn och
 Hanns Pouillssenn, *borgmestere*, Jens Moennssenn, Annders Saxenn, Ja-
 35 cop Hannssen, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssenn, Morthenn Per-
 ssenn, Jørgenn Wiig, raadmendt, Jens Jepsenn, byfogit, mett menige
 borgere och allmue, som tha tilstede wor.

⟨Konngle mats. forbud om heste att wdföre.⟩

Samme dag bleff lest paa forⁿe raadhuss for thenn menige mandt

konngle mats. wor naadigste herris konningh Fredrichs obnne beseglld e
breff indehollindis h. n. strennge forbudt, att ingenn heste store eller
smaa skall wdföris aff riigit, enthenn offuer landtz eller til wandtz, effter
thenne dagh, menn alle at blifue y riigitt till hans konngē mats. och
5 riigenns gaffnn och beste etc.

⟨Endt eth ko. mats. breff Franndtz Brockenhws tilschreffuit.⟩

Enndt samme tiidt lessdis for menige mand eth kongē mats. breff
Franndtz Brockennhuss, høffutzmand paa Kiobennhaffns slott, tilschreff-
10 uit, indehollinndis, att hand skall haffue opsynn hoss, saa att alle h. n.
forbudit wed macth blifue och wbrødeligenn holldis y alle the kiobste-
der, som hannd y forlenningh haffuer, wnder tilbørlig straff och hanns
kongē heffnn och wrede etc.

15 ⟨Ingen maa fare aff byen att vere vde om natten.⟩

Item borgmester Henndrick Moennssenn tiluaridt, att saa monge, som
soernne borgere ere her wdj Hellssingør och haffuer her synn beskedt och
tilholld, skulle icke fare her wtaff byenn och blifue wde om natthen
wnder theris halsis och boidtz lodtz fortabillsse, wdenn all naade och
20 wndskyldningh, wdenn the haffuer thett mett øffrighedens minde.

⟨Om bondgarns baade. Om segill och aarer.⟩

Thisligist att saa monge, som haffuer bondgarnn her for byenn, the skul-
le føre theris baade om affthenen hiid [105 v] till byenn fra bondgarnene
25 och thennom her opdrage paa landet, och huer skall foruare synn aarer,
segill och andet redskaff, som hand icke wil straffis ther for, som før
haffuer werit adwardid.

⟨Fittallie icke att skulle sellgis til skiiffs folck eller wdlenndisk.⟩

30 Sammeledis tiluarid Henndrich Moenssen, att ingen skall sellge till skiiffs-
folch eller wdlenndiske, enthenn fisk, brødt, smør, kødt eller nogenn
andenn fittallie her wtaff byenn, hwem thett giør, hand straffis ther fore
som en wlydig, wdenn hand haffuer thett mett øffrighedens minde.

35 ⟨Jørgenn Wiigh och Rassmus Olsen Bager om en thienniste karll.⟩

Samme dag tiltalid Jørgenn Wiigh enn wng karll wed naffnn Annders,
som thiennte Rassmus Olsenn Bager, huilckenn Jørgen haffde fest til
syn broder paa Wiggenn, och hannd nw icke ville hollde samme thienni-

- ste, hannd loffuid haffde, och berette Jørgen, att hand nogenn tiid forle-denn haffde tiltalid samme Anders, om hand wor ledig att paaske, saa hand motte thiennne, huor hannom löste, og hand sagde ja, tha bad Jør-genn hannom, atth hand wille beraade sig ther paa, om hand wille thienn-ne 5 hans broder, siidenn haffuer Iørgenn Wiig tiltalid hannom igenn ther om, huorledis hand wor beraadt, och hand suared, att hand wille thienn-ne hans broder, thj hannd wor ledig att paaske, och ther paa anammrede hand thuо skillinge aff hannom til feste penninghe, menn anden dag paaske nw nest forgangen er for^{ne} Annders kommen igen till Iørgenn och 10 bar hannom feste penninghe igenn och icke wille hollde, huess thienniste hannd haffde loffuidt, huilkit Iørgenn menthe icke retth att were.
- Item tilspurdis Rassmus Ollssen, huor lennge hand haffde fest for^{ne} Annders, och hannd sagde: Icke lennger end nw till paaske, och gaff hannd tilkiende, att samme Anders haffde liggit thuenne reygsser siug och 15 wanfør til hans y nw forganngen winther och y lang tiid icke kunde giøre hanom gaffn, thisligist att hannd haffde tiltalid hannom 14 dage for poske, om hand wille thiennne hannom y sommer, och tha suared hand ia, och andenn dag paaske anammrede hand aff Rassmus 8 s. til feste penninghe, och ther wtaff bar hannd Jørgenn Wiigh the 2 s. igenn, och 20 effter slig leyliheds mente Rassmus, att Annders burde met rette att thiennne hannom y sommer. Tha tilspurdis Iørgenn, om hand wille affstaa och lade Rassmus beholde karlenn hoss sig, huilkit hand sagde, hand icke gøre kunde, att hans broder ther offuer icke skulle [106r] were skeersetth.
- 25 Tha paa thet att enighed och gott wennskaff emellom Jørgenn och Rass-mus holdis kunde, er Rassmus affstaaenn, och bleff ther paa saa aff-sagdt, att for^{ne} Annders skall betalle Rassmus Ollsen allt, huess hand fortherid, thenn stund hannd laa wanfør til hans och icke giorde hannis gaffnn lige som en anden, ther ligger wdj herberge och thærer paa synn 30 pungh, thisligist och saa giiffue hannom igenn hans penndinghe, som hand anammrede paa thienniste, och allt huess andet Rassmus kanned hannom mett rette tilregnne, och siidenn drage till Jørgenns broder och blifue hoss hannom, om hannd met hannom kand worde till eens om lønn och thienniste.

95

[106v]

Anno 1563 Quasimodo genitj
mondagh, som vor thenn 19. aprilis.

Neruerinndis paa Hellssingørs raadhuss borgmester Hanns Poulsen,

Jenns Monssen, Anders Saxenn, Jacop Hannsen, Rassmus Hannssen, Morthen Perssenn, Jørgenn Viig, raadmendt, och Jenns Jepsenn, byfogit, mett menige borgere och allmue, som tha ting søger.

5 *⟨Casten Wassmot om gielld paa Anders Christensens wegnne.⟩*
 Samme dag wor tilstede paa raadstuenn for borgmester, raad och byfogit en wng karll wed naffnn Kastenn Wassmotth, hiemme til Rostoch, haffuindis mett sigh thuenne haandschriffter, lydinndis paa nogenn penndinghe, som salig Annders Kristennssen, som døde her wdj Hell-
 10 ssingør, er skyldig enn mand, borger til Rostoch, wed naffnn Henndrich Dhenne. Thenn ene lydinndis paa 33 daller, som Annders Christennssen er bleffuenn for^{nc} Henndrich Dhenne skyldigh for humle och helleflask, hand haffde fonnigt aff hannom, att betalle thill nw nest forgangenn paaske, thenn anden lydinndis paa 12 s. lybske, som for^{nc} Henndrich
 15 haffuer wdgiiffuit paa Anndersis wegnne till fracth och anden bekostning for en hans kiisthe, bleff fördt fra Strollsundt och till Rostoch. Och efftherhj hannd icke nw kunde bekomme samme penndinghe, begerede hand att motte indschrifflis y wor byes bogh, att hannd paa same penndinghe och gelld kraffdt haffde. Thisligist att hand
 20 haffuer metth schrifftlig fuld macth fuldmönndig giort Andbiørnn Swenske, borgere her y Hellssingør, paa samme geld att talle effter for^{nc} thuenne haandschriffters lydilsse, nar Anders Christennsens arffsuinge tilstede komindis worder.

25 *⟨Mester Lydke och Hemming Joensen.⟩*
 Ennd samme tiid inde paa raadstuenn wore stedde mester Lydke och Hemming Joennssenn y rette, och gaff mester Lydke tilkiennde, att Jenns Jepsenn, byfogit, haffde hannom attpurd om thuо td' kiød, huilcke
 Jenns sagde hannom att haffue soldt, som laa wdj hanns gaard strax til-
 30 fornn, effter som Heming Joennssen haffde berett for Jenns Iepssenn, och sagde mester Lydke, att *thet* icke skulle befinndis, ey helder aff nogenn beuiisis, att hand haffde sold nogit kiødt til nogenn schiippere eller fremmede, och sagde, att Heming Joenssenn icke skulle *thet* beuiise, att
 hannd haffde solldt slig ware, siidenn konng^c mats. breff paa forbud ther
 35 om wdgaait er.

Sagde Hemming, att hand icke haffde sagdt, att mester Lydke haffde soldt nogit kiød, men att ther laa thuо tønnder inden hans port om afsthenen, och om anden dagenn wore the borthe, huad hellder the vore

[107 r] sollede eller andenn stedtz hedennkomne, *thet* wiste hand icke, icke sagde hannd, att hand haffde sold thennom till schiipere eller nogenn andenn.

- Item tilsagde Hemming, atth mester Lydke giorde icke well, thenn tiid hand forholdt hannom synne gester och skiippere, och mester Lydke haffde sagdt, huad wilt thu hoss thenn denne etc., mester Lydke sagde, att Hemmingh skulle *thet* icke beuiisse. Ennd sagde mester Lydke, att Hemming Joensen haffde haffth sit bud y hans huss thre *eller* fire gange och beseth hans gesther etc. mett andre ord, thennom emellom wor, och 10 effterthj att mester Lydke icke wille lade thenn sagh opstaa *eller* mett Hemming ther om forliigis, tha haffuer the baade sted borgenn mett thisse dannemendt, mester Hans Bardskere och Per Fønnbo loffuede for mester Lydke, att hannd skall were Hemming wbeuarid *met* ord och ond omgengilse, saa lenge the blifuer attskilde *met* rette.
- 15 Item Hendrich Stallmester och Jens Morthenssen loffuede for Hemming y liige mode huer thennom att føre synn mand tilstede, nar paa eskis, eller eth hundrit daller att fortabe.

⟨4. ting. Om gader att brolegge.⟩

- 20 Item wde paa raadhusiadt tiluarid *borgmester* Hans Pouilssen, att huer mand skall lade brolegge synne gader och strandgange indenn s. Hans dag midsommer først komindis, som haffuer før verit aduaridt.

⟨4. tingh. Lauritz Hoffmandts gordt.⟩

- 25 Annders Saxenn opbødt Lauritz Hoffmandtz gordt, som Jørgenn Sanderssenn haffuer kiøbt, och samme tiid vor neruerinndis Hanns Ollssenn her samme stedtz mett en fuldmacth aff thenn elste Lauritz Hoffmandtz sønn wed naffn Jørgen Hoffmandt att skøde samme gord til Jørgenn Sanndersenn, menn forthj att samme fulde macth wore the andre 30 søskende, som ere mettarfslunge til gordenn, icke paalydinde, ey hellder theris formøndere och fulde weuge, saa thenn kunde were nøyagtig, er skødit opsett, saa lennge saadann fuld macth tilstede kommer.

[107 v]

⟨3. ting.⟩

- 35 Annders Kornne opbødt Eybler Steenhhuggers gaardt, som Niels Jennesen haffuer kiøbt.

〈1. ting.〉

Ennd samme tiid opbød Annders Kornne en iord, som tilhörde Peder Biørnnseens dotter, ligginndis emellom Oluff Bødkere och Hanns Daudsenn, som Moens Skoning haffuer kiøbt.

5

〈2. ting.〉

End paa Peder Bendsens wegnne opbød Annders Kornne thenn bygning, som Jacop Krogemager yboer.

10

〈3. ting.〉

Annders Baggere opbødt Anders Kampersgaardt.

〈5. ting.〉

〈Willom Nacth opbød synn gord och begerit *thet beschreffuit*.〉

15 Willom Nacth opbød synn gordt, som hannd nw wdj boer, och gaff hannd tilkiennde, att thenn tiid Hellssingør bleff brenndt nw nogne aar siidenn forledtne, tha er hans breffue bleffuenn brende och omkomne, som hand haffde paa samme gordt, huor fore hannd nw till 5 forfullde thingh haffuer thenn opbudit, om nogen haffuer ther wdj att siige, och 20 efftherthj ther ingen haffuer werit, som haffuer sagdt ther nogit emot y noger mode, begerit hannd *thet beschreffuit* wnder byes indzegill, huilckit hannom och er samtøcth etc.

〈Geldt paa Niels Bosens wegnne aff Laughholm.〉

25 Samme tiid tiltalid Oge Pouillssenn for^{ne} Willom Nacth och paa Niels Bosens wegnne aff Laughholm kraffde hannom 26 daller, for huilcke Annders Saxenn hannom før tiltalede, och thenn sagh er opsatt, till Willom faa sold synn gordt, dog skulle hannd tale *thet* y minde inden 14 dage, saa lenge hand finge pendinghe for for^{ne} synn gord, och then geld saa att 30 afflege.

〈1. ting. Albrit Kleynsmed skød sit skell.〉

Samme dag wor neruerinndis Albrit Kleynssmedt, som fløtte her aff byenn och nw boer wdj Roskylld, skødt sit skell och skudtzmall for menig mandt, huorledis hand haffde lefftuit sit liiff och haffst sig mett ord och omgengillsse, thenn stund hannd bode her wdj byenn, wor her nogenn, som haffde hannom y noger mode att beskylld, tha wille hannd gernne stande til rette. Och effterthj hand selff formiddelst synn frauerrillsse icke

kunde *thet* her til thinge forfølge till 4. ting, fuldmøndig giorde hand y dag Andbiørn Suendssenn thett at fuldgøre, som *thet* sig bø etc.
 <Andbiørn hans fuldmectig y then sagh. >

5 [108r] <2. tingh. >

Hendrich Stallmester kalldit Niels Jude, och hannd icke møtte.

<1. ting. >

Hanns Didrichsenn kaldit Knud Draffuere, hand iche møte.

10

<2. ting. >

Hans Guldsmed lod kalde Jacop Bager, hand icke møtte.

<1. ting. >

15 Andbiørnn kaldit Jørgenn Fynbo, hand icke møtte.

End tiltalid Hans Dyricksen Lauritz Themerman for en tde rostocks øll,
 hans salige hustru haffde loffuid til hannom paa en quindis vegne, och
 thennom er tilsagdt att forlige sagen mellom thennom selff.

20

<1. ting. >

<Villom Nacth tiltalid aff Hans Dauidsen for geldt. >

Item Hanns Dauidsenn Slagtere och Andris Kremmere tiltalede Willom
 Nacth for 10 daller, som the haffde loffuid for paa hanns wegnne till en
 25 bonnde wed naffnn Søffrenn wdj . . , huilcke the och selff haffde wdagd
 och affbetallid, och thennom bleff besfallid att forfølge hannom mett
 retthenn, wor *thet* y dag første tingh.

<Schipper Hans van Hamborrigh.

Sarsker van Amsterdam. >

30

Item samme dag wor neruerinndis en schipper wed naffn Hanns Erich-
 senn hiemme til Hamborrigh, huilcken en anden schipper aff Am-
 sterdam wed naffnn Sarsker her haffde ladit arrustere for en sag, hannd
 haffde hannom att tiltale, och wor for^{ne} schipper Hanns offuerbødig her
 35 att wille staa *met* for^{ne} synn wedderpart y all rette, efftherhj hannd her
 haffde ladit hannom anhollde, thisligist och saa wor hannom tilsagdt att
 møde her til tinge, saa the *met* rette attskildis kunde. Dog haffuer for^{ne}
 schipper Sarsker icke wille møtth, ey hellder nogenn anden paa hans
 wegnne, som y thenn sag suare wille.

⟨4. tingh. Om schatt att lade fremkomme.⟩

Item tilwarid Jenns Jepssenn, att saa mange, som staar tilbage *met* theris skatth, the skulle lade thenn fremkomme indenn dag 8 dage, eller the worde panthede ther fore.

5

⟨Peder Schonninghs forloffsuere.⟩

Mogenns Schomager och Hanns Daudsenn racthe haanden for Per Schonningh och loffsuede til Jenns Jepssenn for 20 daller paa hanns wegnne, for hannd haffde vden minde tagit synne aarer aff raadhuss 10 gaardenn, som woer funden wed strannden om natthenn etc.

[108v] ⟨Jørgenn Wiigh omm Annders Byes iord aff Hilliggestus.⟩

Samme dag opstod Jørgenn Wiig, raadmand, och gaff tilkiende, att thett wor wdj dagh thenn rette widtecthe dagh, som Rassmus Jennssenn 15 aff Søborrig och hans broder Pouil haffde beplichtidt thennom att wille møde her till stede *met* huess breffue och beuiissningh, som the haffue paa thenn anpart, the kiennde thennom att haffue y Anders Byes gaard, som nw ligger till Hilligesthus her wdj Hellssingør, och wor for^{ne} Jørgenn Wiigh nw y dag offuerbødigh och bød sig y rette paa Hilligesthus wegnne 20 *met* for^{ne} Rassmus och Pouill Ienssenn, eller om nogenn anden paa theris vegnne y thenn sag wille suare om for^{ne} Anders Byes gaardt etc., och her wor ingenn, som ther till nogit suare wille.

Tha efftherthj the icke selff møtte, som the haffde widtagit, och ey hellder nogenn andenn paa theris wegnne ville suare, begerit Jørgenn 25 Wiig thet wed eth beseglid tings windne beschreffuit, att hand her y dag wor offuerbødig att staa *met* for^{ne} wedderparte y rette wdj thenn sagh.

Tha wdmeldis aff thinge thisse effter^{ne} 12 dannemendt Hanns Skonning, Casper Hanszen, Mogens Skomager, mester Hans Bardsker, Hans Dauidssen, Annders Kornne, Johann Busserdt, Rassmus Olszen Bager, 30 Jørgenn Sanderssen, Oluff Bødkere, Franndtz Perssenn, Thorluff Bagge, huilcke for^{ne} 12 borgere y beraad wdginge och igenn indkomme, windnede, att the hørde och saae for^{ne} Jørgenn Wiigh her y dag inden tinge att haffuer budit sig y rette om Anders Byes gord paa Hilligesthus wegnne *met* for^{ne} wedderparthe, liige som forscreffuit staar.

35

[109r] ⟨Lauritz Rasmuszen Skiiffbyggere.⟩

Samme dag begierit Lauritz Rassmussen Skiiffbyggere att bosette sig her wdj byenn, och thet bleff hannom tilsted *met* borgmester, raad och byfogits

minde och menige mandtz samtøcke, att hand maa sette sig *her* ned eth aar om paa en forsøgilse, skatte och skylldé aff synn formue och beuiise lydighed mod øffrighedenn, dog skall hand hennthe beuiissning fra synn hosbonnde, huorledis hand er fra hannom affskilldt.

5

⟨Albrit Kleynsmed om en kappe.⟩

Item samme dag (som wor om effter middagen) wor Albrit Kleynssmedt, som boer y Roskylle, till Jenns Jepsens, byfogdis her wdj Hellsingør, och gaff tilkiende, att thuenne sko<tske karlle haffde liggit til hans til 10 herbergs her wdj Hellssingør nw y sommer forgangen, och hand haffde wnderholldit thennom *met* forthering, thisligist och forstracth thennom pendinge paa haannden, saa the wore bleffne hannom skyldige paa thet neste 100 daller. Nw haffde hand hafft sit bud wde och ladit thennom opsøge och haffde fundit thennom, dog kunde hannd icke bekomme no- 15 genn betalling aff thennom, ey hellder haffde hand fyldist pant ther fore, men en sort kappe haffde the ladit til hans effter thennom, som vor besett *met* flyell, thenn begerede hand, att hand motte fonge wurderitt, tha befallede Jenns Jepssenn hannom, att hand selff skulle beuillge dannemendt, som thenn kunde vurdere, huilkit hand och giorde, som 20 wore thisse effter^{ne} schreddere: Oluff Schreddere, Mickil Schreddere, Thommis Schreddere och Thønnis Schreddere, och bleff samme kappe wurderit for 12 daller, huilkit for^{ne} dannemend bekennde y Jens Iepsens neruerilse, och Albrit begerede att motte indtegnis.

25 [109 v]

Anno 1563.

Monndagenn nest effter Misericordiæ sönndag, som vor thenn 26. dag aprilis paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis *borgmester* Hanns Pouillssen, Anders Saxenn, Jacop Hanszen, Rassmus Hanssen, Hanns Nielszen, Morthenn Perssenn och Jørgenn Wiig, raadmend, Jenns Jepssenn, 30 byfogit, *met* menige borgere och allmue.

⟨2. ting. Albrit Kleynsmedt.⟩

Samme dag wor neruerinndis Andbiørnn Suendssenn, och for menige mand skød Albrit Kleynssmedtz skell och skudtzmall, tilspørginndis, 35 huorledis hand haffde leffuit sit liiff och haft sig *met* ord och omgiengillsse, thenn stund hand bode her wdj byenn. Och hannd fich got vindnisbyrd.

〈Hanns Mönstermanndt, som stall.〉

Item samme dag wor fremled y rette thenn tydske bødker drenng wed naffn Hanns Mönstermand, fød paa Borringholm, som sagde sig att were Anders Piibers hustruis sønn, huilckenn samme drenng haffde 5 staalid *thet effterne* guodtz fra borgernne *her wdj* byenn, som wor fra: Hanns Schonningh thuo messings lyssestager, som bleff wurderit baade tilhobe for $1\frac{1}{2}$ mark dansk. Item haffde hannd staalid fra Pouill Draffuer eth flamske hiuffnis war, bleff wurderit for 20 s. danske. Item fra 10 Jens Christenssen Fiskere, ørekoxkenn och eth saltsirckenn aff thiin, wurderit tilhobe for 4 s. danske.

Wurderings menndt wore Casper Hannssen, Jens Krogermager, Niels Jenrssen.

〈Furtj confessio.〉

15 Tha tilspurde Jens Jepsenn for^{ne} Hanns Mönstermand, om hand bekiende och tilstodt, att hand haffde staalidt *thet forne* guodtz, huor till hannd suarid ja och sagde icke ney for nogit ther wtaff. Thisligist tilspurde Jens Jepsenn for^{ne} saguoldere, som haffde mist for^{ne} guodtz, om the wille lade hannom rette og vndgielde synn fortiennt- 20 te straff och the suarede ney, att the icke ville lade hannom rette.
 [110r] Tha bad Jens Jepsenn thenn menige mand, som til tinge wor, wille dragis till minde, att for^{ne} thyuff haffde bekied her y dag for rette och bestaaid synn wgerningh, att hand thette for^{ne} guodtz haffuer staalid, dog wor hannd icke bekenndt, att hand nogit andet haffde staalid tilforn 25 y synne dage.

Och ther effter er hannd igenn bleffuenn indsett y fengsell paa thenn tiidt.

Item mondagenn ther nest effter, som vor thenn 3. dag may, er for^{ne} Hanns Mönstermand atther fremled y rette wdj Jens Jepsenns, byfogdis, 30 stue, neruerinnndis ther samme stedtz, Anders Saxenn, Morthen Perssen, Jørgenn Wiig, raadmend, Casper Hanssen, Albrit Schreder, Peder Hoffmand, Knud Guldsmedt, Anders Korne, Henndrich Stalmester etc. met flere aff menighedenn, och tha bekiennde hannd synn missgerning, dog icke wiidere ennd for er rørdt. End samme tiid tilspurdis for^{ne} saguoldere, om the ville lade theris thiuff rette, och the wille icke.

Tha wille Jens Jepsenn lade hannom straffe och siidenn lade hannom gaa paa thenne tiidt. Menn for guodtz skyld och menige mandtz bønn skylld, paa *thet* hand kunde end her effter rette sig, och hand wor nw

først met slig vgerningh her befunden, tha er hannd giiffuen løss wden al skammelig straff, dog met slig wilkor, att hand forplictid sig att rømme Siellanndtz land och aldrig hiid meer att komme, ey hellder epter thenne dagh att lade sig finnde y Kiøbenhaffns, Fredrichsborgis eller Krogenns 5 leenn vnder eth henginde och thenne sag att staa hannom aldelis aabenn fore.

Ther mett gick hannd strax synn kaass wtaff byenn.

[110v]

Anno 1563.

10 Monndagenn nest epter Cantate, som wor thenn 10. dag may paa Hell-
ssingørs raadhuss, neruerinnidis borgmester Hennrich Monssen och Hanns
Pouilssen, Jenss Monssen, Anders Saxenn, Rassmus Hannssen, Hanns
Niellssen, Morthenn Perssen, Jørgen Wiigh, raadmendt, Jenss Jepsenn,
byfogit, mett menige borgere och allmue bleff thisse sager forhanndlid.

15

⟨Hemmingh Joenssens gordt.⟩

Samme dag gaff Jenss Monssen tilkiende, att salig Joest Klippinngh,
som døde her wdj Hellssingør, haffuer for nogenn tiid siidenn kiøbt
thenn gaard, hand her wdj bode, och hans effterleffuinde hustru Elsse
20 met synn neruerinnde hosbonnde Heming Joennssen nw besidde och
ybo, wtaff Lauritz Skram till Korsse gordt wdj . . eller hans fuldmøndige
fogit, huilcken gaard Lauritz Skram erffuede met synn husfrue effter
Her Claus Billde, och for^{ne} Joest Klipping haffde y synn tiidt ingen skøde el-
ler forwaringh faait paa samme gaardt, saa lodt nw Jenss Monssen lesse in-
25 den tinge eth beseglid macth breff, som hand haffde aff Lauritz Skram, att
skøde och affhennde for^{ne} gord fra hannom och alle hans arffuinge och
till for^{ne} Heming Joenssen och Elsse Jostis, och ther fore opbød hannd
samme gordt till tinge, om nogen haffuer ther wdj eller emod att siige.
1. ting.

30

⟨2. ting.⟩

Annders Kornne opbød eth støcke iordt ligginndis op till Hans Dauid-
sens, slagteris, gordt, som Mogenns Skomagere haffuer kiøbt aff enn
piige wdj Roskyllde.

35

⟨3. ting.⟩

Ennd paa Peder Bendzenns wegnne opbød Anders Kornne thenn byg-
ning, Jacop Krogemagere yboer, paa hiørnid emod Jenss Jepssens
gordt.

〈1. tingh.〉

Lauritz Themmermand paa Biergit opbød halffparthenn thenn gord,
 som hans hustru Anne Smedtz och hindis fordumz hosbonde Jens Smed
 wdj bode, huilken samme halffue part Lauritz erffuede met forne Anne
⁵ Smedtz och nw haffuer sold til forne Jenns Smedtz arffuinge, ligindis
 same gord paa Bergit thuert offuer fra Lauritz Themmermandt gordt.

[111r]

〈1. tingh. Hanns Matzenn.〉

Item enn vng karll wed naffnn Hanns Mattzenn, thiennindis paa Kro-
¹⁰ genn, huess moder hed Karinne Hanns Jenssens, opbød eth huss och
 bygningh, som forne hannis moder tilhörde och hannd effter hinnde
 erffuid haffuer, huilckit Thommis Moenbo haffuer kiøbt och vdj boer.
 Item finndis forne huss och bygningh att were opbødit fire ting anno 1562
 then 25. dag may aff Rassmus Hanssen paa mester Claus Skauffbois vegne
¹⁵ y Kiøbennhaffnn, som haffde rettighed til samme huss for jordskylldt
 etc. Menn y dag lod forne Hans Matzen lesse inden tinge en beseglid
 quiittandtz, som mester Claus y Kiøbenhaffn haffde giiffuit hannom, ther
 fore vor hand nu rett eyere til forne huss och thet affhennde motte.

20

〈3. tingh.〉

Anndbiørnn Suenndtzenn skødt Albrit Kleynsmedtz skudtzmall, huorle-
 dis hannd haffde leffuit sit liiff och hafft sig mett ord och omgengillsse,
 men hand bode her y byenn etc. Och Jenns Jepsenn haffde ther emod at
 siige.

25

〈2. ting.〉

Item Andbiørn lod kalde Jørgenn Fynbo, hand icke møtte.

〈3. ting.〉

³⁰ Hans Nielssen lod kalde Jørgenn Fynbo, hand icke møtte.

〈3. ting.〉

Franndtz Perssen kaldit Jørgen Fynnbo, hand icke møtte.

35

〈1. tingh.〉

Henning Joennssen haffde ladit kallde Jørgenn Vogensuend och Jacop
 Bager, the icke møtte.

⟨2. tingh.⟩

Morthen Perssenn kaldit Karinne Frostis, hun icke møtte.

⟨2. ting.⟩

- 5 End kaldit hand Niels Perssen for gelld och hannom bleff forlagd att betalle inden 14 dage.

⟨Henndrich Møllebech.⟩

End beplichthid Hendrich Møllebech sig att betalle Morten 5 mark inden

- 10 s. Hans dag nest komindis eller att liide indförsill y sit boo, sammeledis synn skatt att affbetalle inden nest kominde pindte dagh.

[111 v]

⟨3. tingh.⟩

Henndrich Stallmestere haffde kalldit Niels Jude och Anders Schreddere

- 15 paa Bergit, the icke møtte.

⟨3. ting. Eth pergamentz breff.⟩

Samme dag gaff Jenns Jepssenn tilkiende, att hand haffde eth pergamentz breff, lydinndis paa salig Torkild Mueris gord, och samme breff
20 wor formiddelst ond forsynn bleffuit forderffuit, saa att segllenne wore frafaldnne. Ther fore tilspurde hannd, om nogenn andet viste end forne gord aff rette tilhører Torkilld Mueris barnn etc., och ther wor ingen gensigilse.

25

⟨Om røstningh.⟩

Samme dag tilwardi borgmester Henndrich Monssen, att huer mand som bosiddinndis er her wdj Hellssingør, skall were fortentch att blifue hiemme och tilstede och møde thorssdagenn wdj pindte wge først komindis paa røstningh, och tha schal huer haffue thenn røstningh, som
30 hannd er taxerit for, och som er hanns egenn wdenn all wndskyldningh, och som hand icke will wiidere ther fore tilltalis.

⟨Ingen maa fare aff byen.⟩

Thisligist bleff tillwardi, att alldelis ingen, ehoo thet helst er, skulle fare
35 nogenn stedtz wtaff byenn och blifue wde om natthenn wnder synn halss och bodzlod att forbryde wdenn all naade och wndskyldningh, mett minde end hannd haffuer thet met øffrighedens samtocke.

⟨Om ferrie waser.⟩

Item att huer mand shallade sig befinnde willigh *met* byes arbeyde paa ferrie waszernne att fremhielpe, nar raademesterenn eller byes thiennere tilsiiger, och bleff adwarid att skulle byggis thuenne ferrie vaszer och till
 5 huer vasze thuо fierinnger aff byenn att skulle hiellpe, nar tilsiigis, huo som finndis forsømmelig, genstridigh eller holder sig ther fra, och hannd louglige tilsiigis, tha straffis hand som en wlydig mod kongen och menighedenns beste.

⟨En kaabe.⟩

Jenns Jørgennssen opbød enn koffue, hand haffuer y pant aff Jenns Jude, som boer y Anders Piibers huss.

[112r]

⟨Schatt.⟩

15 Enndt bleff tilwardi, att saa monge, som staar tilbage *met* skatt, skulle lade thenn fremkomme, eller theris naffn att oplæsis aff bogenn och siiden wiidere tiltalis.

⟨Jenns Jepssen om swyn och giess att hollde fra Krogen.⟩

20 Item samme dag tilspurde Jenns Jepssenn menig mannd, om thennom dragis till minde, att hand wdj effterhøst nest forledenn haffuer tiluarid her till tinge, att alle mand shall hollde synne swynn och giess fra slottidt, att ther som ther komme nogit sligt quiigh, och mandt finge nogenn schade ther paa, tha shall mand haffue for hiemgeld och icke faa wiidere
 25 oprettningh, och suarede meningh mand, att thennom dragis well til minde, att hand haffuer *thet* forkynndit och tiluarid. Ther fore tiluarid hannd y dagh wdj liige mode, att huer shall hollde *syn* swynn och giess fra Krogenn, som mand vill icke haffue skade ther paa vden all oprettningh. Och effterthj *thet* wor nw y dag 4. tingh, hand haffde *thet* her for-
 30 kynndet effter Matz Skeylls befallningh, wor hand begierinndis att motte fonge *thet* beschreffuit ved eth things windne, och ther tilmelldis thisse 12 borgere: Hans Schonning, mester Hans Bardsker, Mogens Schomager, Jenns Krogemager, Oge Pouillssen, Erich Munch, Per Hoffmand, Rasmus Hanssen Bager, Jenns Niellsenn, Adrian Kannde, Niels Jenssen,
 35 Oluff Hellessenn.

Thisse mend haffuer wundnit, som foruit staar, och finndis indsprechuit wdj cupie bogenn.

⟨Jahanne Thoers och Adriann.⟩

Samme dag wor for rette Thoer Silkeborigs hustru Jahanne och tiltalid Adrian for en kior til, hand holt hinde fore for geld, och hun vor offuer bødig att betalle hannom, dog kraffde hand mer, end hun kiendis, huil-
 5 cken geld en part vor thennom emellom komen wdj Norge fiske, och *thet* bleff voldgiffuit wdj Per Hoffmandtz och Jens Nillsens hand paa Adrians vegne, Hendrich Stalmester och Thorluff Bagge paa Jahannis vegne. Och
 the bleff strax forligte.

10 [112 v] ⟨Henndrich Møllenbech och Adriann.⟩

Item samme tiidt tiltalede Adriann Hendrich Møllenbech och kraffde hannom 3 daller, som hand wor bleffuen hannom skyldigh paa nogen hel-leflask, dog kienndis Henndrich hannom iche mere end 2½ daller. Thisli-gist kraffde Henndrich Adrian och noger penndinghe, som hannd bleff
 15 hannom skyldigh for husley och andet, then tiid Adriann laa till hans till herbergis och brugte synn kiøbmandzskaaff her y byenn. Och Adrian sagde *thet* att were betallid, huilckit Henndrich sagde ney fore, och ther paa gaff hand synn edt.

Item y samme tale sagde Henndrich Møllenbech, att then tiid Adriann
 20 laa her wdj byenn kiøbsmandtz wiiss, och før hand bleff borgere, och hand laa till hans met Hendrich Westerholz till herbergis, tha kiøbte Adrian och Hendrich Vesterholz torsk aff fiskernne paa leyenne her om-kringh och solldre til schiippere, som laa her for byenn, huilckit Hendrich Møllenbech sagde sigh att wille beuiisze thennom offuer.

25 Sammeledis sagde Henndrich Møllenbech, att nar hand met synne gester och fremmede schiippere sad offuer maaltiidt, och the tilspurde han-nom, om hannd haffde nogen fisk att selge thennom, tha suarid Henndrich Westerholz, jeg haffuer vell en tynnde att sellge ether eller thuо etc.

Item om for^{ne} geldt, som the kraffde, bleffue the saa forligte, att
 30 effterthj Henndrich Møllenbech sagde sigh icke att haffue songit betall-ingh aff Adrian, for huess hand haffde brugt hans huss och lofft met synne ware, som hannd haffde ther indlagdt, och hand icke kiendis att vere Adrian mere end 2½ daller skyldig, ere the saa fordragnne, att Adriann haffuer affquiittid samme 2½ daller emod for^{ne} husley, och ther
 35 met gaff the huer anden hennder.

⟨2. tingh. Lauritz Temmermandt.⟩

Samme tiid tiltalid Jenns Jepsenn Lauritz Themmermand for hans

faldtzmoll effter then 12 mendtz doms lydillsse, och beplithede Lauritz
sigh paa synn ære att wille stille hannom till fredtz och tale *thet* wdj min-
de inden 14 dage her nest effter komminde.

5 <Følger her epter 4 blade.›

[113r] <Hans Guldsmed, Jacop Bagere.›

Ennd samme dag tilltalid Hanns Guldsmed Jacop *Bager* for nogenn tret-
te, thennom emellom wor, om nogenn siild, som vor 4 tønnder, huil-
10 ckenn Jacop haffde loffuid att sallte for Hans wdj Norge y winter forgann-
gen, och Hans fitch hannom selff sallt och thræ och øll, dog ingen penn-
dinghe att købe siild fore, och the woldgaffuit y 4 dannemendtz hennder,
som the selff ther til ombadt, och ther *met* bleff the forligte.

15 <Niels Lauritzen atht bosidde.›

Item vor neruerinndis en vng karll ved naffn Niels Laurssen, begierid att
bosette sig her y byenn, och hannd bleff samtocth eth aar om paa en for-
søgillsse, dogh skall hand icke hollde nogenn ond hussholdning mett
20 tappenn, snappen eller slig anden wquemd etc. Findis *thet*, tha worder
hand straffit, ther paa fitch hand fogden synn hand att wille beuiisse sig
lydigh.

<Lauritz Skomager.›

Item Lauritz Skomager aff Willinngebech bleff och tilstedt att bosette sig
25 her y byenn, dog skall hannd føre tilstede windnisbyrd fra Jørgenn
Munch, huorledis hand er deden affskild, och ther som hand will bruge
embedit her y byenn, skall hannd tale *met* skomagernis oldermand och
haffue *thet* y minde.

30 <Jenns Krogemager. 4. tingh.›

Item samme dagh inden tinge skød Jenns Krogemager sit skudtzmoll for
menig mand, tilspørginndis, om nogen haffde hørt hannom werit foruiist
enthen aff tinge eller anden dannemendtz forsamblingh, saa hand icke
motte staa til troendis blandt gode mendt, eller om nogenn wiste andet
35 *met* hannom ennd *thet*, som erligt och gott er y alle mode, och hand fitch
gott windnisbyrdt.

⟨1563, thenn 1. februari⟩

Tha tilltalid for^{ne} Jenns Krogemager Jacop Huiidt for the [113 v] ord, hannd haffde hannom tilsagdt her innden ting, then tiid Jacop stod met Fredrich Leyell y rette nogen tiid siiden, och sagde Jacop til Jenns: Du vor
 5 enn gang affuiist, tag *thet* vare, dit windnisbyrd acther ieg icke stort om, och tilspurde Jens, om Jacop wiste ther nogenn skelligh orssage till och bad *hannom* *thet* beuiisse, som Jacop och selff haffde sagdt sig att ville hannom *thet* offuerbeuiisze.

- 10 Tha sködt Jacop paa enn quinde wed naffn . . boendis her wdj Hellssingør, huilckenn haffde sagdt for *hannom*, huorledis Jenns Krogemager skall haffue forplictid sig for borgemestere, raad och byfogit, att ther som hannd icke kunde beuiise wdj sandhadt.

- 15 [114 r] ⟨Hanns Bossenn aff Gilleleye.⟩
 Ennd wor och samme dag neruerinnidis en mannd wed naffnn Hanns Boszenn, hiemme paa Gilleleye, och gaff tilkiende, att *hannom* paa synn hustruis Marinnis wegnne er tilfalldenn nogit guodz effter Ellsse Schriffueris, som döde her wdj Hellssingør, och wor begierinnidis, att hannd
 20 motte fonge samme guodtz, och samme tiid bestode Erich Munch och Annders Dannemand, att the offste hörde Elsse Schriffueris bekiennde, men hun wor y synn wellmach, att hindis rette arffuingh er en quinde boenndis paa Gilleley, som er hinndis broder dotter, heder Marinne Christenns dotter, huess hosbonnde er for^{ne} Hanns Bossen, och forthj
 25 thett icke er wist, huorledis her mett fath er, thisligist haffuer och samme Marinne en broder wed naffnn Laueritz Christenssen, och er enn bodtzmand, huilckenn hun sagde sig icke att haffue seeth eller spurd wdj fire samfelde aar, tha tilsagde borgemester, raad och byfogit for^{ne} Hans Boszen saledis, att hand skulle skaffe sigh thuenne borgere *her* y byenn,
 30 som ville loffue och godt siige och giiffue theris forplictilsse ther paa, att ther som nogenn anden kommer effter thenne dagh, som kennder sig nermere arffuingh till for^{ne} Ellsse Schriffueris, end hans hustru er, tha skulle the sware ther till eller theris arffuinge, och borgemestere, raad och byfogit her y Hellssingør skulle were alldelis wtilltalid ther fore och
 35 wkrafft y alle mode etc. Och saaledis haffuer Peder Jepssen Schreddere och for^{ne} Annders Dannemand loffuid for *hannom* effter theris bressis lydillsse, som finndis y byes gemme.
 Item huess guodtz, som fanndis effter for^{ne} Ellsse Schriffueris dödt, finndis optegnid her strax effter y thenne bogh.

[114 v]

Anno 1563.

Thenn 11. dag may wore forsamlede Annders Saxenn, Rassmus Janssen,
 Morthenn Perssen, Jørgenn Wiigh, raadmend, Jenns Jepssen, byfogit,
 Søffrenn Muere, Niels Jenssen, Jenns Krogemager, Albrit Schreddere,
 5 Hanns Skoningh och Torluff Bagge, borgere.

(Rassmus Nelaussens bygning.)

Thisse for^{ne} dannemend wore wennligen ombedne aff Saxe Clemmidssen
 och hannis broder Jørgen Clemmidssen her samme stedtz till windnisbyrd
 10 att offuer were och megille wdj eth kiøb emellom for^{ne} Saxe och hannis
 broder Jørgen om en bygningh staaendis wed Swiingelen, som tilhörer en
 vng karll wed naffn Rassmus Nelaussen, salig Nelaus Schredderis och Elline
 Schredderis sön, huilckenn bygningh the fordum wdj bode, och theris sön
 for^{ne} Rassmus effter thennom effsuede, och haffuer giiffuit for^{nc} Saxe fuld
 15 macth fra sig och alle synne thenn att sellge och affhennde, och tha samme
 tid tilspurdis for^{ne} Saxe, huor dyre hand haffde loffuid samme bygningh,
 tha suaredes hannd 120 march danske. Item ther emod haffuer for^{ne} hannis
 broder Jørgenn bødit hannom 100 mark danske. Ther effter haffuer for^{ne}
 dannemend offuerweyett och well besett for^{ne} bygningh och saa
 20 besluttidt, att thennom alle tøcker gott were, ther som Jørgenn Clemid-
 ssen will beholde samme bygningh och heffd, som ther nw findis paa,
 tha skall hannd giiffue ther fore eth hundrit och thyuge march danske,
 som er hinndis werd, mindre wille the icke kiendis rette att were att giiff-
 ue ther fore, huad hellder Jørgenn thenn beholder eller ey, ey kunde the
 25 hellder kiennde for got att giiffue mere etc.

Thette kiøb wille for^{ne} dannemend alle sammen och huer serdelis were
 windnisbyrd till, om nogenn effter thenne dag vðermere ther paa talinn-
 dis worder.

30 [115 r-v ubeskrevet]

[116 r]

1563.

(Enn swensk bodtzmandtz kleder och peninghe.)

Thenn 13. dag may, tha wor her wdj Helssingør en suensk schipper wed
 35 naffnn Lambert Hannssen, hiemme y Elsborge, och anammede enn kii-
 ste met noger kleder, som stod indsatt til mester Lydkis wdj foruarinng
 och tilhörde enn baadtzman wed naffn Annders Laurssenn, fød y Swe-
 righe, huilckenn wor død bleffuenn hoss enn lybsk schipper, och fanndis
 y samme kiiste thisse effter^{ne} kleder:

Først eth par røde enngilske buxer, enn rødt engilsk piigh, eth par røde knehosser, enn gammil rød hue, eth sortt bonneth.

Item samme tiid anammede for^{ne} Lambert Hannssenn wdj rede penninge
5 tholff daller, som mester Lydke haffde y forwarinngħ for for^{ne}
baadtzmanndt.

Thenn tiid for^{ne} Lamberth Hannssen anammede for^{nc} kleder och penn-
inge, tha wor offuerwerinndis Jenns Jepsenn, byfogit, och Anndbiornn
10 Suensk, borgere her wdj Hellssingør.

[116v]

Anno 1563 thenn 4. dagh may.

⟨Hogenns guodts.⟩

Tha bleff beschreffuenn thete effter^{ne} guodtz, som fanndis effter saligh
15 Hogenn, som døde till Thorluff Baggis her wdj Hellssingør, offuer-
rinndis Jenns Jepsenn, byfogit, Casper Hanssen, Matz Laurssen, Søf-
frenn Muere, Henning Joennssen och Thorluff Bagge.

Wdj then kelldere, hand haffde leydt, fandis:

20 Thydskt miell, wor 27 tdr, humble 6 tdr, ennd thrømmid humle 4, thom-
me tønnder 13, item quinde thoffill 5 par, børnne thoffill 2 par.

Item hiemme till Thorluff Baggis stod Hogens kiister, wor icke vden
thuo.

25 I Hogenns taske fanndis, 1 rynsk gylden 30 s. 2 alb. end y danske
penninghe.

Item en grosse och en styffuer, paa hanns bellthe hoss taskenn sad enn
kniiff, item wdj thenn ene hans kiiste fanndis thette effterschreffne,
30 skiorther 3, the thuo duede inthidt, nesseklude 2, ny hatte 4, huiith
kirsshey, wor nytth, 4 allne, en ny leyer køllers, eth nytth par leyerhosser
met offuertagh, en rød saienns trøie, en sort hette, item en sølffskedt,
item 3 register laa y samme kiiste, item y en anden kiiste fanndis eth par
ny hosser, en blaa kiortill bremmid met fløyell, hans daglige kappe, som
35 vor sort, och en deygenn.

[117r]

Thette effter^{ne} er thet guodtz som fanndis effter

Ellsse Schriffueris, huilkit Hans Bossenn paa
Gilleleye erffuede effter hinde paa synn hustru-
is Marinne Christens dotters wegnne, Ellsse
Schriffueris broder dotter etc.

5

⟨Ellsse Schriffueris guodtz.⟩

Anno dominj 1563 then 3. dagh may. Offuerwerinndis Enngill Snedker,
Peder Hallanndtzfar, Annders Suerdfeyger och Lauritz Kelldesmedt.
Tha bleff beschreffuit allt huess guodtz, som fanndis effter Else Schriff-
ueris, som døde her wdj Hellssingør.

Item wor ther en lempelig sengedyne och en hoffuid dynne, 3 puder *met*
war, 3 sengklede.

Eth hørgarns lagen och 2 blaargarns lagenn, en groff dug, eth gott
handklede och 2 onde, 3 sercke onde och gode, 3 gamle hoffuidklede, 3
15 foreklede, 3 halssklede, en liinhatt, eth lynn, en rød hue, 2 støcker blaar-
garnn.

Item 3 hyuffuender, 2 benkedynner och end 2 andre smaa benkedynner
som hoffuid dynner.

Item en gammill sort kaabe *met* røtt foer wnder, end en ny sort engilsk
20 kaabe, som wor panthset for 5 mark att bekaaste Ellsis iordeferd *met*.

En gammil sort kiortill, end en bron kiortil vnderforid *met* lerridt, en
bron saiens kiortil vor gammil, en rød kiortil *met* sølffmaller wdj, som
vor och panthset til Jens Jepsens.

En skiindkiortill, en sort saiens trøie, 2 halfferme aff makeyr, end 2 sorte
25 halfferme, en gamil bron saiens kraffue.

Item en lempelig sølffsked, som wor pantsett til Ellsse.

[117v] Item en bordkrantz, thuo vechskaale aff messingh, en halffspott
aff thiin, en liiden støffsuicke, eth thiinfad, thu saltsircken, eth beckenn,
en kaaffuer kanne.

30 Thuo kaaber gryder, en lempelig gressue kedill, en lyssekrone aff jern,
en anden lyssestage vor liiden, en kedill krogh, en gammil hugøxe.

Item eth liidit skaff *met* 2 rom och eth gammilt kandebord, en hiulrock,
en bissmer, 2 gamle træsennge.

Item 4 gamle drether, ther wtaff wor en pantsett till Lauritz Kelldesmed
35 for 10 alb.

[118r]

Anno 1563 thenn 24. dag may.

Som wor monndagenn nest effter wor herris himmelferdtz dag, paa

Hellssingörs raadhuss, neruerinndis borgmester Hennrich Mogenssen och Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Jacop Hannsen, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssen, Mörthen Perssen och Jørgenn Wiig, raadmend, Jens Jepssenn, byfogit, met menige borgere, bleff forhanndlid thisse sager.

5

⟨2. ting.⟩

Samme dag opbød Lauritz Themmermand halffpartenn thenn bygningh, som Jenns Smed fordum ybode paa Biergit, huilckenn hand fick och erffuede met Anne Smedtz, och haffuer sold Jenns Smedtz arffuinge 10 samme synn halffue part.

⟨4. ting. Schøde.⟩

⟨Peder Bendtzen schøtte en bygning till Jacop Krogemager.⟩

Item Peder Benndssenn opbød thenn bygning, som staar paa kirckenns 15 grund, och Jacop Krogemager nw wdj boer, østenn nest op til byes strede, som løffuer vd mett Jenns Jepssens gord, och vestenn nest op till Willom Sommers gord, som hand fordum ybode, huilckenn for^{ne} heffd^t och bygningh Per Benndtzenn samme tiid skøtte fra sig, synn hustru och alle syne arffuinge, fødde och wfødde, och til for^{ne} Jacop Henrichssen 20 Krogemager och alle hans arffuinge, fødde och wfødde, till euerdelige eye. Schødet stadfeste Casper Hannsen, Niels Jennssen och Jenns Krogemager.

⟨Jacop Hanssen.⟩

25 Item før thete skøde er ganngit inden tinge, tha kraffde Jacop Hanssen nogenn iordskylld paa kirckenns vegne aff for^{ne} iordt, som hand menthe (om hannom rett drogis till minde) att were 1½ aars iordskylld, som stod wbetallid, och hans bog thet viidere wduiiser, och hand icke wille tillstede skødet att gaa for sig, før hand finge anden besked om for^{ne} iord-30 skyldtz effterstae. Tha loffuid Jacop Krogemager att affstallid inden 14 dage hoss Jacop Hanssen, saa megit som igennstaar, hanns forloffuere, som racthe haand for hannom, er Jørgenn Skomager.
 Item betaller Jacop Krogemager mere iordskyld, end hand haffuer siidit paa boligen, tha quitté hand then aff bygnings betallingh och thenn, 35 som icke ther met will nøgis mett minde, hand gaa sig ther om met hannom y rette.

[118 v]

⟨2. ting.⟩

Heming Joennssen haffde kalldit Jacop Bager och Jørgenn Wogenmand,
och the icke møtte.

5

⟨2. ting.⟩

Saxe kaldit Claus Eyglerssen, hannd icke møtte.

⟨1. ting.⟩

Rassmus Hanssen raadmand paa Hilligesthus wegnne kaldit thisse effter^{ne}:
10 Anders Bagere, hannd icke møtte.

⟨1. ting.⟩

Franndtz Bager tilltalid for geld.

End kalldit hannd Franndtz Bager och kraffde hannom 8 daller paa salig
15 Greers Lauritzens vegnne, som haffde staaid vbetallid y 20 aar, och
hannom bleff wndt dagh till s. Mortens dag først kommindis, tha att be-
talle vdenn alld vndskyldningh och wiidere forhalingh.

⟨1. ting.⟩

20 End kalldit hand Rassmus Verchmester paa for^{ne} Greersis vegne, hannd
icke møtte.

⟨1. ting.⟩

End Albrit Kremmer, hand iche møtte, wor y dag første ting paa
25 thennom alle.

⟨4. ting.⟩

Henrich Stallmester kalldit Annders Schreddere, hand icke møtte.

30

⟨Jørgen Fynbo.⟩

Per Hallandtzfar tiltalid Jørgenn Fynbo for geld, och hannom bleff for-
lagdt att betalle inden 14 dage eller faa wurdning y hans bo.

Sammeledis wor Jørgenn Fynbo tiltalid for geld aff Hans Niellssen,
35 Morten Perssen, Hans Koch, och hand skall stille thennom till fredtz
inden 14 dage.

⟨Ingen maa fare aff byen.⟩

Borgmester Henrich Monssen tillwarid, att ingenn, som haffuer synn beskeed her y byenn, skall fare vd och bliffue vde nattenn wnder slig straff att wndgelde, som før haffuer verit aduarid.

5

⟨Om Stollerom.⟩

Sammeledis att menig mand her y Hellssingør skall hollde synne stollerom ferdige, huer som hand er taxerit for, saa the ere ferdige inden pindtze afften nw tilstaaendis.

10

Item att rede sig paa høø och haffre y hussene.

[119r]

⟨Henrick Brinck Snider.⟩

Item wor neruerinndis Hennrich Brinch Sniider, wor komen met synn 15 hutrue aff Lantegellenn, wor begierinndis att motte bosette sig her y byenn, och hannom bleff saa tilsagdt, at ther som hand vill bruge sit handuerch, schall hannd haffue thet met schredderne och theris oldermandtz minde, saa the kommer til tinge och samtøcker hannom. Dog skall hannd til s. Lauritze dag nest tilkomminde [10. august] føre til- 20 stede synn beuiiss, huorledis hannd haffuer skickit sig der, som hand før wor boenndis, och att hand er kommen der fra enn erlig mand, sammeledis hans hutru, och thet samtøcte hannd.

⟨Lukus Snedker.⟩

25 Lucas Snedker begierid y liige mode att bosette sig, hannom bleff tilstedt att forsøgit her y byenn eth aar om och skatte och skylld aff synn formeue och siiden tale wiidere om.

Item Jørgenhenn Hannssen, som wor kommen aff Wæe, bleff och samtøcth 30 att bosette sig her och forsøgit en tiid langh, skatte och skylld aff synn formue.

⟨Lauritz Themmermand.⟩

Samme dag wor neruerinndis Lauritz Themmermand met enn supplicatz 35 till borgmestere och raad och byfogit, wdj huilcken hand bekiennde synn forseilssse och begierid naade, och for gudtz och menig mandtz bøns skyld haffuer borgemestere och raad tilgiiffuit och forladit hannom synn forseilssse och faldtzmall, som hannd haffuer mod thennom och thennom

wor anrørinndis, dog skall hannd tale fogdenns minde for kongens sagh,
och y *samme* synn supplicatz haffuer hand ladit vnder teg(n)e synn for-
plichtilsse icke att findis vdj slig eller anden vhørliheden effter thenne dag
vnder thenne sags och andres opbrydilsse etc., huilckenn findis paa raad-
stuen y Morten Perssens eske och her om wiidere wduiszer.

[119 v]

⟨Jenns Krogemager.⟩

Item samme dag tilltalid Jenns Krogemager Jacop Huiid om thenn trette
thennom emellom er, och bad hannom lade synn beuiissning fremkom-
me mod hannom, som hannd selff haffuer tilforrn sagdt, och hannom
nesto tingdag bleff forlagdt.

⟨Jacop Huid.⟩

Suarid Jacop Huiid, att thenn quinde . . . halde sagdt torr hannom, att
15 Jenns vor affuiist, annden beuiissning haffde hand icke tilstede.
Item sagde och Jacop och selff bekiennde, att hannd sagde til Jens: due
wor affuiist.

Item samme tiid sagde Jenns Krogemager och holt *thet* ved synn ed och
20 salighedt, att Jacops hustruis søster ved naffnn . . . , som nw er død och aff-
gangen, sagde hannom, att Jacops hustru . . . giorde riiss till hanns moder.

Sammaledis sagde Jenns Krogemager, att mangen mand er vitterligt,
huorledis Jacops hustru for^{ne} . . . haffuer staaid paa eth bredt torffue och y
25 menige mandz aahørinng sagdt och roest aff, att ther haffuer thuoo
faait en ond affgang aff thennom, som haffuer trett met Jacop och hinn-
de och verit thennom vnder øygenn, och den tredie skall faa eth fandens
falldt. Ther fore sagde Jenns Krogemager, att ther som hannom thiimes
nogit vedermoedt, wille hannd her y dag obennbarlige siige och be-
30 kiende, att hand will alldrig skyllde anden ther fore end hinnde.
Bleff thenne sag opsatt, till thing kommer igenn, och thiss for indenn
skall Jacop stille sagenn aff met Jens och forligen, om hannd vill, eller tha
att askillies met rette.

35 [120 r]

Anno 1563 thenn 20. dag may.

⟨Om the fire drenge, som haffde staalid.⟩

Tha wor neruerinndis paa Hellssingørs raadhuss en wnngħ karll wed
naffnn Rassmus Niellssen, hiemme y Plegillt wdj Thyekiøb sogenn, som

haffde hiid förd och ladit fengselig indsette 4 smaa drennge wed naffnn Annders Symenßsen och hanns broder Hanns Symenssen, fødde y Kiøbennhaffn (huess moder heder Doritte Symens och boer nw wed Gammill torffue), Rassmus Nielssen, fød y Aarhus, och Anders Jepssen, fød wdj 5 Holmgaardt y Hierm herrid y Hiemste sogenn y Harsøssell wdj Juttlundt, huilcke samme haffde om natte tiide indbrudit y hanns herberge och opbrudit hanns kiiste och staalid hannom fra eth sølffbellte och noger penninghe, och y dag lod hannd lede thennom y rette att bestaa, huorledis wor tilgangit.

10

Samme tiid wor neruerinnndis *borgmester* Hennrich Monssen och Hans Pouillssen, Annders Saxenn, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssen, Morthenn Perssenn, Jørgenn Wiig, raadmend, Jenns Jepsenn, byfogit, Albrit Schreddere, mester Hanns Bardskere, Hanns Threnning, 15 Thorluff Bagge, Franndtz Perssenn, Matz Laurssen, Saxe Clemidssen, Rassmus Olssen Bager etc. met flere borgere.

⟨Første dreng, Annders Jepszen.⟩

Item Annders Jepsenn, fød y Holmgaard, bekiende att hand och hans 20 stalbroder Rassmus Niellssen, fød y Aarhus, wore gangne fra Kiøbennhaffn och til Fredrichsborg, saa komme the y ferd met 2 andre drenge (huilcke hannd sagde att haffue verit hustrugenn y Kiøbennhaffn), thennom kunde the icke vorde aff met igenn, och thet wor Anders och Hans Symenssen. The fuldis at, saa lennge the komme till Rassmussis y Plegillt, 25 ther sagde Anders Jepssen, att Anders Symenssen tog en wogenkiepp och vriste dørren op met. Siiden tog hand en bred øxe och vriste kistenn op met och tog ther wtaff eth sølffbellte, thet wille hand faa synn broder Hans Symenssen att bere, och Hans ville icke bærid, tha sloe Anders Symenssen hannom, wille nøde hannom til och stach thet y hanns barm. 30 Sagde och Annders Jepsenn, att hannd wor samme tiid y en anden gord ther hoss, ther stall hand aff en drengs [120 v] pung 9 s., drenngen laa och soft, och pungen laa wnder hans hoffuidt, siiden kaste Anders pungen y gordenn.

Item hand bekiende, att hand stall 2 mark 6 s. til Søffrenns y Thorup.

35

⟨Rassmus Niellssen.⟩

Item en anden drenng, Rassmus Niellssen, fød y Aarhus, bekiende, att Anders Symenssen brød op dørren och kiistenn och tog belltid ther

wtaff, som *forschreffuit* staar, och sagde *Rassmus*, att Anders *Symenssen* kom til hannom och Anders *Jepssen* och haffde 4 mark danske y en ble-gre, som hand tog aff kiisten, ther finge the 2 mark wtaff. Och thenn mark som *Anders Jepssen* fich, wor en part aff the penninghe, Anders set-te wnder Jens *Jepssenns*, byfogdis, brosteen for hans dør, som wor ved pass 28 s. eller nogit mere.

Item sagde *Rassmus Niellssen*, att Anders *Jepssen* haffde bekiednt for hannom, att hand stall noger penninghe fra en karll til *Matz Landtzknechtis* paa *Kagehollmen* her y *Hellssingør*.

10

⟨*Jacop, Matz Lanndtzknecth.*⟩

Ther om bekiennde *Anders Jepssen* saaledis, att nw y winther wor hand en tiid langh her y *Hellssingør*, och till *Rassmus Rackeris* laa hannd till herbergs, och her wor en stoer dreng *met hannom*, som wor hanns stal-
broder, wed naffn*n Jacop*, fød y *Assenns* vdj *Fyenn* (huilcken hand sagde
nw att finndis til rackerens y *Kiøbennhaffn*), the ginnge megit till *Matz Landtzknects* och finge ther madt och øll, och en natt laa der enn karll till *Matz Landtzknects*, som hand menthe att vere en schrifffuere, dog wi-
ste hannd icke till wisse, huad hand wor for en, och thenn haffde der
hoss sig en skøge, som hannd laa hoss om natten, och ther gicke hanns
stalbroder samme *Jacop* ind thil sengen, som then fremid karll och kon-
ne laae om nattenn, och tog karllens taske *met penninghe*, ther wor wdj
och ther wor och en signeth ringh y taskenn, der tog *Jacop* penningene
aff, och sagde *Annders*, att *Jacop* gaff hannom en graa kiortill och eth
par skoo, huilchit hand sagde, hand tog siidenn fra hannom igenn, in-
genn aff penninghene sagde hand sig att haffue faait.

Item sagde hannd och, att samme *Jacop* laa hoss then skøge, som laa
hoss karlenn, ther miste penninghe, och *Jacop* gaff hinnde *met* ther
wtaff.

30 Item sagde och *Anders Jepsenn*, att *Matz Landtzknech* och [121r] hanns quinde *Elsse Kiinthis* wiste *that well*, att hand oc *Jacop* tog samme penninghe fra karlenn, och the finge ther aff $10\frac{1}{2}$ mark.

Item hand sagde, att *Elsse Kiinthis* købte eth lagenn och eth par sølff-
knappe aff *Jacop*, som hannd haffde staalidt.

35 Sagde *Anders* och, att quinden, som laa hoss karlenn om natten, ther hand miste penninghe, hun haffde werit *her* paa raadhusid. Item hand sagde, att *Rassmus Niellssen* haffuer bestaaid for hannom, huorledis hand haffuer skaarid hull paa eth kramfad y *Kiøbennhaffn* och racth

ther ind *met* syn hand och wdtog fyrröer och *andet* guodtz, huad ther inde wor.

⟨Theris stallbrödre.⟩

- 5 Item bekiennde Annders Jepssenn och Rassmus Nielssen att haffue werit y föllge, y raad och gerning *met thennom* tilforn, thisse effter^{ne} Oluff och hans broder Anders, Jens Viiborge, Hans Koch, Mickill, Matz Kocke drenng, Jørgenn Lunge, stamme Rassmus.
 Huilcke samme icke haffuer nogenn wiss tilhold nogen stedtz, men ere
 10 altiid vde om theris snapperye.

⟨Annders Symenssenn.⟩

- Item thenn tredie dreng, Anders Symenssen, fød y Kiøbenhaffn, bekiennde saaledis, att hannd och Rassmus Nielssen och Anders Jepssenn
 15 bleffue hudslidnne y Kiøbennhaffn nw fiorten dage siidenn, saa gingethe alle och hans broder Hans *met thennom der* fra och til Frederichsborrigh och siidenn til Plegillt, ther sagde hand, att Anders Jepssenn brød dørrenn op, och *der* the komme ind, stach Anders Iepssen en øxe wnder logit paa kiistenn, och Anders Symenssen sagde, att hand løffte *met* en haand
 20 wed thenn ene ende paa loggit, saa slap *thet* op, ther toge the 4 mark danske wtaff, och huer *thennom* fich synn mark, men sølff belltid sagde hand, att Anders Jepssenn tog aff kiisten och stoppede *thet* y en lidens sech y synn bugxe, siidenn trettedis the ther om, huilckenn *thet* skulle bere, och Anders Iepssen bad Anders Symenssen bere beltid til dag, siidenn
 25 ville hand beeridt, Anders Iepssenn sagde, att Anders Symenssen wille fare till Rostoch och sellige belltid, Anders Symenssen sagde och suarid, att Anders Jepssen begierid att wille fare offuer til Malmø [121 v] och ther sellgit enn guldsmed heder Mattz, hand haffuer kiøbslagit *met* hannom tillfornn eth sølffbelte och enn sølffskedt.

30

- Item siidenn bekiennde Anders Symenssen, att hand och Rassmus brøde dørrenn op, och huer haffde synn wogennkiep.

⟨Fierde drenng, Hans Symenszen.⟩

- 35 Item thenn 4. dreng Hanns Symenssen, Anders Symensens broder, bekiennde saaledis, att Anders Jepssen och Rassmus Nielssen haffde staalid en sølsked paa landtbyen och wore komne *met* hinde till Kiøbennhaffn, och ther komme the y ferd *met* hans broder, for^{ne} Anders

Symenssen, saa Hans kom y klammer for skeen met thennom, och the tre sledé huden aff huer andre selff indbyrdis. Siidenn fulldis hannd met thennom aff byenn och vor y følge met thennom till Plegiltt, ther sagde hand, att hans broder Anders Symenssen brød døren op, men Hans Symenssen togh selff beltid op aff kiistenn, och Anders Iepssen beedt spengerne aff remmen och lagde thennom y enn pung, men remmen kaste hannd wd met eth gerde. Siiden haffde the alle werit om att graffue bellte sölffsuit y iordenn, før end nogen aff thennom bleff paa greffne, huilchit the motte selff wduiise, och thet bleff igenn optagit och offueranthuordet til erlig welbyrdigh mand Matz Skeyll paa Krogenn.

⟨Actus secundj diei.⟩

Item om anden dagenn, neruerinndis for^{ne} borgmestere, raad och byfogit, tha er for^{ne} Anders Jepssen y rette igennkommen.

15

⟨Marine Rackers.⟩

Samme tiid vor tilstede Rassmus Rackeris hustru Marinne, bekiennde, att hun kiøbte aff Anders Jepsenn 2 sölffknappe, wore giorde y skonsk werch, och gaff hannom ther fore 8 alb. samme knappe sollde hun Knud Guldsmed her y byenn for 4 s.

⟨Om en gryde.⟩

Item bekiennde Anders Iepssenn, att hand stall her y byenn en kaaber gryde, som stod sett wed illdenn till en mandz met nogen fisk wdj att siudis, och thenn bar hand hiem till rackerenns Rassmussis och sette gryden om natten wed hofuidgerden paa hans seng.

Om morgen bar Rassmus Rackere grydenn til Jens Jepssens (som Iens selff bekiennde), och rette eygermand fich thenn igen.

Item sagde och Anders Jepssenn samme tiid, att Anders [1227] Symenssen, som nw sad y kiellderer fongen, haffuer werit her y byenn till borgmester Sannder Leyells och haffde tagit 3 sölffskeder, och som hannd skulle gangit wd att dørren met thennom, bleff hannd hegtid, saa the bleffue taggne fra hannom.

35

⟨Rassmus Rackere, Ellsse Kiinthis.⟩

Item samme tiid wor och tilstede Rassmus Rackere och Ellsse Kiinthis, tha sagde Rassmus, att thenn tiid Anders Iepssenn vor greffuenn och bleff led y byenn, hørde hannd Ellsse Kiinthis siige, ther gaar thenn, ieg

fich the 4 daller aff wtaff the penninghe, hand stall. Och thet sagde racke-renn, hand wille beuiise hinnde offuer.

Item thenn 25. dag may, nerwerinndis *borgmestere* Hennrich Monssen och
 5 Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Jacop Hannsen, Rassmus Hanssen,
 Morthenn Perssen, Jørgenn Wiig, ra(a)dmend, Jens Jepsenn, byfogit,
 mett menige borgere och allmue, tha haffde for^{ne} Rassmus Nielssen,
 saguoldere, ladit inlede och y rette förd for^{ne} fire drennge paa rettere
 tingit her vdj Hellssingør och wor begierinndis dom och retth offuer
 10 thennom for theris gerninger.

Tha tilspurdis saguollderenn, huad hellder hand wor begierinndis theris
 liiff eller och att lade tilbörliche straffe thennom, dog saa the behollt liiff-
 uit, huor till hannd swarede, att hannd iche wille lade thennom ander-
 ledis straffe, saa the skulle beholde liiffuit, menn sagde, hannd ville haff-
 15 ue dom offuer thennom och lade thennom hennge.

Samme tiid wor megenn allmue forsamlid, och ther eblant wor monge
 vdlenndiske aff attskillige steder, huilcke becklagede icke att kunde for-
 suaris att tage sig vmøndige børn aff dage, ther fore gjorde the bønn for
 20 thennom, och menig mand vor begierinndis, att saguolderen ville for
 gudtz skyld vnde thennom att straffis och beholde theris liiff.

Tha effter langt beraadillsse haffuer hannd sig saa betenncth [122 v] att
 motte hannd faa beschreffuit aff tinge, huorledis sagen er gangen, wille
 hand for gudtz och menig mandtz bønn skylld vnde thennom theris liiff,
 dog wille hannd the skulle haffue tyuffue straff. Huilkit ochsaa skeedt
 25 er, saa att the 2 drennge, som vor Anders Symenssen och Anders Jepssen,
 the haffuer huer thennom mist eth øre.

Thenn 3. dreng, som vor Hanns Symenssen, hannom bad velbyrdig mand
 Matz Skeyell, befallingsmand paa Krogen, løss vdenn all straff, dog skall
 hannd vere forplichtid thisse vilkor.

30 Først att thienne konnge. mats. aff Danmarch, saa lenge hand leffuer,
 och samme tienniste alldrig att wnduiige.

Thisligist icke hellder att lade sig finde y nogen vtroskaff eller anden
 whørlichkeit effter thenn dagh wnder eth henginde. Huilkit hand sellf
 forplichtid sig och samtocthe.

35 Item thenn 4. dreng Rassmus Nielssen, fød y Aarhuss, then bad *borgmester*
 Hennrich Moenssen løss, saa hand miste icke vden hudenn, saa skall
 hand met the 2, som miste ørid, forswerge Siellandtz lannd, aldrig att
 komme hiid mere.

Item vor for^{ne} Rassmus Nielsenn, saguoldere, begierinnidis, att hannd motte faa beskreffuit samme drenngis wilkor, att the vore smaa och vmøndige, och menig mand giorde bønn for thennom, och huorledis hand wor met thennom affskilld, och ther bleff vdtagnne thisse 12 bor-

5 gere y eth tings windne.

Oluff Hellessenn, Albrit Kremere, Jens Nielssen, Niels Jenssen, Albrit Schreddere, mester Henrich, Casper Hanssen, Johann Busserd, Benth Fiskere, Claus Friiss, Thorluff Bagge, Søffrenn Iude.

Begiered och Matz Skeyll beschreffuenn Hans Symensens forplichtilsse aff
10 thisse for^{ne} mend och findis indcopiett y thencke bogen.

Item tilspurde saguoilderenn om hand motte nw anamme sit guodtz igenn, som for^{ne} drenge haffde staalid, effterhj hand haffde ladit thennom straffe, och vor begierinnidis att motte faa en schreffuenn dom ther paa, och effterhj [123r] hannd haffde forfuld thennom, saa the
15 haffde staaid theris straff effter hanns egen nøye och töcke, tha sagde borgmestere, raad och byfogit hannom synne kaaste till, oc finndis wiidere y copie bogenn indschreffuit.

[123v]

Anno 1563.

20 Thenn 25. dag may paa raadstuenn, neruerinnidis borgmestere Henrich Monssen och Hans Pouilssen, item Matz Skeyll paa Krogen, Anders Sax-
enn, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen.

⟨Baade laa ved stranden.⟩

25 Tha gaffis clage paa aff en bonnde . . . effer Matz Skeylls befallning, att en part aff fiskernne her wdj Hellssingør lader theris baade ligge vd met strannden met segill, aarer och andet redskaff wdj, och wore thisse be-
neffnde, som er lille Jenss, Anders Dannemand, Peder Bendtzen, huil-
cke haffde ladit theris baade ligge om natten ved Hellebech met red-
30 skaff wdj emod forbud, som her er giort til ting.

Anno 1563.

⟨Oluff Schotte annamede peninghe.⟩

Them 29. dag may, offuerwerinndis Jacop Hannssen, tha annamede
35 Oluff Schotte her y byenn, som kom aff Søborig, och Morthenn Pers-
senn hannom annthuordede 3½ daller, som wor paa salig Sannder Draff-
ueris børnns wegnne, huilche for^{ne} halffierde daller enn mand ved naffnn
Jacop Doss, hieme till Rostoch, haffde senndt hiid att skulle komme sam-

me børnn till beste, thj hand haffde fongit thennom mer, end hand skulle haffue, y betalling for nogen geld, som hannom och for^{ne} Sannder Draffuere haffde emnellom verit. Och skall Oluff Skotte wdrette til Sander børnn for^{ne} penninghe, nar hannom tilsiigis.

5

[124r]

Anno 1563.

Thenn 2. dag junij paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis *borgmestere* Hennrich Moenssen och Hanns Pouillssen, Anders Saxenn, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Hans Niellssen, Morten Perssen, Jørgenn Wiig, 10 raadmend, Jens Jepssen, byfogit, mett menige borgere.

〈Røstningh. Ingen maa fare aff byen.〉

Samme dag tillwarid *borgmester* Hennrich Moennssen, att huer mannd her y Hellssingør skall møde nw mondag 8 dage nest kommidis 15 betimelige, nar klochen er 7 formiddag mett sit werge for raadhuss gorden, huer som hannd er taxerid for, och ingenn mand, huercken the, som ere bosiiddinndis, eller wnge karlle, som brwger theris næring her, ehuo *theit* helst kannd vere, maa drage aff byenn och were vde om natten wnder synn halss at forbryde och synn boitzlod att forkaste.

20

〈Vacth.〉

Sammeledis tilwaredis om wacth, att huer mand shall vaage for sig, och ingenn drennge eller andre at wduiisze y synn stedt, och huer natt att waage enn raadmand.

25

〈Ferrie broer.〉

Thisligist att finndis willig att hielpe affsted byes arbeyde paa ferrie wassergne, nar tilsiigis.

30

〈Stollerom.〉

Item att huer mand shall gøre stollerom, som hand er taxeritt for och y dag oplessdis, att were ferdige allesammen inden thiissdag afftenn nest kominde, som hand iche vil straffis.

35

〈Schatt.〉

Item om schatt at affbetalle indenn morgen afftenn, huer som hannd iche will settis och straffis wiidere.

⟨Siise.⟩

Thilluarid Jenns Jepssenn, att saa mange som staaer igenn *met siisze eller* andenn dell, som the ere konngen pligtige, att the talle *thet* aff *met thet* første.

5

Item samme dag wor och neruerinndis Annders Wass, och vor hand taxerid och sett for att skulle gøre stollerom til 8 heste.

[124v] Och ther hannd bleff opregniid *met* andre flere, tha swarid hannd, att hand skulle sette somme aff hestenne *y syn* stue.

- 10 Thj bleff samme tiid wdtagnne thisse effter^{ne} borgere, som ere Hanns Skonning, Fredrich Leyell, Albrit Schreddere, Hanns Dauidssen, Claus Friiss, mester Hans Bardsker, Jenns Krogemager, mester Lydke, Rassmus Hanssenn Bager och Jørgen Schomager.

15

⟨Annders Wass om staallerom.⟩

Huilcke bleffue hedenuiste *y* Anders Vassis gaardt att besee och forfare, om hand haffuer saa megit hussrom *y syn* gaard, att hand kand gøre 8 staalle wdj vdenn hans stue, att hand icke thorff thennom ther indsette. Och effther the haffue ther werit, sagde the, att ther er staallerom *y* hans

- 20 gaard til 5 heste strax at indsette, men skall hand hollde flere, tha skall hannd giøre spiiltoug till thennom *met* heck och krubbe.

Dog torff hand icke indsette thennom *y* stuen *eller* bygge andre *eller* flere huss, end ther staar, for thenn orssage skyldt.

- 25 Item samme tiid sagde Annders Wass, att hand haffuer giortt skell for sig *met* tynnge och annden dell saa yderlige, som nogenn anden *y* Hellssingør giøre sig allt theris beste. Jeg wedt *thet* (sagde hand).

[125r]

Anno 1563.

- 30 Monndagenn nest effter sönndagen trinitatis, som wor thenn 7. dag júnij, paa Hellssingørs raadstue, nerwerinndis borgmestere Hennrich Moennssen och Hanns Pouillssen, Annders Saxen, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Hans Niellssen, Morthen Perssen, Jørgenn Wiig, *raadmend*, Jenns Jepssen, byfogit.

35

⟨Krogemagernis willkor.⟩

Samme dag wore neruerinndis thisse effter^{ne} krogemagere, som er Jenns Krogemager *her* *y* Hellssingør, Anders Lauritzen *y* Kiøbennhaffn, Niels

Jacopssen y Hellssingborge, Matz Laurssen och Jacop Hennrichssen y Hellssingør, Hanns Jacopssen y Hellssingborge, Christiernn Suenndssen ibidem, Jens Jennssen y Kiøbennhaffn och Peder Laurssen y Mallmøe, Jens Pederssen y Kiøbenhaffn.

5

Huilcke for^{ne} dannemend gaff til kiennde, att the nogen tiid siidenn forleden, som wor fredagenn effter ascensionis dominij [8. maj] anno 1562 haffuer werit tilsamen her y Hellsingør och giort saadann beuillningh emellom thennom indbyrdis, att alldelis ingenn aff thennom skulle føre 10 eller føre lade nogenn kroge till fiskeley eller andnen stedtz hedenn att sellgis, men the skulle sellge theris kroge hiemme y theris huss och for theris døre, huer y synn sted, som hand er boenndis, och huo ther ville kiøbe met thennom, skulle the komme till thennom hiemme och ther kiøbsla met thennom, och forthj saadann forhandlinng icke wor skeed 15 till tinnge eller y borgmestere, raad och byfogits neruerilsse, menthe enn part aff thennom icke stor macht att anligge om *that* wed macht holldthis eller ey. Wor ther fore nu begierinndis att wille y dag her for oss giøre enn handell och beuillning met noger artichle att indgaa och samtocke, som theris embede er anrørinndis, huilcke the alle wille were forplictede 20 att hollde wbrødelige wed thenn straff, the wille ther hoss legge, och begerede att motte indschriftuis y wor byes bog, huilkit the haffuer y saa maade samtocth. Først att inngenn aff thisse for^{ne} krogemagere y thisse forbemelte steder, som wore nw neruerinndis, skall hollde flere swenne paa embedit tilhaabe, stedde eller feste for kaast och løen end en karll 25 och en drenngh, will och nogen hollde mindre, *that* staa y hanns egit kaar, menn kommer nogen krogemager swend, [125 v] som er arbeyde begierinndis, maa thenn, som løster aff thisse for^{ne}, giiffue hannom arbeyde y fire wger om, dog iche lennger. Ther nest haffuer the samtocth huer aff thennom att were forplictidt att skulle sellge eth hundrit kroge 30 aff naathill troid icke for mindre end fire s. danske y *thet* ringiste. Item eth hundrit kroge aff middell traad elle^r fiin traadt icke att sellgis mindre ennd thj alb. danske, och *thette* kiøb att skulle holldis och staa paa thisse slags kroge, som for er melld, baade wdj markidt och hiemme y theris husse. 35 Sammeledis bleff och saa samtocth, att ingenn aff thisse for^{ne} krogemagere skall føre nogenn kroge fra sit huss till nogen andnn stedtz att sellgis eller lade thennom wdføre, enthenn till fiskeley eller andnn stedtz, y noger mode thennom att foruandle effter thenne dagh, wnderta-

git Fallsterboo allenne, nar som allmindelige marckidt holdes y høstfiskid om sommeren, ther maa huer sellge, som hand kand best for^{ne} article y alle maade wforkrenckede, ellers skulle the alltiid sellge hiemme for theris dørre, huer y synn stedt.

5

Thisse for^{ne} article och wilkaar haffuer thisse for^{ne} krogemagere alle beuillgede och samtocthe att wille holde wbrødeligen, och thersom nogenn aff thennom alle fordrister sigh till her emod att gøre, tha haffuer the wedtagit alle samptligen, att then, som brødig er, skall, for huer gang 10 hans brøde y saa mode findis, bøde koningen thyuge marck danske och thyuge march danske till thenn bye, hand er bosiddinndis wdj, och ther som nogenn aff thennom will sig haffue wndskyldlit icke att wille hollde thenne beuilling, som the haffuer giort for *borgmestere, raad och byfogit* her wdj Hellssingører, som for er rørd, tha haffuer the alle nw samtocth 15 hans wndskyldning inthid att skulle hielpe hannom, att hand skall io liide thenne for^{ne} straff wden all orssage eller naade wdj alle mode, thill huess wiidere stattfestning the alle haffuer wndtertegnit theris naffnn oc mercke her neden fore.

Thette ffor skreffne bekender jegh Jens Ipsen Krogemager y Helssyngiør 20 met thenne myn egen handt och mercke.

Bekener jeg Anders Lauerssen med mien hand och mercke.

Kiendiis yeg Nielss Jacopssen myn hand oog mercke. Christen Suænssen medt egen hand och mercke.

25 [126r-v ubeskrevet]

[127r]

Anno 1563.

Samme dag, som wor trinitatis monndagh[7.juni], paa Hellssingøers raadhuss, neruerinndis *borgemestere* Hennrich Moenssen och Hans 30 Pouilszen, Annders Saxenn, Jacop Hanssen, Rassmus Hanssen, Hans Nielssen, Morten Perssen, Jørgenn Wiig, raadmendt, Jenns Jepssen, byfogit, mett menige borgere och allmue.

⟨1. ting, Hanns Laurszen.⟩

35 Hanns Laurszen, som fich Willom Sommers hustru, opbød eth støcke iord, som tilhører Effwerd Koch, nw boenndis y Kiøbenhaffn, ligginndis samme støcke iord her wdj Hellssingører.

〈Niels Iude.〉

Samme dag tilltalid Henrich Stallmester synn nabo Niels Jude och kraff-de hannom nogenn penninghe, hand er hannom geldskylldig, och Niels bleff forlagdt att betalle hannom och stille sagen aff indenn 14 dage.

5

〈2. tingh.〉

Theus Reffslare kalldit Hennrich Møllebech, hand iche møtte.

〈Claus Eyglerszen.〉

- 10 Saxe kalldit Claus Eyglerszen, hand wor louglige steffndt och møtte icke.
 Item wor hannd och kalldit aff Per Hallandtzfar samme tiid och møtte icke. Och Hanns Schoning och Casper Hannsen finge befallinng att giiffue for^{ne} Claus aduarsel, att hannd er fordellt, och att hand betaller 15 inden 8 dage.

〈Jacop Bager.〉

Hanns Guldsmed kalldit Jacop Bager, hannd iche møtte. Neste forganngen thingdag wor thennom forlagdt att forliigis dannemend 20 offuerwerinndis, om the tha kunde forenis.

End wor Jacop Bager kalldit aff Henning Joennssen och møtte iche. Rassmus Ollssen Bager och Matz Laurssen finge befalling att giiffue hannom varssell.

25

〈Matz Kleynsmedt.〉

Matz Laurssen Kleynnssmed begierid att bosette sig her y byenn. Thet bleff hannom samtocth paa eth aar om att forsøgit, saa hannd maa brwge sit handuerch, beuiise sig lydig och skatte effter formuen och effter 30 slig wilkaar, tale siidenn ther om viidere, om hand løster lennger att blif-fue her.

〈1. tingh.〉

Jacop Hannssen opbød en solfsked, hand har y panth aff en bonde ved 35 naffn Oluff Niellssen y Thybircke.

[127 v] 〈Geerdt Willomszen aff Amsterdam.〉

Samme dag wor neruerinndis enn wed naffnn Gerdt Willomssen,

hiemme till Amsterdam, och gaff tilkiende, att hand wor forskickid hiidt
 aff enn kiøbmand wed naffn Andris Hellmer, borger til for^{ne} Amster-
 dam, att annamme nogit guodtz aff Pouill Thommissen her y Hellssing-
 øer, som schiipper Sardsker Willomssen aff Amsterdam till hans ind-
 5 lagt haffde, huilchit guodtz wor klede, silcke, peber etc. och andet
 mere, som for^{ne} schiipper aff kiøbmanden haffde y anthuorde, och wor
 bereddit wnder wegge siide nogenn tiid nw tilsorunn, samme schiipper
 Sardsker haffde fongit ther skade och mist sit skiff, thisligist sagde for^{ne}
 Gerdt Willomssen sig att haffue eth schreffuit register paa saa megit
 10 godz, som schiipperen haffde y anthuorde, och hannd nw skulle her
 annamme, huilchit hannd altsammen icke fannd tilstede. Tha suarid
 ther till Pouill Thomissenn, att saa megit guodtz, som schiipper Sardsker
 haffde indlagt och leffrid till hannis, thet fanndis alltsamen tilstede, och
 ther paa haffde hand och schiipperen giort thuenne wdskorne schriffter,
 15 aff huilche schiipper Sardsker haffde thenn ene, meenthe ther for, att
 hannd iche kunde wndslippe samme guodtz, wden schiipperenn wor
 selff tilstede, och thend wdskorrenn schrifft bleffue quiith giort,
 thennom wor giort emellom, dog wor hand offuerbødigh, att anthuorde
 samme guodtz fra sig, om for^{ne} Geerdt haffde then schrifft hoss sigh eller
 20 formiddelst nøgachig wissen och loffuen att stille, saa Pouill kunde
 were ther fore wkrafft. Huor wdj for^{ne} Gerth sig beswerid att stille
 hannom slig vissen her y fremid stedt, ey hellder haffde hand thenn vd-
 skoren schrifft tilstede, men gaff saa for, att effterhj her iche fanndis aff
 samme guodtz saa megit tilstede, som hans register wduiiss, wille hand
 25 icke befatthe sig met thette, som Pouil haffde y anthuorde, wor ther fore
 begierindis att motte fonge schrifftlig beuiiss, att hand haffde werit her
 och førdrit om samme guodtz och thet icke bekommie, huilchit hand be-
 kom, och finndis y copie bogenn, och samme tiidt lod hand wed Jenns
 Jepssen, byfogit, giøre arrustering paa saa megit aff for^{ne} guodz, som
 30 Pouil haffde y forwaringh, att ther som for^{ne} schiipper kommer och kreff-
 uer ther paa, skall hand ey holder nogen anden thet bekomme, wden hand
 førre breff och beuiissning tilstede aff borgmestere och raad y Amsterdam,
 eller hand haffuer then beuiiss met sig, som for^{ne} Gerth sich her vnder
 byes signeth met andre pergementz breffue met grønth wox forseglede.

35

[128r]

⟨Stollerom.⟩

Samme dag tilwardir borgmester Hennrich Moenssen, att huer mand shall
 gøre ferdige synne stollerom, som hand er taxerid for.

⟨Wand for dørre.⟩

Item om wand holde for dørrene y thönnder inden affthen, huer y synn sted, som hannd iche vill straffis.

5 ⟨Tønder till kongens behoff.⟩

Sammeledis ingen maa sellge thönnder wdenn till konngens behoff, saa lennge mand faar saa monge, *der* til behoff giøris.

⟨Fittallie till kriigsfollch.⟩

- 10 Item samme dag bleff lest indenn tinge konng^e matt^s. breff om fittallie att giøre h(ans) n(aadis) hielp *met* her aff byenn till h(ans) n(aadis) kriigsfolchs wnderholdningh, som wor øll, brød, kødt, flesk, smør, fisk etc., huilchit mere eth obit register indeholth hoss samme breff.
- 15 Tha gaff borgmester Hennrich Moenssen saaledis tilkiende, att hand *met* the dannemend y raadet allesammen haffuer saa berammid paa menighedenns gode töcke och behaeg, att forthj tiiden er haard *met* allmoen, och mand icke kannd lettelige bekomme y thenne egenn flesk, kiød, smør, brød etc. och andet sligt fittallie att komme konng^e matt^s. till hielp
- 20 *met*, er saa beraad och till *thet* beste forhanndlid hoss thennom, som haffuer befalling om samme fittallie paa kong^e mats. wegnne, att thenne menighed aff Hellssingør maa weere beskaanid paa en forsagdt sum saltid fisk att giiffue *her* aff byenn och inthid andett fittallie.

25 ⟨Fisk att sallte till kongens behoff.⟩

- Ther fore att were ochsaa berammid, att saa monge fiskere *her* y Hellssingør bosiddinndis ere och stranden bruger, huer *met* sitt selskaff, som the ere optegnede, och Jørgenn Wiig haffuer register paa, skall bere paa raadhuss gordenn all thenn torsk och kuller, som the faaer, ther skulle
- 30 the fonge sallt och tre att salte vdj, och huilchit selskab først kannd fylde syn tønde, the fong først penninghe, och till ingen anden maa the sellige enthen torsk eller kuller, saa lenge mannd faar saa megen behoff giøris till konngens behoff.

- 35 Sammeledis gaff och Hennrich Monssen tilkiende, huilchit menig [128v] mand töckis best raadeligt were, om mand nw skall sette enn ny skatt paa allmuenn allsamen att betalle samme fisk *met*, item att kiøbe sallt, thræ och hues andet mere, ther tilbehøffuer, eller om mand kunde

bruge slig middell, att bekomme hoss gode wenner till laaens en sum penninghe paa renthe och thennom bruge till y fremtiiden, saa lennge allmuenn kommer till biergning met fiskery och andet saadanthon, att mand tha kunde lade gaa enn skatth offuer menighedenn och saa affbetalle 5 samme sum penninghe igenn, paa *thet* att fattig allmoe icke skall for megit forthrenngis formiddelst slig daglig tynnge, och ther paa er y beraad wdtagnne thisse effter^{ne} borgere, huilche och skulle affsiige theris straff, som staar igen met thenn skatt, the nw skulle wdgiiffuit forganngen s. Mortens dagh.

- 10 Albrit Schredder, Hanns Skonningh, Jenns Krogermager, Peder Jenssen, Adriann Kandegøtter, Casper Hannssen, Jørgenn Jpssen, Rassmus Hanszen Bager, Peder Hoffmand, Niels Jennessen, Saxe Clemmidssen, Jenns Nielssen, Johan Busserd, Rassmus Olszen Bager, mester Hans Giøtting, Claus Friiss, Pouil Thomissen, Henning Joennssen, Frandtz Bager, Jørgen Schomager, Frandtz Perssen, Knud Guldsmed, Jørgen Hanssen, Lauritz Esbernssen, Søffren Muere, Matz Laurssen, Theg Reffslare, Fredrich Leyell, Oluff Hellessen, Rassmus Schomager, mester Jacop, Annders Was, mester Lydke, Peder Fynnbo, Niels Søffrenssen, Søffren Schomager.

- 20 Huilcke for^{ne} borgere effter theris beraad haffuer saa sagdt paa for^{ne} fremsetth, att ther som the dannemend, *borgmestere, raad* och *byfogit* her y byenn wille well gøre och were behielpelig att kunde bekomme till laaens en sum penninghhe paa renthe att giiffue aff saa monge, som be- 25 hoff giøris till slig fiskis bekostningh, tha wille the gaa emellom *borgmestere, raad* och *byfogit* och skaden och hollde thennom ther wdj skadisløsse y alle mode och giiffue thennom ther paa theris breff och se- gill, och mand kunde y fremtiiden [1297] beramme en allmiindelig schatt offuer menighedenn allsammen till samme sum penndingis och 30 theris affgiiftis betallingh, saa allmuen kunde hollde thennom och ther wdj wdenn skade, huilkit menig mand sagde ja till.

Och samme tiid bleff saa samtocth, att saa monge, som haffuer gaardfolch eller leydt huss till fremede folch att bosiidit her y byen, the 35 skulle siige godt for och loffue for samme gordfolch och fremede folch, att the skulle och blifue tillstede, nar samme skatt skall gaa och giiffue for theris anpart, drage the bort och icke betalle, tha sware thenn, som loffuid for thennom paa theris vegnne eller then bolig, the wore wdj,

att wuderis och betallis ther wtaff saa megit, *thet* kand sig belöffue. Och fierdings mendene *met* raademestrene y huer fierding finge besfalling att haffue indseennde om slig fremede gord folch och thennom optegne *met* theris werdt och forloffuere.

5

Item om gammil skatt^s effterstae, sagde for^{nc} borgere saaledis, att saa mange, som icke haffuer betallid theris skatt inden løffuerdag affthenn nest komminde, the were aff *met* theris borgeskaff, sønderlig the, som ere formuenndis.

10

[129 v ubeskrevet]

[130r] Anno 1563 then 14. junij.

Monndagenn, som wor Vitj och Modestj affthen, paa Hellssingørs raad-
15 huss, neruerindis *borgmester* Henrich Monssen och Hanns Pouillsen,
Annders Saxen, Jacop Hanssen, Hanns Niellsen, Morthen Perssen, Jør-
genn Wiig, raadmend, Jenns Jepssen, byfogit, *met* menige borgere och
allmue bleff forhanndlid thisse sager.

20

⟨2. ting.⟩

Hanns Lauritzen opbød eth stöcke iord, Effwerdt Koch tilhører.

⟨3. ting.⟩

Annders Kornne opbød enn iord ligginnidis hoss Hanns Dauidssen och
25 Oluff Bødkere, som Moens Skomager kiøbte aff en piige, hiemme y Ro-
skyllde.

⟨2. ting.⟩

Jacop Hannssen opbød en sølfskedit, hand haffuer y panth aff Oluff
30 Niellssen y Thybircke.

⟨Om bethalling for kongens folch y deris herberge.⟩

Samme dag bleff samtocth aff borgemestere, raad och byfogit och aff
menig mand wedtagit och paalagdt, att nar kriigsfolch och anndre frem-
35 mede konngens thiennere hiidt kommindis worder, schall ther betallis
nogit for thennom wdj herberge, huor the indleggis, tha skall molltiid
madt och øll offuer molltiidt gielde thuo s. danske och icke mere.

Item skeppe haffre att gielde 4 s.

Item höø och strøillsse till en hest gellde om natten 2 s.

Item bleff tilwarid, att huer mand shall rede sig paa höø och strøillsse y
s husene att haffue, huer effter som hand er taxeridt at holde.

⟨Thørnnder till kongens behoff.⟩

Item ingen tønder att sellgis till nogenn fremmid, før mand bekommer
saa monge, mand behøffuer til kongens behoff, ey hellder att sellgis till
10 andre end till fogden eller kemmeneren.

[130v] ⟨Peder Joenssen hollder drick om søndagen vlouglig.⟩

Samme dag bleff Peder Joennssen adwarid, att hannd hollder ond huss-
holdningh met drich, ølltappen, brendewiin och anden vhørsomhed om
15 sønndagen och andre hellige dage formiddag, och nar thienniste holldis
y kirckenn, bleff hannom tilsagdt, huess thett finndis ydermere met
hannom effter thenne dag, tha liide hand ther fore tilbørlig straff.

⟨Casper Hannssen, Niells Gøyessenn.⟩

- 20 Samme tiid wor Niels Gødessen steffnndt y rette aff Casper Hannssen for en
sag, thennom emellom er, om nogit kornn, som Niels haffde indskiibit y
synn skude y Roskylle fiord, och Casper Hannssen tillhørde, mett huil-
chitt kornn, ther Niells wor paa hiem reigszenn, kom hannom storm paa,
szaa kornid bleff waaeth och forderfuid, och wor y lanndreffuenn met
25 synn skude paa Hesleønn, och szamme szag hagde her tilfornn verit for
rette, och tha bleff aff begge parther wolldgiiffuenn y dannemendz
hennder, szom er: Anndris Saxenn, Albrit Schreder, Claus Friisz, Johann
Buszerd, Erich Munck, Pyther Nordmand, och thenn tiid bleffue for-
ligitte, att Niels Gødessen skulle giiffue Casper 12 daller, huilchit hannd
30 dog icke føre och holde viille. Ther offuer begerde Casper Hannssen att
motte wederfaris thett, szom rett er. Suarede Niels Gødessen, hannd
iche mindis eller aff ued szaadann woldgiifft, och thet bestod Rasmus
Ollssen Bager, Erich Fønnbo och Michill Ipszenn thennom att were
witterligt, at szamme szag er szaledis voldgiiffuen och bleffuenn forliggt.
35 Paa huilchenn theris bekenndillsze forne Andris Saxen paa the andre
woldgiifts menndz wegnne begierede eth vuilddigt tings wiinde.
Huor till wdmelldis thisze mendt:
Hans Skonning, Mattz Laurszenn, Annders Vasz, mester Hans, Jenss

Krogemager, Anders Kornne, mester Lydke, Rassmus Hannssen Bager, Lauritz Maaer, Hanns Dauidszen, Frandz Perszenn, Saxe Clemidszen. Huilche 12 danemennd vindnede thennom vitterligt were szaa att gaait och farid were *her* till tinge mett tiltalle, genswar och for^{ne} 3 danemenndz 5 vindnisbyrd som for^{uit} staar etc.

[131r ubeskrevet]

[131v] Anno dominj 1563 thenn 30. dag junij paa Hellssingørs raadstue, 10 neruerinnndis erlige och welbyrdige mend Albrit Skeyll och Peder Vitthfeld, borgmestere Hennrich Moennssen och Hanns Pouillssen, Jens Monssen, Anders Saxenn, Jacop Hannssen, Hanns Niellssen, Morthen Perssen, Jørgen Viig, raadtmand, Jens Jepssen, byfogit.

15

⟨Then suenske schiipper Markus.⟩

[132r-v ubeskrevet]

[133r]

Anno 1563.

20 Monndagenn nest effter Mariæ wisitationis, som wor thenn 5. dag julij, paa Hellsinngørs raadhuss, nerwerinnndis borgmestere Henrich Moennssen och Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Jacop Hannssen, Rassmus Hannssen, Hanns Niellssen, Morthen Perssen, Jørgenn Wiig, raadtmand, Jens Jepssen, byfogit, mett menige borgere som tha wor till- 25 stede.

⟨3. tingh.⟩

Samme dag opbød Hanns Laurssen eth huss och jord paa Effuerd Kocks wegnne, som hand haffuer kiøb aff Effuerdt, ligginndis hoss Henndrich 30 Monsens staalgaardt.

⟨3. tingh.⟩

Jacop Hannssen opbød enn sølffsked, hannd haffuer y pannt aff en bo- ennde.

35

⟨Om fremmede folch icke att forgríibe sig emodt.⟩

Item borgmester Hennrich Mogenssen tillwarid, att effertj maange fremmede schiipper och schiibs folch nw wor her y byenn och wor

formodinndis att komme megit krigsfolch hiid *met*, baade her wdj riiget
 hiemme och en part wdlenndiske, tha skulle huer mand were fortennckt
 icke att forgriibe sig mod samme fremmid folch och komme saa y slags
met thennom, huor wtaff kunde opkomme stor oprøer och thuedreth,
 5 ther for skall man ware sig wdj saa maade for skade, om mand icke will
 haffue then hiengelld, menn ther som samme fremmid folch
 offuerfallder borgernne, skall mand giiffue *thet øffrighedenn met* god
 lempe tilkiennde, huilchen aff thennom mand nest er och først kannd til-
 komme, saa schall *ther* berammis middell till, huor effter mand skall rette
 10 sigh.

〈Om wacth.〉

Sammeledis bleff tillwarid, att huer mand skall waage for sig selff, som
 borger er, *met* sit waaben, och werge, som hannd er taxerit for, och synn
 15 røstning, och ingen drennge eller andre leye karlle mue waage, wden
 thett er for encker. Men ligger nogen borger siugh eller er y andre maade
 louglige forhindrit, skall hand lade thett tilkiennde giffue formiddelst
 syn hustru eller eth andet vist bud, och tha maa leye en anden viss karll y
 syn stedt.

20

〈Drucken wechtere.〉

Kommer och nogen drucken paa wacth, som vecthen tilfalder, och hand
 er tilsagdt, tha maa wachmester sette hannom y kellderen til om anden
 dagenn, hand worder bedre bered, och waage neste natt alligeuell.

25

[133 v]

〈Willom Nacths gaardt.〉

Samme dag wor och neruerinndis Willom Nacth, begierid eth breff be-
 seglid, som hannd haffuer faait paa synn gaard, hand y boer, och end
 tha tilspurde Jenns Jepssen, om ther wor nogenn, som kiennde sig rettig-
 30 hed att haffue y samme gaard, enthen for arffue pannth, laaen, kiøb etc.
 eller y noget andre mode. Ther wor ingen modsiigillsse.

〈Christen Brøgger.〉

Samme dag wor och for rette Christiernn Brøgger, som wor indsett, for
 35 hannd haffde slagit och dragit synn hustru och vtibørligen hafft sig mod
 hinnde, och bleff tilkiennde giiffuit, att hand haffde sagdt, som her eff-
 terføllger.

Jenns Krogemager berette, att hannd waagede en natt nw liidit tilforn,

tha løb Christiern Brøgger y gadenn, som hand boer, och wor megit drucken, sagde hannd til Jens, Du schallt icke tage mig til fonge y affthen. Item berette Jenns, att Christen sagde, Thett skall brennde som eth lyuss och saa klart, som the huiide stude *der* ligger, men huad ther skulle 5 brennde, sagde Jenns, hand hørde *hannom* icke neffnne, men bysunden haffde sagdt for *hannom*, att *thet* wor Christens egen gaard, hand haffde selff sagdt att wille sette illdt paa alle 4 hiørnne.

Jenns Jepssen berette, att then tiid hannd stod *hiemme* til hans, før hand 10 bleff indsatt, suor hand hart, att hand skulle slae synn hustruis hierte sönnder y hinndis bugh, skulle hannd end klede 4 steygler forit, mett monge andre wnöttige ord, hand aff eth fost och onnth siind haffde wdøest.

15 Item *hannom* tilspurdis, huad orssage *der* wor till att hand saa handler *met* synn hustru, och om hun forskylder *thet* aff *hannom*, tha suarid Christen, att hannd tacker *syn* hustru gott och kannd icke skylldie hinnde for nogen deell y ord *eller* gerningh wdj noger mode.
Item hand bekiennde *thet* for^{ne} alltsammen, att hand haffde *thet* sagdt 20 mett megit anndett onth att haffue giort och wnöttige sagdt, och hannd nechtede *thet* icke.

Och paa *thet* hannd nw icke skulle igenn indsettis, tha haffuer thisse dannemend loffuid for *hannom*, som er Rassmus Ollssen Bager, Niels Jenssen och Erich Fynnbo, saa hand iche skall annderledis handlede sig 25 mod *syn* hustru, piige och thyuffuene end som erligt och skelligt er, och nar paaeskis, schall hannd møde tilstede och wiidere sware y thenne sagh eller 100 daller y stedenn, om hand bryder.

[134r]

<Peder Niellsenn aff Brøndby.>

30 Item samme dag, som wor thenn 5. julij, tha wor neruerindis paa rettere tinngit her wdj Hellssingør enn mannd boenndis wdj Brønndbywester wed naffn Peder Niellsen och haffde førdt her y dag wdj rette enn karll wed naffn Peder Jenssen, fød y Askildrop wed Rannders wdj Jutland, huilchen wor nogen føye tiid nw tilforn paagreffuenn her y Hellssingør, 35 och fandis paa *hannom* en linposze, eth søllffbellte, en forgylt løuffbindich, 2 sølffskeder, 2 halffferme *met* 8 sølffsknappe wdj, 2 andre forgylle knappe *met* en sølff naaell, 2 vindill snorer *met* sort fløgills bennill hoss och wdj rede penninghe 2½ daller 2 mark danske, huilckit hannd haffde

staallid alltsammen fra for^{ne} Peder Nielssen och wor ther mett rømdt
hiid till byenn och wille giiffuet sig offuer att Skaanne, som hand selff
sagde.

- 5 Tha berette for^{ne} Peder Nielssen, att hand *met* hans hustrue och thiuff-
uende haffde werit till eth bryllup y thenn egen, hannd er boenndis wdj,
och haffde for^{ne} Peder Jennssen *met* sig och haffde laanet hannom eth par
buxer paa, thj hannd thiennte hannom, och om affthenen the wore
komne hiem fra bryllups till theris egit, tha tog Peder Jennssen ware paa,
- 10 huor hustruenn lagde belltid *met* thet andett, ther hoss war. Och om
natthenn tog hannd hugøxe och brød kiistenn op *met*, som belltid laa wdj,
huilchen øxe laa hoss kiistenn om morgenens, saa tog hannd belltid och
thet andet sølff mett, som ther hoss vor, och nogre aff penninghen, menn
15½ daller wiste hannd, huor hosbonnden Peder Nielssen haffde opstuc-
15 kit y tagit wdj enn bleygre for landzknecthe, thennom tog hand *met*, och
mod dagningen saa rømde hanndt.

Item tha tillspurdis samme Peder Jennssen, huorledis hannd wor for^{ne}
sølff och penninghe attkommen, och hand suarede, att hand fanndt *thet*
20 wdenn for for^{ne} Per Nielssens leedt.

Ennd tilspurdis hannd, om hand bekiennde, att samme sølff och
penninghe, som forbeneffndt er, wor hannom icke haandfaaid aff nogen,
och hand sagde ja.

Item om hannd bekiennde, att *thet* er icke hanns egit, ey hellder hører
25 hannom till, hand suarid ja.

Item ennd om hand bekiennde, att for^{ne} sølff och penninghe fanndis
hoss hannom, och hannd wor paagrebenn ther *met*, swarid hand ja, be-
kiennde *thet* alltsamen och sagde icke ney for nogit ther aff, som nw
foruit staar.

30 Tha tijlspurdis sagwollderenn for^{ne} Peder Nielssen, huad hand [134 v]
wor begierindis offuer hannom, och hand suarid, att hand motte staa
synn tilbørlig rett och straff for synne gerninger. Ennd om hannd wille
benaade hannom, suarid hannd ney, men wor begierindis dom och
rett.

35 Saa er dommen hannom offuer lest. Effter som hanns egne gerninger
haffde hannom dømpdt, och hand stod synn retth.

Item paa thenn Peder Jenszens bekienndillsse, som foruit staar, haffuer

erlig mannd Jenns Jepssen, byfogitt, begiered eth vuildigt tings wiindne
aff thisse borgere: Oluff Hellessenn, Jørgenn Hannsen, Thorluff Bagge,
Mattz Knudzen, Willom Schotte, Henrich Bardsker, Niels Kirckilld,
Knud Hennrichssen, Michil Ipssen, Knud Guldsmed, Hanns Dauidssen,
5 Henrich Stallmester.

Thisse for^{ne} 12 borgere windnede inden ting, att the samme tiid hørde
for^{ne} Peder Jenssen, fød y Juttlannd, bekiennde, att for^{ne} sölff och
penninghe wor hannom iche haandfaait aff nogen. Item att hand bekiennde
10 de, att thett er icke hans och ey hører hannom til, item att hand bekiennde
samme sölff och penninghe, som forschiessuit staar att were funden hoss
hannom och paa hannom, then tiid hand paagressis, och hannd sagde
icke ney her till wdj noger mode.

15 Item thenn tiid for^{ne} thyuff wor dømdt, haffuer hand tilstaaid och be-
kienndt wdj Her Rassmussis, sogneherrens, neruerillsse och Jenns Jep-
ssens paahöring, att hand wor obenbarlig bandsett for thyuffuery, forthi
saa, ther hannd vor hoss synne foreldre, bekiennde hand, att hand stall
fra thennom noger sölffsknappe och gaff en løssactig quinde thennom, och
20 hans fader lod bandsette for samme knappe, och ther wor thenne skyll-
dig wdj.

[135 r]

Jacob Erickszen. >

Ennd samme dag, som wor thenn 5. julij, wor och tilstede for *borgmestere*,
25 *raad* och *byfogit* och menige allmue Jacop Ericksen och hans broder Søff-
renn Ericksen, som boer y Nykiobinngh Mordtss wdj Juttlanndt,
huilcke baade haffde werit her y byenn y fior forganngen om arffue
effter salig Annders Liind, som døde her y Hellssingør, och for attskillig
leylighed sig paa thenn tiidt begaff, tha er samme sag bleffuen opsatt
30 thill then mondag nest effter s. Hans dag midsommer nw nest forgan-
genn, tha skulle for^{ne} Jacop Erickssen och thisligist enn wed naffnn Haa-
genn Lunthiss, som och tha tallede om samme arffue paa synn hustruis
wegenne, møde mett nøgactige breffue och beuiissningh, huo arffuen
skulle nest were effter theris egenn forplicthilsze, som finndis y thenne
35 bogs datum 1562 thenn 21. dag julij.

Item orssagenn, huor for att thenne sag icke er for rette kommen paa
thenn rette wedtechte dag, som wor mondag nest effter s. Hanns dag
nest forganngen, [28. juni] er sig saa begiiffuenn, att for merckelig

forfalldtz och annden stor bestillings skylldt, som tha wor for haannde mett fremmid kriigsfolck och andet mere haffuer leyligheden sig icke begiiffuit, att ting kunde vorde før thenne dagh.

- 5 Nw y dag er for^{ne} Jacop Erichssen fremkommenn met sin broder for^{ne} Søffrenn och paa ny haffuer talldt om samme arffue, och ther som for^{ne} Haagenn Lunthiss aff Hallanndt eller hans fuldmectig wor tilstede, wille the nw staa met hannom ther om y rette.
- 10 Item haffde for^{ne} Jacop och Søffrenn Erickssen mett thennom en beuiiss, som lessdis her y dag inden tinge och er vdgiiffuenn aff Morthen Godskesen, domer till Sönnder herritz tingh y Morss, lydinndis att for^{ne} Haagenn Lunthissens hustru (huess fader hed Annders Lauritzen y Huijbiergh, som samme beuiss indeholdt) icke wor nermere arffuing til
15 saligh Annders Liindt, som döde her y Hellszingør och kalledis Annders Jennsen, end tredie mand y burdt. Men Jacop och hans broder kiende Anders Liind for södskenbarn, som the och beuiisde.

[135 v] Item tilspurdis om for^{ne} Haagenn Lunthisen eller nogen annden
20 paa hanns vegnne vor tilstede att suare y thenne sagh, och ingen fremkom, som ville suare eller ther om nogit talle y noger maade.

Tha effter saadann leylighedt haffuer borgmestere, raad och byfogit till-dømdt Jacop Erichssen, Søffrenn Erickssen och theris medsødskinnde
25 att annamme och opbere samme arffue, saa megit thennom kannd tilfall-de aff Annders Liindtz hoffuidlaadt y rørinndis och wrørinndis och ther wtaff giøre theris smaa vmøndige sødkenn, the siige thennom att haffue y Iuttlund, rett och gott skell och fuldist, for huess thennom kannd tilfall-de ther wtaff, och the were forplictede att suare till samme arffue, om
30 nogen vdermere ther paa taller effer thenne dagh, och gaa emellom borgmestere, raad och byfogit och all skade effter theris breffuis lydillse, och som theris dom indehollder, huilcken finndis y copie bogen, och samme arffue att nyde och beholde effter thenne dagh, till saa lennge nogenn anndenn kommer mett bedre beuissning att haffue ther wder-
35 mere rettighedt til, ennd for^{ne} Jacob Erichssen och hanns mettarffuunge kannd haffue, och tha suare the ther till, som for er melldt.

[136r] Anno 1563 thenn 21. dag julij paa Hellssingörs raadhvss,
neruerinnndis borgmestere Hennrich Monnssen och Hanns Pouillssen, An-
ders Saxenn, Jacop Hannssen, Hanns Niellssen, Morthenn Perssen, Jör-
genn Wiig, raadmendt, och Jenss Jepssen, byfogitt.

5

⟨Superius anno 63 thenn 15. februari.
Om fiskernne, som sellge for dyert til borgernne.

Sorte Rassmus, lille Søffren.⟩

Item samme tiid gaffis klage aff menige borgere, som tha wore tilstede,
10 att her finndis mange wdj Hellssingører blannt fiskernne, som sellger
thenn fisk, the faaer, gandske saare dyer till borgernne, saa att borgernne
mue kiøbe y *thet* dyriste som andre fremmede, om the wille haffue, huess
the kunde bespisze theris hwss mett, och ther eblannd wor benefndt sorte
Rassmus (som Thorluff Bagge omtalld), thisligist och lille Søffren Knolldt,
15 huilcke baade stillid borgen *met* thisse forloffuere, Lauritz Esberssen och
Lauritz Maaer loffuede for Sorte Rassmus, att hannd skall møde y rette
for menigh mand, nar paaeskis eller 20 daller y stedenn.
Oge Pouillssen loffuede for Søffren Knold wnder samme forplichtillsse.

20

⟨Lam kiøbis wlouglige.⟩

Sammedis gaffis och klage paa mannge, som wlouglige kiøber lam och
opriiffuer thennom aff wognene fra bønnder, som thennom haffuer att
sellge, langt wden for byenn, saa ingen kannd giøre eth leffuindis lam
falldt paa gaden, att *thet* jo er forsagdt, lennge før *thet* kommer till byenn,
25 och ther eblanndt wor benefndt Oluff Drageris quinde, Karinne Lass
Munck *met* hinndis dotter och monge andre, huer wden sytt strede och
gade, och ther emod sellge the samme lammekød vdt paa thorffuid
igenn y *thet* allder dyriste.

30

⟨Om thorffue steder.⟩

Thj er her om saa bleffuitt forhanndlid, atth huer som kiøber lam att
wdsellge igenn, skall kiøbe, som hannd vill forsware och ingen mand
giøre skade *met* synn forpranngħ, thisligist huer som sellger fisk, schall
sellge till borgernne, som skelligt er, och hand kannd bestaa. Och huer
35 som sellger eller kiøber wden for the rette kiøssteder, inden huilcke
thorffuid er skickit her y byen, och worder befunden ther mett, tha skall
thenn, som kanndt [136v] *thet* till wiide worde, lade *thet* besla, som
kiøbis eller sellgis, eller giiffue *thet* tilkiennde for øffrigheden *met* god be-

skedt, och saa beholde hannd halffparten waren, som kiøbit giøris paa, och thenn anden halffue part giiffuis the fattige, och thenn schall *thet* betalle, som *thet* kiøbte, alligeuell hannd *thet* mister.

5 ⟨Ett lam att kiøbe om dagen och sellge.⟩

Item huer thenn som icke er slagter eller kiødmanger, skall icke købe flere lam om dagen end eth att slagte och sellge. Huo her emod giør, och *thet* kannd befinndis, tha skall thenn, som thett befinnder, haffue halffparten wden betallningh, och thenn anden halffue part skall 10 anthuordis till Anders Saxenn att wdbytts till fattige.

⟨Om kiød att lade Jacop Hanszen see.⟩

Item huer som slagter nøde kiød, skall icke sellge ther aff, før hannd haffuer ladit Jacop Hannsen see *thet*, och siiden sellge *thet* effster sit werd, 15 som *thet* worder sæeth.

⟨Hanns Bøsseskøtte, Morthen Baadt.⟩

Samme dag wor och nerwerinnidis en wed naffn Hans Skoning Bøsse-skøtte, thiennindis paa Ørekrogh och tiltalidt Morthenn Baadt, borger 20 wdj Marstrannd y Norghe, och kraffde hannom 20 daller paa en hanns broders wegnne wed naffn Hanns Baadt effster enn haandschriffts lydillsse, hand haffde aff samme Hans Baadt, och hannd wor hannom skyldig bleffuenn for smør, lax och andet mere, hand haffde faait aff hannom y Roskylle nogen tiid siidenn forleden.

25 Ther till swarid Morthenn Baadt och bad hannom lade sig see samme haandschrift, wore hun nøgachtig, och kunde befindis att were hans broders for^{ne} Hansis signete ther fore trøcht, tha wille hand sware hannom ther till och samme geld betalle.

30 [137r] Ther hannd saa haanndschriftten och signethit, haffuer hannd thenn nechtid och sagde, hanns broder for^{ne} Hans hagde then ingelunde wdgiiffuit, ey hellder wor *thet* hans signethe eller mercke, som ther wor wnndertrøcht, och fremlagde eth andet signet y rette, som hand sagde hans broder for^{ne} Hans tilhørde, och hand brugte y synn handil och 35 kiøbmanskaff. Thj tilspurdis Hanns Bøsseskøtte, huor samme handschrift bleff hannom giiffuen, och om ther vor nogenn offuerwerinnidis, swarede hannd, att Hans Baad gaff hannom then wdj Roskylle till en manndtz, heder Jørgen Braszen, och ther wor offuerwerinnidis samme

tiid hwstruenn y huszid, en wng karll, som schreff haandschriften och paa then tiid gick till schole ther y byen, och en drenngh.

Tha swarede Morthen Baadt, att kunde Hanns Bøsseskøtte giøre
 5 beuiiselig, enthen met mand eller quinde, wng eller gammill eth
 windnisbyrd, som erligt och skelligt er, att hanns broder for^{ne} Hanns gaff
 hannom samme hanndschrift, tha wille hannd bethalle hannnom till
 gode rede alltsammenn.

- 10 Thilspurdis Morthen, huor lennge hanns broder Hanns Baadt haffuer
 brugit *thet* signethe, som hannd fremlagde wdj rette, tha swarede hand,
 att hannd haffde *thet* brugit well wdj 18 aar och ther mett besegldt synne
 breffue, och icke hannd haffde anndet signete att beseglle mett. Item
 Morthenn sagde ochsaa, att hannd wille føre the breffue tilstede, som
 15 for^{ne} hans broder haffde beseglidt och ere schreffne, før thenne hand-
 schrift er wdgiiffuen, och beseglde mett *thete* signete, hannd haffde wdj
 rette och icke mett saadant signett, som finndis paa for^{ne} haandschrift,
 som Hans Bøsseskøtte haffuer.

Tha effter slig leyighedt er thenne sag opsatt till then 8. dagen nest fore
 20 s. Mickils dag først kommindis [22. sept.], och tha loffuid for^{ne} Morthen
 Baadt att wille møde for *borgmestere* och *raad* her wdj Hellssingør mett
 certificatz och beuiisningh wdgiiffuen aff *borgmestere* och *raad*, ther som
 hans broder for^{ne} Hans Baad haffuer meest hafft synn handill och brugh
 mett *thete* signete, her finndis tilstede, och att hannd haffuer *thet* brugit
 25 saa lenge, som for^{ne} Morten haffuer sagdt, som for er rørdt, och icke
 haffde andet signethe att beseglle mett, thisligist loffuid Morten ochsaa
 att føre y rette aff hans broders for Hansis breffue, som ere schreffne och
 beseglede met *thete* samme signete, før then haandschrift er schreffuen
 och vdgiiffuen, som Hans haffuer paa the 20 daller, mett slig vilkaar haf-
 30 fuer hannd sig forplictid att møde her igen till then bestemede [137 v]
 tegckte dagh, forscreffuen staar, enthen selff personlig eller hans fuld-
 mechtig, som nøgactig er effter thisse for^{ne} wilkaar, wnder samme sagis
 fortabillsse, och ther paa haffuer Anders Saxen racht hand for hannom.
 Thisligist for^{ne} Hanns Bøsseskøtte att møde her y rette til samme tiidt och
 35 føre her tilstede nøgactig beuiissning, huorledis hand er kommen till
 for^{ne} handschriifft, och tha att wndgelde dom och rett, som thennom
 effter retten kannd forefinndis.

〈Haffre.〉

Then 2. dag augustj paa Hellssingørs raadhuss, neruerindis *borgmestere*, *raad* och *byfogit* och menig allmue, tha er lest konnge matts. breff for menig mandt, att huer som haffuer nogen haffre, lidett eller megit, skall 5 thennom sellge till *thet* fremmede *hans naadis* kriigs folch, som wdj Hellssingborge ere ligginndis.

〈Fittallie till Hellssingborge.〉

Item sammeledis wdj konnge. mats. breff indeholdis att skulle forskaffis 10 her fra byenn offuer till Hellssingborge 24 lester danstøll och 18 lester brødt att sellgis till samme konge. mats kriigsfolck.

[138r]

Anno 1563.

Thenn 9. dag augustj paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis *borgmestere* 15 Henrick Monssen och Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Jacop Hannssen, Hanns Niellssen, Morten Perssen, Jørgen Wiigh, raadtmentd, mett menige borgere och allmue bleff forhandlid thisse sager.

20

〈2. tingh.〉

Item Jacop Hannssen paa Jenne Monszens wegnne opbødt then gaard, som Henning Joennssen nw wdj boer, och salig Joest Klipping kiøbte aff en herremand wdj Jutland.

25

〈Effuerdt Kock.〉

Item samme dag wor neruerinndis Effuerdt Kock, som tilforn bode her wdj byen och nw thiener paa Kiøbenhaffns slott, och gaff tilkiende, hannd haffuer sold en syn bolig, hand wor bosiddindis wdj *her y byenn*, ligginndis her y Hellssinngøer, norden bag wed thenn gaard, Hans 30 Flemming nw iboer, som hand kiøbte aff Mattz Anderssen Guldsmetz suend, salig mester Anders sønn *fordum* superintendens y Oslo sticht wdj Norge och szønnden op till en bolig, szom tillhører Doritte Peder Effuerdszens y Hellszingborge, huilckenn samme bolig, som er huss och iord, hand tha opbødt, om nogen haffuer ther wdj att siige, och then tha 35 skøtte och aff hennde fra sig, synn hustru, børnn och arffuinge och indtil Hans Laurssen, som haffuer Willom Sommers hustru wdj sennge Cittsse, beggis theris børnn och sannde arffuinge till euerdelig eye att nyde och beholde.

Bleff schödett stadfest wtaff Hanns Skoning, Matz Laurssen och Saxe Clemmidssen.

⟨Hanns Gregoriussens børn.⟩

- 5 Item samme tiidt bekiennde for^{ne} Effuerdt Kock, att hannd haffuer wedtagitt och samtotch, att wnnderholde saligh Hanns Gregoriussens fire børn till klede och føde och god erlig optuchtilsse, saa lennge huer thennom bliffuer 12 aar gammill, huilcken wnderholdning hand har thennom loffuid for theris federnne, thj wtaff hues guodtz theris fader
10 for^{ne} Hanns Gregoriussen lod effter sig, kunde thennom icke nogit tilkome, som the kunde haffue hielp wtaff, for stor gelldt, ther fanndis effter hans dødt.

⟨1. tingh.⟩

- 15 Samme dag haffde Lauritz Maaer ladit y rette kallde Annders Bagge, och hannd icke møtte.

⟨1. tingh.⟩

Thoris Jenns wor kallid aff en karll hieme y Kiøbenhaffn, wed naffn
20 Jesper, och hand icke møtte.

[138 v]

⟨2. ting.⟩

Item Albrit Kremmer haffde ladit kallde Annders Schreddere paa Biergitt, och hannd icke møtte.

25

⟨Att giøre føring till kongens leyre.⟩

Samme dag tillwarid borgmester Henrick Monnssen, att huo so helst her wtaff byenn will giøre førinng till k. m. kriigs leyere mett fittallie, haffre eller annden slig ware, tha skall hannd haffue friith loff att drage wdt,
30 dog saa att hand skall bestille en mand her hiemme y synn stedt, som kannd giøre fuldist for hannom, wdj huess maade hannom tilsigis, saa ther ingen forsømilse skeer for hanns skylldt wiidere, end hannd will selff suare ther till.

35

⟨Att fare till fiske.⟩

Sammeledis att huer maa fare till fiske och giiffue sig anden stedtz wdt paa synn biergningh, dog att mand giiffuer thet øffrigheden att wiide tillfornn her wdj byenn och bestiller y synn stedt then, som kannd sware

for hannom (som *forschreffuit* staar), och huo som wdj slig maade wdfarinndis worder, skall altiid giiffue bud fra sig till synn hustru, som hiemme er, att hun kannd wiide, huor hand kand finndis, om hastelige paaeskis, att hannd *enthen* skall møde *met* sit harnisk, waaben och 5 *werge*, eller wdj huess anndre maade *thet* kand *were*, att hannd skall were tilstede och tha er aldelis til rede.

⟨Tönnder maa icke sellgis fremmede eller wdforis.⟩

Item bleff och samme tiid forbudit, att ingen skall sellge tönnder till 10 fremmede folck, ey hellder maa nogne tönnder wdforis, *enthen* aff bönneder eller anndre fremede eller aff nogen anden, som haffuer hiemme her wdj byenn. Huo ther mett befinndis emod att giøre, tha *were* *thet*, hand haffuer mett att fare, forbruth, halffdelen til kongen och halffdelen till byenn.

15

⟨Lam maa icke kiøbis wden byen.⟩

Item ingen maa kiøbe lam eller annden slig ware wde wed bondgarns staerne eller wden byenn anden stedtz, før the kommer paa gadenn, som allmindelig torffue holldis inden for torffue stedernne, huo ther emod 20 giør hand straffis, som før er sagdt.

⟨Om fremmede gester att giiffue byfogeden tilkiennde.⟩

Thisligist bleff och tillwarid, att huo som faar fremmede gester her y byenn till herberge, *wndertagit schiippere*, men the som syunis att were 25 kiøbmend eller andet sligt folch, the skulle giiffue *thet* byfogdenn tilkiennde, saa *thet* kannd wiidis, huad theris beskedt er, och huad bestilling the haffuer mett att fare. Huo her emod [1397] giør och huszer slig fremmede folck, fogden icke adwaridt, och ther kommer nogenn wiidere talle paa ther effter, hannd straffis wed hanns halls och guodtz wden all 30 naade.

⟨Børn wnnder auffue.⟩

Item bleff och tillwarid, att alle, som haffuer børnn, ther nogit opwoxne ere, the skulle holde thennom til schole wnnder auffue eller till embede, 35 finndis the att løbe paa gadenn och bruge thennom wtuchteligen, tha skulle the straffis, som foreldrene nødigt wille, och siidenn wiidere tiltenckis att hanndlæ met thennom, om ther icke raadis boïdt paa.

〈Hunde affleggis.〉

Samme dag bleff och samtocht aff menige mand, att ingen løsse hunde skall stedis paa gadernne, och bleff giiffuit skiøllning offuer thennom aff menig allmue, som wor tilstede, och mester manden fick befallningh paa 5 att yhiellsa alle hunde, som hand kannd finnde løbinndis løsze paa gaden, och ingen spare, ey hellder tage sticke penninghe ther fore, saa frempt hand icke will straffis.

〈Borgmester Henrick Moensens haffue.〉

10 *Borgmester Henrick Monssen* liussde y fredt en synn hauffue, hand haffuer ligginndis her wden byen, och gaff tilkiennde, att ther er laasse bleffuenn fraslagnne, och er garn indslebit, wille hand ther fore adware, huo ther nw haffde nogit iinde, skulle skaffe *thet* wdt och siidenn haffue *thet* y fordragh, huo ther emod giør effter thenne dag, will hannd klage 15 hannom volld offuer.

〈Anndbiørn och Rassmus Hanszen Bager.〉

Samme dag tilltalid Anndbiørnn *Suendtzen Rassmus Hanszen Bager* for 20 nogen trette, thennom vor emellom, och berette Andbiørn, att Rassmus kom løbinndis ind til hans y hans forstue och gaff hans hustru vquemdtzord, och Rassmus *Bager* sagde, at en bonde wor inde till hanns och haffde satt synn vogenn paa gadenn wd for Andbiørns huss paa hans forthaa, tha kom Andbiørns piige løbinndis ind till hans och bad thennom driffue wognen bort, och omsiger sagde piigen, att Andbiørns 25 hustru Birgitte hagde wiist hinnde ther ind, att wognen skulle aff driiffuis, och hun bad pige sige till Rassmus, att hun [139 v] haffde betalld synn gaard och iord, hun wiste icke, om Rassmus haffde betallid hanns, och sagde Rassmus, att hand gick tha ind till Andbiørns att forhøre, om 30 sligt skede met hans minde, och saa kom Andbiørnn och fick enn kniiff wdt och søgte Rassmus mett, och hannd viigede tilbage vd att dørrenn.

〈Anndbiørn om synn hustruis skudtzmall. 1. tingh.〉

Item bekiennde Rassmus *Bager*, att hannd samme tiid sagde till Birgitte Andbiørns, y ære arrigh y ethers hundt, och y giøre, som y ere till, och tha 35 skød Andbiørn syn hustruis forne Birgittis skudtzmall, huorledis hun haffuer leffuid sit liiff her y Hellssingør, om nogen haffde hinnde at beskylldie.

Samme dag bleff thisse effster^{ne} borgere fremkallede som ere: 1. Hanns Skonning, 2. Jenns Krogemager, 3. Rassmus Ollssen Bager, 4. Henrick Stalmestør, 5. Erick Fynnbo, 6. Niels Jennssen, 7. Rassmus Hanssen Bager, 8. Oge Pouillssen, 9. Lauritz Esberssen, 10. Lauritz Maaer, 11. Casper 5 Hannssen, 12. Claus Friiss, 13. Albrit Kremmer, 14. Willorn Skiinder, 15. Niels Jude, 16. Hans Kleynsmedt mett thuenne aff raadet som ere: Rassmus Hanssen och Jørgenn Wiigh.

⟨Kiøb settis paa kiødt.⟩

- 10 Huilcke dannemend ere tiltagnne att offuerweye, huad lideligt kiøb kannd settis paa oxe kiødt och lammekød, som selgis y Hellssingør, och the ere befallede att sette eth wist kiøb paa samme ware, som the kunde tøckis rett were och menig manndt gaffnligt, och the ere igenn fremkomne och haffuer alle saa samtøcht, att beste pundt oxe kiødt skall gell-
15 de y *thet* høyeste 10 penn. Item beste lamme fierdingh skall gelle y *thet* meste 4 s., och *thet* kiødt, som ringe er, gelle mindre, thett beste saa att sellgis, som for staar, och icke mere.

⟨Huo kiøbit schall sette paa kiødt, nar *thet* kommer till torffuidt.⟩

- 20 Och till samme kiødt att sette kiøb paa, nar slagterne kommer ther mett till thorffuidt, ere tilltagne 4 mendt, som ere: Jacop Hanssen, raadmand, Niels Jennssen, Casper Hannssen oc Mattz Laurssen.

⟨Kiødt bliffluer forbruth.⟩

- 25 Item bleff ochsaa tha samtøckt, att ingen skall bere kødt, oxe kiødt eller lamme kiødt, wnder kaaber, ey hellder y thappe huss eller annden stedtz y slig maade, huo *thet* kannd befinde och giøre *thet* siiden beuiiszeligt, thenn behollde kiødit for inthid.

Thisligist huo som kiøber nogit kiød dyrere end *thet* worder sett aff for^{ne}
30 4 mend, *thet* were forbruth till the fattige.

[140r]

⟨Casper Hanssen.⟩

Samme dag tiltalid Casper Hanssen Niels Gødessen och kraffde hannom 12 daller, hannd wor hannom skyldig for nogit kornn, som bleff for-
35 derffuitt for Casper, huilcke penninghe hannom wor tilmøndett aff the 8 mend, om huilcke før er rørdt, som samme sag wor woldgiiffuenn till.

〈Niells Gødesszen.〉

Item blannd anden talle, som thennom emellom war, bekiende Niels Gødessen selff, att hannd haffde woldgiiffit samme sagh om for^{ne} kornn paa synn siide wtaff syne hennder och ind till Anders Saxenn och the 5 andre dannemend met hannom, att huess the giorde ther paa, skulle were giort och ladt, och ther met wille hannd lade sig nøge.

〈Sagens forligillsse.〉

Item samme tiid formiddelst borgemesteris och raadtz tilhiellp, tha ere 10 for^{ne} Casper och Niels Jude saaledis bleffne fordagne, att paa thet alltingist kannd komme ther mett till en god ennde, haffuer Casper affstaaid och samtocht att wille lade sig nøge met 6 daller, som Niels schall hannom strax y dag betalle, huilckit och Niels beuillgede, dog thenn woldgiift ther met wforkrennkit effter Caspers och Niellsis egenn 15 samtocke, och ther met skall thet were enn endelige affstaldt sag y alle maade och gott wennskaff thennom emellom effter thenne dagh.

〈Hanns Bøegill vtaff Danscke.〉

Samme dag wor neruerindis enn mand wed naffn Hans Bøgell, 20 hiemme till Danske, och en han(s) mettfølger Theus Smedt met en fuldmacht, wtgiiffuen aff borgemestere och raad til Danske, huilcke berette, att en fachtor kalldit Henrick Hoffman vdj Amsterdam haffuer nw y sommer forganngen ther vdskiibit nogit guodtz, som skulle føris till Danske och tilhørde thuenne borgere ther samme stedtz, och 25 schiipperen, som guodsid bleff indskiibit paa, hed Jacop Godtzen vtaff Rarup, huilcken, ther hand er kommen paa reyssen, er hannom storm och vlöcke paakommen, saa att skiibit er sonderslagit vnder Norge, och wtaff samme kiøbmendtz guodtz er nogit bleffuit biergit och beredit, huilchit for^{ne} schiipper førde hiid till Hellszingør och thet indlagde till 30 Casper Hanszens, och the wore hiid forskicke(t) aff samme kiøbmand wed naffn Villom Hyuerdt och Winholt Cermadt att skulle her annamme samme biergid guodtz effter for^{ne} theris fullde macht och thet forskicke till Danske, nw the wore hiidt [140v] komne menindis att finnde samme guodtz for thennom, ere the komne y forfarennhedt samme schiipper 35 Jacop Gerdtzen att haffue wdsørft guodtzid her frann och skiibit thet att Amsterdam igenn. Huess wiidere thenne sag belannger finndis y cupie bogenn.

[Tre allne leyest. Anndersis guodtz besettis.]

Samme dag tiltalid Oluff Hellessen Rassmus Ollsen Bager och Hans Dauidssen paa Karinne Jørgenns dotters wegnne och kraffde thennom thre allne leyst, som the haffde godt sagdt till hinnde for saligh Annders
 5 Linndt, huilkit klede hannd wor hinnde skyldig bleffuen y thenn boйт, och the bekiennde thennom att haffue ther fore god sagdt, och loffuede hinnde att fornøge och tillfredtz stille strax samme dagh och ther fore wore begierinndis aff Jacop Hannsen, att hannd wille arrustere thenn arffue, som tilkommer Anders Liindtz arffuinge, att thenn worder icke
 10 bortførde eller wdkommen, før the fonnge theris betalling igenn ther aff, som Jacop loffuede att skulle skee.

⟨Anndersis gelldt.⟩

Item bleff och tha tilluarid, att saa mange, som kiender sig gelldt att till-
 15 staa wtaff forne Annders Liindt, the skulle therom giiffue till kiennde, nw schiifste gaar.

⟨Corneliusis guodtz, som døde till Jenns Moenssens.⟩

Item samme dag wor och neruerinndis en mand wed naffnn Jehan
 20 Baadt, hiemme till Amsterdam, haffuindis en bezegld fuld macht
 wdtgiiffuen aff borgemester och raadt ther samme stedtz, indehollinndis
 hannom att were hiidt forskikit att annamme nogit guodtz, som er bleff-
 uid effter en wngħ karll wed naffnn Cornelius, som døde till Jenns Mo-
 enszens Thollderis her y Hellssingør, thisligist att opbere huess penninghe
 25 som finndis effter hans dødt hannom att tilhøre, och effter samme fulde
 macht (som findis y byes gømme indlagdt) haffuer borgnestere och raad
 her y Hellssingør tilfundet hannom att annamme samme guodtz och
 penninghe och thet indførde, om thet er hoss anndre wdestaaenndis,
 dog schall hannd giiffue ther wtaff huer thiennde penninghe offuer allt,
 30 som priuileggerne indehollder.

[141r] ⟨Om en liidenn dreng, som haffde staalidt.⟩

Samme dag wor och for rette en liiden drenng wed naffnn Morthen
 Perssen, haffuer moder paa Hueen, huor hannd och født er, huilcken
 35 Morthenn haffde staalid 4 mark danske fra en piige, tiennte Marinne
 Mickills, och tog thennom aff hinndis pungh.

Item hannd haffde staalid en liiden bønne bogh fra Pouil Thommisen,
 som laa y rette.

Item samme Morten bekiennde, att for^{ne} Marinis piige stod wed en baadt och kiøbte nogenn fisk, ther haffde hun løst syn pungh och tog penninghe ther wtaff, och hun haffde lagdt pungen hoss sig inden bredden paa baaden, och pungen wor obenn, och penninghen laa ther y 5 wdj en blegre, ther stack hannd synn haand ned y pungen och tog saa blegrenn op met penninghen, och wndstack sigh liidit och sagde, att hannd kaste saa penninghen fra sig till enn annden dreng nogit større ennd hand, som heder Erick, och hans fader boer paa Hueen, heder Jens Skredder, och hannd behold penninghen. Pungen laa y rette, och 10 Morten bekiennde, *thet* wor then samme pungh, hannd tog penninghen wtaff och stack synn hand y pungen och sagde, saa bar ieg mig att.

Jens Krogemager sagde, at thenn tiidt for^{ne} Morten bleff paagreffuen for 15 for^{ne} penninghe, haffde hannd thenn lille bønne bogh y barmen och sagde tha, att hanns moder haffde giiffuit hannom then.

Item hannd sagde selff, ther hannd nw stodt y rette, att Pouil Thomi-ssens lille piige haffde giiffuit hannom samme bogh, och hannd gaff hinnde eth stöcke brød igenn.

Süden bekiennde hannd, att then tiid hand tog samme lille bogh, och 20 wor *thet* om dagen wed middags tiid, hand stod paa en steen och stack synn haand ind att glarwinduit och tog bogen wdt och stack hinnde y synn barm, och ther wor ingen folck huoss, huercken piigen eller anndre.

Att hannd slig ord haffuer bekiendt och slig gerninger tilstaait, ere 25 thisse effter^{ne} borgere wdtagnne till windnisbyrd offuer:Hanns Schoning, Lauritz Esberssen, Hanns Dauidzen, Jørgen Themmermand, Albrit Kremmer, Willom Sckotte, Rassmus Hansen Bager, Saxe Clemmidssen, Niels Jennssen, Niels Jude, Casper Hannssen, Oge Pouillssen.

30 Thisse [141v] for^{ne} dannemend haffuer bestaad och wiidere bestaar, om behoff giøris, for^{ne} Morten Perssen saaledis att haffue bekiendt, som forscreffuit staar, baade om sig selff och for^{ne} Erick. Item att Morten och sagde Erick att haffue tagit fra enn anden drenngh en baageseck, wor böger och madt wdj, och Morten sagde selff ja till *thet* alltsamen.

35 Tha tilspurdis Jens Krogemager (som førdrede samme dreng y rette paa Marinne Mickil Bosens vegne), huad Marinne wor begierinndis offuer hannom, och Jens suarede effter huindis befallningh, att hun begerede mester manden motte sliide riiss paa hannom til enn amindilsze, dog icke

till kagitt, att hannd icke skulle alldelis worde beskemmidt, och *thet* er
saa skeedt, att hannd miste huden y raadhuss gorden och er byenn for-
uiist eller hennge, om hand finndis her meer epter theme dagh.

5 〈Herman Hummers van Husum.〉

Anno 1563 thenn 21. dag augustj wdj Jacob Hanszens stue, nerwerinndis
Hanns Nielssen och Morten Perssen.

Samme tiidt wor tilstede en schiipper wed naffn Herman Hummers,
hiemme till Hwszum, och haffde ladit y rette kalde thuenne karlle wed
10 naffnn Henrick Claussen van Kundher och Høghe Lydkissen, huilcke
hannd haffde mistencht, att the haffde giort hannom skade nogen tiid
nw forgangen, hand bleff stungen *met* en kniiff till mester Lydkis her y
Helssingør. Och ther om windnede en wed naffn Jan Claussen van
Kundher, suerindis wed gud och *hans hellige* ordt, att for^{ne} Henrick
15 Claussen van K(undher), høgbodtzmand, och Høgke Lykissen giorde
Hermann ingen skade wdj samme twmor, men ther wor yblandt en wed
naffn Jacop van Kundher, Arent Jehanszens broder, hand haffde paa sig
samme tiid 2 kniiffue, en y haanden och en y synn hosze, och ther wor
och thw andre karlle yblandt wed naffn Eckbardt Claussen och Symen
20 Albritssen, for^{ne} Jacop van Kundher sagde til Eckbardt, kand thu icke
komme vd til hannom, saa sprinck vdt at vinduit, och Ecbard suaredes,
huad skall ieg wde, ieg haffuer inthid att sla fra mig *met*, saa fick Jacop
Eckbard then ene kniiff, och saa spranck Jacop vd at vinduit y gorden til
for^{ne} Herman Husumz.

25 Enn anden karll wed naffn Claus Dydrickssen windnede wed synn edt, att
for^{ne} Henrich Claussen, høgbodtz *(mand)*, och Høgke Lykissen giorde
schiipper Herman ingen skade y for^{ne} perlementhe. Men hand bestod, att
hand saa for^{ne} Jacop van Kunder slo Herman om y mester Lydkis gord och
laa paa hannom. Dog viste hand icke, om hand stack hannom.

30

[142r] Anno 1563 thenn 28. dag augustj paa Hellszingørs raadhuss,
neruerinndis Henrick Monssen och Hanns Pouilssen borgmestere, Anders
Saxenn, Jacop Hannssen, Hanns Nielssen och Morthen Perssen mett me-
nige borgere och almue, som wor tha tilluarid att møde.

35

〈Att were till rede mett woben och werge, natt oc dagh.〉

Samme tiidt gaff borgmester Henrick Monssen tilkiennde, att welbyrdig
mannd Franndtz Brockennhuss haffde strenngeligen befallid alluorligen

att tilware menig allmue och indbyggere her y Hellssingør, att natt och dag skall huer mannd were till rede *met* sitt waaben och werge, som hannd er taxeridt, wden all vndskylding, och nar thrommen slar om, att huer tha møder strax webnidt for raadhusidt, som hannd icke will liide
5 høgelig straff ther fore.

⟨Baade och theris redskaff att foruare.⟩

Item bleff och tillwaridt, att huer mannd, som haffuer baade, enthen her for byenn wed bonndgarn eller anden stedtz ligginndis, the skulle haffue
10 thennom forwarid, att ther icke finndis segill, aarer eller anndet redskaff hoss, huo *thet* forsømmer och icke will were lydigh, och ther kommer nogen wiidere talle paa, hand suare ther sellff till och staa ther selff till rette fore och icke sige sig att haffue *thet* icke wist eller y noger andre maade sigh att wndskylle effter thenne dagh.

15

⟨Om 4 kiøbmend aff Strollssundt.⟩

Samme dag wore och nerwerinndis 4 kiøbsuenne wed naffn Hanns Hardeuiig, Hans Smett, Hans Greffmann och Jacop Dunker, hiemme till Straallssund, huilcke nogenn tiid siiden ere komne hiid till byenn oc
20 mett theris ware att sellge och affhennde, som the haffde *met* att fare, och ⟨efter⟩ *erlig welburdig* mandtz Frandtz Brockennhuszis befallinng er samme theris guodtz her bleffuit arrusteridt, saa the skulle bliffue her saa lennge tillstede, att anderledis bleffue bethenckt, huorledis *met* thennom skulle forhandlis, och *met* forne Frandtz Brockenhus willie er samme artuste-
25 ringh nw igenn opgiiffuen, dog mett slig wilkaar, att the alle skulle thennom forplichte att giiffue sig strax her fra och ind att Wdslandt till Stroll-
ssundt eller en andenn stedtz och hennthe prouiantd att føre heden till ko. mats. konningh Fredricks aff Danmarch kriigsleyere och thenn sellge till hans naadis kriigsfolch och ingen anndre.
30 Huilckit the och alle haffuer giort her y dag, som theris breff indehollder,
huilcke finndis y byes giemme indlagdt.

[142v] Anno 1563 thenn 8. dag septembris paa Hellssingørs raadstue, neruerinndis Henrick Monssen och Hanns Poulsen, borgmestere, Jenss
35 Monssen, Annders Saxenn, Jacop Hannsen, Rassmus Hanssen, Hanns Nielssen, Morthen Perssen och Jørgenn Wiig, raadmendt.

〈Mattz Skeyll.〉

Samme dagh er indkommen erlig, welbyrdig mannd Matz Skeyll, slottzfogidt paa Krogen, och wor begierinndis att wille forfare, paa huad dagh Jacob Jude, som er høffuidtzmand paa konng^e mats. orlogs skiiib,
 5 kalldis then sorte pincke, er indkomen paa reiden her for Hellssingør, then tiid hannd nw kom aff Westersøenn, och tha er fremkallid Jacop Judis hustru Birgitte, och hinde ther om attspurdt haffuer hun suarid, att om en mondag morgen nogit paa dagen er Jacob kommenⁿ hem til hinnede y theris huss the yboer, aff skiiibit.

10 Item thet er och witterligt, att om thorssdagen ther effter wed middags tiid er Jacop løbenn *her* fra *met* samme skiiib op att Sundet. *Thete* for^{ne} fick Mattz Skeyll beschreffuit.

Item Rassmus Hanssen, raadtmand, windnede ved synn edt *hannom* *her*
 15 wdj att were witterligt y saa maade, att om en sønndag aften, ther klock-kenn wor halffgaen til otte, gick hand fra sit bord ned vden synn porth, ther kom en mand til *hannom*, heder schipper Mogens, hiemme y . . och sagde til *hannom*, ther kommer eth skiiib ind, och the skød ther aff. Siiden saa the nøge till (thj *thet* wor mørckt) och saa, att ther wor skiolde
 20 paa, och hannd satte her wden for.

Om mondag att morgen kom Rassmus wden synn port igen, och for^{ne} schipper Mons kom till *hannom* och sagde, hand wor kommen y land fra for^{ne} skiiib, och *thet* wor Jacop Jude, wor kommen aff Westersøenn, hand haffde ingen sørnderlige ny thiennder.

25

[143r] Anno 1563 thenn 20. dag septembris paa raadstuenn *her* y Hellssingør, nerwerinndis Hendrich Monssen och Hans Pouillssen, borgemestere, Annders Saxenn, Jacob Hannssen, Rassmus Hanssen och Jørgenn Wiig, raadmendt.

30

〈Franndtz Maass, Hans Bøsseschøtte.〉

Samme dag møtte y rette Morthenn Baadtz thiennere aff Marstrand y Norge wed naffnn Frandtz Maass som en fuldmæchtig paa for^{ne} Morten Baadtz wegnne och haffde ladit y rette steffnndt Hanns Bøsseskøtte, som
 35 kaldis Hans Skonningh, thiennindis paa Ørekrogh, huilcke haffuer baade veret y rette tillforrn om en sag, Morthenn Baad och Hans Bøsseskøtte emellom er, om 20 daller effter en handschriffts lydilsse, som Hans Bøsseskøtte haffuer aff Mortens broder wed naffnn Hans Baadt,

- som findis her tilforn indtegnid, och forthj *thet* y dag icke wor thenn rette widtecthe dagh, som the baade haffde forplictid thennom eller theris fuldmectige att wille møde *her* y rette, som wor onssdagen nest for s. Michils dag først komminde [22. september], tilspurdis for^{ne} Franndtz
- 5 Maass, om hand paa for^{ne} synn hosbonndis wegnne wille y dag giiffue sig y rette met Hans Bøsseskøtte och y samme sagh liide och wndgelde dom och rett, och hannd suarede ja. Sammeledis sagde Hans Bøsseskøtte, att effterthj hand wor steffndt aff Frandtz Maass att skulle møde y dag mett hannom for rette, wille hand och paa synn siide wndgelle, hues rett er.
- 10 Saa tillspurdis Franndtz Maass, om hand haffde nogen beuiss y samme sag effter hans hosbonndis Morten Baadtz forplictillsse, och hannd fremlagde eth obit beseglld paprys breff wdgiiffuit aff Jørgenn Schrifuer, byfogid y Kiøbennhaffn, indehollinndis nogne windnisbyrd att were gangne, som haffuer windnid, att Hans Baadt haffuer brugit sligt
- 15 mercke, som staar screffuit y samme windnisbyrdt, och the icke kiende hannom met andet mercke, huilchen beuiss findis her y byes forwaring indlagdt.

Item Hans Bøsseskøtte fremlagde och en beuiss wdgiiffuen aff 20 borgemester, raad och byfogidt y Roskylle wnder byes signet, lydinndis en borgers hustru ther y byen wed naffn Karinne Jørgenns haffuer for thennom bestaaidt, att Hans Baad, som [143 v] wor Jehann Baadtz broder, ther Hans Barnacko hagde fongen, kiøbte aff Hanns Bøsseskøtte eth wrthe skrynn och andre vase for 20 daller, och ther paa gaff Hans 25 Baad hannom synn handschrift mett sit egit signet wndertrøcht, findis och samme beuiss her y byes forwaringh och gemme.

Item tilspurdis Franndtz, om hand haffde anden beuiss eller andre breffue thenn sag paørinndis, sagde hand ney, men sagde, att hand haffde 30 werit paa reygssen att Langesund och anden stedtz att wille hente anden beuiss, dog kunde hand icke fremkomme for storm och anden hiinder, hannom er paakommen.

Item blannd andre ord sagde Franndtz, att for^{ne} Hans Baadt, huilchenn 35 hand sagde sig att haffue tient y 10 aar, wor ofste *her* y landet nerwerinndis och leffde lenge, effter thenn handschrifft wor wdgiiffuen, haffde Hans Bøsseskøtte hafft godt ret til samme penninghe, hand hagde well før talid ther om.

Item Hans Bøsseskøtte sagde, att faar hand dom for sig, och om samme penninghe bliffuer hannom tilldømdt, will hand were offuerbødigh att anthuorde thenn handschrift fra sig, och kand Morthenn Baad eller nogenn anden hans fuldmøndig siiden forfare och giøre beuiiseligt met 5 breff, segill eller anden windne, att hand icke er rettelige kommen till samme handschrift och haffuer god rett till att talle ther paa, will hand were forplichtid att staa ther fore till all rette effter dommere och dannemendtz siigillsse.

10

⟨Conclusis huius actus.⟩

Item met samme sag bleff paa thenne tiid saa besluttidt, att paa *thet* Morten Baadt icke skall sig haffue att beclage, att hans tienere gick y rette y hans frauerialse paa en anden dag, end hand haffde forplichtid sig att møde, haffuer borgemester och raad saa tilsgadt Frantz Maass och 15 Hans Bøsseschøtte, att the baade schulle møde igen y rette onsdag nw nest komminde, som er then rette widtechte dagh, och ther som the kunde selff thiss emellom fordragis, er *thet* gott, kunde the icke, komme tha baade frem och skillies tha att met rette.

20 [144r]

⟨Forligillssemoll emellom

Frantz Maass och Hans Bøsseschøtte.⟩

Samme dag (thenn 20. septembris) om efftermiddagen till Morthen Schriiffueris her same stedtz, offuerwerinndis Jenns Krogemager och Jørgenn Keysser aff Frantz Maass tilbedne, mester Henrich och Knud 25 Guldsmedt aff Hans Bøsseschøtte tilbedne, tha møtte for^{ne} Franndtz och Hans Bøsseschøtte om forligillssemoll att forhanndle thennom selfue emellom, och ere the y saa maade offuer ens kommne, att Hanns Bøsse- schøtte haffuer opregnidt, huess fortheringh hand haffuer giortt paa samme sag om for^{ne} 20 daller, och haffuer beløffuit effter hans beregning 30 7 daller 4 s., och huilcke hand tilregnid for^{ne} hoffuid summa och wor begierindis thennom att bliffue sig betallede. Dog for dannemendtz bøn skyld haffuer hand affstaaidt och haffuer saaledis ladit sig siige, att for^{ne} Frantz Maass paa hans hosbonndis Morthenn Baadtz wegnne schall fyl- dist giøre først then handschrift paa the 20 daller lydindis. Ther nest, for 35 alld hans wimage, forthering och wmkostningh, hand ther paa haffuer giort, schall hand giiffue hannom 1 daller, ther hoss ochsaa forbeholtt Hans Bøsseschøte sig ther wdj, att Frantz schall och betalle byes thienere 8 s., som hand wor thennom skyldig bleffuen for theris vimage,

the haffde hennth Morten Baad for rette y sommer forgangen, hand forhalde tiiden och wille icke møde *met* hannom for Jens Ipssen, som Morten sellff loffuede att møde och wille dog icke komme. Ther *met* er altingist klart giort thennom emellom paa thenne tiidt.

5

Dog haffuer Hanns Bøsseskøtte sameledis sig nw forplichtidt, ther som Morten Baad eller nogen anden paa hans wegnne kannd y nogen maade giøre beuiisligt effter thenne dagh, att hand iche er rett attkommen samme handschrift eller haffuer rett att tale ther paa, will hand staa 10 forreders straff ther fore och wndgelle slig straff, som thenn ther fordelige haffuer sligt handlid och brugit, och saa offueranthuordet Hans Bøsseschøtte samme handschrift till Franndtz, och Frantz Maass haffuer samme tiidt betallid hannom 21 daller effter theris forligillssemolls lydilsse.

15 [144 v]

Anno 1563.

Thenn 24. dag septembbris paa raadstuen her y Hellssingør, nerwerinndis borgmester Hennrick Monssen och Hanns Pouillssen, Jenns Moenssen, Anndris Saxenn och Rassmus Hannssen.

Item wor och tha neruerinndis Mattz Skeyll, befallingsmand paa Øre-
20 krogh.

(Om tuo baadtzmend och tuo hoffmendt.)

Samme dag fremkomme thuendne welbyrdig mandtz Frantz Brockennhusis tiennere wed naffnn Niels Laurssen och Niels 25 Jørgennssen, huilcke haffde neste forgangen natt liggit till Frantz Teckerris hustruis paa Kageholmen her y byenn, och samme nat er ther indkomne till thennom, som the laae, thuendne baadtzmendt wed naffn Erick Lauritzen, fød y Ørgrund y Suerige, och Jockim Meckilborig, seglinndis baade mett en schiipper heder Dydrick Struckmandt, hiemme 30 y Kiøbenhaffnn, och samme baadtzmend haffuer offuerfalldit thennom, och then ene baadtzman Erich Laurssen haffuer tagit eth werge fra then ene hoffmand Niels Iørgenssen, som hand laa y mørcke och wiste ther icke aff, och mett for^{ne} werge haffuer then for^{ne} Erich Laurssen løbit wd aff husid, som samme 2 hoffmend laa inde, och løb ther mett strax he-
35 den till Claus Eyglerssens her y byen. Siiden er for^{ne} tuendne hoffmend kommen paa fodeni effter samme boottzmendt och ere indkomne till Claus Eyglersens till thennom och ther haffuer faait wergit fra baadtzmanen, och y samme rwmoer bleff for^{ne} Niels Iørgenssen stuckid

y synn arm met en kniiff, for huilkid hand beskyllede for^{ne} Erick Laurssen, dog wille Erich icke bekiennde till wisse, om hand haffde stuc-kid hannom, men sagde, att hand viste icke, om hand stach hannom.

- 5 Item wor och tilstede en anden baadtzman aff samme selskaff wed naffn Hans, huilchen haffde skiiff och guodtz y befallningh, men schiipperen nw wor dragen sit ærinde till Kiøbenhaffn, hand sagde sig att haffue siid-dit samme natt till ølls till for^{ne} Klaus Eyglerszens och sagde, att for^{ne} Erich Laurssen kom ther ind till thennom och haffde eth werge met sigh,
 10 och hand wiste well (sagde hand), *thet* wore icke baadtzmanens werge, thisligist sagde hand ochsaa, att y samme rwmoer, och thenn tiid thenn anden bleff stucken, wor ther ingen anden hoss end Erich Laurssen och Jochim Mechilborig.

15 [145r] *⟨Pouil Themmermand.⟩*

Item her wor och nerwerinndis Pouill Jude Themmermand, som waagede samme natt, hand sagde sig att haffue hørt, att thenn Jochim Meckilborig kom ind y Claus Eyglerssens stue och rosede aff, att hand stack thenn ene hoffmand y armen mett en kniiff.

20

Item for^{ne} Franndtz Teckeris hustrw wor tilstede och klagede, att samme baadtzmend komme ind till hinndis samme natt och giorde hinnde wold och wrett, och for hun wille icke tappe eller hente thennom øll, slo for^{ne} Erich Laurssen hinnde och giorde hinde wførn.

25

⟨Niels Kock.⟩

Niels Kock klagede sammeledis, att samme tuendne baadtzmend haffde thenn same natt slagit hans gade dør opp och wore megitt wnøttige.

- 30 Item for slig wstyre wor Matz Skeyll begierinndis rett offuer for^{ne} tue-ndne baadtzmendt, for the haffde saaledis offuerfaldet Franndtz Brockenusis tienere, och samme baadtzmend ere tha igenn fengslige indsette och haffuer liidt nogen straff. Siidenn ere the fordragnne met saguolderne, met huess andet the ere falldne, och saa løss giiffne.

35

⟨Conclusio actus.⟩

Item for borgmestere och raads bøns skylldt haffuer Mattz Skeyll affg(ior)t, huess forsømillsze Frandtzis tienere haffde forsett thennom wdj, y *thet* the

haffde om natte tiide forsømmed kongens huss och ladit thennom finnde
y wsømelige herberge, saa hand icke ville strenge *met* thennom effter
gaardtzretten eller theris rette lønn, och the haffuer baade thennom
forplichtidt wnder tilbørlig straff att vndgelle icke vdermere att lade
5 thennom besinnde y slig eller anden wquemhed.

⟨Claus Willomssen hieme till Horn.⟩

Samme dag vor och for rette en anden baadtzman wed naffnn Claus
Villomssen, som vor och om natte tiide stuckid y røggen *met* en kniiff
10 paa gaden, och hand sagde, at hand iche viste, huo thet gjorde, och hand
ville ingen wdlegge.

⟨Jacob Erickssen, 1. tingh.⟩

Samme dag kallid Jacob Erichssen Saxe och Anders Korne for nogen
15 peninghe, the haffuer loffuid for paa Henrich Langis vegne, the iche
motte.

[145 v]

Anno 1563.

Thenn 11.dag octobris paa raadstuenn, neruerindis Henrick Monssen
20 och Hans Pouillssen, borgemestere, Annders Saxenn, Rassmus Hannssen,
Hanns Niellssen, Iørgenn Wiig, raadmend, Jenns Jepssen, byfogidt,
Peder Fynnbo, Niels Jenssen, Jenns Niellssen, Peder Hoffmand, Knud
Guldsmedt och Adriann Kandgøtter, borgere.

⟨Schiipper Pyther Micheellssen, Olufff Anderssen.⟩

Samme dagh wor nerwerinnidis en schiipper wed naffnn Pyther
Mickeellssen, hiemme till Emden, och haffde ladit førdt y rette enn
bootzmanet wed naffnn Oluff Annderssen, født y Oddeuall wtj Norge,
som hand lod fengslig her indsette, huilkenn samme Oluff haffde seyg-
30 lldt mett en capteyn eller høffuidtzmand wed naffnn Jacob Kock,
hiemme til Kønnsberg, nw y sommer forgangen. Och tha berette for^{ne}
schiipper Pyther, att nogen tiid siidenn hannd wor paa synn reygsse och ville
seyglle till Danske y thenne forgangne sommer, er hand kommen
seyglinndis wed Riisserhøfft om natten ved pass 3 timer for dagh, er
35 ther kommen seyglinndis till hannom for^{ne} Jacob Kock *met* en liiden
pincke, hand seyglle paa, och skød Jacob til schiipperen 2 eller 3 gange
och bad hannom stryge, tha spurde schiipperen, huo the waare, suaredre
the, att the wore suenske, saa skød Jacob till schipperen igenn och bad

hannom sette och komme til hannom om borde, saa schiipperen sagde, hannd nødis till att wdsette syn schøyte och lod 3 aff synne baadtzmendt roe till hannom om wiidere beskeedt att forhøre.

Ther samme 3 baadtzmend komme till Jacob om borde, kalldit hannd
 5 thennom ind y pinckenn till sigh och mett sitt selskaff kom thennom ned
 wnder lugerne y for^{ne} syn pincke och slo lugerne till offuer thennom,
 siidenn haffuer hand och for^{ne} Oluff Annderssen roid till schiipperens
 boierd met hans egen schøyte och gaff thennom ind till hannom och tog
 fra hannom hans kiiste met kleder och anndet wtj, hans skött, 4 hager,
 10 kockentøgh, fittallie etc. och førde thet alltsamen ind paa pincken. Ther
 nest haffuer samme Oluff Annderssen mett en anden baadtzman dather
 lagdt schiipperen om borde och gaff thennom omkring schiipperen met
 spiudt och fyrrør och offuerfalldt hannom och hans folck och thog theris
 [1467] kleder fra thennom, och for^{ne} Oluff Anderssen stack schiipper
 15 Pyther y røggenn met en kniiff och bad, hand skulle wiisze thennom
 peninghe, saa schiipperen nøddis till att wiisze thennom 9 daller, laa y enn
 wandtønnde, och selff motte sla tønden op met eth handspeg och lade
 thennom faa peninghene, mett annden mere wolld och offuerlast,
 schiipperen berette, the haffde giort hannom. Tha tilspurdis for^{ne} Oluff
 20 Anderssen, om thet saaledis er tillgaait, som schipper Pyther nw haffuer
 berett, och huad hand ville suare ther till, thisligist om hans høff-
 uidtzmand Jacob Kock haffde nogenn befalling att offuerfalde fattigt
 søfarinnde folck. Tha gaff Oluff saa tilkiennde, att hannd wor kommen
 aff Norge met en jacht vdgiort aff . . och kom saa aff samme jacht ind
 25 paa amyrallen, tha er for^{ne} Jacob Kock kommen till amyrallen met nogen
 landtzknecete, hand haffde paa pincken och haffde werit y søen met
 thennom, och forthj hannd icke hagde fittallie, skillde hand sig aff met
 samme landtzknecthe, och saa bleff for^{ne} Oluff hoss hannom indsett af
 amyrallen, dog icke met nogen slig befalling att røffue och offuerfalde
 30 nogen søfarinde mand. Siiden fuldis hand met hannom till Kønsbergh,
 Dansken och anden stedz och sagde, the wore y ferd met en lybsk
 boierdt och skød till hannom, men hand achtid thennom icke och
 wndlød att söenn. Ther effter komme the met thenne for^{ne} schipper
 Pyther y møde wed Riisserhoffdt, och bekiennde, the wore then tiid icke
 35 vden 3 karlle paa Jacobs pincke, som wor Jacob selff, Oluff Anderssen
 och Jenss Grerssen, fød y Jutland, mett en liiden dreng, och Jacob bad
 Oluff flux skiude schiipperen paa liiffuid paa hans boirdt, roffte, bad
 hannom stryge och komme till sig och sagde, the wore suenske.

Ther schiipperens baadtzmend kom til pincken til thennom mett schiipperens egen schøytte, och the wore nedkomne wnder lugernne, som for er rörd, stod samme Jens Grergssen paa lugen mett eth spiudt, men Jacob Kock och Oluff Anderssen rode til schipperen, och Jacob bad schipperen, hand skulle strax giiffue hannom hundrit daller, suarid schiipperen, hand wor en fattig mand och seyglle paa synn fracht, hand hagde icke penninghe. Bad Jacob hannom giiffue sig 20 daller, siiden tog the fra schiipperen hans kiiste, met huess y wor, skött, fittallie, kochentøgh och andet, huess the wille, och Oluff satte *thet* offuer borde
 10 met Jacob y schøythen och förde *thet* ind paa pincken, ther effter befoell Jacob, att Oluff och Jens Grerssen skulle roe effter en tross och eth ankere, [146v] som the skulle tage fra schipper Pyther, och tha gaff the thennom om schiipperen then ene met eth spiud och then anden met eth fyrør och sloe hannom och bad hannom giiffue penninghe, och tha finge
 15 the 9 daller, som schiipperen selff motte sla tønden op for thennom, siiden thoge the kleder fra schiipperen och baadtzmendene, saa megit the kunde offuerkomme, och then tross och rode saa till pincken, men a<n>ckerid lode the blifflue, och før the finge thisse for^{ne} 9 daller, bekiende Oluff, att hand frøctede schiipperen skulle skutt hannom offuer
 20 borde, ther for stack hannd hannom y røggen met thenn kniiff och bege-rede penninghe aff hannom. Ther the komme til pincken igen, bandede Jacob thennom och lod illde, for the icke toge *thet* ankere met, och sagde Oluff, att huess hand och then anden baadtzman gjorde och handlede saa wtilbørlige mod schiipperen och hans follck, wore the nødde till aff
 25 Jacob Kock. Saa lode the schiipperens baadtzmend op aff pincken offuerfald thennom och skilldis saa wedt thennom. Dog wor Jacob ene, och baadtzmendene wore tho karlle.

Thette alltsammen att were y alle maade saa tilgangit, som for er berordt, bekiende for^{ne} Oluff Annderssen och sagde icke ney ther for, men bege-rede schiipperen wille hannom benaade och faldt paa synne knæ for hannom och bedis naade.
 30

Item bekiende Oluff, att then for^{ne} Jenne Grerssen seygill nw mett en herlinger boierdt, huess schiipper heder Jan.

Item hand bekiende, att amyrallen tilstede Jacob Kock, att hand motte
 35 tage nogit fittallie, huor hand kunde *thet* bekomme til sitt skiiffs behoff, men dog vor hannom icke befallid att sla, offuerfalde eller røffue nogen. Bekiennde hand ock the penninghe, som the finge fra schiipperen, ther fick hand ingen wtaff, men Jacob behollt thennom selff, och huess kleder

the røffuede, the bytthedis baadtzmendene emellom, och Jacob beholt selff schiipperens egne kleder och thet beste.

Item enn baadtzman wed naffn Jan seyglde met for^{ne} schiper Pyther samme tiid, bestod wed synn eedt, att for^{ne} Jacob Kock met Oluff Anderssen och Jenns Grerssen haffuer saa handlid mett thennom, som er for melldt.

Item haffde for^{ne} Oluff Anderssen en pung, ther hand bleff greben, och nw laa y rette, ther wor wdj 2 daller 7½ s., 1 pollicke och eth signethe, som schiipper Pyther Mickellssen sagde att were sit signett.

10

[147r] Item en baadtzman wed naffnn Jahan van Grønnen bekiennde, att hand miste y samme rumor, som the toge fra hannom, først en ny kassiacke, eth par buxer, 4 skiorter, en kiussen.

15 Lyder van Gieffuer bekiennde, hand miste en kiortil, eth par buxer, eth par støble, eth par ny sko, 4 skiorter, en kiussen, en piigh, 2 par hoszer. Och ther wtaff fandis en stor part tilstede, som for^{ne} Oluff bleff greffuen met.

Thilspurdis for^{ne} schiipper Pyther, om hand ville forføllge syn fange till 20 rette, huor vdj hand gerne wille hafft sig wndslagit, dog haffde hand før sagdt for Jens Jepszen, hand ville haffue rett offuer hannom, som bleff hannom offuer beuist aff en anden schiipper, ther vor then tiid neruerindis, wed naffn Cleis Zollerdt aff Emden, huilchen er tha worden hans borgen met en anden ved naffn Henrick Hybers ibidem, att hand 25 skulle forføllge hannom selff till rette eller hans fuldmectigh paa hans wegnne. Ther met er sagen endt paa thenne tiid.

Thenn 25. dag octobris ther nest effterkomminde er Henrick Stalmester, borger her y Hellssingør, fremkommen for borgmester, raad och byfogit met 30 en fuldmacht aff for^{ne} schiipper Pyther wnder hans egen haand och mercke, effter huilcken hand vor begierindis paa schiipperens wegne, saa megit loug och rett wduiszer offuer for^{ne} Oluff Anderssen.

Och hand tha er paa Hellsingørs rettering fremkommen for rette met for^{ne} Oluff Anderszen. Ther bekiende Oluff nw som tilforn att vere tilgangit, 35 som forscreffuit staar, och sagde hand vor met Jacob Kock paa Øland, ther toge the 2 td' saltid torsk och andet mere, item en baad, som Jacob solde paa Gullandt, item bekiende hand, att hand fulde Jacob til Kønsberg, och ther lod Jacob hannom indsette y eth blaack huss, for

hand ville icke lenger föllge hannom, saa tog Jacob hannom selff wdt, och siiden skildis the tha fra huer andre.

Tha tilspurdis for^{ne} Henrick Stallmester, om hand wille hannom be-naade, suarede hand, att hand paa for^{ne} schippers wegne och effter 5 schiipperens fulde macth wor begierinddis dom och rett offuer hannom. Thilspurdis Oluff Anderszen, om hand bekiende saadanne synे vgerniinger, suarede hand ja, och sagde, hand kunde icke siige ther ney till.

Tha er hannom saadan dom offuersagdt, att effterdj for^{ne} Oluff 10 Anderszen haffuer saa offuerfaldit for^{ne} schiper Pyther och hans folch och haffuer slagit thennom, røffuid thennom theris peninghe, kleder och andet fra vden all orssage och skellig befalling, som hand selff bekiende, er hand skyldig, att hans hoffuid hannom affhuggis och settis paa en stage, och hans krop paa eth hiull, och han stod syn rett.

15

[147 v]

Anno dominj 1563.

Monndagenn nest effter Calixtj pape dag, som wor then 18. octobris, paa Hellssingørs raadhuss, nerwerinndis borgmester Hans Pouillssen, Annders Saxenn, Jacob Hannsen, Hanns Niellssen, Jørgenn Wiigh, 20 raadmend, Jens Jepssen, byfogidt. Tha bleff forhanndlede thisse sager, neruerinndis menige borgere och almue.

⟨Støffle, leyersecke, 1. tingh.⟩

Samme dagh wor neruerinndis skomagerne her y Hellssingør, och bleff 25 inden tinge lest for thennom och menige mandt thuendne konng^e matts. breffue, lydindis huer skomagere att skulle giøre 10 par knestøble och 10 leyersecke aff gott tygt smidigt leyer och samme støble och secke att were met thet allførste ferdige och fremskickede till Kiøbenhaffn inden iuell nest tilkomminde, saa frempet the icke wille ther fore straffis, huor effter 30 the skulde wiide thennom att rette.

⟨1. tingh.⟩

Item Rassmus Ollssen Bager opbødt eth støcke haffue iordt, som Her Rassmus haffuer kiøbt aff mester Hanns Bardsker och før tilhørde 35 Lauritz Temmermandt, liggindis paa thet yderste hiornne, nordenn for Sudergadenn.

⟨1. tingh.⟩

Rassmus Mattzen opbødt sitt huss, hand yboer, som Koert Skomager haffuer kiøbt.

5

⟨1. tingh.⟩

Saxe Clemmidssen opbødt eth huss och iord, som Anders Bron yboer, och ligger bag op till hanns faders Lauritz Bendtzens gaardt.

⟨1. tingh.⟩

- 10 Item Morthenn Schriffuer paa Niells Jennssens wegnne opbødt hallfde-lenn Anders Liindtz gaardt *met* huss och iordt.

[148r]

⟨1. tingh.⟩

- Item Rassmus Skomager opbødt eth suerdт, som hand haffuer y pannth
15 aff en mand wed naffn Annders Suerdfeyger, boer y Slangerop.

⟨2. tingh.⟩

Item Anndbiørn Suendtzen skødt synn hustruis Birgittis skudtzmoll, huorledis hun haffuer leffuid sitt liiff, siidenn hun kom til Hellssingør.

20

⟨Ingen maa fare aff by och were wde om natten.⟩

Samme dag tillwardi borgmester Hanns Pouillssen och strengeligen forbødt, att ingen, som haffuer synn beskedt her y byenn, skal fare wdt och blifflue wde om natten wnder synn hallss och guodtz att forbryde,
25 wdenn hand haffuer *thet met* øffrighedenns minde och samtøcke.

⟨Mester Lydke, Hanns Nielssen.⟩

Samme dag wor mester Lydke tilltallid aff en mand, hiemme y Ward-bierge, wed naffnn Hanns Nielssen om en sag, thennom emellom wor,
30 for nogenn fragt, hand kraffde mester Lydke, och the haffuer baade woldgiiffuit samme sagh fra thennom och y dannemendtz hennder, saa att mester Lydke bad paa synne wegnne Claus Friiss och Johan Bussert, Hans Nielssen badt Rassmus Ollsen Bager och Lauritz Esberssen, huilcke saaledis haffuer handlid thennom emellom, att mester Lydke skall giiffue
35 for^{nc} Hans Nielssen 2 daller, och saa skall Hans beholde, huess fragt hand fick aff noger landzknecte och fremmede folch, hand førde hiid *met sig* paa skuden, mester Lydke haffde fragtid aff hannom, och beløff 11 daller, Hans fich till fragt allesammen.

⟨Annders Schreddere.⟩

Item Oluff Bysuend bleff heden wiist till Anders Schredder att til sige hannom, hand skall betalle Albrit Kremmer 8 mark, inden morgen 12
slaer, eller hand faa wurdning y hans bo, thj hand er louglig forfuldt.

5

⟨Onde gerde.⟩

Saxe, Hans Dauidsson, Niells Kirckilld och Niels Fynbo ere vdtagne och befallede att besee nogen skade, som formiddelst onde gerde er skeedt emmellom Hans Louss quinde och Christoffer Slagter.

10

[148 v] Thenn 18. octobris.

Item (om effter middagen) paa raadstuen, neruerinndis Henrick Monssen, Hans Pouillssen, borgmestere, met the andre dannemendt y raadet.

15

⟨Lauge Brockenhuss, schiipper Thonnius.⟩

Samme tiid er indkommen erlig welbyrdig mannd Lauge Brockenhuss, erckedeygen y Roskylle, och förde for rette en vng karll wed naffnn Thønnis Thønnissen, født till Rostock, som tiennte en borger till Amsterdam wed naffn Kofferdt Jahanssen, och saaledis berette, att wed 20 pass 14 dage effter pindtze dag nw forganngen er for^{ne} Thønnis komen met eth skiib ind mod Løsze y Suerige, paa huilckit skiib hand vor sett schiipper aff for^{ne} synn hosbonde, och ther paa haffde hannd inde met sig noger suenske kiöbmend met theris guodtz och ware, som wor kriigrustinger, helleborger och andet kiöbmandtz ware, och som the nw ere 25 komne paa reygssen icke langt fra Løsze, haffuer the fornommid noger orlogs skiiff for thennom y söenn, som wor kongens aff Danmarck, och thorde icke saa lobe frem, men haffuer giiffuit thennom hedenn till en anden haffnn wnder Hallandtz siide och ther solldt en part aff samme ware och forspurdt thennom, huad skiib thet wor, som laa orlogs wiiss y 30 söenn, och ther the fornome, att thet wor kongens skiib aff Danmarck, haffuer for^{ne} suenske kiöbmend saa forhandlid met for^{ne} schiipper Tønnis, att hand met lempe haffuer ladit thennom wndføre formiddelst en bonde ther hoss boenndis met theris guodz, saa the ere komne y theris beholldt, och en part aff samme theris guodz, som vor rustninger, haff- 35 uer the kast offuer borde och forsunckidt, och schipperen gaff for^{ne} hallandske boende sitt breff och segill, lydindis att samme boende haffde ther offuerfördt noger oddeualls borgere, och ther fore wille hand vere hans fullde hemell och tillstanndt.

Saa er schiipperen tha bleffuit berøft och er antastid *met* skiiff och
guodtz och indførde y Wardbierge haffnn och haffuer ther werit fengslidt
siiden then tiid till thenne dagh.

[149r] Och berette for^{ne} Lauge, att samme sag er aff kong^e matts. selff
5 indsett for *borgmestere*, *raad* och *byfogit* y Hellssingør att skulle siigis och
dømmis paa, om skiiff, folck och guodtz er forbrut till høymelte
konng^e matt. konning Fredrich till Danmarck effter slig leyghedt eller
icke.

Tha suarede for^{ne} Thønnis, att hanns hosbonde Kofferdt Jahanzen haff-
10 uer kiøbt *samme* skiib y Amsterdam och giort hannom till schiipper ther
paa, giiffuit hannom och slig beskedt att løbe ther mett till Løsse paa
hans handill och brugh och indkreffue, huess pendinghe hand haffde ther
tillstaaendis, och ther ære for^{ne} suenske kiøbmend komne till hans hos-
bonde och begierid att følge skiibit y Suerige, och the wore 5 karlle,
15 huilckit hanns hosbonnde haffuer thennom samtøcht, dog haffuer for^{ne}
Thønnis giort syn edt ved syn salighet, att hand icke wiste samme
köbmend at haffue saadanne kriigsrustinger y skiibit, thisligist att hand icke
affuiste, the kaste nogit guodz offuer bordt, men *thet* haffuer werit hannom y
alle maade wuitterligt. Ther hoss berette, att *thet* breff, hand gaff thenn
20 bonde, som wndførde *samme* suenske mend, giorde hand aff synn store
wforstandt och wanuittighedt och icke aff nogen falsk eller suig y noger
mode, och ther fore wor naade begierindis och icke rett.

Paa thenne sag er saa for rette affsagdt effter sagens leyghet, att eff-
terthj for^{ne} schiipper Thønnis haffuer sterckidt kong^e matts, wor
25 naadigste herris fiende, the suenske, och giort thennom wndsettning *met*
kriigs rustninger och er skeed effter then tiidt, att konning Ericks till Sue-
rigre orlogs skiib haffuer offuerfalldett kong^e mats. till Danmarck vdlig-
gere y søen wnder hans *naadis* egit land Borringholm och mett vold
thennom indførde y Suerige, huilchit skede nw pindze dag nest forgan-
30 gen, och effter then meninge brugh, att fiende godtz giør fiende baand,
tha haffuer for^{ne} schiipper Thonnig forbrudt skiib och guotz till kong^e
mats. vor *naadige herre*, och hand selff løsze syn randzum, effter som *hans*
kong. mats hannom vill benaade.

Item *thet* breff, hand wdgaff, er inthid paasagdt, vden *thet* haffde werit
35 tillstede.

[149v] Anno 1563 thenn 22. dag octobris.

Paa raadstuenn, nerwerinndis *borgmestere* Henrick Monssen och Hans

Pouillssen, Jenns Monssen, Annders Saxenn, Jacob Hannsen, Rassmus Hannsen, Hanns Niellssen, Jørgenn Wiig, raadmend, och Jenns Jepssen, byfogidt.

5 <Geerdt Steenbrecker och hanns styremand Hans Foss.›

Samme dagh wor neruerinndis en mand wed naffnn Hanns Foss, hiemme till Hamborg, som sagde sig att vere en styremand, och haffde ladit steffnndt for rette en schiipper, som hand tha seyglle *met* wed naffn Geerdt Stennbrecker och hiemme till Hamborgh, och gaff Hans 10 Foss tilkiennde, att hand vor hyrdt aff for^{ne} schiipper Gerrdt att seyglle *met* hannom vtaff Hollanndt och til Danske och siiden tilbage y Holland igen.

Nw samme schiipper er kommen fra Danscke hiid till byenn, haffuer hannd hyrdt en anden styremand paa Holland och icke wille hollde 15 hannom for styremand, och kraffde schiipperen en partt aff thenn hyre, hannom wor loffuid for samme reygssse, huilchen schiipper Geert holtt hoss sig och icke wille hannom betalle.

Ther till suarede for^{ne} schiipper, att hand haffde hyrdt for^{ne} Hanns Foss for en styremand wtaff Holland och y Holland igen (som forscreffuit 20 staar), och hannd gaff sig wdt for en duelig och godt styremand, menn nw the ere komne paa reygssenn, haffuer schiipperen befundit hannom att were icke thenn, hand gaff sig wdt for att were, och sagdt, hand er icke godt for styremandt, och hannom *thet* offuerbeuiiste *met* thuend nøg- 25 actige windne, hand haffde hoss sig inden skiffborde, och schiipperen wor ther fore begierinndis, huess rett er offuer for^{ne} Hans Foss, effterthj hand haffde ladit hannom kallde y rette. Er thenn sag saa forhandlid, att effterthj for^{ne} schiiper Geerdt och Hans Foss haffuer baade hiemme y en stadt, haffuer borgmester och raadt her y byen indsatt thenne sagh for borgmester och raadt wtj Hamborg, att the ther skulle wndgelle for 30 theris tilbørlige dommere, loug och rett, och the nøiedis baade ther *met*, och Hans Foss gjorde handtasting til k. mats. fogit Jens Jepszen att møde schiipperen der y rette.

[150r] Thisligist haffde Hanns Foss nogit guodtz *met* schiipperen 35 indskiibit, huilchit hannd begerede att motte faa løst fra hannom, wille schiipperen *thet* icke tilstede, men gjorde och handtastingh att føre samme guodtz tilstede och till rette och *thet* icke att forkommis.

Item berette for^{ne} schiipper Gerdt, att hand haffde om aststenen nw nest

tillfornn ackorderit och kommid offuer ens *met* Hans Fosz y saa maade, att ville Hans Foss seyglle *met* hannom y Holland igenn, wille schiipperen giiffue hannom saadann hyre, som en anden hans baadtzman skulle haffue, paa *thet* Hans Foss icke skulle blifflue *her* tilbage och forsoemis syn 5 reygssse, men styremandtz hyre ville hannd icke giiffue hannom, och samme Hans Foss haffde och saaledis beuiglit och samtocht *met* schiperen, dog ville hannd nw *thet* icke hollde.

[150v] Anno dominj 1563 thenn 25. dag octobris som wor monndagenn 10 nest for sanctorum Simonis et Jude dag paa raadstuenn, neruerindis borgmestere Henrich Monssen och Hans Pouilszen, Jenns Monssen, Anders Saxenn, Jacob Hannsen, Rassrnus Hanssen, Jørgenn Wiig, raadmend, och Jenns Jepssen, byfogit.

15 *⟨Jørgen Rust.⟩*
 Samme tiidt tilltalid Jenns Monssen, k. mats. tholldere, en mand hiemme till Danske wed naffn Jørgenn Rust, och berette Jenns Monssen saa att were tillgangit, att forne Jørgenn Rust er y thisse forgangne dage kommen til hannom emellom tholboden och byen paa Sannden och til-spurdt hannom, om the dansker wore tolldpligtige, suarede Jenns hannom, att hand viste vell, huad contracht giort er emellom konge matt. til Danmark och the dansker *met* andre flere steder, och att hand wor told skyldig. Tha sagde Jørgenn Rust till Jenns Monssen, att hand fortol-lid hannom then hunderste penningh y foraarid forgangit, och sagde 25 Iørgen, hannd haffde giiffuit *thet* borgemester til Danske tilkiende, huilcken haffde suarid hannom, hannd vor slig told icke pligtig, suarede Jenns Monssen hannom, hand haffde icke tagit saadan told aff hannom, *thet* hannom tha kunde vere vitterligt, suarede Jørgenn Rust, att hand gaff hannom dog then hunderste pending, och traadzelige stødtzed och sagde, 30 hand motte alligeuell giiffue then hunderste penndingh, suarede Jenns hannom, *thet* skall icke saa finndis, men sagde, att y foraarid Jørgen løb her igennom sundet, fortollid hannd tre roszen nobill, och wor Jenns begierindis, hannd wille beuiisse saadann ordt, hand haffde sagdt, suarede Jørgenn, hannd sagde till Jenns, att hand gaff samme tiidt 3 roszennobill och 35 mennthe *thet* att vere then hunderste pending. Thillspurde Jenns Monssen hannom, om hand wille tilstaa, att hand haffde sagdt sig att haffue for-tollid then hunderste pending, och hand icke benefnde nogen roszennobill, suarede Jørgen (effter langt beraadt) ja, och bekiende, hand haffde

thet sagdt, att hand gaff *then* hunderste pending, men hand meente, att the 3 roszennobiller wor *then* hunderste penningh.

Tha tilspurdis Jørgenn Rust, huad hans seduonlige tolld er, [1517] nar hannd haffuer sitt egit skib och guodtz att løbe *her*. Suarede hannd, nar hannd haffuer sitt egit skib och godtz och ther til *met certif(ic)atz* eller windnisbyrd wtaff borgemester och raadt til Dansk, tollder hannd all-minndelige en roszen nobill och icke mere.

⟨Sagenn bleff opsatt.⟩

10 Swaredé Dauid Hannsen, som och vor tilstede, att y foraaridt Jørgenn Rust fortollid *her*, wor hannd komen aff Norge och hafde ingen beuiiss vtaff synn borgmester och raadt paa *thette* 63 aar, och tha fortollid hannd tre roszennobill aff skib och guodtz.

Samme tiid tilsagde *borgmester* Henrick Monssen for^{nc} Jørgen Rust, att 15 hand haffde ladit sig høre y *noger* ord, som ko. matt. vor anrørindis, och Jørgenn bekiennde, att hand haffuer sagdt paa hoffbudt til Danske, att kong^e matt. til Danmark er veens *met* hans naadis raadt, och en haffuer hannd stungit y hiell *met* en rapiir, som hed Her Otte Krumpen, och bekiende Lørgen, att Hans Løyss wtaff Danske haffde *thet* sagdt for 20 hannom, hand wor hans sagis mandt.

⟨paa theris gilldis huss eller kompanie.⟩

Thenne neste for^{ne} sag hannom tilgiiffuit thenne tiid vnder slig wilkaar, att huess hand nogen tiid effter thenne dag lader sig høre y *noger* ord, som kong^e matt. eller Dannmarcks riige er anrørindis, skall thenne sag 25 staa hannomaaben for att selff forsuaré for ko. matt., huilchit hannd selff samtøchte.

[151v]

Thenn 25. dag octobris.

Samme dag paa raadhuzid, neruerindis neste for^{nc} *borgmester*, raad och 30 byfogidt *met* menige borgere bleff thisse sager forhandlid.

⟨1. ting.⟩

Item Jørgenn Rebslare opbødt halffdelenn Arrilld Reffslaris boder, som er paa thenn ennde mod Biergidi.

35

⟨1. ting.⟩

Jenns Jepssenn, byfogidt, opbødt halffdelenn thenn gaard, Jacob Smedt yboer paa Frantz Schrifueris wegnne, huilcken gaardt før tilhørde Morthen Skøtte.

〈2. ting.〉

Ennd bleff opbudenn halffparthenn *then gaard*, som Ludtze Liindtz yboer, huilckenn Jenns Jepszen haffuer kiøbt.

5

〈2. ting.〉

Rassmus Ollssen Bager opbødt enn hauffue iord, som Her Rassmus haffuer købitt aff mester Hanns Bardsker, liggindis y Suder gadenn.

〈2. ting.〉

- 10 Saxe Clemmidszen opbødt thenn gaard *met huss och iord*, som Annders Brun y bode op till Lasse Bendtzen, huilchen gaard Peder Smed haffuer kiøbt.

〈3. ting.〉

- 15 Lauritz Themmermand opbødt halffdelenn thenn gaardt, som Jens Smedt ybode paa Biergadt, huilcken hannd erffuede *met syn hustru Anne Smedtz* och haffuer thenn solld till for^{ne} Jens Smedtz arffuinge.

〈1. ting.〉

- 20 Fredrick Leyll opbødt thenn bolig, som ligger y Kampergadenn nest op til Thomas Bagers gaard, och Mickill Schredder før ther y bode.

〈2. tingh.〉

- 25 Rassmus Schomager opbødt eth suerd, hand haffuer y panth aff en suerdfeyger y Slangerop.

[152r]

〈2. tingh.〉

Samme dag lod Oge Pouillssen kallde Oluff Fogidsuennd, hannd icke møtte.

30

〈Konngens breff om then gamle sysse.〉

Samme dag er lest for menige manndt konng^e matts. breff om thenn gamle siisze att hollde effter thenne dag, som er aff huer tønnde tyst øll att forsiiszis 8 s. danske.

35

〈Ingen maa fare aff byen.〉

Samme dag bleff forbudit aff borgmester Henrick Monssen, att ingenn maa fare aff byenn och blifue wde om natten, huad hellder hannd er

borger eller indwoner, wdenn hannd haffuer thett met øffrighedenns minde wnnder synn boidtz laad att fortabe.

〈Schomagerne om støble etc., 2. tingh.〉

- 5 Item bleff skomagerne tilluarede och paa minde att giøre ferdige met thet allerførste, huess støffle och secke the ere taxerede att giøre till konng^e. matts. behoff effter hans naades breffuis lydilsse och were fortenckte met samme arbeyde att lade fremkomme wden all forsømillsze och wndskylldingh, som the sellff icke ville staa ther for till rette.

10

Sammeledis bleff tilluarid, att huer mand shall rede sig paa høø och haffre att haffue y sit huss att hollde kongens heste, nar behoff gioris, saa frempet mand icke viidere vil ther for tiltalis.

Thisligist stollerum att hollde ferdige, huer som hand er taxeridt.

15

〈Hanns Guldsmedt och Oge.〉

- Item Oge Pouillszen tilltalid Hanns Guldsmedt och kraffde hannom 2½ daller, hannd vor hannom skyldig, och Hans bleff forlagdt att betalle inden 3 wger her nest epter eller wurdning att gaa ther fore y hans boo, 20 huilchit Hans selff samtøchte och widtogh.

[152v] Anno dominj 1563 thenn 28. dag octobris paa Hellszingørs raadhuss, nerwerinndis borgmestere, raad och byfogit samme stedtz.

25

〈Søffren Christenszen aff Kiøbenhaffn.〉

- Samme dag wor ther neruerinndis en mannd aff Kiøbenhaffn wed naffn Søffren Christenssen mett en borger her y byenn wed naffnn Thorluff Bagge, och berette for^{ne} Søffren Christenssen, att hand y foraarid nw forgangit haffuer kiøbt en skude aff en mand wed naffnn Lauritz 30 Halduordsszen, hiemme y Houslett y Quelle sogenn y Norge, paa huilchit kiøb thennom er giort emellom eth breff, for^{ne} Lauritz Halduordszen haffuer forseglid, mett nogen wilkaar och article, samme breff formellder och indehollder, huilckit wor her y rette fremlagdt, och ther eblant berørdt, att for^{ne} Lauritz Halduorszen haffuer loffuid att 35 leuere for^{ne} Søffren Christenssen samme skude y Kiøbenhaffn met huess redskaff, the ere ther om till eens wordne effter for^{ne} breffuis lydillsse, inden pindzte dag nw forgangen, och ther som hand aff soett, siugdom, storm eller wueyder bleffue offuer thenn tiid forhiindrit, skulle hand thet

- giøre beuiszeligt *met* skellige windne eller giiffue hannom 10 daller och siiden were hannom quiith, som for^{ne} theris breff wiidere wduiszer. Dog haffuer Lauritz Halduordszen icke fuldgiort samme breff eller for^{ne} skude leuerid fra sigh, som theris forord werit haffuer, men som for^{ne} Søffren Christennszen berette, haffuer siiden giortt reygsser *met* skuden och løbit ther mett paa fracht, och hand nw er hiidkommen och haffuer fundit samme skude her for byen, huilchen for^{ne} Thorluff Bagge haffuer frachtid aff Norge och diid tilbage igenn mett sit guodtz, hand haffuer ther wtj indskiibit.
- 10 Ther fore wor for^{ne} Søffren Christenszen begieridis gode raad, huad hand her wdj giøre skulle, och effterhj for^{ne} Lauritz Halduordszen iche wor selff her till stede, som wederpart er och samme kiøb haffuer giort, kunde ther icke siigis nogen endelige dom och sententz paa. Tha haffuer for^{ne} Søffren Christensen begierid, att huess fracht, Thorluff Bagge, haffuer 15 uer loffuid att giiffue for^{ne} Lauritz Halduorden vtaff samme skude, motte worde hoss hannom paa en rett beslagen, till saa lenge hand *met* hannom for hans tilbørlige dommere til ordtz komme kunde, huilchit her y dag saa skeedt er aff Jens Jepssen, kon. mats. byfogit her y Hellssingør, som haffuer y k. mats. naffn arrusterid samme fracht att skulle blifue 20 staaendis hoss for^{ne} Thorluff Bagge, saa lenge Søffren Christensen och Lauritz Halduorden blifuer *met* retten atskilde, for huess the y thenne sag huer andre att tilltale halfuer.

[153r] Anno domini 1563 thenn 4. dag nouembris paa Hellszingørs 25 raadhuss, neruerinndis borgmestere Henrick Monssen och Hanns Pouillszen, Annders Saxenn, Jacob Hannssen, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssen, Jørgenn Wiigh, raadmend, och Jenns Iepszen, byfogidt, mett menige borgere och allmue, forhandledis thisse sager.

30

⟨2. ting.⟩

Fredrick Leyell opbød thenn bolig, Mickil Schredder y bode hoss Thomas Bager.

⟨2. tingh.⟩

35 Jenns Jepssen, byfogidt, opbødt halffparten thenn gaard, Jacob Smed yboer mod Sudergadenn, som før tilhørde Morten Skøtte.

〈Att fare aff byen.〉

Samme dag tillwardid *borgmester* Henrick Moennssen, att ingen mand, som borger er eller haffuer sit tilholdt her y Hellszingør, skall fare wtaff byenn før the haffuer giortt beskedt hoss øffrighedenn, och bleff tilkiennde 5 giiffuit, atth Niells Gødeszen, Matz Smed och Jørgenn Fynnbo wore aff-løbne till Norge fiske emod forbudt wdenn all minde. Tha samme tiid bleff saa forhanndlid om thennom sig haffuer wdreedt att seyglle til Norge.

Hans Skoningh, Jens Krogemager, Jørgen Skomager, Peder Jenssen, 10 Rassmus Hanssen Bager, Rassmus Skomager, Oge Pouillszen, Peder Kempe, Mattz Laurssen, Lauritz Esberssen, Albrit Kremmer, Peder Fynnbo, Oluff Helleszen, Knud Guldsmedt, Fredrich Leyll och Thønnis Skredder.

- 15 〈Norge fiskere, om deris beskedtt att giøre, før the wdløbe her fra byen.〉 Thisse for^{nc} 16 borgere ere wdtagnne och fremkallede, och thennom er saa forholdit, att effterthj the icke haffuer wdredt thennom till Norge fiske y thenne wiinther, skulle the raadslae tilsamen och betencke en god middell att berammis met the borgere, som wille wdløbe till Norge, 20 efftherthj the ere mannge, som ther till haffuer thennom beredt, och leylighedenn sig nw saa begiiffuer, att thet icke kannd well tilstedis mange att skulle vdløbe och giiffue thennom fra husze. Orszagenn att kriig och seyde er for haannden och fiendner nerwerinndis for haanden, och till [153 v] bedre wnnderuiiszningh er thennom thenne middill och 25 meningh aff *borgmester*, *raad* och *byfogit* tilkiennde giiffuit och forhollden att siige och ansee, om saa raadeligt er och menig mand gauffnligt, och tillegge theris raadt och saa, huad thennom töckis gott were, och er saa fremsatt, om enn partt aff borgernne skall wdløbe och en part blifue hiemme, och thennom, som hiemme blifuer, icke skall skee forkortt, 30 om wdbud skall gioris aff byenn met borgerne att vdferde och y andre maade att besueris met attskillig tynge, nar tilsiigis, huilkit the icke selff alldelis besueris met, som borthe ere, skall saa raadslais aff thisse for^{nc} 16 borgere, om saa kannd berammis, huor mange ere y selskab sammen och haffuer redt thennom till att wdløbe, tha then, som er schipper for samme 35 selskab, er hannd en borger, maa hannd wdløbe och ingen flere met hannom, som borgere ære, men the andre skaffe met hannom y theris stedt theris wisse budt, som kand bestyre for thennom theris ærinde, dog ingen borger att wdskickis vden then, som er schipper.

Thisligist ere the icke vdenn en eller 2 y selskab tilsammen, skulle the icke wdløbe, men fly till thennom y selskab en eller 2 andre, saa huert selskab ere tre borgere y *thet* mindste och en aff thennom haffue loff att wdløbe *met* the andris budt, och the, som aff samme selskaff blifTue hiemme,
5 skall were forplictede att suare y then borgeris sted, som wde er och skall folck wdgioris, skulle the y hanns sted skicke en karll, som wærheftigh er, och y andre maade paa hans wegnne att giøre fyldist, saa alldelis ingen tynge worder forsommid, som hannom kannd tilkomme.

Thenne for^{ne} mening haffuer thisse for^{ne} 16 borgere effter theris beraadt
10 besluttid nyttig och gaffnlig att were och icke kunde bedre betennkis, och er ther for aff menige mand widtagit och samtocht saa att skulle holldis wbrødeligenn, som *her* er *forschreffuit*.

Och er saa tilluarid, att ingen borgere eller indwaaner skall fare nogen stedtz wtaff byen, wdenn the haffuer giort thenne beskeedt wnnder theris
15 boidzlaatz fortabillsze.

[154r]

⟨Om reennt att hollde.⟩

Item bleff tillwarid, att huer mannd skall hollde reenth for *syn* forthaa huer løffuerdag att afftenn, saa well vd til stranden och bag theris gaarde
20 som wdt till gadenn, och føre møgit wd, som før er tilluarid, wnder 30 s. panth att forliisze.

⟨Om thennom som bryder gerde.⟩

Item om thennom, som bryder gerde, suynstier etc. och giør saadan
25 skade, er tillwarid, att effterhj *thet* icke hiellper att forbiude sligt till ting, att *thet* io ligeuell brugis mange till stoer skade och tynge, er saa samtockt, att huilcken slig ska(d)e faar, och hand icke kand faa then *met* ferske gerninger *thet* giør, skall hand sig icke anden stedtz beclage, men giiffue *thet* sogneprestenn tilkiende, och hand obenbarlige bandsette
30 slig wlydige kompaner och onde folck, som ingen vill attlyde eller lydighedt beuiisze.

⟨Superius 63 18. februarij.⟩

⟨Bagerne att hollde gott brød.⟩

35 Item bagernne bleffue tilluarede att hollde gott brødt, *thet* som er nogit wed wechten effter leyigheden, och rette thennom, for hues brøst hoss thennom er fundet till thenne dagh, som the icke ville straffis.

⟨Bagernis biisiddere⟩

Och Hanns Nielssen were theris bisiddere.

⟨Schreddernis biisiddere.⟩

5 Item Jørgen Wiigh biisiddere hoss schredderne.

⟨Salig mester Hans Giøttings geldener.⟩

Samme dag tilluarid Jenns Jepssen, att saa mange, som ere gield skyll-dige, enthen att tilstaa eller att betalle effter salig mester Hanns Göttingh
 10 och Karinne Geerdtz, the skulle møde till mester Hansis then mondag nest effter s. Martinj episcopi dag nw først kominde [15. nov.], tha enthen att annamme, om thennom tilstaar, eller att betalle, om the ere skylldige, och huo som haffuer nogen pannth, som ther fra ere komne, the skulle haffue thennom tilstede paa thenn dag wdullde, saa frempt the
 15 icke ville viidere tilltallis.

⟨1. tingh.⟩

Samme dag deeleder Jenns Jepssen saa mange borgere, som icke wore til-stede paa retteringit thenn mondag, Oluff Anderszen bleff rettidt, som
 20 wor thenn 25. dag octobris nest forganngen, och kunde thett icke giøre beuiszeligt, att the møtte betimelige ved [154 v] tingit met theris werge,

 som the wore louglige tilforrn tiluarid paa raadhusid, før the ther aff-ginnge.

25 ⟨Casper Hanssen bleff raademester.⟩

Samme dag bleff Casper Hannsens raademester y then første och øffluer-ste fierdingh och loffuede och tilsagde borgmestere, raad och byfogit, att hand will alltiid were til rede och findis willing att lade sig bruge y samme bestilling att wdrette, huess som paakommer, och ramme then menige
 30 mandz gaffnn och beste och ingen wdermere paalegge eller tilsiiige, end tilbørligt er, och formue tilsiiger, thisligist ingen at see offuer met, men giøre huer thet, som rett och skelligt er.

⟨Hanns van Mønnicken.⟩

35 Samme dag wor och neruerinndis Hanns van Mønnicken, som haffde werit paa Elsborgh y Suerige, thenn tiid ko. matt. wor naadige hre thett forøffred, och bleff samme tiid ther paagreffuen.

Nw haffuer konng^c matt. naadeligen wntth hannom h nadis

leyde breff, att hannd maa wnthollde sig y h n lanndt paa sex maaneders tiid, huor hannd kand sig behiellpe, och hand thiss icke skall lade sig finde kon. matt. eller h n land y noger mode modstanndigh, wor hand ther fore begierinndis att sette sig nedt her y 5 byenn, till thenn tiid forløben er, och bruge sit handuerck, och *thet* er hannom samtoek aff *borgmestere, raad och byfogit met schreddernis* willie, huess embede hannd er wtaff, och menige mandtz samtocke, dog icke lennger end hanns leyde breff wduiszer, som er 6 maaneder, nar thenn tiid er forløbenn, skall hand icke lenger were her besiiddinndis, wden 10 hand thiss forinden *songer* thenn naade hoss ko. matt., att hans leyde worder hannom fornyedt.

(Dog saa megit mindre att regne, som fra hans breffuis dato till thenne dag aff the 6 maaneder er forgangit.)

15 [155 r] Anno dominj 1563 monndagen nest effter
sanctorum omnium, som wor then 8. nouembris.

Paa Hellssingørs raadhuss, nerwerindis *borgmester* Henrich Monssen och Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Jacob Hanssen Rassmus Hannszen, Hans Nielssen, Jørgenn Wiig, raadmend, och Jenns Jepssen, byfogit, 20 mett menige borgere och allmue bleff forhandlid thisse sager.

⟨3. ting.⟩

Fredrick Leyll opbødt thenn bolig paa Campergadenn, som Michill Schredder ybode, nest op till Thomas Bager.

25

⟨3. tingh.⟩

Item Niells Jennssen opbød halffparthenn thenn gaard, Ludze Liindtz yboer, paa Anders Liindtz arffuingis wegne, som er Jacob Erichszen och hanns mettarffuinge, huilchen halffue gaard the haffuer solldt Jens Jep- 30 ssen.

⟨3. tingh.⟩

Saxe Clemmidssen opbødt thenn gaard *met* huss och grund, som ligger hoss, bagh op till Lauritz Bendzens gaard, huilkenn Anders Brun 35 ybode, och Peder Smed haffuer kiøbt aff Mattz Perszenns arffuinge.

⟨2. tingh.⟩

Ennd opbød Saxe halffparten Arrilld Reffslaris boder paa thenn ennde op mod Biergid.

⟨3. tingh.⟩

Jenns Jepssenn opbødt halffdelenn thenn gaard, som Jacob Smed yboer,
och tilhörde Mortenn Skotte.

5 ⟨2. ting.⟩

Rassmus Mattzenn opbød sit huss, hannd yboer, huilkit Kort Schomager
haffuer kiøbt.

⟨3. tingh.⟩

10 Rassmus Skomager opbød eth suerd, hannd haffuer y pant aff Anders
Suerdfeyger y Slangerop.

[155 v] ⟨3. ting. Andbiørnn.⟩

Samme dagh wor neruerinndis Andbiørnn Suenndtzen och for menige
15 mand skød syn hustruis Birgittis skell och skudtzmall och tilspurde,
huorledis hun haffde hafft sig met ord och omgengilse, siidenn hun kom
hiid till byenn, om nogen wiste met hinnde anndett, end thet som erligt
och gott er, och ingen emod sagde.

20 ⟨2. ting.⟩

Hanns Dyrickssen kaldit Lauritz Themmermand, hand icke møtte.

⟨2. ting.⟩

End kalldit hannd Knud Ploff, hand icke møtte.

25

⟨2. ting.⟩

Samme dag kalldit Fredrich Leyll salig Jacop Skiinderis arffuinge, och
møtte met hannom samme tiid y rette Albrit Kremmer och Hanns Jacob-
ssen, och Fredrick kraffde thennom nogen penndinghe, salig Jacob
30 Skinder wor hannom skyldig, och the loffuede att gaa till sammen met
theris mettarffuinge och stille hannom till fredtz inden dag 14 dage och
icke wiidere ther mett att komme for rette.

⟨2. tingh.⟩

35 Samme dag forfullde Jenns Iepssen synn deelle paa alle borgernne, som
icke wor tilstede thenn dag ved tingit met theris verge, ther thenn karll
bleff rettidt.

⟨3. tingh. Støffle och secke.⟩

Samme dag bleff skomagerne tillwarede att giøre ferdige huess støble och secke, the ere taxerede for att giøre effter k. mats. breff till hanns n(aadis) behoff, saa frempt the icke wille liide straff.

5

⟨Om quegh att hollde fra slottidt.⟩

Bleff och tilluarid, att huer mand shall hollde sitt quegh fra slottidt, som tilforn er adwarid, saa frempt mand icke will liide ther skade paa, huilchit Matz Skeyll lod tiluare, som then dag wor neruerindis.

10

⟨Hanns Dyrickssen om en tde rostock oll mett Jens Draffuer etc.⟩

Samme dag tiltalid Hanns Dyrickssen Jenns Draffuer och kraffde hannom betalling for en tde rostock oll, som Jens och Knud Ploff haffde baarid aff hans keldere och til [1567] Rassmus Skomagers paa Biergid, och 15 Rassmus sagde ney for samme tde rostock oll, att thenn icke kom til hannis, och Jenns Draffuer loffuid att betalle hans halffpart aff for^{ne} tde rostock oll, och ther fore stille hannom till fredtz inden dag 14 dage.

⟨Lauritz Lyckesenn om en kaabe.⟩

20 Samme dag møtte Lauritz Fergemand mett en kaabe, hand kiøbte aff en landzknecht, och hagde giiffuit ther fore 10 mark, huilcken kaabe Anne Knud Fynbois kiende sig wedt att were hinndis, och vor hinde fra kommen vden hindis minde. Tha førde Lauritz frem syne windnisbyrd, hand haffde tha met sig, som windnede, hand hagde kiøbt samme kaabe, 25 som for er rørdt.

⟨Anne Knud Fynbois.⟩

Item førde och Anne windne, att samme kaabe wor hinndis, huor om Peder Kock vand, att hand syde eth hoffuidsmodt wed samme kaabe nw 30 stackid tiid siiden forledenn, och tha hørde kaaben for^{ne} Anne till.

Saa er samme kaabe igenn anthuordet Anne Knud Fynbois.

⟨Suend y Horneby, Jens Smørfodt.⟩

Samme dag wor och neruerindis en bonde wed naffn Suend Niellssen, 35 hiemme y Horneby, och tiltalid Jens Smørfod, kalldis Iens Ipszen, for hand stack hannom y bugen met en kniiff nw nogen tiid siiden forleden till Karinne Frostis her y Hellssingør, och sagde for^{ne} Suend, att hand haffde verit her till herridtz tingit och vor saa indkommen til Karinne

- Frostis, och ther er Jens indkommen till thennom och er kommen y drick met hannom och noget andre bönder, ther wor paa then tiid siiddinndis, och som Suend lod aff en thinpott y en skaall, som Jens skulle haffue, och potten wor tha tom, saa skaalen bleff icke fuld, sagde Jens til 5 hannom: Thw siider och eder ordene aff munden paa folch, huij sparar dw mig mere ind en anden, och met thet samme sögte Jens ind till hannom och stack hannom y liiffuit met syn madkniiff. Ther till suarede for^{ne} Jenns, att Suend slo till hannom först met pottenn och sagde: Jeg haffuer för siiddit bland dannemend och icke edit ordenne aff thennom, och sagde 10 Jenns, att thisse mend wor ther hoss thet saa och er witterligt, som ere Christoffer [156 v] och Peder Ipszen y Ellekillde, Lauritz Jennessen y Lanthe, Lasse vdj Steenstorp och Niels Poulsen aff . . met hans sönner. Bleff fremkallid Karinne Frostis, windnede wed syn edt, att thet wor hinnde wuiitterligt, att for^{ne} Suend och Jenns haffde ord eller klammer 15 sammen och thet icke wiste ey hellder, saa hun Suend sla först till Jenns och wiste icke, att Suend wor stungen, för hand talde selff ther om. Item bekiennde Jenns och Suend baade, att the icke nogen tiid haffuer hafft wuenskab tilsammen for thenne dag eller nogit mett huer andre wdestaaenndis.
- 20 Samme sag er opsatt till dag 14 dage, och tha møde Jens mett the mend, hand skød paa samme tiid att haffue werit tilstede.

⟨Saxe och Oluff Draffuer.⟩

Item haffuer Jenns stillid loffuen och wissenn met Saxe och Oluff Draff- 25 uer att møde paa for^{ne} dag och were for^{ne} Suend alldelis vbewarid till onde eller 200 daller y steden.

Thet samme loffuede och Suennd paa synn siide.

[157 r] Anno dominj 1563 monndagenn nest effter
30 s. Martinj episcopi dagh, som vor then 15. nouembris.
Paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis borgmester Henrich Monssen och Hanns Pouillsen, Annders Saxenn, Jacob Hannssen, Rassmus Hannsen, Hanns Niellssen, Jørgenn Wiig, raadmendt, Jens Iepssen, byfogit, mett menige borgere och allmue, bleffue thisse sager forhannd-
35 lede.

⟨1. ting.⟩

Samme dag opbødt Frantz Bager thenn gaard, som Citze Annders The- mermandtz yboer hoss Andbiørn.

⟨3. ting.⟩

Rassmus Ollszen Bager opbødt eth stöcke hauffue iordt, som Her Rassmus haffuer kiøbt aff mester Hans Bardsker och før tilhörde Lauritz Themmermand.

5

⟨3. ting.⟩

Item Saxe Clemidsszen opbød halffdelenn aff Arilld Reffslaris boder paa then nørre siide mod Biergt.

10

⟨4. tingh.⟩

Ennd opbød Saxe thenn gaard liggindis bag op til Lauritz Bendtzenns gaard, som Peder Smed haffuer kiøbt, och Anders Brun før ybode.

⟨3. tingh.⟩

15 Rassmus Mattzenn opbød sit huss, hannd vtj boer, huilchit huss Kort Schomager haffuer kiøbt, iorden hører til kirckenn.

⟨1. tingh.⟩

20 Beenntth Fiskere opbødt thenn gaard, hand selff yboer, mod Kageholl-menn met huss och iord och tilspurde, om nogen kiender nogen rettighet att haffue ther vdj y noger mode, och sagde Benth, hand iche haffuer breff eller foruarung paa samme gaard, thj will hannd then opbiude, att hand maa bekomme forwaring ther paa.

25

⟨4. ting.⟩

Rassmus Skomager opbød eth suerd, hand haffuer y pant aff en suerdfeyger y Slangerop, och hannom er forholldet att tage beuissning aff borgmester, raad, och byfogit her y byen, att hand samme suerd [157 v] her haffuer louglige opbudit til 4 ting samfelde, och giiffue sig saa till 30 Slangerops ting, som manden er hiemme, och begiere ther wurdning paa samme suerd.

⟨4. tingh.⟩

Jenns Jepssenn paa Franndtz Schrifuers wegnne opbød halffdelenn 35 thenn gaard, Jacob Smed yboer och før tilhörde Morthenn Skotte.

⟨Eth pergメントz breff att fornye.⟩

Ennd samme dag gaff Iens Iepszen tilkiennde, att hand nogen tiid siiden

haffuer ladit kynde *her* till tingे eth gamilt pergmentz breff, lydindis paa Thorkild Mueris gordt, huilchit breff wor forderffuit paa indzepllene, och hand wille lade *ther* fornye.

5

〈4. tingh.〉

Thj tilspurde hannd y dagh fremdelis menige mand paa Thorkild Mu-
eris barns wegnne, om nogen haffuer ther emodt att siige eller kiennd-
ner sig nogen rettighed att haffue y samme gord y noget mode, och ther
wor ingen modsiigillsze.

10

〈3. tingh.〉

Samme tiid forfullde Jenns Iepssen synn deele paa saa monge borgere,
som icke wore tilstede thenn dag ved tingi, then karll bleff rettidt.

15

〈Annders Byes iordt.〉

Samme dag wor neruerinndis Casper Hanssen och paa Peder Jennszens
wegne *her* samme stedz begierede skøde och foruarinngħ paa thenn
iord, Per Iensens kiøbte aff Hilligestus, huilchen før tilhørde Annders By
och hans hustru Cittze, och tha tilspurde Jenns Iepszen menige mand,
20 om thennom dragis till minde, att samme iord haffuer før werit opbudten
til fire ting, och forthj nogen mend aff Søborig haffde ther y att siige, er
thenn icke paa then tiid skøtt bleffuen, thisligist om thennom mindis
samme Søborgs mend att haffue werit *her* til tinge och beplictid thennom
att møde her *met* theris beuiiss, huess the haffde paa samme jordt, paa
25 en rett tegte dag, som wor mondagen Quasimodo genitj nest forgangen
anno 62 (6. april) huilchit ther icke fuldgjorde eller nogen anden paa the-
ris wegnne, och fra thenn tiid till thenne dagh haffuer samme iord werit
wskøtt for same orszage skylldt.

30 [158r]

〈Tings windne paa Anders Bies iordt.〉

Tha suarede menige mand thennom, alle dragis *ther* altsammen well till
minde, att saa er gaait och faridt. Ther fore begerede borgmester, raad
och byfogit att giiffuis thennom eth wuilldigt tingswindne *her* paa, och
wdmelldis thisse effter^{ne} borgere Hans Skonning, Albrit Schredder,
35 Hanns Dauidssen, Hans Ollssen, Niels Iennssen, Saxe Clemidszen,
Jørgen Schomager, Rassmus Olszen Bager, Rassmus Skomager, Jenns
Krogemager, Frandtz Bager, Mattz Laurssen.
Huilcke for^{ne} 12 dannemend effter theris beraadt vindnede och bestaa,

att saa er gaait och farid *met* samme iord, som for er rørdt, och att hun haffuer staaid vskøtt fra *then* for^{ne} dag till thenne dag och tiid, och her ingen haffuer werit, som ther paa haffuer middeler tiid talld eller kiend sig nogenn rettighedt att haffue ther til y *noger* mode, huilchit finndis aff 5 thennom giiffuit beschreffuit.

⟨Annders Bies iord skiødis till Peder Iensen.⟩

Tha opstod Rassmus Hannsen, raadmand y lennths liud mett borgemesteris och raadtz samtøcke och allis Hilligestus forstanderis vidskaff 10 skøtte och affhennde *then* for^{ne} iord, som Annders Bye och hans hustru Citze gaffue mett thennom till Hilligestus ligginndis.

Thenn skøtte hannd samme tiid fra for^{ne} Hilligestus her y Hellsingør och till for^{ne} Casper Hanssen paa Peder Jensens wegnne, att Peder Jenszen shall 15 nyde och beholde samme iordt fra Hilligestus til sig, synn hustru och beggis theris sande arffuinge till euerdelige eye.

Stadfesdis skødit aff Hans Skonning, Rassmus Ollsen Bager och Saxe Clemidszen.

20 [158v]

⟨Om skatt.⟩

Samme dag bleff tillwardi, att saa mange staae tilbage mett theris skatt, skulle lade thenn fremkomme inden dag 8 dage, saa frempet the icke tha wille wiidere ther fore tilltallis.

25 ⟨Annders Korne om arffue attspurdt Ludtze Liinndtz anrørindis.⟩

Samme dagh tilspurde Jenns Iepssen Annders Kornne, om hannd wiste, att Ludtze Liindtz haffde nogenn arffue inde hoss sig, *thet* hun hagde arffuid, siiden hun er kommen y mandz verie, och attspurde hannom, huad then arffue wor, Ludtze Liindtz paa skiuder att were inde y hinnd-30 dis boo, swaredes Annders, att ther *fordum* bode en mand y Roskylle wed naffn Peder Monszen, hand hagde en dotter wed naffn Margrete Peders dotter. Ther hun bleff dødt, tha erffuede hinde Anders Kornis moder, som bode y Skeffuinge och kalledis Anne Peders, och Margrethe Liindtz y Hellssingør, for^{ne} Ludtze Liindtz moder, och the wore thuо sø-35 stre, dog wiste hand icke, huor ner Margrete Pers dotter tillhørde thennom.

⟨Lauritz Temmermandt.⟩

Item wor Lauritz Themmermand tiltalid paa Hanns Dyrichssenns

wegnne och kraffdis hannom 5 mark for en td^e rostocks øll, hans salige hustru Pernille vor bleffuenn Hans skyldig, som hun loffuede till hannom, for en anden quinde fick samme øll, och Pernille haffde opborrid aff samme quinde 28 s. att betalle samme øll met. Ther beplictede Lauritz sig att stille Hanns Dydrichszen till fredtz, *thet* første hannd nw hiemkomme fra Kiøbennhaffn, och haffue thett mett hanns minde, saa hannd icke wiidere klager ther offuer, eller hand faa wurdning y hanns boo.

10

⟨Henrick Stallmester.⟩

Samme dag wor Henrick Stallmester tilltalid aff Lizebett Hollennder quinde, och hun kraffde hannom 10 daller, hand vor hinnde skyldig for 10 td^r danstøll, hun sagde, hand kiøbte hinde aff nw nogen tiid, siden hand wdløb till ko. mats. kriigs leyer met fittallie. Ther til suarede Henrich, att hand icke kiøbte hinde samme øll aff, men sagde, hand tog *thet* met sig att wille *thet* selge hiinde till gode, och paa reygssen sagde hannd, att hannd bleff forhindrit och kunde icke fremkomme, motte [159 r] ther fore føre øllid tilbage igenn, och tha vor *thet* surt och forderffuitt, siidenn sollde hand *thet* til schiipper och andre och oppebar betallinng 20 ther fore, och 2 td^r aff samme øll førde en schiipper y land och wille *thet* icke haffue, for *thet* wor surt, *thet* førde Henrich y synn kelldere och *thet* siiden forwandlede.

Thet bekiennde Henrich selff, thisligist att hannd selff betalte draffuerne, som bore øllid till stranden. Thenne sag woldgaffis aff begge 25 parte y dannemendtz hennder, som er Hans Skonning och Niels Ienssen paa Lizebetz vegne, Jenss Krogemager och Hans Dauidszen paa Henrichs vegne, och the haffue thennom forligt.

⟨Mester manden om hunde.⟩

30 Item samme tiid bleff tilluarid, att ingen shall offuerfalde mester mannen Rassmus, nar hand slaer hunde, effterthj *thet* er samtocht aff menige mand, att ingen hunde shall stedis paa gadenn, huo hannom gjør offuerlast, enthen met bander, hug eller slag eller y andre maade wførmer, hand staa ther fore till suars effter rettenn.

35

[159 v] Anno dominj 1563 monndagen nest effter presentationis
Mariæ, som wor thenn 22. dag nouembris.

Paa Hellszingørs raadhuss, neruerinnidis Hennrick Monssen och Hans

Pouillszen, borgmestere, Jens Monssen, Anders Saxon, Jacob Hannssen, Hanns Nielssen, Jørgenn Wiig, raadtmenndt, Jens Jepssen, byfogitt, mett menige borgere och allmue forhandledis thisse sager.

5 ⟨3. tingh.⟩

Jacob Hannssen paa Jens Monssens wegnne opbødt then gaard, som Henning Joennssen yboer, och Jost Klipping før tilhørde.

⟨1. tingh.⟩

- 10 Franndtz Boessen opbød thenn gaard, hannd nw selff y boer och thuenne iorder ther hoss ligginndis, om nogen will kiøbe samme gaard eller iorder.

⟨2. tingh.⟩

- 15 Bennth Fiskere opbødt synn gaard, hannd nw yboer, met huss och iord, om nogenn kiendner sig lodt eller deell ther wdj y noger mode.

⟨4. tingh.⟩

⟨Schøde paa Her Rassmusz iord fra mester Hans Bardsker.⟩

- 20 Rassmus Ollszen Bager opbødt en hauffue iord, som Her Rassmus, sogne herre her y Hellssingør, haffuer kiøbt aff mester Hanns Bardsker, fordum borger her samme stedtz och nw boenndis y Ollborgh, huilcken haue iord før tillhörde Lauritz Themmermandt, liggindis nordenn for Sudergadenn paa thet wderste hiørnne, thuert offuer fra Lauritz Willattzens Schreddris gaardt, och tillspurde forne Rassmus Bager, om nogen haffde emodt att siige eller kiende sig nogen rettighedt y samme iordt, och ther wor ingen modsiglse.
- 25

Tha effter then fulde macht, forne Rassmus Bager haffde aff mester Hans, skøtte hannd y dag samme iord y Sudergadenn ligginndis fra forne mester

- 30 Hans Bardsker, hans hustru och beggis theris arffuinge och till Peder Fynnbo paa forne Her Rassmus Laurszens wegnne, hans hustru, børnn och arffuinge till euerdelig eye. Bleff skiødit stadfest aff Niells Iennssenn, Saxe Clemidssen och Oluff Skredder.

35 [160r] ⟨4. tingh.⟩

Samme dag forfullde Jens Jepssen synn delle paa alle borgere, som icke wore tillstede thenn dag, thenn karll wor rettid, som haffde giortt røffuery y søenn, att saa mange icke kannd skelligenn beuiisze, att the wore y louglige forfalld, skall optinge theris falldtzmall.

⟨Om schatt.⟩

Item bleff tilluarid om skatt, huo ther mett igen staar, att the lade thenn fremkomme *met thet* første, som før er aduarid.

5 ⟨Stöffle och secke.⟩

Item bleff skomagernne tillwardid att giøre ferdige stöffle och secke till thenn tiid for juell nest komminnde, som før er adwarid effter konngens breffuis lydillsze.

10 ⟨Stollerum, høø etc.⟩

Bleff och tillwardid om stollerom att hollde ferdige, huer som hannd er taxerid, och att mand hollder høø, strøillse, sall och haffre saa megit mueligt er.

15 ⟨Om att giøre offuerroer.⟩

Thisligisst the icke er saa formuendis, att the kunde hollde rytttere eller icke ere taxerede for stollerom, bleffue the adwarede, att nar the till-siigis om offuerroer, skulle the strax were følgactige, nar the tilluaris, fortrøcker the thennom och icke wille strax fremkomme och mett følge, 20 skall tiennenre tage theris panth, och siiden straffis som wedbør.

[160v] Anno dominj 1563 monndagen nest effter

s. Catharinne wirginis dag, som wor then 29. nouembris.

Paa Hellszinngørs raadhuss, nerwerinndis *borgmestere* Henrick Monssen 25 och Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Jacob Hannssen, Rassmus Hannssen, Hanns Nielssen, Jørgenn Wiig, raadmendt, Jens Iepssen, byfogit, mett menige borgere och allmue, som tha vor tillstede, bleffue thisse sager forhanndlede.

⟨Kongens breff.⟩

30 Samme dag bleff lest for menige mand eth konnge mats. konning Fredrichs thenn andens breff mett h⟨ans⟩ n⟨aadis⟩ egenn haand wnderschreff- uitt, indehollinndis konnge mats. skarpe schriffluisse, att h⟨ans⟩ n⟨aadis⟩ folch, heste, wognne och andet guodtz icke kunde komme offuer fra Hellssingborgh for then wuillighedt och effterladenhet, her beuistis.

35

Och samme tiid tilltalid Jens Iepssen thisse effterne borgere, Franndtz Boossem, Lauritz Maar, Niels Kirckilld.

〈Franndtz Boossen.〉

- Som hannd hagde tillwarid, att the *met* theris *skuder* och baade skulle fare offuer till Hellssingborg att före hiid offuer kongens folch, heste och guodtz, och haffde skickid follch, thennom skulle fölge offuer och 5 hiellpe thennom att roe, swarde Franndtz Bossen och bekiennde, hannd hagde folch nock, men hand kunde icke komme offuer for stor flod, thenn tiid løb, dog wor anderledis beuiist, att byes ferge kom offuer, men hand *met* en lempelig baad kunde icke komme offuer. Y liige maade bekiennde Niells Kirckilld, att hannd och hagde follch noch.
- 10 Lauritz Maar wor then tiid icke selff hiemme, dog haffde hand loff att fare aff by, men hans skwde wor hiemme.
- Item att Franndtz Boszen och Niels Kirckild skall blifue tilstede och selff sware, om wiidere paa tallis then forsømilde, skeedt er, enthen aff kong^c mats. eller andre, haffuer the stillid loffuen och vissen huer for 100 daller.
- 15 Frandtzis forloffuere Johan Busserd, Saxe Clemmidszen, Niels Kirckild forloffuere Fredrich Leyl och Casper Hanszen, item Niels Perszen stillid och vissen for *thet samme vnder samme* straff, hans forloffuere Hans Ollszen, Niels Iørgenssen.

20 [161r]

〈3. ting.〉

Beennt Fiskere opbød synn gaard, hannd nw yboer, mett huss och iord, om nogenn kiendner sig nogen rettighed ther till, enten for arffue, pannth, laaen eller y noger andre mode.

25

〈2. ting.〉

Franndtz Bager opbød thenn bygning, som staar paa then gaardt, Annanders Temmermand ybode, her paa Steengaden.

〈1. ting.〉

- 30 Oluff Hellessen paa Knud Deyens wegnne aff Hallszness opbød eth iordebreff, Knud haffuer y pannt aff Annders Schredder paa Biergit her y byenn.

〈4. tingh. Schøde till Frandtz Schredder.〉

- 35 Fredrick Leyll opbødt thenn bolig paa Campergaden ligginndis, som Michill Schreder ybode, nest sönnden op till Thomas Bagers gaardt, och samme tiid lod Fredrich lesze en fuldmacht, som hannom er giiffuit aff Hans Mortenssen, borgmester y Kiøbenhaffn, och . . børger her samme

stedtz, och effter samme fulde macht skiøtte hand for^{ne} bolig fra Hans Morthenssen och . . och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, och till erlig mannd Franndtz Laurssen, slottschiffuer paa Ørekrogh, hans hustru och arffuinge till euerdeligh eye.

- 5 Stadfest aff Hanns Skonningh, Saxe Clemmidssen och Jenns Krogemager.

⟨Schøde till Boill Baggens.⟩

Item gaff och tha Franndtz Schriffuere tilkiennde, att hand wille skøde och strax affhennde samme bolig fra sigh igenn, och tillspurde Iens 10 Iepszen, byfogit, om nogen haffde nogitt mod samme bolig att siige, och ingen modsagde y noget mode. Tha skøtte Frandtz Schriffuere thenne forbeneffnde boligh fra sig och alle synne och syn hustru och hindis arff-
uinge och till Jacob Smed paa Boill Baggens wegnne och alle hindis arff-
uinge til euerdelige eye, bleff stadfest aff Fredrich Leyll, Casper Hanssen
15 och Hans Ollsen.

[161 v]

⟨4. tingh.⟩

⟨Schøde paa Rassmus Matsens hus till Kortt Schomager.⟩

Samme dag opbød Rassmus Mattzenn *thet* huss och bygningh, hand 20 ybode, iordenn forwdenn, som hører till kircken, ligginnidis hoss Kortt Skomageris gaardt, och tillspurde om nogen haffuer ther emod att siige, och samme tiidt skøtte Rassmus Mattzen for^{ne} huss och bygningh fra sig, synn hustru, børnn och arffuinge och till for^{ne} Kortt Skomager, hanns hustru, børnn och arffuinge, fødde och wfødde, paa baade siider att nyde 25 till euerdelig eye.

Bleff skødit stadfest aff Peder Kempe, Hans Dauidszen och Iorgen Rebslar.

⟨Lauritz Schiiffbyggere annamid then lille byes ferge.⟩

30 Samme dagh wor nerwerinndis Lauritz Schiiffbyggere, och borgmester och raad haffuer anthuordet hannom thenn lille byes ferge att offuerføre mett, som hannd loffuede att wille føre och bruge tilbørligenn, først till faste nest kominde paa en forsøgillse, och paa *thet* hand skall lade sig findis thiss villigere, er hannom loffuid att blifue fry for skatt och alld 35 annden tynnge, saa lenge thenne leylighed, nw er for haannde (mett me-
genn offuerføringh etc.), sig annderledis begiiffuer, menig mand sam-
tøchte.

〈Lauritz Lyckesen Fergemandt.〉

Sammeledis Lauritz Fergemandt er tillsagdt, att will hannd raade bod paa huess försommillsze, her till dags hoss hannom er befundit, och lade sig finnde villig *wden* knuer och muer att offuerføre, skall hannom till-
5 tenckis att offuerseis *met* tynge och anden besueringh, och hand loff-
uede att raade bod paa.

〈Byes schepper.〉

Item samme dag er anthuordet Jenns Snedker byes kaaber skepper, att
10 hannd ther effter skall recte och brennde skepper for huem, som be-
hoffuer, liige som hand will were bekiednt och anthsuare.

〈Mickill Ipsenn om kaall op eden aff swyn.〉

Samme dag tilltalid Michill Ipssen Christoffer Slagter, Willom Nacht och
15 Niells Kirckill for theris suynn haffde brudit hans haue gerde och op-
edit hans kaall etc., och samme sag bleff wolldgiiffuen till Franndtz
Boszen och Oluff Böcker.

〈Hans Ipsen om eth spiudt.〉

20 Hanns Ipszen liussde effter eth spiudt, hannd wor bleffuen aff *met*, hand
haffde lont en mand paa wecht och hagde faait eth fremmid spiud igen.

[162r] Samme dagh er wntagitt till tinnge thisse effter^{ne} borgere att wur-
dere noger gorde.
25 Hanns Skonningh, mester Jacob, mester Lydke, Saxe Clemidssen, Casper
Hannsen, Fredrick Leyll, Hans Dauidssen, Oluff Hellessenn, Niells
Jennssen, Annders Saxenn, Jenns Iepssenn, Rassmus Hannssen, Hanns
Niellssen, Jørgenn Wiigh.

30 〈Franndtz Bagers gaard wuderit.〉

Thisse for^{ne} mend haffuer wuderit thenn gaard, Franndtz Bager yboer,
op til Niels Jennssen mod Steengaden och bleff wurdt for mett huss och
iord 500 mark danske. Item bleff wurd thenn hawiordt, Franndtz Bager
haffuer paa Sudergadenn, for 36 mark danske.

35

〈Jørgen Wiigs gaard wuderit.〉

Item thisse for^{ne} mend wuderitt samme tiid Jørgenn Wiigs gaardt, som
hannd yboer, op til Thyge Smedt, tuert synnden offuer fra Marinne

Mons Skomagers gaardt, bleff wurdt for 600 mark danske, och er *thet* wfry iord, bygningen allene bleff wuderit.

〈Her Mogens Gylldenstierns guodtz.〉

- 5 Samme dag gaff borgmester Hennrick Monnssen tilkiende, att her Mons Gylldenstiern haffuer schrifftlige tilbudit hannom, att hannd hagde senndt nogit guodtz hiid till byenn, och hand wiste icke, om *thet* wor hiid kommidt, eller huorledis ther om er, thilspurde Henrich Monssen, om nogen wiste aff samme guodtz att siige, the wille *thet* giiffue til-
10 kiennende.

[162v] Anno dominj 1563 monndagenn, som Luciae dag paa falld, som wor then 13. dag decembris paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis Hennrick Monssen och Hanns Pouillssen, borgemestere, Jacob Hann-
15 ssen, Rassmus Hannssen, Jørgen Wiig, raadmend, Jens Iepssen, byfogid, mett menige borgere och allmue, som then dag wor tillstede, bleff for- hanndlid thisse sager.

〈Kongens breff om mynt att were gengse.〉

- 20 Samme dag lessdis for menige mannd eth konge matts. konning Fredricks obne beseglde breff, indehollinndis hans konge matts. strennge befallinng, att her y Hellssingørs bye (saa well som anden stedtz *her* y riigit) skall anthagis for fullde thenn myntt, som hans kon. matt. nw haffuer ladit mynthe och wdgaa, och thenn att were nøgachig genngsze,
25 som annder mynt er, wnnder liiffs straff att wndgelde wden alld naade, huo ther befinndis emodt att gjøre.

〈Samme breff finndis wtj byes foruarung indladt.〉

〈Om ware att loffue och sellge.〉

Tha samme tiid gaffis och tilkiennde aff menig mannd, att huo som ware haffuer att sellge, the opsettis paa *thet* wderste och megit offuer theris werdt forloffuis (och *thet* for myntens skylld), och ther om er saa tillward, att huer som haffuer nogen ware att affhennde, sørnderlige madware, som
35 er kød, fisk, etc., the som icke kunde wndweries, att mannd io skall thennom kiøbe, huo ther befinndis att sellge slig ware eller loffue thennom vbilldige, och ther paaklagis, tha skall samme ware tagis fra then, thennom haffuer, och giiffuis fattige, och hannd selff siiden straffis wder mere. Menig mannd *thet* samtochte och wedtogh.

〈Byes skatt.〉

Bleff och tillwarid om byes skatt att lade fremkomme inden neste tingdagh.

5 [163 r] 〈Om konngens skouffue att vere wbeuarid.〉

Sammeledis bleff tillwardi, att huer mannd shall were konngens skouffue alldelis wbewarede och inthid hugge eller hugge lade, wdenn huess the haffue y minde och mett willie, finndis nogen, som sig *her* emodt fordriister, y huess maade *thet* skeer, och ther paa klagis, tha suare then 10 sellff ther till, som skade giør, och icke haffue hemmell, forswar eller bii-stannd aff *borgmestere, raad och byfogit* y Hellssingør effter thenne dagh.

〈Om raadhuss oc anden stedz att møde, nar tilwaris.〉

Item bleff och tillwardit, att menige borgere och allmue shall altiid were 15 tillrede att møde, nar tillsiigis, enthen till raadhuss, offuerroer att giøre, eller y huess annde maade *thet* kannd were, huo *thet* icke giør, hannd straffis som en wlydigh, liige som før er aduaredt.

〈Om stallererom.〉

20 Bleff och tilluarid, att huer mannd shall hollde ferdige sine stollerom, lige som hannd er optegnid, och rede sig paa hø och ströllse, saa megit mueligt er, wden the wille ther fore straffis.

〈3. tingh.〉

25 Samme dag opbødt Franndtz *Bager* thenn gaard, Annders Themmer-mannd siist ybode hoss Andbiørnn *Suendszen*, och wor *thet* icke wdenn bygningen, som ther staar, om nogen vill then kiøbe.

〈1. tingh.〉

30 Och tha tallede Niels *Jennszen* om nogen gelld, Anders Themerman er schiipper Lauritz *Villatzen* skyldig effter en handschriffts lydilse.

〈2. tingh.〉

Jenns Iepssen paa Oluff Helleszenns wegnne opbødt eth iordebreff, som 35 Knud Deyenn paa Hallssness haffuer y pannt aff Annders Schredder *her* y byenn, lydinndis paa Hans Kremmers gaardt.

⟨2. tingh.⟩

Franndtz Booszen opbødt thenn gaardt, hannd selff yboer, som er bygningen, ther paa staar, och thuo øde iorder ther hoss ligginndis.

5 ⟨1. ting, kirckens gelldener.⟩

Samme dag kallid Jacop Hannsen alle thennom, som ere kirckenn plig-
tige, y huess maade *thet* er, att the *thet* skulle afflegge.

[163 v] ⟨1. tingh.⟩

10 Item Oge Pouillssen kallid Christoffer Slagter, och hannd icke møtte.

⟨4. tingh. Schøde paa Hemming Jonsens gaardt.⟩

Samme dag wor och nerwerinndis Jacop Hannsen, raadmand, och paa
Jenns Monnssens, thollderis, wegnne opbødt thenn gaardt, som salig
15 Jost Klippinng fordum ybode, och nw Hemming Jonnssen yboer, och tha
lod Jacop Hannsen lesze eth beseglid fuld mactis breff, som Jenns Mon-
ssen er giiffuitt aff Lauritz Skram till Korsse gaard y Juttlannd, effter
huilcken samme fullde macht Jacop Hannsen paa Jenns Monssens
wegenne skotte for^{ne} gaardt met iord och grund huss, hefft och byg-
20 ningh fra for^{ne} Lauritz Skramm, hanns hustru, børnn och arffuinge och
till for^{ne} Heming Jonnssen, hans hustru, børnn och arffuinge till euerde-
lige eye, och erffuede Lauritz Skram samme gaard effter syn hustruis
fader, salig her Claus Billde, liggindis her y Hellssingør synnden op till
Rassmus Konngis gaardt. Bleff skiødit stadfest aff Hanns Skonningh,
25 Niells Jenssen och Oge Pouillssen.

⟨Sannder Bafoers gelldere.⟩

Samme dag tillwaredis alle, som Sannder Bafoer er gelldskylldigh, att
the skulle lade thenn optegnne inden neste tingdagh och tha møde ther
30 om tillstede.

⟨1. tingh, Greers Laffuindtzfar bortrømde.⟩

Item samme dag tillspurde Jenns Iepssen, byfogid, menige mannd, om
nogen er, som dragis till minde, huorledis och for huadt sagh Greers
35 Laffuindtzfar och hanns hustrw Marine Falsters komme her aff byenn,
suarede menig mannd, att the rømde her fra for throlldom och thyuff-
uery, som the wore besigte fore, och bleff saa berett, att paa Krogen
sad gressuen en trolkonne wed naffn Boill Godskis, huilcken samme

beröffsuede Greerss Laffuindzfar och hans hwstrw, for^{ne} Marinne och wdlagde thennom att haffue werid y raad och gerningh mett hinnde etc., ther for römde the baade, en partt sagde, the römde och for thyuffuer, menig mand loffuid att giifue *thet* beschreffuit, louglige forfulld.

5

[164r] *<Niells Kirckillds affkalldt. >*

Samme dag wor nerwerinndis Niells Kirckilldt och hanns mett arssinge, som ere Jørgenn Monssen, Hans Iørgensens hustru Anne och Jenss Krogemager mett fulld macht aff Niells Krogemager y Hellssing-
10 borge paa hanns hustruis Marinne Niellsses wegnne, och tillspurde Niells Kirckilld thennom, om the hagde *hannom* for nogenn deell att kreffue, for huess thennom kunde tilfallde effter theris foreldre Monns Themermannd och Anne Kirkildtz, ennthen wdj jordeguodtz eller indhaw guodtz, rørinndis eller wrørinndis, intid wndertagit, haffue the
15 alle suarid och kienndis thennom alle att were fornøgede huer for synn annpartt y alle mode till gode rede, och tha samme tiid gaffue the samptligenn for^{ne} Niels Kirchilld eth fulld och fast affkalld for rørindis och wrørinndis effter for^{ne} Mons Themermannd och Anne Kirchilldtz vrøggeligt att bliffue epter thenne dagh.

20

<1. tingh. >

Tha szamme tiid opbød for^{ne} Niels Kirckilld thenn for^{ne} synn federnne gaard, ligginndis hoss Jørgenn Reffslaris gaardt, Niels Skouffogdis gaard, om nogenn hagde wdj att sziige.

25

<Rassmus Kongis gelldener, som hand wor gelldskylldigh. >

Item ennd samme dag wore nerwerinndis saa maange, som saligh Rassmus Konnge wor gelldskylldigh, huilckenn gelld wor neffntlig op-schreffuenn, som thette tillsatt register wduiisser, och begierede, the
30 motte bekomme theris betallingh. Tha effterhj icke anndet finndis effter hannom att betalle mett end halffparthenn thenn gaard, hannd ybode och haffuer effter sig ladit, er thennom tillsagdt aff *borgmester, raad* och *byfogit*, att the mue indføris y then hallffue gaardt, thenn att sellge till theris betallingh, huilckenn hallffue gaardt Rassmus Konge och hanns
35 hustru Karinne tilhörde, och wor samme gaardt hallffpartenn solldt till-fornn, som wor effter thenn hosbonnde, Karinne Rassmus Kongis hagde tillfornn wed naffnn Peder Böckere.

Thenn igenblissende halffue paartt aff gaarden er thenn, thisse for^{ne}

gelldener tillkommer.

〈Thisse geldere finndis indschreffuen nogith effter.〉

Och tha samme tiid opbødt for^{ne} gelldere [164 v] alle samptlige thenne
 5 for^{ne} halffue gaardt, om nogenn will thenn kiøbe for penninghe.
 Sammeledis alle begierede att motte till tingewdtagis dannemennd, som
 samme gaard kand wurdere, och ther till ere wdskickede thisse effter^{ne}
 borgere, som ere Hanns Skonningh, Hans Dauidssen, Frantz Bager,
 mester Lydke Bardsker, Thønnis Schredder, Jenns Krogemager, Hanns
 10 Isserlow, Henning Jonnssen, Saxe Clemmidssen, Mattz Lauessen, Oge
 Pouillssen, Peder Kiempe.

〈Rassmus Kongis gaard wuderis.〉

Huilcke forscreffne 12 dannemennd haffuer wuderit then heele gaard,
 15 Rassmus Konnge ybode, met huss och iordt tillhaabe for 160 marc danske, beløber then halffue gaardt 80 marc danske, och ther wor
 nerwerinndis samme tiid Jenns Iepssen, k. matts. byfogit y Hellszingør,
 och y kon. mats. naffnn tha indførde for^{ne} gelldere y samme Rassmus
 Konngis gaardt, att thenn halffdeelenn mue sellge och affhennde och
 20 ther aff annamme theris betallingh, effter som *thet* sig paa huer theris
 anpartt kannd forstrecke. Item ennd wor ther samme tiid tillstede Rass-
 mus Hanssen, raadtmannndt, och tilspurde samme gelldere, om hannd
 motte bekomme thenn halffue part aff gaarden, som the nw wore
 indførde wdj, wille hannd thenn thennom fornøge och betalle effter *thet*
 25 werdt, then er for wuderit, och the alle samptlige haffuer tha tilsagdt
 hannom samme halffue part att nyde och nest were for nogen annden,
 och hand loffuede att giiffue thennom theris betallningh for then halff-
 ue partt (som for er melldt) till 20. dag iuelle nest komminnde.

30 [165 r-v ubeskrevet]

[166 r]

Anno dominj 1564.

Thenn 10. dagh ianuarij paa Hellssinngørs raadstue, nerwerinndis
 borgmester Hennrick Monnssen, Jenns Monnssen, Jacop Hannssen, Rass-
 35 mus Hannssen och Jørgenn Wiigh, raadmenndt.

〈Mester Jacop om en tydk reygsener, som bleff død till hanns.〉
 Samme dagh fremkom en karll wed naffnn Zacharias v. Gossler, thie-

nnindis en tydsk juncker neffntligh Christoffer wan Wustro, och gaff tillkiennde, att wedt s. Michills dags tiide nw forganngen siidst er nogen skade tillslagenn enn karll wed naffnn Hanns Wormis och tienindis for^{ne} juncker, huilcken samme Hans Woemis er hiid kommen och till her-
 5 bergs haffuer sig indlagdt hoss mester Jacop Bardsker, borger her vdj Hellssingør, ther att wille ligge till læghe, och effter hannd ther haffuer sig indlagdt, sagde hannd hannom om tredie dag ther effter att were dødt bleffuenn, berette och for^{ne} Zacharias, att før end for^{ne} Hanns Wormis kom hiid, wor hannd y samme dage hoss synn juncker wtj Hellssing-
 10 borge, och ther gaff benefnde hanns juncker hannom 50 daller att paaholdde och hiellpe sig mett y saadann hanns siugdom och kranckhett, meennte och, att ther hannd saa hastelige døde, kunde hannd paa saa kortt tiid saa-
 15 dann sum penninghe icke haffue fortheridt. Ther fore haffde for^{ne} Zacha-
 rias nw ladit y rette kallde for^{ne} mester Jacop Bardsker och fremlagde
 20 enn bezeglld missiue tillschreffuen borgmester och raad her vdj Hell-
 ssingør aff en ved naffnn Casper N, indeholliindis borgmester och raad att ville were samme breffuiszere behiellpelige, hannd motte bekomme, huess Hans Wormis tillhörde, och tha wor Zacharias begierinndis, att
 mester Jacop wille lade hannom følge, huess offuer bliffuindis penn-
 25 inghe aff for^{ne} summa tillstede wor, mett huess anndet godtz thenn
 affdøde Hanns Vormis haffde effter sig ladit.

[166 v] Ther till swarede mester Jacob, att ther for^{ne} Hanns Wormis kom først mett hannom till ordtz om thenne contracht, schede *thet* y Claus Friiszis huss her y byenn, som hannd paa thenn tiid wor boenndis, och sagde, *thet* were hannom witterligt, och tha loffuede Hanns Wormis hannom, att hannd kunde lægge hannom, saa hannd kunde worde karsk igenn, wille hannd giiffue hannom 15 daller, siidenn er hannd strax kommen y mester Jacops huss ther att bliffue till læge och wnnderhold-
 30 ningh, och for then peningh, hannd hagde loffuid att giiffue hannom, som er the 15 daller, mett huess hannd andet bleff hannom skyldigh, tha till eth wnderpart anthuordit hannd hannom en sølff dolch, huilkit me-
 ster Jacop sagde witterligt were sit folck y sit huss, och sagde, att samme karll bleff ther effter ligginndis till hanns y 8 dage till læge och wnnder-
 35 holldningh, sagde och, att meden hannd 'laa, forterede hannd (*thet* hannom er witterligt) baade wdj swcker, wiin, eble etc. 3 march klippinge, men ther hannd wor død, fanndis icke flere penndinghe effter

hannom end 12 marck klippinge, thennom hagde mester Jacop hoss sig paa regenskaff wdj synn betallningh.

Thisligist sagde att were ennd nw tilstede, som tillhörde Hanns Wormis, thenn for^{ne} sölff dolch, eth suerd beslagit mett sölff, 2 fyrrør, eth par
5 hoszer, en kiortil etc.

⟨exiit actor causor.⟩

Item Jacop Hannssen gaff tilkiende, att ther samme karll wor dødt bleffuenn, kom mester Jacop till hannom, begerede hand motte bliffue
10 begravfuen och sagde, ther wor nock effter hannom att bekostid mett, dog talldes mester Jacop icke om, att hand ville lade beschriffue thenn dødis penndinghe eller guodtz etc.

⟨huilchit mester Jacop selff bekennde oc tilstodt.⟩

15 ⟨Reuertitur actor.⟩

Item tilspurdis mester Jacop, om hannd wille giøre synn eedt, att ther icke fanndis flere penndinghe eller andet guodz effter Hans Wormis, ennd som forschreffuit staar, suarede hand ja, och hollt thet wed synn wellferdt och salighedt, att hand icke fornam hannom att haffue flere peninghe end the
20 12 mark klippinge och the 3 mark, hand forterede, icke haffde hand hellder andet guodz, end som for er rørdt, sagde och mester Jacop, att y hans huss kom icke mere, ey hellder nogen hanns folch mere eller andet fornam.

25 [167r] Item sagde och mester Jacop, att kunde hannd faa betallningh for huess wdermere bekostningh, hannd hagde giord paa samme karl, end the 12 mark kand belanng, wille hannd offuerbødig gernie lewere thet andet guodtz fra sigh, thet hannd hagde, som samme karll tillhörde, och for^{ne} Zacharias er mett hannom saa fordragenn, att hannd ville giiffue
30 hannom 6 mark till the 12 for synn wMage och bekostningh, och ther mett lod mester Jacop sig nøge och sich samme penninghe.

Item haffuer samme Zackarias sagdt, att hand wille annamme till sig, huess guodtz mester Jacop hagde, thet Hans Vormis tillhörde, och ther paa
35 giiffue hannom syn quiittandz, men nar hanns juncker kom tilstede (som nw wor reyst vdenn riigit) eller nogen anden Hans Wormis slecht eller arffuiingh, som wille wdermere ther paa talle (om thennom thet løster), staar thet till thennom, och hannd icke wiidere will haffue sig ther mett

befattidt, end som hannd nw *annammer*, och saa haffuer hannd *annamid* fra *mester Jacop thet* for^{ne} godtz, som er then sollif dolch, *thet* beslaggne suerd, 2 fyrrör, eth par hoszer och en kiortill, och Zacharias haffuer begerid en vdschrift aff byes bogh thenne handill och meningh 5 *anrørinndis*, som nw skeedt er, huilchenn hannom och er wnndt och giiffuen etc.

[167 v]

Anno dominj 1564.

Monndagen nest for Fabianj och Sebastianj dag, som wor thenn 17. januarij paa Hellssingörs raadhuss, neruerindis Hennrick Moennssen och Hanns Pouillssen, borgemestere, Jenns Monsen, Annders Saxenn, Jacop Hannssen, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssen, Jørgenn Wiigh, raadmenndt, mett menige borgere och allmue, tha bleffue thisse sager forhanndlede.

15

⟨Konng^e Maiesu. breff.⟩

⟨Samme vdschrift findis y byes foruaring wdi Jørgen Wiighs,
kemmeners, eske.⟩

⟨Kornn maa wdførис.⟩

20 Samme dag lessid paa Hellssingörs raadhuss for menige manndt enn wdschrift aff konng^e matts. breff, som wor lest paa Siellanndz landztingh thenn 5. dag januarij nest forgangenn, inndehollinndis a(tt) effterthj konng^e matts. er y forfariing kommen, neriingen att were forholldenn hoss mange h n wndersotte formiddelst *thet* 25 forbud, att inthid kornn motte aff riigt wdførис, haffuer h n samme forbud nw igenn opgiiffuit, saa att nw maa wdførис, bygh, mallt, heste, hwder, skiind, talligh och stalloxne, menn huess andre forbudne ware, som hanns ko. matt. før haffuer forbudit att wdførис, the were ennd nw wopgiiffne.

30

⟨1. ting.⟩

Item Jacop Hannssenn paa Anne Christen Bockers wegnne aff Hellssborg opbød Jenns Villatzens gaard ved stranden, er panthsat.

35

⟨1. ting.⟩

Opbød hannd och Annders Christensens søsters gaardt.

⟨1. tingh.⟩

Iem en wnng persoenn wed naffnn Hanns Laurszen, som er Lauritz Deyens sønn y Weyby, opbødt thenn gaard paa Biergid, som Ludtze Mattz Perssenns ybode och affdøde, huilcken gaard Lass Deynn erff-
 5 uede effter Ludtze Matz Perszenns och nw er saalldt Peder Deynn y Weyby, om nogen haffde ther wdj att siige, wor ingen gensigillsze, Jenns Krogemager fitch fuldmacht aff Peder Deyenn thet att forfølge.

[168r]

⟨3. tingh.⟩

10 Oluß Hellessenn paa Knud Deynns weygnne aff Hallssness opbød eth jordebrell, som Knud Deynn haffuer y pannt aff Annders Schredder paa Biergit.

⟨4. tingh.⟩

15 Frannz Bager opbød thenn gaard, Annders Themmermann ybode, om nogenn wille thenn kiøbe for penndinghe, er icke vden bygningen paa samme gaardt.

⟨2. tingh.⟩

20 Samme tiid wor tilstede Niells Jenssen paa schiipper Lauritzis wegnne mett en hanndschrifft paa enn sum penndinghe, Anders Themmermann haffuer laannth aff schiipper Lauritz och ther fore panthsett hannom samme gord, och begerid Niels Jenssen betallningh paa schiipper Lauritzis vegne effter samme hanndschrifftis lydillsze.

25

⟨2. tingh.⟩

Ennd opbød Niells Jenssen Rassmus Konngis halffue gaard paa alle the gelldeners wegnne, huilckenn halffue part Rassmus Hannssen haffuer kiøbt aff for^{ne} gelldenner.

30

⟨2. tingh.⟩

Niels Baadtzmannd Fynnbo paa Niells Kirckills wegnne opbød Niells Kirckills moders gaardt.

35

⟨3. tingh.⟩

Franndtz Bossenn opbødt thenn bygningh, hannd selff wdj boer, och thuo iorder ther hoss ligginndis, om nogenn vill thett købe for penn dinghe.

⟨1. tingh.⟩

Jørgenn Wiigh opbødt eth huss och iord paa Kageholmenn, som Niells Rockemager nw wdj boer.

5 [168 v]

⟨2. tingh.⟩

Item Jacop Hannsen kalldit alle thennom, som ære kirckenn skyldige, y huess maade *thet* er, att the schulle *thet* betalle och afflegge.

⟨Inngen maa hwse fremede folck, som her wille bosidde.⟩

10 Samme dag tillwardi *borgmester* Hennrick Moenssen, atth ingen schall indtage nogenn fremmede folck y theris huss, som kommer hiid fra andre steder och wille her bosette eller leye thennom huss, wdenn *thet* sker mett øffrighedenns willie och samtöcke.

15

⟨Om borgeskaff att ssuerie.⟩

Thisligist huo som nw er bosiddinndis her y byenn och end nw icke haffuer suorid theris borgere eedt, the were alle aduarede y dag att fremkomme neste tingdagh och gifue *thet* tilkiende for *borgmestere* och *raad* paa *thet* att beskeedt kannd giøris, om paakreffuis, huad folck konng^e matt. haffuer y landet och stedernne, findis nogenn, som sig fortrøcker och icke fremkommer, tha vorder *thet* wiidere beclagit, och thenn stannende wiidere selff ther fore til rette.

⟨Om enn byfogidt att wdkaare.⟩

25 Samme dag gaff och *borgmester* Hennrick Moennssen tilkiende, att efftherthj gud haffuer nw kalldit thenn dannemand Jens Jepssen aff thenne werdenn, som wor byfogidt her y Hellszingør, och effter thenn leyliheds, nw er for hannde, icke lennge att kunde blifue staaenndis wdenn thenn, som till samme befallningh kand y thenn sted igenn-
30 skickis, tha haffuer borgemester och raad her y Hellszingør bekommid och haffuer thenn friihedt end nw aff gamle fremfarne konninger her y Danmark, att the mue selff wdkaare enn mannd ther till, som y samme befallningh kannd thienne konningen och byenn till gaffn. Om huilcken samme friihedt tha er lest høgbornne førstis konning Christians then 2.
35 bezeglde breff etc., och gaffs tilkiende att were berammid och forordinerit till samme befallningh Jacop Hannsen, huor om tilspurdis menig mannd, huad thennom ther wdj siuffnis gott were, och om the tøckis hannom were samme befalning werdt, och om the wille hannom

samtöcke och were *hannom* lydige, som *thennom* bør, och suaredis ja aff menig manndt.

[169 r] 〈Casper Hannsen bleff raadmand.〉

5 Sammeledis gaff och *borgmester* Hennrich Moenissen tillkiende, att eff-therhj gud haffuer kalldit thenn dannemand Morten *Perszen* y liige mode aff thenne werden, att were fornødenn att wdkaare y hanns stedt enn ander dannemannd, som kannd siide y raad och retth, och bleff fremkallid Casper Hannsen. Tha tilspurdis menig mannd, om nogenn
 10 wor, som *hannom* hagde y nogen mode att beskylle eller wiste *met* *hannom* *thet*, som icke er tilbørligt, saa hannd icke kunde eller motte ther siidde *met* ære och rette, och menig mand gaff *hannom* gott vindnis-
 byrd och samtöckte *hannom*, och tha samme tiid giorde Casper synn
 eedt, som seduonligt er, och bleff raadmand etc.

15

〈Om fremid folck att herbergere.〉

Sammeledis bleff tilluarid om fremmid kriigsfolck, som hiid er komindis, att mand tilltencker att lene *thennom* huss och hielpe *thennom* *met* ølld och mad for theris penninghe, paa *thet* the icke skulle *thennom* beklage
 20 for saadann wuilheds *thennom* her att beuisis och wederfaris, huo *thennom* siiger ney, och hand er then, som kannd *thennom* hielpe, tha schall hannd straffis ther fore.

〈Rassmus Leenns, som kom aff Suerige.〉

25 Item enn wed naffnn Rassmus Leenns, som tilforn haffde werit bosii-
 ddiindis wdj Løsze y Suerige, haffuindis mett sig *Her* Johann Friiszis och
 Frantz Brockennhuszis schriffuulse, begierid att bosette sig her y byenn
 och bruge sit handuerck, och effter slig wilkor, att hand hagde verit hoss
 cancellere och sthatholderen och hagde theris forloff, er *thet* *hannom*
 30 samtöcht att bosette sig her till paaske nest kommindis och bruge sit
 handuerck mett synne embedis brødris villie, som ere skomagerne. Biider
 hand *her* siiden lennger, tha cuerir hand sit borgeskaff.

〈Sannder Schotte.〉

35 Sammeledis en schotte wed naffn Sannder sich och loff att haffue sit til-
 hold *her* y byen, och schal hand hente sit vindnisbyrd inden s. Oluffs dag
 [29. juli] huorledis hand er skilld aff Schottlannd etc.

[169 v] *Om eth pergmentz breff att fornye.*

Samme dag gaff Jørgen Wiig tilkiennde, att salig Jenns Iepszen haffuer tilfornn tallid om eth pergmentz breff att fornye, som er lydinndis paa Thorkill Mueris gaardt, huilchit hannd och haffuer forfulld till 4 thiingh,
 5 om nogen haffde ther emod att siige, och neste forgannget thiing wor *thet* 4. ting, samme breff er forkyndet till tinge for menig mannd, och er tha bleffuit fremdelis opsett till y dag. Ther fore tilspurde Jørgenn Wiigh paa salig Jenns Iepsens vegne, om nogen haffde ther emodt att siige y
noger mode, och ther wor alldelis ingenn modsiigillsze. Tha begerede
 10 hannd *thet* wed eth tings viindne beschreffuit och for^{ne} gamle breff ther y att formelldis och indcupies.

Ther paa bleff thisse mend wdtagnne: Hanns Schonning, Oluff Helle-ssenn, Albrit Kremmer, Mester Lydke, Matt(s) Laurssen, Oge Pouilsenn, Hemmingh Joennssen, Pouill Thommissen, Saxe Clemmidssen, Hanns
 15 Dauidssen, Jenns Krogemager.

Huilcke 12 dannemend haffuer wurdnid och bestaaidt thennom vitterligt were samme breff att were louglige forkyndet till tinge, och ingen haffuer modsagdt, huilchit the fremdelis bestaa wille, om vdermere paa tal-lis.

20

Jenns Moenssenn om 2 sølffskeder och eth sølffbellte.

Samme dag gaff Jenns Monnssen tilkiennde, att hand tilforn haffuer op-
 budit 2 sølffskeder, hand haffuer y panth aff 2 bønnder y Holbo herrid,
 huilcke skeder hand hagde her tilstede och begerede, att the motie vur-
 25 deris, effterthj the louglige ere opbudne, och samme bønnder haffuer
 icke hellder wille løst thennom.

Gaff hand och tilkiende, att 2 andre bønder hieme y . . haffuer nw for
 s. Mickils dag forgangen sett *hannom* y pant eth sølffbellte for eth stöcke
 amsterdamst, the finge aff *hannom* och loffuede att betalle till. s. Dyonisij dag
 30 [9. okt.] ther nest epter och anthuordede *hannom* samme bellte mett slig
 beskedt, att huess the icke løssde *thet* fra *hannom* inden then dag, schulle
 hand [170r] beholde samme beylte y synn bethallning, saa langt *thet*
 kunde forstrecke, regnindis 2 lod sølff for en daller, och vor hannd
 begierindis wurdning paa samme bellte. Om samme 2 sølffskeder och
 35 *thet* sølffbellte er saa paa thenne gang besluttid, att hannd schall giisse
 the bønnder warszell till theris wernne thing, att samme skeder ere lou-
 glige opbudenn, thisligist the andre 2, aff huilcke hannd haffuer belltidt y

panth, giiffuer *thennom* och varszell och tage beschreffuit, om the bestaa att haffue anthuordet *hannom* belltid *met* sligh wilkor etc.

⟨Betalling for the penninge, som wor laannt till madschatt.⟩

- 5 Samme dag wore och fremkallede the 36 borgere for borgemester, raad och byfogidt, som vdj sommer forgangen haffuer loffuid och god sagdt for thenn sum penninghe, som er lont till menig mandz beste att kiøbe thenn madschatt for, som bleff wdgiiffuen *her* aff Hellszingør wdj aar,
 10 huor om findis wiidere beskeed *her* tilfornn y thenne bog anno 63 mondagen effter Thrinitatis söndagh [7.juni], och thennom er attspurdt, huadt middell best wor att beramme, att thenn penningh, som lonnth er, och the haffuer godsagdt fore, bekommis kunde, huilckit thenn menige mand och allmue *her* y Hellszingør er paagellindis och bethallis ther, som then lonnt er till menigmandz beste, och er tilkiennende giiffuit, att
 15 samme sum penningh er lonth fra the fattige *her* y Hilligestus, huilcke the hagde y forraadt vtaff en bygning, solldis y Hellszingborge, som thennom tilhørde, huor om theris regenskab wiidere wduiszer, och er lonth wdj rund mynt wdenn all affgiifft att betallis the fattige igenn *met* saadan mynnth etc., huad middell her till kunde berammis, schulle for^{ne}
 20 36 borgere were paa fortenkte, och effter beraad haffuer tha samme 36 borgere saa forholldet att were best raadeligt, att then menighe mand *her* y Hellszingør, som er satt for skatt y aar att vdgiiffue skall, giiffue then 3. peningh aff samme schatt vd y rund mynt, och [170 v] huilckenn nw haffuer wdgiiffuit synn schatt, hand er taxerid fore, och thenn betalld *met*
 25 klippinge, hand schall then annamme igenn och legge fra sig thenn 3. peningher aff y rund mynnth. Och samme bestillingh mett for^{ne} peninghe att indkreffue loffuede for^{ne} 36 borgere att wille thage thennom offuer mett raademesterne, huer y theris fierdingh, och ther wdj hollde borgmester, raad och byfogidt vdenn alld schade y alle mode.

30

⟨Adriann tilltalde Annders Bagghe.⟩

Samme dag wor for rette Adriann Kandegøtter och tiltallid Anders Bagge for nogenn tuedragt, thennom wor emmellom om nogen siilld, Anders Bagge hagde kiøbt aff Adriann, och som Adriann sagde, hagde 35 hannd loffuid att giiffue *hannom* y synn betaling 9 enckeld daller, huilckit Annders icke nw fuldgjøre wille.

Ther till suarede Anders Bagge, att hand kiøbte 1/2 lest siilld aff Adriann, och Adriann sagde till *hannom*, ther ligger then 1/2 lest, y schulle

haffue, och wiiste *hannom* thenn mett synn haandt, siiden sollde Adriann samme siild en anden kiøbmand, Anders vuittligt, och middeler tiid sollde Anders samme siild en anden syn kiøbmand, kom saa och wille haffue siilden fra Adrian, tha vor hun borthe. Tha bad Adriann *hannom* were tilfredz och loffuede att leffre *hannom* saa gott godz igen, wiiste *hannom* saa en anden 1/2 lest siild igenn, som hand sagde sig att haffue selff saltid och at were gott guodz, och Anders sloe en tde op aff samme siild, och *thet* wor gott guodz, och loffuede Adrian *hannom* *thet* andet at vere allt saadan nth. Ther tog Anders samme siild paa hans ord och sloe icke meer op, dog bekende hannd, at Adrian wor offuerbødig, att hand motte slae then anden siild allsamen op, men ther Anders kom y sit markid, bleff hun wragett och wor icke godt. Ther fore menthe hand, att hand icke wor *hannom* pligtig att betalle *met* enkill daler, vden Adrian hagde holldet *thet* første kiøb *met* *hannom* och ladit *hannom* faait *thet* første godz.

- Annders Bagge bekennde, att hand icke merckte then siilldt [171r] hand kiøbte først aff Adriann, men lod thenn ligghe stille. Bekennde hand ock, att Adriann hagde icke loffuid *hannom*, att hand wille staa *hannom* fore samme siild, till hand kom y markedit.
- Thilspurdis Anders, om hand kiendis att haffue loffuid Adriann eller vere *hannom* skyldig 9 enkilld daler for same siild, sagde hand ney. Thilspurdis Adriann, om hand hagde nogen beuiiss ther paa, sagde hand ney. Item tilspurdis the baade, om the wille forligis indbyrdis eller vndgelde dom och rett.
- Tha wore the begerinndis att vorde atskilld *met* retten, och saa bleffuit affsagdt: kannd Adrian beuiisse, att Anders Bagge loffuid *hannom* daller, er hand *hannom* och daller pligtigh, kand hand icke betalle sig *hannom* *met* anden mynth, som nw gengsse er. Thisligist kannd Anders Bagge beuiisse, att Adrian loffuede att staa *hannom* for gott godz och wuragid y marckid, er hand pligtig att staa *hannom* till rette.

⟨Oge Pouilsenn tilltallede Christoffer Slagter.⟩

Oge Pouillszen tilltalid Christoffer Slagther och gaff tilkende, at hannd anthuorded Christoffer synn baad nogen tiid siiden att hente nogenn stude y Hellszingborg, och hand skulle føre en stud hiem for Oge *met* sigh, saa tog Christoffer 4 andre fremede stude och løb offuer *met* och tog fragt for thennom och lod saa Ogis stud staa tilbage, *hannom* till stoer bekostningh. Swared Christoffer, att hand vor hoss Thønnis Iude,

byfogit y Hellszingborge, hand ville icke giiffue *hannom* loff att føre nogen stude vdt, vden hand ville *gøre thet* paa syn egen halss, dog wouffgede hand sig och tog 4 andre stude indt, men Ogis torde hand icke tage met. Thilspurdis Oge, om hand fisch aff thenn fragt, Christoffer tog aff baaden, sagde hand ney, men hand fisch aff Christoffer 5 s., for hand brugede baaden, och ther hand siiden spurde, att hand fisch fragt hiem, ther aff fisch hand *hannom* samme peninghe igenn, menthe Oge, att hand [171v] hagde icke handlid rett met *hannom* och sagde, att hand begerde aff Christoffer, hand ville rette sig selff mod *hannom*, suarede hannd *hannom*, wille hand icke nøgis, motte hand lade *hannom* steffne, och wor ther fore begerinndis huess rett er.

〈Sententia iudicij.〉

Bleff saa affsagdt, att effterhj Christoffer førde syne egne stude och 15 andre offuer och icke tog Ogis met vouffgede then hoss synne, er hannd *hannom* pligtig att bethalle, huess samme stud forterede y Hel-szingborgे fra thenn dag, hand løb ther fra met baaden hiid offuer, och siiden betalle Oghe synn fergelønn igen, hand wdgaff, for samme stud bleff hiid offuerførdt.

20

〈Willom Perssenn aff Røertanne.〉

Samme dag wor och nerwerinndis Willom Perszen y Rørtange, tilltalid en wed naffnn Peder Suenske, for hannd hagde huggid y kongens skouff wdenn minde, och Willom er komen till *hannom* en søndag, men 25 predicken wor y kirckenn, och funden *hannom* her hart wed byenn mett eth less wedt. Ther hagde Peder giiffuit onde ordt och bland anden talle sagdt til Villom: giør thw mig nogit, thw schallt faa lønn der fore, och wiid *thet*, att dynen siider icke fast y dørrenn effter migh.

30

〈Peder Suenske.〉

Suarede Peder Suenske, att samme søndag klocken wor 10 formiddag, kom hand hiid mod byen, och haffde hand en knub paa synn vogen, ther Villom (och hans broder Jens Perssen) komme til *hannom*, huilcken hand sagde Lauritz Erichszen y . . vere hans hemell fore. Er saa bleffuit 35 opsett, att Willom schal møde fredag nw tilkomminde met Suend Ollssen y . ., som her wdj er witterligh, och Per Suenske møde och tha met synn hemmell, hand paaskyuder, och thiss emellom vere Villom Perssen alldelis

wbewarid wnnder 20 daler att forbryde. Hans forloffuere Frandz Bager och Christoffer Slagter.

⟨Skowff huggen wlouglige.⟩

5 Sameledis tha tiltallede Willom Perssen Per Jenssen Iude [172r] och Jenss Munch *her* y Hellszingør, att the och haffde huggid y kongens skouffue wdenn minde, och hand hagde tagid Peder Jenissens øxe, och Jenss Munck vor *hannom* wndløben, och sagde Willom, att the huer haffde steffndt y synn bøggrene wed well till 4 less huer thennom, och
 10 wor Willom begerinndis rett offuer thennom. Tha haffuer *borgmester* och *raad* och menig mannd giort bønn for thennom, och Willom haffuer thennom tilgiiffuit paa thenne tiid, at hand vill icke wiidere talle der om, och haffuer loffuid Per Iude synne øxe igenn, dog saa, att findis the nogen tiid y saadan brøst, tha schall thenne sagh staa thennom aabenn
 15 fore, och tha selff suare vden alld forbøn.

Tha tilspurde *borgmester* Hennrick Monssen menig mand, om nogen drags till minde, att *her* er forkynndet till tinget paa Helszingør raadhuss, att huer mand schal were kongens skow aldelis wbeuarid, vdenn huess the
 20 haffue y minde och *met* villie, huor till menig mand suared ja, och findis bescheedt om *her* strax tilfornn. Huilchit Willom haffuer tagit *beschreffuit*.

⟨Matz Knudsenn, Niells Gødessenn.⟩

25 Samme dag wore y rette Mattz Knudszen och Niels Gødessen och wore tiltallede, for the wdløb till Norge fiske y wiinter forgangenn mod forbud wdenn alld minde, och the hagde ingenn skelligh orszage for att bere, haffue the baade stillid viszenn att astalle och opthinge inden fredag affthenn nest komminde, theris forloffuere Jens Krogemager och Pouill
 30 Thommissen.

[172v]

Anno 1564.

⟨Annders Bagge loffuer for synn hwstrwe.⟩

Thenn 21. dag januarij for Jacop Hannsen, byfogidt, neruerinndis y
 35 hanns stue Per Fynnbo, Albrit Kremer och Dauid Hanssen. Samme tiid wor ther tillstede the dannemend, som hagde borgid och godt sagdt for Annders Baggis hustru for thenn trolldoms sag, hiinde er tillagdt, som wore thisse epterschreffne Franndtz Perssen, Oluff Bøcker, Theus Reb-

slare, Geert Weffuere, Lauritz Skiiffbygger, och opdagde the tha samme borgenn, huilcken the haffde stillid till salig Jenns Iepssen paa hinndis wegnne, och paa *thet* att samme quinde icke schulle indsettis eller fengslis, haffuer Annders Bagge giiffuit Jacop Hannssen synn haannd fra 5 sigh, beplictinndis sig paa synn ære och redelighedt wnder synn boidzlaad och syn halss att forliisse, att for^{ne} hanns hwstrue icke schall wndfly eller rømme nogen stedz bort for samme sag, men blifue tilstede, och nar paaeskis, schall Annders føre hinnde y rette och suare, huo som tiltaller.

10

[173r] Anno dominj 1564 monndagen nest effther Paulj Conuersionis dagh, som wor thenn siidste januarij, paa Helssingørs raadhuss, neruerinndis borgnestere Henrick Monszen och Hanns Pouillssen, Annanders Saxenn, Rassmus Hanssen, Hans Niellssen, Jørgenn Wiigh, Casper 15 Hanssen, raadmend, Jacop Hanssen, byfogit, mett menige borgere och allmue, som tha wor tillstede, bleff thisse sager forhandlede.

⟨Om skiibs temmermenndt.⟩

Samme dagh lessdis for menige mand kong^c matts. breff om skiibs 20 themermenndt att forskicke her fra till Kiøbenhaffn, saa monge her wor att bekomme till h^{ans} k^{ongelige} mats. orlogs skiibis bygningh. Sønnderlige lydde samme breff om Lauritz Skiiffbygger kalldit Lauritz Hopnow, huilcken och strax er afferdigett till Kiøbenhaffn. Flere wor her icke att bekomme.

25

⟨Jacop Hannssen bleff byfogid.⟩

Samme tiid lessdis och her Johann Friiszs cantzellere, Frantz Brockenhuszis, høffuidtzmand paa Kiøbenhaffn, och Jockim Beckis, renthemesters, breff, lydindis, att Jacop Hannssen haffuer suorid thennom paa 30 kon. matts. vegnne y h^{ans} n^{aadis} frauerilse att were byfogidt her y Hellszingør, (efftherthj gud haffuer kalldit then dannemand Jens Iepszen aff thenne verdenn) och ther wdj theris besfalling paa ko. mats. vegne om hiellp och bistandt hannom att giøre y the sager, hannom forekomindis worder. Och tillwarede borgmester Henrich Monszen, att menige mand 35 och allmue wille ther fore tiltencke att were hannom hørig, lydige och mettbistandige, y huess mode hannd behøffuer och tilsiger paa konge mats. eller byes wegne.

[173 v]

⟨3. ting.⟩

Item Niells Kirckill opbødt thenn gaardt, hanns moder wdj bode.

⟨2. tingh.⟩

- 5 Jens Krogemager effter fulld macht paa *salig* Ludtze Mattz Persenns arffuingis wegnne opbødt thenn gaardt, Matz Perssen och Ludtze Mattsiz ybode paa Biergida.

⟨1. tingh.⟩

- 10 Niells Skouffogidt opbødt hanns federnne gaardt, liggindis y *thet* strede bag Jørgenn Reffslaris gaard hoss Oluff Draffuer samme gaardt fremdelis att opbiude, giorde Niells Skouffogit Rassmus Niellssen Schomager fuldmectigh.

15 ⟨2. tingh.⟩

Jørgenn Wiigh opbødt *thet* huss och jordt, som Niells Rockemager nw yboer paa Kagehollmen, om nogenn will *thet* kiøbe.

⟨1. ting.⟩

- 20 Ennd delede Jørgenn Wiigh paa huess iordskylld, som giiffuis aff then bolig, Dorritte Jep Auffueszens paabode.

⟨1. ting.⟩

- Sameledis deeleder hand och paa jordskylld aff Christenn Fogdesuendz 25 huss.

⟨1. ting, om schatt.⟩

- Wor och Jørgenn Wighs første thingh paa alle thennom, som igenstaar mett schatt, att the lade thenn strax fremkomme vden all forhaling, eller 30 huer, som igenstaar, miste sit pannth och ther till bøde sit faldzmoll for wlydighet.

⟨2. ting.⟩

- Jacop Hannssen paa Anne Christenn Bockers vegnne aff Hellssingborge 35 opbød Jens Willatzenns gaardt, liggindis *her* emod Strandenn, och er pannthsett.

⟨2. tingh.⟩

Ennd paa samme quindis wegnne opbød hannd Annders Christensens
søsters gaardt.

5 [174r]

⟨3. ting.⟩

Annders Saxenn opbødt the penninghe, som schipper Lauritz haffuer
vdlaaent paa Annders Themmermandz gaardt, och Niells Jennssen før
haffuer omtalldt.

10

⟨1. tingh.⟩

Saxe Clemmidssen opbødt *thet* huss och bygningh, som Niells Glarmer-
ster yboer, thuert offuer fra Oluff Schreder paa Kageholmen.

⟨3. ting.⟩

15 Willom Nacht paa the annde hannis medbrødris vegne, som Rassmus
Konnge wor gelldskylldig, opbødt Rassmus Kongis hallfue gaardt, then
hand ybode hoss Hemming Jonnssen.

⟨1. tingh.⟩

20 Jacop Smedt opbødt thenn gaard, som Boill Baggens ybode, synden op
till Frandtz Schrifuers gaardt mod then østre kircke røsth.

⟨3. tingh, kirckens gelldt.⟩

Jacop Hannssen kallede alle thennom, som ere kirckenn skyldige, y
25 huess mode *thet* kannd were, att lade *thet* fremkomme och *thet* afftalle
inden neste komminde tingdagh wnder viidere tilltalle och straff att
wndgelde.

⟨2. tingh, kalldt.⟩

30 Willom Nacht kallid Christoffer Slagter for vloulige gerde och hannis
swynn, hand haffuer slagit.

⟨Ingen maa fare aff bye.⟩

Thilluarid borgmester Henrick Moennssen, att alldelis ingen maa fare her
35 fra byenn och bliffue vde om natten, wden hand haffuer *thet* met øff-
righedenns minde, huad hellder hand er borger, wngħ karll eller haff-
uer sit tilhold her y byenn.

[174 v] 〈Om tromme leegh och andet spill.〉

Sammeledis er alffuorligen aff *borgmester Henrich Monssen* tillwardi, att ingen schall brwge thromme leeg, piibe leegh eller andet spill, enhenn y brullup, geste barsill, gestebud eller anden laug eller samsede, till saa lennge andersteds ther om tiluaris.

〈Om borgeskab att suerie.〉

Liige maade er och tillwardi, att saa mange her er bosiddindis y byenn och icke haffuer suorid theris borgeskab, siidenn the ære hiid komne, the møde allesamen neste tingdagh mett theris beuiisz, hueden the ære komne och dedenn affskedede, och tha giøre theris edt, suerinndis kongen y Danmarck som vedbør, huo *thet* forsømmer och tha icke fremkommer, thenn were kongens wtro mand och en skellmer.

Bleff och tilluarid och besfallid, att menige mand schall soghe raadhusidt thenn mondag nest effter fastelaffuenn och høre soretten opleszis wnn-der høgeste falldzmoll.

〈Morten Malltgører forsømid wachtenn.〉

Jacop Hannsen anklagidt Morthenn Malltgører, att hand wor gangen aff wachtenn om natten hiem till sit huss och icke tog ware, ther som hand vor skickit och tilsett att waage, suarede Morthen, att hannd*gick hiem effter en kiortill, och hand icke drack vdenn en pott øll hiemme. For gudz och dannemendtz bønns skylld er hannom thenne forseilse paa thenne tiid tilgiiffuen.

〈Lauritz Nielssen soft paa wachten.〉

〈Pæna delictj admonitio.〉

Ennd tilltalid Jacop Hanssen en wng karll wed nafln Lauritz Nielssen for samme forsømillse, att hand wor fundhen softuindis, hannd schulle wogid for Anne Moens Rassmussens, och hans werge fra hannom tagidt, huilchit Jacop nw hagde y giemme, suarede for^{nc} Lauritz, att hand sadt paa Jørgen Wiigs biislagh och soft wed pass en thiime. Tha for gudz och dannemenndz bøn skylld er hannom och thenn forseillse tilgiiffuen, dog saa, att huess for^{nc} Morten eller hand findis vdermere y slig forsømmilse, tha staa thenne sagh thennom baade obenn der till.

Menn ingen fordrisie sig her cpter paa thenne skonndzell.

[175 r] *⟨Oge Pouilssen om en daller, Lauritz Ollssen.⟩*

Samme dag vor neruerinndis Oge Pouilssen och tilltalid Lauritz Olssen och kraffde hannom en jochimdaller, som Oge sagde sigh att haffue anthuordet Lauritz nogen tiid siidenn, hand løb her fra *met* till Rostock,
5 att kiøbsla fore paa hans wegnne.

Ther suaredes Lauritz saa till, thenn tiid hannd skulle vdløbe till Rostock, wor hannd nogit drucken, och ther fore wiste icke, om hand fich samme daller.

Tha kallede Oge till windnisbyrdt en wng karll wed naffn Hanns Ipssen,
10 som vindnede, at hand saa Oge gich till vaszen, ther Lauritz Ollssen vor y baaden och ville legge vdt, och Oge ragte synn haand wdt till baaden *met* penninghe, men huo then annammede viste hannd icke. Ennd windnede Annders Jenssen Graabeck ther om, som hannd sagde sig att haffue hørt aff Jacop Huiidt, at Jacop sagde sig att haffue seet Oge gaait
15 till baaden, som then vdagde, och fich en baadzman dalleren, och samme bodzman fich Lauritz Olssen dalleren strax y synn haandt.

The bleffue forligte, och Lauritz loffuedes at giiffue hannom en daller igen eller vere y hans nøge.

⟨Teyll gaardenn lyust y fredt.⟩

Samme dag wor nerwerinndis Casper Hannsen och klagligenn berette, att ther bort tagis aff thenn teylgaard westen for byenn, som tilhører hannom och hanns mettarfuinge, huess ther finndis, baade tagsteenn, muersteenn, themmer aff teylladenn etc., och tiluarid y dag, att thenn
25 schall blifftue y fredt, huo ther mett befiindis, tha worder hannd straffett effter retten, som wedbøer, kannd ther ingen hoss betredis, som saadan schade giør, tha schall ther gaa kirckenns band obenbarlige effter.

⟨Suyne stiier, haw gerde.⟩

30 Sammeledis bleff och tillwardid om hauffue gerde, suyne stier och andet saadant att blifftue y fredt wplustrid wnder samme straff att wndgellde.

[175 v] *⟨Willom Perssenn om skow, huggenn wloulige.⟩*

Rassmus Leenns.

35 Item wor och nerwerindis Willom Perssen aff Rørerthonnge och (ennd nw) klagede offuer Willom Nacht och Rassmus Leens Schomager, som kom fra Løsze, att theris drennge hagde huggidt wloulige y skouffuen, suaredes Rassmus Lens, att hanns dreng sagde for hannom, en bonde gaff

hannom y skouffuen *thet* grøne, hand bar hiem, och sagde hand, at hand
iche bad drengen hugge grønnt, drengen fandis y løygen, thj hand hug
sellff.

- 5 Rassmus wor begierinndis forladillse, thj hannd icke viste aff thenne
leylighet om skouffuene. Tha for gudz och dannemendz bøn skyldt er
thet hannom paa thenne tiillgiffuit, dog icke vdermere lade sig *her* met
besiinde.

10

⟨Willom Nacht.⟩

Ennd swarede Willom Nacht, hand viste icke hans drenng haffde huggit
grønnt, dog kom *thet* y hans gord och bleff ther brenndt. Wor och
samme dreng tilstede, bekennde, at Villom Nacht bad hannom icke
hugge grønt. Willom Nacht schall talle y Willom Persens minde for
15 huess schade, hanns drenng haffuer giort, eller møde neste tingdag paa
raadhusid och hanns dreng mett, thisligist och enn anden dreng, wor
mett Willoms dreng samme tiidt, och tha suare till rette.

⟨Jenns Suendtzen affsigis mett sit fløndre garnns sette.⟩

- 20 Samme dag bleff Jenns Suendzenn affsagdt mett *thet* flønndre garnns
sette, som hand haffde sønnden wdt for Jens Ruis huss, ther som Jenns
Suendzen nw selff yboer.

⟨Kirstine Hanns Weffueris barnn anthuordis Willom.⟩

25 Samme dag haffuer borgmester, raadt och byfogid alluorligenn befallid
Willom foer Skiindere, att hannd skall anname till sig eth fattigt fader-
løst oc moderløst barnn, som wor Kirstine Hanns Weffueris dotter,
thisligist schall hannd *met* samme barnn anname, huess guodz ther
fiindis efster barnszens foreldre, och barnid tilkommer, opføde barnid
30 och hollde guodzid till gode rede nar paaeskis, efster som hand *thet* eff-
ter gode mendz wurdningh taginndis worder. Item forfare, om samme
barn er skeed skell for synn moders gaard wtaff Hans Kock, och were
thess forsuar, som hand vill vere bekenndt for gud och verden.

35 [176r]

⟨Peder Gammill.⟩

Peder Gammill Baadzmannd sagde sig før att haffue verit y kongens
tienniste och wor nw begierinndis loff att bosette sig *her* y byenn, er
hannom samtocht, dog hente sit vindnisbyrd, huor hannd haffuer før
werit, och sit passbord, huorledis hand er skilld aff konngens tieniste.

⟨Enn bonnde tilltalede Willom Schotte.⟩

Item enn bonnde wed naffn Jenns, hiemme y . . . tilltallede Willom Schotte, som kom aff Søborg, for eth løffte, hannd hagde loffuid till Jensis moder for 4 mark paa nogen arffue, hinnde er tilfalden y schiiffte emellom 5 hinde och hindis steffbørnn y Søborg nw 3 aar forgangen, och Jens sagde, att *thet* wor aff rørinndis guodz, samme 4 mark betallis skulle. Thertil suarede Willom, att hannd icke wiste, huad *thet* vor aff rørinndis eller wrørinndis, men hand trode *thet* att vere paa then gaard, Jensis moder ybode, samme 4 mark hiinde tilfalldt, och thenn tiid Søborg 10 giordis wfry, tha motte ther ingen gaarde sellgis, men alle blissue till konngens behoff etc. Forthj *thet* icke wor beuist ther om, och Jørgenn Munck, hoffuidzman paa Fredrichsborg, er *thet* viterligt, schød Willom sig ind for hannom att wille ther møde met forne Jenns nw løffuerdag først komminde, eller Villom ville giiffue hannom dubbellt, huilchit 15 hannd sig her forplichtede.

⟨Jenns Poulsen.⟩

Samme dag wore for rette nogle aff borgernne (som wor Lauritz Themermannd) och tilltallede Jenns Karlssen, Pouill Karlssens sønn, for 20 mallt, miell och anndet gottz, the hagde skiiabit hannom ind for Kiøbenhaffn, och ther hannd kom her paa reigden mett guodtzid, dreff hanns skude y land om natten, och guodtzit bleff alltsamen borthe. Item szamme tiid for gudz och dannemendz bønn skylld tillgaff the hannom alle szammen, huesz the hagde y slig mode mist aff hanns skude, 25 anszenndis hans skade och vløche, att hand baade hagde mist skuden, skullde hand och oprettid thennom theris gottz, wiille *thet* worditt hannom ganntske besuerligtt, och the loffuede hannom alle att wiille iche mere thalle eller annche ther paa epter thenne dagh. The, szom annklagede och hagde mist guodtzid, ere thisze epterne borgmester Henrich 30 Monnssen, Jørgenn Hanszen, Annders Bagge, Lauritz Nielssen, Pouil Karlssen, Lauritz Themermannd, Oluff Draffuer, Oluff Perssen, Oluff Møller och Oluff Byszuennnd.

[176 v] ⟨Jenns Nielsszen, Lauritz Maaer. Afskalldt.⟩

35 Samme dag wore och neruerinndis Lauritz Maaer och Jenns Nielssen Fergemandt, gaffue tilkiennnde, att the haffue verit offuer enn wennlig contracht, om huess arffuis bestilling thennom emellom er, som wor om huess guodtz, Jens kunde tilfalde paa syn hustruis Ellinis wegnne eff-

ter thuendne hiindis brödre Niells Beck och Lauritz Beck och en hiindis syster . . , baade y rörinndis och wrörinndis, inthid vndertagit. Thisligist och huess Lauritz Maar kunde tilfalde paa synn hustruis Kirstinis wegnee (som før hagde Niels Beck y sennge) met *thet* barnn, hun hagde effster
 5 Niells Beck, vtaff for^{ne} arsfue parte y rörindis och wrörinndis, och bekiennde the paa baade siider thennom att vere vell fornøge ther fore, och ther mett gaffue the huer andre paa baade siider eth fulld och fast affkalld om for^{ne} arffueparther vdj alle mode for thennom och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, wrøggeligt och vigenkalldit att blifflue till
 10 euig tiid effster thenne dagh.

[177r]

Anno dominj 1564 monndagenn, som Walentinj paafalld, och wor thenn 14. februarij paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis Hanns
 15 Pouilszen, borgemester, Annders Saxenn, Rassmus Hanssen, Hanns Niellssen, Casper Hannssen, raadmend, Jacop Hanssen, byfogidt, mett menige borgere, thenn dag ting søgte.

20

⟨Konngens breff om rustning, waaben och werge
 att hollde ferrige och tillrede.⟩

Samme dag lessdis for menige mannd en zedill wdschreffuen aff konng^c
 matts. breff, lest paa Sielandzfar landziingh then 7. februari nest for-
 gangen, lydiindis hans kong^e matt. allffuorligen att befalle och tilsiiige,
 25 att alle h^cans n^caadis wnndersotte, borgere, bönnder och menige all-
 mue offuer alle h^cans n^caadis riige att schulle hollde gode, ferdige
 rustninger, waben och werge och ther mett were till rede dag och natt
 wspardt, att møde till the steder, thennom tillsagdt worder, riigens fiender
 der att modstaa och giøre affbrech.

30

⟨Inngen maa fare wtaff bye wdenn forloff.⟩

Ther for tillwarid *borgmester* Hanns Pouillsen, att ingen borger eller
 nogen anden, som haffuer synn beskeedt her y byenn, schall drage aff
 byen och blifflue vde om natten, wdenn hannd haffuer *thet* mett øffrighe-
 35 dens willie och minde, wnnder synn halss att forbryde.

⟨Ingen maa fóris offuer wden beskeedt.⟩

Thisligist att huer schall were aduarid (nw som till fornn), att her ingen

offuersøris till Schaane, huad hellder hand er fyrnsth eller fremmidt, før end ther er giort beskeedt fore hoss borgemesterne eller kongens fogit, wnder samme straff.

5 ⟨Ingen tønder sellgis fremede eller vdførvis.⟩

Item ingen schall sellge tønder till nogen fremmid eller andre att forskickis her aff byenn, før mand faar saa monge, som gøris behoff till kongen, huo *thet* gjør, hand forbryder samme tønder och then fremede fra syne *pendinge*, och huo som haffuer ladit tønder till kongens øll, 10 hand lade thennom optegnne och faa betallning ther fore.

⟨Om affterstae y salig Jens Ipsens regenskaff.⟩

Bleff och tilluarid, att huo som staar igenn mett siisse eller annden gelld och afftherstae y salig Jenns Ipszens regenskaff, the schulle then lade 15 fremkomme wden alld forhalingh.

[177 v]

⟨Søretten lessdis.⟩

Samme dag bleff lest for thenn menige mannd paa Helszingørs raadhuss thenn danske konning Fredricks sorett, huor effter thenn menige 20 søfarinnde mand, som bruger theris hanndill aff søenn, schall wiide sig att rette.

⟨Om falldzmoll.⟩

Samme dag gaff Jacop Hannssen tilkiennde, att the borgere, som ere for- 25 deellede for theris falldzmoll, att the icke wore til tinge thenn tiid, thenn stackarll bleff dømdt, som haffde brugt sørøffuerye, om huilcken for er kynndt, schulle fremkomme och aftalle for same theris falldzmoll inden neste ting eller viidere tiltalis.

30

⟨Assgudtz gelld och guodtz.⟩

Sammeledis att huo som salig Assgud Mickilssen wor gelldskyldig, schulle lade samme gelld optegnne, och haffue the nogit guodz y pant, *thet* hannom tilhørde, y huess mode *thet* er, schulle the giiffue *thet* tilkiennde och y liige mode lade aff byschrifueren optegnne till midfa- 35 ste først kommindis.

⟨2. ting, om themmer till kong. behoff.⟩

Item om themmer, huo *thet* haffuer tilladit till kongenns behoff, schulle

och y liige maade lade *thet* optegnne aff *byschriffueren* och faa betalliing ther fore.

〈3. ting, om beuisning att føre tillstede.〉

- 5 Item the, som haffue her bosett thennom, skulle fly tilstede beuiissning, som thennom er før tilluarid, och møde ting dagh wdenn alld wndskylldningh.

〈Om weedt.〉

- 10 Item om weed att söge skouffogderne om och lade sig wduisis huer, som hannd haffuer brugdt och bagit till.

〈3. ting.〉

Samme tiid opbødt Jacop Hannsen Jenns Villattzens gord ved stranden
15 paa Anne Christen Bockers wegne aff Helsingborg for pannt.

〈Hanns Niellssen.〉

Och Hanns Niellssen hagde ther wdj att siige paa synn drengis Jennszis wegnne, som will wiide, huorledis Anne er kommen att the breffue,
20 hun haffuer paa samme gaard.

〈3. ting.〉

Ennd paa samme quindis vegne opbød hand Anders Christensens søsters gord.

25

[178r]

〈3. ting.〉

Annders Saxenn paa Jørgenn Wiigs wegnne opbødt *thet* huss och iord, Niels Rockemager yboer, om nogen vill *thet* kiøbe.

30

〈2. ting.〉

Ennd paa Jørgenns vegnne delede Andris paa jordskyld aff Doritte Jep. Auffuiszens bolig, sameledis och aff Christenn Fogdesuendz huss, vor paa thennom baade 2. ting.

35

〈2. tingh, schatt.〉

Ennd deelede hannd paa thennom, som igennstaar mett theris schatt, som før er tilluarid och omtalldt.

⟨4. tingh, pannth.⟩

Samme dag opbød Niells Jenssen *thet* pannt, schiipper Lauritz haffuer wdlaannt paa Annders Themermandz gaard, och hannom bleff tilsagdt att møde neste tingdagh.

5

⟨4. ting, jordebreff.⟩

Oluff Hellessen opbødt eth iordebreff paa Knud Deyns vegnne aff Halssness, som Knud haffuer y pannt aff Anders Schredder paa Biergit, och forthj Annders icke vor hiemme, er *thet* opsett, och Oluff schulle faa 10 breff fra *borgmester* och *raad* till hannom at hannd møde och suare.

⟨3. ting.⟩

Jenns Krogemager paa salig Ludze Matz Persens arffuingis vegnne opbødt thenn gaard, Matz Perssen och Ludze ybode paa Biergadt.

15

⟨4. ting. Niels Kirckilld opbød synn federne gaardt,
huilchen hand schøtte till Peder Smedt.⟩

Niells Kirckilld opbødt synn federnne gaardt liggindis vesten for Biergit 20 her y Hellszingør, nest bag op till Jørgenn Reffslaris gaard och østenn op till Niells Skouffogdis gaardt, huilcken samme synn federnne gaardt hand tha schøtte och affhennde fra sig och alle synne arffuinge, fødde och wfødde, och till Peder Smedt, som kom aff Harridzhelye, och alle 25 hancs arffuinge, fødde och wfødde, att nyde och beholde till euerdelige eye, bleff schødit stadfest aff Hanns Skonning, Rassmus Olssen Bager och Matz Laurssen.

[178 v] ⟨4. tiingh. Rassmus Kongis gaard schødis till
Rassmus Hannsenn.⟩

Samme tiid opbødt Niells Jenssen halffparthenn Rassmus Kongis 30 gaardt effter fuld macht, hannd hagde aff the gelddenner, som y samme halffue gaardt bleffue indførde, for huess thennom tillstod effter forne Rassmus Konnge, och aff samme fulldemacht och alle gelldernis willie och begieriingh schøtte Niells Jenssen samme halffue gaardt paa forne gelderis wegnne fra Rassmus Konngis och hans hustruis beggis theris 35 arffuinge, fødde och wfødde, och ind till Rassmus Hanssen, raadmand her y Hellssingør, och alle hancs arffuinge, fødde och wfødde, till euerdelige eye. Bleff schødett stadfest aff Oluff Hellessen, Jørgenn Hannszen och Saxe Clemidssen.

〈Rassmus Kongis gaardt schødis til Frandtz Schriffuer.〉

Item gaff for^{ne} Rassmus Hannsen tilkiennde, att then anden halffue part
aff samme gaardt haffuer hannd kiøbt tilforn wtaff salig Niels Bøckers
arffuinge, huilcken och salig Matz Persenn haffuer hannom schøtt, saa
5 att thenn heele Rassmus Konngis gaardt hører nw hannom till
altsammen, och effterthj thenn haffuer nw offste werit till tiinge opbu-
denn, och ingenn haffuer ther emod sagdt, wdenn huess the for^{ne} gell-
denner haugde ther wdj att siige, for huess thennom tillstodt, tha giordis
icke behoff samme gaard nw wiidere att opbiude, men effter the lougbud
10 tillfornn ere gangne, haffuer Rassmus Hanssen nw y dag schøtt thenn
heele Rassmus Konngis gaardt fra sig och alle synne arffuinge och till
Hanns Niellssen, raadmand, paa Frandtz Laurssens, slottzschrifuers,
wegenne och alle Frandzis arffuinge till euerdelig eye. Bleff stadfest aff
Hans Ollssen, Oluff Schredder och Hanns Dauidssen.

15

〈2. tingh.〉

Jacop Smed opbød thenn bolig, Boill Baggenns ybode hoss Franndz
Schriffuer, er huss och iordt.

20

〈2. tingh.〉

Rassmus Skomager opbød Niells Skouffogdis gaard wtaff Huiideløcke,
ligginndis hoss Oluff Draffuer.

〈4. ting, kirckenns gelld.〉

25 Jacop Hannsen deelede alle thennom, som ere kircken skyldige, y huess
mode thet er, att afftalle vdenn all viidere forhaliingh, saa frempet the
icke ville wiidere tilltalis.

[1797]

〈1. ting.〉

30 Item Theus Rebslare kalldit Hennrick Møllenbeck, och hand wor loug-
lige kaldit aff thiennen, dog møtte hannd icke.

Samme dag bleff Hanns Dauidssen och Niels Baadzmannd befallede att
tilsiige Christoffer Slagter, hannd schall afftalle, huess sager hannom och
35 Willom Nacht emellom er, och betalle Willom, huess schade hand haff-
uer giort hannom paa suynn, gerde eller andet, som Villom paa klagede,
och icke wdermere møde ther mett till tinge.

〈Ware kiøbis wloulige.〉

Samme dag bleffue ther klaglige tilkiennde giiffuit aff børgerne, att her fiindis en hob folck y byenn och en part, som byen haffuer inthid gott wtaff, huilcke wdlöbe vdenn byen och somme aff thennom langt wd y
 5 marcken paa alle siider her omkring och kiøbe huess ware aff bönn-
 derne hiid wdføris, och nar en anden giiffue 4. s., tha giiffue the 5 eller 6
 etc. Och paa *thet* saadann forprangh och wsømmelighedt kannd affskaffis, er
 wdtagne thisse effter^{ne} borgere, att schulle affsiige, huess straff thee ere
 werdt, som ladhe sig saaledis befiunde, och huad thisse mend affsiighe,
 10 samtoekte menig mannd att schulle holldis effter thenne dag vbrødeligh
 wden alld skonsell, huo som helst emod bryder.

Hanns Skonningh, Jørgenn Hannsen, Fredrick Leyll, Oluff Hellessen,
 Peder Kempe, Hanns Dauidssen, Lass Benndzenn, Jenss Krogemager,
 Mattz Laurssen, Rassmus Olssen Bager, Saxe Clemidssen, Knud
 15 Guldsmedt.

〈Straff offuer saadanne kiøbslaere.〉

Huilcke for^{ne} 12 borgere effter theris beraad ther paa haffue the saa aff-
 sagdt, att huo som helst effter thenne dagh befinndis att kiøbe eller
 20 kiøbe lade nogen ware wden for thisse efter^{ne} stedher, som er wden for Søff-
 renn Mueris hiørnne, wden for Jørgen Theremandz hiørnne, vdenn
 for Hanns Weffueris hiørne hoss Hennrick Monssen och vden for Jenss
 Krogemageris hiørnne, huad holder *thet* er om torffuedagh eller andre
 dage, then schall bøde 3 mark konningen och 3 mark byenn, och tagis
 25 thend met ferske gerninger, tha staa y halssiernid 3 thiimer wden alld
 skondze^l och vndskylding. Huo som findis att døllie mett nogen anden,
 then bøde 30 s. kongen och 30 s. byenn wden all naade, och begge straffe
 at vndgeldis, saa tiidt brøden finndis.

30 [179 v] Samme dag bleffue thisse effter^{ne} borgere wdtagnne att maalle
 och skillie att thuenne jorder ligginndis emellom Thomas Bagers gaardt
 och Lauritz Olszens gaardt, wtaff huilcke iorder salig Sander Leyll gaff
 thenn ene till S. Olaj kircke her y Hellssingør, mett huess bygning och
 heffdت ther paa fiindis, och er thenn synnderste part aff the tuenndne bo-
 35 lige, huilckenn Willom Weffuere nw wdj boer, och thenn anden part til-
 hører Boill Baggenns, som hinndis swoger L. Schreder nw yboer:
 Hanns Skonningh, Jørgenn Hannsen, Peder Fynbo, Oluff Hellessenn,

Jens Krogemager, Claus Friiss, Matz Laurssen, Hanns Dauidssen, Saxe Clemmidssen, Rassmus Ollssen Bager, Albritt Kremmer, Niells Jenssen.

⟨Kirckenns iord maalldt.⟩

5 Saa er samme begge iorder y bredenn wd till gadenn fra Lauritz Ollssens hiørnnestollpe och till Thomas Bagers port stollpe 29 allne, som bygningen paastaar.

Er kirckenns part 14 allne 1 quart siellanndske och thenn anden part, som Boill Baggens tilhør, liige saa megit, thj huer part er liige bredt.

10

Item lengdenn paa samme iorder fra gadenn aff, øster vdt y wester och strecker sig wd paa thenn lille haffue bag Karinne Gerdz gaardt, er 62 allne.

Item bredenn nedre vdj paa thenn vestre ennde emellom Thomas Bagers 15 gaard och Andbiørns gaardt er 26 allne, er huer part 13 allne sellanndske.

[180r]

1564.

⟨Rassmus Konngis halfsue gaard betallis.⟩

Thiissdagenn y fastelaffuenn, som wor thenn 15. dag februarij, tha wore 20 forsamlede alle the, som hagde ladit opschrifue gelldt paa Rassmus Kongis wegnne, huor om finndis nogenn beskeedt tilfornn y thenne bogh, och tha haffuer Rassmus Hanssen, raadmand, affbetalldt och lagdt fra sig the penninge, hannd hagde vdloffuidt till for^{ne} gelldere for thenn halfsue Rassmus Kongis gaard, som thenn wor aff dannemend 25 wurderit.

Beloff gelldenn, som wor beschreffuenn, 114 mark 2 s. Ther till att betalle mett wor icke vdenn 80 mark danske, saa er alting offuerweydt, och paa thet huer, som geld tillstodt, kunde faa nogit for sit, er paa huer apart affkortidt och ther effter betallid, saa wiith som summeren kunde till- 30 recke, och ther mett er alting klaer giort.

Item samme geldere, som kraffde penndinghe effter for^{ne} Rassmus Konge och thennom hagde ladit optegnne, ere thisse effter^{ne}:

Niels Jenssen 15 m.

Albrit Kremmere 3½ m.

35 Henning Jonssen 4 m. 2 s.

Matz Persen 3 m.

Fredrich Leyll 6 m.

Willom Nacht 19 m.

Hans Albritssen y Hellssingborg 5 m.

Rassmus Hannssen, raadmand, 11 m. 4 alb.

Kirstinne Peder Hansens 18 s.

Hanns Nielssen 4 m. 2 s.

⁵ Peder Hoffmand 6 m.

Jens Nielssen 5 m.

End paa en mandz vegne aff Nykiøbing, Rassmus Konge vor hannom skyldigh 7 m.

Ennd her for vdenn kraffde Casper Hannssen 24 m. paa kongens fogidz
10 wegnne Rassmus skyldig.

Summa paa thenne gelld 114 m. 2 s., ther till att betalle mett wor 80 m.,
och huer affkortid syn anpart, som forschreffuit staar.

¹⁵ [180v]

Anno 1564.

Thenn 1. dag martij till Jacob Hannszens, byfogdis, neruerinndis Annanders Saxen, Rassmus Hanssen, Hans Nielssen, raadmend, Claus Friiss och Theus Rebslare, borgere.

²⁰ *<Frw Anis breff aff Kropperup om Anders Baggis hwstrw. >*

Samme tiid lod Jacop Hannssen tilkallde Annders Baggis hustru Karriinne och lod lesse frw Annis breff aff Kropperup hannom tilschreffuit, lydinndis, att for^{ne} Anndersis hustru er berøfft och wlagd att haffue werit y raad och gerning mett noger quinder, som ther bleff rett for trolldom, att hun haffuer ladit forgøre en fru Anis suend wed naffn Mauritz, och y samme schriffuilsze vor frue Anne begerinndis, att Jacop Hanssen ville tage aff hinnde nøgactig borgen eller holde hinnde y hegte paa 14 dagis tiid, saa skulle hinndis egen suend selff offuerkomme och hinnde wiidere tilltalle.

²⁵ *30* Tha swaredes samme Karinne Andersis, att hun er alldelis vskyldig ther y, ønskinndis tilbørlige straff sig att offuergaa, om hun ther nogen tiid tilbrødt, och sagde vdermere, att then quinde, som brendt bleff, hagde alldrig neffndt hinnde, haffde icke frue Anne selff werit och skutt hinnde de y munde.

³⁵

[181r] Anno dominj 1564 thenn 5. dag martij, som wor monndagenn nest effter dominicam Oculj paa Hellssingørs raadhuss, neruerinndis borgmester Henrich Monnssen och Hanns Pouilssen, Annders Saxenn, Ja-

cop Hannsen byfogid, Rassmus Hanssen, Hans Niellssen, Casper Hannsen, raadmendt, mett menige borgere tha tilstede wor.

⟨3. ting.⟩

- 5 Rassmus Skomager opbødt Niels Skouffogdis gaardt hoss Oluff Draff-
uere ligginndis, som før wor Claus Mattzens gaardt.

⟨3. ting.⟩

Jacop Smedt opbødt thenn iord, Boill Baggenns paa bode hoss Franndz
10 Schriffuer.

⟨3. ting.⟩

Beennth Fiskere opbød thenn gaard, hannd nw selff yboer, neden for
Bergid ligginndis och tilspurde, om nogenn kiender sig att haffue ther
15 nogenn rettighedt wdj y noger mode. Ingen emod sagde.

⟨4. ting.⟩

Jacop Hannsen opbødt thenn gaard, Anne Willatzis ybode mod strann-
den, thisligist och Anders Christennsis søsters gaardt.

20

Hanns Niellssen hagde ther emod att siige paa synn drengis Jensis
wecnne, som ther wdj er tillydinndis.

⟨1. ting.⟩

25 Jenns Rauffn opbødt thenn bolig, Boill Thorssen wdj bodhe.

⟨5. ting. Annders Temermandtz gaardt.⟩

Franndtz Bager opbødt thenn bygning paa Anders Themermanndz
gaard staaenndis, om nogen will then kiøbe eller indløsze, om samme
30 gaard er saa forhanndlid, att effterthj slechten, der tilhører, icke kand
formaa then att wdfry, will schipper Lauritz eller hans hustru fløtte ther
vdj att paaske nest komminde, tha were hun nest att siide paa sit pant.
Will hun icke, tha setthis enthen en ther wdj, som liidelig er, och saa sell-
gis gaarden effter dannemendz wurdningh, enthen till schipper Lauritz
35 eller en anden, och tha handlis baade om børne guodz och gielld, som y
boid er.

[181 v] *⟨Mester Hans Bardskers skudtzmall. 1. tiingh.⟩*

Rassmus Ollssen Bager sködt mester Hanns Bardskers och hanns hu-struis skudtzmall, huorledis the baade hagde hanndlid thennom mett leffnid och omgengillsse, thenn stund the haffde boid her vdj Hell-
ssingør, och the finnge gott windnisbyrdt.

⟨1. ting.⟩

Moens Henrickssen kalldit Lauritz Maaer, och hannd iche møtte, wor wdløben till Kiøbenhaffn.

10

⟨1. ting.⟩

Kalldit hannd och Annders Skredder paa Biergid, hannd iche møtte.

⟨Jenns Draffuer.⟩

15 Ennd kalldit Moens Jenns Draffuer, hand møtte och kraffde Mons hannom nogen gelld paa salig Anne Mons Schrifuers vegrne. Bekiende Jens sig att were skyldig 28 s. for 2 allnne gyterst, och bleff hannom forlagdt att betalle innden dag 14 dage eller och tha faa indførsell y hanns boo.

20

⟨Om tønnder.⟩

Samme dag bleff och alffuorigenn tilluarid, att ingen schall sellge nogne tønnder her wtaff byenn till fremmede, ey hellder maa nogen tønnder wdføris annden stedz att affhenndis.

25

⟨Om wacht att sellff tage ware.⟩

Samme tiid er tilkiende giiffuit thiennder att omføris, att ther schall were fiender och snapheper y søenn vdgiorde aff the suenske, som well kand snarlige her indkomme och om natte tiide gjøre stor schade y thenne obnne by. Ther fore tilluarede borgmester Henrick Moenssen, att huer mand, som borger eller bosiddindis er her wdj Hellssingør, schall sellff waage om natten, nar thet hannom tillfallder, och ingen schall wduiise løsse kompaner for sig (som dynen icke siider fast y dørren eff-ter), wden enthen sott och siugdom hannom forhollder, eller hand er en herberger, som icke kannd wdkomme aff huss, eller och hannd haffuer thet y miinde att blifue hiemme for anden forfalldz skyld, som mercke-ligh er. Huo emod gör, schall Casper, som wachtenn er befallidt, lade hannom sette y raadhuss kellderenn och siiden wiidere tilltalis och straf-fis.

⟨Salig Jenns Ipsens gelldere.⟩

Samme dag tilwarede Jacop Hannsen paa salig Jenns Ipsens arffuingis wegnne, att saa mange hannon wor geldskylldige och finndis y hans regenskabs böger beskeed om, skulle *thet* betalle inden y dag 14 dage,
5 eller samme arffuinge faa indförsell y theris boo.

[182 r] ⟨Niels Søffrenszen fick affkalld for
 Peder Iørgensens møderinne.⟩

Samme dag wor och nerwerinndis Jørgenn Themmermand paa Oluff
10 Helleszenns wegnne, som tha laa paa synn sotte senngh, haffuindis mett
sig tilstede en beseyglid fuldmacht, som Oluff Hellessen er giiffuenn aff
Peder Jørgennszen Bager y Kiøge, som er Margrete Suerdfeyeris sønn,
Niels Søffrenssens her samme stedtz steffsønn, samme fulde macht
lydinndis Oluff Hellessen att were fuldmøndig paa Peder Jørgensens
15 wegnne, att giiffue for^{ne} Niels Søffrennssen eth fast och wrøggeligt aff-
kalldt for all thenn deell, Per Jørgenssen kunde erfueligenn tillfalldie eff-
ter synn moder, for^{ne} Margrete Suerdfeyeris, bode wdj rørinndis och
wrørinndis iorddeguodz och indhaw guodz och effter for^{ne} fuldemachts inde-
holdt, Jørgen Themmermand paa Oluff Helleszens wegne gaff Niels Søffren-
20 ssen eth euigt affkalld for for^{ne} Peder Jørgensens møderne wrøggeligen att
bliffue holdet wtaff thennom och alle theris arffuinge, fødde och wfødde,
paa baade siider effter thenne dag y alle mode.

⟨Casper affsagde sig mett raademester embede,
25 Hemming Joennssen thett annamede.⟩

Samme dag wor och neruerinndis Casper Hanssen, raadmandt, och op-
sagde sit raademester embede, thisligist och affsagde sigh mett *thet*
brede, hannd haffuer holldett vden synn dør en tiilanng, och y thenn
sted er tillskickid Hemming Joennssen att anname samme raademestery,
30 thisligist och samme brede, och fich Casper gott windnisbyrd aff alle, att
hannd haffde hanndlid redelige och well, thenn stund hannd wor y
samme befalningh.

Bleff Hemming Joenssen tilsagdt, att hannd tiltencke att staa samme
raademestery fore, som hannd will bekennd were och antsuare, och icke
35 ansee nogen middell ey hellder nogen paalegge offuer hans effne.
Thisligist att hollle samme brede vde stedtze och lade fremmede folch
bekomme øll och mad for peninghe, thisligist rede sig paa høø och haff-
re. Hand loffuede *thet* beste.

〈Bodill Schreder om en sølskedyt.〉

Samme tiid tiltallede Casper Bodill Schreder paa Anne Jenss Ipsenns drengs wegnne och kreffde hannom en sølfsked, samme dreng hagde hannom anthuordet y godt tro och loffue at bruge, och Bodil thenn nw 5 hold hannom fra, hannd kunde then icke igen bekomme. Suaredes Bodil, att Anders Bagge haffuer samme skee y pantt. Hannom bleff forlagdt att stille drengen tilfredz inden 14 dage eller forfølgis til rette.

[182v]

〈Assgudts gelldt.〉

- 10 Jacop Hannsen tilluarede, att saa monge, som salig Assgud Michillssen wor skyldig, the skulle lade *thet* optegnne hoss byschriffueren, thisligist om ther och war nogenn, som hagde aff hanns godz y pantt, the skulle lade *thet* optegnne och tilkiennde giiffue.

15

〈Om schattis effterstae.〉

Item gaff Anndris Saxenn kemmener klageligen tilkiennde, att meste parten thenn skatt, som skulle verit wdgiiffuit nw forganngen s. Mortens dag, staar tilbage, och her daglige paahennger tønnge och megen wdgiifft byen anrørinndis.

- 20 Tha bleffue fremkallede saa monge tilstede wore aff the 36 borgere, som vdj sommer forganngen paa gandske menighedens wegnne haffuer loffuid till borgmestere, raad och byfogit for the penningh, till laans er bekommid paa then tiidt att bruge och wdgiiffue for madskatt till k. mats. behoff, paa *thet* menige mand icke tha skulle besueries mett en ny schatt 25 att wdgiiffue, och thennom er tilspurd, om the bestaa theris løffste att wille hollde borgmester, raad och byfogit her wdj vden schade, suaredes the ia, att the bestaa samme løffste och wille giøre *thet* beste, saa *thet* skall blifflue borgmestere, raad och byfogit vdenn all skade, siiginndis icke att kunde ther wdj haffue sig weygrift eller wndslagne. Berette och saa, att the 30 ere formodindis, menigheden att ville hollde thennom wden skade, som och tha er loffuidt, och paa *thet* allting motte blifflue bedre, wille the nw samptiligen (som tilstede uore) betencke en middell, huorledis samme afterstae motte snariste met *thet* beste indkomme och betallid worde. Effter theris berod er saa sagt att schulle wdschrifflis en zedil aff schatte bo- 35 gen paa huer, som igenstaar met schatt, och huor megit *thet* er, och samme zedil senndis huer y sit huss, att the kunde wiide thennom ther epter att rette, och huer paa mindis tha serdelis, att huess the icke aff betalle theris schatt inden dag 14 dage, tha huo sig lenger fortrøcker,

hannd miste *thet* beste pantt, y hans huss er, och siide selff y raadhuss kellderen 3 netter vden all naade och ther til betalle 30 s. koningen och 30 s. byenn for wlydighedt och ligeuell betalle syn schatt strax foruden nogen stundilse, wdenn nogen haffuer *thet* thiss for inden vdj minde, eller then er y koningens tieniste, ellers gellde thenne straff vden all vnd-skyldning eller benaadilse.

⟨Pena inobedientum sine mitigatione exequenda.⟩

[183 r] ⟨Esborn Iude om 3 m. tiltalid.⟩

- 10 Rassmus Olssen Bager hagde kalldit Esbernn Iude, och hand mötte, kraffde Rassmus *hannom* paa mester Hanns Bardskers wegnne 3 mark danske, hand wor mester Hans skyldig bleffuen, for hannd haffde hafft wimage met hans quinde att forbinnde y hindis kranchet, suarede Esbernn, att hans hustru bleff inthid forbedrit aff hans legedom och gaff 15 tilkiennde, att hun stack sig først y synn fiinger paa en fiersings piigh, och ther gick hull paa fingeren, siiden slo samme kranckhett op fra fingeren paa then höyre haand och settis bagh paa hinndis venstre skulldre, och ther slo mester Hans hull paa, dog kunde hannd *thet* icke læge, sagde och Esbernn, att mester Hans hagde offuergiiffuit hinnde 20 well 8 vger, før hannd foer her fra, och kunde hinnde ingen raadt, kunde dannemend finde *hannom* for att vere nogit pligtig, sagde hannd sig att ville betalle. Ther om bleff Mester Lydke och mester Henrich hedenuüste till Esberns hustru att skulle forfare, om thennom kunde töckis mester Hans att haffue fortiennt nogen penninghe aff Esbern for syn vnage. 25 Efster the haffde samme quinde beseett, haffuer the saa sagdt, att Esbernn burde att giiffue mester Hans 1/2 daller, och ther mett lod Esbernn sig well nøge.

⟨Thyge N. aff Reffueleyett.⟩

- 30 Wor och tilstede Thyge aff Reffueleyet och tiltalede Gundil Niels Kalckslaeris och kiennde sig nest arffuing til halffpartenn thenn bolig, hun yboer, och *thet* effter thenn quinde, som Niels Kalckslaere haffde tilfornn, hannd sagde att haffue verit syn søster, suarede Gundill, hun kiendnis *hannom* icke nogen part ther wdj, och sagde, thenn tiid forne 35 Thygis søster war dødt, tha vor hand och the andre mettarffuinge forsamlede hoss Niels Kalckslare, tha møndede hannd thennom vd fra sig, baade for gaard och guodz, och gaff thennom 1/2 tde øll, for ther vor en ringe ting paa ferde. Ther til suarede Thyge, att gaarden er ther for wden.

Er *hannom* saa sagdt, att hand tage *met* sig synne brødre och søstre børn,
hand sagde att vere effter hans sødkene, som ere affdøde och vore mett
arffuinge mett *hannom*, och hannd och the eller theris formøndere møde
her paa raadhusid Quasimodo genitj mondag først komindis [10. april]
5 och tha gaa om, huess rett er, hand selff beuilgedit.

[183 v ubeskrevet]

[184 r]

⟨Borgeskab.⟩

- 10 Samme dag suore thisse effter^{ne} theris borgeskaff: Oluff Jennssen aff So-
beck mølle, *forloffuere* Hanns Skoningh, Albrit Jørenssen, *forloffuere*
Annders Kremmer, Peder Holst Schredder, *forloffuere* Thønnis Schreder,
Albrit Schotte, beuis inden 1 aar, *forloffuere* Sanner Barssebech, Peder
Huedbo, *forloffuere*, Willom Nacht, Hanns Ipssen, *forloffuere* Niels Søff-
15 rennssen, Hanns Blacky, *forloffuere* Willom Foer, Hans Skiindere, kom aff
Slangerup, schall føre sit vindrisbyrd tilstede inden Roskylldé marckidt,
forloffuere Knud Henrichssen, Peder Ipssen, *forloffuere* Niels Søffrennssen,
Søffrenn Skomager, *forloffuere* Rassmus Skomager, Hanns Middenthue,
att føre syn beuiiss tilstede om syn omgengilse inden eth aar, *forloffuere*
20 Adriann Kandegøtter, Claus Eyglerssen, att føre synn beuiiss tilstede
inden s. Hans dag midsommer først kommindis eller fløtte heden, *forloff-
uere* mester Lydke.

Bleff alluorligenn tilluarid, att saa mannge *her* er y byen end nw igen och
25 icke haffue suorid, att the fremkomme *met* theris beuiiss och suerie ne-
ste ting dag, saa frempet the ville *her* blifflue och were holldnne for tro
mend och borgere.

[184 v] Anno dominj 1564 thenn 13. dag martij, paa raadstuen
30 neruerinndis Annders Saxenn, Hans Nielssen, Casper Hanssen,
raadmend, Jacop Hannssen, byfogidt.

⟨Mester Balldtzers tiennere.⟩

Samme dag wor neruerinndis Jacop Grønn, tienindis mester Baltzer,
35 erckedeynn y Lund, och paa mester Baltzers vegnne tiltalid Effuerdt
Mattzen her samme stedtz och kraffde *hannom* nogen resth, som igen-
staar wtaff eth hundrit gyllden corrent, huilche eth hundrit gylden cor-
rennth Annders Wass skyldig wor for^{ne} mester Balltzer, som thenn dom

indehollder thennom er gannen emellom her paa Helssingørs raadhuss. Och berette for^{ne} Jacop Grønn sig att haffue werit her y byenn nogen føie tiid siidenn om samme rest, tha haffuer Effuerd Mattzens hustru Idde loffuid och tilsagdt hannom, att hun paa Annders Waszis wegnne 5 wille affbetalle for^{ne} rest, nar hun finge for^{ne} mester Balltzers breff och schriffuillsse ther om. Nw y dag hagde for^{ne} Jacop Grønn for^{ne} mester Balltzers breff her tillstede, wor ther fore begierinndis saadannt løffste att fuldgjøris. Tha haffuer for^{ne} Effuerd Mattzen nw loffuid och tilsagdt for^{ne} Jacop Grønn och sig her y dag forplictidt, att hannd then rest wille 10 affbetalle, och wor begierinndis respiitt till enn forsagdt dag att betalle och klartgiøre. Saa ere the ther om saa offuer enns komne, att for^{ne} Jacop haffuer giiffuit hannom en maanidtz dagh, som er fra thenne dagh och till Quasimodo genitj monndagh [10. april] først kommindis, och tha haffuer Effuerd Mattzen loffuid och tilsagdt att betalle for^{ne} mester 15 Balltzer eller hanns fuldmøndig her vij Hellssingør for^{ne} rest thenn dag aller siidst wden all vdermere forhallningh, och gaff Jacop synn haand ther paa *thet* att ville hollde och fulgøre vbrødeligenn y alle mode.

[1857] Anno dominj 1564 thenn 27. dag martij paa Hellszingør raad-
20 huss, neruerinndis *borgmestere* Henrich Monssen och Hans Pouilssen,
Annders Saxenn, Rassmus Hanssen, Hans Nielssen, Casper Hannssen,
raadmend, Jacop Hannssen, byfogidt, mett menige borgere och allmue
tha tilstede wor, forhanndledis thisse sager.

25

⟨1. ting met thennom baade.⟩

Oluff Hellessen paa en karls wegnne aff Giestedt wed naffn . . opbødt
Anndris Schottis huss paa Sannden, sameledis och Anne Kostalldtz huss
paa samme karls vegne.

30

⟨2. ting.⟩

Jenns Raffnn opbødt Boill Thoerss huss, staaenndis paa en kirckenns
iord och grund neden weed thenn gaard, Jørgenn Schomager nw yboer.

⟨4. tingh. Bennt Fiskeris gaardt.⟩

35 Beenntt Fiskere opbød thenn gaard *met* huss och iord, hand nu selff
yboer paa Kagehollmen, ligginndis synnden nest op till thenn gaard,
Oluff Ipsen Schredder yboer, och norden op til then gaard, Peder
Kempe iboer, och tilspurde for^{ne} Beenntt, om nogen wor, som kiennder

sig att haffue partt eller rettighedt y samme gordt wtj huess mode *thet* kunde were, att the wille *thet* tilkiende giiffue. Tha wor ingenn, som emod sagde, ey hellder tilfornn haffuer hafftt nogit emodt eller ther wtj att siige. Thj wor for^{ne} Beennt begierinndis, att hannd motte faa ⁵ *thet* beschreffuit wed etth vuildigt tings windne, saa tilmelldis thisse effter^{ne} borgere:

Hanns Skonningh, Knud Guldsmedt, Iørgenn Hannssen, Albritt Schred-
der, Oluff Hellessen, mester Jacop, Claus Friiss, Hanns Ollssen, Albritt
Kremmer, Lauritz Esberssen, Hanns Dauidssen, Rassmus Olsen Bager.
¹⁰ Huilcke 12 dannemend vdgiinge y beraad och strax igen indkomme
windnede samtligen thennom fulduitterligt were, att for^{ne} Beennt
Fiskere haffuer opbudit for^{ne} synn gaard 4 ting, saa som for er rørdt,
och ingen gennsiigillsse ther haffuer veritt emod y noger mode.

15

⟨1. tingh.⟩

Fredrick Leyll opbød paa Annders Vaszis vegrne then bygning hoss
kirckerøstenn op til mester Jacop, som Idde haffuer krambo y, iordenn
hører till kirckenn.

20 [185 v]

⟨2. tingh.⟩

Rassmus Ollssen Bager skødt mester Hanns Bardskers och hanns
hustruis skell och skudtzmall, huorledis the haffue thennom hanndlid,
thenn stund the bode her y byenn, finge gott vindnisbyrdt.

25

⟨Forbud paa weedt for øll och brødt.⟩

Samme dag tilluarede borgmester Hennrich Monnssen, att saa mange
borgere, som icke haffue faait then weed, the schulle haffue for kongens
øll the haffue brugdt och miell bagitt, er *thet* saa, samme weed er
thennom wduiist, och the wiide beskeed ther om, staar hannd nw paa
³⁰ rodenn, tha schulle the thenn icke hugge eller lade hugge, før the haffue
giiffuitt Jørgenn Seedsth her paa Krogen befalnings mand *thet* tilkiennde,
och huer vochte sig her wdj for schade.

⟨Om schatt stodt tilbage.⟩

³⁵ Samme dag ere the fremkallede saa monge tilstede wor aff the borgere,
som haffue loffuid for the penninghe till madskatt, och thennom er for-
holldit, att megen skatt staar end nw igenn, som skulle verit vdgiiffuen
forganngen s. Mortens dagh, och kemmeneren kannd then icke be-

komme. The wille ther fore were fortenckte att wdlegge penninghe att betalle *met* och fuldgjøre theris løffe etc. Tha haffue samme borgere suarid och vore begierinndis, att the, som igennstaae mett schatt, motte straffis offuer, som er tilforn affsagdt then 5. dag martij nest forledenn,
5 och the, som igenstode, bleffue fremkallede epter schatte bogenn att vndgellede samme straff, dog haffuer forne mend thennom benaadet, dog schulle the alle betalle inden asten etc.

⟨Hans Hannsen, Thwe.⟩

- 10 Bleff samme tiid tilkiennde giiffuit, att Hanns Hannsen och Thue haffue ladit thennom leye wd paa kong. mats. skiiib aff Huedbe och haffuer iche betallid theris schatt eller anden redelighet.

⟨Borgeskab, Lauritz Schriffuer.⟩

- 15 Samme dag suor Lauritz Hannsen Schriffuer sitt borgeskab och gjorde synn borger eedt, som seduonligt er. Hans forloffuere Oluff Hellessen, att hannd schall schatte och beuiisse sig y all lydighet som en hørszom borgere wdj try aar om och siidenn sware sellff.

- 20 [1867] ⟨Peder Iennssens iord maalldt.⟩

Samme dagh bleffue thisse epterne borgere wdtagnne till tinget maalle thenn Per Iennssens iord, hannd kiøbte aff Hilliggestus, som før tilhørde Annders Bye och hanns hustru Citzze, ligginndis y Barabra Sommerløffis strede østen op till Lauritz Themermanndz gaardt, som ere:

- 25 Hanns Skonningh, Oluff Hellessen, Jørgenn Hannsen, Albritt Schred-der, Rassmus Olsen Bager och Matz Laurssen, Saxe Clemmidssen, Lauritz Schriffuere.

Saa er samme iord i bredenn vd till stredit aff øster och y wester maa-

- linndis fra thet gamle huss, som staar paa Oluff Sommers gaard, och
30 indtill Lauritz Themmermand hiørnestollpe er hun 44 allne siellandske, item y lengdenn fra stredit och op till thenn iord Peder Iennssen før til-hørde, som hannd kiøbte aff Ludze Gregoriussens, aff nør vdi synnder mollinndis er hun 44 allnne siellanndske.

- 35 ⟨Konngens breff om follch att vdt giøre her aff byen.⟩

Samme dag bleff lest for menige mannd eth ko. mattus. vor naadige herre konning Fredrichs then 2. breff indehollinndis hans kongelige mats. alluorlige befallningh, att schulle wdgiøris aff Hellszingørs bye thi

gode raske karlle aff borgernne, the som ere well gherustede, hans kongelige matts. vill thennom bruge paa hans naadis orlogs skieb, thisligist mett thennom enn borgemester och enn raadmand her aff byenn att møde wdi Kiøbennhafn anden sönndag nest epter paaske først kom-
s minde [16. april] vden alld forsømmilse wnnder hans konge. matts. heffnn och wrede. Theris naffn, som tha ere wdkeyste wduiiser thette tilsatte zedill.

Och forthi enn partt aff thennom wore tha icke hiemme, men wdhe paa theris forhuerffning och biergniing er om thennom, som borte vore, saa
10 sagdt, at huess aff thennom spør slig tiender, før hand kommer hiem, och for then skylld hollder sig her fra och ey møde will, then skall holdis for kongens wtro mand och icke annsees erlig epter thenne dagh, vden hand louglige forhiindris aff siugdom eller anden skelligh orssage. Item till theris wdredning schall huer giiffue helten saa megen schatt, som hand
15 gaff nw y aar, och then vere vde och anthuordis Rassmus Hanssen y hel-
lige dagene att siidste vñder høgiste faldzmol.

[186 v ubeskrevet]

20 [187 r] Anno 1564, Quasimodo geniti monndag, som wor thenn 10.
dag aprilis paa Hellszingørs raadhuss, neruerinnidis *borgmestere* Henrich Monssen och Hanns Poulsen, Annders Saxen, Jacop Hannssen, byfo-
gigt, Rassmus Hanssen, Hans Niellsen, Casper Hannssen, raadmennd,
mett menige borgere, som tha tilstede vor, bleffue thisse sager for-
25 hanndlede.

⟨2. tingh.⟩

Fredrich Leyll paa Annders Wassis wegnne opbød thenn boligh nest
op till kirckerøsthenn hoss mester Jacop Bardsker emod Steengaden.

30

⟨3. tingh.⟩

Jenns Rassmussen opbød Boill Thoerss huss.

⟨1. tingh.⟩

35 Jacop Hannssen opbødt thenn gaard Mattz Allder ybode mett huss och iord ligginndis neder bag op til *borgmester* Hans Pouilsens gord, huilkenn gaard Michil aff Egebech lod opbiude, thi Moens Skomager haff-
uer thenn kiøbt.

〈2. tingh.〉

Oluff Helleszenn paa en karlls wegnne aff Grestedt opbødt Andris Schottis gaard och Anne Kostalldz huss paa Sanden.

5 〈4. tingh.〉

Ennd paa Rassmus Skomagers wegnne opbød Oluff Hellesen thenn gaard Hanns Ipsen yboer, som Niels Skouffogidt tilhörde, och schulle samme gaard y dag verit skött til for^{ne} Hanns Ipsen, men forthi att Niels Skouffogit icke selff mötte, er *thet* opsatt till neste ting dagh.

10

〈4. tingh. Boill Baggens huss och iord sködis till Franndz Schriffuere.〉 Jacop Smed, som haffuer Boill Baggens dotter, opbød then boligh mett huss och iordt Boill Baggens ybode, østhen för kirckerosten nest op till Franndz Schriffuers gaardt, huilcken bolig mett huss och iord Jacop 15 Smed tha skötte fra for^{ne} Boill Baggenss, hinndis børnn och arffuinge och til erlig mand Frandz Laursen Schriffuer, hans hustru och aruinge att nyde till euerdelige eye. Bleff schødet stadfest aff Fredrich Leyll, Saxe Clemidssen och Willom Skotte. Rassmus Hansen, raadmand, annammede schødit paa Frandzis vegnne.

20

[187 v] 〈Rassmus Kongis gaard sködis till Boill Baggens.〉

Samme tiid wor nerwerinndis Hanns Nielssen, raadmand, gaff tilkiennde, att nogen tiid siidenn 〈then 14. februar 64 anno, nu nest tilforn〉 annammede hand sköde paa Rassmus Konngis gaard, huilcken

25 Rassmus Hanssen skötte till hannom paa for^{ne} Franndz Schriffuers wegnne, och nw y dag aff Frandz Schriffuers møndige befalningh skötte Hanns Nielssen for^{ne} Rassmus Konngis gaard met huss och iord fran Franndz Schriffuere, hans hustru Benthe och alle theris arffuinge och till for^{ne} Jacob Smed paa Boill Baggenss wegnne och alle Boill Baggens 30 arffuinge till euerdelige eye. Schødit stadfeste Rassmus Ollsen Bager, Oluff Ipsen Schreder och Oluff Böckere.

〈3. tingh.〉

Rassmus Ollsen Bager skød mester Hans Bardskers och hans hustruis 35 skudzmoll, finge gott windnisbyrd.

〈1. tiingh.〉

Hanns Dauidssen Slagtere skød sit skell for menigge manndt, huorledis

hand haffuer hanndlid mod nabo och gennbo, och om nogen haffuer
hannom att beskylld y noger mode. Hand fitch gott vindnisbyrd.

⟨1. tingh. Peder Søffrensen.⟩

- 5 Oluff Schredder och Peder Hollst kallede Peder Søffrennssen Schredder
for wquems ord, hannd haffuer ladit sig høre vdi mod skrederne.

⟨1. tiingh.⟩

Samme tiid tog Henrich Monssen, borgmester, første tingh paa Per Søff-
10 renssen for gelld.

⟨Att offuerføre.⟩

Samme dag tilluarede borgmester Henrich Monssen, att ingen schall for-
driste sig till att føre nogen offuer her fra byenn, ehuo thet kand vere och
15 ehuedenn hannd er kommen, huad hellder hand er kynndt eller vkynd,
før end thet er giiffuit øffrigheden her tilkiennde, wnder hoyeste straff att
wndgelde, som før er tilluaridt.

⟨Om tyst øll att sellge.⟩

- 20 Sameledis ingen schall sellge tyst øll epter thenne dag dyrere ennd pott
tystøll en skilling danske, huo thet gör, hand haffue forbrutt till kongen
och byen saa megit tystøll, hannd haffuer att eye, och siiden bøde som
en wlydig. Huo ther paa icke kand hollde sigh, hannd lade thet bliffue
wkiøbt.

25

[188 r]

⟨Om skørskt follck.⟩

Item gaff Jacop Hanssen tilkiennde, att paaklagis megen whøffuiskhed
att bedriffuis baade anden stedz her y byenn saa well som paa Kageholl-
men, ther fore tiluarede hannd, att huer schal were her wdi fortennckt,
30 som hannd icke will straffis ther fore som vedbør, och huo som sellger
tystøll eller anden ware till slig skørskt follck och borger thennom thet,
the kreffue thennom selffue, och icke faa nogen rett offuer thennom her
epter.

35

⟨Mester Lydke, Jørgen Hansen bleff rodemester.⟩

Samme dagh wor neruerinndis mester Lydke, bardsker, och affsagde sig
mett sitt roodemester embede och Jørgen Hanssen fitch befallningh att
tage ware y then sted en tiid lanngħ.

〈Thorkill Bager.〉

Thorkill Bager begerde att bliffue borgere, och *hannom* forlagdis att hente sit egte breff, der som han föd er, paa *thet bagernis* skraa icke maa forkrenckis, och fly sit windnisbyrd tilstede, huorledis hand haff-
5 uer skickit sigh, *thet* förste hand kand *thet* bekomme och faa tha suar.

〈Oluff Ericksen Schreder.〉

Oluff Erichssen Schredder begerede och att bliffue borger, *hannom* er y liige mode forlagdt om breff och vindnisbyrd att føre tilstede thil pindze
10 dags tiide nw nest kommindis eth aar, som er anno 1565 [10. juni].

〈Sannder Draffuer.〉

Wore och neruerinndis Hans Dauidsen och Villom Schotte paa Sander Draffuers wegnne, begerede Sannder motte bosette sig *her* wdi byenn
15 igen, wille hannd rette sig och hollde sig anderledis *her* effter, ennd hand *her* till dags giortt haffde. *Thet* bleff *hannom* samtocht, dog saa hand for-
plichtede sigh, huess hand fiindis *her* epter y saadan bröst, som hand er
tillforn funden wdi, will hand strax sellff viige byen och icke bruge gode
folchis bønn for sig vdermere och siiden aldrig mere hmidt att komme.

20

Wor och neruerinndis Suend aff Reffueleyit, wor begierindis, at thenn
sagh hand haffuer att handle mett Gunder Klockslaris om *then* anpartt,
hand siiger sig at haffue y *then* bolig, hun ybode, motte opstaa till en
anden tiid, och gaff tilkiende, att hues mettarffuinge ere iche tilstede,
25 men y kongens forfalld.

[188 v]

〈Jacop Grønn.〉

Samme dag wor neruerinndis Jacop Grønn tiennindis mester Baltzer
Jacopsse, erckedeynn y Lund, och tiltalede Effuerd Martzen her samme
30 stedtz, kraffde *hannom* nogen rest, som igen staar aff eth hundrit gyll-
den correnntt, Anders Wass wor mester Balltzer skyldig, huilchen
samme rest Effuerd Martzen haffuer loffuid att betalle och fuldgjøre
for^{ne} mester Baltzer till thenne dagh, som *her* tilfornn finndis indschreff-
uit. Ther till suarede Effuerd Martzenn, hand icke hagde befallning aff
35 Annders Vass then att betalle, ey hellder hagde nogen foruariingh aff
hannom, att hannd syn betalning igenn bekomme skulde, dog vor for^{ne}
Jacop Grønn begierindis, hand skulle fuldgjøre sitt løffste och synn egen
forpligtningh. Tha haffuer Effuerd Martzen sig forpligtid y dag paa

ny paa syn ere och loffue att wille stille mester Balltzer nøgactligen tilfredtz inden dag 8 daghe nest komminde och endeligen haffue *thet* y hans miinde wden all wiidere forhalningh effter thenn dagh etc., som then forzegllde beuiiss indehollder, Jacop Grønn ther paa haffuer.

5

⟨Jacop Buss om Denus Frandtzosers guodtz.⟩

Samme dag vor och neruerinndis Jacop Buss Kleynsmedt, mett en mand boenndis y Hellszingborg wed naffn, att forhandle om nogit guodtz, som er tilsalldit eth piige barnn ved naffn . . effter en gammill bøsseskøtte, 10 døde *her* y byenn ved naffn Denus Frandszoszer, huess arffuing hun wor som Jacop Buss och sagde, ey hellder nogen *andet* *her* aff uiste, och som the sagde, vor hun Denusis dotter dotter, huess moder hed Karinne, hiindis fader hed Jørgen Weffuere och bode y Kiøbennhaffn, och forthj icke er fulduitterligt, om forne piige barnn er rett arffuing till 15 samme guodz, paa *thet* guodzid icke skulle hedenleggis och forderffuis er samtocht, att Jacop Buss shall samme guodz till sigh arname, huilchit forne piige selff begerede oc beuilgede, dog saa kommer nogen anden arffuing der til inden aar och dagh, schall hannd suare der til och *thet* wdrette, kommer ingen, schall hand holde same guodz forne piige 20 barnn till gode, och nar hun opuoxer och giiffuis y mandz wolld, *thet* igenn tha til hinde vdlegge, effter som *thet* fiindis y schiifste bogenn indschreffuit, huilchit hand loffuede att fuldgjøre och ther til wille stille nøgactig borgen ther fore.

25 [189 r]

⟨Frandz Bager och Geertt Pottemager.⟩

Samme dag wor och neruerinndis Geertt Pottemager, induoner y Lanndzkronne, klagligenn gaff tilkiende, att Franndz Bager hagde ladit arrustere nogen penninghe, hannom tilstod aff Niels Iennssen, och *thet* paa enn manndz wegnne wed naffn Mattz Lolle boenndis vdi Ny-30 sted y Lollandt, som kraffde paa nogen gelld effter salig Eybler Stenhugger, hand vor hannom skyldig och beløb 40 mark 4 s. effter hans breffuis lydilsze, som Frandz Bager hagde *her* tilstede wdgiffuit aff borgemester och raadt y Nysted vnder dato 64. Saa haffuer och Franndz Bager før talld paa samme gelld till Annders Kornne anno 62 then 30. 35 nouembris effter forne Matzis fullde macht, huilchen indehollder icke mere om forne gelld end ved pass 24 mark. Thj tilspurdis Frandz Bager, om hand ville lade sig nøge mett then summa, thett første machts breff indehollder, som er 24 mark, huor till suaredes velluilligen ja (och sagde

nogit bedre att vere end inthidt) och the penndinge, hand haffuer ladit arrustere for Geert, beløb 12 mark, thennom behollder hannd y betallning paa for^{ne} 24 mark och søger the anndre hoss the andre Eyler Stenhuggers arffuinge.

5

〈Matz Iude och Annders Bagge.〉

Ennd samme dag wor neruerinndis Mattz Jude y Sellistorp y Skaane, som er welbyrdig frw Anne Oluffsdotters tienne til Krappetur, haffuindis en beseygldt fuldmacht aff for^{ne} frw Anis fogit wed naffn Mauritz Fynnbo, effter huilcken samme fullde macht hand paa Mauritzis wegnne tilltalid Annders Bagge paa hans hustruis Karinis wegnne for enn trolldoms sagh, hun er berøfft mett aff en quinde wed naffn Boill Andersse dotter, som bleff brenndt ved Lugude heridtz tingh for troldom, hun hagde bedreffuitt och forgiort for^{ne} Mauritz Fynnbo, huor wdj Karinne Baggis och en quinde ved naffnn Margrete Jennsis paa leyidt (som bleff och brennd) vore delachtige att giøre samme dieffuillskab och vore y raad och gerning mett for^{ne} Boill Annderse dotter, som hun hagde sagdt effter nogen breffuis lydillse for^{ne} Mattz Iude her tilstede hagde, indehollinndis, att for^{ne} tre quinder haffue hafft tilhobe viidt jord, døde mendz beenn, viillt løge frø, tørtt hugorme skiind, som the mole y en peberquernn etc., suøbitt tilsamen och ther offuer leste och brugit theris trøldom och dieffwelskab, och thet samme haffde Boill Andersse dotter satt y weyen for Mauritz Fynbo och hannom ther effter wedderforis allt onntth, siiden haffde Boil Andersse dotter brent samme dieffuiskab och thet luchhede gantske illde, som y samme breffue viidere indeholldis etc.

[189 v]

〈Annders Klemmidssen.〉

Och effter samme breffue sagde for^{ne} Matz Iude sig att wille tilltalle och till rette forfølge for^{ne} Karinne Anders Baggis paa Mauritz Fynbois wegnne, saa lennge samme breffue ved macht vere kunde. Tha tillsuarede for^{ne} Annders Bagge attpurde Mattz Iude, for huess skylld thenn quinde Boill Andersse dotter bleff først paagreben, suarede Mattz for Annders Klemidssens skylldt.

Item lod Annders Bagge lesse eth sognne windne vdgiiffuit paa . . indehollinndis, att hans hustru Karinne haffuer ther werit och hafft synn omgengillsse som eth erligt follch, men aff then sogenn Annders siidst bode wdj hagde hannd iche vindnisbyrdt.

Item Annders Bagge (y synn hastmodighet) bødt lough for synn hustru en gong, anden gong, tredie gongh.

Matz Iude sagde sig att ville beuise mett mange follck, att ther Mauritz laa y then kranckheden, hand forföllger forne Karine Baggis for, tha vor 5 hannd paa then ene siide som en hugorm.

Sagde och Annders Bagge, att hannom er foresagdt aff the folck, then Boill haffuer tienntt, hun icke wor fulduittigh.

〈Om windnisbyrdt.〉

- 10 Thillspurdis Mattz Iude, om hand haffde andre windnisbyrdt end nu wore hørde, som vor the breffue, hand fremlagde, eller om hand viste sig flere windne enthen met breff och segill eller leffuinde röst att bekomme, end hand nu hagde tilstede och hagde omtalldt. Suarede hand ney, men huordan Mauritz vor hand laa ville hannd føre beuiss om.

15

〈Om loug att giiffue elle(r) 16 mendtz siigillsse.〉

Sammeledis tilspurdis hannd, om hand will stedhe Annders Bagge till loug, epterthi hannd biuder sig till loug paa syn hustruis vegnne for thenne sagh, eller hannd vill vnde hannom, att hand maa giifue sagen

- 20 paa 16 vuilldige mendt ther vdinden att grandske och forfare, huess rett kannd were. Suarede Mattz, hand vill stede hannom huilkit hannd selff begerer.

Tha haffuer Annders Bagge effter sitt beraadt sagtt, hand vill giiffue sagen y 16 mendz hennder, som ere begge parter wuillde, och ther epter 25 hans hustru att vndgiellde, huess gud thennom skiuder y siinde att affsiige, och the mett rette forsuare kunde. *Thet* samtochte Matz Iude.

[190 r og v ubeskrevet]

- 30 [191 r] Item the 16 mennd, som ere wdagnne att granndtske och forfare vdj samme sagh, ere thisse effterschreffne, Hanns Skoningh, Oge Pouillssen, Jørgen Hannssen, Mattz Laurssen, Jørgen Thermermand, Jørgenn Keysser, Jens Krogemager, Rassmus Ollsen Bager, Oluff Hellessen, Saxe Clemmidssen, Rassmus Nielssen Schomager, Søffrenn 35 Schomager, Hanns Dauidssen, huilcken bleff dødt, och y hans stedt kom Thorluff Bagge, Lauritz Schrifuer, Oluff Ipssen Schredder, Hanns Ipsenn.

〈Matz Iudis breffue.〉

Thisse for^{ne} 16 mennd haffue eskid och begerid, att for^{ne} Mattz Iude wille lade bliffue her, huess breffue hand haffde *her* y dag ladit lesze for menige mand, huilchit hannd haffuer giort och anthuordit frann sig
 5 thisse effter^{ne} breffue, først eth breff wdgiiffuitt aff Lauritz Hannssen y Atterup wnnder datum 1564 2. dagen februarij indehollinndis først nogen vindnisbyrd, att Anders Bagge vor louglig kalldit att møde Mauritz Fynnbo y rette for thenne sagh mett nogen andre vindnisbyrd y same breff vnder dato 63 10.nouembris vdgiiffuit, som haffue vundnid
 10 the ord for^{ne} Boill Andersse dotther haffuer bestaaid om Karinne Baggis. Item end eth breff indehollindis Her Alle Ionssens vindnisbyrd, sogneprest till Grøndby, hand haffuer wundnid om Boill Andersze dotters bekenndillsze, hun haffuer bestaaid om Karinne Baggis, och samme breff forseglid mett hans signete och hans egen hannd vnderschreff-
 15 uit vnder dato. Item the 15 mendz dom wnder dato 1563 then 24. nouembris, som haffuer dørmt Margrette Jensis paa leydt.

Bleff och samtocht, att Matz Iude skal møde thenn mondag nest epter hillig trefoldighet søndag nest komindis, [29. maj] och tha the for^{ne} 16 mennd att møde om wiidere besked att forhandle paa thenn
 20 tiid, som the thiss emellom ther om till ens vorde kunde.

Thisligist schall och Annders Bagge møde samme dagh mett breff och beuiissning aff thenn sogenn eller herrid, hand før ybode vtj Skaane, huorledis hand och hans hustru haffue hafft thennom, then stund the ther wore bosiddinndis.

²⁵ [191 v] Anno domini 1564 monndagen Cantate, som wor then 1. dag may paa Hellssingørs raadhuss, nerwerinndis borgmester Hans Pouillssen, Annders Saxenn, Hanns Nielsen, Casper Hanssen, raadmend, Jacob Hannssen, byfogitt, mett menige borgere och allmue tha tilstede
 30 vore forhanndledis thisse sager.

〈3. ting. Bode.〉

Oluff Hellessen paa thenn karlls wegnne aff Grestedt opbødt thett huss Anndris Skotte yboer paa Sannden, end opbød hand thet huss Anne
 35 Kostalltz yboer.

〈3. ting.〉

Fredrick Leyll thet huss wed røstenn hoss mester Jacop, som Annders Wass tilhørde.

⟨2. ting.⟩

Casper Hannsen paa Mickils wegnne aff Egebech opbød Mattz Allders gaard, Hanns Pouillssen haffuer ther y att siige for gelld.

5

⟨4. ting.⟩

Iens Raffnn opbød Boill Thorss huss.

⟨2. tingh.⟩

Hanns Dauidssen skødt sitt skell, huorledis hannd haffuer sig handlid,
10 om nogen haffuer hannom skylld. Hand fitch gott vindnisbyrd.

⟨1. ting.⟩

Theus Rebslare skød sitt skell, huorledis hannd haffuer handlid mod
nabo, gennbo, thisligist suarid raademesterne, nar hannom tilsagdis
15 om nogen tønnge att gjøre. Fich gott vindnisbyrd.

⟨4. ting.⟩

Rassmus Ollssen Bager skød mester Hans Bardskers och hans hustruis
skiell och skudzmoll, som fløtte till Olborg, huorledis the haffue frem-
20 dragit theris omgengillsze, thenn stund the bode her y byenn. The finge
baade gott windnisbyrdt, och Rassmus fitch thet beschreffuitt.

⟨2. tingh.⟩

Item Peder Holst Schreder paa alle skredernis wegnne kallid Pether Søff-
25 renssenn for wquemsord, hand gaff thennom y laugs huss.

[192 r]

⟨Om hunde.⟩

Samme dag bleff tilluarid, att ingen hunde shall tilstedis att løbe y mar-
kenn eller wdt att skoffuenn, enthen byrde drenge eller andre, wnder
30 skade att liide ther fore.

Bleff och tilluarid, att ingen shall stede synne thiuffne eller byrde drenge
att bryde aff suyne styer, pager, gerde eller andet saadannt och bere
hiem att brennde wnder thenn straff att vndgelde før er meldt.

35

⟨Michill van Suich, Michil Schreder.⟩

Samme dag wor nerwerinndis Michil van Suich, hopmand for konng.
matts. draffuanter, som her y byenn nw ere ligginndis, gaff tilkiennde

nogen trette att vere skeed til Michil Schreders emellom hans hustrw och tre drafuanter, aff huilche en hed Christoffer, som nw vor tilstede, och hun hagde giiffuit thennom vquems ord och skellid thennom, att the skulle haffue staalid en sölffskaal fra hinnde, som hun sagde, hun
 5 hagde mist, men the sade ther inde och drucke, dog fanndes samme skaal y husid hoss hinde, och the iche hagde, wor hand begierinndis gode raad, huad her vdi gjøris kunde, suarede Michil Schreder, hans hustrw hagde icke skellid thennom etc., men nogen ord hagde the sa-
 men, saa hun fich eth mundslag, och hun bød thennom vd mett en de-
 10 genn for døren etc. Bleff saa forhandlid, att Michil Schreder paa syn hustruis vegnne gjorde samme drafuinters orssage, att hand och hans hustru iche viste andet mett thennom en gott och erligt. Thisligist att tage dannemend och gode karlle paa baade siider och forligis indbyrdis,
 huilchit the paa baade siider samtochte.

15

(Per Smedtz affkald aff Niels Christenssen.)

Samme tiid vor neruerindis Oluff Ipsen Schreder mett fuldmacht aff Niels Christenssen y Plegillt och gaff Peder Smed, som kom aff Har-ridzhey ett fullt och fast affkalld for forne Niels Christensens møerde, 20 som hannon kunde tilfalde y iordguodz och indhau guodz effter hans moder Bente Smedtz, rørindis och wrørindis, inthid vndertagitt y noger mode vrøggeligt att blifue til euig tiid for fødde och wfødde paa baade siider epter thenne dagh.

25 [192 v]

<Grøne schotte quindis mandt. >

Samme dag vor neruerinndis Jørgenn . . som hagde then gamle offuer-lendiske quinde Barabra och wor begierinndis, hand motte faa aff huess guodz, hannon met rette kunde tilfalde nu, endog hun død vor, oc hand 30 iche tha vor tilstede. Suarede hans suoger Andris Skotte och mente iche att vere hannon nogit guodz pligtig, epterti hand forlod hinde och tog fra hinnde, ther hand hagde burdt att staa by met hinde. Ther om ere the saa til ens vordne, att the ville tage dannemend offuverinndis paa baade siider och gaa sammen, huess the thennom emellom forhandlede, ville the aldelis lade thennom nøge mett, och forne Jørgenn bad Oluff Hel-
 35 lessen och Rassmus Skomager paa syn siide, Andris bad Hans Daudissen och Iørgen Keyser.

Samme dag bleffue thisse eptern mend vdtagnne att maale thisse eptern jorder: Thorluff Bagge, Søffren Muere, Jenss Krogemager, Oluff

Hellessen, Lass Esberssen, Niels Iennssen, Oluff Bøcker, Rassmus Olsen Bager, Frandz Perssen, Lass Bendzenn, Hans Dauidssen, borgmester Hans Poulsen, Anders Saxen, Jacop Hansen, Casper Hansen.

5 ⟨Bent Fiskeris gaard.⟩

Item maaldis Bennt Fiskeris gaard, hand nu yboer paa Kageholmen, huilchen er paa begge ende y breden 22½ alne aff synder y nøer, item paa lengden aff øster y vester 72½ alne fra gaden molindis.

10 ⟨Hans Skonings haw.⟩

Item samme mend maalde Hans Skonings hauffue ther hoss liggindis, huilchen er y bredenn til gaden 16½ allne, breden oppe vdj 17½ allne, item lengden 68 allne.

15 ⟨Per Smedtz gaardt.⟩

Samme mend mollde Per Smedz gaard, som kom aff Haridzhey, bag Iørgen Rebslaris gaard, huilchen er y bredenn til gaden 15 alne 3 quarter, breden oppe vdj 16 alne, item lengden 46 allne.

20 ⟨Rassmus Bosens gaardtt.⟩

Samme mend vurderede Rassmus Bosens gaard paa Sudergaden met huss och iord for 80 mark danske.

⟨Gertrud Lass Hansens bygning.⟩

25 Samme mend vurderede then gaard, Gertrud Lass Hansens ybode, bag hoss mester Jacop och er iche vden bygningen paa samme gaard wurde rit for 220 mark danske. Item hindis brøggende for 18 mark.

[193 r] Anno 1564 thenn 3. dag may paa raadhusis neruerinndis borg-
30 mester Henrich Monssen och Hans Poulsen, Anders Saxen, Jacop Hansen, byfogit, Rassmus Hanssen, Hans Nielssen, Casper mett nogne aff borgernne.

⟨Knud Deynn.⟩

35 Samme dag wor neruerindis Knud Deynn fra Halssness tiltalid Anders Schreder for gelld, hand haffuer forstracht hannom och Magdelenne Kremmers sønner epter handschriffters lydilsze, huor fore hand haffuer til vnnderpantt for samme peninghe the iordebreffue paa thenn gaard

Anders Schreder nw yboer. Samme sagh er opsatt till mondagen nest effter trinitatis söndag först kommindis [29. maj], att the tha møde paa baade siider y rette, och effter forne Knud Deyns begieringh giorde Jacob Hanssen, byfogit, forbud paa thenn gaard Annders Schreder yboer,
 s att ingen schal ther befatte sig ved enthen for pant eller kiøb, før Knud Deyn vorder ther fraskilld. Annders Schreder forplightede sig paa syn ære att møde samme dag y rette vstenffdt och tha at vndgelde rett.

⟨Om folch att offuerføre.⟩

- 10 Samme dag bleff strengeligenn forbudit och tiluarid, att ingen skall føre nogen offuer, huo hand er, vden øffrighedens minde och vidskab ved then straff før er melld.

⟨Att vere aff by om natten.⟩

- 15 Sammeledis att ingen maa fare aff bye och blifue vde om natten wdens øffrighedenns willie, vnde(r) før tiluarid straff.

⟨Om mynt att icke straffe.⟩

- Bleff och aluorligenn paamindt att ingen skall straffe konngens mynnt,
 20 som nw er vdgaaenn, huer vase sig for skade, som hannom selff macht paaligger, och hand iche vill straffis epter konge mats. breffuis lydilsze, szom før haffuer verit lest her til tinge.

⟨Kongens breff om klipinge att laane.⟩

- 25 Item att huer lade fremkomme then schatt, hand er taxerit for, som er klippinge att laane konge matt. epter hans naadis breffuis lydilse, som vor lest neste tingdag tilforn, vor then 1. may, och then att vere vde alde-lis inden dag 8 dage vden ald vndskylding.

- 30 [193 v] Item ennd samme dag bleff thisse mend vtagne att maale thenn Franndz Schriffueris iord, hannd kiøbte aff Boill Baggens, mod thenn østre kirckerøst hoss forne Frandz Schriffuers gaard ligginndis, som hannd nw selff yboer, som ere: Henning Jonnssen, Hans Skonning, Oluff Hellessenn, Jørgenn Hannsen, Søffrenn Muere, Jørgenn Temmermand,
 35 Mattz Laurssenn, Rassmus Olsen Bager.

⟨Frantz Schriffuers iord kiøbt aff Boill Baggens.⟩

Saa er szamme iord y synn bred paa thenn westre ennde till gadenn mod kircherøstenn 16½ allnne.

Item lenngdenn molldtt aff øster y wester paa baade siider er 62 allne 1½ quarther.

Item bredenn paa thenn østre ennde nedre wdj er 14 allnne 3 quarther siellandske.

5

⟨Rassmus Konngis gord.⟩

Item szamme tiid mollde for^{ne} mennd thenn iord, szom Rassmus Konnge paabode, ligginndis mellom Henning Ionnszens och Iørgenn Hanszens gorde y preste gadenn. Och er hun y bredenn till gaden paa 10 thenn østre ennde 15½ allnne. Item lenngdenn fra gadenn op till smedie laus iordtt er 60 allne. Item bredenn paa thenn vestre ennde op til szame laus jord er 14 allnne 1 quarther siellanndske.

[194 r] Anno 1564 thenn 8. dag may paa raadhusid neruerinndis borg-
15 mester Henrich Monssen, Anders Saxenn, Rassmus Hanssen, Hans Niel-
ssen, Casper Hannsen, raadmennd, Iacop Hannsen, byfogidt, mett
menige borgere och allmue tha bleffue thisse sager forhanndlede.

⟨1. tingh.⟩

20 Lauritz Esberssen opbød thenn bygning, hannd selff wdj boer, imod strannden, om nogenn haffuer ther y att siige, och samme tiid skødt hannd sitt skudzmoll till menige mand, huorledis hannd haffuer hanndlid sig. Vor y dag første ting met begge parter. Hand fich gott windnis-
byrd, och om gaardenn wor ingenn emodsiigillse.

25

⟨1. tingh.⟩

Jacop Krogemager opbødt thenn bygningh, hannd sellff yboer, paa hiørnid mod salig Jenns Ipsens gaard.

30

⟨3. tingh.⟩

Jacop Hannsen paa Mickills wegnne aff Egebeck opbødt Mattz Allers gaardt mod strannden. Oluff Hellesen modsagde for gelld.

⟨4. tingh.⟩

35 Oluff Hellessenn opbød *thet* huss Andris Schotte yboer paa Kagehol-
men och Anne Kostalldz huss, begge iorderne hør till kirckenn.

〈4. ting.〉

Fredrich Leyll paa Annders Wassis wegnne opbød thenn bolig paa hiornid hoss kirckerøstenn, som Idde Effuerdz haffuer syn krambod wdj hoss mester Jacop och er *thet* icke vdenn bygningen, hand haffuer op s budit, iordenn tilhører kirckenn.

〈1. ting.〉

Monns Rassmussen skød sitt skell, om nogenn ved hannom att beskylld
eller wed anndet met hannom end erligt och gott, fitch Gott vindnisbyrd.

10

〈2. ting.〉

Theus Rebslare y liige mode skød sitt skudzmoll till menige mand, fitch Gott windnisbyrdt.

15

[194 v]

〈Om klippinge.〉

Samme dag lessdis for menige mannd thuendne konnge matts. breffue om klippinnge att annamme och hollde genge och geffue, efter som 20 hans ko. matt. haffuer ladit thennom mønte och wdgaa, regnindis tre mark for en daller, som almindelige pleyer att vere seduonnligtt *her* y riigitt, och huer sellge synne ware icke dyrere for klippinnge end annden møntt wnder liiffs straff att vndgelle, och ther hoss hans naadis alffuorlige befallningh om en gallie *her* y byen strax att opreygsse saadanne 25 laster att straffe vdj, huilchit och saa sked er.

〈Om tørfhue att graffue.〉

Samme dag bleff tilluarid, att ingenn skall graffue eller lade graffue no-
genn thørfhue eptær thenne dag, wdenn hand haffuer *thet* y minde aff 30 slottzherrenn, sammeledis att huo som maa graffue, the skulle lade graffue skellige, som the icke wille liide tilltalle ther fore om anderledis beiindis.

〈Vogne oc anden arbeyde afflyust om søndage oc hellige dage.〉

35 Bleff och samme tiid forbudit, att ingen skall effter thenne dag brwge vogne att age wedt eller andet mett, ey hellder andet arbeyde att bruge eller lade gøre om sønndage eller andre hellige dage, nar messe och gudz tienniste holldis y kirckenn wnnder sit falldzmoll att wdlegge.

〈Knud Henrichsen oc en drauanth.〉

Wor och neruerindis Steffenn Draffuanter tiltalede Knud Henrichszenn for nogen trette thennom vor emellom kommen for eth vindue bleff vdsagit y en bolig, forne Steffen ybode hoss Knud Henrichssen, och
 5 Knud Henrichszens hustru hagde *thet tillagdt samme Steffen*, och som hand sagde, skulle hun tald vquems ord paa hannom.

Bekennde Steffenn, att Knud hagde hafft bud hoss *hannom* om hussleye, hagde hannd suarid, hand ville betalle *met* lodt och krudt. Thill enn wenlig forligilsze haffue the samtocht paa baade siider att wille tage
 10 til thennom gode mend och ther om forenis indbyrdis vden nogen widere rettergangh, huilchit the paa baade siider samtochte, och Knud Henrichsen giorde Steffens orszage, att hannd eller hans hustru iche wed *met* *hannom* andet end erligt och gott y alle maade.

15 [195 r] Anno 1564 thenn 23. dag may paa raadhusid, neruerindis *borgmester* Hanns Pouillsen, Annders Saxenn, Rassmus Hanssen, Hans Nielsen, Casper Hanssen, raadmend, Jacop Hanssen, byfogitt, mett menige borgere och allmue.

20 〈Om øll att brøge.〉

Tha bleff lest konngens breff for menige mannd om 60 lester øll att brøggis her till *hans naadis* orlogs skibes behoff och borgernne selff att lade tønnder och humle till, saa megitt som her skall brøggis.

25 〈Om tønnder.〉

Och bleff strenngeligen forbuditt att ingen tønnder skall sellgis till fremede, før konngens behoff er fylist giortt, vden *thet* skeer mett fogdens minde.

Samme tiid wor tilstede en mand hiemme y Griinde wdi Iutlanndt wed
 30 naffnn Niels Iennssen Kiøbmand, gaff tilkiende, hand hagde enn frennde boendis y Hallmsted wed naffn Niels Ollszen, som vor byschriffer ther wdj byenn, huilcken hand sagde att haffue verit hans sødkenn barnn, och hand wor nw dødt och affgangen vden nogen børnn, och (som hand sagde) epter hans dødt vor *samme* Niels Iensen arffue tillfall-
 35 denn, gaff hand och tilkiennde, att Christen Iude i stredit och en wed naffnn Niels Iennssen, som offuerører till Hellszingborgh, vor witterliggt om theris frendskab, ther fore vor hand begierindis *borgmestere*, *raad* oc *byfogit* wy ville høre theris vindnisbyrd och giiffue *hannom* be-

schreffuit huess the y then sag bestaa wille. Først fremkom forne Christenn Jude hollt ved syn edt mett opragte fingre, att y Stude y Slaulsze herrid her y Sielland bode en quinde wed naffnn Anne Oluff Henningsens, hun hagde en sønn och vor paa then tiid en vng dreng wed naffn
 5 Niels Ollsen, och samme Anne Oluffs wor forne Niels Ienszens Kiøbmandz moderbroder dotter, och forne Niels Ollsen kom siiden bort och tiennte Her Eske Biillde, menn om *thet* wor thenn samme Niels Ollsen, som døde wdi Halmstedt, thett wiste hannd icke. *Thet* samme wannd och forne Niels Iennszens forrekarll och hollt ved synn edt y alle
 10 mode, som *forschreffuit* staar. Och thette sich Niels Jensen *bescreffuit* effter thenne samme mening och iche anderledis.

[195 v] Anno 1564 thenn 29. dag may, som wor mondagenn trinitatis, paa raadhusitt neruerinndis *borgmestere* Henrich Monsen och Hanns
 15 Pouillszen, Annders Saxenn, Rassmus Hannssen, Hanns Niellssen, Casper Hannszenn, raadtmed, Iacop Hannssen, byfogit, mett menige borgere och almue, tha tilstede wor, forhandledis thisse sager.

⟨1. tingh.⟩

20 Saxe Clemidssen opbød paa Karinne Frostis och hinndis moders wegne then halfue gaard, Iahanne Rassmus Boszens yboer, paa Sudergadenn mett huss och iordt.

⟨2. tingh.⟩

25 Lauritz Esbernsen opbød thenn bygning, hand selff wdj boer mod stranden, om nogen haffuer emod att siige, huess grund hører till kirckenn, och samme tiid skød hannd sitt skell, om nogen haffuer hannom att beskylld etc. Vor ingen imodsiigllse.

30 ⟨Niels Skouffogdis gaard schødis.⟩

Wor neruerinndis Niels Skouffogitt, gaff tilkiende, att effter hans munthlige befallningh haffuer Rassmus Niessen *Skomager* opbudit then hannis gaardt, hand haffuer ligginndis y Oluff Draffuers strede vesten for Per Harridtzheys gaardt bag op til Iørgenn Rebslar, huilchen hans gaard
 35 Hans Ipszenn haffuer hannom affkiøbt och nw selff yboer, och fiindis samme gaard her tilforn louglige opbudenn wden alld gensigillsze. Thi schøtte forne Niels Skouffogitt thenn samme gaard mett huss och iordt fra sig och alle synne arffuinge och til forne Hans Ipsen och alle hans

arffuinge till euerdelige eye mett lenge och brede, som *then* nw er forfunden. Stadfest aff Oluff Hellessen, Jørgenn Hansen, Jens Krogemager. (Quasimodo geniti monndag nest til fornn.)

5

⟨Anndris Schottis schøde.⟩

Oluff Helleszenn paa Hanns Søffrensens och Lauritz Søffrensens bröd-
ris wegnne aff Grestedt effter theris fullde machtis lydillsze haffuer op-
budit en bygning Andris Skotte yboer paa Kagehollmen, huilcken byg-
ning hand y dag effter samme fullde macht skøtte fra thennom och alle
10 theris arffuinge och till Andris Skotte, kaldis grøne skotte, och alle hans
arffuinge till euerdelige eye, staaenndis paa Hilligestus iord paa Kage-
holmen, norden op til schipper Søffrens iord oc synden op til en anden
Hilligestus iord Ane Kostaldz paaboer. Bleff stadfest aff Oge Pouilszen,
Peder Kempe och Niels Kock.

15

⟨Anne Kostalldtz schøde.⟩

Ennd paa for^{ne} karllis wegnne effter theris fullde macht skøtte Oluff
Hellessenn thett huss Anne Kostaldz yboer fra thennom och alle theris
[196 r] arffuinge och til Rassmus Skomager paa for^{ne} Anne Kostalldtz
20 vegne och alle hindis arffuinge till euerdelig eye, staaendis paa kirckens
iord norden op till Thue Kattz iordt. Stadfest aff Hans Skonningh, Saxe
och Hanns Ipszenn.

⟨3. ting.⟩

25 Theus Reffslare skødt sitt skell och sich gott windnisbyrdt.

⟨3. ting.⟩

Oluff Erichssenn Schreder kalldit Peder Søffrennssen Stratzborgh.

30

⟨Om thørre.⟩

Samme dag bleff tilluarid, att ingen skall graffue eller lade graffue nogen
thørffue emellom byenn och skoffuen wnder tilbørlig straff, och huo
som graffuer vdenn slottzherrens minde eller graffuer vlougligt suare
der sellff till. Bleff tilkiende giiffuit att werit graffuit wlouglige strax
35 her hoss byenn, och ther om ere thisse mend vdtagne att grantske och
forfare, som er:

〈Mennd wtagnne.〉

Oluff Hellesen, Oge Pouilssen, Mattz Laurssen, Rassmus Skomager, Jens Krogemager, Jørgen Hanssen, Saxe Clemidsen, Annders Kornne.

5 〈Sander Bafordtz gelldt.〉

Bleff och tilluaridt, at saa mange, som Sannder Bafordt wor gelld skyll-digh, skulle møde ther om monndagen nest effter Johannis Baptiste [26. juni] dag først kommindis och tha att forhandlis ther om, effter som *thet* kannd sig forstrecke, huess hannom tillhörde, och huo icke 10 till then dagh møder, hannd miste siidenn.

〈Annders Vass, Effuerd Mattzen.〉

Wor samme dag neruerinndis Annders Wass, begerede, att *thet* hans faders huss, hannd haffuer staaenndis paa hiørnid hoss kirckerosten 15 vesten for mester Jacop hand motte *thet* skøde fra sig och til synn søster. Huor till suarede Effuerd Matzen, hand haffuer ther y att siige, och fremlagde enn haandschrift, Anders Vass haffuer selff schreffuit och giiffuit hannom paa hundrit daller, huor for hand haffuer hannom pantsett samme huss for eth brugeligt pannt, til Effuerd sich syn 20 betalning igen.

Bleff ther paa affsagdt, att Anders Vass er pligtilt att fuldgiøre *syn* hantschrift, før hand befatter sig mett samme huss, och huess guodz Effuerd Mattzen eller hans hustrue haffue vdört fra Anders Vass y hans frauer-rilse aff hans boo, skal Effuerd igen indføre, och saa betallis huess gelld 25 Anders er skyldig epter hans hustruis dødt. Kunde the iche formiddelst gode mend forenis, komme for rette igen.

[196 v] 〈Mattz Iude om Annders Baggis hustrw.〉

Item samme dag wor neruerinndis Mattz Iude aff Skaane paa Mauritz 30 Fynnbois vegnne, som er velbyrdig frw Annis tiennere till Krapperup, att talle paa thenn trolldoms sagh, som hannd tilfornn her till tingé haffuer sichtid och sagitt Anders Baggis hustru, Karinne, att hun skulle werit mett att forgøre for^{ne} Mauritz Fynnbo, effter som the bressue inde-hollder, hand haffuer ladit lesze inden tiinge. Och wor for^{ne} Matz Iude 35 begierinndis, att the 16 mend, som ere paa samme sag y thenn wdtagnne, wille fremkomme att forhanndl om en endelige bestemmid dag, paa huilchen the theris thouff fulldgiøre wille. Tha samme tiid paa en god behaegh till sagsens forbedringh er thennom forholldet och for eth gott

raadt wnndergiiffuitt baade Mattz Iude och Anders Bagge, om saa skee kunde, att sagen kannd komme till en endelig och vennlig forhandling och forligillsze paa baade siider, paa *thet* ingen louger, eeder, erespilldt eller andet saadannt skulle wder mere opkomme. Dog icke the skulle 5 giørit, men for etli gott raadt *thet* ansee, och forne Matz Iude forhandle hoss forne Mauritz om forligillszemoll *thet* meste mueligtt were kand, thisligist och Annders Bagge paa synn siide och paa saadan godt fremsett, haffue the alle samtøchtt att ville end nw haffue sagenn opsatt till thenn mondag nest effter s. Hans Baptiste dag først kommindis [26. 10 juni]. Kunde the icke thiss emellom met wenlighet fordragis, møde tha y rette paa baade siider, och the 16 mend er forelagdtt att møde alle thenn dag wsteffnndt. Dog haffue samme 16 mend thennom forbeholdt icke att wille nogitt samtøcke eller beuare thennom met sagenn, før thenn rette mand sagenn paagellder, som er Mauritz Fynnbo, kommer selff 15 personlig her tilstede.

⟨Hanns Bøegill.⟩

Samme dag wor neruerinndis Hans Boegill, hiemme till Danske, gaff till kiennde, att hannd wor hüdt skickitt aff noget kiøbmend ther samme 20 stedz effter theris fullde macht att indfördre och annamme nogitt guodz, vor till Casper Hannsens her indlagdt, huilckit er bleffuit biergit och behiullpitt, thenn tiid schipper Matz Lange wtaff Amsterdam støtte mett sitt skiib neder for Salliebolye nw paaske tiide forganngen, och forthj att effter erlig welbyrdig manndz Jørgenn Sestedtz, befallnings- 25 mand paa Krogenn, willie och befallningh, borgmester Hans Poulsen, Frandz Schriffuer och Fredrich Leyll (som nw vore alle tilstede) haffuer verit neruerindis hoss samme guodz *thet* att lade registere och offuersee, wor forne Hanns Bøgill begierinnde aff thennom, the wille tilkiende [197 r] giiffue, huad guodz ther er forfundet, *thet* the haffue seett, och 30 huordant *thet* haffuer weritt. Tha haffue the berett, att the haffue besett samme guodtz, och finndis ther klede, fad och hoxhoffuitt mett adskillige vare wdj, epter som paa register finndis klarlige optegnidt, och samme guodz haffuer weritt waatt, men er igenn tørtt bleffuitt och forne 35 Hans Bøegill haffuer faaitt beschreffuit *thette* forne guodz, som copien aff hans breff wduiszer y cupie bogenn.

⟨Hanns Kordzens brødre och om hans mattskaperye.⟩

Samme dag wore och neruerinndis salig Hanns Kordzens tuendne

brödre, som haffue hiemme y Lanth Hollstenn, wed naffn Niels och Jacop Kordzenn, vore begierinnidis att motte komme till en ende *met* huess arffue thennom kunde tilkomme epter theris salige broder. Møtte och Adriann samme tiid *met* fuldmacht aff Dyrich Skomager y Kiøben-
 5 haffn, hagde Henrich Vesterholtz schriffuillsze tilschreffuit Dyrich Sko-
 mager, att hand paa Henrichis vegrne skulle lade registere hans guodz
 och hans regenskab wdcupie och forfare, om hannom tilstodt nogit for
 garn eller andet, eller om hand nogit kunde opspørge, skulle hand gøre
 thet y penndinge och forsennde thennom til Henrich Vesterholtt. Item
 10 møtte och Hanns Vuiith, hiemme till Riige, gaff tilkiennde, att hand
 hagde hiid sennth kabill garnn til salig Hans Kortzenn och bland Hanns
 Wiiths bressue, som hand hagde tillschreffuit Hanns Kortzen, fanndis
 eth, att hannd sende hannom hiidt 120 stöcke kabill garnn, som vor
 kiøbt for beggis theris pendinge, dog sagde hand, att Hans Kortzen icke
 15 hagde vdenn 12 stöcke ther eblanndt. Tha forthj ingen wiss beskeed
 fandis her om, ey hellder om Henrich Vesterholtz och Hans Kordzens
 regenskab, er saa forhandlidt, att the penndinge, som the 120 stöcke
 garnn ere solldt fore, skall blifue staaendis eth aar och 6 vger effter
 hanns dødt, men vill Hans Vuith thennom annamme, skall hand giøre
 20 foruiszningh att føre thennom hiid tilstede til then dagh. Thisligist huess
 pendinge Hans Vuith siger sig att tilkomme for andet garn, skall hand
 och giøre alltsamen foruiszig fore at suare der til, om nogen findis der
 wdermære rettighet wdj, eller staa summen alt sammen hoss rentemesteren,
 som garnid haffuer kiøbt paa konngens vegrne, til mand ved, huo the
 25 tilkomme mett rette. Dog er hannom samtockt att mue bekomme hoss
 renthemesteren 300 daller att paaholde, dog skal hand føre thennom her
 ind igen, nar Henrich Vesterholtt och Hans Kordzens arffuinger møder
 ther om her tilstede.

30 [197 v] *⟨Wincent Lubbertssenn aff Amsterdam.⟩*

Anno 1564 thenn 10. dag junij wor her neruerinnidis for *borgmestere*,
raad och *byfogit* enn mannd aff Amsterdam wed naffnn Vincentt Lub-
 bertsenn och gaff Hans Flemming her szamme stedtz fuldmacht att
 indkreffue huess gelld hannom tilstaar effter Willom Goszen, szom kalle-
 35 dis Willom Blommendall, huilcken døde her y Helsingør till Pyther
 Bøckers, och forne Hanns Fleming her wdj att giøre och lade, szom
 forne Wincent szelff perszonnlige tilstede ware effter hans hanndschriftis
 lydillsze.

[198 r] Anno 1564 monndagen nest fore Witi dag, szom wor then 12. junij, paa Hellszingørs raadhuss, neruerinnidis *borgmestere* Henrich Mon-szenn och Hanns Pouilszen, Annders Saxenn, Rassmus Hanszen, Hans Niellszenn, Casper Hanszen, raadmend, Jacop Hanszen, byfogid, mett 5 menige borgere och allmue then dag tilstede møtte, bleffue thisse szager forhanndlede.

⟨2. tingh.⟩

Saxe Clemmidszen paa Karinne Frostis wegnne opbødt halff then gaardt
10 Karinne Rassmus Boszenns yboer mett huss och iordt.

⟨3. tingh.⟩

Lauritz Esbernszenn opbødt thenn bygning, hannd yboer mod stran-denn, och szamme tiid skød hannd sitt skell.

15

⟨1. tingh.⟩

Fredrich Leyll paa synn egen och synne mettarffuingis wegne, thisligist paa Sannder Bafoerdz gellderis wegnne, szom Szander eller hans arff-uinge er geld skyldige, opbødt forne Sannders gaard, szom Villom 20 Schotte yboer, szaa megitt hannd er bedre end the penndinge beløber, Villom Schotte haffuer paa szamme gaard forstracht och wdlaanntt. Orszagenn er thill at betalle, huess gelld forne Sannder vor skyldig borrt, wor icke anndet att bekomme, end huess thennom y szamme gaard kunde tilfallde, huer epter synn anpartt, foruden then pennding, forne 25 hagde wdagtt. Menn nogit gamillt guodtz findis tilstede, hannom til-hørde, thet haffuer gellderne szamtøcht att mue bliffue hanns børnn tillbeste. Offueruerinnidis att beszee szamme guodtz thisse effterne danne-mendt, Iens Krogemager, mester Lydke, Jørgen Hannsen och Adriann.

30

⟨4. tingh. Theus Reffslare.⟩

Theus Reffslare skød sitt skell, huorledis hannd haffuer sig handlid, sziiden hannd kom her att boo, fich gott windnisbyrdt aff alle mand. Thj begierid hannd thet wnder eth tingswinde *bescreffuit*, och ther påa vdneffndis Albrit Schreder, mester Lydke, Lauritz Esberszen, Niels Kir-35 ckild, mester Jacop, Saxe Clemidsen, Jørgen Hannsen, Peder Kempe, Jens Krogemager, Jens Nielszen, Hans Terning, Villom Schotte. Thisse mend windnede, att Theus haffuer til 4 ting skutt sit skell och haffuer faait gott windnisbyrd, huilchit the och fremdelis bestaa ville.

[198 v] 〈Vden mester Jacop, 1. tingh.〉

Pouill Karllszenn wor for rette tiltalid thennom hans baade førde till Hellszingborg och bleff ther sönnderslagenn, som vor Johann Buszerdtz, mester Jacops, Peder Jennszens och Bertil Seyglers bud, och wor 5 begierindis oprettning aff thennom for hanns skade, och ther wor ingen aff thennom nw tilstede, dog thennom wor forelagdt att møde wsteffnndt tilfornn. Ther for reyssde Jacop Hannsen deele paa thennom alle, att talle paa theris falldtzmoll, for the iche møtte.

Oluff Schreder kalldit Peder Søffrennssen hannd vor louglige steffnd 10 och ville dog iche møde. Bleff szamtøcht att Jacop Hanssen skulle lade hannom opsøge och szette hannom y kellderen, till hand singe borgenn for sig, att hannd shall møde y rette och suare.

〈Om weedt.〉

15 Item samme dag bleff tilluarid, att huo szom haffuer synn veed vduiist y skouffue for huess the haffue brøggit eller bagid, och szamme wed ligget omkulld huggen, the skulle føre thennom hiem aff skoffuen ḫden alld forhaling eller bliffue quiitt, vden the haffue thet y minde hoss Jørgen Sestedt. Thisligist huo szom ennd nw iche haffuer ladit sig weed 20 vduiisze, the skulle szøge fogedernne, att thet thennom vduiszsinden søndag nest komindis eller haffuet y minde hoss forne Jørgen Sestedt.

〈Peder Suenske.〉

Samme dag wore neruerindis Willom Pederszen y Røertange och 25 Jens Perszenn y Mørdrup, anklagede Per Suenske for thruszell och vquemsord, hannd haffuer giiffuit thennom her paa gaden. Ther om er szaa forhanndlid, att Per Suenske haffuer stillid borgen mett Oluff Holbech Schreder och Niels Kirckilld, først att hand shall were Willom och Jens aldelis vbeuarid, vden huess hand haffuer mett rette, och 30 forbryder hannd sig mod thennom, tha suare the hans gerninger, ther nest att hannd shall y dag 14 dage møde mett syn beuissz och syn hemmell om then skoug, hand bleff tagen her vden for byen mett om szøndag formiddag. Thisligist att hand schal føre tilstede beuiss, huor hannd tilforn nw siidst haffuer werit och boid, och therom fördre och louglige 35 forfølge fra nw szøndag først kominde, tage thet beschreffuit och komme der mett her tilstede, vil hand selff iche møde, staa ther til suars eller hannom indføre.

[199 r] 〈Pouill Thomissen bleff raademester.〉

Samme dag wor fremkallid Pouill Thomiszen, och hannom er befallid att tage ware råademester embede y thenn 4 fierde fierding, szom Hans Daudisen Slagtere (salig mett gud) før wor wdi skickit, och ther wed att 5 tage ware, szom hannd vill anthsuare och bekenndt were.

Item thisse effter^{ne} ere szamme dag fremkallede och aff fogedenn till-tallde, for the haffue graffsue thørssue wlouglige paa byes friihed emel-lom byenn och skouffuen emod forbudt, och huer thennom haffuer stil-10 lid loffuen (som epteføllger) att talle *thet* wdj minde, Jørgen Reffslar, forloffuer Jenns Krogemager, Annders Brun, forloffuer Lass Maar, Hans Skiindere aff Slangerup, forloffuer Albrit Schreder, Morten Maltgor, for-loffuer Frandz Perssen, Knud Henrichssen, forloffuer Albrit Kremmer, Elline Kleynszmedtz, forloffuer Thomas Bager.

15

〈Om tørfssue.〉

Tha szamme tiid effter Jørgenn Sestedtz befallning tiluaredes Jacop Hannszen, att ingen, szom haffuer ladit graffsue thørssue, schal lade føre nogen thørssue aff graffstedernne, før the haffue *thet* wdj minde hoss 20 Jørgen Sestedt. Sammeledis att huer, szom enthen haffuer forloft att lade graffsue eller att aff føre, schulle hoss byschrifflueren lade thennom optegnne paa register.

〈Jacop Schriwein v. Dantzke.〉

25 Samme tiid wor fremkallid en vng karll wed naffn Jacop, szom wor en schriffueyn och kommen fra Dantzke, huilcken nogen tiid hagde werit her y byenn och er befunden att holde vquems huss mett tappen och andet szaadant, och hannom er attspurdt, om hand hagde hentt beuiisz fra Dantzke, huorledis hand der er affskedit, och om *thet* er hans echte 30 quinde, hand hagde her hoss sigh. Suarede hannd sig ingen beuiss att haffue, sammeledis bestod hand, att szamme quinde hoss hannom er, *thet* er icke hans echte hustrue. Tha er hand mett samme quinde byen foruiist, och hannom er szaa tilsgadt, att eptethj hun er beropt at vere en full hud, szom er annden stedtz foriagitt, vill hand skillie sig aff met 35 hinde, och kand *thet* giøre beuist och sziiden komme hiid och bliffue her, kand *thet* hannom vell liidis, will hand iche forsze sig aldelis.

[199 v] 〈Quinde y Markurd Jørgensens gaardt.〉

Item samme tiid wor neruerinndis och en anden tydk quinde boenndis y Markurd Jørgennszens gaardt, huess hosbonnde, szom hun tilforn hagde, heed Hennrich Brinck Snider (nw død och affgangen), huilchen 5 wor tiltalld, for hun hagde huszid forne Jacop och hans quinde, dog hun sagde sig icke wiide anndet, ennd the wore egte follch. Samme quinde forpligtede sig att talle y fogedenns minde och iche wiidere szaa lade sig finndis wnder høyere straff att wndgelde.

10 〈Oge Skomager.〉

Item Oge Schomager wor och tilltalid for whouisk quindefolch och slemmt leffnid, hannd er befunden att hollde y sitt huss, och hannd forplichtetede sigh att talle y fogedenns minde inden onssdag nest komminde [14 juni].

15

〈Erick Fønnbois arffuingh.〉

Samme dag wor och neruerinndis Jenns Hanszen boendis y Kniss-linge wdj Gønnge herrid y Skaane, szom kiendis sig att vere salig Erich Hanszens Fønnbois neste arffuing, begieritt hannd motte bekomme 20 arffue epter Erich Fynnbo. Thet er hannom samtocht mett slig forord, att hannd haffuer stillid wiszenn mett trende borgere, som ere Jørgen Themmermand, Hans Olsen och Niels Bodzmand, att kommer nogen anden och taller paa szamme arffue epter thenne dagh, skulle the were forplightede att suare til samme sag szom theris egen y alle mode epter 25 theris breffuis lydilsze, findis y byes foruaringh.

Samme dag bleff thisse mend wdtagnne til ting, som ere mester Lydke, Albrift Schredder, Jørgen Hansen, Søffren Muere, Niels Jennsen, Peder Kempe, Jens Krogemager, Jørgen Reffslare, Jenns Nielsen, Pouil Tho- 30 missen, Lass Esbersen, Adrian Kandegötter, item Annders Saxen, Jacop Hansen, Rassmus Hanssen, Hans Nielsen, Casper Hanszen.

〈Rassmus Hansens Bagers gaard vruderit.〉

Thisse mend haffuer wurderit thenn gaard, Rassmus Hansen Bager 35 ibode och nw Christen Bager yboer, for eth thuszind mark danske, huilchen gaard Christen Bager begerede att wurderis, iche att gaarden skall børnene frauendis, men forbedrer hand gaarden blifuer thet Rassmus Bagers børnn til beste, forargis hand, skall then skade iche regnis paa

børnene, men theris part att blifue wformindskit *szom* enthen halffue gaard, *szom* then nw er wurderit. Thisligist skall iche Christen pantszette gaarden eller gaardsens eyedoms breffue vden theris formønderis villie, och *thet* er børnene til gode, och nar børnene schall betallis, schal *thet* giiffuis thennom y god mynt, tre mark for en daler och en daler thw lod sølff.

⟨Erichis hwss.⟩

Samme mend wurtherede Erich Fynbois huss, hannd ybode (iorden hør 10 till Hilligestus), for eth hundrit march danske.

[199 v]

Item ennd wore thisse szamme mennd offueruerinndis samme dag att beszee thenn gaard Sannder Baford *wjbjode*, som Willom Schotte aff 15 Søborg nw besiidder och yboer, och haffuer szamme gaard tilfornn werit wurderitt anno 1561 then 1. decembris och bleff tha szett for 360 m. danske, menn effter *thet* szamme gaard nw er befunden riingere, haffuer thisse mend szagdt hannom werd were 350 m. danske.

20 [200 r] Anno 1564 monndagen nest effter Johannis Baptiste dag, som wor thenn 26. junij, paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis *borgmester* Hanns Pouilszen, Annders Saxenn, Rassmus Hansen, Hanns Niellsen, Casper Hannsen, raadmennd, Jacop Hannsen, byfogitt, mett menige borgere, forhanndledis thisse szager.

25

⟨1. ting.⟩

Niels Fynnbo opbød thett huss och bygning salig Erich Hannsen Fynnbo ybode, grunden, szamme bygning paastaar, tilhør Hilligestus her y Hellszingør.

30

⟨2. ting.⟩

Niels Jennszen paa Sannders Bafordtz gellderis wegnne opbødt thenn gaard samme Sannder ybode, och Willom Skotte nw yboer.

35

⟨4. ting. Lauritz Esbersenn.⟩

Item Lauritz Esbersenn opbød thett huss och bygning, hand yboer mod strannden, jordenn tilhør kirchenn, och ther wor ingen, *szom* nogitt ymod szagde wdj noger maade. Sammeledis skød hannd sit skell

- och skudzmoll for menige mannd, huorledis hannd haffuer sig hanndlid først mod nabo och gennbo och thisligist mod huer mannd, wiste nogen hannom att beskyllde, ville hannd gernne staa til szuars. Och hannd fitch gott windnisbyrd aff huer mand, huilchit baade hanns lougbud och hans skudzmoll hand begerede att motte faa beschreff-
 uit, och ther paa vdmelletis thisse mendt, Hans Skoning, mester Lydke,
 Jørgen Themmermand, Jørgen Hannszen, Saxe Clemidsen, Anders Vasz,
 Niels Jennszen, Jørgen Schomager, Rassmus Olssen Bager, Jens Kroge-
 mager, Jens Nielszen, Hanns Ipszenn.
- 10 Thisse mennd windnede om forne Lauritz Esberszens tuendne fremszett
 saa att vere tilgaait her inden tinge wden alld modsiigilsze, szom for er
 rørdt, och thett vdermere ville bestaa om paatalis och giiffue hannom
 thet vnnder byes signete beschreffuit.

15 *⟨1. ting.⟩*

Casper Hansen hagde kaldit Hans Isserlow, hand iche møtte.

⟨1. ting.⟩

Sannder Barszebech kaldit Thomas Schredder for nogen ølltdr., Thomas
 20 møtte, szagde att tønnderne stode ferdige.

⟨1. ting.⟩

Saxe kaldit Jørgenn Reffslare, hannd iche møtte.

25 [200 v]

⟨Om offuerroer och annden saadann tønnge att lade sig finde villigh.⟩ Samme dag bleff tilluarid, att huer skall were fortenncht, szom bygger her y Helsingør, nar hannd tilszigis om offuerroer eller anden szaadann tønge att gjøre, skall hannd strax szelf fremkomme eller hanns visze
 30 och fuldde bud, huad holder hannd tilsigis att raadermestere eller byszuen-
 nene, forhollder hannd sig tilbage och iche vill komme eller en før karly y
 hans stedt, skall hand szettis y raadhusskelderenn och sziiden bøde sitt
 falldzmoll vden all naade.

35 *⟨Om Annders Christensens gelldt.⟩*

Bleff och tilluarid, att szaa mange szom Annders Christennssen wor gelld
 skyldig, the skulle lade thenn optegnne til neste tingdag, och sziiden
 berammis tiidt att forhanndle om hanns guodz, szom epter hans død

findis, och ther mett betallis, effter szom thet kannd tillrecke. Huo szom thett forszømmer, hannd miste sziiden szit for forszømilsze.

〈Heming Joensenn om en baadt.〉

5 Samme tiltalid Heming Joenssen Henrich Stalmester och Jacop Bagere for enn baad, the hagde leydt hannom mett theris szellskabt, och baaden vor bleffuen bortte, ey kunde hand hellder faa therin leye, the hannom loffuede, suarede Henrich, att ther vor andre mett hannom och Jacop om baaden. Sagde Heming, att hand leyde Henrich och Jacop synn 10 baad och ingen anden, huilchit Hennrich bestod, att hand leydenn nw til sig och thet andet hans selskab. Er szaa szagdt, att Henrich och Jacop betalle Heming baaden the leyde. Och forfølge sziiden the andre for huess hand haffuer thennom till att talle.

15 〈Pouill Karlsenn om enn baadt.〉

Pouil Karlszen wor neruerinndis om hans szag met hans baad, szom bleff szønnder slagen, och hand gaff sagen paa 4 vuildige, szom baaden hagde kennd, szom wor Saxe och Lauritz Esberssen paa hans sziide, Niels Baadzman och Mattz Krogemager paa hans vedderpartis sziide, och 20 szamme mennd wunderede Pouils baad for 9 m. danske. Ther om skall hanns vederparte met hannom forenis, och kemeneren schal komme thennom nogitt til hielp aff byes penndinge forthj baaden wor paa byes vegnne y kongens bestilningh, ther hand bleff szønder slagen.

25 [201 r] 〈Annders Wass, Effuerdt Mattzen.〉

Borgmester Hennrich Monnszen neruerinndis.

Samme tiid fremkom Anders Wass och tiltalid Effuerdt Matzen, gaff klagligenn tilkiende, att y hans frauerilsze haffuer Effuertz hustru Idde wdførð hanns guodz aff hans huss vden hans minde, och enndog nogit 30 aff szamme guodz er igen indførð, dog szagner hand megit att vere borte, huilchit hannd iche kannd igen faa, och szagde aff hans kiiste were vdagnne 7 roszennobiller foruden anndet mere.

Ther om bleff ennd nw szaa szamtøcht, att the paa baade sziider wille gaa tilsammen och tage dannemend til thennom, kunde the komme 35 offuer ens om guodz, gelld, och huess thennom andet emellom er, tha er thet gott, kunde the icke, tha ville the møde igen for rette.

⟨Knud Deynn aff Hallssness, Magdalene Kremmers.⟩

Samme dag møtte for rette Knud Deynn, hiemme y Melby paa Hallsness, om then szag hannom er mellom mett Annders Schredder och Magdalenne Kremmers sönner for the pendinge, hand haffuer vdlonntt
 5 paa thenn gaard, for^{ne} Annders ybode, och wor mondagen nest effter trinitatis siist forganngen [29. maj] theris rette vedtechte dag, dog møtte Anders icke effter hanns egen forplichtilsze. Och gaff for^{ne} Knud til kiennde, att effterthj iche anndet findis, hand kand vorde betallid mett,
 10 en then for^{ne} gaard, wor hannd begierinndis att motte faa indförszill ther wdj och then beholde for eth brugeligt panntt, til hand bleffue betaldt thenn pennding, hand haffuer vdlonntt. Wor och tha tilstede Magdalenne Kremmers selff, bekennde och tilstodt, att *thet* wor mett hinndis villie, gode ja og szamtøche, att the breffue paa szamme gaard ere bleffne anthuordede for^{ne} Knud Deynn aff hinndis egne sönner, och
 15 hun fitch thennom szelff breffuene att anthuorde hannom, bekennde hun och, att *thet* wor hinnde fuldwitterligt, att thenn penning, Knud haffuer vlagdt paa gaarden, beløber in summa 50 daller och end 5½ m.
 2 s., hand wlagde paa hinndis wegnne for engilst, szom hun bekiende szig att haffue faait. Item szamme tiid bekennde for^{ne} Knud Deynn att
 20 haffue vnndt och opladt for^{ne} Magdalene, om hand faar gaarden y synne verge, att hun skal synn liiffs tiidt beholde eth herberge y szamme gaard, szaa stort hun kannd sig vdj behielle, och att nyde fry indgang och vdgangh, nar hinde löster, fry vandgang til brønnden, huilchit szamme hand loffuede och tilsagde hinnde *her* wdj dagh [201 v] att skulle hinnde
 25 holldis wbrødelige och wforkrenckt, szaa lennge hun leffuer. Er och Magdalenne attspurd, om hun vill vnnde Knud szamme gaard til wnderpanntt for szamme penndinge, hand haffuer vlagdt, saa lenge hinndis sönner eller annden slecht kannd thenn indlösze, tha suarede hun, *thet* er hinndis gode willie och begiering, forthj hun iche wiste annderledis
 30 att stille hannom till fredtz. Tha effter szaadan fremszett er szaa besluttid mett for^{ne} Magdalenis och Knudtz szamtøcke, at Knud Deynn skall beholde och nw strax annamme for^{ne} gaard y synne haffuende werie och thenn nyde for eth fritt brugeligt pantt, szaa lennge hannd igen faar synne vlagde penndinge, och komer enthen Magdalenis szønner eller
 35 nogen anden slechtinge, item nogen anden, szom er aff thennom *ther* nest ere fuldmecichtig och will betalle for^{ne} Knud Deyn eller hans arffuinge, tha schall Knud trede der fra och gaarden were thenn anndenaabben fore, menn szaa lennge Knud behollder gaarden, were the

for ^{ne} wilkaar alle wed macht, och Magdalenne nyde *ther* szaadan fryhed, szom før er melldt, szaa frempt hun *thet* icke selff forkaster. Ther szom och skeer, att Knud Deynn middeler tiid bygger nogit paa gaardenn och thenn forbedrer, schall hannd dett *giøre* effter dannemendtz töcke 5 och *thet* blifue alltiid til gott regennskab.

〈Mattz Iude, Annders Bagge.〉

Item wor och y dag thenn rette techte dagh, szom Mattz Iude aff Skaane haffde loffuid att møde y rette, huilchit hannd och giorde, och berette 10 hannd, att Mauritz Fynnbo, szom *szagen* paagellder, iche vill indgaa nogenn forligillsze, men er begierinndis endeligen dom och rett for sig, huor for att hannd tiltallde the 16 mend paa *szagen* ere vdtagnne, the wille fremkomme och beramme tiid, nar the wille fuldgiøre theris thouff. Suarede szamme 16 mend, att thenn rette mand iche er *her* til- 15 stede, szom er Mauritz Fynnbo, effter szom siidste ganng wor szamtøcht, tha lod Mattz Iude lesze synn bezeglle fullde macht, hand haffuer aff Mauritz szamme szag att forfølge, huilche fulde macht er lydindis ord fra ord, szom *her* staar.

20 〈Mauritz Fynnbos fulde mactg er giffuen Mattz Iude
 oc lyder som her staaer.〉

Jeg Mauritz Fynnbo tiennindis erlig och welbyrdig frue Anne Oluffs dotter, szalig Her Claus Podebuskis, riidders, effterleffuerske til Krappe- 25rup, kiendis och gör witterligt for alle mett thette mitt obnne [breff], att ieg haffuer fuldmøndig och magtig giordt thenne breffuiiszere Mattz Iude y Fielstrup och nw mett thette mitt obnne breff fuldmøndig gör hannom [202 r] att tilltalle paa myne wegnne Karinne Baggis, borgiske wdj Helsingør, effter lougenn och receszens lydilsze for nogen trolldom, szom hunn haffuer werit y raad och gerningh mett att forderffue mig, 30 szom mannge mannd witterligt er och beuizeligett were kannd, och szom for ^{ne} Mattz Iude paa myne wegnne berette kannd. Ther fore haffuer ieg nw giiffuit hannom fuld macht att *giøre* och lade paa myne wegnne wdj szamme sagh, saa wiith szom hand kannd *giøre* mett rette, och liige szom ieg selffuer perszonnligen tillstede wore. Thill vdermere 35 windnisbyrdt och bedre foruaring, att szaa vdj sandhet er, szom *forschreff-* uit staar, tröcker ieg mitt signete neden paa *thette* mitt obne breff, som er *schreffuit* paa Krapperup løffuerdagenn nesi for Quasimodo geniti sönndag aar 1564 [8. april]. Effter thenne for ^{ne} fulde machtis indehold

lydinndis Karinne Baggis att haffue werit y raad och gerningh mett nogen troldom att forderffue Mauritz, szom manngen mand er witterligt, vore the 16 mend begierinndis eth tings windne, dog er szamtøcht szamme fulde macht att skulle indcopies y byes bog, huilchit skeedt er, szom for-
5 schreffuit staar.

Item Annders Bagge tilspurde forne Mattz Jude, att effterdj hannd kiennder sig paa thenn anndens wegnne fuldmectig och vill gaa wdj dom och rette for hannom, och Anderszis hustrw maa liide och vndgelde, om dommen hinde offuergaar, tilspurde hand Mattz och vor begierindis,
10 hannd skulle stille hannom en borgenn, att gich szagen hannom vnnder øgenn, skulle hannd och paa Mauritzis vegrne wndgelde huess ret er, huilchit Mattz iche wille indgaa, menn wor begierinndis, att szagen motte ennd nw opsettis till y dag maanidt, som och er skeedt met slig forsett,
kannd hun her for inden affstalis, er thet gott, kannd hun icke, skall Mau-
15 ritz selff møde monndagen for s. Olaj dag først kommindis, och the 16 mend er forlagdt att møde then szamme dag vnder theris boidtz laadt.

⟨Hennrick Westerholtt.⟩

Item samme dag møtte for rette Dyrich Schomager, borger y Kiøben-
20 haffn, haffuindis en beszeygldt fuld macht aff Henrich Vesterholtt, szom vor wdgiiffuen aff borgmester och raadt till Dantzke, indehollindis hannom att were fuldmectig paa Hennrich Vesterholtz wegnne att hanndle [202 v] wdj huess bestillning, Hennrich kannd haffue effter salig Hanns Kordzenn, om huess regennskaff Hennrich och Hanns
25 haffuer emellom weritt, och szamme tiid er Hennrichis regenskaff offuer szett och forfarid. Tha for thenn manngill paa ferde fanndis wdj samme regennskaffs bestilliingh er szamtøcht, att huesz gottz Hans Kordzenn haffuer faait fra Westerholltt, och huesz Hans Kordzen sellff tillhørde, schall blifue staaenndis wrørdtt till loulig tiid, och tha møde forne
30 Dyrich Schomager eller enn anden fuldmectig paa Hennrichis wegnne met klartt och nøyachtigtt regennskaff, och tha gaa ther om, huad rett er.

⟨Hanns Wuith.⟩

Item szamme tiid møtte och Hanns Wuith aff Riigh, szom hagde och
35 szenndt guodtz hiid till Hanns Kordzen, baade før hans dødt och siden, huilchit hannd bekennde iche att were giortt paa nogen mattschapi, thet hand hagde nogen tiid mett Hans Kordzen, menn att hand schulle samme gottz szellege hannom till gode her y riigit och sziiden szennde

hannom ware igenn wdj synn bethalliingh. Wor Hanns Wuith begierindis, hannd motte bekomme sit gottz igenn, huesz hand hagde faait fra Hans, enthen ware eller anndet; wille hannd mett gott regenskaff alltid offuerbødig klartt giøre. Om hannom er szaa szamptøchtt, atth huesz 5 gottz Hanns Wuitth hagde szenndt til Hanns Kordzen, før hand døde, och ennd nw iche er klartt giortt, *thet* bliffue staaende loulige tiid, szom for er rørdtt, och tha møde Hans Wuitth mett andre, szom *ther* haffuer y att sziige, menn om *thet* gottz, Hanns haffuer hiid szenndt, sziiden Hans Kordzenn døde, er saaledis szagdtt, att Hans Wuitth thager sit regenn- 10 skaff och lader *thet* offuerslæ mett gelld, opberillsze och anndet och forfare, huad gottz hand haffuer skiickid hiidt, sziiden Hans Kordzen døde. *Thet* szamme gottz maa hand strax sig til gode anname och bruge. Ther hosz giøre synn forplichtilsze, att nar loulig tiid er kommen, och the, szom paa kreffuer, forszamlis, findis Hans Wuitth tha att haffue 15 nw mere annammid, end hannom bør, szuare hand *ther* till epter hannis anpartt, och *borgmestere*, *raad* och *byfogit* her y Hellszingør vere vbesue-rede, huilchen forplichtilsze hannd strax giorde, och hans regennskaff findis y byes gemme hosz Hanns Kordzenns breffue.

⟨See y thegnne bogenn paa sager anno 64 then 27. junii.⟩ Item huess 20 forderffueliggottz *ther* fiindis, schall Dyrich giøre y penndinge och szellege alle parter til beste och føre penndinge tilstede, nar paa eskis.

[203 r] Anno 1564 monndagen nest effter viszitationis Mariæ, szom wor then 3. julii, paa raadhuszid, neruerinndis *borgmester* Hanns Pouillszen, 25 Annders Saxenn, Rassmus Hansen, Hanns Nielszen, Casper Hansen, raadmend, Jacop Hannsen, byfogitt, mett menige borgere tha tilstede wor, forhanndledis thisse szager.

⟨1. tiingh.⟩

30 Item Annders Kornne opbød Eybler Stenhuggers gaard mett huss och jord paa salig Eyblers arffuingis wegnne, szom er Clemid Eyglersen och Gertt Pottemager paa hans hustruis vegnne.

⟨3. tingh.⟩

35 Niels Jennszenn opbød Sannder Bafordtz gaard, szom Villom Schotte yboer, paa Sannders Gellderis wegnne.

⟨Om vannd for dørre att hollde.⟩

Item bleff tilluarid och allffuorligenn befallid, att huer mannd her y Hellszingør schall haffue wdszett enn tønde wannd for synn gade dører, szaa *thet* er wdszett inden y morgen vnnder theris 30 s. att forbryde.

5

⟨Thoer Sillkeborgh.⟩

Wor neruerinndis Thoer Silkeborg, gaff klageligen tilkiende, att hanns gaardmand Oluff Jude och Børie Fiskere hagde offuerfalldit *hannom* och hanns hustrue, slagit och dragitt thennom y theris huss. For *thet* wor skeed vdj druckenskaff, gaffue the paa baade szider theris szag y 4 dan-nemendtz hennder, szom er Henrich Stalmester, Niels Muremester (paa Thoers siide), Lass Esberssen och Esbernn Rw (paa the anndris siide), huesz szamme mend giør ther vdj schall vere giort och gaff thennom ther paa theris hennder.

15

⟨Christen Bager, Thorkild Bager.⟩

Samme tiid bleffue Christen Bager och Thorkild Bager förligte om no-gen klammer thennom emellom vor, att Christen løb paa gaden epter Thorkild mett eth spennt fyrrør. Huilchen sig mod then annden først 20 forbryder schall bøde kongen 10 daler och byen 10 daler første gang vden all naade.

⟨Geert Veffuere forloffuer.⟩

Samme tiid loffuede Henrich Stalmester att suare paa Geert Veffuers 25 wegnne, for huess tønge *hannom* tilsiigis om och kand tilfalde, men hand er aff bye.

⟨Om skouff hoss Staffenn.⟩

Item huo szom skal haffue weed hoss Staffenn szøge *hannom* ther om y 30 morgen och paa onssdag, och nar then er vduiist føre aff inden 14 dage eller haffuit sziden y slottzherrens minde.

[203 v] Anno 1564 thenn 10. dag julij. Paa raadstuenn, neruerinndis borgmester Hanns Pouilssen, Annders Saxenn, Jacop Hanssen byfogit 35 och Casper Hannszen, Jenns Krogemager, Rassmus Olsen Bager, Ann-ders Bager, Christenn Bager.

〈Hans Kock, en bager suendt.〉

Samme dag wor neruerinndis Hanns Kock och hagde y rette kaldit enn bager suennd, szom thenn tiid tiente Christenn Bager, och klagede hannom an for wquems ord, hand gaff hannom anden astenn, szom 5 hans ere wor anrörinndis, huilchit forne bager suennd iche viste skell til eller kunde beuuisze, och Hans Koch begerede rett offuer hannom. Tha for gudz och dannemendz bønn skylld haffuer Hans hannom forladitt thenne brøde, dog szaa kommer hand igenn, skall thenne szag staa hannomaabenn.

10

〈Bagernis olldermandt.〉

Item samme dag wore forne bagere klaglige tilkiennde giiffuit, att stoer brøst fiindis paa brødit the bage szaa well thet enne slags szom thet annedett, och thennom er end nw paa mintt att raade boid paa, szaa frempet 15 the iche wille straffis ther fore, och tha bleff Rassmus Ollsen Bager tilszett aff borgemestere och raadt att vere bagernis olldermand och mett theris biisiidder haffue inszeende, att thet kannd gaa nogit skellige till mett brødit effter leylheden oc theris skraais lydilsze.

20

〈Om Mattz Pedersens gaardt.〉

Item szamme neste forganngen tingdag wor nerwerindis Peder Deyenn, y Weiby boenndis, begierede hand motte faa schøde paa salig Mattz Perszens gaard, som hand kiøbt hagde, och Annders Bager fremkom giorde forbud ther paa. Bleff thenn tiid szamtøchtt, att the andre mett- 25 arffuinge, som haffue y att siige, møde mett Peder och Annders till-szamen, och tha worde ther om till enns.

[204 r] Anno 1564 mondagen for s. Olaj, wor thenn 24. julij, paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis borgmestere Hennrich Monnzen och Hans Poullszenn, Annders Saxenn, Rasmus Hansen, Hans Niellszenn, Casper Hannszen, raadmend, Jacop Hannsen, byfogitt, mett menige borgere, szom tha tilstede wore, bleffue thisze szager forhanndlede.

〈2. tingh.〉

35 Annders Korne opbød Eygller Stennhuggers gaardt, huilchen Sannder Barszebech nw yboer.

⟨2. ting.⟩

Niels Fynnbo opbød thenn bygning, salig Erich Hannsen Fynnbo wdj bode.

5

⟨3. tingh.⟩

Saxe Klemmidszenn paa Karinne Frostis wegnne opbød Rassmus Boszenns hallffue gaardt.

⟨4. tingh. Schøde, Matts Allders gaardt.⟩

- 10 Samme dag wor neruerinndis Michill Perszenn aff Egebech och opbødt Mattz Allders gaard, szom er huss och iord, huilchen *borgmester* Hanns Pouilssen haffuer tilfornn emodsagdt, dog haffuer hannd y dag affstaaid och affgiiffuit huess modsiigillsze, hand *ther* wdj hagde, och tha szamme tiid schøtte for^{ne} Michill Persen (szom haffuer Mattz Allders dotter y 15 sennge) for^{ne} gaard mett huss och iordt fra alle Mattz Allders szannde arffuinge och til Søffrenn Muere paa Marinne Monns Skomagers wegnne och alle Marinne Monszis szannde arffuinge till euerdelig eye. Bleff stadfest aff Jenns Krogemager, Rassmus Olsen Bager och Oge Pouill-szenn.

20

⟨4. ting. Sannder Bafoers gaard.⟩

- Item Fredrich Leyll paa Sannder Bafoerdtz gellderners vegne opbød saa megen annpartt, szom *then* gaard *Sander* Bafoer tilhörde er bedre, ennd huess penndinge Willom Schotte, aff Søborg kom, haffuer paa 25 gaardenn wdlagdt och thenn indløst fore, och wor Fredrich begierinndis paa szame gellderis vegrne, att the motte bekomme betallning aff gaarden, for huess *Sander* skyldig wor, huer epter synn anpartt, szom *the* sig kunde forstrecke. Tha er fremkommen for^{ne} Willom Skotte, gaff tilkiennde, att hand haffuer indløst szamme gaard for 44 daller, och 30 vor hand begierinndis, om hannd motte thenn nyde och nest were, will hand [204 v] paa dag och tiid legge frann sig huess gaardenn er bedre, *ther* szom och nogenn vill giiffue hannom synne wdlagde penndinge igen y szaadann myntt, hannd haffuer wdlagdt, will hand och vere tilfredz att trode derfra. Ther om er szamtøcht, att the møde y dag 14 dage, alle 35 the szom gelld kreffue epter *Sander* Bafoer, om the met Villom *ther* om fordragis kunde.

⟨3. ting. Hans Iszerlow kalldit och deelidt for vlydighet.⟩

Casper Hannszenn hagde ladit kallde Hanns Iszerlow, hand wor louglige steffnd och ville iche møtte, och szamme tiid szette Jacop Hannszen først dele paa hannom for hans faldsmoll for vlydighett.

5

⟨Om fiske att fare till.⟩

Samme dag bleff tilluarid, att huo szom will hedenn fare til fiske, hannd skall lade sig optegnne och skicke enn annden borger y szynn stedt, szom for hannom skall suare til tørnge, wdbudt och anndet, huad paa kannd 10 komme. Huo her emod giør, hand haffue forbrutt szynn boidzlaadt wdenn alld vndskyldning.

⟨Forbud paa Anders Temermands guodtz.⟩

Jacop Hannszenn paa Jørgenn Keyszers wegnne giorde forbudt paa 15 Annders Temmermanndz guodz, att *thet* icke skall attskillies eller forkommis, før Jørgenn bekommer *ther* aff, huess hannom aff rette tillstaar.

⟨Kiøb settis paa lammekioædt.⟩

Samme dag ere the 16 neffns mend, huess naffnn fiindis *her* tilfornn, 20 indtegnede, wdtagnne mett thisse epter^{ne} borgere, Fredrich Leyll, Anders Bager, Søffrenn Muere, Jens Niellszen, Hennrich Stallmester, Christoffer Slagter, Bennt Fiskere, Niels Grydestøber, Michill Ipszenn, Oluff Ipsen Schreder och Jacop Klockere, huilcke dannemend haffue szamptlige szatt kiøbit paa lammekioædt, szom *her* epterfølger, att thenn 25 beste lamme fierding skall gellde icke mere end 6 s. danske y *thet* dyriste, vil nogen *ther* fore icke sellgit, tha maa then, szom kiøb vill, legge szaa mange penndinge *ther* fore oc tage kiødit, huo her emod giør bøde kon- gen 30 s. och byen 30 s. Huo szom befiindis att bere y smug aff *thet* beste kiød, thennd stander fore till rette epter leylihedenn.

30 ⟨Superius anno 63 thend 9. aug. er superius.⟩

[205 r] ⟨Mattz Jude och Oluff Espenszen.⟩

Samme dag mötte for rette Mattz Jude aff Skaanne paa Mauritz Fynnbois wegnne haffuindis mett sig enn annden karll wed naffn Oluff 35 Esbennsen, szom och tienn paa Krapperup, och talldes the paa thenn sagh, szom er anrørinndis Karinne Baggis, om thenn troldoms hanndill hinnde er tillagdt, och wore begierindis, att the 16 mend, *ther* paa ere wdtagnne, motte fremkomme wiidere y sagen att forhandle.

〈Annders Bagge.〉

Item mötte och Annders Bagge szamme tiidt, och thennom er szaadan ord emellom forløbenn, først haffuer Annders sig forbeholdett icke att wille suare wdenn enn fuldmectig y szamme szag, szom er forne
 5 Mattz Iude, Oluff Espennszen meente hand sig icke att børre *met* rette att szuare.

Vdermere kallede Annders Bagge forne Mauritz Fynbo en holdstudt.

Item Annders Bagge anheffuede och sagde, jeg staae *her* y dag och sich-
 ter Mauritz Fynnbo paa Kropperup for en gudz forreder och en løgnere,
 10 menn ieg will dø erlige. Item ieg skellder Mauritz Fynnbo *her* y dag,
 och hannd er en forredere.

Fremdelis szagde Annders Bagge, att frw Anne paa Kropperup haffuer røffuid och tagitt hannom fra hans quigh, geder och swynn. Item hannd sagde, att frw Annis skouffogit haffuer staalid hans swynn, och hannd
 15 will thett beuisze.

Item Annders Bagge tilsagde Oluff Esbennsen, att hand er en løgnere, huilchitt Oluff sagde ney til och szuarede, att Anders er en løgnere, och fremlagde en affsagdt och beszeglldt dom vdgiiffuen aff landzdommere y Skaanne vnnder hans och flere welbyrdige mendz beszegllingh, lydinn-
 20 dis, att Annders Bagge (szom then tiid bode paa Kullenn) er til funden och bør att vere en løgnere for nogen ord, hand *ther* inden tiinge haffuer szagdt och iche haffuer thennom beuiist szande att vere eller sig *ther* for-
 szuaridt. Ther emod szuarede Annders Bagge, att szamme breff er eth løgnnebreff, och hannd haffuer *thet* iche hørtt før. Item Anders wilkaa-
 25 rede sig vnnder eth cuerdt, om thet kand hannom offuerbeuiiszis, att hannd wor steffndt louglige til Lugude herritz ting y Skaane och sware paa hanns hustruis vegnne. Sagde hand och, att the breffue, *ther* ere vdgiiffne paa hans hustru, the ere falske, och *thet* er falske viindnisbyrd.

30 [205 v]

〈Sexten menndt.〉

Item effter szaadanne ord thennom emellom wor, szom *her* for er rørdt, ere the 16 neffnns mennd fremkomne och epter theris beraadt haffue szaa fremszett, att effter szaadanne ord, tiltalle och gensuar och thisli-
 gisti *thet* breffuis lydilsze, szom Annders Bagge er paagellinndis, kunde
 35 the iche tage thenne sag till thennom om Anndersis hustru, før hand worder mett forne Oluff Espensen affskilldt. Menn forthj then første szag, paa huilchen the ere wdtagnne, angellder Anndersis hustru Karine och iche hannom selff, ere the ther fore iche wnndslagnne.

Item szaa er tha for^{ne} 16 mennd szaa till eenns wordne, att the wdj dag haffue først annammid szagenn till thennom, szom er for^{ne} Karinne Baggis anrörinndis, thenn att wille granndtske och forfare, szom the bestaa och anntszuare kunde, och theris rette techte dag, paa huilchen the 5 skulle først møde *ther* om igenn for rette, er berammid att skulle vere monndagen nest epter Roskylld markid først komminde anno 1565. Och tha skall the forplictede were att fuldgiore theris *thouff* wdenn alld wnnskyldning eller wiidere forhalningh, szaa tha enn endelige ennde ther paa forhanndlid worder thenn dag, och for^{ne} Mattz Iude møde 10 tha tilstede paa Mauritzis Fønnbois vegrne, huilchit hand sig och forplictede.

Item Annders Bagge er forlagdtt, szom hannd och tilfornn haffuer werit, att hannd skall hennte synn hustruis Karinis skudzmoll aff then sogenn, szom the nw siidst wdibode eller aff herridzting, szom szamme szogenn 15 wdj ligger, och thett indføre for *borgmester, raad och byfogit her* y Hellszingør thenn mondag nest effter fastelagenn først tilkominde [5. marts] och Annders loffued att ville till thenn dag fly nøgactigt tings wiinde tilstede och iche sognevinde.

Item Mattz Iude forplictede szig paa synn ere och redelighett att ville 20 vere Annders Bagge alldelis wbeuarid, wdenn huess hannd kannd gjöre mett loug och rett. Forbryder Annders sig selff *ther* wtöffuer, tha finde thett sig till rette, dog alltiid til god beuiiszning mett skellige vinde. Thett szamme loffuede Annders Bagge, szom for er rørdt.

25 [206 r] *<Michill Schreder, Hanns Turgo.>*

Samme dag wor neruerinndis Mickill Schreder och hagde wdj rette førdt enn tydk lanndzknecht wed naffnn Hanns v. Thурго, huilckenn hannd hagde ladit paagriffue och fengslig indszette, for hannd hagde staalid hannom fra en szølfsstob och tuenndne sølffskeder, szom och nw 30 laa tilsammen y rette. Saa er tha for^{ne} Hans Thурго attspurdt, huor-ledis *her* mett et tilgaaitt, huor til hannd suared och haffuer bekiendt, szom her effter föllger, att enn sönndag nw nylige forganngen er hannd indkommen till for^{ne} Michil Schreders och bleff *ther* sziiddinndis thenn dag offuer och drach hoss en løss quinde, szom hannd sagde, hannd 35 fannd for sig der y husid, och *ther* szad en anden drenng hoss hannom; saa er hannd tha vdgaaenn och om annden dagenn, szom wor monndagenn nest effter, er hannd diid igenn indkommen att dricke paa ny, och tha wor iche Mickill Schreder tilstede, thisligist wor Michills

quinde aff h̄usnid wdgaenn, saa er hannd gangen til eth skab, stod i Michills stue, drog paa ringenn, och skabit opgick, och szaa vdtog for^{ne} szølffstob och tuendne szølffskeder och lagde thet y szynn hatt, gich szaa hedenn och vdszatte szamme tuende sølffskeder hoss Hanns Guldszmedt,
 5 men staaben behollt hannd hoss sigh, mett huilckenn hannd och bleff paagreben. Item hannd bekennde och, att hand tog szamme tuende sølffskeder wdj Michels skab, szom hannd pantszette Hans Guldszmedt. Item tilspurdis for^{ne} Michil Schreder, huad hannd vor begierinndis offuer for^{ne} Hans Turgo for szaadanne hans gerninger, suarede Michil: dom och
 10 rett.

Om thenne Hans Turgois bekenndilsze och Michil Schreders begieriingh ere thisse mennd vdtagnne att bestaa, huess the hørtt haffue, Hans Skonning, Johan Buszerd, Albrit Schredder, Niels Jennszen, Rassmus Olsen Bager, Mattz Laurzen, Saxe Klemmidsen, Jørgenn Hanszen, Knud
 15 Guldsmed, Jenns Nielssen, Hans Olszenn, Willom Schotte. Thisse mend haffuer wundnitt, att the szaadant her y dag inden tinge haffue hørtt szom forschreffuit staar, huilchit the och haffue giiffuit bescreffuit vnnder theris beseglingh.

20 Item om tiiszdagenn nest epter thenne mondag, som vor thenn 25. julij paa rettertiingitt her y Hellszingør, neruerinndis borgmester, raad och byfogit [206 v] mett menige borgere och allmue, møtte for^{ne} Michill Schreder mett for^{ne} Hanns Turgo och for rette hannom tha tilspurde, om hannd bekende att haffue staalid hannom fra thenn for^{ne} sølffstaab
 25 och the tuo szølffskeder, effter szom hannd anden dag tilfornn tilstaaid hagde. Saa haffuer Hanns Turgo bekenndt szig, szom tilfornn er screff-uit, och szagde, om monndagen klochenn wor 9 eller 10 formiddag kom hannd ind till Michil Schreders igenn och sziidenn tog sølfuid, szom Michils quinde wor wdganngen. Tha er atther for^{ne} Mickill
 30 Schreder tillspurdt, huad hannd wor begierinndis offuer for^{ne} Hanns Turgo och hannd szuarede: dom och retth. Saa er rettenn hannom offuerlest, och hannd stod synn rett, szaa hanns sag er ther mett enndt.

⟨Henrich Stalmesters och Engilbretz dødtt.⟩

35 Samme dagh wde wed retterstedenn er Christenn Bagere aff waade for skade kommen och haffuer mett eth stackit fyrrøer hannom tilhørde yhiellskutt Enngilbrett, Jacop Hannszens tiener, och szaa Henrich Stalmester, baade att eth skudt och thisse effter^{ne} mennd, Jenss Kroge-

mager, Lauritz Esbernsen, Pouil Thomisen och Hans Therning ere heden-
uiiste aff borgmester Hanns Poulsen effter Jacop Hannszens begieringh
att beszee Hennrich Stallmestere, huor hand wor skadt, tha er hannd
befunden att vere skutt ind wnder thenn venstre skuldre, och loddit
5 er bleffuitt y hannom och iche wdkommid.

Item szamme for^{ne} 4 mend mett Knud Guldszmed och Claus Friiss ere
szamme tiid hedenuiste till Christen Bager y fengselid att forhøre, huor-
ledis tilgich, att thenn skade tilsloe, och hand bekennde, att szamme
rør icke wille aff förste gang for hannom, szaa spende hand igen och slo
10 krudt fore, lade hannen paa och stod och hollt rørid neder vd mett sig,
och mett *thet* hand ville tage røridt op, gich thett aff, och hannd bekenn-
de, att hand giorde Engilbrett skade, men Henrich viste hannd iche
wtaff.

15 [207 r ubeskrevett]

[207 v] Anno 1564 thenn 25. dag augustj paa raadstuenn, neruerindis
borgmester Hanns Pouillssen, Annders Saxenn, Rassmus Hannsen, Casper
Hansen, raadtmennd, Jacop Hannsen, byfogitt, Hanns Skonning, Thor-
luff Bagge, Mattz Laursen, mester Lydke, Niels Jennsen, Knud Gulds-
zmedt, Jens Niellsen, Jørgenn Themmermannd, Pouill Thomisen, An-
ders Kornne och Anndbiørnn Suenndzenn, borgere.

⟨Om enn capellann att feste.⟩

25 Samme dag mett borgemesters Hennrick Moennszens villie och szam-
tøcke wdj for^{ne} borgeris neruerillsze er gjort och forhanndlid szaadann
contrachtt emellom for^{ne} borgemestere, raad och byfogitt och her Chri-
stiern N., szom wor kommen aff Norge, menighedenn och gantske
indbyggere till gode och beste, att for^{ne} Her Christiern haffuer tillzagdt
30 och loffuidt for^{ne} borgmester, raad och byfogit och menighedenns wegnne
synn willige och flittige tienniste att tienne her wdj Hellsszingør indenn
kirckenn och wdenn paa hans embitz wegnne for enn capellann fra
thenne neruerindis dagh och till paaske nw först kommindis, och for
szamme hans tienniste schal hannd middeler tiidt haffue till wiss lønn
35 förtietiuffue otte mark till paaske att betalle y szaadan mynntt, szom tha
her y riigit gengse och gengborg er, menn thenn annden wuisse renntte,
szom til thenn dag kannd fallde, haffuer Her Rassmus, sognne herre,

och for^{ne} Her Christiernn paa baade siider beuillgitt och szamtøchtt selff att wille forenis och fordragis om.

Ther emod haffuer for^{ne} Her Christiernn loffuid och tillzagdtt att wille (met gudz hielp) szaadann tienniste fulldgiøre. Først att predicke huer 5 søndagh om morgenen till ottheszanngħ, thisligist att predicke huer sønndag om affstenen till afftennszangħ, item att predicke om thiiss-dagenn wdj kirckenn och att predicke om thorssdagenn y Hilligesthus for the fattige.

- 10 [208 r] Anno 1564 thenn 11. dag septembris paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis borgmestere Hennrick Moenszen och Hanns Pouillszen, Annders Saxenn, Rassmus Hannszen och Hanns Niellszen, raadmend, Jacop Hannszen, byfogitt mett menige borgere, tha forhanndle-dis thisze szager.

15

⟨Konng. matt. breff om vare att wdføre.⟩

Samme dag lessdis for menige mannd eth konng^e matt. breff indeholl-inndis, szom her effterføllger, først att konng^e matt. haffuer opgiiffuitt och opdragitt, att alle ware, szom till thenne dag haffue werit forbudtnne, icke att mue blifue aff riigit wdførde, the skulle her effter mue wdforis aff fremmede szaa well szom aff riigenns indbyggere. Dog thisze ware wnndertagnne, szom er, haffre, salltid kiødt, gressøxxne, honning, tør fisk och salltid fisk, salltid siilldt maa och wdforis, dog konngens tolldt aff alle were wforkrenckit.

25 Item szamme breff indeholldis att giøre tillføriingh till konng^e matt. kriigsleygre mett øll, brød, haffre och annden proueannh och thett indføre for Aahuss kiøpstedt och ther faa betalning och viidere besked, vdj liige maade om skoo och støfle diid att føris aff skomagerne och szelge for skelligtt kiøb, szom ther paa szettis. Item Norge fiskere, att 30 skulle tage waabenn mett thennom, szønderlige gode lannge bøszer, att the kunde giøre fiennderne, the suenske, affbrech.

Samme tiid tilluaredis att ingen skall wdløbe till Norge fiske vden forloff och huertt szellskaff att giøre beskeedt for sigh.

35

⟨3. tingh.⟩

Niells Baadzmannd opbødt thett huss, Erich Fynnbo wdj bode.

⟨3. tingh.⟩

Annders Kornne opbødt Eygller Steenhuggers gaardt.

⟨4. tiing.⟩

5 Saxe Klemmidzenn opbødt hallffdeelenn thenn gaardt, Jahanne Rass-mus Boszenns yboer, och bleff opbudenn paa Karinne Frostis vegne. Michill Ipszenn mötte och emod szagde. Bleff szamtöchtt, att szagen blifuer opstaaenndis till effter s. Michills dag [29. sept.] først kommindis, och tha tagis dannemennd till paa baade siider, om the y szaa mode
10 forenis kunde.

⟨Anndbiørns affkalldtt.⟩

Item szamme tiid opstodt Hanns Niellszenn, raadmannnd, haffuindis beschreffuen fulld machtt aff Oluff Jennszen, borger y Hallmstedt, effter 15 huess lydillsze och indeholdt hannd tha gaff Anndbiørnn Suendsen. [208 v] borger her y Hellszingør, eth fullt och fast affkalldt for fødde och vfødde for alld thenn arffue, forne Oluff Jennszen kunde tilfalde, effter hanns søster, salig Birgitte Anndbiørnns, baade y rørinndis och wrørinndis guodz, iordeguodz och indhaw guodz, intid wnndertagitt, 20 huilchitt wrøggeliggenn skall holldis paa baade siider och til euig tiidt wigennkallditt bliffue.

⟨Hanns Ludheman.⟩

Hennrick Lanne wor neruerinndis och indførdrede enn karll wed 25 naffnn Hanns Lydemantdt, født y Stichtt van Virdt, huilcken Hanns wor begierinndis, hannd motte szette sig her ned y byenn, wille hannd epter synn formue giøre huess rett er, och hannom er szaa giiffuitt for szuar, att till piindze dag nw nest kommindis skall hannd føre hiidt beuiiss, huor hannd er født, och huorledis hannd haffuer sig hanndlidt 30 till Hamborgh, ther szom hannd nw tilforn haffuer hafft szynn hanndill och brugh.

Anno 64 thenn 12. dag septembris paa raadstuenn, neruerinndis borg-
35 mester Hanns Pouillszenn, Annders Saxenn, Rassmus Hansen, raad-mend, och Jacop Hannszen, byfogitt.

⟨Konngens baadtzmenndt.⟩

Samme tiid wor for rette enn konng e matts. schiipper wed naffnn Sann-

der Hannszen, szom fører Fallck van Mallmøe, huess bodzmend hagde annden afften forganngen giortt wstyre mett slett och bullder.

Jahanne Barskers och hinndis sönn Hanns klagede paa høybodzmannd wed naffnn Moenns Persen for offuerlast, hannd giorde thennom y theris 5 huss, och rugtte Jahannis bellte och nøglle bonnd sönnder och wille slagitt Hanns, szom hannd stod och forbannd en karll y stuenn. Hanns szag blefft, szaa the bleffue gode wenner.

Hemming Joennszenn klagede paa Lass Perszen Hallandzfar, bodzman, 10 att szom hannd møtte hannom paa gaden och vor gennom drucken, szagde Heming till hannom, landmand, thitt beste er thw far til skibs strax, szuarede szamme Lass Persen, huad willtt dw haffue, och hug strax hanns bugsze tuertt szonnder offuer thet høgre laaer, och hand fitch igenn eth slag aff enn steenn, ellers hagde hand giort mere skade.

15 Niels Kullebo och Peder Joennszenn klagede paa Oluff Huenbo och enn hanns stalbroder, hannom fuldde, att szamme Oluff sloe Peder [209 r] Joennszen om y renndestenen paa gadenn och sziidenn forfullde thennom baade mett steen och slagh, huess the kunde.

Tha tilspurde borgmester Hanns Pouillzenn szamme baadzmend, huad 20 orszage the hagde till, att the szaa offuerfulde borgernne wden skylld och brøde, och attspurde thennom, om nogenn hagde giort thennom wrett y noger mode, tha suarede the alle ney och sagde, theris druckenskaff giorde thennom thet. Item the bekiennde, att ther the fore y lannd, bad schipperenn thennom, the skulle lade theris øxer och werge bliffue 25 y skibit.

Thenne szag er szaa enndt, att huess thenn Lass Pedersen och then Oluff mett hanns stalbroder er anrørinndis, then skall indføris for Jenns Truidszenn paa Kiøbennhaffn och ther for hanndis till rette.

30

⟨Frantz Persenn, Kirstinne Peder Thuisenns.⟩

Item samme tiidt wor neruerinndis Frantz Perszenn och hagde mett sig tillstede Kirstinne Peder Thuiszens, jordemoder, och vor aff hinnde begierinndis szanndhedz wiindnisbyrd, att hun wille y szandhett siige 35 och bestaa, huorledis thett sig hagde mett thett barn Ingeborg Fiskeris, salig Beennt Fiskeris effterleffuerske, sich nw sziidste ganng, hun giorde barzell, ther hun och laa y szyn helszoet och dødt blefft. Tha fremkom forne Kirstinne viindnede mett opragte fingre, bedinndis sig gud szaa

szannt hielpe oc paa synn siells salighedt, att ther szamme barnn wor födt, och hun fich *thet y* synne hennder, tha wor thett leffuindis och icke dött, och thett bleff döbtt leffuinndis, dog bleff thett icke giiffuit naffn.

5

⟨Strax her effter. Oc med strax menis paa 3. blad [.] . .]

[209 v] Anno domini 1564 monndagenn nest effter Dyonisij, szom wor thenn 16. octobris, paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis *borgmester*
10 Henrich Moenszen, Annders Saxenn, Jacop Hanszen, byfogitt, Rassmus Hannsen, Hans Niellszen, raadmennd, mett menige borgere thenn dag møtte forhanndledis thisze szager.

⟨Schatt.⟩

15 Samme dag tilluaritt *borgmester* Hennrich och allffuorligen forholdt, att szaa mannge, szom borgere ere eller borgere nering bruger her y byenn, skall were fortenncht att lade synn aarlig schatt were rede och fremkomme till Hanns Niellszen, kemnere, och bleff forkynndit att were samtøchtt wtaff borgemestere, raad, byfogitt och the fornemeste
20 borgere, att szame schatt skall wdgiiffuis, halffdelenn klippinge och halffdelenn rund myntt aff huer, szom hannd vorder taxeritt, och szamme runde myntt schall betallis mett byes aarlig schatt, prestelønn, schriffuerløn etc. och annden saadan byes wdgiifft, och ther allffuorligen forbødt, att alldelis ingenn skall fare aff byenn, szaa langtt hand
25 blissuer wde om natten, wden hannd haffuer *thet y* minde hoss øffrig-heden, och før hannd faar wdgiiffuitt synn schatt.

⟨Norge fiskere.⟩

Sammeledis att ingen aff Norge fiskere skall wdløbe, før the faa anden
30 beskeed her aff raadhuszitt, huor epter the skulle thennom rette. Huo her emod giør, hannd haffue forbrutt synn boidzlaadt.

⟨Kirckens iordtskylldt.⟩

Item Jacop Hannsen tilluarede, att szaa mange szom ere kirckenn plig-
35 tige, ennthen for iordtskylld eller y anndre maade, the skulle lade thenn fremkomme.

(Niels Gøyszens borger nering.)

Samme dag forbødt *borgmester* Hennrick Monnsen, att Niels Gødessen
 iche shall bruge nogen borgere neringh her y byenn epter thenne dag,
 epterthj hannd tilfornn haffuer for *borgmester, raad och byfogit* och menige
 5 mand till tinge staaidt berømmitt sig att wille flotte *her* fran och boszette
 sigh enn annder stedz och *ther* fore haffuer opdagd sitt h borgerskab.
 Bleff hannom *borger* neringh forbuden, szaa lennge hand faar thett igen
 wundit.

10 [210 r] *(Afskalldt epter Boill Hanns Dauidsens.)*

Samme dag wor neruerinndis Oluff Hellessen met fuldmachtt aff
 Thruills Jepssen, boenndis y Thøndeberg y Jonstrup szogen y Kullenn,
 effter huilchen fulde macts lydilsze och indeholdt for^{ne} Oluff gaff salig
 Hanns Dauidszens Slagteris arffuinge, szom er Dauid Hanszen, och
 15 Matz Krogemager paa synn hustruis Kirstine Hanns dotters wegnne,
 eth fulldt och fast affkalldt, for huess arffue for^{ne} Thruills, hans hustru
 och theris arffuinge kunde tillfallde epter salig Boill Hans Dauidszens,
 for^{ne} Truilsis dotter, huilchit szamme affkalld till euig tiid wrøggeligen
 holdis skall aff thennom alle och alle theris arffuinge til euigh tiid paa
 20 baade siider, føde och wfødde, epter thenne dagh, baade for rørindis
 och wrørindis guodz.

(Jens Pedersen gaff Frantz Perszen quitt.)

Samme dag wor och neruerinndis Jens Perssen, fød wdj Olbech y Jutt-
 25 lanndt, szom er Franndz Perszens hustruis, Karine Peders dotters, bro-
 der, och gaff Frandz Perszen alldelis quiitt och kraffsløss for alld thenn
 arffue, hannom kunde tilfallde epter theris søster Ingeborg, Bent Fiskeris
 effterleffuerske, baade for rørindis och wrørindis guodz, och thennom
 baade och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, att were *ther* fore an-
 30 gerløsze och vtiltalede effter thenne dag epter for^{ne} Jensis breffuis lydilsze
 y alle mode.

(Siisse v. Kloester.)

Item samme dag wor neruerindis en karll wed naffn Siisse v. Kloester
 35 tiennindis Her Michill Køessler, raadmand wdj Danntzke, gaff til-
 kiennde, att en schiiper aff Hamborg wed naffn Pouill Siffuerdtzen er
 assereritt att seglle fra Dantzke til Amsterdam mett kiøbmandz guodz
 och ware, och samme schiipper er bleffuen borte mett skib och guodz,

szaa hand iche er kommen tilstede, ey hellder opspørgis kunde, och hagde for^{ne} Siisze indfördrit kong^e mats. tholdscriuer Dauid Hansen och kong^e mats. tholldbogh och begerede att motte opsøgis, huad tiid for^{ne} schiipper er seyglldt *her igennom* sundet siidste ganngħ, oc huad guodz 5 hand tha opgiiffuit haffuer. Tha er befundet wdj szamme tholldbog wed saadan besked indscreffuit: anno 1562 thenn 3. dag octobris er for^{ne} schiper Pouill Syuerdz hiid kommen och paa bermelte kong^e mats. tholdboidt haffuer opgiiffuit *thette* guodz 43 lester rugh, 15 lester aske, 100 klaphollt, 4 stöcher vox, 4 secker feyer. *Thette* begerede for^{ne} Siisze bescreffuit wnder byes sechrett, och hannd haffuer *thet* och bekomitt.

[210 v] Anno 1564 monndagen nest effter Symonis och Jude, szom wor thenn 30. dag octobris, paa raadhusit, neruerindis *borgmester* Hennrich Monnszen, Annders Saxenn, Jacop Hannszen, byfogit, Rassmus Hannszen, Hans Niellszen, raadmend, tha forhandledis thisze szager.

15

⟨Om Norge fiskere.⟩

Samme dag gaff *borgmester* Hennrich Monnsen tilkiennde effter Her Magnus Gylldenstiernis schriffuillsze och gunstige tilladilse att were wnndt och opgiiffuit, szaa att alle, szom haffue thennom wdred her 20 aff byenn att seygle till Norge fiske, mue wdløbe paa theris neriingh.

⟨Om pasbordtt att tage.⟩

Dog schall huer szom diid achter, were fortenncht att thage pasbord fra *borgmester* och raad, ehuo the høre hiemme, och huad theris beskedit 25 er, paa thett the icke skulle *ther* offuer liide nogenn forhiindringsh.

⟨En vis mand y synn sted.⟩

Sammeledis schall och huer szom wdløber skicke en viss mand y synn stedt, szom paa hanns wegnne kand suare och fulldist giøre, for huess 30 tønnge paa kommer, och thenn szamme schall hannd giiffue synn raademester tilkiennde wdj then fierding hannd yboer.

⟨Om schatt och annden tønnge.⟩

Item huer att betalle synn schatt, iordskylld, husleye til byenn, kircken, 35 Hilligesthus, eller huess andet szaadant paaliger, och bleff alffuorligen forbudit, att ingen skall wdløbe, før allt *thette* er klarrt giortt, for er rørdt.

⟨Om illdstede.⟩

Item bleff och tilluarid, att huer mand shall were fortennck att hollde synn iilldstede gode och ferdige, huem *thet icke gör* skulle the alldelis nederslaes, nar mand kand formiddelst leyglighedenn ther tilszee.

5

⟨Franndz Bager gaff Niells Søffrenssen affkalld
for Jørgenn Frandzens arffue.⟩

Samme dag wor och neruerinndis Franndz Knudszen *Bager* och mett haannd och mund gaff Niels Søffrennszen *her samme* stedz eth fullt 10 och fast affkalldt for alld thenn arffue, hans sön Jørgenn Frandzenn kunde mett rette effter hans moder moder, Margrete Suerfeyeris (for^{nc} Niels Søffrensens hustrw), tilfalde, baade y iordguodz och indhaw guodtz, rørinndis och wrørinndis, wrøggeligt att bliffue for fødde och wfødde paa baade siider effter thenne dag y alle mode.

15

[211 r] Item Lauritz Maaer, Claus Eyglerssen och Lauritz Skiiifbyggere wore neruerinndis, begerede betallningh for konngens brøtt, the haffue førdt y sommer forganngen, och forthj iche wor giiffuen nogenn befallning att betalle thennom aff kongens penndinge, dog haffuer Jacop 20 Hannsen loffuid att bethalle thennom mett szaadanne vilkaar, att the haffue thennom alle forplichtid, att er *thet* szaa, *ther* iche giiffuis Jacop nogen nøyachtigh befallning att bethalle thennom for szamme theris føriingh aff konngens penndinge, skulle the alle giiffue hannom igenn, huess hand thennom huer paa synn anpartt bethaller, *thet* første hand 25 thennom eller theris arffuinge tillsiiger eptær theris breffuis lydillsze, szom for^{nc} Jacop Hansen annamede, huilchit the alle samptligen och huer beuillgede och szamtøchtte.

⟨Christoffer Slachter, Franndtz Perssen.⟩

30 Samme dag wor for rette Christoffer Slachter, gaff tilkennde, att Bennt Fisker, som *her* vor bosiddenndis oc nogenn tiid sidenn døde, haffuer ingen børnn eller arffuinge *her* y byenn, men at hanns brødre oc søstre bo vdj Kullenn, oc att hand haffuer hanndlid met thennom oc kiøbt thennom theris anpartt arffue vtaff, oc hand hagde ther paa ett breff 35 vdgiiffuit aff Niels Inguorssen vdj Breke, Peder Jennssen, Oluff Jennssen, Niels Jennssen oc Jennssen, som kienndis thennom brødre och suogre til Bennt Fisker oc bekennde y same breff att haffue thennd theris anpartt arffue eptær for^{nc} Bent sold, schøtt oc affhenndtt fra thennom

oc alle theris arffuinge til Christoffer Slachter oc hans arffuinge oc kiendis thennom *ther* for fornøigid oc ingenn rettighed til same arffue, oc for^{ne} breff liude att were forpligtid aff Mauritz Fønnbo, som *theit* wiidere innehollder, oc Christoffer begierede att mue bekome same arffue. Her
 5 til suarid Franndz Perssen, som paa sin hustruis Charinis vegrne, hendis moders oc medsoedskens kendis thennom sødsken mett Ingeborig Bentt Fiskeris oc henndis neste arffuinge, meninde, att Ingeborig, som lefftde epter Bentt Fisker, fødde ett leffuindis barn, som fitch dob och christendom, saa att Benttz arffuinge icke kunde komme til nogenn arffue, oc om
 10 Franndz will staa *her* paa eller lade thend mening falde, thog hand y beraad til neste ting.

⟨Findis *her* for neste tingdag. Sequitur. Item anno 65 thennd 2. aprilis.⟩

[211 v] Anno domini 1564 monndagen nest effter s. Martini episcopi
 15 dagh [13. november] paa Hellszingørs raadhuss, neruerinddis *borgmester* Hennrick Monnszen, Annders Saxenn, Jacop Hannssen, byfogitt, Rassmus Hannszen, Hans Niellszen, raadmenndt, mett menige borgere, tha forhanndledis thisze szager.

20 <4. tiingh. Eygller Stennhuggers gaard schødis Niells Jenssen.⟩
 Annders Kornne opbød Eygller Stennhuggers gaard ligginndis mod Stenngaden *her* y Hellszingør østenn op till Peder Jenszens gord och westenn nest op till Markurd Jørgennszens gaard, huilckenn szamme gaard for^{ne} Annders Kornne effter fullde machters lydillsze schøtte och
 25 affhennde fra for^{ne} Eygller Stennhuggers arffuinge Clemmid Eyglersenn och Geertt Pottemager y Landzkrone boenndis paa hans hustruis wegnne och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, och indtill Mattz Laurszen paa Niels Jenszens effterleffuerskis Barabra Niellszis wegnne och alle
 30 hindis szannde arffuinge, fødde och wfødde, till euerdelige eye. Schødit stadfeste Jørgen Hannsen, Rassmus Olsen Bager och Henning Jonsen.

⟨Er huss och iord tilsammen.⟩

⟨Samme gaard schødis till Frantz Schriiffuere.⟩

Item samme tiid forkynnndede Jacop Hannszen, byfogitt, att thenne for^{ne}
 35 gaard haffuer Franndz Laurszen, slottschriiffuere paa Ørekrogh, kiøbt aff for^{ne} Niels Jennszen och fra hans arffuinge och ther fore opbødt szamme gaard paa ny trennde sziinde, och iche ther wor gennsziigillsze emod y noger mode. Tha haffuer for^{ne} Mattz Laurssen effter for^{ne} Ba-

rabra fullde machtis indeholldt schøtt for^{ne} Eygller Stennhuggers gaard fra Barabra och alle hindis arffuinge, fødde och wfødde, och fra Niels Jennszens szande arffuinge, fødde och wfødde, och indtill for^{ne} Frandz Schrifffuere och alle hans och hanns hustruis szannde arffuinge, fødde 5 och vfødde, till euerdelige eye. Schødit stadfeste Jenss Krogemagere, Annders Kornne och Hanns Ollszenn.

⟨De eodem.⟩

Item ennd szamme tiid gaff Franndz Schrifffuere tilkiende, att hannd 10 mett Kirstinne Peder Hanszens aff Borup (nw salig mett gud) wor y szaa mode offuer ens kommen, att hand haffuer kiøbtt hinde aff en hindis haffue liggindis op til for^{ne} Frandzis egenn gaard, hand nw sellff yboer, østen for s. Olaj kircke her y Hellszingør, dog skulle hand giiffue hinnde jordegouodz igenn her y byenn, och effter hindis egen willie och begie- 15 riingh haffuer hannd kiøbtt for^{ne} Eygler Stenhuggers [212r] gaardi att wederlegge hinnde mett for thenn for^{ne} haffue, och forthj att Gud allmectiste hagde nw kallditt baade salig Peder Hannsen selff och hans hustrue Kirstinne mett nogle aff theris børnn wtaff thenne werden, szaa att the, szom nw igen lefftde, ere well forseett wdj manndz verge wnnder- 20 taggne tuende theris døttre Sciittze och Birgitta Peders døttre, szom icke wore end nw szaa forszeett. Tha haffuer *borgmester* Henrich Monnsen forholldet om thenn for^{ne} gaard, att thenn motte allene komme the for^{ne} tuende piiger Cittsze och Birgitte till. Saa haffuer tha Rassmus Hannsen, raadmand, och Pouill Thomisen, szom haffuer nw for^{ne} piigers søstre 25 Anne och Alhed y szenge, thisligist Hans Skonningh paa synne tuende børns Hanszis och Anis wegnne, szom ere for^{ne} Anis och Alhedy och the tuende piigers søsterbørn, ther om sammen gaaift och thennom szamptligen beraadt och samtochtt att wille opdrage, wnnde och oplade for^{ne} theris hustruers søstre, Cittze och Birgitte, thenn for^{ne} gaard och 30 affstaa huess rettighed, thennom kunde ther wdj laadtnne och tilfallde, och thet mod thenn wdredningh, theris hustruer haffuer faait mett brul- lups kaast, hiengaffue och annden bekaastningh, huilchitt the szampt- ligen alle tre beuigede mett haand och mund for menige mandt her y dag till tiinge. Och effter szaadan forhandliingh och kierlig beuillningh op- 35 stod for^{ne} Franndz Lauritzenn Schrifffuere och lod forkynde, om nogen hagde emod at sige, till huilchitt icke wor nogen gensuar.

⟨Samme gaardtt schødis till the tuende piiger.⟩

Tha schøtte Frandz Schrifuer then for^{ne} Eygler Stennhuggers gaard fra sig, synn hustru och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, och indtill for^{ne} tuende piiger, Cittze och Birgitte, bemellte Peder Hanszens 5 och Kirstinis døtre, och alle theris szannde arffuinge, fødde och vfødde, till euerdelige eye. Schøditt bleff stadfest aff Mattz Laurszen, Frandz Bager och Hanns Therningh.

⟨Hans Nilsen, raadmand, annammede schøde paa theris wegnne.⟩

- 10 Ennd her forwdenn haffuer Frandz Schriiffuere loffuid for^{ne} tuende piiger till gode och beste, att nar szamme gaard schal byggis och forbedris, will hand giiffue szamme bygning till hiellp eth gott tusind muersten, en god lest kallch och eth gott tuszind embder tagsteenn, och altiing klargiortt tilkommer gorden met huss och iordtt the for^{ne} thuo
15 piiger allenne.

⟨Nota her epter 65 thennd 22. januar.⟩

⟨Huorledis met denne sten oc kalch bleff afhandlid findis besked hos Morten Nielssen, fordum byschriuer, oc er hannom mesten kortid no. 603.⟩

20

⟨1. tiingh.⟩

Rassmus Hannszen opbød thenn for^{ne} haw, szom ligger hoss Franndz Schrifuer.

25

[212 v]

⟨Matz Laursen, Jens Krogemager.⟩

Item szamme tiid gaff Annders Kornne tilkiennde, att ther staar nogen penndinge tilbage hoss Barabra Niels Jennszens paa szamme gaard och Mattz Laurszen och Jenns Krogemager bekennde att haffue szagdt Annanders Korne god for szamme penndinge, szaa the skall hannom wdrettis till
30 gode rede, nar tilsigis.

⟨Franntz Perszen, Christoffer Slagtere.⟩

Samme dag møtte for rette Franndz Perszenn och Christoffer Slagter om arffue epter Bennit Fiskere och hanns hustrw Ingeborgh och borgmester Henrick Monnsen tilspurde Franndz, om hand wdermere wille tale paa thenn szag, hannd tilforrn hagde giiffuit tilkiennde, szom wor om thett siidste barnn, Ingeborgh sich, ther hun laa paa synn szoteszenng, huil-

chit Franndz meente att were kommit szaa til werden, att *thet* leffde epter moderens dødt och fich dob och christendom, och hand tog *thet* y beraad fra y dag 14 dage till nw. Ther till suaredes Franndz Persen, att hannd will *thet* alldelis affstaa och intid talle wiidere ther paa epter 5 thenne dag y noger mode.

⟨Nota⟩

Tha fremszette Franndz Persen och gaff tilkiennnde, att *ther* wore tuende kolle børnn, szom wore Ingeborgis børnn mett Jens Laursen, hindis 10 første hosbonnde, och mett Per Fiskere, then anden hindis hosbonnde, och szamme børnn wore en partt døde før Benitt, then tredie hosbonde, affdøde, men en dreng allene wed nafsn Hans Persen offuerleffde baade sødkene och Benitt och bleff *ther* epter død, nogen tiid før moderen Ingeborgh døde. Ther fore mente Frandz, att moderenn burde enne 15 att erffue szame børn och hindis arffuinge och thenn børne arffue icke att tilkomme Benitz arffuinge, huess anpartt Christoffer paatalde, paa huilchitt the baade begerede enn endelig affskeedt. Ther paa er szaa szagdtt att skulle offuerberegnis, huess *thet* kannd beløbe alle the børnn er tilmøndit huer kolld epter synn fader, och huess *ther* wtaff tilfallder 20 moderen Ingeborgh, *thet* blifuer til allt boid och begge parters arffuinge, menn huess thenn siidste dreng til falld baade epter hanns sød-skenn och szaa hans egitt federnne, *thet* tagis forlodz vd aff boidt till Ingeborgis arffuinge allene, och Benz arffuinge tage ther intid wtaff. Her om fiindis wiidere beschedt y schiifte bogen.

25 ⟨Se y tegnne bogen paa schifste then 14. nouembris anno 64.⟩

⟨Om olldenn swyenn.⟩

Bleff tilluaridtt, att huer henter swyenn aff skoffuen y thenne wge och lade tage ollden gelld wtaff.

30

⟨Om gader att holde rene.⟩

Item att huer shall giøre reennt paa gaderne och anden stedz for synn for-thaa indenn løffuerdagh wnder sit faldzmoll.

35 [213 r]

⟨1. tingh.⟩

Item Thoer Silkeborg skødtt sitt och synn hustruis skudtzmall.

⟨Byes ferge, fergeløenn.⟩

Samme dag wor neruerinndis Lauritz Kelleszmed, och *hannom* er antt-hwordet thenn store byes ferge att føre en tiid lanng, huilchit hannd widtog och szamtøchtte att wille tage *ware* til paaske først komm mindis,
 5 och haffuer borgemestere, raad och byfogott befallidtt och tillzagdtt, att for huer regsse, szom baade thisze ferger, *her* for byenn ere, gøre emel-lom Hellszingborgे och thette, skulle the haffue 6 m. penndinge och
 10 iche mere. Bleff och tilwarid, att huo szom haffuer baade eller smaa skuder och will offuerføre wognne eller anndett gottz mett, skulle the lobe offuer *ther* epter, dog for enn skelligh leye, szom billigtt er och for-suaris kannd.

⟨Niels Iørgensens gaardtt.⟩

Item Niels Jørgennszen Skomager wor neruerinndis, bestod, att ther
 15 hannd gaff synn suoger Niels Laurssen Schreder synn dotter till hustrw, tha gaff hand *hannom* och helten thenn gaardtt, hannd nw er bosiddindis wdj, *thet* bestod hand *hannom* *her* till tiinge.

[213 v] Anno 1564 monndagen nest effter s. Chatarinæ virginis dag, som
 20 wor thenn 27. dag nouembris paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis borgmester Hennrich Monnssen, Anndris Saxenn, Rassmus Hannsen, Hanns Niellssen, raadmendt, Jacop Hannsen, byfogott, mett menige borgere tha tilstede møtte forhanndledis thisze szager.

25 ⟨2. tingh.⟩

Rassmus Hannsen, *raadmand*, opbødt thenn hawiordtt liggindis hoss Franndz Schriffueris gaardtt och før tilhörde salig Kirsthinna, Peder Hannszens y Borup etc.

30 ⟨1. tiingh.⟩

Christoffer Slagtere och Franndz Perszenn opbøde thenn gaard, szom Beennt Fiskere ybode paa Kagehollmen, Christoffer paa Benntz arff-uingis wegnne och Franndz paa Ingeborgh, Bennnt Fiskeris, wegnne, om nogen kennder sig nogen rettighett *ther* till y noger mode.

35

⟨2. tiingh.⟩

Thoer Sillkeborgh skødtt sitt och synn hustruis Jahannis skeell och skudtzmall.

〈2. tingh. Om gader.〉

Item bleff tilluaridtt om gader att hollde renne huer for synn forthaa, baade mod strannden och annden stedz, och *thet* att vere skeett inden løffuerdag nest kominde vnder sit falldzmoll.

5

〈Om schatt.〉

Sammeledis bleff och tilluaridtt, att huer schall bethalle synn schatt inden dag 8 dage eller miste sit beste panntt och ther till bøde sitt falldzmoll.

10

〈Kirckens gelldtt.〉

Bleff och tilluaridtt om kirckens jordskylld, hussleye eller anden rettighet huess were kannd, att lade mett *thet* allderførste fremkomme.

15

〈Affkalldt effter Peder Huedboo.〉

Samme dag wor och neruerinndis for^{ne} Christoffer Jørgensen Slagtere och effter fulldtt machtt gaff Dorritte, Peder Huedbois effterleffuerske, eth fulltt och fast affkalldt (huilchit Frandz Pederssen paa hinndis wegnne aannammede) for Peder Huedbois arffuinge och alle theris arffuinge, 20 fødde och wfødde, szaa at for alld then arffue, szom thennom kunde tilfallde epter for^{ne} Peder Huedbo, skall hun och alle hinndis arffuinge, fødde och vfødde, were quiitt, kraffsløsze och vtiltalede aff huer mandt epter thenne dag y alle mode.

25 [214r]

〈Jørgen Thwissenn, Morthenn Kleynsmedt.〉

Samme dagh møtte Jørgenn Thuiszen och hagde ladit y rette førdtt Morthenn Kleynnszmedt her szamme stedz, szom (thisver) hagde yhiellslagitt hanns sønn Hanns Jørgennsen, och thennom er sagenn paa thenne tiidt saaledis emellom forløbenn. Wore och nw neruerinndis thisze wiindnis- 30 byrdtt, szom vore vdj sellskaff mett for^{ne} Mortenn och Hans, ther szamme skade hennthe, Pyther Arrildszen, Mattz Kleynnszmed, Jens Hallandzfar och Peder Laurssenn, smediesuenndtt.

〈Om eth dødtslagh.〉

35 Først wiindnede Peder Arrildszenn om szamme szagh suerindis wed Gud och hanns hellige ordtt saaledis att were tillgaaitt, att hannd mett the for^{ne} wiindne sade och drucke till Matz Kleynnszmedtz om affthennen, tha kom for^{ne} Morthen Kleynsmet, banckede paa dørrenn och bad

lade sigh indtt, kom Mattzis hustrw till dørren, och ther hun hørde, huo hannd wor, wille hun icke lade *hannom* dørren op, men szagde thennom y stuenn wore, att Morten wor for dørren och wille indt, och hand vor drucken. Tha suarede for^{ne} Hanns Jørgensen, szom dødt bleff, lader 5 *hannom* indtt, her er io ingenn, szom will huer annden illde y afsten, wy ere icke redde for enn karll, saa lod hun *hannom* indtt, och hannd kom y stuffuen, bleff sziidinndis och drach hoss thennom. Siidenn tallede Mortenn till *szame* Hanns Jørgenszen, szom dødt bleff och tog *hannom* y synn fauffuen, badt *hannom*, att hannd wille forlade och tillgiiffue han- 10 nom huess hannd nogen tiidtt hagde bruditt enthen *hannom* eller hans broder emodt. Suarede Hanns och szagde: »Morten, wy ere gode wenner myn broder och y, er ether nogit emellom, y forliigis well ther om«. Tha the ther effter hagde druckit en liiden stundt, thog for^{ne} Morthenn synn huffue och wdslo liusxit, szom stod paa borditt, thuo eller thre ganne 15 met hinde, och histruenn thennde liusxit igenn. Tha begynntte for^{ne} Mattz Kleynsmedtt att siige till Morten: »Morthenn vill thw icke siide mett spechtt och roo och dricke thitt øll, thw szom en andenn her siider, tha skall thw gaa hiem, och kom nw strax myn broder Peder, hannd skall føllge digh.« Saa stode the op och ginge at gaden tillsammen. Ther 20 the komme wden gadedørren, roffthe for^{ne} Morthenn och szagde: »kom her wdtt Pyther Arrilldszønn,« och y thet szamme løff for^{ne} Hans Jørgennszen vdtt och [214 v] kom icke wdtt att gade dørren, och szagde for^{ne} Pyther, att hannd iche weedtt, huor Hanns kom wdtt, ey heller hannd affuiste, att hannd wor paa gadenn, icke wed hand hellder aff, 25 huorledis tillgick wdenn dørren, thj hannd vor y stuenn, menn strax ther effter kom for^{ne} Hanns Jørgennsen till dørren igen och bannckede, bad lade op och szagde, att hand wor saaer.

Item Mattz Kleynnsmed mett oprachte fingre szuerinndis ved Gud och hannis hellige ordtt, windnede wtj alle mode, szom forschreffuit staar, och 30 szagde vdermere, att Hans Jørgensen wor selff wed gade dørren, ther Morten kom indtt etc.

Item Jens Hallanndzfar mett liige edtt windnede wed alle ord, szom for er melldtt och sagde, hannd kunde icke formercke, att Morten slugte liuszid wdtt aff wrede.

(Peder Laurssenn windnede.)

Item Peder Laursenn, smediesuendtt, szom wor vde paa gaden mett for^{ne} Mortenn och skulle føllge *hannom* hiem, vindnede mett opragte

fiingre wed Gud och hans hellige ordtt saaledis att vere tillgaait paa gaden, att *ther Morten* wor kommen wdenn dørrenn, bødtt hannd Pyther Arrilldszen wdtt och szagde, hannd wille slaes mett hannom, drog synn kniiff, hand hagde paa siiden, och begynntte att skerne omkring sig 5 *ther* mett. Tha szagde Peder till hannom: »komer Morthen och lader oss gaa«, och saa fulldis the hedenn tilsammen. Ther the komme mod Ber-til Christenszenns dør, szaa Morten sig om och gick tillbage ned mod Mattz Kleynszmedz dør igenn och szagde: »huo est dw, ther kommer,« och ingenn szuarede hannom. Tha szagde for^{nc} Peder Laurssen, att Hans 10 Jørgennszen gick till en wogenn stodt vnnder Effuerdt Mortzenns wegh och thog en lang skagill *ther* aff, och mett szamme skagill slo hannd Morten, szaa hand gick om kulld eth slagh, *thet* hannd szaa, och the tagde stille och thallede inthidtt till huer andre. Tha kom Morten op igenn och gaff sig indtt vnder skagelenn till hannom och sloe hannom 15 mett synn kniiff y brystidtt, szaa skilldis the att.

[215 r]

⟨Mortenns gennsuar.⟩

Tha tillspurdis for^{nc} Morthenn Kleynnszmed, om hannd hagde nogit att siige mod thisse for^{nc} wiindne y noger mode, och hannd suarede ney 20 och beklagede, att thett wor hannom henndt y hans druckenskaff. Item hannd szagde, att hannd icke wiste andet, ennd thett hagde weritt Pyther Arrildszenn, szom kom effter hannom; sagde Morthenn och, att hannd sich thw slag aff skagelenn, før hand slo thenn annden igenn, och att *thet* wor kenndtt, efter szom hannd wor slagenn, huilchitt effter borge- 25 mesters befallningh tha beszaa Lauritz Esberszenn, Jenss Krogemager, Rassmus Ollsen Bager och Frandz Perszen, och for^{nc} Morthen er befundenn att were guill paa then wenstre axill, szom eth slag hagde ramid hannom etc.

Item suarede Jørgenn Thuiszen, huem szamme skagill hagde szett paa 30 wognen igenn, thj *ther* for^{nc} hanns szønn wor slagen och hannd tha strax kom der till, tha szatt skagelenn paa wognen igen, szom thenn icke hagde weritt afftagenn.

⟨Iddis gennsuar.⟩

35 Tha tillspurdis for^{nc} Peder Laurssen, huo thenn paaszette, och hannd suarede sig att haf sue szett thenn paa, huilchit Idde Effuerdt Mattzenns hannom befolk, och till for^{nc} Idde wduiisdis Jenss Krogemager och Franndz Perszen att høre hindis ordt *her* om. Tha haffuer hun suaridt

thennom, att hun icke befolk *hannom* att szette skagelenn paa, ey hellder wiste hun aff thenn att siige, menn sagde, *ther* hun hørde thennom bull-dre y gaden, stod hun op och gich y synn dør, och *ther* hun kom wdt, thaa laa Hans Iørgenssen paa iordenn och vor dødt.

- 5 Item thillspurdis Jørgenn Thuiszen, om hand hagde nogit modt nognne aff thisse wiindne att føre eller wiste *her* nogit wiidere wtaff y noget mode, och hannd suarede ney. Item tillspurdis hannd och huad hannd wor begierinndis offuer for^{ne} Morthenn Kleynnszmedtt, och hand suarede: »Dom och rett.«
- 10 Ennd tillspurdis for^{ne} Jørgenn om borgmester, raadt eller byfogitt hagde nogen tiid enthen bedit *hannom* eller raadt *hannom*, att hannd skulle enthen lade for^{ne} Morten till boiddt eller och lade *hannom* rette, och hannd suarede: »ney alldrig.« Ey heller schal nogen bestaa, att hand hagde skutt paa nogen aff thennom for huess hannd y thenn sag giøre 15 eller lade will.
- [215 v] Item enndog for^{ne} Jørgenn Thuiszenn wor begierinndis dom och retth, huilchenn och wor *hannom* offuerbødigh offuer for^{ne} Morthenn Kleynnszmedt for thenne hanns gerningh, saa haffuer hannd alligeuell for Gudz skylld, erlige dannemendz och erlige dannequinders bønn 20 skylldt, szom thenn tiid vor tillstede, thisligist for for^{ne} Morthenns fat-tige smaa børnns skylldt, offuersett mett *hannom* y synn egen sønns och synn hustruis neruerillsze mett theris szamtøcke och haffuer stedtt for^{ne} Morthenn att mue szee sig om dannemend, szom for *hannom* kannd borge och god siige till enn forszagdt dagh, huess hannd kannd 25 met *hannom* forenis om szagen, er *thet* gott, kunde the icke fordragis, wille hannd tha fremdelis forføllge synn rett etc.

Thisse effterschreffne ere the mennd, szom haffue racht haannd for for^{ne} Morthenn Kleynnszmedt, først Hanns Skonningh, Johann Buss, Hanns Iszerlou, Hemmingh Joennszen, Annders Bager, Effuerd Matzen, 30 Klaus Kurffuemager, Peder Fynnbo, Jacop Krogemager, Christoffer Slagtere, Mattz Krogemager, Franndz Perszen, Søffrenn Skomager, Bo Skomagere, Jørgen Reffslare, Annders Kornne, Lass Themmermannd, Peder Haffue, Annders Suerdfeyere, Kort Schomagere, Hans Tromslare och Jenns Jonnssen her y Hellszingør, Anndris Thomiszen och Willom 35 Veffuere aff Hellszingborge.

Alle thisse for^{ne} mennd haffue loffuid for for^{ne} Morthen Kleynszmedt och for *hannom* racht haannd till Jacop Hansen, byfogit *her* y Hellsingør, att for^{ne} Morthen Kleynszmed maa were ledig oc løss fra thenne dag och

till y dag fiorten dage nest komminde, och tha skulle the annthuorde hannom Jacop Hanssen y haande igenn eller y hanns stedt alle szamptligen wdlegge siuff hundrede mark danske. Och mett thisse willkaar er hannd thennom anthuordet.

5

[216r] Anno 1564 thenn 18. dag decembris wore thisse dannemennd forszamlede, szom ere:

Annders Saxen, Rassmus Hanszen och Hans Nielsen, raadmend, Hanns Skoningh, Hemming Jonssen, Per Fønbo, Hanns Ollszenn, Effuerd Matzen
10 Hanns Iszerlou, Rassmus Bager, Jens Krogemager, Oluff Helliessen, Mattz Laurssen, Hans Therning, Jørgen Keyszer, Albrit Schreder, Nielss Søffrenszen, Frandz Persen, Annders Korne och Arild Reffslare.

Thisse mend wurdere Charinne Willom Weffueris thuende bolige, først thenn gaard, szom Albrit Baadzman nw yboer, tuertt offuer fra

15 Hans Perszens gaardtt, mett huss och iord och effter then heffdtt, ther nu paa staar, er vurderit for halfandet hundrit mark rund mynt. Thenn annden bolig, liggendis mellom Kort Schomager och Jens Andersen, then bygning, ther paa staar, er vurderitt for eth hundrit och thiuge mark rund mynt, jorden hører till s. Oluffs kircke och giiffuer 1½ mark iord-skylld om aaridt. Thete fich for^{ne} Karinne bescreffuit vnder byes indzel-gil etc.

[216v] Anno Dominj 1564 s. Thomis apostolj dag for iuell [21. dec.] paa raadstuenn, neruerinndis borgmester, raad och byfogit met the fornemste borgere her y byenn, paa huilchen dag byes regennskaff hørdis etc.

⟨Hans Thomissen fød till Lunden.⟩

Tha fremkom Thomas Schreder her y byenn och indførdrede enn wnng mannd wed naffnn Hanns Thomissen, født till Lundenn y Enngelandt, 30 huilchen szamme Hanns wor begierindis att motte boszette sig her y byenn och mett borgernis (thenn tiid tilstede wore) villie och szamtøcke er thett hannom wnndtt och opladitt att boo her och bruge erlig neringh, thisligist skicke sig well och tilbørligenn. Dog schall hannd were for-plichtid att føre hiid till s. Michills dag først komminde nøyachtig beuiss 35 fra borgmester och raad wtj Lundten, att hannd ther haffuer anstillid sig szom en erlig perszoen bør och er ther iche for nogen werlighett aff-skilledt y noget mode, huilchit hand selff loffuede och tillsagde. Item szamme tiid gjorde for^{ne} Hanns Thomissen synn edtt att ville were kong.

mat. koning Fredrich, nw konge y Danmarch, huld och tro och affuennde hans *naades* werste, tiluennde *hans naades* beste aff ald formue och borgmester, raad och byfogit och Hellszingørs byes menighet tro, hørig och lydig wdj tynngis paaleg effnen och y alle anndre maade.

5

⟨Jørgen Schredere aff Landtzkrone.⟩

Item samme dag Thorluff Bagge indførerde Jørgen Allertszen Schreder, szom kom aff Lanndzkrone, mett szamme begering och meningh, och thett bleff hannom samtocht mett bemedle boreris willie wnnder for^{ne} 10 løffte och tilsaffen. Dog hannd schall *thet* haffue y minde hoss synne embedis brødre och oldermanns samtoche och føre y liige maade synn beuiiss hertil stede mett thett første.

[218r]

Anno Domini 1565.

15 Anndenn nytt aars dagh, som wor thenn 2. dag januarij, paa Hellssingørs raadhuss, neruerinnidis *borgmester* Henrich Monnssen, Annders Saxenn, Jacop Hannsen, *byfogit*, Rassmus Hannsen och Hanns Niellzen, raadtmenndt, mett menige borgere then dag tillstede wore.

20

⟨Konngens breff om 2000 daller.⟩

Samme dag for menige mannd lessdis eth konng^e matts. breff om en summa penndinge att komme *hans naade* till hielp mett *her* aff byenn, szom och offuer allt riigit bestillid wor, till *hans naades* kriigs folchis bethallningh, och lylde szamme breff thenne bye att were taxerit for thw 25 thwsiiind daller wdj søllff eller szaadann mynntt att wdtgiffue, szom nw er genngsze y riigit, och lade thenn fremkomme thil *hans naades* rennthemestere inden 20. dag julle først tilkomminde etc.

⟨Fare aff byen.⟩

30 Bleff tilluaridtt, att ingen fare aff byenn wden øffrighedens forloff, før szamme schatt er alld wtgiiffuen, eller straffis szom enn wlydigh.

⟨Om kongens eller byens bestilling.⟩

Bleff och tilluarid, att nar mand tillsiigis enthen om offuer roer att giøre, 35 konngens budtt att hollde, eller annden bestilling, ther koningen eller byenn er anrørinnidis, schall mannd were til rede och lade sig fiindis wiligh wden modsiigillsze, huo andet gör, och er beuiiszeligtt, straffis ther fore, szaa en anden seer ved, huilchit menige mand szamtøchtte.

⟨Att møde, nar mand hører then ny kloche.⟩

Item nar mand hører ringis thenn ny klocke y thaarnid, schal mannd
møde mett sitt werge for raadhuss porten och ther faa wiidere beskeedt.
Sammeledis nar kongens eller byens arbeyde er *her* for haande, och
5 samme klocke ringis, schal mand tha møde, *ther* szom *thet* er for haande
att hielpe huess mueliggt er.

⟨Om biergeløn.⟩

Item bleff och tilluarid om en themmelig och skellig biergelønn att
10 thage aff fattige skiuifbsroden folch eller anden y sligh mode, szaa frempet
mand iche will viidere tiltalis, om paaklagis etc.

[218v] Anno 1565 monndagen nest epter Canutj ducis dag, szom wor
thenn 8. januarij paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis *borgmester*
15 Hennrich Monnssen, Anndris Saxenn, Rassmus Hannssen, Hanns Niell-
sen, raadtmennd, Jacop Hannssen byfogit mett menige borgere thenn
dagh tiingh szøgtte.

⟨Konng. matts. breff till Jurgen Sested om 2000 daller.⟩

20 Samme dag lessdis for menige mannd eth konng. matts. breff till-
schreffuit erlig welbyrdig Jørgenn Sested, befallnings mannd paa Kro-
genn, lydinndis *hans naades* breff att were hiid skichit om enn summa
penndinge *her* aff byenn till hielp *hans naadis* kriigs folchis bethallningh,
att bemellte Jurgenn Sestedt schulle førdre på szamme summe, szom
25 wor 2000 daler etc., och thenn att fremkomme till *hans naadis* rennte-
mestere erlig welbyrdigh Joachim Beck indenn 20. dag julle først
kommindis etc.

Item *borgmester* Hennrick Monnssen gaff tillkennde att were en allmin-
30 delige klage blannt allmuenn, at formiddelst onnde folchs skylld er
ingen fred på gerder, suynne stier och anndet saadanntt, men slemmelige
affbrydis och forderffuis. Bleff ther fore tilluaridtt, att huo szom kannd
befiunde szadaan gerning mett nogen, schall mand tage hannom strax
och følge hannom till fogedenns eller giøre sit beste, hannd kand tagis
35 wed ferske *gerninger* beuizeligen, szaa hannd kannd straffis ther fore
szom wedbør, huilchit menige mand szamtøchte.

〈3. tiingh.〉

Rassmus Hannssenn opbød thenn haue, szom ligger hoss Franndz Schriffuere och tilhörde Kirstinne Peder Hanszenns aff Borup.

5

〈Pusbass.〉

Hans Perssen bleff szamtøcht att motte were *her* y byenn enn tiid lanngh, skicke sig well och were øffrigheden lydig och saa faa suar effter hannis omgengillsze om wiidere duellillsze att were *her* nydinndis.

- 10 [219r] Anno 1565 monndagen nest effter *sanctorum* Fabiani och Sebastianj, som wor thenn 22. dag januarij, paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis borgmester Hennrich Monnssen, Anndris Saxenn, Rassmus Hannszen, Hanns Nilssen, r(a)admend, Jacop Hannssen, byfogitt, mett menige borgere thenn dag tiing søgte, tha bleff forhanndlede thisse
15 sager.

〈2. tingh.〉

Christoffer Slagtere opbødtt thenn gaard, Benntt Fiskere ybode paa Kagehollmenn.

20

〈4. tiingh. Schøde till Frandz Schriiffuere〉

〈Annders Saxenn anamede schøde paa Frandzis vegnne.〉

- Rassmus Hannszen, raadmand, opbødtt thenn haue, liggindis hoss Franndtz Schriffuere paa hiørnidtt, szom før tilhörde salig Kirstinne
25 Peder Hannsenns y Borup, huilchen samme haue hannd tha szamme tiid schøtte fra for^{ne} Kirstine Peder Hannsens arffuinge, fødde och wfødde, och til for^{ne} Franndtz Schriffuere och alle hannis arffuinge, fødde och wfødde, till euerdelig eye. Schødit stadfeste Jørgenn Hanssen, Hans Therning och Jenns Krogemager.

30 〈Viide, anno 64 mondagen Martinj episcopj.〉 [13. november.]

- Samme tiid loffuede och tillsagde Anndris Saxenn paa for^{ne} Franndz Schriffuers wegnne, att thenn steenn och kallch, Franndz haffuer loffuid the tuennde benefnde Kirstinis døtre Cittze och Birgitte till hielp till then gaards bygning, szom hannd gaff salig Kirstinne igen for then for^{ne}
35 haue, att thenn schall bliiffue thennom wiss, nar tilsigis och mett breff och segill thennom offuerforuissis.

⟨Affkalld, Pouill Bysuendt.⟩

Samme dag wor neruerinnidis Oluff Ipsen Schreder, och effter fuld
machitt gaff Pouill Bysuennd affkalld paa Lauritz Niellszenns wegnne,
hiemme y Giordzhøy y Krop sogenn vdj Schaanne, for alld thenn arffue,
5 for^{ne} Lauritz Nielssen och tuennde hans søstre Dorete och Inger kunde
tilfallde effter theris søster Jahanne, Pouils hustrue, baade vdj rørinndis
och wrørinndis gottz, paa huilche samme tuennde søstres wegnne for^{ne}
Lauritz Nillssen wor fuldmæchtig att göre och lade y thenn sagh etc. Saa
thet schall were enn klar afftalen sagh for fødde och wfødde paa baade
10 siider wrøgeligt at bliffue effter thenne dag y alle mode.

[219v]

⟨Om schatt att lade fremkomme.⟩

Samme dag tillwardi borgmester Hennrich Monnssen, att huo szom igenn-
staar mett synn schatt, were sig bosiddinnde mend eller wnnge karlle,
15 thenn ther wor taxerit till thenn sum penndinge her aff byen att komme
konng^ematt. til hielp mett effter hans naadis breffuis lydillsze, eller huess
annden schatt thet were kannd, the schulle thet klartt giøre och lade frem-
komme, inden morgenn 12 slaer, eller bliffue siiden hentt aff thienne-
ren, huo sig fortrocher, och bethalle tha alligeuell, thisligist bøde sit
20 faldzmoll och were siiden wdermere tilltalidtt etc.

⟨Matz Laursenn, Thorluff Ollssen bleffue raadtñnendt.⟩

Ennd szamme dagh bleffue fremkallede Mattz Lauessen och Thorluff
Bagge och bleff thennom forholldet, att effterthj the dannernennd y raa-
25 dett paa then tiid sade wore gantske faa formiddelsst thenn orszage,
Gud hagde affkalldit the andre theris mettbrødre, wor betennckt att
wille kalldes flere y thenn stedt, szom kunde hielpe att wdrette, huess att
skillig thønnge daglige paahennger, och wor giiffuit sternne paa then-
nom. Tha tilspurd^s menige mand her om, huad thennom syuntis gott
30 were, och om for^{ne} tuennde mend wore szaadanne perszoner, att the
motte kenndis duelige att siide y raad och rett, thisligist om nogen wiste
3 mett nogen aff thennom andet end thet, szom erligt och gott er. Suared^s
gantske almue, att the kennde thennom baade gode noch ther fore, ey
helder nogen wiste thennom att beskyllde wdj noger inoode. Tha først
35 fremkalledis Mattz Lauerssen mett oprachte fingre, suerinndis ved Gud
och hans hellige ordt, att hand vill vere kong. matts. y Danmarch och
Danmarchs riigens raadt hulld och tro, affuerge hans naadis schade
och forderffulse, ramme och søger hans naades och riigens gaffnn och

beste, thisligist vere borgmester, raad och byfogit y Hellszingør hullde, hörige och lydige, intid obennbare, huad inden luchte dørre szamtochis och thiess schall hielpe huer mannd till loug och rett, forsuare och fordagtinge fattige enncker och faderlösze børnn till alle rette och intid
5 giøre vnt, *thet* szom hannd weedt rett er y noget mode, szom hand will anthsuare for Gud och bekennde for mennisker etc.

Ther nest fremkalledis Thorluff Bagge, och y liige maade mett oprachte fингре giorde synn edt, szom for^{uit} staar etc.

10 [220r] ⟨Jørgen Thuissenn, Morthenn Kleynnsmed.⟩

Samme dag motte Jørgenn Thuissen, och hagde ladit y rette förd Morthenn Kleynnszmed for *thet* dödtslag, hannd yhiellslo hans son Hanns Jørgennszen, och wor begierinndis rett offuer hannom, nerurinndis for^{ne} Hanns Jørgennszenens frennder och slechtinnge.

15 Tha fremkalledis for^{ne} Morthenns forloffuere, szom hannom hagde wdtborgitt, och fiindis her tilforrn indscreffnne, och tilspurdis, huorlennge the hagde racht haannd for hannom. Suaredes the, att Jørgenn Thuissen hagde stedt hannom thennom till borgen indtil 20. dag julie. Tha fremdelis tilspurdis the, hui the icke stode borgenn wdt till thenn
20 dagh. Suaredes Hanns Skonzing, att Morten hagde saaledis ladit sig hörرت, att hannd iche viste raadt till thenn penndinge wdt wor loffuidt, men the mend, szom hagde sagdt godt for hannom, finge att wdtagge paa hanns vegnne, till hannd kunne komme affstedt att bethalle. Effster saadanne ordt wille the iche lennger staa y szamne borgen. Same ord
25 hörde Jacob Krogemager selff aff Mortens egenn mundt.

Item Jørgenn Thuissen hagde saa ladit sig höre, Morten slo armen szender paa thenn ene myn szönn, och thenn annden slo hand yhiell. Ther fore ville hannd iche hellder lade hannom til boid etc.

30 ⟨Ter vt quater precatus est illos.⟩

Item szamme dag fremkom Mortenns hustrw Margrete och frembar eth breff tilschreffuit *borgmester* Henrich Monnssen aff tuennde Mortenns slechtinnge aff Falchennberg, effter huilchit breffuis lydillsse och theris begieriing for^{ne} Henrich Monssen giorde bön for Mortenn till alle
35 sanguolldernne, att the wille lade sagenn opstaa och stede Morthenn till borgenn, szaa lennge hans slechtinge komine tillstede, hannom til bii-stanndt. Suaredes the alle szamptigen, att for stor wnbkostning, szom giort vor och wdermere skulle tillstaa, wille the icke lennger lade tiiden

forhalis, men begerede rett. Haffuer ennd tha borgmester giiffuit sag-uollderne fore, om the wille affuiige och end tha beraade thennom mett then dødis fader, huad the enndeligen gjøre wille, huilchit the och alle szamptligenn haffue giort, och effter theris beraadt wore begierinndis
 5 hanns liiff och ingenn annden skonndzell eller boidtt. Ther mett ere the afgangngne och befallede att møde *met fangen* paa retteretingit.
 {*Seria iudicij petitio sine venia.*}

[220v] Samme dag paa retteretiingit er saaledis tillgaait.

10 {*Jacop Krogemager wiindnnede.*}

Først fremkalledis the for^{ne} løftiings mennd, och tha berette Hanns Skonningh szom tilfornn Mortenns ord, huor fore the icke wille staa theris borgenn wdt. Och Jacop Krogemager mötte och bestodt, att Morten Kleynszmedt sad y hans stue och hagde sagdt, att hand vor y
 15 Kiøbønnhaffn och fisch innen fortrøstning till penndinge, menn the fiinge att vdlegge paa hanns vegnne etc.
 Thisse ord hagde Mortenn selff hørdt tilfornn inde till Jacop Hansens, thenn tiid the opdagde theris borgen for hannon, och tha sagde hannd ther fore iche ney, men nu nechtede hannd thennom. Och Jacop hollt
 20 *thet* wed synn salighett och wellfardt.

{*Mortenn gaff vindnisbyrdene macht.*}

Saa ere oplessde the wiindnisbyrd, szom finndis *her* tilforn indsprechfenne, och wore neruerinndis, *ther* for^{ne} Hanns Jørgenssen bleff yhiellslag-
 25 genn. Och tilspurdis Morthenn, om *thet* vor alldelis saa tilgaait, eller hannd hagde nogit emod att siige. Suarede hannd szaa att vere gaait och farid y alle mode, som bogenn indhollder, ey hellder viste hannd *ther* nogit emod at siige.

Wdj liige tilspurdis hannd aff for^{ne} wiindnisbyrd Mattz Kleynsnet, Pyther
 30 Arilldsen, Per Laurssen etc. och formanedis ved hans himmerigis partt, att hannd skulle bestaa, om szagen wor annderledis forløbenn, end the hagde wundnitt, suarede hannd ney.

{*Confessio factj. Peder Laurssenn wiindnede vdernerr.*}

35 Borgmester Hennrich Monnssen tilspurde Morten Kleynnszined, om for^{ne} Hanns Jørgennssen, szom dødt bleff, roffste epter hannon, thenn tiid hand vennde sig och gich tilbage fra Peder Laurssen, eller om hannd kom løffuinde effter hannon, suarede Morten, hand hørde Hans plaske y

dynnidt och viste, huo hannd vor, thenn tiid hand spranch offuer gerdit aff Mattzis gaardt. Ennd tillspurde borgmester *hannom*, om Hanns roffte epter *hannom* eller løff epter *hannom*, suarede Morten selff ney. Item fremtrodde for^{ne} Per Laurssenn, szagde sig att ville siige, liige szorn sagen gich szamme tiidt, och bestod, att Morten och hannd vore oppe wed Bertils Christensens dør, wennde sig och gich szaa langt fra *hannom* tilbage ned mod Mattz Kleynnszmeds dør, szaa Hans Iørgenssen och Morten møttes liige wdt fra then wogenn, szom stod wnnder Effuerdt Mattzens wegh, och bestod, att Hanns huerken roffte eller løff epter *hannom*. Item hand sagde, att Hans stod y skaglene, ther hand slo Morten [221r] szaa att Morten falldt szaa gaatt szom y skaglenne, ther sad igenn paa wogenn.

Item szagde Jørgenn Thuissen, ther hannd kom till thennoin, tha sad ska-
gelenn paa wogennen, szom thenn icke hagde werit afstagenn, hannd
15 szagde och, att Morthenn sprannch och regerede och grined szaa illde
att *hannom*, ther hannd hagde slagit yhiell, saa hand laa dødt paa iord-
denn, och szagde, hannd schulle szaa fare mett *hannom*, huilchit hannd
sagde, att Pyther Arilldszen hørde. Dog suarede Pyther, att hannd iche
viste ther aff, thj hannd thog ware paa hennderne paa Morten och holt
20 *hannom*, om hannd *thet* sagde eller gaff saadanne tegenn, *thet* wiste
hannd icke.

Ennd effter for^{ne} Mortens slechtis theris breffuis lydillsze, tilspurde
borgmester Hennrich Monnssen for^{ne} Jørgen Thuissen mett the anndre
saguolddere, om the wille stede *hannom* till boid och lade sagenn opstaa
25 till enn forszagdt dag, att then fattige mand motte beholde liiffuit for
synne smaa børns skylldt. Och the ginge end tha szaminen y beraad ther
om. Och tha fremtrodde for^{ne} Jørgen Thuissen mett hanns inettføllgere,
szom y sagenn hagde at vollde, och samptligen begerede endelig dom
och rett offuer for^{ne} Morten Kleynszmed for Hanns Jørgenszen, hand
30 yhiellslo.

Och efftherthj ingen naade wor paa ferde hoss thennom, sagenn hagde
att raade, er retten *hannom* offuerlest, och hand miste sit hoffuidt. Ther
mett hanns sagh er bleffuen endt.

35 [221v]

<Hanns Isserlous piige.>

Anno Domini 1565 thenn 5. dag februarij till Jacop Hannszens, byfog-
dis, her y Hellsziingør, neruerinndis Jørgenn Hannssen, Franndz Perssen,..
Jørgenn Keysser och Jørgenn Sanndersenn. Thisse mend, effter for^{ne}

Jacop Hannszens befallningh, wore wiistde till Hanns Isserlous att forhöre enn tienniste piigis ord om nogenn hug, hun hagde faait, och wor szaaer y hindis hoffuid, och tilspördhe hinde, huorlidis tilgich mett hinde, och huo hun skyllede for szamme hug och saaer, och berette for^{ne} mennd, att ther the attspurde hinde ther om, suarede hun att were szaaledis tillgaait, szom her effterföllger.

Att mester Hanns Bygemester kom om affhennen till Hanns Iszerlous gade dör och bannckede. Tha wille Hanns Iszerlou (hindis hosbonnde hun tiennte) sellff gangit till gade dörren och ladir op, tha løff hun till och fich hannom om armen, bad hannom biie och sagde: »lader mig lade dör op,« saa gick hun till dörren, och Hans Iszerlow bleff staaende ther hoss. Ther hun tha fich dörren op, szagde mester Hanns Byggernester. »huii thöffuer dw szaa lennge, før dw willt lade dörren op,« suarede hun: »mester Hanns, laaszen paa dörren er onnd att faa op, thj kunde ieg icke vere snarrere.« Tha suarede Hanns Iszerlow: »mester Hanns giif-fuer ether till fredz, dörren er icke god att faa hastelig op.« Suarede mester Hanns Byggemester: »thall dw mig till,« och inett thet sarnme szogte hannd hannom strax mett synn kniiff. Tha ryggdede Hans Iszerlou sig for hannom, saa hand falltt, och mester Hanns Byggernester gaff sig fast till hannom. Tha sagde piigenn, att hun kaste sig offuenn paa hannom, och tha hug mester Hans Byggernester hinnde y hoffuedit, szaa ther gick eth stortt stöcke bag aff hoffuedit.

⟨Puellæ manifesta confessio.⟩

25 Thillspurde the hiinde, huo hun retteligenn skyllede for szamme hug, suarede hun mett sammenlagde fiingre, suerinnidis wed Gud och synn wellferdt, att hun skylder for^{ne} mester Hanns Byggemester ther fore och ingen annden, huad hellder hun leffuer eller dör.

30 [222r] Anno Domini 1565 thenn 12. dag februarij paa Hellszingörs raadhuss, neruerinndis borgmester Henrich Monnszen, Anndris Saxenn, Rassmus Hannszen, Hanns Niellsen, Mattz Laurszen och Thorluff Ollssen, raadtmend, Jacop Hannszen, byfogit, mett menige allmue, tha til-stede wor.

35

⟨Konng^e matt^s. breffue.⟩

Samme dag lessdis eth konng^e matt^s. konning Fredrichs then 2. beseglde obne breff, indehollinndis, att hans kong. matt. haffuer gunstigen

wnndt och giiffuit till s. Olaj kircke her y Hellszingør nogne iorder, szom føre laae till Esserom, effter szom szamme breff viidere indehollder, och fiindis y byes gømme etc.

- 5 Ennd szamme tiid for menige mannd lessdis eth anndett konng^e matts. breff om 25 gode baadtzmennd aff thenne by att wdtgiøre till hanns naadis orlogs skiiiss behoff etc.

〈Att møde nar then ny klocke riingis.〉

- 10 Item borgmester Hennrich Monnssen tillwarede, att menige mannd schall were fortenncht att møde for raadhuisid eller fogedenns dør, nar the hører thenn ny klocke riingis, och ther faa beskeedt, huad bestyris schall. Huo szom hollder sig fra och icke møder wdenn louglige forfalldt, hannd straffis ther fore szom en wlydigh och were siiden wiidere till-
15 talidt.

〈1. tiingh.〉

Item Jacop Hannszenn opbødt enn haw, hører Charinne Rassmussis till, ligginndis paa Sanden hoss thenn jord, Fredrich Leyll kiøbte aff byenn.

20

〈3. tiingh.〉

Christoffer Slagtere opbøtt thenn gaard mett huss och jord, szom Bennth Fiskere ybode paa Kagehollmenn.

- 25 〈Fredrick Leylls affkalld effter hans salig hustru Pernillis dødt.〉
 Samme dag opstod Rassmus Hanszen, raadtmann, haffuindis en beglilt fuldmacht aff Ingeborg Mortens dotter, salig Oluff Schrifuers forдум borgmester y Kiøbenhaffn hans epterlefferske, Hanns Olszen paa hans egne och hans broders salig Mons Olszens børns wegnne,
 30 Morten Ollsen, Richardus Hoffmand paa hans hustruis Anne Oluff-dotters wegnne, Charinne Oluffsdotter, salig Annders Rassmuszens epterleffuerske, och Lauritz Mule, raadmand ther szame stedz, Apellonia Oluffsdotthers fuldmøndige werge, och aff szamme fullde machtt paa alle forⁿe arffuingis wegnne gaff Fredrich Leyll her szamme stedz [222v]
 35 eth fullt och fast affkalld till euig tiid wrøggeligt for alld thenn arffue och annpartt, thennom alle och huer serdelis kunde tilfallde effter salig Pernilla Fredrichs, szom wor forⁿe Oluff Schrifuers och Ingeborg Oluffs dotter och the anndre forbeneffnde arffuingis søster, baade y jor-

degottz och indhaw gottz, rörinndis och wrörinndis. Ladinndis for^{ne} Fre-
drich Leyll och alle hanns arffuinge, fødde och wfødde, quitt och kraff-
løsz for thennom alle och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, for ald
wiidere tiltalle epter thenne dag wdj noger mode.

5

⟨Trennde herbergeer.⟩

Samme dag er benefnnde och opkallede Oluff Helleszenn, Rassmus Ollssen Bager och Anndbiørnn Suenndzenn. Thennom er befallid att skulle *her* effter were herberger, att hollde fallt øll, mad och hestefoder,
10 nar fremmid folch hiid kommer, for theris penninge, och whennge bre-
de for theris dørre.

⟨Anno 1565 thenn 16. februarij.⟩

Paa raadhusid, neruerinndis borgemester, raadt och byfogitt mett meni-
15 ge borgere och allmue, szom tha tilstede wore.

⟨Konngenns breff.⟩

Samme dag lessdis eth konng^e matts. breff om 10 gode duelige karlle att wdgiore *her* aff byenn, the szom ferdige ere at vere gode kriigsmennd och
20 gode schötter, och thennom att vere rede, nar tilsigis, och tha forskichis till Kiøbennhaffn.

Item mett thennom en piiffuere och enn tromslaer.

Item *ther* till mett och szaa enn bardsker, szom god er.

25 [223 r] Anno 1565 thenn 21. dag februarij paa raadstuenn, neruerinndis borgmester Hennrick Monnssen, Annders Saxenn, Rassmus Hanssen, Hanns Nillssen, Mattz Laurssen, Thorluff Ollssen, raadmend, och Jacop Hannssen, byfogitt.

80

⟨Hanns Isserlous piige.⟩

Samme dag wore stedde y rette Hanns Iszerlow och mester Hans Byggemester om thenn sag, thennom emellom er for the hug, Hans Is-
zerlous piige hagde faait nogenn tiid nw forledenn, for huilche hun hag-
de tillfornn skyllid for^{ne} mester Hanns Byggemester.

35 Tha szamme tiid wor och kallid y rette for^{ne} Hanns Iszerlows steffszønn wed naffnn Jacop Pytherszenn och bekennde sit widskaff *her* om y saa mode. Att szamme tiid, *ther* mester Hans Byggemester kom till theris ga-
de dører och banckede, laa hannd och szoff och sagde, hand icke weedt,

huo hannom indloidt. Menn y *thet* bullder, *ther* the bleffue skellaftige, wognnede hannd op, och hanns moder Reygnicke løff wdt aff stuenn mett eth liuss. Tha løff hand och wdt effter, *ther* hand kom wd, szaa hannd, att mester Hanns Byggemester laa offuen paa Hanns Iszerlow och 5 hagde hannom fatt y hallszenn. Saa løff hannd strax y stuenn och thog enn deggenn kom vdt *met* igen, och mett szamme deggenn slo hannd thw eller thry slag mett paa mester Hanns. Och szagde hannd szaa thenn tiid inthidt till piigen, menn theris folch szagde for hannom, att hun vor thenn tiid y gaardenn, och forstue dørrenn till gaarden hun stod 10 aabenn.

Item Jacop bekennde, att hannd hagde roft aff for follckid y husid och szagdtt: »Jeg troer icke anndett, ennd hand fitch ey nogitt« etc.

Item tha szamme tiid till szagszenns forbedriing paa baade sziider bleff 15 szamtøchtt att lade szagenn opstaa till neste tingdag och tha møde igenn y rette, om the mett willie och minde *her* for inden icke kunde forennis. Och begge parther forplichtede sig wed ære och redelighett szellff och beggis theris anhengere att vere huer anndre alldelis wbeuarede, wden huess the kunde giøre mett rette.

20 [223 v] Anno Domini 1565 monndagenn, szom Gregorij dag paafalt och wor thenn 12. martij, paa raadhuszid, neruerinndis *borgmester* Henrich Moennszen, Annders Saxen, Rassmus Hannszen, Hans Niellssen, Mattz Laurssen, Thorluff Ollsen, raadmend, Jacop Hannssen, byfogitt, mett 25 menige borgere, tha tillstede wor, forhanndledis thisse szager.

⟨2. ting.⟩

Jacop Hannssen paa Charinne Rassmussis wegnne opbødt enn partt, hun haffuer y enn haw iord liggindis paa Szanden nest op till salig Jenss 30 Monnszens haw.

⟨1. ting.⟩

Jørgenn Hannszen paa Charinne Perders sønns Mattz Andersens wegnne opbød thenn gaard, Hanns Flemming Weffuere nw vdjboer, ligginndis 35 thuerrt offuer fra *borgmester* Henrich Monszens gaardt.

⟨Røstningh.⟩

Samme dag bleff tilluarid, att huer schall holld synn røstning ferdigh,

szom hannd er taxeritt fore, och haffue thenn til rede wstraffelig till neste tingdagh.

⟨Folch wdschreffuit tillwaris.⟩

- 5 Sammeledis the szom ere wdschreffnne *her* aff byenn epter kong^e matts. breffuis lydillsze, the schall were rede, nar tilsigis, och theris rør och werge att were duelige och nøachtige, szom the icke wille straffis *ther* offuer.

⟨Stollerum.⟩

- 10 Sammeledis, huer att giøre synne stollerum ferdige, szom hand er taxe-
ridtt fore, vnnder hans pannt och faldzmoll.

⟨Brædhe.⟩

- Sammeledis the szom ere taxerede att hollde brede for theris dørre, att
15 the hennge thennom wd inden morgen middag vnder theris faldzmol.

⟨Gader rene.⟩

- Sammeledis huer att giøre rentt paa synn forthaa, baade mod gaden,
streder och vdtt mod strannden, szom før haffuer weritt tilluaridtt, wnn-
20 der theris panntt.

⟨Kirstine Erich Fynnbois affkalldt.⟩

- Item Niells Fønnbo effter fuldmachtis lydillsze aff Jens Hanssen, sognede
degen y Kniisslinge sogenn wdj Giønge herrid, gaff Hans Olssen paa Kir-
25 stinne Pouilsdotters vegne, Erich Fønbois epterleuerske, eth fast aff-
kalld for alle Erich Fønbois arffuinge, fødde och wfødde, baade for
rørinndis och wrørinndis arffue y huss och gottz, och for^{ne} Kirstine och
hindis arffuinge, fødde och vfødde, att vere ther fore vden alld kraff effter
thenne dag y alle mode.

30

⟨Adrianns affkalld effter hans hustru Kirstinne.⟩

- Rassmus Hanssen, raadttmannnd, fuldmechting paa Niells Søffrennszens
her ibidem, och hanns ⟨hustruis⟩ Charinne Nielszedotters vegne, Oluff
Helleszenn, fuldmøndig paa Peder Jørgennszens vegne aff Kiøge och
35 hanns broders Jenns Jørgennszens wegnne, Anders Bager, haffuindis
fuldmachtt wor giiffuen salig Saxe Clemidszen aff Annders Jørgenn-
szen, och Frandz Knudssen Bager paa hanns hustruis Marinne Jørgens
dotters wegnne, alle szamptligen neruerinndis, gaffue Adrian

Kandegøtter eth fast affkalld for all thenn arffue, thennom kunde mett rette tillfallde effter theris søster Kirstinne Jørgenns dotther, for^{ne} Adrianns hustrw, baade y rørindis och wrørindis söllf och penndinge, intid vndertagit, ladindis for^{ne} Adrian och alle hans arffuinge, fødde och vfød-^s de, quitt for all kraff vtaff for^{ne} arffuinge och alle theris arffuinge, fødde och wfødde, wige kalldit att bliffue epter thenne dag y alle mode.

⟨Rassmus Bager, Jørgen Keysser, konngens follch.⟩

- 10 Samme dag vor tilstede Rassmus Ollsen Bager, tiltalis Jørgen Keyszer for bannder och wquems ord, hand gaff hannom natte tiide, hand indlagde kongens follch och heste till hans. Suarede Jørgenn, hand icke bannede hannom, men sagde Rassmus bannede hannom. Sagde Rassmus, att folchit, szom bleff indlagdt, hørde theris ordt. Jacop Hannsen berette, att 15 kongens folch vor hoss hannom annden dagen, klagede, att Jørgen Keyszer bannede thennom och fiinge onde ord baade aff hustruen och hannom, och szagde: »Hand handler szaa huer ganng mett kongens follch, nar wy kommer ther ind at lige« etc.
- Thilspurdis Jørgenn, huad orszage hand hagde ther till, suarede hand, 20 att hand haffde en sziug kone, ey hellder hagde hussrom till staalle, men motte szette hestene y sit brøgers, och ther thog kongens folch hans mask och gaff theris heste.
- Sagen er opszat, om mand kand faa vidskaff paa then, ther wor indlagdt, szom vor en aff konngens wogendriiffuer, och Jørgen Keyszer stillid 25 viszen, Hanns Skonning och Annders Bagere, att enthen talle szagen wtaff hoss fogedenn eller møde nar paaeskis, och wngiellde reth.

⟨Jenns Mortensen, Jørgen Clemidssen om hamp.⟩

- Jørgenn Clemidszen tiltalid Jenns Mortensen, kraffde hannom 1 enchild 30 daller, hand skulle kiøbe hannom hamp fore. Jens suarede, ther hand vor hiemkommen, viissde hand hannom 15 eller 16 støche, bad hannom tage eth.
- Jørgen thog eth støcke, bar thet hiem och hagde thet mer end 8 dage, bar thet szaa igen och szagde, hampen vor iche god etc. Bleff ther paa szagdt, 35 att eptertj hand iche tallde før ther om, vor hand pligtig att beholde hampen, och Jenns wor hannom iche pendinge pligtig y then sagh.

[224 v] *(Jacop Iude om enn brønnd met Kirstine Hanns Pedersenns.)*

Samme dag wor for rette Jacop Jude *her ibidem*, klagligen gaff tilkiende och berette, att *ther staar* en brønnd mellom hans gaard och szalig Hans Perszens gaard, szom hanns hustru Kirstinne nu iboer, formiddelst 5 huilchen brønnd och fellis vandgang hand sagde, att *hannom skeer* stoer offuerlast mett skenndz ord och vquems tale aff forne Kirstinis folch och thyffuende. Thisligist att *hannom skeer* forfanng paa hanns tag och weg paa then siide aff hans huss, szom staar ind till forne Kirstinis gaard och berette, att hannd mentte forne brønnd att staa inde paa hans gaard all- 10 szamen och Kirstinne ingen partt att haffue *ther wdj*. Wor *ther* fore begierindis dannemendz syuffnn och skielnidt *ther* paa, til huilkitt bleffue wdtagnne thisse epterne mend: Hans Skoning, Rassmus Olsen Bager, Hemming Joennszen, Lauritz Esbersen, Frandz Perssen, Oluff Helleszen, Jens Krogemager, Jørgenn Hannszen mett thisse aff'raadet 15 Anndris Saxen, Jacop Hanszen, Rassmus Hanssen, Hans Niellszen, Mattz Laurssen, Thorluff Ollszen.

Thisse forne mennd mett Per Kiempe, Oluff Ipsen Schreder, Anders Kornne, Hanns Ollsen, Lauritz Maar, Frandz Bager, Oluff Themmermand, Søffren Esbernsson, Nills Koch, Oluff Møller, Claus 20 Nillsen, szom vore forszamlede thenn 2. aprilis anno 65 haffue beszeett fornc brønd och szamledis befundit, att thenn fierde partt aff brønden, szom er then stenn, *ther staar* vdj paa then westre sziide, tilhører Kirstinne Hans Perszens och staar inde paa hiindis, och icke mere, och the tre parther staar paa Jacop Iudis gaardtt och hører *hannom* till. Tha paa thet 25 att brønnden schall bliffue staaenndis ved macht och icke opbrydes eller flöttis begge parter til beszueringh, haffuer baade Jacop och Kirstinne beuiglit och szamtøcht y saa mode, att Kirstinne schall staa synn anpart liige mett Jacop, at lade ferde brønnden offuen om mett stollper, karm och andett, thisligist att lade klede brønnden mitt wdj mett fielle well 30 dybtt och sletth tillucke mellom baade gaardenne, och szaa will huer partt lade gjøre en brønnduiindt att drage op mett paa synn siide. *Thet* samtøchte the paa begge parther mett szammenlagde hender och wennlig tillgiiffuillsze, for huess wenighedt thennom haffuer till thenne dag emellom weritt, och ingen aff thennom *her* esfter att lade sig fiinde eller 35 høre mod thenn annden, ey hellder huer annden thyffuennde nogen att offuerfusze mett nogen [225 r] wquems ord eller thalle etc., menn om Jacops huss, kunde mand icke forfare, att Kirstinne eller hinndis folch hagde giortt *hannom* skade y noger mode. Ther mett ere the well forennte.

⟨Annders Themmermanntz gaard wurdt.⟩

Item thisse for^{ne} mennd (szom wore the første 15, szom ere optegnnede) wore szamme dag paa thenn gaard, Annders Themmermannd ybode, att beszee thenn bygning *ther* paastaar och thenn taxere wed penndinge 5 (iordenn hörer till kirckenn), huilchenn szamme bygning och heffdtt, szom hun thenn tiid er forfunden, bleff taxerit och wurdtt for 260 marche danske runde penndinge.

⟨Boo Schomagers huss, indsett paa Jacop Iudis iordt.⟩

10 Item ennd wore for^{ne} 15 mennd szamme dag att beszee eth stöcke huss, szom Boo Schomager haffuer szett ind paa Jacop Iudis jord, offuer thenn rette bredt paa thenn kirckenns iord, szom Boo nw paaboer, och thennom *ther* om att forliige. Och tha bleff maalld Jacop Iudis gaard och thenn haw iord *ther* nest nedenn op till och forslagenn epter hannis 15 iordebreffuis lydilsze, tha befiindis Bois huss att staa inde paa Jacops grund, nogitt ner en fodtt laang och icke mere, och tha wor Jacop tillfredtz *ther* mett och icke achtede mere *ther* om paa then tiid.

⟨Jens Snedkers guodtz. Om Jens Snedkers gelld att møde.⟩

20 Samme dag forkynndede Jacop Hannsszen nogit gottz att were staaenndis effter Jenks Snedker och hannis hustru Ellsze, szom wor forderffueligt, om *thet* lennge skulle bliffue staaenndis, huo ther wille kiøbe *ther* wtaff, kunde the *thet* bekomme for penndinge. Och huess snedker redskaff ther fandis, *thet* vurderede Oluff Møller, Oluff Ipsen Schreder och 25 Lauritz Themmermand och bleff szaaldt met *thet* anndet gotz, szom register paa findis. Sammeledis tiluarid Jacop Hannsen, att huo szom Jens eller hans hustrue wore geld skyldige, tha lade szamme geld optegne och møde mondagen nest epter paaske først kommindis och tha bethallis aff szamme pendinge, szom hans gottz er szoldt fore, szaa langtt *thet* 30 kannd forstrecke.

[225 v] ⟨Marthen Krafft, schiipper aff Lubech.⟩

Samme dag wor neruerinndis Marthenn Krafft, schiipper, hiemme till Lubech, huilchenn hagde y wiinther organngen mist sit skiff *her* for by-35 enn formiddellst iss och storm, begere atth forhøre nogen wiindnisbyrd, hand hagde tilstede, szom er vitterligt, huorledis thenn tiid er tillgaaitt, och *ther* om er wundnit y saa mode.

〈Hennrich Møllenbech wiindnede.〉

Henrich Møllenbech, sz(w)erinnidis wed Gud och hannis hellige ordt,
 bekennd sig att vere witterligt, att ther for^{ne} schipper Marthen wor nw
 kommen aff Norge mett sziilld her ind paa reidenn, och wiintheren gich
 5 hartt ahnn, szaa hand bleff her indefrwszenn mett skiiiff och gottz, tha
 wor Henrich mett att laasze skiiabit och bierge aff guodzitt, szaa megit
 hannd kunde, och thet slebede paa lanndet, och ther skiiibitt letthedis,
 wor ther try hull paa bullenn, thet ene bag wed roersgaffuitt, och the
 thue hull paa styreboer siidenn wnder wanngangen, thet szaa hand och
 10 holtt thet ved synn szalighett och wellfarth, och om neste natt, effter att
 guodzid kom paa lanndett och the hagde forthouffuit skiiabit, tha er
 storm och Gudz weier paakommid, szaa thet er mett iszenn affdreffuitt
 och bleffuitt borthe.

Hanns Ollszen wiindnede y ligge mode wed alle ord, szom for^{uit} staar
 15 och szagde wdermere, att hagde schipper Marten icke ladit bierge guodt-
 zit thenn szamme afften, tha hagde thet thenn szamme natt bleffuitt borthe
 mett schiibitt.

Jenns Karlsszen och Esbernn RW wiindnede huer wed synn edt wdj liige
 ordtt, szom er før melldt. Item thiss wiindnisbyrd fich hannd be-
 20 schreffnne.

[226r] Anno Domini 1565 midfaste monndag, szom wor thenn 2. aprilis,
 paa raadhusid, neruerindis borgmester Hennrick Monssen, Annders Saxen,
 Rassmus Hanssen, Hanns Nielssen, Mattz Laurssen, raadtmenndt, Jacop
 25 Hannssen, byfogitt, mett menige borgere, forhandledis thisze sager.

〈2. tiingh.〉

Jørgenn Hannszenn opbødt thenn gaard, Hanns Flemming Veffe
 30 yboer, tuertt offuer fra borgmester Hennrick Moennszen.

〈3. tiingh.〉

Christoffer Slachter opbød thenn gaard, Benntt Fiskere ybode paa
 Kageholmmen, och ther wor ingen giensgillse imod till nogen tiing-
 35 dagh.

⟨Konngens breff.⟩

Samme dag lessdis kong^e matts. breff om proueanndh att føre till Hallmstedt, lydinndis paa 20 lester øll, 10 lester brød, 200 tdr. haffre. Ther om gaff borgmester Hennrick Monnszen szaa tilkiennde, att kunde *thet* szaa 5 forhanndlis, mand kannd *thet* nyde paa hellthen fitthallie och ingen haffre (thj thenn er *her* icke att bekomme), tha wiille hand giøre *thet* beste, och huer, szom schall tillade aff szamme fitthallie, at vere taxeritt for helfften, kunde mand iche nyde thenn naade, tha wille thett alltszamen wdttredis etc. *Thette* bleff paa helten.

10

⟨Forbudtt paa tønnder.⟩

Item bleff tilluarid och strengeligenn forbuditt, att alldelis ingen thønnder, huerchen ølltre eller heringbaand, maa wdføreiis aff byenn enthen till lannd eller wannd.

15

⟨Affkalld efter salig Niells Jenssen. Claus Niellszen widtogh.⟩

Pouill Thommiszen effter fulldmachtt, hand hagde aff salig Niells Jenssens arffuinge, hiemme y Juttlann, huess naffnn fiindis y theris machtts breff y byes giemme, wor neruerindis och gaff Claus Niellszen paa hans 20 moders Barabra Clausis dothers wegnne eth fullt och fast affkalld for alld thenn arffue, for^{ne} Niels Jenszens arffuinge kunde *mel* rette tillfalle de wtaff iordegottz och indhaw guotz, rørindis och wrørindis, ladinndis for^{ne} Barabra och hindis arffuinge quitt och kraffslösze for alle Niells Jenssens arffuinge, fødde och vsødde. Och Claus Niellszen widtog *her* til ting, att kommer nogne flere eller andre arffuinge, szom kreffuer paa arffue epter Niels Jenssen, end then for^{ne} fulde machtt indehollder, will hand szelff staa effuenntyer ther fore och ther till suare.

[226 v]

⟨Affkalld mellom Christoffer Slachter och

30

Franndtz Perszen om arffue effter Bennt Fiskere.⟩

Samme dag wor och neruerindis Christoffer Jørgennsen Slachter, huilchen nogenn tiid forledenn haffuer weritt her till tiinge met breff och szeigill, hannd haffuer aff Bennt Fiskeris arffuinghe, om huess arffue hannd haffuer thennom affkiøbt och thennom wor tillfaldden epter for^{ne} 35 Bennt, och gaff Christoffer tilkiennde, att hannd er well offuer enns kommen mett Franndz Perszen *her* ibidem, szom paa synn hustruis, Charinis, och hindis mettarffsingis vegnne ere arffuing epter Bennth Fiskeris hustrw Ingeborig. Ther fore gaff Christoffer for^{ne} Franndz Perszen paa

bemelte hanns hustruis och hindis mettarffuingis wegnne eth fullt och fast affkalld *her* til tinge, ladinndis thennom aldelis quitt och frij for alld tilthalle aff hannom eller hans arffuinge och aff alle Bennt Fiskeris arffuinge for for^{ne} arffue y jordegotz och indhaw gottz, rørinndis och 5 vrørindis, intid vndertagitt y noger mode.

⟨Finndis nogit *her* for anno 64 mondagenn nest Martinj [13. november]⟩

⟨Affkalldt. Franndtz Böcker.⟩

- 10 Samme dag wor neruerindis Jørgen Matzen, hiemme . . och paa synn hustruis wegnne, gaff Franndz Böcker *her* ibidem eth fast affkalld for ald thenn arffue, hannom paa for^{ne} hanns hustruis . . vegne wor tilfaldden epter Franndzis hustrw Anne, baade y rørinndis och wrørinndis, ladindis hannom och alle hans arffuinge, fødde och vfødde, quiitt och kraffsløsz 15 aff sig, synn hustru och beggis theris arffuinge, fødde och wfødde, och kienndis thennom *ther* fore att vere fornøgede epter theris egenn gode willie wdj alle mode.

⟨3. tiing. Thoer Sillkeborgs skudtzmall.⟩

- 20 Wor neruerinndis Thoer Silcheborgh, skød sit och synn hustruis skudtzmall, huorledis the hagde thennom hanndlid, sziiden the komme hiid att boo, och ingen suaredre, ey holder thennom nogit sagde.

⟨Jacop Klipingh.⟩

- 25 Jacop Klippiing begerede att boszidde *her* y byenn, och *thet* bleff hannom szamtøchtt. Dog hand och hans hustru schall skicke thennom wel och erlige och bruge erlig neriingh och hennte beuiisz aff *borgmester* och *raadt* y Trelborg om hans och hans hustruis omgengilsze inden s. Michels dag først komminde. [29. september.]

30

⟨Peder Niellssen Iude.⟩

Peder Niellssen Iude, bleff *thet* szamme szamtøchtt *met* liige vilkaar och faa wiidere besked, nar mand szer, huorledis hand sig anstiller.

35 [227r]

⟨Peder Jørgensenn aff Haagindrup,

hans sön Søffren, Oluff Erichsenn Schreddere.⟩

Samme dag wor neruerinndis Peder Jørgennsen aff Haagindrup y Grestedt sogenn och gaff tilkiennde, att Oluff Erichszen Schreder, szom

bode her y byenn, wor for nogen tiid sziiden kommen y trette mett nogen bönnderkarlle och skede wed Reffueleyett y epterhøst siidst forgangen, och ther ebland wor en hans sønn Søffren Persen. Siiden er for^{ne} Oluff Schreder strax bleffuen dødtt, och szamme Søffren wor mistencht att

5 were nogit skyldig ther wdj, huor fore Per Jørgensen hagde ladit tilkallde bemellte Oluff Schreders hustru Oliua och begerede, hun wille for rettferdighett siige, huad ord hinndis hosbonde hagde, ther hannd kom hiem, och huad ord hagde paa syn sotte senngh, fremkom for^{ne} Oliua, suerinndis ved Gud och hanns hellige ord, att wed s. Michils dags tiid

10 [29. september] forgangen kom hindis hosbonde for^{ne} Oluff hiem om en thiissdag, klagede hannd vor illde mettsfaren, vor reffuen y ansichtid och paa kledernne och hagde mist syn kappe och bleff strax siug och gick till senngh. Ther hand nw laa, skyllede hannd ingen menniske, ey hellder szagede nogen, och hand vor icke hoffuen eller reisth, menn hun szagde,

15 før hannd døde, hagde hannd helffspetter paa synn kropp. *Thet* holtt hun ved syn wellfartt och szalighet, och om mondagen nest epter thenne tiisdag *thette* wor skeedtt, er hannd dødtt bleffuen. <Hun szagde och hannd wor icke blaa eller szaaer paa kroppenn.> *Thette* fitch Per Jørgensen beschreffuit ved eth tiingswiindne, huilche mendz naffen findis her strax

20 epter wnndertegnnede: Hans Skoning, Oluff Helliszen, Annders Korne, Frandz Perssen, Lass Esbersen, Jørgen Hanszen, Hanns Ollszen, Frandz Bager, Peder Kempe, Oluff Ipsen Schreder, Oluff Themermann, Lauritz Maaer.

Thisse mennd wiindnede y sanndhett szaadanne ord att were ganngne
25 her y dag inden tinge, szom for^{uit} staar.

⟨Barabra Sommerløffis gaardt vurderit.⟩

Item samme mend wore en partt att wurdere thenn gaard, som kalldis Barabra Somerløffis gaard och tilhører Kirstinne Jørgen Themermannndz
30 och hindis mettarfuinge, huilchen gord mett huss ther nw paastaar och iord er szett for 200 mark effter gamill myntt.

⟨Enn haw ther strax hoss, wurdert.⟩

Ennd szamme tiid wore the tiltagnne att vurdere en haw szom och
35 tilkommer for^{ne} Kirstinne och arffuinge, huilchenn er szett for 80 mark gamill mynt.

⟨Gallnne Rassmus.⟩

Item gallne Rassmus bleff byen formentt for vförm, hand giorde paa gaden. Och hand forplichtid sig wnder eth henginde, om hand kommer hiid meer eller bruger her nogen wstyre epter thenne dag.

5

[227 v] ⟨Thomas Rathre, Effuerdt Mattzen, borgmester Henrick.⟩

Item szamme dag wor neruerinndis for rette Thomas Rathre aff Hellszingborg (mett thuennde hanns söner Her Hanns Thommissen och Niells Rathre) och Jørgenn Maer aff Sømmerszhaffnn, item Effuerdtt

10 Mattzen her ibidem. Och Thomas Rathre tilltallede Effuerd Mattzen, kraffde synn hustruis Jahannis møderne (szom wor Andris Waszis szøster), huilchit hannd szagde, att Anndris hagde till szig annammid, och hanns søster for^{ne} Jahanne hagde intidtt faait, huor till Effuerdtt szuarede, hannd icke wiste nogitt ther aff.

15 Tha tillszuarede borgmester Hennrick Moennszen och berette saaledis, att nogenn tiid nw forledenn tha wor Anndris Wass och hans søster Jahanne baade hiemme till hans y hans stue, och y beggis theris neruerillsze berette Anndris, att hannd och Jahanne wore nu well komne offuer enns met huer anndre om szame hanndill y szaa mode, att Anndris 20 schulle szelff beholle thenn gaard, hand nv ybode, och ther emod szuare till alld gielld, hannom och hans søster epter theris foreldre wor anrørinndis, och Jahanne schulle beholle thenn gaard hoss s. Oluffs kirckerøst her y Hellszingør ligginndis. Huor till Effuerd Mattzen suarede, att hannd haffde szame huss och bolig y pannth aff Anders Wass 25 for 100 daler, szom Anndrisis hanndschrift och hanns egenn signett wdwiser, huilchenn bolig hand wiille wedbliffue, szaa lenge hand szamme 100 daller igenn kunde bekomme.

Item berette oc Thomas, att hannom enndnw restede aff Anndris summa 60 dallers gelld.

30

⟨Sagenn woldgiiffuis.⟩

Tha annszeett szagszenns leyligett, att effthertj szamme handill haffuer y szaa lanng tiid weritt staaenndis wklaer och icke er kommid till nogen enndelige ennde, och thenn nw wor mørck att handle wdj thill enn 35 wennlig middell och kierlig forhanndlingh, haffuer begge parther, baade Thomas Rathre och for^{ne} hans tuende söner mett Jørgenn Maers, thisligist och Effuerd Mattzen, selffuilligen widthagitt och szamtøcht att wille alldelis affstaa szamme trette och giiffue thenn aff theris

hennder, indtill borgemester, raad och byfogitt *her* y Hellszingør mett flere offuerwerinndis werafftige borgere szaa, huess the her wdj giørinndis och ladindis worde, schall were giortt och laditt y alle mode. Och att alltiing thiss fastere och wrøggeliigere schall holldis och wed machtt 5 bliffue, wiile the alle szamptligenn giiffue theris breff och szeigill fra thennom ther paa, szom the och giortt haffue, och fiindis y byes giemme indlagdtt, indehollinndis, att huess y szaa mode bliffuer szagdtt och szamtøchtt, skulle huerchenn the eller nognne theris arffuinge were mechtige till att oprippe, tilbagedriffue eller igenkallde epter thenne dagh, till 10 huilchenn szamme szagis forhandling wore thisse borgere offuer Hanns Skoning, Fredrich Leyell, Oluff Helleszen, Jenns Krogemager, Jørgenn Hansen, Pouill Thomisen, Annders Kornne, item Monns Hennrichsen och Clauus Niellszenn. Och er y szaa mode enndt.

- 15 [228r] Att the 60 daller, szom Thomas Rathre siiger sig att tillstaa aff Andris Wass paa hans hustruis for^{ne} Jahannis wegne, the were och bliffue quiittgiifne och affsklared, effter thenn Anders Waszis och Jahannis beggis theris egenn bekenndillsze om alld gelld thennom emellom att were løssgiisuenn och affquiittid.
- 20 Ther nest the 300 mark, szom Effuerd Mattzenn siiger sigh att haffue thenn for^{ne} bolig y pannt fore aff Anndris Wass effter hanns hannd-schriftis indeholld, the schulle bethallis Effuerd aff Anndris Wassis hoffuid-gord, hannd ibode, wtaff then samme gaard her epter worder besiddinn-dis. Och ther emod schall then for^{ne} huss och bolig komme quitt och frij 25 fraa Andris Waszis och hanns hustruis Corneliszis arffuinge och her effter tillhøre for^{ne} Thomas Rathre, hanns och hanns hustruis for^{ne} Jahannis arffuinge. Och nar Effuerd faar szamme synn bethalliingh, the for^{ne} 300 mark, tha were Andris Vaszis handschriftt, szom hand haffuer ther paa wdgiffuit, machtløsz, och Effuerd anthuorde Thomas Ratre huess breffue 30 eller annden foruariing, hand haffuer paa for^{ne} boligh.
- Ther nest, huad szom Anndris Wassis hoffuidgaard kand wiidere till-recke, thisligist allt hanns indhawe gottz, szom hans boo kannd formaa, taxeris och settis wed penndinge. Och szamme pendinge the schall komme till att bethalle hanns gelld mett, szaa wieth the kunde forstreche, eller 35 hanns eller hanns hustruis arffuinge thennom annamme och the tha szuare till alld gelld och kraff, paa huilchit the hagde theris beraad til annden dag middagh. Och Effuerd Mattzen tha sagde sig szaledis were beraad, att hannd vill affstaa arffue och gelld, dog hannd maa bekomme

the 100 daller, som for^{uit} staar. *Thet* szamme suarede Thomas Rathre och the, szom met *hannom* y arffuen ere medlydindis, dog Jørgenn Maer, Her Hanns och Villom Thomiszenn szuarede, att nar Anndris Waszis gaard bleffue wurdtt, skulle hannd affhenndis for penndinge, wore the begierinde, hannd motte komme till slechtenn igenn, the wiille then indløsze och legge fra thennom *szaa* mange penndinge, hand bleffue szatt fore etc.

[228 v] Item ther nest effter, offueruerinndis for^{nc} borgemester, raad och byfogitt mett the for^{nc} borgere, tha er wurderit the penndinge Anndris Wassis gaard, szom hannd ybode, liggindis szynnden for Stenngaden østenn nest op til Rassmus Hanszens gord och westenn nest Søffrenn Muncks gaardtt, och er *thet* iche wden bygningen ther paastaar, thj iordenn hører ther iche till, huilchen szamme bygningh er szatt for 1500 mark danske runde *daler* mett alltt *thet*, szom ther fiidis szømfest, iordgraffiitt och nagliefast.

Item szamme mennd wunderede thenn Anndris Waszis iord, hand kiøbte aff Haagenn Wrgemester, liggindis paa Biergid mellom Mattz Perszenns gaard och Jørgenn Reffslaer, och er frij iord, setth for 150 mark danske runde *daler*.

Thenne for^{nc} Anndris Waszis hoffuidgaard, szom er szett for 1500 mark, er szamtøchtt Jørgenn Maer att behollde, och schall hannd *ther* aff be-thalle Effuerdtt Mattzenn till paaske nw først tillkominde 300 mark danske, nar Effuerdtt och tha leffuerer fra sig thenn bolig och husz hoss 25 kircherøstenn mett huess breffue, hand *ther* paa haffuer. Och huess penndinge paa gaarden offuererblissuer, the blifue staaendis hoss Jørgenn till s. Michills dag [29. sept.] først tillkominde, och tha leggis the till *thet* anndett Andris Waszis bo och indhaw gottz, hanns gelldere tha att bethalle till enn viss dag och tiid, huer synn anpartt, som szumen 30 kannd tha tillrecke. Och annammer nogen aff Andrisis bo, om *hannom* tilstaar geld *ther* aff, mer end hans anpart kannd belange, tha legge fra sig, huesz hannd mere haffuer till sig annammid etc.

[229 r] Anno 1565 thenn 6. dag aprilis paa raadstuenn, neruerindis borgmester Hennrick Moennszen, Anndris Saxenn, Rassmus Hannszen, Hanns Niellszenn, Mattz Lauritzen, Thorluff Ollszen, raadttmennd, och Jacop Hannszen, byfogitt.

〈Fredrick Christensenns arffuinge mett Rassmus Willomssenn
aff Kiøbenhaffn.〉

Samme dag wor neruerinndis Rassmus Willomszens, byfogdis y Kiøbenn-haffn, hannis hustrw Anne, for rette tillthallede, en karll wed naffnn 5 Christenn Christennszen hiene . . . som wor salig Fredrich Christennszen broder, ther noger tiid forledenn wor fogitt paa Fredrichsborgh och ther er dødt bleffuen, och kraffde hannom nogen gelld, szom hun sagde salig Fredrich att were hinndis hosbonnde skyldig, for huilckenn gelld hun hagde ladit arrustere nogitt flesk, for^{ne} Fredrichs arffuinge 10 tilhörde och vor saalldt Jørgenn Keyszer her szamme stedz, till hun bleffue mett rethe wed hannom atskilldt. Ithem the hagde for szamme szag werit her tillfornn y rette, och tha samtochtte att møde baade her y dag och wnndgielde dom och rett, menn nw szuarede for^{ne} Christen Christennszen och skød sig ind for Jørgenn Munch paa Fredrichsborg, 15 begerede ther att møde, szuare och wnndgielde. Ther till szuarede Anne, att Jørgenn Munck iche schulle wiille beuare sig mett thenne szag, epterthj hun wor her begynnt.

Item fremlagde for^{ne} Christenn Christennszen salige Fredrichs regenskaffsbog, och ther fanndis ingen besked wdj, huor epter mannd kunde 20 szig wnnderretthe y thenne szagh. Och ther emod fremeskede hannd thet regennskaff, szom hagde werit mellom salig Fredrich och Rassmus Willomssen, huilchit att were klartt giortt thennom emellom y Niells Thygi-szens . . . neruerillsze, fiindis y Rassmus Villomszens regenskaffsbog ind-tegnidtt. Och Christen tilspurdis, om hannd wiille lade sig nøge effter 25 Niells Tygiszenns wiindnisbyrd, huad hand her wdj bestaa will, suarede hand ja och ther till gaff synn szamtøcke. Ther hoss wor begierinndis; att szagenn motte opstaa till y dag 12 slaer, och szagde szig att foruennte Jesper, . . . nw fogitt paa Fredrichsborgh, att komme hiid och paa hannis mettarffuingis weginne ath szuare mett thennom, thj hannd theris fulld- 30 mørndige er vdj thenn szag. Och om efftermiddag, haffuer for^{ne} Jesper møth her for rette, och tha er szagenn forhanndlid, szom her efftersølger.

[229 v] Item szamme dag møtte for^{ne} Anne Rassmussis, tiltalid for^{ne} Christen och Jesper om thenne for^{ne} gelld. Thilspurde Jesper, huad 35 szamme geld vor, om ther er hanndschrifft paa, eller huor mett hun er beuiiseliigh. Suarede Anne ingenn handschrifft att were ther om, men att beuiiszis mett hindis hosbonndis Rassmus Willomszens regenskaffsbogh, och h . . . och effter thess indeholld beløber sig for^{ne} gelld 30

enchild daller och 22 daler 1 mark klippinge, summa 52 daller 1 mark, paa huilcken summa Anne szagde att were intid bethallidtt.

Tha gaff Jesper tilkiennde, att Rassmus Willomszen haffuer hoss sigh, szom Fredrich tilhorer 2 lester sziilld, att sellge y Thydskeland hannom 5 til gode. Suarede Anne, *thet* er hinnde witterliggt att were hoss thennom nogen siilld tilkomer Fredrich, men om *thet* er en lest eller 2, wiste hun icke y sanndhett, dog szagde hun, thett att vere wittherliggt Rassmus Pederszenn.

Fremdelis berette Jesper, att *ther* salig Fredrick enndnw wor vdj well-10 machtt och leffuindis liiff, haffuer hannd szagdtt och bekiendt, att hannd icke wor wdj nogen szonnderlig eller stoer gelld mett nogen offuer 4 daller, wdenn mett Franndz Schriffluer paa Krogen och Peder Schriffluer paa Fredrichsborgh, huilchit hannd sagde att vere mange witterliggt, szom *thet* haffuer hørtt aff Fredrichs egenn mund. Och ther om hagde 15 hannd tillstede thisse effter^{ne}, szom *thet* viindnede.

Først Christoffer . . . y Herluff fremkom, suor wed Gud och hanns hellige ordtt, att wed pass 6 wgher før salig Fredrich Christenszen fich synn hellszoett, wor hannd hoss hannom, och tha hagde hand werit krannck, men wor nogit kommid till sig igenn, hørde hand aff Fredrich 20 szellff och hanns egen mund, att hannd szagde, hand icke wor skyldig wden Franndz Schriffluer paa Krogenn 50 daler, Peder Schriffluer paa Fredrichsborgh 100 daler, Thønnius y Hellszingborg wor hand och nogit skyldig. Thenne wor alld hans szonnderlige gielld, wdenn hand kunde were skyldig smaaplochs gielld, szom wor en 1 daler och en anden 1 25 daler. Men tha bekiende Christoffer, att hannd icke hørde Fredrich thalle om nogen gelld mett for^{ne} Rassmus Willomsszen, ey hellder att *ther* wor nogen handill thennom emellom then tiid, enthen om siilld eller andett.

Item Michill Glarmester boenndis y . . . och Claus Beriider tienindis paa 30 Fredrichsborg, huer szerdelis wed theris edtt, wiindnede y liige mode, att the paa then for^{ne} tiid haffue hørtt for^{ne} Fredrich Christensen bekiende ingen annden gelld, end szom for^{ne} staar, men om Rassmus Willomsen haffue the iche hørtt hannom nessndtt enthen gielld, siilld eller anndett etc.

35

[290r] Item tha tillspurdis for^{ne} Jesper, om hand haffuer fuldmachtt aff for^{ne} salig Fredrichs arffuinge, och om hannd will paa theris wegnne nw y dag wndgielde dom och rett, suarede hand ja.

Thillspurdis och for^{ne} Anne, om hun wiille staa mett *hannom* y rette och szom hinndis hosbonnde szellff wore perszonlig tillstede liide dom och rett. Och effter hinndis beraadt gaff hun szaa for szuar, att efftherhj for^{ne} hindis hosbonnde wor y lougligtt forfalld (och szom hun sagde 5 thenn tiid laa paa synn szotte szengh), wor hun hiid kommen att giøre hans wndskyldning *ther* hoss och icke att kunde nw begere dom paa thenne szagh, wden hun hagde wiidere befallning ther paa.

Tha effter lanng talle thennom emellom wor haffuer baade Jesper och Anne selfuilligen indgaait och szamtöchtt thenne szagh att blifue op-10 szatt till thenn mondag nest effter Roskylldhe markidz wge först kommin-dis, szom er en maanid epter paaske, och haffue thennom forplichtid, baade Rassmus Villomsen och Jesper eller theris fuldmechtige paa baade sziider, nøyachtige att møde *her* y Hellszingør then dag wden alld for-szømilse och wndskyldning och thenne szagis forthabilsze och tha 15 wndgielde, huess begge partter mett dom och rett kannd forfiindis. Och for^{ne} Christenn Christennsen, ther szom hans leyligett sig szaledis icke kannd begiiffue, att hannd thenn for^{ne} techtte dag forbiidindis worder och tha szelff møder, haffuer hand nu y dag *her* for eth siiddinde raad giiffuit for^{ne} Jesper fuldmacht att handle paa hans wegnne y thenne szag, 20 liige szom paa the andris hans mettarffuingis wegnne.

Sameledis gaff Jesper tilkiendnde, att behöffuer hand flere wiindne y thenne szag, en for er rørdtt, trøster hand thennom att bekomme.

Item bleff *thet* och szamtöchtt, att Jesper schall annamme til sig the pendinge, for^{ne} flesk er szaalddt fore, och hollde till thenn for^{ne} dagh, 25 huo thennom mett rette tha nydindis worder, om the thiss foriinden indbyrdis icke forenis kunde.

[230v] <Hanns Riigh om Henrich Westerholts regenschap
 mett Hans Kordzenn.›

30 Item szamme dag wor och neruerinndis en mannd wed naffn Hanns Riigh, hiemme till Dantzke, szagde sig att haffue fuldmacht aff Henrich Westerholtt ibidem och *ther* hoss Henrichis regenschap att schulle hanndle om then regenskaffs bestillningh, szom er emellom for^{ne} Henrich Westerholtt och salig Hans Kordzens arffuinge, och wor begierinn-35 dis, att Henrichis regenschap motte beszeis och offuerfaris, huilchit och er sked y for^{ne} Hanns Riigis och Hans Kordzens brødris, Jacop och Niellszis, neruerillsze, och tha er szamme regenschaff icke wden eth løst register, ey holder befandis att were szaa fuldkommelige klartt och

nøyachtigtt, at mand kunde paa *then* tiid *thet* giøre klartt, før mand finge wiidere besked *ther* om.

Tha gaff for^{ne} Hanns Riigh tilkiennde, att hand for thenne sag skylld allenne wor icke hiidkommen, men szønderlige, att hand schal fare till 5 Hallmsted och *ther* handle om nogitt klede, szom wor stranditt for hollenndere etc. Men epterthj hand hørde szaadan mangell att were mett for^{ne} regenskaff, ville hand sig *ther* fore iche wiidere forszømme, men vill lade *thet* alldelis bethemme, szaa lenge hand kommer Henrich Vester-
holltt till ordt och will tha wnderuiisze *hannom* om alltingh etc.

10

⟨Gesse, Anndris Wassis.⟩

Samme dagh wor och neruerinndis Jørgen Maer aff Sømmerhaffn och Willom Rathre aff Helszingborgे mett Giesze, Anders Vassis effterleffuer-ske. Och hun wor begierindis aff *thennom* affkald for schiiffste, *thennom* 15 wor emellom, epter benefnde hindis hosbonnde.

Giesze bleff attspurd, om hun hagde nogen rede, *then* *ther* tiid Andris wor dødt, om huilche hun icke endnu hagde tilkiennde giiffuit, och hun bekiennde, hun hagde 80 daler kliping 4 enchild daller 1 roszennobill, huor wtaff hun haffuer holldtt huss och thønge, thisligist bethalldt for 20 miell, viin och andet, hun och Andris *then* tiid vor skyldig.

Thi(l)spurdis hun, hui hun icke haffuer giiffuit *thet* tilkiennde, suaredes, att hun regnede gielden imod penndinge, och *ther* fore gaff hun *thet* icke op. *Ther* om bleff Willom Rathre hedenwiist till Effuerd Mattzen att forhøre hanns ord *her* om, och om hand ville wiide wiidere besked om 25 for^{ne} penndinge och gielldt.

[231r] Och Effuerd Mattzen szuaredes, att hand wiille raadtsla mett Hanns Schonningh *ther* om.

30 Item Giesze hun szagde, att *ther* Anndris wor nw dødt, och Willom Rathre wor till hinndis, gaff hun *hannom* tilkiennde om szamme *penndinge* och gielld, thisligist om 7 støcher gulld wor hinnde pantszett. Och bestod Willom hinnde *thet samme*. Men *thet* hun nw y schiiftid iche hagde talid *ther* om, sagde hun iche vor *andet* ennd hindis wforstandt, thj hun 35 meente penndinge att motte affregnis mod gielldenn etc.

⟨Fulldmachtt om affkalldt.⟩

Item Jørgenn Maer szamme tiid for borgmester, raadt och byfogit giorde Willom Rathre fuldmechting att giiffue Gesze affkalld paa synne wegnne och y hans frauverillsze.

5

[231v] Anno 1565 monndagen thenn 9. dag aprilis paafalltt paa radhusid, neruerinnidis borgmester Hennrich Monnszen, Anndris Saxenn, Rasmus Hanssen, Hans Niellszen, Mattz Laursen, Thorluff Olssen, raadmend, Jacop Hannszen, byfogitt, mett menige borgere.

10

⟨1. ting.⟩

Borgmester Hennrick Moennszen opbød enn haw jord ligginndis wdj Hilligestus strede bag Franndz Schrifffuers gaardtt.

15

⟨3. ting.⟩

Jacop Hannszen paa Karinne Rassmuszis wegnne opbød en liiden haw iord, ligger wderst paa Sannden.

⟨1. ting.⟩

20 Fredrich Leyll paa Rickardus Hoffmandz wegnne aff Kiøbenhaffnn opbødt enn haw iordtt, ligginndis emellom salig Jens Monszens iord och Hans Bøcher her y Hellszingør.

⟨3. ting.⟩

25 Jørgenn Hannszen paa Peder Niellszens børnns wegnne, opbødt thenn gaard mett huss och iord, Hanns Flemming nw vdjboer.

⟨1. ting.⟩

Item Jens Krogemager opbødt thuennde heffder staar paa thuennde 30 hans haffuer, thenn ene paa hans kaallhawe paa Sletthen, then annden paa en haw ved Teillgaardenn.

⟨Jens gaff samme tiid tilkiende, at hand ville fløtte til Kiøbenhaffn och lade bygge synn gaard ther y byenn.⟩

35 ⟨Konngens breff om forbudenn ware att føre wdj Østre søenn.⟩ Samme dag lessdis for menige mannd eth konng^e matts. breff och strennge forbudtt, att alldelis ingen wdlennding eller indlendiske schall her igennom Sundett wføre y Østre søenn thisse forbudttne ware, szom

er salltt, wiin, bøszer, krudtt, lodt, harinsk, werge eller annden kriigsrustningh. Ey hellder schal nogen szellge slig ware till nogenn fremmidtt. Huo *thet* befindis att giøre, worde straffit *ther* fore.

5 〈Om beuiiss att tage.〉

Her wtaff bleff och tilluaridt, att huo her fra eller anden stedz wdseigller, schall tage beuiiss, huertt mand seygller, och huor mand giøre marchid. Huo *thet* forszømmer, worde *ther* fore viidere tiltalid.

10 〈Om baadzmennnd.〉

Samme tiid lessdis Herluff Throllis kong^e matts. amyrralls breff om 6 baadzmend och en podrker att forskicke til Kiøbenhaffn, huess naffn thenne zhedill wduuiszer, szom *her* er tilsagdtt.

15 [232r]

〈4. tiingh.〉

Samme dag fremkom Thoer Sillkeborg, skød sitt och synn hustruis Jóhannis skudtzmoll, om nogen wed thennom att skylle for naboskaff, omgengillsze eller y nogne andre mode, sziiden the komme hiid att boo.
20 Och ingen alldelis suarede.

Anno 1565 thenn 16 dag aprilis paa Hellszingørs raadstue, neruerinnndis Anndris Saxenn, Mattz Laursen, Thorluff, raadmend, och Jacop Hannszen, byfogitt.

25

〈Jørgen Schreder. Birgitte schiipper Lauritzis.〉

Samme dag wor for rette Jørgenn Schreder, Birgitte schiipper Lauritzis suoger, szom haffuer hindis dotter Charinne, huilchen effter borgmester Henrichs Monnszens befallnning Jacop Hansen hagde ladit fremkallde
30 att høre till rette then szag (som skede, Jacop vuitterlig, om affstenen nest tillfornn), att hand slo for^{nc} piige Charinne (szom thenn tiid wor hans festemø), hagde haardragit hinde och slagitt nesze och mund vtilbørlien yblodtz paa hinde, szom kende gantske paa hindis linkleder, hindis moder nw hagde tilstede, och piigen szelf laa paa synn sengh aff slig
35 medfaringh. Huor til Jørgen suarede *thet* att were skeed y hans store druckenskaff och sagde sig *thet* att fortryde. Dog wiste hand ingen orszage, formiddelst huilchen hand kunde wiide att sziige thett att were skeedt. Thilspurdis Birgitte, om hand hagde før beuiist sig mod hinde

y slig mode, baade slagit hinde och offuerløbit hinde och hindis dotter met onde ord. Men forthj hun icke wiille komme hannom y klamer och sig mett hindis barn y viidunder, viille hun hannom icke beklage etc. Thilspurdis hun, huorledis nw er tillgaaitt, suarede hun, att Jørgenn 5 hagde druckit till synn søsters Kirstine Claus Friiszis och wor ther y klammer (szom theris ord vor) met en fremmid karll. Ther hand wor kommen till Birgittis, wiille hand wdt [232v] attth gadenn och wor megitt druckenn. Tha giorde hun sitt beste, szaa hun sliide hannom y szeng. Saa gick hun heden till for^{ne} hans søsters, bad folchit foruare dørrenn, att 10 hand skulle icke komme diid ind och ennthen giøre skade eller faa ther schade. Menn hun wor ther borthe, tha som hun berette, wor Jørgen oppe, wiille haffue piigenn y szengh met sig, och forthj hun icke wiille attlyde hannom, handlede hannd szaa mett hinde. Thilspurdis Birgitte, om hannd før hagde szaadantt tilbuditt. Suarede hun, att hand haffuer 15 ofste ladit illde ved piigen och szagdtt till hinnde: »Thw haffuer en anden kierere end migh, men thw willt iche gaa y szengh mett migh,« bannede hinde och kallede hinde wquemdzordtt, huilchit Jørgen sellff paahørde och szagde iche ney.

Och hannom attspurdis, huad orszage hand hagde hertill, enthen hun 20 iche hagde beuiist sig szaa erlig szom hinde burde, eller hun y andre mode hagde thett forskyldt. Suarede hand sig iche wiide skellig orszage her till, men thet wor hannom henndt y druckenskaff, och hand bege-rede nade. Thilspurdis Birgitte, huad hun begierede offuer hannom her fore. Suarede hun, att hun icke begierede hans schade, att hand wiidere 25 skulle tillthallis ther fore paa thenne tiid, men att hand wille tencke till att haffue szaadantt y fordragh.

⟨Obligatio.⟩

Tha haffuer for^{ne} Jørgenn sig forplichtet, loffuede och tillzagde paa 30 synn ere och redelighedtt, paa synn salighet och gantzke wellfartt, att hand effter thenne dag schall alldrig mere ladhe sig befinde y szaadan wlemppe, enthen med sletth, vquemsord eller y andre mode wtilbørlige mett for^{ne} Birgitte eller hindis dotter Charinne, ey hellder lade sig ander-ledis høre om thennom, end szom hannom bør och erligt tillstaar. Huess 35 hannd thet giør, schal thenne szagh staa hannom aaben fore och tha att wnndgielde effter szagszens leilighet, hannom paa then tiid wiidere for-fiindis.

Sameledis loffuede hand att szette fogedenn nøyachtig borgen ther fore

och stille hannom tillfredz for thenne brøde paa kongens och byens wegnne.

Thisligist att were Birgittis huss alldelis vbeuarid mett szeng och natteley, szaalenge hand tilbørligen faaer hindis dotter y senge. Dog maa hand
5 søge huszid om dagenn, nar hannom løster etc.

[233 r] Anno Domini 1565 monndagen Quasimodo genitj, szom wor
thenn 30. dag aprilis, paa raadhusid, neruerinndis Andris Saxenn, Rass-
mus Hansen, Hans Niellsen, Matz Lauritszen, Thorluff Ollsen, raadmend,
10 Jacop Hannsen, byfogitt, mett menige borgere tha forhandledis thisse
szager.

⟨Borgmester Henrick Monszen vor y Kiøbennhaffn.⟩

⟨2. tiingh.⟩

15 Paa borgemesters Henrich Monnszens vegne opbød Rassmus Hannssen
en haw iord liggindis bag Franndz Schrifuers gaardtt mod Hilliggestus
strede.

⟨2. ting.⟩

20 Jacop Hannszen paa Fredrichs wegnne opbød en haw iord liggindis paa
Sannden hoss Hanns Bøcker, tilkommer Richardus Hoffmand etc.

⟨4. tingh.⟩

Ennd Jacop, paa Charinne Rassmussis vegnne, opbød en anden haw iord
25 paa Sanden, ligginndis hoss Jenns Monnszen.

⟨4. ting.⟩

Jørgenn Hannszen paa Peder Niellszen børnns wegnne opbød tthenn
gaard, Hans Fleming Weffuere nw yboer, ligginndis tuertt offuer fra borg-
30 mester Henndrich Moennszen.

⟨1. tiing.⟩

Oluff Hannszen Draffuer opbødtt enn bolig mett huss och iord, ligginndis
nest vestenn op till hans egen gaard, hand nu yboer, och Oluff
35 Møller, szom kom aff Søbechs Mølle, nw besiidder och haffuer kiøbt.

⟨1. tiingh.⟩

Jenns Raffnn paa Boill Thoers wegnne opbødtt eth huss, szom staaer paa
enn kirckens iord hoss lanngé Rassmus, och Søffrenn Franndzen haffuer
kiøtt.

5

⟨1. tiingh.⟩

Jørgenn Keyszer opbødtt thenn kelldere, szom hand haffuer wdj panntt,
wnnder Jenns Ottzsings huss och szammeledis thenn synn hawe, hand
haffuer ligginndis paa Kageholmenn.

10

⟨Jenns Ottssiingh.⟩

Och szamme tiid bekiennde Jenns Ottssiinngħ, att *thet* wor met hanns
miinde och szamtøche, att Jørgenn løssde kellderenn till sigh fra thenn
hannom hagde før y panntt.

15

[233 v] ⟨Konngens breff om vlempelig offuersørdsell.⟩

Samme dag lessdis konng^e matts breff, att were beklagitt for hans naade
thenn wskickeligh beskattning *her* er och finndis hoss thennom, szom
offuersøre till Hellszingborg, och lydde szamme breff att schulle *her* vere
20 the, szom haffuer tagitt for 6 heste att offuersøre 6 daller etc. Ther hoss
kong^e mats befalning att hafse indszeende, huo *thet* haffuer giortt, och
straffe *ther* offuer. Och tha bleffue fremkallede the, szom almiindelig
offuersøre, och tilspurdis, om the wiste her nogitt wtaff. Tha haffue the
alle szagdt ney, och huer orszagede szigh. Tha tillzagde Jacop Hansen
25 thennom, att kommer nogen wiidre thalle paa, schulle the szellff szuare
ther till, thisligist forbød hannd strengelige, att huer schall haffue sligtt
y fordragh, szom hand iche vill straffis szom wedbør. Sameledis alldelis
ingen att føre offuer, før the haffue giifuit besked fra thennom.

30

⟨Om haffre.⟩

Jacop Hannszen forbødtt, att nar her kommer nogen haffre fall, schall
ingenn mue thenn kiøbe, før the giiffue *thet* hannom tillkiennde. Huo
thet gjør, miste sitt kiøb och straffis wiidere.

35

⟨Ingen maa fare aff byen.⟩

Sameledis forbød hannd, att ingen maa fare aff by och blifse vde om
natten, wden hand haffuer forloff vnder hans boidzloed.

〈Om fremmid eller schørskt follch.〉

Item schall hellder ingen husze nogen fremede follch vden forloff, ey hellder schørsktt follch att lenne huss, vnder straff at liide.

5 〈Om hunde.〉

Thisligist schall ingen hunde stedis att løbe enthen paa gaden vdj kirckenn eller wdj marchen, huercken szmaa eller store. Huo *thennom* holler, straffis szom en wlydigh.

10 〈Staallerum.〉

Item att huer gjøre sitt staallerum ferdigtt, szom hand er taxeritt fore, eller panntis och siiden straffis, nar tilseis.

〈Om weedt at faa for brøgningh.〉

- 15 Item Jacop tillwarid, att huo szom haffuer brugdtt for kongen, hannd schaall beszøge Jørgenn Sestedtz om wed *ther* fore och tage ware *ther* paa *met thet* første.

〈Henrich Glarmesters guotz. 1. ting.〉

- 20 Ennd tillwaride Jacop, att er nogen, szom haffuer y pannnt aff Henrich Glarmesters guotz, giiffue *thet* hannom tilkiende. Døller *thet* nogen, och *thet* kannd besiindis, tha worder hand straffid *ther* fore, szom wedbør.

[234r]

〈Jesper Schreder, Niels Gøyssen.

25 Sagenn volldtgiiffuis paa 4 mend.〉

Samme dag wore fore rette Jesper Schreder och hans broder Søffren, tilltallede Niells Gødessen och kraffde hannom nogen penndinge, the sagde, hannd vor *thennom* skyldig bleffuen y schiiffste. Niels suaredes, hand iche wiste att were *thennom* nogit skyldig, menn eptærhj att *ther* 30 leffuer aff the mennd, szom then tiidt samme schiiffste er handlid, vore offuerwerinndis, bleffue the paa baade sziider till sziinde att wille vold-giiffue szagen, och *ther* till bade the først Jesper och hanns broder bad Anders Kornne och Peder Kiempe, Niels Gødesen bad Oluff Hellesen och Jørgen Keyszer, och y samme 4 dannemendz hender woldgaff the 35 szagen welluilligenn fra *thennom*, giørindis *thennom* fuldmecthig, at huess the giorde ther vdj, schulle bliifue giortt och ladit y alle mode.

⟨Willum Hollthuss om Jacop Syffuersevens guotz och pendinge.⟩

Samme dag wor for rette neruerindis Willum Hollthuss aff Hamborgh, haffuindis mett sig fuldmachitt aff Jacop Syffuerdzen arffuinge, szom døde till mester Lykis her vdj byenn, och wor hans schiipper och matt-
5 schap och fuldmøndig att handle om hanns gottz och penndinge, thet her hans dødt effterbleffuit er, och forthj thet er bleffuit witterligt, att ther er flere, szom y szamme gotz och penndinge haffuer att sziige, och en parti guotz er szaallt for penndinge, och szamme pendinge ere icke alle tillstede eller strax att bekomme. Sammeledis er then rette tiid icke
10 end forløbenn, szom szaadannt fremmid guotz, huad thet vere kand, pleyer at bliffue stille staaenndis effther thette landz rett och sedttwanne,
szom er 1 aar och 6 vger, tha kunde icke tillstedis att lade thet føllge.

Men ther om er saa szamtøchtt, att huess gottz her findis, for^{ne} Jacop Syffuerden tilhørde, schall bliffue her staaenndis till thenn manndag
15 nest effter s. Morthenns dag først kominde [12. nov.], och huo till thenn dag kommer, szom haffuer y att siige, mett nøyachtig beuiiss eller klartt regenskaff, hand bekommer epter leiligheden synn anpartt, huo szom tha iche møder, hand haffuer ther aff forliist, huess hand sziidenn ther paa thalinndis worder.

20

[234 v] Anno Domino 1565 monndagen Cantate, wor thenn 21. dag may, paa Hellszingørs raadhuss, neruerinndis borgmester Henrich Moennszen, Annders Saxen, Rassmus Hansen, Hanns Niellszen, Mattz Laurszen, Thorluff Ollszen, raadmend, Jacop Hansen, byfogitt, mett menige bor-
25 gere, tha forhanndledis thisse szager.

⟨3. tingh.⟩

Borgmester Hennrick Monnszen opbød thenn haw iord liggindis bag Franndtz Schriffuers gaard y Hilligestus strede.

30

⟨2. tingh.⟩

Jenns Krogemager paa Jenns Raffnns wegnne opbød Boill Thorss huss, hoss lannge Rassmus staaenndis.

35

⟨2. tiingh.⟩

Oluff Draffuer opbødtt thett huss och iord, liggindis vesten op til hanns egen gaard, Oluff Møller haffuer kiøbtt och yboer.

⟨1. tingh.⟩

Oluff Helleszenn, opbød Peder Skiinderis huss paa Sletten, staaendis paa kirckens grund, och Kirstine Glødz yboer.

5 ⟨1. tiingh. Birgitte Oluffs skudtzmoll.⟩

Samme tiid skød Oluff Helleszen synn hustruis Birgittis skudtzmoll, om nogen haffuer hörtt, szeett eller fornommid anndet till hinnde, ennd *thet* erliggt er, fra förste hun kom hiid till byenn att thienne. Thisligist siiden hun bleff salig Erich Muncks hustrue. Och nw siiden Oluff fich hinnde 10 y sennge, wor enthen nabo eller ghennbo eller nogen annden hinde wiste att skyllde, wor hannd begierinndis, *thet* motte vorde tilkiendegiiffuit, wille hannd gernne suare och wnndgielde. Huer mand gaff hinde gott viinisbyrdt etc.

15 ⟨Affkalldt effter Tyge Smedt.⟩

Samme dag wore neruerinndis Peder Niellszen Draffuer, indwonnere her y Hellszingør och hans broder Lauritz Niellszen, tienindis Lass Smed y . . . , fuldmöndige paa theris moders Jahannis och theris egnne vegne, baade szamptligen gaffue Thirluff Ollsen, raadmannd *her* samme stedz, 20 paa Joen Weyeris wegne, borger y Mallmøe, fuldmöndig verge och forszuar till salig Thyge Smedtz tuennde børn, forдум *her* ibidem borger, eth fullt och fast affkalld. Och kiendis for^{ne} theris moder och thennom att vere fornøgitt for all then arffue, thennom kunde tillfallde effter theris søster . . . Thyge Smedtz, for^{ne} Jahannis dotter, baade aff huss och indhaw 25 gottz, rørinndis och wrørindiis, intiitd vndertagit, ladindis Thyge Szmedz børnn theris verge oc alle theris arffuinge, fødde och vfødde, quiitt och kraffsløsze aff thennom, theris moder och alle theris arffuinge, fødde och vfødde, ther fore epter thenne dag y alle mode etc.

30 [235 r] ⟨Matz Iude, Annders Bagge.⟩

Item szamme dag møtte for rette Mattz Iude och end mand ved naffn Oluff Persen aff Skaanne. Och wor for^{ne} Mattz Iudis rette techte dagh, hannd hagde sig forplichtid att møde *her* paa Mauritz Fynnbois vegne, fogitt paa Krapperup, om thenn trølldoms szag, hand haffuer *her* ind- 35 förrt, anrørinndis Karinne Baggis *her* y Hellszingør, thisligist wor och thenne rette techte dag, the 16 mend paa szamme szag ere wdtagnne, hagde tillsagdt att giøre theris thouff fulldist, paa szagenn till eller fra att affsiige, szom the bekiende och anszuare wille. Item tha fremkomme

for^{ne} Mattz Iude och for^{ne} Oluff *Persen*, wore begierinndis, att szamme 16 mend ville nw alle szamptligen affsiige paa szamme szag epter theris egen widtechte och forplichtning. Tha till szagszens forbedrinngh, och om ennd nw nogen middell kunde fiindis till en godt forliigillszemoll,
 5 paa *thet* edher louger erespiilld etc. kunde affskaffis, bleff for^{ne} Mattz Iude szaa forholldett, om hand kunde liide eller szaa siunthis gott, att szagenn bleffue ennd nw opstaaende en forzagdtt tiid, szaa lennge Mauritz Fønnbo kom aff Juthlannd (huor hannd nw vor hedennfare synn hosbondis frue Anis huerff), dog töchte hannom, att hand icke kunde,
 10 skulle alting gaa for sig, epter szom tillfornn er szamtöchtt, paa *thet* hand iche schall haffue sig att beklage, att hannom iche vederfaris motte rett, eller icke att kunde faa synn beskedt y dag, szom før er vidtagit.

〈Sagenn opsettis.〉

15 Och ther paa tog hannd mett for^{ne} Oluff *Persen* theris beraadtt. Och ther effter haffuer Mattz Iude szaa giiffuit for suar, att hannd er alldelis well till fredtz och er begierinndis, at szagen opszetis, szaa lennge Mauritz Fønnbo kommer sellff hiem, will hannd tha indgaa nogen forliigillsze, er *thet* gott. Och effter hanns egenn begierinngh, bleff szamtöchtt att skulle
 20 blifflue opstaaende till thenn monndag nest for s. Olaj regis dag først komminde [30. juli]. Tilspurdis och the 16 mend, huad thennom siuntis *her* om, och effter theris beraad suaredes the alle att were *ther* mett vell till fredtz, och tha wille the fuldgiøre theris thouff vdenn wiidere forhaliingh, dog att for^{ne} Mauritz Fynnbo schall thenn dag møde sellff perszonlig paa Hellszingørs raadhuss eller hans fuldmectig, szom nøyachtig er,
 25 mett Mauritiis egen beszeygllde fullde ny machtt, thisligist at føris tilstede *thet* beszegllde breff, szom findis indsprechfuit at were nogen mand witterliggt etc. Och tha at vndgielde dom och rett, effter szom szagen tha endligen affsiigis, en aff parterne fri eller skyldigh, och *ther* epter
 30 wndgielde, huilchit paa baade siider liige szaa er szamtöchtt y alle mode.

[235 v]

〈Jørgen Kennedj aff Abirdiin.〉

Item szamme dag møtte for rette enn skosker mannd, hiemme till Abirdhiin y Schotlannd, wed naffnn Willhelm Mennges, haffuindis enn be
 35 seyglldtt fuldmachtt wdgiiffuen aff borgmester och raad ibidem, indehollindis hannom at were fuldmectigh gjortt aff en wed naffn mester Hanns Khennedj til Abirdhiin, att paathalle och annamme, huess pendiinge och guottz en skoskmand Jørgen Khennedj tilhørde, szom døde till

Hans Kockis her y Hellszinngør y forgangitt aar, huilchen szamme hans fuldemachtt (paa latine schreffuenn) findis *her* y byes giemme, och hannd sich en forseygldt cupie *ther* aff vnder byes sechrett.

5

⟨Borgen schall suare.⟩

Och szamme penndinge och gottz er hannom szamtøchtt, dog met slig beskedtt, att hannd setther borgenn, om nogen kommer inden aar och dag och taller *ther* paa gelldz wiiss, eller y annde mode, tha schulle the, szom borgen ere (szom er Villom Foer, Sander Barszebech), szuare *ther* till etc. Och huess for^{ne} Villhelm annammede, findis beskeda om y thegnne bogen paa schiiffste strax epter thenne dagh och datum etc.

Anno 1565 thenn 22. may wore forsamlede Annders Saxen, Rassmus Hansen, Hans Niellsen, Matz Laursen, Thorluff Ollsen, raadmend, Hans 15 Skonning, Fredrich Leyll, Heming Jonnsen, Anders Bagere, Anders Kornne, Jenss Krogemager och Pouil Thommiszen.

⟨Etth byes strede wuderitt.⟩

Thisse mend wudererde eth byes liidit strede, løbindis nest synden op til 20 then haw, Frandz Schrifuer kiøbte aff salig Kirstine Peder Hanszens y Borup, och for^{ne} Franndz Schrifuer haffuer kiøbtt, er wuderitt for 80 mark runde penndinge.

⟨Lauritz Kelldszens huss.⟩

25 Samme mend haffue och taxerit eth gammillt bougfeldigt huss och then iord, szamme huss paa staar, huilchitt huss Jep Schreder tilhørde, och Jacop Hannszenn, byfogitt *her* y Hellszingør, kiøbte aff Lauritz Kielldzenn, liggenndis paa hiørnid y thett strede, szom løber wd mod Szanden, nordenn nest op till Lauritz Lydkeszens gaard, hand nw yboer, same 30 gamle huss wuderitt for 15 march.

[236r]

⟨Om Tyge Smedtz gaard. Jenss Karllsenn kiøbte.⟩

Anno Domini 1565 thenn 27. dag may wor neruerindiis Jacop Hannsen 35 och Thorluff Ollszenn, och szamptligen epter theris fuldmøndige machtt, szom the hagde aff Joenn . . . hiemme y Mallmø, fuldmøndig verge och forszuar till salig Thyge Smedz børnn, fordum boendis *her* samme stedtz, szollde och affhennde thenn gaard, Thyge Szmedz børn

tillkom epter theris fader och moder, for^{ne} Thyge etc., och the sellff, bode fra Thyge Szmedz børnn och alle theris arfuinge, ind till Jenns Karllszenn her y Hellszingør och hanns arfuinge, och szamme tiid gaff Jenns Karllsen for^{ne} Jacop Hannszen paa for^{ne} Joenns och Tygis børnns wegnne
 5 eth hundritt march danske runde penndinge y mynntt, och theris vilkaar paa baade siider szaa szamtøchtis, att thenn leye, szom giiffuis aff gaardenn fra paaske nw forgangen til s. Michils dag først kominde [29. september], thenn schall Tygis børnn beholde til theris beste och giiffue till thenn tiid iordskyld aff gaarden. Dog schall Jenns Karllszen haffue
 10 møndighett till att lade bygge paa gaardenn, szaa megitt *hannom* løster til thenn tiid, och nar s. Michills dag kommer, sziidenn schall Jenns Karllszen szellff nyde gaardenn quiitt och frij och børnene vere thenn alldelis vbeuaridtt.

15 Anno Domino 1565 monndagenn Vocern iucunditatis, thenn 28. may, neruerinndis *borgmester* Henrich Monnszen, Rassmus Hanszenn, Hans Niellsen, Mattz Laursen, Thorluff Ollszen, raadmend, Jacop Hannsen, byfogitt.

20 〈Om eth dødslaegh. Ariisz Simensen. Wnge Johanns Jossis.〉
 Samme tiid wor y rette Ariiss Simenszen van Veszanen szeiglde mett schiipper Dyrich Jacopszenn aff Amsterdam, szom ihiellslo vnnge Johann Joszis van Veszanenn, och ther om er szaa forhanndlid.
 Wor och tillstede for^{ne} Johans (szom dødtt bleff) hans broder, kalldis och
 25 Johann Joszis aff Weszanen y Holland [236 v] berette att were saaledis tillgaaitt, ther szame hanns broder bleff slagenn, huilchenn schade skede y for^{ne} schiipper Dydrichis schiib, att for^{ne} hanns broder och Ariis Simensen hagde weritt y eth anndet skiiff och ther druckit szaa Ariis tha vor megitt druckenn, och hans broder vor hallffdruckenn, ther the komme
 30 ind paa theris egitt skiib igenn szom the seiglde paa, begynntte the att skempte *met* huer anndre, och hans broder, wnge Johann, tog nogen raabaannd att ville fatte Ariss om halszenn mett, thog Ariis synn kniiff och skar bonndene offuer, *thet* prøffuede the 2 eller 3 ganne. Ther mett spranck Ariiss op och mett *thet* szamme stach *hannom* y liifftuitt mett synn
 35 kniiff, och hannd hørde ingen anden ord thennom emellom. Item hannd bekiennde, att hannd icke wiste, att thennom wor nogenn wenighett emellom nogen tiid føre thenn ganngħ etc.

〈Wiindnisbyrd om for^{ne} dødslaegh.〉

Item om szamme szag wiindnede thissze effter^{ne} szom szame tiid hoss wore.

Først Claus Ollertszenn, styremannnd, bekiennnde, hand hørde inngen
ord were thennom emellom, thenn tiid szame skade bleff skeedtt, menn
ther thenn annden wor stungenn, szaa hand hannom bløe, mere viste
hannd icke ther aff.

Geritt Fredrichszenn aff Weszannen, bekiennnde, att then tiid perlamen-
ten skede, laa hannd och soff, och intid hand hørde ther wtaff, thj hannd
wor nogitt druckenn, menn ther then anden wor stungenn, wognede
hannd op, och szaa Johan, szom død bleff, att hand blødde.

Item Johann Lambertzenn van Durgurdam, szeiglld met for^{ne} schiip-
per, wiindnede y szaa mode, att then for^{ne} wnnge Johann thog Ariiss om
hallszenn mett the for^{ne} raabonnd, Ariss thog synn kniiff och skar then-
nom offuer mett, bad hannom lade sig bethemme, tog Johann hannom
atther om hoffueditt, och Ariss skar thennom offuer igenn, och ther mett
sprannch Ariss op och gaff sig ind paa Johann och stack hannom
thuende gange y liiffuitt, och bekennde Johann Lambertzen, att hand
hørde thennom ingen onde ord bruge mett huer andre, ey hellder thenn
szom dødtt bleff, att hannd forbrød sig mod thenn anden vdj nogen
andre mode, ennd szom for er rørdtt.

[237r] Item tha tillspurdis for^{ne} Ariiss Johannszen, om hand viste nogitt
att sziige mod thisse wiindne, szom hannd nw selff neruerindis hørtth
25 hagde. Suarede hannd ney. Thilspurdis hannd och, huad skylding eller
orszage hand hagde till, att hannd szaa stack thenn fattig karll och thog
hannom liiffue fra. Och Ariiss bekennde selff, hannd hagde ingen orszage
der till, wdenn huess for er berørdtt, ey hellder viste hand att skyldde
hannom y nogen maade, enthen for gamill sienndskaff eller annden
30 brøde. Men hand bekennde, hannd wor offuer maadig druckenn, och
y hans druckenskaff giorde hand thet.

Item tilspurdis thenn dødis broder, for^{ne} Johann Joszis, om hannd vor
begierinndis dom och rett offuer hanns broders skadiszmandt. Suarede
hannd, att hand icke er hans liiff eller blod begirinndis, menn hellder
35 szee och begerede hannd maa leffue. Och ther hoss mett hanns villie och
egen begieriingh bleff szaa szamtøcht att hand ville lade hannom her
bliffue fengsslig siiddindis och drage hiem till Hollannd till synn och
thenn dødis fader och moder och theris slechtrøinge. Och huad the

szamtøcke, vill hannd føre nøyachtig beuiisz *her* tillstede mett wiss certificationn och *ther* mett were her tillstede om . . . først komindhe, paa huilchitt hand haffuer stillid loffuenn och viszenn och giiffuitt breff fra sig till Jacop Hansen, szom *ther* fiindis tilstede etc.

5

[237 v] Anno Domino 1565 thenn 5. dag junij paa raadhuszid, neruerindis Anndris Saxenn, Rassmus Hannsen, Hanns Nillsen, Mattz Laursen, Thorluff Ollsen, raadmend, Jacop Hansen, byfogitt, mett menige bor-
10 gere, hanndledis thisze szager.

⟨1. tiingh.⟩

Rassmus Hannszen opbødt enn hau iord, ligginndis paa Sletten hoss Søffrenn Snedkers iord.

15

⟨1. tiingh.⟩

Thorluff Ollszenn opbød Thyge Szmedz gaard, hand ibode.

⟨2. tingh.⟩

20 Oluff Helleszenn skød szynn hustruis Birgittis skudzmoll.

⟨3. tingh.⟩

Ennd paa Oluff Draffueris wegnne opbød hand *then* bolig, Oluff Møller haffue kiøbtt, ligindis hoss Oluff Draffuers gaard.

25

⟨3. tiingh.⟩

Hanns Niellszenn paa Fredrich Leills wegnne opbød en haue iord tilhørde Rickardus Hoffmand aff Kiøbenhaffn, liggindis hoss *salig* Jenns Monnssens haw och hoss Hanns Bøcker.

30

⟨Husfolch.⟩

Samme dag bleff alffuorligenn tillwarid, att alldelis ingen skall hollde hussfolch, ennthen quiinder, piiger eller annde, szom løber och opkiøber lam, høns, egh eller anndet saaadant och szellger *ther* wd igenn till 35 forpranng aff borgernne och *thennom* szom sziidde for daglig thønnge. Huo *thennom* wlouglige huszer och hiemmer, the blifue straffede *ther* offuer szom vidbør, och huo thett kannd befinde szaadannt wskelligett kiøb, gjøre *ther* beuiiszeligett, och szom kiøbit gjør straffis *ther* offuer.

〈Vlouglige sygghe.〉

Ennd szamme dag bleffue affliuszde alle wlouglige sygghe, szom løbe her wd mett strannder, paa gaden eller anden stedtz. Huor the findis, tha were wstedde huem thennom tillhører.

5

〈Hanns Ipsenns gaardtt vurderit.〉

Item szamme dag bleffue thisze mennd till tinge wdtagnne: Heming Joenszen, Frandz Perszenn, Johann Busz, Rassmus Bager, Anders Kornne, Lauritz Esbernszen, Per Kempe, Lass Themermannd, Oluff Schreder, Jørgen Reffslaer.

Samme for^{ne} mennd haffue wuderitt thenn gaard, szom Hanns Kelleszmedt ybode, och Hanns Ipszenn før ibode, mett huss och jord, taxeritt for 120 mark.

15 [238r] Anno Domini 1565 thenn 21. dag junij, till Rassmus Hanszens. Neruerindis Rassmus Ollsen Bager, Jørgenn Hansen, Anders Bager, Christenn Bager och Henrich Hannszenn.

〈Ciittze Torkills. Hinndis bagersuennd Hanns.〉

20 Samme tiid vor ther tilstede Hanns Søffrennsen, bagersuennd, szom tiennte Cittze Thorkill Bagers her ibidem, aff Rassmus Hannszen tilltalid paa for^{ne} Cittzis vegrne for offuerlofft och wquems ord och bannder, hannd hagde giiffuitt hinnde wdj pindsze hillige dage forganngen. Ther hannd kom anden dag pindze hiem till hindis morgen 5 slo, hagde enn 25 giighe met sig och vor megit druckenn, kom ind, bannede hinde mett m. pocker etc. och hagde icke annden orszage end, ther hun icke hagde att faa hannom att tage ware hoss bager embede, bad hun hannom, hand ville hielpe att roe offuer till Hellszingborg, eth offuer roer, szom hasteligh paakom mett kongens bestillingh. Suarede hand hinde vnøttelige och 30 szagde, hannd tiennte iche ther fore, mett andet mere etc.

Tha till szagszenns forbedring y for^{ne} dannemendz neruerillsze giorde hannd hinndis orszage, hannd icke ved andet mett hinnde ennd thet, szom erliggt och gott er, och szom hannom bør att viide met enn fattig erlig dannequine.

35 Ther nest bleff hannd met hinnde szaa forliigtt mett for^{ne} mendz tilhiellp, att hun szamme tiid gaff hannom 8 mark pendinge for synn tieniste fra nogen tiid epter paaske til nw forgangen piindze dagh, och Hanns loffuede och tillsagde, att hand icke will lade sig høre om hinnde till onde

y noger mode epter thenne dag. Fiindis anndett, staa thenne szag alldelis aabenn, och ther mett ere the wennligen och well forligtte etc.

[238v]

- 5 Anno Domini 1565 monndagenn nest effter *sanc* Johannis Baptiste dag, szom wor thenn 25. junij, paa raadhuszid, neruerinndis *borgmester* Hennrich Monnsen, Anndris Saxenn, Rassmus Hannszen, Hanns Niellsen, Mattz Laursen, Thorluff Ollszenn, raadmend, Jacop Hannsen, byfogitt, mett menige borgere och allmue, tha forhanndledis thisze szager.

10

⟨1. ting.⟩

Hanns Niellszenn paa byes wegnne opbød eth byes strede, løb wd mod Szannden hoss thenn haw, Franndz Schriffuer kiøbte aff salig Kirstinne Peder Hannszenns y Borup.

15

⟨2. ting.⟩

Rassmus Hannszenn opbød enn haw iord, ligginndis hoss Søffrenn Snedkers iord paa Sannden.

20

⟨2. ting.⟩

Thirluff Ollszenn opbød thenn bygning, Thyge Smed ibode, staar paa kirckenns grund.

⟨2. ting.⟩

- 25 Oluff Helleszenn opbød enn bygning, staaenndis paa kirckens iord, szom Kirstinne Glødz yboer.

⟨3. ting.⟩

Samme tiid skød hannd synn hustruis Birgittis skudzmoll.

30 ⟨Finndis wiidere beskedtt her om strax her effter wnnder szame dagh.⟩

⟨3. ting. Boill Thoers, Søffren Frantzen.⟩

- Jenns Raffnn opbød Boill Thorss huss och bolig, staaenndis paa kirckenns iord. Och szamme tiid vor tilstede Søffrenn Franndzen, szom szamme huss haffuer kiøbtt, bekiendde att haffue giortt szaadann contrachtt *ther* hoss, att Boill Thorss schal szellff haffue fry hussly wdj szamme bolig hindis liifftiid, och Søffrenn schall dog haffue *thet* kiøbtt wnnder eth och sellff bygge och heffde *ther* paa, szom hannd will haffue *ther* gaffnn wtaff etc.

〈4. tiingh.〉

Fredrick Leill opbød thenn haw iord paa Rickardus Hoffmandz wegnne
aff Kiøbennhaffnn, ligginndis hoss Hanns Bøcker och Jenss Monnszen.

5

〈4. tiingh.〉

Borgmester Henrich Monszenn opbød eth stöcke aff enn hauiord y Hil-
ligestus strede hoss Franndz Schrifffuere.

〈4. tiingh. Oluff Draffuers schøde til Oluff Sobeck etc.〉

- 10 Same tiid opbød Oluff Draffuer then bolig mett huss oc iord, hand
sollde Oluff Jensen aff Sobechsmølle, ligginndis nest vesten opp till Oluff
Draffuers egenn gaard, hand nw iboer, huilchen hand och schøtte fra sig
och alle synne arffuinge, fødde och wfødde, indtil for^{ne} Oluff Jensen hans
hustru oc arffuinge, fødde och vfødde, til euerdelig eye. Hans Skoning,
15 Fredrich Leill, Frandz Persen *thet* stadfeste.
Enn halff brønnd, szom staar emellom szamme tuende bolige.

[239r] 〈Hanns Bøcker om eth stöcke iordtt.〉

- Item wor neruerinndis Hanns Bøcker, szelfsuilligenn bekende och till-
20 stoidtt, att hannd haffuer giort saadan contracht och wenngligt kiøb mett
borgmester Hennrick Monnszen, om eth stöcke jord ligginndis y hanns
haw, szom hannd haffuer szollt till Hennrich Monnszen och hans arff-
uinge, och Henrich schall haffue till enn frij ganng att bruge till thenn
brønnd y hanns gaardtt, huilchitt szamme stöcke iord Hans *her* y dag
25 bekennde att schulle retligenn tilhøre Hennrich Monnszen och hans
arffuinge. Och Henrich schall selff mue heignne *thet* nw indt etc.

〈1. tingh.〉

- Samme stöcke iord, opbød Hanns Bøcker, szom er ved pass thuо allnne
30 till enn ganng till for^{ne} brønnd.

〈Jacop Hannsen, 1. tiingh.〉

- Thillwarid Jacop Hannszen, att ingen schall føre wrennszell y *thet* strede,
szom løber mod strannden ned wd mett Jørgenn Schomagers gaard,
35 hannd nw iboer wed Suiingelenn.
Och vor *thet* hans første ting paa thennom alle, szom haffue førdt nogen
wrennszell *ther* wdj till thenne dagh.

〈Sellf fødinnger.〉

Sammeledis tilluaridis, att ingenn schall hwsze eller hiemme nogen the szom ere szellffödinnger, szom før er adwardid.

5 〈Om fiske stae.〉

Bleff och tillwarid, att szaa mannge szom haffue fiske stae her for byenn, huo the helst ere skulle nw paa thorsdag komme till Hanns Nielsen, kemmenere, och lade thennom opschriffue.

10 〈Om dyrtt fiske kiøb.〉

Och szamme tiid klagedis thenn store dørcke the giøre paa fisken, szom fiskett ere, mett wbilligt werd att tage ther fore. Och Lauritz Esberszenn fisch befalliing att giiffue thennom vardszell, the were muelige ther mett epter leilighedenn, szaa frempt the wille lenger beholde theris stae.

15

〈Om thorffuesteder.〉

Ennd bleff och tillwarid, att huer skall kiøbe inden for the rette thorffuesteder, szom før er szamtøchtt till ting. Huo emod gör, straffis ther fore, szom vidtagitt er etc.

20

〈Om Krogenn att söge nar løsen høris.〉

Ennd bleff tillwarede the, szom ere taxerit, att szöge Jørgenn Sestedtt, nar the høre theris løszenn, och vere strax till redhe paa theris hallsz och liiff mett theris werge.

25

〈Om rustningh och werge.〉

Och huer mannd møde paa fredag tilkominde met theris harnisk och werge och taxeris tha paa ny, huo szom icke er szaa skellig szett, szom hønom burde.

30

[239v] 〈Oluff Helliesens hustruis skudzmoll.〉

Samme dag wor Oluff Helleszenn begierinndis, att motte faa wed eth tiingswiindne beschreffuitt, huad skudzmoll hanns hustrw Birgitte haffuer faait till ting aff menig mannd. Dertill wdtogis thisse effter^{ne} 35 menndt szom ere: Hanns Skoning, Albritt Schreder, Hemingh Jonnszen, Annders Kornne, Adrian Kandegötter, Jørgenn Schomager, Hanns Jacobszen, Peder Muere, Pouill Thomisen, Søfrenn Schomager, Oluff Draffuer, Niells Schreder.

Thisze for^{ne} mend effter theris beraad wiindnede, att Oluff Hellesen haffuer skutt hanns hustruis Bigittis skudzmoll, huorledis hun haffuer anstillid sigh, men hun wor piige, thisligist sziidenn hun sich thenn dannemand salig Erich Munck y sennge, och nw sziidenn Oluff Hellesen 5 sich hinnde till hustrw, tha haffue the hørtt giiffuis hinnde szaadant røchtte szom en erlig piige och from dannequinde bør och tillstaar, baade aff nabo och gennbo och sziiden huer mannd. *Thet* bestaa the och wille giiffue hannom beschreffuitt.

10 ⟨Om bagernne.⟩

Item szamme dag bleff bagernne (Anders och Christiern y the anndris frawerillsze) alffuorligenn tillwarede, att the indbyrdis betenncke then-nom mett huer anndre att raade boid paa brødett, szom the bage gantzke liiditt, szaa frempet the icke ville straffis.

15 ⟨Oluff Bøcker, Bertillmeus Pottemager.⟩

Item Oluff Bøcker och Bertillmeus Pottemager bleffue szamtøchte att mue sziide frij Oluff for vechtt och offuerroer och Bertilmeus for offuer-roer allene, *thet* sich Pouill Byszuend befalling paa, szaa lennge ander-20 ledis tillsigis.

⟨Om skonske kone.⟩

Item wor neruerinndis Broder Klocker, loffuede och tillsagde, att Thore Thostens y Kiillerødt wdj Schone, szom vor her y dag tillstede, er thenn 25 snecker hustruis ved naffn Ellinne Henrich v. Grønnings, hinndis moder aff echte och rette, och loffuede paa hinndis wegnne, att kommer nogen epter thenne dag och kreffuer paa arffue epter for^{ne} Ellinne, schall hannd vere pligtilt att suare ther till. Sameledis Jesper Snedkere paa for^{ne} Hen-richs broders . . . loffuede att gaa emellom borgmester, raad och byfogitt, 30 alld skade och tilltalle, om nogenn annden kommer och kreffuer arffue epter for^{ne} Henrich Sznedker vden hans broder for^{ne} . . . szom haffuer verit her tilstede.

⟨Christenn Iude.⟩

35 Christen Persen Iude bleff szamtøchtt att vnderholde sig her y byen och vere lydig och hennte syn beuiiss hiid.

[240r] <Et dødslaegh. Christoffer Laursen.›

Samme dag wor forhanndlid om eth dødttslag, szom Christoffer Laurssen (Gertrud Lauritzis sønn) er sichtid at haffue giortt till Gertrud Markurdz her y Hellszinngør nw pindze dag siidst forganngen, ther hand der
 5 y husid szaaer giorde enn karll wed naffnn Jan Geritzen aff Franeker, styremand, y brystid hiemme till Frenneker, huor wtaff hannd siidenn dødt bleff. Och y for^{ne} Christoffers frauerillsze (ther hannd nw szadt fengslig for szamme szag) wore tilstede, szom hagde verit neruerinndis,
 thenn tiid Christoffer bleff forliigt mett for^{ne} Jan Gerittzen. Och berette
 10 thisze epter^{ne}, szom ere Lauritz Esberszen, Claus Kurffuemager, Pyther Bøcker, Mattz Krogemager och Christoffer van Ettzenn y szamme forliggillszemoll szaa att vere tillgaait, att for^{ne} Jann Gerittzen tog eth beger warmitt øll och drach Christoffer Laurssen till ther mett och y allis theris aahoring tillsagde hannom, at huad hellder hannd leffuede eller bleff
 15 død, gaff hand hannom alld skylld och brøde till for sig sellff och alle synne slecht och wenner, szom epter thenn dag wille thale ther paa, huilchitt hannd mett sitt breff och egenn hanndschirfft haffuer stadfest, thett hullde the alle wed theris høgiste edtt.

<Christoffer Laursens forloffuere.›

Item szamme dag paa raadhuszid wore sig forszamlede thisse effter^{ne} borgere och wdborgede for^{ne} Christoffer Laursen, Hans Skoningh, Heming Jonsen, Lauritz Esbersen, Lauritz Bendzen, Annders Korne, Matz Krogemager, Pyther Bøcher, Christoffer Styremand, Peder Kempe, Lauritz Lydkisen, Lauritz Maar, Frand Boszen, Herluff Persen, Claus Kurvemager, Anders Bager, Bertil Seiglere, Søffren Schomager.

Thisse for^{ne} borgere haffue y slig mode loffuid och god szagdtt for for^{ne} Christoffer Laurszenn, att nar hannd eskis y rette och schall suare till szame gerning, schulle the vere forplichtede att føre hannom tillstede
 30 ennthenn død eller leffuindis eller the szellff suare till szagenn. Och fallder nogenn thisse mennd wtaff, schall Christoffer szellff fly sig enn anden mand y thenn stedtt igenn. *Thet* haffue the alle szamtøcht mett en szamlid haand offueranthuordit Jacop Hanszenn.

<Om Thomas Bagers gaardt.›

Item wor och neruerinndis Hanns Jacopszen Kremmere och begerede raad, huorledis hand best skulle handle mett then gaardtt, hans suoger salig Thomas Bager ybode. Och gaff hand tilkiennde, att hand hagde

handlid mett Symen Surbech y Kiøbenhaffnn, szom Thomas kiøbte enn part aff samme gaard wtaff, att hand ville tage gaarden igenn och giiffue Thomas Bagers børn thenn vlagde *pendinge*, szom hand hagde opborit ther fore, szom beløff ved pasz 44 daler etc. Och forthj att *thet* siuntis iche 5 at vere børnene anderledis gaffnligitt, bleff *thet* och szaa then tiid beslutid etc.

[240v] *⟨Oluff Sobecks iord maallt.⟩*

Item ennd szamme dag bleffue thisze mennd wtagnne till tiinge, szom ere 10 Rassmus Hansen, Mattz Laurszen, Thorluff Ollszenn, Jenns Krogemager, Hanns Skonning, Albrit Schreder, Anders Korne, Lauritz Esbernsen, Heming Jonsen, Oluff Hellesen, Mattz Krogemager och Hanns Jacop-szen. Huilke haffue molltt thenn gaard Oluff Jenzen Møller, szom kom aff Sobeck, wdjbor, ligginndis hoss Oluff Draffuer. Och er szamme iord 15 y synn rette lengdt paa thenn østre siide vdt mett Oluff Draffuers gaard 31½ alne. Bredenn till gaden paa thenn sönndre ende och oppe wdj paa thenn nørre ende, huer ennde 13½ allne. Thenn vestre lenngdtt liige mett thenn anden lengdtt etc.

20 *⟨Hanns Kellesmedz gaard wuderett.⟩*

Ennd szamme mennd wuderitt thenn gaard, Hanns Kellesmed ybode paa Biergitt, och kommer hans børnn helltenn erszatt thenn bygning, ther paa staar (iorden hører til kirchen), for 200 mark danske then rund myntt.

25

Anno Domini 1565 thenn 4. dag julij paa raadstuenn her y Hellszingør, neruerinndis *borgmester* Hennrich Monnszen, Anndris Saxenn, Jacop Hannszenn, byfogitt, Rassmus Hannsen, Hanns Niellsen, Mattz Laursen, Thorluff Ollszenn, raadmennd.

30

⟨Om denn perlemente till Gertrud Marchurdtz.⟩

Samme dag wor for rette the, szom hoss wore, ther then perlemente skede till Gertrud Markurdz her y byenn, szom vor piindze sönndag nest forganngen, wdj huilkenn bullder en partt ere bleffne stuckne till dø- 35 denn och enn parti szaaer gjorde. Och ther om er szaa bekienndtt, szom her effterføllger.

⟨Gertrud Markurdtz windne.⟩

Først attspurdtt for^{ne} Gertrud Markurtz, weriünden y husid, huorledis sig begaff, the först komme *ther* ind, och huorledis samme klammer er affsted kommidtt. Huor til hunn gaff saa for suar, att thenn enne karll, som dödt bleff, wed naffnn Diirich Jacopszenn szennde först bud innd till hennde att wille lade foruessle en mark kliping, suarede hun ney, att hun icke hagde att wessle mett.

[241r] Ther effter kom Christoffer Lauritzen ther jnnd *met* samme Diirich. Och Christoffer kaste en mark paa bordit, bad hinde thappe øll ther fore, huilchit hun och giorde, saa lenge thenn waarde. Ther thenn mark wor fordrucken, kaste Christoffer ennd en mark op, suarede Gertrud, att hun icke haffde szaa megit øll inde, att hun kunde thappe thennom fuldist for thenn mark. Tha bleff Christoffer forthørnid och setthe enn thinpott, hannd hagde ath dricke aff, szaa hartt mod bordett, att thenn bleff nogitt leck. Sagde Gertrud thill hannom: »Slaer icke potthenn szennder.« Suarede Christoffer: »Slar jeg thenn sennder, tha kannd jeg giiffue ether enn annden igenn.« Saa sloe Christoffer szamme thinpot mod gullfuit, och *met* *thet* szamme kom Christoffer och Diirich op *met* theris kniiffue *met* nogen tydske karlle, szom sade ther jnnde och drucke. Huad anndre ord, the hagde tillhaabe, før the komme y thrette szammen, sagde for^{ne} Gertrud, att hun icke aff uiste. Ther the szaa wore tillhaabe *met* kniiffuene wdj stuenn, løb for^{ne} Diirich, som dödt bleff, till och stach enn aff for^{ne} tydske karlle, som wor omslagenn paa gullfuit 25 och laa besuimidtt, y armen *met* synn kniiff. Och tha sagde hun, att hun szennde bud epter Jacop Hannsen, hannd wiille komme och styre szaadann perlementhe. Ther Jacop wor kommen diidt, bleff hannd staaennde wdenn gadedørren. Och thenn for^{ne} Diirich stod y forstuenn bag hoss for^{ne} Gertrud Markurdtz, hagde enn øxe y haannder. Bad 30 Jacop hannom, hannd schulle giiffue sigh. Suarede hannd Jacop iillde och gaff hannom wquems ord och swar. Och tha gaff Pouill Bysuennd sig innd att dørren till hannom, och hannd wiille ennd tha icke giiffue sigh. Saa slo Pouell szamme Dyrich paa røggenn mett sit suerd, hand hagde y haanden, eth slaug och iche mere. Och fich szaa fatt paa han- 35 nom oc sich hannom wdtt. Dog gaff hannd och Pouell onnde ordt och sagde, hannd kennde hannom iche god fore att thage sig *ther* wdtt.

[241v] Item Lauritz Kelleszmed, borger *her* y byenn, som och wor vden

for gadedørren hoss Gertrud Marchurdtz huss, ther samme klammer wor anheffuidt, bekennde wed synn edt saaledis, att ther Jacop Hannszen kom, som for er rørdt, stod for^{ne} Dyrich wdj Gertrud Markurdztz forstue inden gadedørren oc hagde enn øxe y haanden. Och Jacop talede till 5 hannom, hand schulde giiffue sigh. Suarede Diirich hannom illde och gaff hannom onnde och wquems ordtt. Och met thet sprannck Pouil Bysuennd ind till hannom. Men huad hellder hannd sloe Diirich eller iche, thet wiste hannd intid aff. Och iche hellder hannd saa Pouill slaa hannom.

10 Samme Lauritz Kelleszmed wiindnede och om Peder Søffrensen Schreder (huilchen och er skyldit att were schyldig wtj for^{ne} Dyrichis dødt), att then tiid Pouil Bysuend hagde samme Dyrich fanngen och fulde hannom heden att ville indsette hannom, tha møtte for^{ne} Peder Schreder thennom paa gaden och løff till och thog Diirichis kniiff frann hannom aff hans 15 skede. Dog huerkenn stach hannd eller sloe hannom y noger mode.

Item enn annden karll wed naffnn Jens Søffrensen bekennde, hand wor ther hoss paa gaden, then tiid Jacop kom, och Jacop tilltalid for^{ne} Diirich, som for er rørdt. Suarede Diirich oc sagde: »Jeg will icke giiffue mig for thiin prackere.« Och tha gaff Pouell Bysuend sig ind y forstuen 20 till hannom. Dog saa hand iche, hannd slo Dyrich, menn ther the komme paa gaden, blødde Diirich y hoffuedit. Jcke wor ther hellder nogen som sloe hannom paa gadenn.

Samme tiid beretthe och Hanns Niellsen, raadmand, att hand hagde hørtt for^{ne} Dyrichs egnne ord saaledis, att then karll, som gjorde hannom 25 skade och brech, men the wore szammen y perlementhen, thenn hagde for^{ne} Gertrud Marchurdtz forstungid wtaff husid, saa hannd wnndkom. Och Diirich sagde hannd skyllede ingen ther fore, wdenn Gertrud Marc-kurdztz. Thette szamme bestode thueennde andre raadmend effter for^{ne} Diirichis eigne ordt som er Mattz Laurszen och Thorluff Ollszenn.

30

[242r] Item wor och nw y dag neruerinndis for^{ne} Christoffer Laurszen och sagde, att thenn karll som gjorde Diirich schade, thenn forstach Gertrud Markurdztz inde y henndis herberge, igennom enn lem y henndis kelldere, och lodtt hannom gennom kellder dørrenn wdtt y gadenn etc.

35 Item wor och nw y dag tillstede for^{ne} Diirickis søster, wed naffnn Anne, gaff saa tillkennde, att ther henndis broder nw laa, klagede hannd sig att haffue synn største breck emellom synne herder, som hannd wor slagen met eth krysze eller enn stage. Item hunn szagde och, att wiille giøre thet

beuiiszeliigtt mett follchid y Hilligestus, att henndis broder for^{ne} Diirich paa synn vderste tiid, schyllede ingen for synn dødt, wdenn Pouell Bysuennd och Peder Schreder.

Item Pouill Bysuennd wor och nw selff tillstede, oc bekennde att ther szamme Diirick icke wiille nw lade sig fange och stod for hannom met en skarp øxe y haannden och sagde hand kiende hannom icke god fore att tage sig ther wdt. Tha slo hannd Diirich eth slaug met suerdet hannd hagde y haannden och iche mere. Menn om hannd giorde hannom nogen schade ennthen y hoffuid eller annden stedtz, wed hand iche. *Thet* holt hannd ved synn edt.

Item ennd wor och nw dag tillstede for^{ne} Peder Søffrennszen Schreder, bekennde saaledis, att hand møtte Pouill met for^{ne} fannge wd for Rasmus Hanszens dør, och Lass Kellesmed wor ther hoss. Sagde Peder till thennom: »Huo ther will fange en karll, hand schall thage hanns kniiff eller verge fran hannom». Och met thett szamme løb hannd till och thog Dyrichs kniiff frann hannom och sagde: »Thw schall ingen gjøre schade met thenne». Och for^{ne} Peder forplichtede sig y dag; kannd hannom offuerbeuisis, att hand giorde for^{ne} Dyrich anndet, will hannd ther fore wnndgielde som hannom bør etc.

20 <Item om thenne sag fiindis flere viindnisbyrd paa 3 blad herefter item y same aar thenn 26. nouember etc. Item y then bog then 4. dag februarij, ennd ther epter then 4. dag martij, ennd ther epter y same bog anno 67 thenn 20. dag januarij.>

[242v] Item strax y samme dage, effter att for^{ne} Diirich wor bleffuenn 25 wdkommen aff fenngszell, och wor kommen paa *thet* skiiff hannd seigld paa, tha wor thuende borgere, som er Johann Buss och Heming Joennszenn, wduiiste aff Jacob Hannsszen att schulle wdsare thill for^{ne} Diirich, met for^{ne} Pouill Bysuennd, och høre hans egne ord, om hannd skyllede Poffuell for thenn schade och saaer, szom hannd hagde faait y for^{ne} 30 perlementhe. Tha haffuer szamme Diirich sward thennom, att hannd skyllede Pouell intidt for szamme schade, och icke hannd gaff hannom sagh, att hannd ennthen hagde slagidtt hannom, eller giortt hannom saaer wdj nogre mode. *Thet* schede y Pouill Bysuenndtz eigenn aahøre.

35 [243r] Anno Domini 1565 thenn 9. julij paa raadhuszid neruerinndis borgmester Henrich Monnsen, Anndris Saxenn, Rassmus Hansen, Hanns Niellsen, Mattz Laursen, Thorluff Ollszenn, raadmenndt, Jacop Hannsen, byfogitt, mett menige borgere, tha forhandledis thisze szager.

〈2. tiingh.〉

Hanns Böcker opbød eth stöcke iord y hans haw, *borgmester* Henrich Monsen haffuer hannom affkiøbtt til en wandgang til brønden y hans gaard etc.

5

〈2. tiing.〉

Hanns Niellszenn opbød eth byes strede, ligginndis hoss thenn haw iord Frandz Schriffluer kiøbte aff salig Kirstine *Per* Hanszens y Borup.

10

〈3. tiing.〉

Rassmus Hannssen opbød enn hawiord liggindis paa Sanden hoss Søffrenn Snedkers iord.

〈3. tiing.〉

15 Thorluff Ollszenn opbød then gaard Thyge Smed fordum ibode paa Joenn Veyers wegnne aff Mallmø.

〈1. ting. Tykiøbs kircke iord y Teillgaardenn.〉

Hanns Skonning och Johann Busz, paa Peder Jenszens och Jens Saxis 20 wegnne, opszagde eth stöcke iord ligginndis y Teillgordenn synnden her for byenn, och tilhører Tykiøbs sognne kircke, huess som fiindis att were kircken aff rette plichtig vtaff szamme stöcke iord, wille the fulldist giøre.

〈1. tiingh.〉

25 Hanns Iszerlow kalldit Arnnth Reffslauer, for hanndil *thennom* er emel-lom om thenn gaard Hanns haffuer hannom affkiøbtt.
Arntt møtte icke.

〈1. tiingh. Gulld.〉

30 Mattz Laurszenn, paa hanns sösters wegnne, opbød nogitt gulld hun haffuer y pannit aff Henrich Møllennbech.

〈Schøde till Frantz Schriffluer etc.〉

Item finndis her tillfornn, att Fredrick Leill, paa Rickardus Hoffmanndz 35 wegne aff Kiøbenhaffn, haffuer opbuditt en haw iord till 4 ting, ligginndis hoss salig Jenns Monszens och Hans Böckers haufuer, wd mod Sanden, huilcken szamme hauiord Fredrich y dag schötte och affhennde fra Richardus Hoffmannd, hans hustru, børn och arffuinge, fødde och

wfødde, indtil erlig mand Rassmus Hansen raadmand paa Frantz Lauriszens Schriffuers wegnne, Frandzis hustru, børn och arffuinge, fødde och vfødde, till euerdelig eye. Stadfest aff Hans Skonning, Lauritz Esbersen och Oluff Hannsen.

5 <Sequitur de eodem.>

[243 v] <Samme hawiordt schødis borgmester Henrich Monszenn. >

Item wdj szamme liud tilspurde Jacop Hannszen, byfogit, trende gannge, om nogen haffde att sziige mod for^{ne} hawiord, och ther wor ingen genn-
10 szuar emod. Ther fore szamme tiid schøtthe Rassmus Hansen (fuldmectig paa for^{ne} Franndz Laurszens vegne) thenn for^{ne} hawiord fra Franndz Lauritzen hans hustru, børn och arffuinge, fødde och wfødde, indtill erlig welbyrdig mand Henrick Monnsen, borgemester, hans hustru, børnn och arffuinge fødde och wfødde, till euerdelig eye. Stadfest aff
15 Rassmus Olsen Bager, Ogh Pouillsen och Hanns Ollsen.

<Schøde till Franntz Schriffuer aff borgmester Henrich Monnssen. >

Item samme tiid tilspurde borgemester for^{ne} Henrich Monnssen om nogenn haffuer att siige mod thenn hawiord ligginndis bag Franndz
20 Schriffuers gaard vd mod Hilligestus strede, huilchen hand tillforn haff- uer opbudit till 4 tiingh. Och ther wor ingen modsiigillsze. Thj schøtte hannd szamme hauiord fra sig, synn hustrw, børnn och arffuinge, fødde och vfødde, ind till for^{ne} Frandz Laursen, hans hwstru, børnn och arff-
25 uinge, fødde och wfødde (Rassmus Hansen annammede schøde paa Frandzis vegrne). Stadfest aff Oluff Themermannd, Mattz Krogemager, Lauritz Themermanndt.

<Fremmede gester. >

Samme dag bleff tillwarid att szaa mannge szom herbergerer, eller
30 andre szom fonger fremmede follch, schulle lade borgmester eller foge- denn wiide thet huad gester thet er, att mannd kannd wide huad folch huid søger.

<Om offuerførdzell. >

35 Sammeledis alle offuerførere och ferge karlle adwarede, att the aldelis ingen føre offuer, wden theris besked giort her hoss øffrigheden wnnder høyeste straff att wnndgielde.

〈Om kirckens gelld.〉

Item alle the szom ere gelldskylldige till kirckenn y huess mode *thet* kannd were, lade *thet* ther fremkomme, eller vndgieldre huess ret er.

5

〈Børnn vnnder auffue.〉

Samme dag wor anklagitt Charinne Frostis sønn Hans och Peder Remesniders szønn thenn störste (mett lille Per Hoffmand) for bullder och sleth the hagde szammen paa stranden y thw baade for tholdbodenn, szom *borgmester* Henrich och Fredrich vor witerligt etc. huor om szamtochtis theris straff thenn tiid, vnder en linne.

Och ther om bleff alffuorligenn tillwardi, att huo szom haffuer børnn, the szom icke kunde tienne, hollde sig thennom till schole eller embede eller y andre mode vnder auffue, att the icke findis stimendis paa gaden, huo *thet* icke gör, staa barnid en schole rett vden alld naade etc.

15

[244r]

〈Mattz Annderssenn, Hanns Flemmingh.

Schøde paa Hanns Flemings gaardtt.〉

Item szamme dag wor nerwerinndis Mattz Anndersen, guldszmedsuend, tienindis y Kiøbennhaffn, szom kiennder sig nest arffuingh och forszuar till thenn gaard Hanns Flemming Weffuere nw yboer. Huilckenn Jørgenn Hannsen haffuer tilfornn opbuditt, och for^{ne} Mattz Anndersen haffuer tilfornn opbuditt, och for^{ne} Mattz Anndersen haffuer sig her y dag forplichtid att wille føre hiid tillstede breff och beuiiss fra borgmester och raad y Opslo, szom hanns suogre ere bosziiddindis att the icke haffue nogen annpartt y szamme gaard ey hellder kienndis thennom nogen rettighed *ther* till thisligist och føre hiid tillstede iordebreffuene paa szame gaard ere. Efter huilckenn szamme hans forplichtillsze hand nw y dag schøtte och affhennde for^{ne} gaard (liggindis thuert offuer fra borgmester Henrich Monnszens gaard) mett huss och jordt fra sig, alle syne arffinge och mettarfusinge, fødde och vfødde, indtill for^{ne} Hanns Flemmingh Weffuere, hans hustrw, børnn och arffuinge, fødde och wfødde, till euerdelig eye. Stadfest aff Fredrich Leyll, Hemming Jonnssen och Lauritz Maaer.

35

〈Mauritz Niellsen. Løffste.〉

Mauritz Niellszen, en vnng mannd, bleff szamtøchtt atth szette sig ned her y byenn och hiellpe sig till s. Michils dag først kominde [29. sept.], were hørig och lydig, och føre synn beuiiss tillstede till thenn tiidtt. Hans forloffuere Thoer Szillckeborgh.

〈Peder Jensenn. Jenss Fox.〉

Item ennd szamme dag fremkomme Hanns Skoning och Johan Buss paa Jenss Foxis wegnne och epter hanns befalliingh och Peder Jenszens, epter beggis theris villie, aff thennom ombedne begerede nognne mennd 5 motte wdttagis att wurdere thenn synndre teyllade her for byenn, szom salig Peder Willomsen och hans mett eyere tilhørde. Thisligist thenn teilloffuenn ther hoss staar och ther till neffnndis thisse eptterføllginnde: Mattz Laursen, Thorluff Ollszenn, raadmennd, Hans Skoning, Johann Buss, Rassmus Bager, Lauritz Esbersen, Mattz Krogemager, Hans Oluff-
10 sen, Oluff Themermand, Lauritz Maaer, Peder Smedt.

〈Teilladenn vurderit.〉

Huilcke for^{ne} dannemend haffue taxerit szamme teillade szom hun nw forfanndis mett themmer och tagh, er tillszamen vurderet for 50 daller
15 rund mynt.

Menn om then for^{ne} teilloffuenn wille for^{ne} mennd intid paasziige, thj thennom icke thøcthe att hand nogit kand vere verd, thj hannd er gammill och stenen siuffnis att vere forbrentt.

20 [244 v]

〈Om Dydrick som døde y Hilligestus.

Viindnisbyrd om for^{ne} karll.〉

Item szamme dag wore tillstede thisse effterføllginnde wiindne som hagde weritt y Helligestus hoss thenn karll wed naffnn Dydrich Jacobsen, szom ther døde och haffuer skyllid Pouill Bysuennd och Peder Søff-
25 rennsen for synn død, aff the hug hand fisch thenn tiid thet rumoer och parlamente wor till Gertrudt Marckurdz piindze sönndag nest forgangen [10. juni]. Huilcke part hagde hørtt hanns egnne ord, och en partt beszeett hannom ut sequitur. Først her Hanns Capellann hollt wed synn edt och viindnede, att hannd tilspurde szame karll Dyrich huor hand fant
30 onth, klagede hannd sig y synn ene arm och sziide, och szagde att ther wor eth onth thingist paa hannom ther hand szad fangen wdj stockenn och wreed hannom, hand viste selff icke huad thet wor. Menn ther aff klagede hannd sig. Her Hans bekende och att ther hannd vor døtt, wor hannd megitt blaa offuer røggenn, och then ene hans arm wor spettidtt.
35 Mester Hanns Bardsker hollt ved synn edt och wiindnede saaledis, att for^{ne} Dyrich bekennde for hannom, att hand fisch ontt, bleff illde farenn y stocken vdj thet ene beenn, thj hand bleff wreen och klagede hannd sig intid then tiid y hoffueditt. Och om szamme szaar hand hagde y hoffuedit

szagde for^{ne} mester Hanns *thet* icke igennom benid, ey hellder hand kunde fiinde løsze benn *ther* wdj.

Hemming Jonssen, holtt wed synn ed, wiindnede att *thet* szaar for^{ne} Dyrich hagde y hoffueditt, *thet* wor icke huggit met suerd, men *thet* wor 5 stungitt, thj saarid wor lempeligt offuen wdj och welen *ther* wdj wor vell thw ledemod lanng.

Annders Bagere, holtt wed synn ed, wiindnede, att *ther* szom for^{ne} Dyrich fich szaar aff suerd y hoffueditt, tha wor *thet* stungit och iche huggitt. Hand szagde vdermere och suor ved sijn salighet, att szamme szaer 10 wor icke huggit met *thet* suerd Pouil Byszuennd hagde.

Hanns Kleynnszmed bekennde hand vor *ther* och hoss och szaa welenn till saarid, och hun vor nogit ner töch som en finger. Hand holtt och ved synn ed, att szamme szaar vor icke huggit met szuerdt.

¹⁵ [245 r] Anno domini 1565 thenn 11. dag julij till Jacop Hanszenns, byfogedis, neruerinndis Anndris Saxenn, Rassmus Hannszen, Hans Niellsen, Mattz Laursen, raadmennd.

⟨Jorris Giibrand.⟩

20 Samme tiid wor neruerinndis en engilsk mannd wed naffnn Jorris Giibrandt, hiemme till Norwidtz y Engelandt, indfördrit enn styremannnd y rette ved naffnn Thønnis Dydrichsen boenndis paa Osthennde paa Fliiland, begierede aff *hannom* szandhett windnisbyrd, huorledis tilgich mett nogitt gottz een lypsk mand wed naffnn Jochum van Lypke, szom 25 vor captein paa en laaszmanndzbaad, hand selff hagde kiøtt till Enc-huszen, thog fra *hannom* y Norge wdj enn haffnn kalldis Egernnsundett.

⟨Thønnis Dydrichszenn.⟩

Tha fremkom for^{ne} Thønnis Dyrichszenn, wiindnede ved synn ed och 30 sanndhett, att for^{ne} Jochum, ther hand hagde kiøbt szamme baad y Enc-huszen, kom hannd till *hannom* och leygde *hannom* for synn styremannnd y Sundett. Och ther the kom y søen forszette wiindenn *thennom* szaa the trenngdis vnnder Norge och løbe ind y enn haffnn kalldis Egernnesundett och bleffue ther ligginndis en dag. Saa kom ther eth 35 engillskt skiiff ind till *thennom* y szamme haffnn. Tha rippid for^{ne} Jochum sit ankere, skød eth skud til szamme skiib, och seiglde *hannom* om borde, stiig szaa offuer y skiibit och thog fra thenn engillske mannd, for^{ne} Jorris, først hans sørreff, 4 hoxhoffuid wynn, en kiiste mett nogitt

rött och suort klede, nogitt bly, en seck och eth fadtt fullde mett sko, nogit szallt wor packid y hoxhoffuitt och wdj tönnder, och thw döszin hatthe. Thette haffuer for^{ne} styremannd suorid y sanndhett szaa att vere tillgaait szom for^{uit} staar.

5

[245 v] Anno domini 1565 thenn 12. julij, neruerinndis paa raadstuen *borgmester Hennrich Monsen, Anndris Saxenn, Rassmus Hansen, Hanns Niellsen, Mattz Laursen, Thorluff Ollsen, raadmend, Jacop Hansen, byfogit.*

10

⟨Robbert Kiingh.⟩

Samme dag wor for rette en enngilskmannd ved naffnn Robbertt Kiingh, hiemme till Lunden y Engelund, och tilltallid enn hollandnsk schipper wed naffnn Dyrich Pytherszenn aff Enchuszenn. Gaff tilkiende hand 15 hagde frachtid *samme schipper* her fra till Narwenn, mett sitt skiib (huilchit hand hagde tillsagdtt *hannom* paa hundrede lester), och hagde loffuid att giiffue *hannom* till frachtt 1400 daller minde 25 daler huilchen contrachtt schipperen iche wiillde nw hollde.

20

⟨Schiiper Dydrich.⟩

Suarede for^{ne} schipper, att *hannom* paa szamme frachtt wor sked for-kortt, thij hand mente gylldenn, theris ord hagde verit om och szagde hand tilspurde kiøbmanden Robbertt om 1200 daller beløff till 2400 gylldenn, huor til Robbert suarede *hannom* ja. Suarede Robbertt hand 25 ville hollde *ther* ved syn szalighett och velferd hannd icke spurde *hannom* ther att, ey hellder wor nogne gylldenn benefnndt y theris ord, vdenn daller allenne, och szagde hand bød *hannom* først 800, ther nest 900, 1000 daller och szaa allt op indtil the 1400 daller, ther mett vor schipperen till fridz. Menn ther wor omtalld hanns folch att kiøbmanden schulle forbedris theris hyrde 100 gylldenn, intid anndett. Och schipperen szagde, hannd hagde beraad sig mett sit och the loffuede att ville were føllgachte.

⟨Wolldgiiftt.⟩

35 Tha szamme tiid till szagszenns forbedriing och en venligh fordrag ere the baade szaa offuer enns komne, och paa baade siider szamtøchtte, huer partt att viille tage och tilbede 2 mend och gaa till szammen och giiffue szagenn fra thennom y szamme mendz hennder. Huess the giorde

och lade schall bliffue giort och latt, huilchen aff parthernne the tillsiige eller frasiige skulle och wiille the ther mett vere till fridz oc aldelis lade thennom nøge ther paa gaff the theris hennder fra themnom, och ere szaa bleffne indbyrdis fordagnne, wden viidere retterganngh.

5

[246r] Anno domini 1565 thenn 14. dag julij, paa raadstuenn neruerindis borgmester Hennrich Monnszen, Anndris Saxenn, Hanns Niellszenn, Mattz Laursen, raadmend, Jacop Hannsen byfogitt.

Wor och szamme tiid nerwerinndis thisse effster^{ne} schippere: Cornelius 10 Jahansen aff Amsterdam, Lambertt Clausen wtaff Skellenwolldt, Dyrich Hallertz van Landzmar och Jacop Sunesen ibidem, Dyrich Thønnisen aff Flylanndt etc.

⟨Den gamle styremannsd sag om *thet dødtslagh*.⟩

15 Samme dag wor y rette en gammill styremann wed naffn Claus Pytherszenn, hiemme till Skerrenn, szom ihiellsloo syn egenn schiipper wed naffnn . . . hiemme . . . huilchitt skede neste forganngen affenn klockenn wor 9 wdj theris baad paa strannden szom the skulle roo till skiibs.

Thillspurdis for^{ne} styremann, huorledis tillgick, och huad ord thennom 20 kom emellom, før szamme skade skede. Och hand berette saaledis, att hannis schiiper, szom død bleff, wor nogitt forthørnid paa en partit aff sitt follch. Sagde styremanden till *hannom*: »Schiiper y ere en wnnig mannd och nybleffuenn schiipper, y schulle handle vel mett ethers folch«. Suarede schiipperen *hannom*: »Huad vill thw haffue dw gamle forreder, dw 25 fører och squalder oss emellom«. Och mett thett komme the szammen och sloes mett neffuerne. Kom szaa aff folckid och skillde thennom adt. Tha szaa styremanden, att schiipperen kom ind mod *hannom* igenn och szagde hannd viste icke anndet, att schiipperen wiille stinge *hannom*. Tha drog synn kniiff och stack *hannom* y brystid *ther* mett etc.

30 Item høybodzmann paa szamme skiiff wed naffnn *Dominicus*, hiemme till . . . som wor for^{ne} schiippers, ther død bleff, suoger, bekinnde wed synn edt och viindnede saaledis, att hannd icke hørde nogenn ord were emellom schiipperen och styremanden, eller hørde thennom trette sza- men, men ther the wore sammen komne och sloes mett neffuerne, skillde

35 hannd thennom att, och schiipperen vor tha icke stungen. Och hannd bekennde, hand thog schiipperens kniiff aff skedenn och forwardede then, att hand icke skulle gøre thenn anden skade.

Item Dauid Wudbiss, baadzmannd aff Bolzartt, viindnede ved synn ed,

att hand vor for paa plichtenn y baaden och rode, och icke hand hörde nognne ord aff thennom. Tha szaa hand schipperenn [246 v] och styremannen were y haarid szammen och giinge omkuld mett huer anndre y baaden. Dog viste hannd icke, huilchenn szom laa offuen eller wnnder.

5 Siidenn ther hannd kom til thennom, sagde schiipperen, hannd vor stungenn. Item enn annden bodzmann, Ciiuze Arichszenn aff Bollzart, viindnede ved synn ed, hand icke hörde thennom trette szammen, ey hellder wed, huor wtaff theris trette kom. Menn ther the wore szamen, szaa hannd schiipperen ligge wnnder och styremannen offuen paa hannon. Och 10 icke hannd szaa schipperen biide eller sla styremannen, ey hellder att schiipperen hagde synn kniff wde. Menn ther høybodzman tog kniiffuen fra schiperen aff hans skede foruarede for^{ne} Ciiuze kniffuenn. Menn styremannen szad paa synn kniiff, hand skulle icke tagis fra hannon.

Wibrannth Geritzenn hierme ibidem vinndnede y szaa mode, att ther the 15 begynntte att slass bag y baadenn, szad hand for och rode, och icke hannd viste, huor wtaff trettenn begynntis, før the slogis tillszamer. Och giinge baade omkulld y siidenn vdj baaden, hagde huer anndre y haaridtt, komme op igenn och schiperen szagde: »Styremann wer till fredtz, wy ville giiffue oss till fredtt och forlade thet huer anndre«. (Thette skede, 20 før schipperenn bleff stungenn.) Menn for^{ne} Wiibranth viindnede, hannd icke wiste, att schipperenn wor szaaer, før hand szagde thet selff, bad ro till lanndett, att hand kunde komme till bardsker.

Item Anne Roluffs werdiinnden y huszid, szom the hagde druckitt, bekennde szaledis, att schiipperen och for^{ne} styremann met theris folch 25 kome till hinndis och szade nogen stackit stund ther och drucke, dog wore the icke druckne, giinge siidenn strax till skiffs. Och thenn stund the szade ther, hörde hun ingenn ordtt aff thennom, eller kunde formerke nogenn wenighett mellom nogen aff thennom. Saa gich hun till synn dotter Geeszes, szad hoss hinde wdenn for hinndis portt, tha vor 30 for^{ne} schiipper och styremann komne y land och schiperen wor tha szaaer, szagde for^{ne} Gesze til hinde: »Ther løber thenn styremann, szom wor till ethers.« Suareden Anne: »Hann er jo lennge sziiden farenn till skibs«. Saa kom tha szamme gamle styremann kommen till hinnde, bad hinde, hun ville fly hannon en baad, hannd kunde komme till skiffs 35 mett. Och hun szuarede, hun viste hannon iche raad, och lod giiffue [247 r] kongens fogit tilkiende. Szaa haffuer hannd tha vnndstungit sig. Ther siidenn komen tilstede igenn, szaa hand er bleffuenn fangen. Mid-deler tiid kom schiipperen till hinndis, szom skaden hagde faaitt, thenn

liiden stund *ther epter* er død bleffuenn. Tha tillspurdis for^{ne} gamle styremannnd, om schipperen brødt anndet mod hannom, eller hannd hagde annden orszage til at stinge hannom endn szom nw er szagdtt. Suarede hannd, att schipperen viille kast hannom offuer borde och *ther* 5 the wore szamen y haridtt, bed hand hannom y neszen, reff hannom och drog hans skegh aff hannom, menn *thet* wor icke beuiiszeligtt, dog styremannnden vor noget blodig paa neszen och y anszichtid etc. Ther nest tillspurtt for^{ne} schippers forwannth *Dominicus*, huad hannd vor begierinndis offuer for^{ne} styremannnd, gaff hand saa for szuar, att 10 hannd icke will begere hans blod eller liiff, men att hannd motte fenxgslig her indsettis och forwaris szaa lenge, att hand kand kome hiem och raadslae mett then dødis slechtt och mett *thet* første skicke nøyachtig bud hiid, huad hellder hannd skall leffue eller dø.

15

⟨Borgenn settis.⟩

Ther om er szaa szamtøchtt, att for^{ne} *Dominicus* stiller borgenn att føre hiid eller hiidskicke nøyachtig certificatzerebreff och beuiisz mett nøyachtig fuldmachtt, wdgiiffne aff borgmester och raadt till Bollzaer, huilchelunde then dødis slechtt ville haffue thennom mod for^{ne} styremannnd, till dødenn eller lifftuit. Och szaadann beuiisz och fuldmachtt att vere her tillstede iinden s. Mickills dag [29. september] først komminde wden alld vndskyllding. Och huess *thet* icke skeer till thenn dag, schulle the, szom borgen ere, vere forplightede att lade skadismannden rette epter lougenn, huilckit *Dominicus* haffuer szamtøchtt och *ther* paa stillid 20 borgenn mett thise mend: Effuerd Mattzen, Claus Kurffuemager och Jost Styremannnd, szom nerwerindis nv hoss vore och hørde for^{ne} vilkaar. Och the szuare och till huess wmbkostning, szom paakaastis for^{ne} styremannnd, till hannd vorder quiith giiffuen.

Bekennde och *Dominicus*, att schipperen, szom er døtt, hagde en 16 30 part y skiiibitt, styremannnden haffuer eth quarther rug y skiiibit.

Thisze epter^{ne} schiippere wore tillstede *ther thette* forhandledis: Lambert Claussen aff Skellenvollt, Dydrich Halertt aff Landzmaer, Jacop Simesen ibidem och Cornelius Jahansen aff Amsterdam. Item Thønnis Dydrichsen, styremand aff Fliilanndt.

35 [247 v] Anno domini 1565 thenn 17. dag julij, paa raadstuenn, neruerinndis borgmester Hennrich Monnsen, Anndris Saxenn, Rassmus Hansen, Hans Niellsen, Mattz Laursen, Thorluff Olsen, raadmend, Jacop Hansen, byfogit.

• *⟨Pyther Jacopszen, Ariiss Simensen.⟩*

Samme dag wor for rette en karll ved naffnn Junge Pyther Jacopssen, hiemme till Veszanen, att hanndle om then szag anrørindis Ariiss Simensen, hiemme ibidem, for *thet* dødtslag hand ihiellslo Junge Johan Joszis 5 aff Veszanen. Och hagde for^{ne} Pyther nw førtt hid tilstede en beuiiss, lydinndis, att thenn dødis slechtinnge ere tilfredz stillid, icke begerede hanns liiff, men hagde hannom *thet* forladit och tilgiffuit. Och forthj for^{ne} Pyther Jacopsen wor for^{ne} Ariiss Simenszens suoger, och her icke wor nogenn szom thenn døde wor anrørinndis, ey hellder wor nochszom 10 witterligt, huorledis hand wor kommen till szamme breff, szom hand haffde hiid fördtt, er szaa szamtøcht och hannom forholldett, att epterthj for^{ne} Pyther begerede att motte faa for^{ne} Ariiss løss, och leilighedenn begaff sig her hoss, som for er rørdtt, wille hannd stille borgenn, och sig forplichte att føre hiid eller forskiche hiidtt nøyachtig certificattz och 15 beuiiss fra Schullten, Scheffell eller huo szom øffrighed er till Veszanen och fra pastoren ibidem att hand er rettelig komen till *thet* breff, hand haffuer nw hiid førtt, huilchit hand haffuer och her prezenteritt en copia wtaff vdschreffuen och vndertegnit aff notario y Amsterdam. *⟨Och ther hoss vdj, at hand er fuldmæchtig att hanndle y szagenn.⟩* Och att 20 for^{ne} then dødis frender ere szaa tilfridz som *thette* hanns breff indeholler. Och szamme hans beuiiss att vere her tilstede inden s. Mortenns dag [11. november] først komminde.

⟨Borgenn settis oc Jacop viiger.⟩

25 Tha kunde hand komme till ennde mett szagen, huilchitt hand haffuer och giortt och ere thisse mend hans borgen: schipper Pytther Kaadth, schipper Jochum Hannsen aff Amsterdam, Pyther Clausen schipper aff Veszanen, Claus Pythersen schipper aff Broch och Jost Styremannnd her y byenn, huilche haffue giiffuit theris breff fra thennom her om, och findis 30 hoss Jacop Hansen. Saa haffuer for^{ne} Ariiss och giiffuit sit breff fra sig, szom findis y byes gemme. Siiden affstillid szagen for kongens och byens rett och er szaa bortifarenn.

⟨Bremmerske Styremannnd.⟩

35 Wor och szamme dag for rette thenn bremmerske styremannnd, wed naffnn, huilchen wor befundenn att haffue schreffuit breff till Jørgenn Rust y Danske om thiennder her y riigt etc. Och berette Henrich Monnssen, att her Magnus Gylldensten, szom szagen wor tilkiennde giiffuen,

haffuer schreffuit till *hannom*, att szamme styremand motte fare. Och *hannom* er szame tiid forholddet, att hand schall giiffue sit forplichtilsze breff fra sig, at hand iche schall nogen tiid besiindis wdj szaadant mere epter thenne dag, vnnder thene sags rett att vndgiellde etc.

5

[248r] ⟨Adriann. Mette Christoffers.⟩

Anno domini 1565 thenn 20. dag julij, till Jacop Hanszenns, neruerinnidis Anndris Saxenn, Thorluff Olsen och Jacop szellff.

Samme tiid bleff Adriann szaa forliget mett Mette Christoffers om thenn 10 rest aff thenn gielld, Adrian tilstod af Henrich Lanng, att Mette schall bethalle *hannom* 11 enchild daller, till s. Michils dag [29. september] først komminde, vnnder en frij indgang y hinndis bo. Och hannd loffuede att bethalle hinnde nogen szmaa gelld, hinde vor till achters hoss *hannom*, szaa megit hand hinde tilstod etc.

15

Anno domini 1565 monndagen nest epter Mariæ Magdalene, vor thenn 23. dag julij, paa raadhusid, neruerinnidis Rassmus Hannsen, Hans Niellsen, Thorluff Ollsen, raadmend, Jacop Hannsen, byfogitt, mett menige borgere, forhanndledis thisze sager.

20

⟨2. ting.⟩

Hanns Skonning, paa Per Jennszen och Jenns Saxis wegnne, opzagde thenn Tykiøbs kircke jord, y Teillgaardenn *her* for byen.

25

⟨3. tingh.⟩

Hanns Nillsen, kemener, opbød eth lidit byes strede, hoss Frandz Schrifffuers haue.

⟨3. ting.⟩

30 Oluff Helleszenn opbød *thei* huss och bolig, szom Peder Skiinder fordum tillhörde, och Kirstine Glødz nw vdjbor. Jorden hører til kirchen.

⟨3. tiinagh. Arnnt Reffslaer.⟩

Arnntt Reffslaer opbød thuennde bolige y thenn gaard, hannd nu szellff 35 iboer, paa thenn nørre ennde op mod biergidi. Och szamme tiid vor hannd tiltalid aff Hanns Jszerlou, huilchen haffuer kiøbtt szamme tuende bolige. Och tilspurde Hans *hannom*, huj hannd icke ville giiffue *hannom* forwaring *ther* paa, effterthj hand haffuer bethallid *hannom*, huess hand

vor mett hannom ther om fordragenn. Och Arnnth loffuede att giiffue hannom tilbørlig forwarinngħ. Bekennde ochszaa att haffue opborritt aff Hanns 118 daller, szom hannd haffde loffuid hannom for szamme huss och bolige. Menn Hans (szagde hand) hagde loffuid hannom enhilld 5 daller, och hand hagde giiffuitt hannom en partt kliping etc. Och the toge szagenn till thennom och sagde the szelff att wiille forliigis.

[248 v] *⟨4. ting. Schøde till Rassmus Hanssenn.⟩*

Rassmus Hannsen, raadmann, opbød enn haw jord, liggindis paa Slett-
10 henn hoss Søffrenn Snedkers jordtt, huilchenn szamme jord Rassmus
haffuer tillfornn opbudit. Och Jørgenn Thuissen hagde ther emod att
siige, menn nw y dag fremkom Jørgenn Thuissen selff perszonnlige och
bekennde hand er aldelis well tillfridz stillid for huess rettighed hannd
kunde haffue ther till y noger mode. Ther fore schøtte Jørgenn Thuissen
15 szamme haw iord fra sig, synn hustrw, børnn och arffuinge fødde och
vfødde indtill for^{ne} Rassmus Hannsen, hanns hustrw, børnn och arff-
uinge fødde och wfødde, till euerdelig eye. Stadfest aff Hans Skonning,
Rassmus Olsen Bager och Jenns Karllsenn.

20 *⟨Samme iord schødis till Peder Smedtt.⟩*

Item y szamme lyudt tilspurde Jacop Hannszenn, byfogitt, om nogenn
er szom y denne for^{ne} hawiord haffuer att siige vdj noger mode. Och thet
trennde reigszer fremszette och ingen modsigilse etc. Thj schøtte for^{ne}
Rassmus Hannsen thenne for^{ne} hawiord paa Slettenn ligginndis fra sig
25 och alle synne arffuinge, fødde och vfødde, indtill Peder Smedtt, szom
kom wtaff Harridzhoy och alle hans arffuinge, fødde och wfødde, till
euerdelig eye. Stadfest aff Lauritz Maaer, Jørgenn Schomager och
Franndz Bager.

30 *⟨4. tiingh. Tyge Smedtz gaardt. Schøde till Jens Karlssenn.⟩*

Thorluff Ollszenn, paa Joenn Weieris wegnne aff Mallmøe (szom er
Thyge Smedtz forдум borgers her y Hellszingør, hans thuende børns
rette werge och forszuar) opbød thenn bygningh szom staaer paa thenn
gaard Tyge Smed szellff wdibode (grunnden hører til s. Oluffs kircke)
35 ligginndis nedre paa then synndre siide ved Stenngaden, østen nest op till
Jørgenn Wiigis gaard och vestenn op til en anden kirchenns iord, szom
Elizabet Hans Pouillszenns haffuer y leye, huilckenn szamme bygning
Thorluff paa for^{ne} Joenns wegnne epter hanns fulldemachtt, schøtte och

affhennde fra for^{ne} Thyge Smedz børnn och arffuinge och allis theris arffuinge indtill Jens Karllszenn, hanns hustrue, børnn och arffuinge, fødde och wfødde til euerdelig eye. Stadfest aff Lauritz Esbersen, Oluff Draffer, Peder Smedt.

5

⟨1. tingh.⟩

Albritt Schredder skødtt sit och synn hustruis skudzmoll, huorledis the haffue leffuit theris liiff her y Hellszingør. Finge got vindnisb⟨yrd⟩.

10

⟨1. tingh.⟩

Jørgenn Schomager skød Inngeborg.. dotters skudzmoll, szom kom aff.. och fløtte till Slangerup, huorledis hun haffuer sig her annstillidtt. Fich gott vindnisbyrd.

15

⟨1. tingh.⟩

Joen Rockemager skød och sit skell etc.

20 [249r]

⟨Hanns Guldsmedtz affkalldt.⟩

Wor nerwerinndis Pyther Bøcker her szamme stedz, haffuindis fullmacht aff Pouill Plancke hiemme till Bistoch thisligist fuldmøndig paa synn hustruis Margretis wegnne, och gaff Hanns Plancke Guldsmedtt eth fullt och fast affkalld for alld thenn arffue thennom kunde tilfalde y jordegottz och indhaue gottz epter theris broder Jørgenn Guldsmedt, fordum borger her y Hellszingør etc.

Samme tiid wor och neruerinndis Annders Bagere mett fuldmacht aff Bertil Hannszen, hiemme y Threlborgh, szom er fuldmæchtig paa synn hustruis Gertrudz wegnne och hinndis moders Anne Hanns Jørgenn-szens vegnne, och paa allis theris vegne gaff for^{ne} Hanns Guldsmedt eth fulltt och fast affkalld for alld thenn arffue thennom alle kunde tilfalde y jordegottz och indhaue gottz, epter Karinne Hannszedotter for^{ne} Anis dotter och Gertrudz søster etc.

35

⟨Inngen fare aff bye.⟩

Thillwardis och ingen maa fare aff by til fiskid eller anden stedz vden forloff och huer gøre forrede for sig om tøngen at holde och beuisz at tage.

〈Om kiildenn att tho kleder wdj.〉

Samme dag bleff tillwaridtt, att huer mannd schall haffue synne folch och tyffuennde adwarede, szom szøger kiillden wdenn byenn att tho kleder, att the icke tho y *eller* offuer kiillden, paa *thet* hun iche *ther* aff 5 forfylldit worder etc. Huo *thet* giøre och bliffuer befundett, straffis *ther* fore szom wedbør och huo *thet* dyller *met* anndre, straffis liige szaa om *thet* vorder vitterligt.

〈Vrennhedt.〉

- 10 Item inngen schall føre wrennhed y *thet* strede hoss Jørgenn Schomager, menn føre *thet* wd y griffstenn.

〈Niels Jenszen.〉

Item Niells Jennszenn, en bonde, fisch loff att szette sig ned *her* y byenn 15 och hiellpe sig mett erlig nerriingh, vere hørig och lydig nar til siigis och føre tilstede synn beuiisz till neste tingdag.

〈Om Christenn Venndilbo paa Kagehollmen〉.

Samme dag fremkom Oluff Helleszenn, Søffrenn Smed aff Slottid, Jens 20 Jonnsen, Niells Skonning, hiemme her y byenn och Annders Perszenn och Bennt Hallanndtzfar, hiemme y Malmøe alle nerwerinndis paa Jep Riiffuers wegnne aff Malmøe, szom nogen tiid forledenn stack Christenn Michillsen Vendilbo y brystidt mett enn kniiff, huor wtaff hand end nw laa paa szenng'henn. Och gaff the szaa tillkiennde, att for^{ne} Jep Riiffuer 25 wor nw bleffuenn forliggત mett szamme Christen Michillsen, szaa hannd hagde stillid hannom tillfridz baade mett bardsker lønn, wederlagh och wanndill for thenn skade hannd hagde giortt hannom och altiing szaa fornøgitt hannom att hand lod sig well nøge, och tackede hannom gott, gaff hannom sitt wenskaff wtaff hiertidtt, ther til mett [249v] y for^{ne} 30 dannemenndz nerwerillsze loffuid och tilszagde mett haand och mund, att huad hellder hannd leffuer eller dør, tha schall *thet* were enn wennlig afftallenn och forliggત szagh, szaa att for^{ne} *her* Jep Riiffuer *eller* nogen hanns slecht^t *eller* arffuinge fødde eller wfødde, icke schall nogenn tiidtt tilltallis *eller* wdermere pladzis ther fore epter thenn dag y noger mode. 35 Huilckit for^{ne} Christenn Michillsen, nw leffuinndis mand, selff haffuer samtocht och stadfest mett sit breff och seigill wnnder flere danemenz besigting, huilchitt szamme breff wor y dag for menige mannd paa Helsiingørs raadhuss oplesth etc. Och epter szaadann theris forligillsze, er for^{ne} Jep Riiffuer løss giiffuet aff sit fengszell.

〈Mattz Iude. Oluff Espensen. Sagen opsettis.〉

Samme dag møtte Mattz Iude och Oluff Espenszen aff Skaane paa Mauritz Fønnbois wegnne aff Kropperup om thenn trolldoms szag Mattz Iude paa Mauritzis wegnne haffuer sichtid Charinis Anders Baggis fore.

5 Och wor y dag hans rette vidtagne och szamtøcht techtisdag, hand hagde forplichtid szig att møde mett nøyachtig beuiiss och wilkaar, eller Mauritz Fønbo sellff som findis wiidere besked *her* tillfornn indtegnid thenn 21. may nest forledenn. Och wdj dag er szagenn szaa forhanndlid szom eptherføllger. Att effterthj Mattz Iude icke icke wiille indgaa *thet*
 10 wilkaar the 16 mennd hannom forholtt om enn borgenn att stille thennom, att huess szagenn tillzagdis hannom, skulle hannd vndgielde liige szom Mauritz Fønbo y egenn perszoenn tilstede wore. Och Mattz Iude gaff tilkiende, att Mauritz icke er ennd nw kommen aff Juttlann, szom hannd er heden reist synn hosbonndis huerff. Tha er szagenn epter
 15 Mattzis begieriingh och szamtøcke end nw opszatt till thenn monndag nest epter s. Morthenns dag først kominde [12. november]. Och huess *thet* thiss emellom icke kannd fordragis, schall Mauritz Fønbo selff møde perszonlig, eller hans fuldmøndig, szom nøyachtig er, mett brefff och beuiissz som tillfornn er szamtøcht. Och tha szagenn enndelige gaa for
 20 sig till minde eller rette paa baade sziider, wden wiidere forhaliingh.

〈Ey hellder wor szaadann ny fuldmacht och *thet* gamle machts breff tilstede szom før er szamtøcht, wide diem superius notatum.〉

[250r] Anno domini 1565 thenn 27. dag julij paa raadstuenn, neruerinn-
 25 dis Anndris Saxen, Rassmus Hannsen, Hanns Nillsen, Mattz Laursen,
 Thorluff Ollsen, raadmennd, och Jacop Hannsen, byfogitt.

〈Christoffer v. Hornn, Hanns Guldsmedt.〉

Samme dag wor y rette en konng^c matts. draffuannt wed naffnn Chri-
 30 stoffer van Hornn, neruerinndis hans hopmannd, Michill van Suich, huilchen szamme Christoffer Hanns Guldsmed tilltallid for gelld, hannd wor *hannom* skyldigh, szom vor . . och for^{ne} Michill loffuede Hanns att skulle bekomme synn bethalling mett *thet* allderførste. Ther med lod Hans Guldsmed sig nøge. Item for^{ne} Christoffer kraffde *hannom* nogne
 35 kleder, hand hagde anthwordet hanns hustrue saligh Charinne y forwa-
 riingh, huor til Hans sagde, hand viste *ther* intid aff. Och Hanns szamtøchte, att nar hand faar synn bethalliinngh, will hannd staa *hannom* ther fore till rette, huess hannd kannd skelligen ther om *hannom* offuer-

beuisze. Sameledis gaff for^{ne} Christoffer tilkiende att haffue forfarid, Hans skulle ladit sig höre om Christoffer met nogen vskellig ord och skellid *hannom*, och Hanns szamtöchtte, att huess *hannom* kand mett rette *ther* vdj beuiiszis offuer, vill hannd staa ther fore till rette etc.

5

〈Marinne Hanns Kockis.〉

Wor och szamme tiid tilstede Marinne Hans Kockis kraffde for^{ne} Christoffer penndinge hun hagde laanntt *hannom*, och paa hans vegnne lof-fuede for^{ne} Michill v. Swich hinnde, hun skall bekomme syn betalliingh 10 jnnden 8 dage. Ther paa sich Michill Jacop Hannszen synn haandt.

〈Jørgenn Keisser om husleye aff Christen Bysvend.〉

Item møtte for rette Jørgenn Keyszer, tilltallid Christenn Byswennd for hussleye af frue Margretis huss, och szagde hand leigde *hannom* huss 15 mett szaadan besked, hand skulle szellff fare till fruenn och forliigis mett hinnde om leyenn. Swaredes Christen, hand leigde szamme huss aff Jørgen szellff och loffuede att giiffue *hannom* *ther* aff for eth aars leye 10 march then att betalle y szaadan mynt szom vor gengsze, naar aarid bleff omgaaidt. Och szamme 10 mark hagde hand verit offuerbudig att giiffue 20 *hannom*, dog hand viille først haffue fra Jørgen eth enchilld orth stöcke, Jørgenn hollt *hannom* fra och vor kommid paa theris kallattis wegnne. Thillspurdis the, om the wiille giiffue theris sag huer paa 2 mend. Ther mett wor Christen till fredz, menn Jørgen begerede dom for sig. Tha tilspurdis Jørgen, om hand kendis sig fullmechtig paa for^{ne} fruis wegnne, 25 att haffue machtt y att szette och aff att szette szamme huss, huo hannd wiille. Suaredes hand ja. Och epter then hans bekiendlse bleff szaa szagdtt, Christen er iche pligtig at suare eller fordagtinge hoss anndre ennd hoss *hannom* etc.

30 [250v] Item annden dagen *ther* nest epter, wor thenn 28. dag julij, ner-uerindis for^{ne} raadmend och byfogitt.

〈Boo Skomager. Boo optiingedede.〉

Tha wor y rette Boo Skomager, tilltallid Hanns Skiinders quinde . . for 35 hannd hagde slagitt hinnde mett en skoull, och Boo szuarid, hun kom y hanns huss, szom hinndis hosbonde Hans szad och drach, gaff thennom onde och wquems ord, och kalldit *hannom* Bo mett munden, och hun iche selff sagde *ther* ney till. Och szagde hun wor orszagitt *ther* till. Och

Bo szagde hinndis egen hosbonnde badt hannom sla hinnde etc. Er szaa szagdtt, att Bo schall stille hinnde till fredz, och hun giiffue hannom gode ord igenn. Och effter theris forligillsze wor giortt, beuiiste hand sig vlydig och ville iche optinge for szagen. Och for szamme hans vlydighett 5 mett then annden szag rachte hand Jacop Hannsen haannd, for 20 mark att bethalle till s. Michills dag først kominde [29. september] etc.

(Michill van Swich. Christoffer van Hornn. Marinne Hans Kockis.)

Samme dag møtte Michill van Swich, hopmann for kong^e matts. draff-
10 wannther, mett nognne aff szamme draffuanter vore then tiid tilstede. Och hannd tilltalid en draffwanntt Christoffer van Hornn, gaff till-
kienndde, att szamme Christoffer haffuer nogen tiid siiden skencht han-
nom eth beckenn och eth thinnalerckenn, hand hagde faaid y Kiøbenn-
haffn epter hans hustruis dødt. Och fremszette szamme bechenn och
15 talerckenn, tilspørginndis hannom om *thet* wor *thet* szamme hand
skenckte hannom och hagde anthwordet hannom. Suarede Christoffer ja,
thet er thett szamme gottz. Berette for^{ne} Michill, atth Marinne Hans
Kocks er kommen ind y hanss kammer til Hans Iszerlows, szom hand laa
til herbergis, haffuer fundit for^{ne} bechen och tintalerckenn, kiende sig
20 ther ved *thet* wor hinndis gottz. Och vden hinndis minde diidkommid
thog hun och schreff synn szalige hosbonndis mercke *ther* paa, lod sig
høre hun ville wiile huorledis Michill wor *ther* attkommen. Och til-
spurde hinde huad wiile hannom her till suare. Fremkom Marinne,
bekennde *thet* wor hinndis gottz *ther* stodt och hinndis salige hosbonndis
25 mercke szad *ther* paa tillforrn. Menn hun skraffuede *thet* op paa ny
igenn. Och *ther* hoss nw giorde for^{ne} Michills orszage och faste
wnndskyllningh hun iche hagde hannom *ther* fore mistenchtt eller skyl-
lede hannom y noger maade. Men att hun szaa merckte szamme gottz
giorde hun aff wanuittighedt iche bedre wiste, thj *thet* hun szaa *thet* wor
30 hinndis gottz, och wiile gerne *thet* skulle icke komme hiinde wiidere fra
hennde. Tha szuarede for^{ne} Christoffer van Hornn, tillspurde Marinne
om hun ville bestaa att haffue laanntt hannom eth thintalercken och eth
becken, at bruge, men hannd laa paa Krogenn. Suarede hun ja [2517]
Tha till szagszenns forbedrinngh paa *thet* ingen wdermere trette eller
35 klammer skulle affstedkomme, er for^{ne} Michill bleffuen till fredz och er
affganngen, dog for^{ne} Christoffer epter then dag icke att skulle thienne
blanntt kong^e mats. draffuanter eller hoss hannom haffue plattzer y noger
mode etc.

Item sziidenn bekennde for^{ne} Christoffer, att haffue tagit till Marinne Hanns Kockis, en gammil kassiacke och underforid rød liifskortill mett, hannd nw stod y till siuffne.

Item for^{ne} beckenn och tintalerckenn, er szett tillstede paa en rett och the
5 ther mett ere then tiid atskillede etc.

Anno domini 1565. Thenn 11. dag augustj paa raadstuenn neruerinndis Jacop Hansen, byfogitt, Hanns Niellszen, Mattz Lautzen, raadmenndt.

10 ⟨Foppe Hermanszen, schiiper aff Stauern. Olle Pythersenn.⟩

Samme dag wor fore rette Fhoppe Hermannsen, schiiper aff Stawern, szom nw nylige hagde mist sit skiiff hannd förde, paa eth reff kalldis Suynnebouuen vnnder Skaanne lannd. Och begiere att höre hanns skiibsfollchis wiindnisbyrd hoss *hannom* wore, huorledis tilgich ther
15 szarme skade er tillslagenn. Och fremkom en baadtzmannd, Olle Pyther-
sen aff Stauernn, suerinndis wed gud och hans hillige ord, att nw y dag
14 dage szom schipperen mett sit folch och schiiff laa paa reiden *her* y Sundet, dresfue the fra theris anchere formiddelst storm och gudz weier
och thoffuid er szender brustid. Giinge the till seigills for fuckenn ned
20 om slottid och kaste eth anndet [251v] anncker och wille szette igenn,
och thoffuid y szamme anckere wor nogitt wklartt for *thet* wor nyett.
Motte szaa gaa til seigils paa ny. Ther the hagde klarid thouffuid, kast
anncherid vdt och menthe alltingist wor gott, gich folchitt till senngs.
Och for^{ne} Olle szagde sig att haffue thenn förste wachtt. Och ther koc-
25 kenn waagede, szom hagde thenn tredie wachtt, tha wor skiibit dresfuit
szaa ner ind mod for^{ne} reff, att *ther* the fiinge letht anncherid och wore
komne vnnder szeigill, strax stötte skiibit och er-sönder slagitt paa grun-
denn.

30 ⟨Sascher Mechis⟩

Ther nest enn annden baadtzmannd, her Sascher Mechis, hiemme till Lackszom, wiindnede y liige maade ved alle ord, szom for^{uit} staar, och vdermere szagde, att *ther* kockenn kom op, szaa hannd sköten ligge for bouenn wed skiibit, och hannd tilspurde themermannden paa szamme
35 skiiff, hed Viincke van der Ills, och hagde thenn anden vachtt nest for *hannom*, hui sköten laa szaa for skiibitt, suaredes themermannden, thett wor wtaff strömmen och sziiden *ther* kockenn skulle waagid, er skadenn tillslagenn.

⟨Gerbrant Abersen⟩

Item kochenn wed naffn Gerbrant Albersen aff Vorkom, wiindnede ved synn edt att vere saaledis aff förste tillgaaitt. Och ther hand atspurde themermannnden orn skoithen, suaredé hannd *hannom*, szom for er rördt.

5 Och kockenn bekennde sellff, att hannd soff paa synn wachtt. Och schipperen kom aff synn kaaie, fannd *hannom* soffuinde och opwachtte han-nom. Och tha wor skiibitt dresuit szaa ner grunnden, att ther the komme vnnder seigill, støtte the strax paa reffuid och skiibit er szønnderslagitt. Item for^{ne} schipper mett hanns follch haffue szameledis wundnitt att vere 10 biergitt 90 vogenskudt nw beholldet gottz, och en partt att vere giifuitt ther fore till biergełonn femszinde thiuge fem vogennskudt och aff klap-holtt vere birgitt 1844 støche. Thette haffuer hanndt faaitt beschreffuitt, szom breffue bogen vduiser.

⟨Regnid huert hundrit sexsindtzthiuff⟩

Samme tiid wor for^{ne} schipper Foppe begierindis, att Jacop Hansen kong^e matts. byfogitt wille y høymelte konng^e matts. naffnn arrustere och beslae for^{ne} biergitt guodtz vogenskud och klapholltt (szom nu er ligginndis her y Hellszingør) och thet paa hans reders vegnne, att thet icke 20 skall stedis her fra indtill szaa lennge for^{ne} schippers kiøbmannd faar stillid *hannom* till fridz for fracht, och huess annden wmbkostningh hand haffuer giort ther paa, thet nøyachtligem giort beuiiszeligtt. Huilchitt y liige mode aff Jacop Hannsen forkynndett er etc.

25 [252r] ⟨Riicke Hollennders. Mester Pyther.⟩

Anno 1565 thenn 14. dag augustj, epter Jacop Hannszenns befallningh, lod Riiche Hollennders optegnne, att hun haffuer kiøbt aff mester Pyther Bøsschøtte thre allnne bronntt enngillst, szom hun hagde y pannth aff Loduig Hollst, szom rømde aff Krogen och hand hinnde hagde annth- 30 wordet for 11 march klippinge. Och hun gaff for^{ne} mester Pyther 8 daller klippinge ther fore, huilche hand sagde sig att haffue giifuitt Jahanne Jacop Bardskeris for hun legtte *hannom* the szaaer och skade for^{ne} Lod- uig giorde *hannom* etc.

35 Anno domini 1565 thenn 18. dag augustj, paa raadstuenn, neruerindis borgmester Hennrich Monnsen, Anndris Saxenn, Rassmus Hannszen, Hanns Niellszen, Thorluff Ollsen, raadmænd och Jacop Hannsen, by-fogith.

⟨Om arffue effter Villom Schotte kom aff Søborgh.⟩

Samme dag wor nerwerinnndis Willom Riisze, borger aff Dundy, mett fulldmachtt aff Willom Patherszenn, borger till Edenborgh, att thalle paa arffue epter Willom Søborgh, szom her vdj Hellszingør er dødtt bleffuen.

- 5 Och epter hanns fulldemachts och breffuis lydillsze er hannd szamtøcht att føllge szamme arffue, dog szaa hand schall hiid kallde Sannder Vess-
uer aff Bircherød offuer *samme* schiiffste att vere szom tegnne bogenn
wduiszer, och szaa forenis mett Hanns Thommisen (szom nw haffuer
for^{ne} Willoms hustru i szennge, om szamme arffue) och szette borgenn
10 ther fore, før hannd *thet* annammer, att ingen vdermere schall ther pa-
thalle. Ther hoss och att skicke beuiisz hiid szom er nøyachtigh, att for^{ne}
Hans Pathersen er allenne arffuing *ther* till och ingen annden. Och nar
szamme hans beuiiss kommer for^{ne} borgenn att were *ther* wed wndslag-
genn.
- 15 Item Willom Riisze bekennde, att for^{ne} Villom Søborg haffuer iche fa-
derbroder eller fadersøster eller modersøster eller moderbroderbroder
nw leffuindis etc.

[252v] ⟨Hanns Isserlous sagh om 8 tdr. kiødt.⟩

- 20 Samme dag wor y rette Hanns Iszerlow och wor tilltalid aff kongenns
fogitt, Jacop Hannszen, her szamme stedtz for szalltid kiød, hannd hagde
skiibitt her for byenn, om afftennen klockenn wor mellom 8 och 9 nw
onnszdag forganngen. Och berette Jacop Hannszen, att hannd szamme
tiid wor vden synn portt och szaa ther baris gottz till strannden, wiiste
25 hannd synn tiennere *ther* heden, szom *hannom* tiener paa konng^e matts.
wegenne, att forfare huad gottz *thet* wor. Ther hannd kom til waszen,
tallde hannd mett dragerne *thet* nedbare. The sagde, *thet* hørde Hanns
Iszerlou till. Thalldie Niels Fogdesuennd till Hans szellff och Hanns sua-
rede, *thet* wor szallt, hannd ville skiibe paa Dragør. ⟨Baaden laa wd for
30 Marinne Otthis vasze⟩ Thiennenren kom igen, szagde Jacop szaadan szuar.
Bad Jacop *hannom* hennte Hanns Iszerlow sellff. Ther Hanns kom,
spurde Jacop *hannom*, huad *thet* vor for gotz hannd skiibede, suaredre
hannd, *thet* wor 2 tdr. szallt och 6 tdr. kiødt, hannd wille szende till
Kiøbennhaffn till Dulle Grethe. Hun skulle *thet* annamme paa enn
35 schiippers vegnne, szom *thet* tillhørde. Och tha wor guodzid skiibit y enn
baad, hannd ville føre *thet* y synn skude och vor *ther* mett lagdtt fra
lanndett. Och Hanns selff vor mett att skiibe *thet* y baaden. Siidenn bad
Jacop Hannsen tiennenren lade dragerne bere kiødit op, och tha haffuer

fundit ther 8 tdr. saltid kiødtt szom hand ville wdføre, och icke hagde giiffuit ther nogitt tillkiennde om.

Thenne szag szette for^{ne} Jacop Hannsen y rette. Suarede Hanns Iszerlou, att en schipper haffuer nue y szommer anthuordet hannom 2 lester kiød 5 att szellge hannom till gode, huilchit kiød hand sagde schipperen hagde szalltid till Bergenn y Norge och förd till Amsterdam y Holland. Och sziiden fra Amsterdam hiid till Hellszingør anthuordet Hanns thet att szellge hannom till gode. Nw kunnde hannd icke szelge thet her, viille fordj före thet her fra. Ther Hans fornām hannd motte iche nw wdføre 10 kiødit szom hannd hagde y baaden, gaff hannd Jacop mange fosze ord och vor hastig. Och Jacop lod opbere kiødit igenn och legge thet paa enn rett.

Jacop berette och, att Hanns szagde till hannom, att borgmester Henrich Monnson wiste besked om szame kiød. Huor till Henrich suarede sig 15 iche att viide ther vtaff, wden huess konngens tholld bog kand wduisze, och ther epter att ville rette sig. Suarede Hans, att hand ther mett mente, om schipperen szame kiød tilhør, hagde thet opgiiffuitt paa thollbodenn, ther hannd kom her y Sundet mett. Sammeledis berette och Jacop Hannsen, att haffue forfarid aff draffuerne, szom kiødit bare till strannden, 20 huad ord Hans [253 r] Iszerlow hagde mett thennom, hand hagde szagdtt for thennom thet wor salt. Ther the triillede tönnderne hørde the lagen och szagde, her er anndet gotz end salltt, thj her ei lage paa. Suarede Hanns att thet wor kiød, fisk och szallt hand viille haffue till Dragør til 25 'hanns fiskebodt och follch, huilchit Hans sagde ney till och thet iche ville bestaa szom nw er forschreffuit och ther om er szaa wundnidtt.

⟨Niels Fogedesuend. Hans Dyrichsen.⟩

Item Niells Fogeszuenn fremkallid bekiennde saaledis, att ther hannd kom till vaszen epter Jacop Hanszens befallning, stod Hans Iszerlow 30 szellff y synn baad, szom for^{ne} kiød wor indskiibit vdj. Spurde hannd hannom szellff, huad gottz hand skiibede. Suarede Hans Iszerlow szellff och szagde thet wor szallt hannd wiille före till Dragør. Ther szuarede Hans Iszerlou ney till, hand icke hørde fogedeszuenn den thalle, ey hell- der szuarede hannom. Sagde Niels, att Hans Dyrichsen stod ther hoss och 35 hørde thet paa, och thet vor hannom vitterligt. Item kallid Hans Dydrich- sen, bekiennde hannd wed synn edt, att Niells Fogeszuenn tilspurde Hans, szom nw er rörd, och Hanns szuarede sellff, att thet wor szmaatt szallt, hand viille haffue til Dragør att paaholde. Och icke hannd

neffnnde att vere kiødt, ey hellder hannd viille haffuid till Kiøbenhaffnn. Item fremkalledis the thuennnde drafuer szom bare for^{ne} kiød til strann-den, huilche haffue wundnid ved theris edt y saa mode.

5

⟨Jenns Laurssen.⟩

Ienns Laursen berette, att szamme afsten klocken wor mellom 6 och 7 kom Hans Iszerlous tienniste karll till hannom och hans stalbroder, atspurde thennom, om the ville bere nogit gotz til strannden for Hans. Ther epter ere the hiemgangne, korne siiden paa gaden, och bare nogit gottz op fra 10 strannden for Rassmus Bager. Ther thet wor sked, tha kome til Hans Iszerlows och bare szaa kiødit. The spurde huad gotz thet wor. Szquarede Hanns selff, thet wor szalltt. Ther the rørde gottzid hørde the lagenn och szagde, ther maa vere anndet vdj end szalltt. Tha szquarede Hanns Iszer-lou, att thet vor szalltt kiød och fisk, szom hand ville føre till Dragør till 15 syn boid. Och tha vor klockenn wed 9. Och the bare 8 tdr. nedt, huilche Hans Iszerlou vor sellff mett att indskiiibe y baadenn. Thet szamme viind-nede then anden drafuer, Peder Annderssen, wed alle ord y liige mode.

⟨Hunder daller.⟩

20 Jacop Hannsen berette och, att haffue hørtt, Hans hagde ladit sig høre, hand ville fløtte aff by, thj hannom leggis had paa, och at hand ville till kongen om thenne szag, skulle hand end kaaste hunder daler ther paa.

[253 v]

⟨Franndtz Persen.⟩

25 Siiden er befunditt, att Hanns haffuer haffftt mannge onnde och wnyttige ord for szamme szag om thette for^{ne} kiødtt. Och er bleffuitt vitterliggt, att Franndz Persen haffuer hørt ther aff. Och hand ther fore fremkallid, haffuer hand bekennd wed synn edt och wellfartt szaadanne ordtt. Hand kom till Hans Iszerlou, ville kiøbe aff hannom nognne deller. Tha wor 30 hoss hannom Adriann, och thennom vor thalle emellom om for^{ne} 8 tdr. kiød Jacop Hanssen hagde ladit heden legge paa en rett. Tha hørde hand Hanns Iszerlou siige, the handle mett mig szom thiuffue och skallcke. Item hand szagde (menindis borgmester, raad och the beste borgere) the haffue giortt fallske breff, att theris sallt, szom the her wdskibe paa Nar-35 ffuen, hører hieme y Holland. Thet hører ligeuell thennom selff till och szennde thet sziidenn huortt thennom løster.

〈Adriann Kandegötter.〉

Item Adriann kallid for rette, haffuer hannd wed synn ed bekennd szaa-ledis, att hannd hagde hørtt aff Jenss Krogemager, att røchtid gich, huorledis Hans Iszerlou skulle haffue slagtid stude eller øxenn om natte 5 tiide, szalltid kiødit och viille føre thet till Tydsklannd. Ther om wor tallen begynnt mellom Hans Iszerlou och hannom. Bland szamme theris thalle szagde Hans Iszerlow: »Byfogeden Jacop har skyllid mig, att ieg har wdskibit kiød om natte tiid, iche szaa redelig szom mig burde (men szagde hand, szom en skallch eller thiuff), the skulle sellff were thiuffue 10 och bøszuiigh eller forreder, the skiibe szallt her wd heele skiib fullde, och szige thennom paa Narffuen, men nar the komme wd løbe the y Suerrige eller huortt the ville. Och jegh maa iche skiibe her en td. kiød, 2 eller 3 wdt.«

15

〈Jenss Skaubo.〉

Item Jenss Skaufbo en baadtzmannd, szom fullde Hans Iszerlous kreger aff Norge, er forkalldit och haffuer szaaledis bekennd wed synn ed och wellfartt, att Hans Iszerlow hagde talld *hannom* till att følge kregerenn fremdelis ingen anden stedz end till Rostoch, och icke hand hagde giiffuit 20 *hannom* for om Dragør eller Kiøbennhaffn, wiindnede hannd och szaa, att hand vor y baaden hoss Hans, *ther* fogedeszuennden attspurde *hannom* huad gotz thet wor. Sarede Hans Iszerlou selff, att *ther* wor szalltt y tøndernne hannd indskiibitt[254r] Item enn anden vng karll wed naffnn Lauritz Matzen och nw tiener for^{nc} Hans Iszerlow, bekennde hand 25 vor och y baaden hoss Hans ther the skiibede kiødit. Och hannd hørde Hans Iszerlou suare fogedeszuennden, szom spurde huad gotz hand skii-bede. Szagde Hans, *ther* er nogitt szalltt, hand ville haffue till Dragør etc. Alle thisze for^{nc} wiindne ere forlagde att møde wsteffnde bethimelige nu 30 mondag først kommindis, och vere tilstede paa raadhusidtt, vden ople-dillsze eller *er* nogen wnndskylding.

Anno 1565 thenn 20. augustj, paa raadstuenn neruerinndis Henrich Monnszen, Anndris Saxenn, Rassmus Hansen, Hans Nielsen, Mattz Laurszen, Thorluff Ollszen, raadmend, och Jacop Hanssen, byfogitt.
 35 Item Hanns Skoning, Fredrich Leyell, Albrit Schredder, Oluff Helleszen, Jenss Krogemager, Rassmus Bager, Franndz Perssen, Annders Bager, Hans Therning, Claus Kurffuemager, Thønnius Schredder, Adriann, Pouill Thommisen, Johann Busz, Jørgenn Hanssen, Hemming Joennssen,

Lauritz Schrifffuer, Jacop Krogemager, Peder Fønnbo, Hans Niidenthwe, Albrit Jørgensen, Hans Bøcker, Hanns Bardsker, Dauid Hannsen, Jørgenn Sannderszen, Claus Niellszen, borgere.

Samme dag wor Hanns Iszerlou y rette for thette for^{ne} kiødtt. Och
 5 bestod Jacop Hannsen, berette sagenn for thennom alle som nw vore tilstede effster thenn mening for er rørdtt. Och begerede dom och retth ther paa. Hanns Iszerlow gaff thett machtt, szaaledis att vere wed alle ordtt tilgaaitt och hannd bekiennde nw, att haffue suarid fogdesuenn-denn, *thet* wor smaatt szallt hannd skiibede till Dragør.

10 Item fremkalledis alle the for^{ne} wiindnisbyrd, och wiindnede alle ved theris eddt szom for^{uit} staar. Och thenn draffuer Per Annderszenn szagde, att før the bare en td. aff gaardenn till strannden, vor Hanns Iszerlow sellff hoss thennom och bad thennom bere medt. Dog Hanns hagde nw
 før ladit sig høre, hand gaff iche dragerne befalliing paa.

15

⟨Hanns Bøcker.⟩

Item fremkallid Hanns Bøcker, szom bekiennde att hand hagde opslagitt, tilsamenslagitt och bunditt szame kiødt, och hand tilspurde Hans Iszerlou selff, huortt hannd wille vdszende *thet*. Swaredes Hans hannom, till

20 Kiøbennhaffn. Och hand bad *hannom* forware sig for skade etc. [254v]
 Item Hanns Bøcker bekennde, att Jacop Hannsen talde met *hannom* nw anden dag forgangen, och spurde om Hanns Iszerlou icke hagde laditt *hannom* forstaa, huortt hannd wille mett kiødtt. Och Hanns Bøcker bekiennde, hand neffnnde icke for Jacop Kiøbennhaffn, eller att hannd
 25 wille sennde *thet* diidtt etc.

Item Hanns Iszerlows egitt skiibsfolch, wiindnede och bekiennde, szom for finndis indscreffsuitt.

Item huess samme viindne nw icke alldelis sellff benefnnde szom the før hagde wundnitt, *thet* er oplest for menig mannd, szom vor nw tilstede
 30 epter szom her fiindis strax før y baagenn indscreffsuitt.

Effter szaadann leyligedtt och thesse windnisbyrd, begerede Jacop Hannsen en endelig dom och och szentenntz her paa.

Item om thenn annden Hannszis szag, for werlig ord mod borgmester, raad och byfogitt, hannd hagde thennom paaszagdtt, er szaa forhandlid.

35

⟨Adriann, Isserlous ordt.⟩

Adriann fremkallid, berette wed then szamme edtt hand før giorde, att were sked szaadann talle mellom hannom och Hanns Iszerlow szom før

finndis indsprechfue och *thet* her paa gaden wd for Rassmus Bagers dørr. Och ther hannd begynnte synn talle om kiødit Jacop Hannszen hagde tagitt fra hannom, huorledis hannd hagde *thet* wdskibbitt, icke szom hannom burde etc. Sagde Hanns Iszerlow vdermere, the ere szellff thiuffue och skalcke szaa malige the ere tillszammen. The haffue giortt falske breffue paa theris szallt, the lade her wdføre, och breffue haffue weritt y myn stuffue. [255 r] Item Franndtz Perszenn, hollt ennd nw wed synn edt och velfartt att haffue hørtt szaadanne ordtt aff Hans Iszerlow, szom her før findis indsprechfuit, och *thet* wed Hannszis egitt biislauft.

10 Och Hanns Iszerlow hagde obennbarligh szagdt ther tallen wor emellom Adrian och hannom om *thet* for^{ne} kiødt Jacop Hansen hagde hannom fratagitt. The ere szellff thyfsne och forredere szaa mange the ere y *thet* heele quarther.

Tha tillspurdis Hanns Iszerlow, huad skell hannd wiste till szaadanne 15 ordtt, och om hannd wiste att wdsiige eller driffue thisze vindnisbyrd. Huor till hannd szuarede, hannd hagde icke szagdt *thet*, ey hellder wiste wtaff att haffue neffnnd szaadanne ordtt.

⟨Jacop Hannszen.⟩

20 Item the szamme ord ere paagelinnde och haffue ladit wdføre aff for^{ne} szallt, och wore nw tilstede szom wor, borgmester Hennrich Moennsen, Ann-driss Saxenn, Rassmus Hannszen, Hanns Niellszen, raadmend, Fredrich Leiell, Dauid Hannszen tholdschrifluere och haffue alleszammen till-szagdt Hanns Iszerlow, att huess hannd icke kannd szaadanne ord 25 beuisze y sanndhett, wiile the haffue att hanndle met hannom epter retten. Och forthj hannd icke wiste sig *her* wdj att wnnndskyllde, wore for^{ne} mennd (*szagen* er paaliginnende) begierindis aff Mattz Laursen och Thorluff Ollsen raadmend, szom icke wore partiiske mod Hanns eller hagde parth y szamme szaltis vdföringh, att the mett for^{ne} borgere, szaa 30 mange tilstede wore, och iche hellder wore partiiske y szagenn, wille thennom tiltage och alle samptligenn affsiige enn endelig dom och szen-tennttz paa szaadanne hanns ordtt och talle. Och szamme mend haffue tha alffuorligenn giortt bønn for Hanns Iszerlow (endog icke aff hannom ombedne) til hans wederparte, att *szagen* motte for gudz skyld til miinde 35 worde hannom forsaaruidt, och icke till rette. Huortil er szaa fremszett, att huess Hans Iszerlow ville bestaa huad ord hand y slig mode hagde tallid och kienndis sig skyldig, wiile the raadslae och sze y szagenn. Hanns Iszerlow tha suarede, atth hagde hannd szagdt szaadanne ord,

wor *thet* sked *hannom* y druckenskaff, huilchen hans wnnndskyllning wor thennom icke nochszom.

Item hand bekennde att haffue talldt om falske breffue, men hand sagde, hand mente thennom *ther met* szom løb *her* om och szollde pasbord paa
5 Narven.

Item Rassmus Bager bekennde hand stod y synn gadedøer *ther* thenne talle wor paa genge mellom Hans, Adrian och Frandz och hand hørde Frandz sige til Hans: »Jeg viille icke siige szaadanne ord for 100 daller etc.«

10

[255 v] *<Confessio verborum.>*

Item tha effter att Hanns Iszerlow hørde szagenn saa wiiett att wdwenndis, szaa hannd icke loufflige kand siige ney for hanns ordtt, men wor obennbarligt hand haffuer szaadannt szagdtt, tha haffuer hannd bekenndt och
15 aff fry willie tilstaaid alltt, huess *hannom* er offuerbeuiist och bekennde att haffue *thet* szagdtt, szom hand icke kannd beuuisze y nogen mode, och begerede naade och icke retth.

Tha for gudz skylld och gode dannemenndz bønns skylld haffue for^{ne} hanns wedderparte affstaaid theris retth och paa thenne ganng tillgiifft
20 *hannom* szaadan hanns brøst och forszømillsze *met* slig wilkaar, att ep-
terthj *thet* nw haffuer bekenndt och tilstaaidt, wille hand szamme hans bekendilsze giiffue beschreffuen wnnder sit och flere gode mendz besegl-
lingh. Och *ther* hoss hans forplichtillsze, icke att lade sig finde vdermere
y slig vtilbørlighett wnnder tilbørlig straff och thenne sagis forszoug-
25 nings røggillsze, viille the giøre naade *met* *hannom*. Huilchit hannd
haffuer indgaait szom hans breff wiidere formellder etc.

<Findis y byes gemme y Hans Nielsens eske.>

Item thette hanns breff att fuldkomme och att afftalle szagerne hoss
30 fogeden och kemeneren haffuer Hans sett borgenn mett Effuerd Mattzen,
Hans Skoning, Johann Buss, Heming Jonnszen, Hans Flemming, Claus
Kurvernager, Thønnis Schreder.

<Jacop Bøsseschøttis søster.>

35 Samme dag vor for *borgmester*, *raad* och *byfogit* enn karll tienindis paa Krogen wed naffnn Jacop Bøskøtte paa synn søsters wegnne nw boenndis till Rostoch och achted att komme hiid och bosette szig. Och *thet* bleff
hannom paa hinndis wegnne szamtøchtt att komme hiid nogen tiid paa

forszögillse. Dog schall hun føre beuiss hiid till s. Mortens dag [11. november] huorledis hun annden stedz haffuer sig handlid etc.

[256r] Anno domini 1565 thenn 27. dag augustj, paa raadstuenn nerue-
5 riinndis borgmester Hennrich Monnseh, Rassmus Hansen, Hans Nielsen,
Mattz Laursen, Thorluff Ollszenn, raadmendtt, Jacop Hanssen, byfogit.

⟨Nelaus Niellssen. Claus Pythersen, schipper aff Rarup.⟩

Samme dag mötte y rette Nelaus Niellssen, hiemme y Kiøbenhaffn, och
10 hagde laditt y rette kallde enn schipper aff Rarup, wed naffnn Claus
Pytherszenn, huilchen hannd tilltallede, giiffuindis szaa tillkiennde, att
nw y sommer forganngen haffuer hannd (paa syn egenn och synne med-
reders wegnne) kiøbtt aff same Claus Pythersen szaa megitt szalltt, hannd
15 hagde y sitt skiib, och wor kommen her y Sundett mett. Och giffue
hannom for huer lest 12 enhilde daller szaltid att leuere till Narffuenn.
Och schipperenn hagde loffuid hannom, att före fra Narwenn 20 lester
gottz at leffuere y Kiøbenhaffnn. For szaadanne frachtt enn anden schi-
20 per finge paa Kiøbenhaffnn kunde hannd mere före, tha faa och bethall-
ing ther fore som enn anden, esfter theris breffuis lydillsze, szom inde-
hollder theris conctrachtt om thenne szag. Ther esfter er schipperen
løben till Kiøbennhaffnn, indskiibede 8 lester szalltt Nelaus tilhørde, løb
szaa till Narffuenn, szaalde szalltid och haffuer indtagit fremmid gottz,
lod Nelauszis blifue alltszamen tilbage, szaa hand szagde sig att vere ther
offuer megitt forfaaid och till achthers.

25

⟨Viindnisbyrd. Jelle Leuichis.⟩

Ther till suarede for^{ne} schipper Claus, att ther hannd wor komen till
Narffuenn och hagde szallt samme szalltt, szaa skiibit wor thompt, oc
Nelausis tienere sich tredie part salt och en ryszer Daniel Dimenthey sich
30 tho parte, tha haffuer hannd preszenteritt och tilbuditt Nelauszis tienere
wed naffnn Pyther, om hannd wiille skiibe hanns gottz ind paa Nelaussis
wegenne, tha kunde hannd thet icke bekomme aff samme tiennere, och
szagde sig att kunde giøre thet beuiiszeligett, huor om vindnede først Jelle
Leuichis, schipper aff Amsterdam, wed synn edtt, berette szameledis, att
35 hannd hoss wor och hørde for^{ne} Claus Pythersen tilbiude for^{ne} Daniell
Ryszer szaaledis: »Daniell jeg wed mig szaadan frachtt att bekomme her
fra paa Hollannd, vill y giiffue mig saadann frachtt, szom enn annden
skall y were skiibitt nest« etc., men enn Nelauszis tiennere szaa att vere
tilbudenn, wiste hand iche etc.

〈Geerit Henrichssenn.〉

Item Gerith Henndrichszen styremannd aff Oszanne windnede ved synn edtt, hannd wor mett for^{ne} schipper Claus hoss Nelausis tiennere Pyther och hörde schipperen siige till hannom y hans lossementte szom 5 hand hagde sit gottz wdj: »Pyther wy wille skiibe«, [256 v] suarede Pyther hannom: »Ja schipper, thet er ennd nw tiid noch, y blissuer ennd nw nogen tiid ligginndis her.«

Item thuennde andre baadtmennd, wed naffnn Claus Jannszen van Scharwogen och Jann Jansen aff Rarup, wiindnede huer szerdelis wed 10 synn edtt, att were szaa gaait och faridt wed alle ord mett schipperenns tilltalle och for^{ne} Pythers gensuar szom nw for er rördtt. Och Jan Jansen szagde wdermere, att Pyther szagde iche ney aldelis att viille intid skiibe ind, men att thet wor iche hast, for schippern bleff ligginndis. Menn ther schiibit vor tha tillad mett anndet gottz, kom Pyther och wiille skiibe 15 Nelausis gottz och tha kunde thet icke indtagis, thj skiibit wor fult etc.

Flere wiinde wiste hannd icke att bekomme y thenne szagh. Thisligist schipperenn attspurdtt, om hannd kunde beuiiszeligt giøre, att hannd hagde till Narwenn tilbudit Nielauszis tiennere Pyther om gottz att indskiibe, før hannd ennthen tilbød eller lod sig frachte aff nogenn 20 annden, eller om hand gaff Pyther fore att wiide sig bedre frachtt aff enn fremmid. Suarede schipperen hand viste thet icke att giøre beuiiszelig.

Item schipperenn attspurdtt, huor lennge hannd laa thom mett sitt skiff, sziidenn hannd bleff allt szalltidtt quiith, och hand bekennde iche mere end fem eller sex dage.

25 Sammeledis hannon attspurdtt, om hannd viste Nelauszis gottz wor nedfört till strannden (effter szom Pythers breff hand hagde schreffuit till Nelaus ther om lyder och indeholder) och motte sziden igenn opføris. Suarede hannd ney, menn att hannd hagde indtagitt 8 lester szalltt for Kiøbennhaffnn, førtt thennom till Narwenn for Nelaus fangitt frachtt aff 30 hans tiennere ther fore och hagde loffuid att føre hannon gottz hiem igenn, thet viste hand och bekiennde alltsammen.

Item Nelaus fremlagde eth obitt breff och schrifftt (wor icke wndertegnит eller bemerchktid), indehollindis then conntrachtt, szom hannd mett for^{ne} schipper haffuer giortt och indgaaitt om thenne hanndil och 35 hanns frachtis bethallingh, och schipperenn attspurtt om hannd bekennde szamme breff. Suarede hannd, att hannd icke wiste af breff eller schrifftt att siige. Ther effter bekennde hannd att haffue ladit schrifflue thuennde schriffter om szamme theris contrachtt, och thenn enne hannd

fich bleff wnndertegnitt, menn thenn anden icke <thenn ene hand fitch selff sagde hand bleff hoss for^{ne} Daniell>. Och sziidenn hannd hørde szamme schriffit leszis, bekiende hannd obenbare att vere *thet* hand lod schriffue och indeholtt then forligillsze szom *her* først findis ind-
5 schreffuit.

[257r] Item borgmester Hennrich Moennszen gaff tilkiennde, att for^{ne} schiper Clauus Pythersen hagde nw annden dag weritt paa konng^e matts. tholldboid her for Hellszingør, ther tilltalid aff Jacop Hannszen, byfo-
10 gitt, paa Nelauszis wegnne for thenne szamme szagh, och tha hagde schip-
peren bekenndt for hannom och menige schippere tha wore tillstede,
hannd hagde Nelaus intid att sware, ey hellder wiille haffue her nogenn
giöriingh mett. Thisligist att hand icke hagde szallt eller gottz inde paa
15 hedenn reigszenn, *thet* Nelaus tillhörde, huilckhit nw annderledis be-
fanndis, szaa hand kunde icke siige ney *ther* fore. Sameledis bekennde
hannd, att huess forszomillsze och brost her nw fanndis wdj, wor allt
szammen hoss hannom, och ingenn annden.

Item epter szaadann szagszenns leilighet mett windnisbyrd, hans egenn
bekenndillsze etc., szom for er rørdtt, wor for^{ne} Nelaus begerinnndis dom
20 och retth, och hannd motte wederfaris szom ko. mats. breff indeholtt,
hannd hagde mett sig hiid fördtt, huilchit hannom icke wor nechtid y
noger mode men gantske offuerbudigtt. Dog haffuer hannd ladit sig
offuertalle, och *ther* affstaaidt, gaff welluilligenn synn szag fra sig ind till
Jacop Hansen, Rassmus Hannszen och Hanns Niellsen, huess the wille
25 giøre *ther* vdj, vor *hannom* got.

Schipperenn bad paa synn siide mester Hanns Byggemester, Cornelis
Cornelissen mett andre schipere. Saa enndis theris szag thenne gang.

[257v] Ubeskrevet

[258r] <Søffrenn Iude aff Hilligesthus, hanns forplichtlse och breff.>
Anno domini 1565 thenn 31. dag augustj till Jacop Hannszen, nerue-
rinndis Rassmus Hansen, Hanns Niellsenn och Mattz Laurszenn.
Samme tiid wor y rette Søffrenn Niellsen Iude fød y Mariager, szom
35 tiennte y Hilligestus och bellaee Hilligestus kockequinde wed naffnn
Marinne, och tha bekennde obennbarlig att haffue liggitt wdj boleij och
dibberj mett hinnde, szaa hand iche kunde siige ther ney fore, och
annden mere wstyre hand bekende att haffue giortt mett slett och annden

vhørszomhed och wlydighett thenn stund hannd haffuer weritt y the fattigis tienniste.

- Hanns szag er hannom nw saaledis ennd, hand forplichtede sig att viille were wtaff Hilligestus, och icke mere komme ther ind epter same dagh,
 5 och ingen aff the fattigis tiennere, ther nw tiener eller her epter kommer, feigde eller pladz och forfang att giøre y noger maade, ey hellder haffue nogenn omgengillsze mett thennom vnnder thenne szagis fortabillsze, epter hans breffuis lydillsze hand ther paa haffuer giiffuit fra sigh och findis y forwaring hoss Rassmus Hannszenn etc.
- 10 Samme dag paa raadstuenn nerwerinndis Anndris Saxen, Rassmus Hansen, Hanns Niellsen, Mattz Laursen, Thorluff Olsen, raadmend, och Jacop Hannsen, byfogott, menn Pouill Thomiszen, Lauritz Schrifuer, Adriann, Jørgenn Sanndersen, Thomas Schreder, Villom Foer, Hans Thomiszen, Hanns Jacopszen etc.

15

⟨Jørgenn Schotte.⟩

Tha wor y rette Ellinne Kleinsmedtz och omklagede Jørgenn Spenns Schotte, enn kiøbmand, szom hagde nogen tiid liggit till hinndis wdj herberrigh, hagde slagitt hinnde och hinndis follch y hindis huss och
 20 giortt hinnde offuerlasth, och the wore ther om forligte ther hun nw laa paa synn szotte szengh. Menn hun gaff til kiennde, hinnde icke wor sked skell for hinndis skade.

Samme forligillszemoll wore offuerverinndis Willom For, Thomas Schreder, Hans Thommissen, Hans Simszen och Villom Nachtt, szom
 25 thennom hagde forligtt paa 6 enhilde daller hannd skulle giiffue hinde, men hun sagde sig att haffue icke szamtøcht paa mindre end 10 daller. Och forthj thet wor szaa skeed och fordragitt, viile hun icke røgge theris ordtt, men lod thet szaa blissue, och hand stillede hindis tiuffne till fredtz. Dog huesz thennom emellom wor om theris regenschap, wiile hun haffue
 30 aff hannom, om huilchit thennom att forliighe, Hanns Niellssen, raadmard, vor offuerwerinndis.

⟨Borgenn.⟩

Atth for^{ne} Jørgenn schall stille Jacop tilfridz paa kongens och byenns
 35 vegne, er hans borgen Hanns Thomiszenn.

[258 v]

⟨Adriann. Henrich Westerholtt.⟩

Samme tiid bleff Adriann Kanndegøtter fremkallditt aff Jacop Hann-

szenn och (wdj Henndrich Vesterholtz tiänneris Pyther Thellkoes och salig Hanns Kordzens broders Jacops neruerillsze) atspurde om hannd wiille paa Henrich Vesterholtz wegnne gaa vdj rette met for^{ne} Hanns Kordzenns affuinge om thenn regenskaffs bestilling och hanndill then-
5 nom haffuer veritt emellom, effter thenn fulldemachtt Hendrich haffuer för tilskickitt Adriann ther paa och hand nw viille giøre ther wdj, huess hannom selff siunthis got vere att *thet* motte enn ganng komme till en god ende.

10

⟨Adrians suar.⟩

Swareded Adriann, were wist att haffue nogen tiid forledenn bekommid fuldmachtt aff for^{ne} Henrich Vesterholtt att giøre och lade paa hanns vegrne y thenn sagh, och Adriann tha haffuer szagdt til Jacop Hannsen (szom hannd och nw bekennde) att hand wille alldelis ingen göringh
15 haffue *ther* mett y *noger* mode. Ther eptet szagde hannd, att haffue schreffuit Hendrich till igenn, hannd wiille ingeledis tage sig offuer att hanndle *ther* wdj, och schreff hannom kortt ney till. Och *ther* eptet sich hannd ingen suar fra hannom. Thisligist sagde hannd att vere end nw endeligen szaa beraadtt, att hand icke will befatte sig mett then bestil-
20 liingh wdj *noger* mode.

⟨Westerhollts tiennere.⟩

Sameledis fremkallid Henndrich Vesterholtz tiennere for^{ne} Pyther Thellskoe, och attspurdtt om hannd hagde fulldmacht aff synn hos-
25 bonde schrifftlig eller munthligh att hanndle nogit y szamme sagh, och hand szuarede ney, hannd hagde alldelis ingen befalling *ther* paa, ey hellder wiste *ther* nogitt wtaff. Menn orszagen hannd wor hiid kommen, hand skulle szellge for^{ne} synn hosbonndis gottz etc.

Jacop Hannszenn bad forne Pouill Thomisen, Lauritz Schriffluer, Hanns
30 Jacopsen och Jørgenn Sanndersen att ville thenne beggis theris bekenn-
dillsze dragis till minde och thenn giiffue (om thennom tilsigis fra then-
nom vnnder theris besegling beschreffuen), huilchit the och szamtøchtte.

Anno 65 thenn 5. dag septembbris, paa raadstuenn nerwerinndis borgme-
35 ster Hennrich Moennszen, Anndris Saxenn, Rassmus Hansen, Hanns Niellszenn, Mattz Laursen, Thorluff Ollsen, raadmend, och Jacop Hansen,
byfogitt, Effuerdtt Mattzen, Claus Kurffuemager och Jost Styremannndt.

⟨Jacop Kordzenn.⟩

Samme dag møtte for rette Jacop Kordzenn, salig Hanns Kordzenns broder hiemme y lanntt Hollsten, berette, att szom well witterligt wor hannom och hans mettarffuinge, er tilfalldenn nogen [259r] arffue epter 5 theris broder for^{ne} Hans Kordzenn och szamme arffue, szom hannd klaglige berette, haffuer lang tiid weritt thennom fraholdden formiddelst nogenn regenskaffs bestilling findis att schulle were mellom Hennrich Westerholltt aff Dantzke och for^{ne} Hans Kordzenn, huilchitt szamme regenskaff icke haffuer nogen tiid kunde kommid endeligen till ennde 10 och bleffuit klartt giortt for then mangil ther findis wdj, och Henndrich Vesterholltt icke selff wiille nogen tiid møde thett att forklare, ey hellder nogen hans fuldmöndig szom ennthen viste enchilld besked ther om met klare register och nøyachtigt regennskaff eller och enndeligen wiille tage sig offuer ther wdj at handle, huor wtaff hannd och hans medarffuinge 15 haffue liidt stoer skade och ere komne y stoer besuerinng och thønge ther fore fra første til therne dagh baade mett kaast, theringh, anden møde och forszømillsze. Och wor nw begierinndis for rettferdighezz skylld, hand motte komme ther mett till ennde och vederfaris thenn deell reth er.

20

⟨Adriann Kanndegøtter.⟩

Tha først fremkalledis ennd nw Adriann Kanndegøtter, och tilspurdis nw szom tilfornn, om hannd wiille gaa ther om y rette paa Hennrich Westerholltz wegnne epter fuldmachtt etc. Och hand suaredes nw y liige 25 mode szom her strax for finndis indtegnidt.

Swaredes Jacop Kordzenn, att wiille were offuerbudigh och vere till regennskaff met huo szom wiille och gernne bethalle huess hans salige broder fiinndis aff rette pliktig att were. Och ther vor ingenn ther til szuaredes y noget mode. ⟨Hand wor død then 8. dag januaris anno 1564.⟩

30

⟨Enndelig beskedtt om salig Hanns Kordzens gottz.⟩

Tha epter szaadann szagszenns leilihedt er ther paa szaa szagtt, ath eptertthj szaa lanng tiid er forløbenn sziiden salig Hans Kordzenn døde och szamme gottz huess epter hans død fanndis haffuer szaa lang tiid 35 staaiddt och thet nockszom werit Henrich Westerholtt witterligt, och hannd szaa ofste haffuer hiid szenndt thennom szom hagde hanns fullde machtt att handle ther om paa hanns wegnne, szom wor først Dyrich Schomager aff Kiøbennhaffnn och findis her for besked anno 64 thenn

26. junij. Ther nest en anden aff Dansken wed naffnn Hanns Riigh, anno
 65 then 6. aprilis, huilche baade, for thenn mangill y szame regenskaff
 fanndis, icke tha kunde eller wiille thøffue och giøre *thet* klartt till en
 ende. Thisligist Hennrich er siiden *pil* buditt formiddellst Henrich Stei-
 5 demer och Hans Dyrichsen *szom* szogte hannom strax *ther* epter y Dan-
 sken, forhollenndis hannom att tiltenncke szellff att komme hiid eller hans
 nøyachtig fuldmechtiger mett klare beszeglde och trøgge regenskaff
 [259 v] møde *ther* mett her y Hellszingør thenn mondag nest epter. s. Hans
 dag midsommer nw siidst forganngen [25. junil] och huess *thet* icke skede
 10 haffue szagenn tasftt. Och Henrich tha haffuer giortt Adrian Kanndegøt-
 ter *her* y byenn fuldmøndig, huilchen icke wiille hellder befatte sig *ther*
 wedtt, *szom* for^{uit} staaer. Ey hellder Henrichis egenn tiennere, nw nylig
 hiid komen, viste nogen besked ther om. Och en summa alldelis ingenn
 ville tage sig paa *thet* att forklare etc. Er szaa szamtøchtt och affszagdtt,
 15 att huess gottz och penninge her eller annden stedz fiindis enthen til-
 staaende eller nw til rede *thet* salig Hanns Kordzenn mett rette tilkom-
 mer. *Thet* altszamen hører hans rette arffuinge till, och the bethalle huess
 geld Hans Kordzenn siindis aff rette pligttig att were.

Sammeledis Jacop Kordzenn giiffue breff och szeigill met nøyachtig bor-
 20 genn att bekennde att haffue annammid hans broders gotz och penninge
 och *ther* fore quiithere *borgmester*, *raad* och *byfogott* her y Hellszingør for
 gottz, *pendinge*, gelld, kraff och alld anden tilltall wtaff huer mand, szaa
 hand och hans mettarffuinge schall suare *der* till epter thenne dagh. Item
 25 att hannd och schall skicke hiid breff och seigill fra hans sydsken och
 mettarffuinge, att hannd er aff thennom fuldmechtig att *gøre* och lade y
 theris frauerillsze vdj thenne szag.

[260r] Anno domini 1565 thenn 9. dag septembris till Jacop Hannszens
 neruerindis Rassmus Bager, Franndz Perszenn, Annders Kornne, Ann-
 30 ders Bager, Jørgenn Keyszer, Adriann och Jacop Krogemager.

⟨Jørgenn Jensen. Jørgen Reffslaer.⟩

Samme tiid wor y rette Jørgenn Jennsen hiemme y Siigersløff, klagitt paa
 Jørgenn Reffslaer, for hannd hagde om anden dagen offuerfalditt hanns
 35 hustrw Kirstinne til Oluff Helleszens, och slagitt hinde y hoffueditt mett
 enn thinnpott, szaa hun wor szaaer paa kiindenn och blaa y pannden.
 Huilchitt Jørgenn Reffslar hagde giortt y synn druckenksaff, szaa hand
 sagde hand viste *ther* icke wtaff. Och wor for^{ne} Jørgenn Jenzen begie-

rinndis nogenn widnisbyrd att motte forhoris, szom thenn tiid hoss wore.

Först fremkom Oluff Helleszenn (til huess szamme perlemente skede) suor wed gud och hans hellige ord szaaledis, att were tillgaaitt, at szom

5 hand sad y synn stue och mett for^{ne} Jørgenn Jensen och hans hustrw Kirstine hagde giortt molltiidt, kom Jørgen Reffslaer drucken ind till thennom, och attspurde quinden om hindis hosbonnde, huad hand wor for enn, och om hannd vor hindis sønn. Suaredes for^{ne} Kirstine: »Hannd er myn sønn, och ennd ligger hannd hoss myn siide om natten.« Suaredes
10 Jørgenn Reffslaer: »Jeg will tro dig for hundritt daller och hannon icke for tre blafferthe« och ther mett wor thennom icke mange ord emellom thet quinden eller hinndis hosbonnde forskyldde hug aff Jørgenn Reffslaer, før hannd tog en thinpott stod fulld mett øll for hannon och ther mett slo for^{ne} Kirstine etc.

15 Item Lauritz Laszenn, hiemme y Moruppe, och Lauritz Helleszenn y Strauinge wiindnede huer szerdels wed synn edtt szaa att were tillgaaitt, szom for^{wi} staar och att thennom icke wor anndre ord emellom etc.

Item wiille for^{ne} Jørgenn Jenszenn och Kirstinne hanns hustrw icke lade szagenn nw forliige, menn bliissue staaenndis til førstkominde s. Michills
20 dagh [29. september] och tha møde ther om wdj rette paa baade siider.

Thisze ere Jørgenn Reffslaris borgenn, att hand schall tha møde, Annders Kornne, Annders Bager, Johann Buszert, Adriann och Jørgenn Keyszer etc.

25 [260v] Anno domini 1565 thenn 10. dag septembbris paa raadhusid ner-
werinndis borgmester Hennrich Monnszen, Anndris Saxenn, Rassmus Hannsen, Hanns Niellsen, Mattz Laurszenn, Thorluff Ollsen, raadmend,
Jacop Hansen, byfogitt, mett menige borgere tha vore tillstede.

30

⟨Konngens breff.⟩

Same dag lessdis konng^c matts. breff, borgmester Henrich Monnszen till-
schreffuit om fittallie skuder, szom komme her y Sundet, att forskicke til
Halmsted eller Laugholm, och forholldie thennom att the forfare paa
weienn och forhøre thennom att the iche løbe fienderne y hende. Och
35 nar the fremkomme, giiffue Peder Biilide och Stenn Roszenspar comi-
szariis tilkiennde om szamme fittalle.

Bleff fordj tillwarid, huo her aff byenn wiille nogit wdføre tha wiide sig
her epter att rette.

〈Biørnn Andersens breff.〉

Ennd lesdis Biørnn Annderszens landzdomers y Silland hans breff om proueannde att skicke till leigrenn, *thet* meste øll och brød her kannd affstedkommis.

5

〈Herbergeer.〉

Thillwaredis alle herbergere, att finndis willige till att laane fremmid folch huss och selge thennom huess the behøffue, *thet* her er at bekomme.

10

〈Offuerförditzell.〉

Sammeledis om skellig bethalliing for offuerfördsell etc.

Anno domini 1565 thenn 16. dag septembris till Jacop Hanszens, neruerinndis Anndris Saxen, Claus Kurvemager, Jost Styremannd och Iszaach Pytherszenn.

〈Jan Henrichsen. Casper Tallenberch.〉

Samme tiid bleff Jann Hendrichszen, schipper aff Amsterdam, venligenn forliggt och fordragenn mett Casper Thallenberch, hiemme till Danske, for szaaer och skade, hand giorde hannom met enn kniff y armen. Saa 20. hand haffuer betallicid samme Casper baade bardskerlønn, fortering men hand er szaaer, och anden wmbkostningh, epter hanns egen willie och nøge och ther mett ere well forligte for szamme skade, szom Caspers breff indehollder, hand gaff for^{ne} Jann ther paa etc.

25 [261r] Anno domini 1565 thenn 28. dag septembris till Jacop Hannszens, neruerinndis Anndris Saxen, Rassmus Hansen, Hans Niellssen, Mattz Laurssen, raadmend.

〈Jørgenn Harttwiigh. Franndtz Zatracht.〉

30 Samme tiid wor y rette Jørgen Harttwiigh, kiobmand, och Franndz Zatrach, høybodtzmann, seigllde baade paa schipper Hanns Wechnner, alle hiemme till Kønnsbergh, szom hagde giort klammer, bullder och slett anden afften nest forgangen y Anndris Saxenns gaard och hagde ther werit samme^h mett kniiffue, stocke och anndel saadant och slogis til-
35 haabe. Och szagenn bleff affstillid szamme tiid for theris falldtzmoll till kongen och byenn epter fogedens och kemmeners nøye och for wiidere skade att wnndfly, bleffue the baade for^{ne} Jørgen och Franndz tha well forligte mett szaadan ord, huilchen aff thennom først opbryder, giiffue 20 enchilde daller, helltenn konngen, helftenn byenn.

(Jeronimus.)

Item szameledis forbød Jacop Hannsen for^{ne} Jørgenn Hartuig og en
 ander kiøbmand, Jeronimus, wdj konng^e matts. naffnn att vere huer
 anndre alldelis wbewarede, wden huess the kannd mett rette gøre for
 5 wenighedt thennom haffuer weritt emellom till skiibs om kiøbmanndz-
 handill etc. Huo *thet* opbryder, bøde 20 daler konngen 20 daler byenn
 och suare til sagenn.

Item 1565 thenn 1. dag octobris paa raadstuenn, nerwerindis *borgmester*
 10 Hennrich Monnsen, Anndris Saxenn, Rassmus Hansen, Hans Niellszen,
 Mattz Laurszen, Thorluff Ollszenn, raadmennd, Jacop Hansen, byfogit.

(Claus Pytherszen, gamle styremand.)

Samme dag wor for rette thenn gamle styremannd Claus Pythersen
 15 hiemme till . . . szom y sommer forgangen yhiellsloe synn egenn schiip-
 per, Sicke Wiibisz aff . . . och wor nw paa ny kommen breff hiid fra
 thenn dødis effterleffuinde hustrw och børnn mett andre slectinge, inn-
 dehollindis att haffue forladitt hannom all hanns brøde, hand hagde
 20 mod thennom for samme dødslag, och icke the begerede rett offuer
 hannom, menn naade och medliidighett szaa hannd motte komme løsz
 och worde frij, huilchit er szaa skeed epter theris begieriingh, szom epter-
 føllger. Først attspurdis, om nogen wor neruerinndis aff then dødis slect-
 inge, som wiille annamme bønn och knefalld aff for^{ne} Claus Pythersen
 effter landzens rett och szedwanne.

25

[261 v] (Humilis deprecatio cum genuflexione.)

Och ther wor ingenn aff szamme slechtinge her tillstede. Tha paa thett
 thenn fattige gamle mannd kunde blifTue hiullpit y synn sagh och icke
 lennger forholldes, haffuer Effuerd Mattzen, Jost Styremand och Claus
 30 Kurffuemager beuigid och alle selff samtocht att wiille annamme szaa-
 dan bønn och knefalld aff for^{ne} Claus Pytherssen paa thenn dødis slechtis
 wegnne, szom the sellff wore tillstede, och *thet* dagtiinge och alldelis
 forszuare hoss thennom, om nogen ther paa ville wdermere talle her
 effter. Och hand gjorde thennom same bøn och knefalld. Och hannom
 35 er tha tillsagdtt att komme till pastorenn her y kirchenn och annamme
 absolution, før hannd for her frann, ther nest att hanndle synn sag klaer
 mett kongens, byens sag och hans forthering, saa att mue forszee sig her
 wtaff etc.

〈Rassmus Hanszen om enn hanndschriftt mett Jacop Kordzenn.〉

Samme dag wor y rette Jacop Kordtzenn, hiemme till Aabenraa y Landt Hollstenn, salig Hanns Kordzenns broder, som døde, till Anndris Sax-enns, gaff tillkiende, att effterhj hannd nw er tilfundenn att annamme 5 huess gottz och penndinge epter häns *salig* broder fiindis att tillstaa, er hannom witterligt wordet nogen pendinge att were paa Hanns Kordzenns wegnne opborritt till Rostoch for siilld, szom hannd mente att beløbe 32 daller, Marten Kroenn ibidem hagde annammid. Mod huilche penndinge Rassmus Hansen *raadmand* her y byenn hagde att siige, och 10 Rassmus *thet* sellff berette, som her epter föllger.

〈Narratur causa.〉

Att ther hannd fitch synn hustrw Anne, tillstod hinnde nogen pendinge paa hinndis før affdøde hosbonndis, salig Dauid Carnigis, wegnne aff enn 15 mand till Reffuill neffntligh . . . huilchenn szum penndinge beløff 32¹/₂ daller, szom szamme reffuillske manndz handschriftt indeholtt, till gode rede att bethalle. Samme handschriftt haffuer Rassmus Hanszenn ant-huordet Hanns Kordtzenn till troerhannd, nogen tiid lang før hand døde ther hand vor paa synn reigsze till Dannskens och siidenn achtede 20 til Riigh och wiidere hedenn paa thenn siide, och Hanns loffuede han-nom att indkreffue szamme penndinge Rassmus till beste, eller leffuere hannom thenn hanndschriftt igenn wbeskaaridt. Ther hannd hagde end reigszenn, och wor komen hiid hiem igenn, talldie Rassmus mett hannom ther om. Swaredes hannd, att szamme penndinge stode til att bekomme, 25 och loffuede ennd tha att wdrette hannom *thet* til *thet* beste. Ther epter er tiidenn szaa lennge forhalid, att Hans Kordzen bleff død, och icke Rassmus hagde bekomid penndinge, ey hellder then handschriftt igenn. [262r] Item szaadann orszage hagde hannd ther vdj att siige, icke Jacop Kordzen till weerste eller forhiindrillsze, men att hand motte her wed 30 fange gode raad och nogen beskeed, hoss huem *thet* skulle søgis mett rette. Ther till szuarede Jacop Kordzenn, hannd icke wiste her aff y nogen mode om szamme haanndschriftt att siige, och icke hellder hun fandis blannd Hans Kortzenns breffue eller böger. Menn dog wor hannd komen y forfaringh, szaa wieth hand hagde spurdtt, hans salige broder 35 att haffue sig hartt beklagitt y synn wellmachtt, att szamme haanndschriftt wor hannom frakomen wden hans willie och minde met andet mere hand samme tiid miste.

⟨Wiindnisbyrdtt ther om.⟩

Item Anndris Saxenn och Hanns Niellszenn huer szerdelis berette, att Hans Kordzenn hagde y synn wellmacht klagit for thennom huer y sönnderlighet, att haffue mist en handschrifft Rassmus Hansen hagde 5 hannom anthwordet paa nogen penndinge att indkreffue till Reffuill, och thenn bleff hannom frata genn mett hans taske och annde schriffter wdj, szom bleff bortstaalenn, ther hand wor paa synn reigsze mellom Danske og Riigh. Saa megitt hagde the hørtt aff hannom sellff och thet wille wdermere alltiid ved theris edt bestaa, huor behoff giøris.

10

⟨Senntenntia.⟩

Effter szaadann leilighett for^{ne} staar, er ther om fremdelis saa handlid, att Jacop Kordzenn icke tillfanndis att suare Rassmus Hansen till then 15 handschrifft och penndinge, effterthj Hanns Kordzen miste oc sitt egitt ther hoss mett anndet, szom (wden tuiill) machtt paala, wden thette enne, att kannd Rassmus Hannszen eller nogen anden beuiseligt giøre, for^{ne} Hans Kordzenn att haffue opborit aff szamme sum enthen allt eller nogitt ther aff, hand sellff eller andre paa hans wegne, och ther om kannd fiindis beskedtt enthen aff quiittanzie eller wdj andre maade, szom kannd 20 were nøyachttiggt, tha er Jacop Kordzen, hans södsken eller mettarf- uinnge epter Hans Kordzen, plichtige att suare Rassmus ther till, till alle rette och gellde hannom synn schade igenn. Finndis thet och icke anderledis, at hand er bleffuen handschriften quiitt, och hannd haffuer iche opboritt ther paa were hans arffuinge quiith.

25 ⟨Her paa haffuer Rassmus Hansen hans breff etc.⟩

⟨Jørgenn Maehr.⟩

Thenne dag talid Jørgenn Mar først om at blifTue her borger, sich suar at komme igenn første sognneting oc faa tha suar.

30

⟨Agatha Andersedotter.⟩

Item Peder Bertilsen, szom bode y Fallchennberge, bekennde att Agatha Andersedotter wor Jenns Persens dein y Thuoager hans echte hustru och hagde met hannom echte børnn, hand vor her død till lange Rassmusis 35 och hinde samtøchtis hans gottz.

[262 v]

⟨Tydske Anne.⟩

Anno domini 1565 thenn 2. dag octobris till Jacop Hansens, neruerinn-dis Anndris Saxenn och Rassmus Hannszen.

⟨Tydske Anne.⟩

Same dag wor y rette tydske Anne, om thenn szag paa thenn snedkers wegnne, szom døde y Rassmus Hansens husz hoss Lass Lykiszenn. Och bekennde Anne att haffue sennd hiem til Effuerdt Mattzen fra leigrenn
 5 thette gottz 2 fierding seffue, erl tønde lög och $\frac{1}{2}$ tønde mett stennkrusz. Huem szamme gottz her haffuer annammid eller thet er tilhaande komid, schall Anne gjøre beskedtt om. Thisligist the $12\frac{1}{2}$ daler kliping, szom Effuerd Mattzen kreffuer epter for^{ne} snedkere och hans hustrue Ellinne, thennom schall for^{ne} Anne bethalle hannom etc.

10

Anno 65 thenn 3. dag octobris, paa raadstuenn nerwerinndis Anndris Saxenn, Rassmus Hannsen, Hanns Niellsen, Mattz Laursen, raadmend, Jacop Hansen, byfogitt, Effuerd Mattzen Jenss Krogemager, Johan Busz, Hanns Olsen, Jost Styremand, Claus Kurffuemager, Thønnis Schreder,
 15 Hanns Middenthue, Hanns Skonningh.

⟨Hanns Iszerlow optiinger.⟩

Samme dag afftingit Hanns Iszerlow sit falldzmoll for then sag om the 8 tønder kiød etc. som her findis tilfornn besked om, och schall giiffue till
 20 konngen och byenn et hundritt enhilld daller. Och kongens partt att bethalle hellten nw juell tilkorminde och hellten til pindze dag først kominde. Hans forloffuere the for^{ne} 9 borgere paa thenn partt.

⟨Claus Pytherszen afftiinger.⟩

25 Samme tiid afftingitt thenn gamle styremannd Claus Pytherszenn for thet dødslag och schall giiffue halftrediesindzthiuffue enh daler helten konngen, helten byenn, alltszamen indenn juell att bethalle.

[263r] Anno domini 1565 thenn 5. dag octobris till Jacop Hannszens,
 30 neruerinndis Hanns Nillsen, Mattz Laurszen.

⟨Hanns Touderstatt.⟩

Samme dag bestod Oluff Ipszenn Schreder, att hannd hoss wor och forliigte Kortt Schomagers swennd Hanns Thouderstad mett Niells Sko-
 35 ning, szom szamme Hans hagde stungit y armenn. Och the bleffue well forliigte och wenlige fordagnne for then szag. Item thet schall were alldelis døtt och machtløst epter thenne dagh.

⟨Agatha Anderszedotter.⟩

Ennd szamme dag wor y rette Agatha Annderszedotter, szom szagde synn hosbonnde Per Jennsen (komme aff Halland) att were bleffuen død her till Rassmus Ipszens wed stranden, och szagde att szame hinndis hos-
 5 bonnde schullde haffft hosz sig, ther hand hiid kom och bleff sziugh, en szøllfsked och nogne enchild daller. Thillspurde for^{ne} Rassmus, om hand szaadant gottz y hans verie icke hagde fornommid, eller epter hanns dødt vor forfundit. Suaredes Rassmus, hand wiste iche aff szaadanntt
 10 gottz att siige, ey hellder hagde hannd *thet* szeett. Menn huesz gottz och pendinge *ther* wor, hagde hand ladit dannemend szee och lod *thet* be-
 schriffue, huilchit hannd beuiiste mett Peder Jude och Jens Raffnn,
 15 szom bekennde, att haffue verit hoss for^{ne} Per Jennsen paa hans vderste, och tha fandis 15 mark 2 skilling kliping. Och szom hand selff omtalte hagde hannd en hest, en fole, eth røer, en deggenn, men hand iche talde
 20 om daler eller sølfskedyt. Hand thalldes och om en koe, hand hagde, och befoll att forskicke thenn till Kiøbenhaffn til en wogermannd, ther szagde hannd er gottz for 20 daler, szom hans hustrue skulle haffue. *Thette* hollde for^{ne} mend wed theris. Rassmus Ipsen sellff bekennde wed syn ed och wellfartt, hand iche fornam mere gottz end for er rørd, och hand haffuer giort for^{ne} Agatha rede fore etc.

[263 v] Anno domini 1565 thenn 8. dag octobris till Jacop Hanszens, neruerinndis Anndris Saxen, Mattz Laurssen, raadmend, Effuerd Mattzen.

25

⟨Oluff Annderssen.⟩

Samme dag wor neruerindis Oluff Annderssen, szagde sig att haffue boid y Aaesz wed Wardbierge och hagde tillstede thisze effter^{ne} wiindnisbyrd om eth kiøb och løffte hannd hagde giort mett enn wed naffnn Otte Schreder, Hans Holchs tiennere paa Wardbierge. Och gaff hannd til-
 30 kiennde att were komen y forfaring szamme Otthe att were yhiellslagen, wor *ther* fore begierinndis szamme wiindnisbyrd att motte beschrifuis etc.

Først Peder Mortennsen, hiemme y for^{ne} Aasz, wiindnede wed syn edtt, att *thet* er hannom y sanndhed witterligtt, att for^{ne} Oluff Annderssen szollde
 35 for^{ne} Otthe Schreder eth par stude for 6½ enchild daller och Oluff iche sich bethallring *ther* fore. Thisligist att Oluff szagde god for Otthe till Inngemer Annderszen for 3 daler och till Thoer Laszenn for 2 daller etc. Item Annders Niellszen y Kurffuegaard, Erich Niellszen y Aaesz och

Niells Benndzen y Mosze gord, wiindnede huer serdelis ved theris edtt
szaa att vere y sanndhett.

Anno 1565 thenn 10. octobris paa raadhusid neruerinndis Andris Sax-
5 enn, Rassmus Hanszen, Hanns Niellszen, Mattz Laurszen, Thorluff Oll-
szen, raadmend, Jacop Hannszen, byfogit, mett menige allmoe.

⟨Konngens breff paa 1500 enhild daller.⟩

Samme dag lessdis for menige mannd konng^e matt^s. breff om 1500
10 enhilld daller, att komme hans kongelig matt. till hiellp mett her aff byenn
och att were wde thet seniste att s. Mortens dagh [11. november]. Bleff
alffuorligen forbudit ingen att mue fare aff by wden forloff.

⟨Reene gader. Om grefstenn.⟩

15 Sameledis adwardid om rene gader och streder vd mod stranden til gaden
och om mœgh att føre y grefstenn.

⟨Samme breff.⟩

Item then 17. octobris, neruerindis borgmester Henrich Monnszen met
20 for^{ne} raad och menige allmoe, tha lessdis for^{ne} kong^e breff paa ny om
then for^{ne} schatt, och tilwaridis at lade then fremkome inden dag 8 dage.

⟨Privelegium.⟩

Tha lessdis och for menige mand kong^e matt^s frii breff om vare at kiøbe
25 y Schaanne etc.

⟨Thenn 20. octobris vor Biørn Andersen her och hastelig kraffde tha paa
for^{ne} schatt, szom iche tha wor 4 partt ner indkommen och end sich hand
met sig anden dagen 1000 daler y daler och söl, the 500 komme epter.

30 [264r] Anno domini 1565 thenn 26. dag octobris paa raadstuenn, nerue-
rinndis Anndris Saxen, Rassmus Hannszen, Hans Niellsen, Mattz Laursen,
Thorluff Ollsen, raadmend, Jacop Hannszen, byfogit.

⟨Jacop van Diiche. Joest Styremannnd.⟩

35 Samme dag wor neruerinndis Jacop van Diicke, kiøbmandt hiemme y
Dytmersken, hagde for rette furdritt Jost Jahannszen, styremannnd her
ibidem, och begerede hanns vidskaff hand wiille tillkende giiffue, huor-
ledis hannd hørde, Melchior Nørneberg, kiøbmannd aff Griiffswold,

- bleff fordragenn mett thuennde schippere, Jacop Johann Wegherszen aff Amsterdam och Claus Pytherszenn aff Brocke y Watherlannd, om *thet* kiøb hand giørde mett *hannom* om theris szallt att leffuere *hannom* till Narffuenn, och huad theris conntrachtt *ther* om wor. Tha fremkom for^{ne}
- 5 Jost Jahansen, suor och wannd wed god och syn sielis salighed, att wed pasz thenn 28. junij nest forledenn vor hand neruerinnidis y hans egitt huss, hørde szaadan contracht bliffuen giortt och szamtochtt aff for^{ne} Mellchior Norneberg och Jacop Jahan Weghersen och Claus Pythersen, att Melchior kiøbte for^{ne} thuennde schippere theris skiffslad szallt aff,
- 10 at leffuere till Naruen quith och frij paa theris egit effuentyr och vmbkost. Then ene schiiper, Claus Pythersen att leffuere 130 lester, then annden Jacop Johann Wegersen 120 lester. Och nar the hagde loszid theris skiff til Narffuen, skulle Melchior beskiiffue thennom beggis theris skiff mett gottz tilbage y Hollannd. Och nar the komme *met* beholdten
- 15 15 skiff och gottz till Amsterdam och *ther* loszede, skulle Mellchior vere forplichtid att giiffue huer aff thennom for theris szallt och for theris frachtt tillbage igenn førrietiuffue fiire hundrit gyllden correnntth huilchit the paa bode siider beuilgede szom theris contraccth, for^{ne} Jost berette the haffue *ther* paa giort, wiidere indeholder. Thenne for^{ne} Jostis
- 20 bekendilsze begerede for^{ne} Jacop vann Diiche beschreffuen, huilchett er *hannom* samtochtt dog wed thenne besked, att findis nogen breff eller anden beuiisz, som for^{ne} Jacops wederpartt kand nøyachtligен føre mod *thet* vindnisbyrd, were *ther* mett alld loug och rett wforkrenchid y alle mode som y copiebogenn findis wiidere indsett etc.
- 25 Item samme dag wor for rette Jacob Khenn, hiemme y Kiøbennhaffn, huess hustrw wed naffnn . . . haffuer tilfornn weritt her och talld om huess gottz szom *her* forfanndis epter Albrigg Schotte Schreder och hans hustru Jahanne were sig ennthen penndinge eller huess *thet* anndett were kunde.

30

[264 v] <Albrigg Schottes guodtz.›

Och hagde for^{ne} Jacob nw *her* mett sig her Mogennszis Guldenstierns schriffuillsze, att hannd motte for^{ne} gottz bekomme. Tha effterhj szamme gottz haffuer nw staaid loulige tiid, och *ther* offuer och *ther* yblannd ere the kledeware, szom ere forderffuelige, er *ther* om szaa szamtochtt: at szame gottz schal wurderis och forslais, huad *thet* kannd beløbe. Ther nest, att epterhj for^{ne} Jacops hustrw . . . er iche arfuing, wdenn till hallffdelenn aff szame gottz, och er, szom hun siiger, sødskennbarnn

mett for^{ne} Jahanne, tha er ther om szaa forhanndlid paa *thet* att halff-delenn aff guodxit iche schall bluffue igenstaaennde och alldelis forder-ffuis, hans arffuinge till schade, will for^{ne} Jacob Khenn till sig annamme begge parthers arfvue, och thenn foruennde baade Albritt och Jahannis 5 arffuinge till beste, schall *thet* hannom tillstedis, dog hand schall gjöre foruisiing mett breff och seigill, att ther szom *nogen* kommer mett nøyachtig beuiisz, szom fiindis att vere nermere arffuing *ther* till end hans hustrw epter for^{ne} Jahanne, schall hannd suare *der* till, och stille thennom till freds. Thisligist nar Albritt Schreders arffuinge komme mett breff och 10 beuiisz och kreffuer theris annpartt, tha schall hannd och wdlegge thennom thenn wbeskaarid epter byes bogis lydilse och baade for hanns och hans hustruis arffuinge, szom epter thenne dag kannd komme att omtalle gaa emellom borgmester, raad och byfogott *her* y Hellszingør, och alld schade, tilltalle eller andenn forfanngh wdj alle mode, huilchitt hannd 15 haffuer samtocht mett Oluff Hellesenn och Thomas Schredere, hans forloffuer, som theris breff y byes foruariing indlagdt formelder.

[265 r] Anno domini 1565 thenn 29. dag octobris, paa raadhusid, nerue-rinndis Anndris Saxen, Rassmus Hansen, Hanns Niellsen, Mattz Laursen, 20 Thorluff Ollsen, raadmend, Jacop Hansen, byfogit, met menige borgere och allmue.

⟨3. tingh.⟩

Hanns Niellszen opbød eth byes strede, ligginndis mellom Frandz 25 Schrifuers haue och . . . løber ned fra gamle schole ved Lass Lykiszenn etc.

⟨3. tingh.⟩

Hanns Bøcher opbød eth støche jord hoss Henndrich Monsens haue etc.

30

⟨2. tiing.⟩

Albritt Schreder skød sit och synn hustruis skudzmoll, Jahanne, sich gott wiindnisbyrd.

35

⟨1. tingh.⟩

Mattz Krogemager skød sit skell, om *nogen* ved andett mett hannom ennd erligt och gott, sich got vindnisbyrd.

〈1. tiingh.〉

Hanns Guldsmed skød sit skell, fitch intid windnisbyrd, oc ingen suarede.

〈Schatt.〉

- 5 Bleff tillwardid, att huo szom igennstaar, ennthen mett schatt, kirchegelld
for leiersted eller y anndre mode, the schulle then fremkomme vnder
theris falldzmoll.

〈Att fare aff by.〉

- 10 Bleff och tillwardid, att ingen schall fare aff by, och bliffue wde om natten
vden forloff, wnnder hans faldzmoll.

〈Om beuiss tage.〉

- Och huo szom wdløber till fiske eller annden stedz, tage beuiisz mett
15 sigh, och giiffue tillkiennde, huortt mand far.

〈Offuerføre.〉

Sameledis ingen att offuerføre wdenn beskedtt etc.

〈Reene gader.〉

Item om gader att hollde renne, mod strannden, streder oc anden stedz
vnnder sitt pannt att miste etc.

〈Om skow.〉

Item att hennte skowff hosz fogedernne huo szom igenstaar.

- 25 Item wor neruerinndis Pouill Christennsen Kleinszmed, begerede att
bosiidde her y byenn. Thet bleff hannom szamtøchtt, dog hannd schall
føre beuiisz hiddit inden s. Michils dag først kominde [29. september],
huor hannd er fød, och om hanns tienniste och omgengillsze.

- 30 [265 v] Anno domini 1565 monndagenn nest epter s. Martini episcopi dag,
szom wor thenn 12. nouembris, paa raadhusid, nerwerinndis borgmester
Hennrich Monnszen, Anndris Saxenn, Rassmus Hansen, Hanns Niellsen,
Mattz Laursen, Thorluff Ollsen, raadmennnd, Jacop Hansen, byfogit, mett
35 menige borgere och allmue forhanndledis thisze szager.

〈4. tiingh.〉

Anndris Bagere paa Hanns Böckers wegnne, huesz fuldmechtig hannd
sagde sig att wiille were y thenn sted, opbød eth støche iord.

⟨Schøde till borgmester Henrich Moensen. Hans Bøchers iord.
Annders Bager.⟩

Huilchitt szamme støche iord Anndris, fuldmøndig paa Hans Bøchers wegnne, y hannis frauerillse, att giøre och lade szamme tiid schøtte och 5 affhennde fra Hanns Bøcher, hannis hwstrw, beggis theris børnn och alle theris arffuinge, indtill borgemester Hennrich Monnszen, hans hustrw, beggis theris børnn och alle theris arffuinge till euerdelig eye att nyde och behollde stadfest aff Hanns Skonningh, Rassmus Bager och Anders Korne. Och tillsagde Annders Bager, att enndog hannd iche haffuer 10 beschreffuen fuldmachtt eller munntlig befalling aff Hanns Bøcher, will hannd dog tage sig offuer och schøde szamme iord och szellff forszuare *thet* hoss Hanns, nar hand tilstede kommer.

⟨4. tiingh. Schøde paa byes strede till Frandz Schriffuer.⟩

15 Hanns Niellszenn, kemmener, paa byes vegnne opbødt eth byes strede, liggindis østenn bag thenn gamle schole och løber ned mod *thet* strede hoss Lass Lykiszenn, synnden nest op till thenn haujord Franndz Laursen Schriffuer kiøbte aff Kirstine Peder Hannszens y Borup, huilchitt dan- nemend haffue wurderitt och synntiss att kunde well sellgie fra byenn, 20 *thj* *thet* icke laa byenn till gode eller fordeell wdj noger mode.

Thj schøtte Hanns Niellszenn *met* borgemesters och raadtz samtøche for^{ne} strede frann Hellszingørs bye till euig tiidtt, enn partt ther aff till Hennrich Moennsen, borgmester och hans arffuinge, och en partt till Franndz Laurssen Schriffuer och hannis arffuinge till euerdelig eiedom.

25 Bleff schødit stadtfest aff Hanns Skonning, Oluff Hellesen, Jens Kroge-mager.

Item haffuer Hennrich och Franndz sellffue deeltt thennom szamme strede emellom, och huor megit huer er tillmolldt *ther* aff wduuiszer theris breffue *ther* paa, szom the haffue och fiindis y byes kemmeners 30 (Madtz Laursen) regenkaff, att were bethalldtt etc.

[266r] ⟨3. tiingh. Albrit Schreder. Michill Schreder.⟩

Item Albrift Schreder skød sitt och synn hustruis Jahannis skudtzmall, huorledis the haffue leffuid och fremdragitt theris breff her y Hellszin-gør, och finge gott windnisbyrdtt. Och gaff Albrift tillkiennnde, hannd haffuer att handle mett Michill Schreder, paa hans hustruis vegnne, for vquems ordtt hun haffuer thennom tillsagdtt etc. Hannom bleff forholl-dett, att kand sagenn thennom emellom forliigis till dag 14 dage, tha were

ther mett giortt konngens och byes szag wforkrenchidtt, kunde the iche forliigis, møde tha igenn, och tha gaa *ther* om epter retten.

⟨Oluff Hellesen.⟩

- 5 Sammeledis Oluff Helleszenn fich the szamme szuar, att forliigis mett for^{ne} Michill Schreder, eller møde szamme dag y rette.

⟨2. tingh.⟩

Jacop Hannszenn tog kalld paa alle borgere, szom iche szogtte raadhuss,
10 thenn . . . dag . . . szom loulige ere till warid f . . .

⟨2. tiing.⟩

Mattz Krogemager skød sitt skell och skudzmoll, huorledis hannd haff-
uer sig hanndlid etc. Fich gott vindnisbyrd.

15

⟨2. tiing.⟩

Hanns Gulldsmed skød sitt skudzmoll etc. Fich ingen suar. Hannom
bleff forholldet att offuergiiffue *thet*, thj *hannom* intid suaredis.

20

⟨Schatt.⟩

Samme dag bleff tillwarid, att huo igennstaar *met* schatt, bonndgarnns
penndinge eller anndet paa byes eller kirchenns vegnne skulle lade *thet*
fremkomme, wnnder theris faldzmol.

25

⟨Rene gader.⟩

Item renne gader och streder att hollde mod strannden och anden stedtz,
wnnder theris pan nth.

⟨Annders Vasis gelldtt.⟩

- 30 Item om Annders Wassis gelld att lade opschriffue, huo ennd nw iche
er opschreffuenn.

⟨Effuerdtt Mattzen om salig Herluff Trollis och fru Birgittis gelld.

Effuerdtz beuilliingh.⟩

- 35 Item szamme dag bleff fremkallid Effuertt Mattszenn, och *hannom* er
forholldet aff *borgmester* Hennrich Monnszen om thenn gelld, Effuerd er
skyldigh salig Herluff Throlle och frw Birgitte, huilchenn szamme gelld
forslagenn epter the breffuis och zedils lydillsze, salig Herluff Throlle

haffuer tillschreffuit borgmester Henrich Monnsen, belöffuer wed pass 600 daller mindre 10 daller, och wdj for^{ne} breffue formelldis, att Herluff haffuer opdragitt szamme gelldt till Hellszingörs byes scholis behoff och opholldtt, som Effuerd Matzen tilfornn er selff ther om vitterligtig (som 5 thenne tiid er benefndt och lagdt, dog mere findis att hand er schylig.). Och hannom nw attspurdis, huad raad hannd wiste till att [266 v] betalle mett. Efterthj att for^{ne} gelld er y szaa mode szamtøcht att hedenføris till gudz æris forfremilse, wille thenn och till wisze bethallis. Ther till sua-rede Effuerdt, hannd iche wiste nw raad att bethalle, menn paa dag och 10 tiid ville hand then gernne afflegge. Och forthj hannd hagde før laditt sig höre hoss fru Birgitte, att haffue ligginndis ved 20 lester sallt, huilchit hannd viille szamme gelld nedlege mett szaa wiiett, thet kunde forstreche. Och bekenne nw att haffue hedensaallt aff szamme sallt mod thet 15 forbud hannom wor giiffuitt ther paa. Haffuer hannd nw y dag for borg- mester, raad, oc borgere beuillgidt och szamtøcht, att alld thenn penning hannom paa synn anpartt kannd lodtna och tillkomme aff Anders Vassis boo y thenn gelld hannd kreffuer epter for^{ne} Annders Vass, hanns hustrw Cornelis, then szamme hanns anpartt will Effuerd opdrage till scholenn och affquitte wdj salig Herluff och fru Birgittis gelld och will iche befatte 20 sig wiidere wed thenn szamme hanns anpartt aff Anders Waszis boo, men then schall komme scholen till gode och beste, szom nw szagdt er. Huesz wdermere igenstaar ther om forhanndis wiidere, nar leiligheden sig be- giiffuer etc.

25

⟨Sextenn mend om Karinne Baggis sagh.⟩

Item szamme dag fremkomme the mennd, szom ere wdtagnne y thenn neffnnd om then troldoms sag mellom Mauritz Fønbo aff Krappetur och Karinne Anders Baggis huess naffn ere: 1. Mattz Laurszenn, 2. Oluff Helleszen, 3. Franndz Perszenn, 4. Oge Pouillszenn, 5. Peder Fønnbo, 6. 30 Thorluff Ollszenn, 7. Jenns Krogemager, 8. Jørgenn Hannszenn, 9. Pouill Thomiszenn, 10. Jørgenn Keiszer, 11. Oluff Ipszen Schredere, 12. Hanns Skoningh, 13. Rassmus Olsen Bager, 14. Anders Kornne, 15. Jorgen Sanndersen, 16. Oluff Thememand.

Och wor thet nw thenn rette techtte dagh szom for^{ne} Mauritz Fønnbois fuldmæchtig wed naffnn Mattz Iude och szom wor mett hannom, Oluff Espennszenn hagde forplichtidtt thennom att møde her wdj rette eller 35 Mauritz Fønbo selff y egenn perszoen eller enn hans fuldmæchtig, som schwle selff staa y Mauritzis sted, haffuindis mett sig szaadan nøyachtig

breff och beuisz, szom *her* tillfornn fiindis indsprechfuitt, och y [267r] dag liide och wnnndgielde dom och rett paa baade siider vden alld wiidere forhaliingh wdj noger mode epter szom theris egenn szamtöche och beuillingh findis then 23. dag julij viidere *her* tillfornn indsprechfuitt.

5 Ther fore haffuer thisse for^{ne} 16 mennd nw y dag weritt offuerbødige att fuldgøre theris thouff, szom the tillfornn haffue wedtagitt, och nw wille enndeliige paa szagenn affsiige, szom the wille adsuare for gud och for mennisker bekenndt were. Och the samptligenn tillspurde, om nogen wor tillstede enthenn paa Mauritz Fønbois wegnne, szom wor hans fuldmechtig eller nogen annden paa hans fuldmechtigis wegnne, huo *thet* vere kunde, szom till sagenn suare wiille, eller gaa *ther* om y retthe, wiille the giiore *thet* thennom burde. Och *ther* wor alldelis ingenn, szom *ther* till y noger mode suare ville. Samme theris spørszmoll er trende gange for menig mannd forkynnditt. Tha er thennom forholldet att thøffue end

10 15 nogen stund, men annde szager forhanndledis, om end thisz emellom nogen kunde komme, som y sagenn at siige hagde, huilchett och wdj lige mode skeedtt er. Och *ther* epter att huer szom ting hagde søggt, haffde røchtid synn sagh och klochenn tha slo 12, att loulig tiid wor løbenn och mod tiing skulle brydis, fremkomme the for^{ne} 16 mennd och ennd tha

20 25 wore y liige mode offuerbødige att fuldgøre theris thouff, och tilspurde om nogenn *thet* aff thennom hende vile, huilchitt er trennde reigszer aff fogedenn forkynnditt bleffuitt. Och *ther* wor ingenn szom suaredt till y noger mode. Tha effterhj *thet* wor nw y dag theris rette techtte dag, the hagde samtocht och vedtagitt att møde och paa szagen affsiige vden alld wiidere forhaliingh. Thisligist och Mauritz Fønbois fuldmectig Mattz Iude, hagde y liige mode vedtagitt att møde efftersom for^{uit} staar. Och alligeuell huerchen møte hand eller nogen annden ennthen paa Mauritzis eller Mattzis wegnne, szom nw til sagen wiille suare eller gaa *ther* om y rette.

30

〈Tiings windne paa sagenn.〉

Tha begerede for^{ne} 16 mend eth vuildigth tiings windne, om szaadan theris tilbud huor paa wdmelltis thiss epter^{ne} borgere, szom ere:

Albritt Schreder, Lauritz Esberszenn, Hans Thening, Per Kempe, Villom

35 For, Thomas Schreder, Hans Jacopsen, Thønnis Schredher, Franndz Berger, Jacop Krogemager, Hans Middenthwe och Hans Thomisen, huilche 12 dannemend haffue wundnid och bekenndt att [267v] the szamptligenn haffue hørtt och szeett the for^{ne} 16 mend werit *her* y dag paa

Hellszingørs raadhusz, och tuennde *gange y loulige tiings liud*, for menig mannd, tilbidit thennom att wille fulldgøre theris thouff nw theris rette techte dag och siige paa thenn szag mellom Mauritz Fønnbo och Karinne Annders Baggis, for throlldom hannd haffuer hinde sichtid, liige szom the wiille anndsuare och were bekenndt, och y szaa mode tilbiditt thennom thuo gannge, och huer gang ladit *thet trennde reigszer* for-kynnde. Och *ther* møtte ingen, szom suareded till sagenn eller wiille gaa *ther* om y rette etc. *Thet* wiille the wed theris vindnisbyrd och naffnn giiffue beschreffuen och *thet* alltiid wiiddere bestaa, huor behoff gjøris.

10

⟨Mattz Iudis breff.⟩

Item szamme dag, effter att ting er holldett och huer mand er hiem-gaaenn, ther klochenn hagde slagitt eth, epter midag, tha kom enn drenng *⟨wed naffnn Peder Gunderszen⟩* till Jacop Hannszen hiemme y 15 hans hwsz, mett eth breff fra Mattz Iude, szom wor epter datum lydillsze, schreffuitt neste forganngen løffuerdag [10. november], indehollinndis Mattzis forfalld, att hannd vor behindritt formiddellst *konng^e matts*. krigsfolch och *ther* fore begerede sagen att motte opszettis till epter juell, huor till Jacop Hannszen wiste iche att giiffue hannom suar etc. Her til 20 ere thissze windnisbyrd, szom Jacop lod tillkalde, Jørgenn Schomager, Thønnis Schreder och Hans Jacopssen Bardsker, item Jenns Krogemager och Oluff Ipsen Schreder.

[268r] *⟨Her begynndis Villom Breddis sagh.⟩*

25 Anno domini 1565 thenn 9. dag nouembris, paa raadstuenn, neruerindis *borgmester* Hennrich Monnszen, Anndris Saxenn, Hanns Niellszen, Mattz Laursem, Thorluff Ollsen, *raadmend*, Jacop ·Hannszen, byfogitt.

⟨Willom Bredhj, Ellinne Hansdotter.⟩

30 Samme dag wor wdj rette Ellinne Hanns Nuchilsens dotther for thenn liggarszmoll och dhebberj, hun hagde bedreffuitt mett enn skosker mannd wed naffnn Willom Bredhj, fød till Dundy wdj Schottlannd, met huilchen hun nw forganngen natt bleff optagenn y hinndis husz. Mett szamme Willom Breddj wor sig szaledis begiiffuit, att hannd nogen tiid 35 hagde sig her wnndholldett for en kiøbmann. Nw nogen tiid forledenn wor hiidt kommen enn quinde aff Schottlannd, neffntlig Jahanne Fro-sther født . . . huelchenn szagde sigh att were for^{ne} Willoms echte hustru, och hand hagde nognne aar weritt fra hinnde mod hindis willie och minde. Och szamme Jahanne hagde szaa lenge nw wachtid hannom,

før hun kunde betrede hannom hoss for^{ne} Ellinne, till thenne tiid, nw hagde hun *hannom* fengsligh.

⟨Ellinnis beretningh.⟩

5 Item szaa tillspurdis Ellinne, huorledis for^{ne} Willom Breddhj er først kommen y follag mett hinnde, huor till hun szwarede, att ved pasz 2 aar forganngen er hannd mett nognne andre skodske mennd kommen till hinde wdj hinndis husz, hun tha wdj bode hoss Kortt Schomager. Och hand attspurde hinnde, om hun viille haffue hannom. Suarede hun, att
 10 hinde wor bleffuit till wiidinde, hand hagde en echtequinde y Schottland huor til hand sagde ney, oc szamme skoske mend, *szom* vore *met* *hannom*, szagde och *thet* *szamme*, att hannd hagde iche echte quinde. Tha gaff hun *hannom* suuar, att hun viille *hannom* forthøffue till hannd hagde werit y Schottlannd och hennth breff *ther* paa, att hand wor frij. Tha gaff
 15 hannd hinde 12 sollfskeder till festinde gaffue och szagde, hand wiille fare epter szaadan breff, bad hinde hun skulle feste salig Jens Ipszens gord, til hand kome igen. [268 v] Ther hannd kom fra Schottlannd, fich hun ingen breff att höre, men hannd forhalede hinde tiiden, er *ther* epter borttfarenn till Rostoch etc. Ther hannd atther kom hiem igenn, och hun
 20 fich ingen suar aff *hannom*, tillspurde hun *hannom* her om och szagde, att *ther* wor andre, *szom* viille haffue hinnde till echte. Tha (*szom* hun szagde) suarede hannd, huo *her* kommer och will haffue thig, then schall ieg løbe eth szuerd wdj. Item att slae en daggeritt wdj *hannom*. Ther epter gaff hannd hinnde saienn till enn kiortil, lod thenn skere och flij til
 25 hinde mett foder *vnder* dragen.

Item haffuer hun och bekenndt, att før hannd foer till Schottlannd, szøgte hannd iche szennng *met* hinde, menn wed pasz 3 vger epter paaske szøgte hannd først senng *met* hinnde och hun bekennde obenbarlig, att hand haffuer thre gonnge haffit synn villie mett hinde, en gong før hans
 30 hustrw kom hiid och thuende gange sziidenn.

Tha attspurdis hun, huj hun bewarede sig mett *hannom*, *ther* hun nw wiste, att hand hagde hustrw. Suarede hun, att hannd truede hinde att viille tage fra hiinde huad hun hagde, och hannd szagde alltiid, *thet* wor iche hans quiinde. Item hun attspurdis, huorledis hand kom til hindis nw
 35 hand laa *ther* y natt, sagde hun, att hannd kom *der* ind vdj afftis, giorde sig siugh, bad hinde laane sig en senng. Och hun bekennde hannd laa y hinndis senng nøgen mett hinnde och hosz hinde, dog szagde hun, hand beuarede sig iche *met* hinde etc.

Item Ellinne szagde, att Villom foer till Vardbierge och hun hagde for-skichid sit bud diid met $1\frac{1}{2}$ lest øll och 15 *tønder* brød, *thet* tog hannd *ther* fra hindis bud, och hun fisch *der* intid fore.

Ennd klagede hun, att Willom skilje hinde wed en handschrifft, en 5 skosk karll hagde giiffuit hinde, paa $86\frac{1}{2}$ *tønder* haffre hand kiøbte aff hinde, huer *tønde* haffre $\frac{1}{2}$ *enchilde daler* etc.

[269r] *⟨Willom Breddj sellff fremkom.⟩*

Item ther epter, szame tiid, bleff Willom Breddj sellff ophenntt. Och ther 10 hannd nw attspurdis *her* om, szagde hannd alldelis ney, hand aldrig haffde hafftt synn willie mett Ellinne. Menn *ther* hannd hørde, hun endnw bekennde sellff y hans paahöringh, liige szom tillformn, tha bestod hand *thet* och y lige mode, och szagde ja *ther* till etc.

Item hannd szagde och szaa, att hannd iche gaff hinnde the 12 sølfske-15 der, menn anthuordede hinde thennom y forwaringh, ther hannd foer till Rostoch.

⟨Breffue.⟩

Sammeledis bleff hannd attspurdtt, om hanns hustrw, som nu er kommen 20 aff Schottlannd, hagde nogen breff och beuiisz, huorledis hinndis szag er forløbenn, och om hannd hagde seett szamme breffue, eller hand wiste, huad the lyddhe.

Suaride Willom, hand aldrig hagde hafftt samme quiindis breffue y synn haannd, ey hellder viste hand, huad the lydde. *Thet* viille hannd holde 25 wed synn halls och synn haannd. Item hannd nechtede och szaa, hannd aldrig schreff epter szamme hanns hustrw till Schottlannd, att hun skulle komme hiidtt.

Item thenn 10. nouembris, till Jacop Hannszenz neruerindis Willom For, 30 Thomas Schreder, Hans Thommisen oc Willom Nachtt.

⟨Breff sennder reffuitt.⟩

Samme tiid wor *ther* och tillstede Willom Breddj, och Jacop Hannsen 35 hannonm attspurde, om hannd szaa nogen tiid the breffue hans hustrue Jahanne hagde førd fra Schottlannd etc. Och hannd tha obennbarlig bekennde, att hannd tog breff fra hinnde och reff *thet* sennder och szagde hannd, *thet* wor *thet* breff, szom her Rassmus her y byenn hagde seett. Och szagde Willom Breddhj, att huad her Rassmus windne om szamme breff, will hannd epter hanns windnisbyrd lide och wnndgelde.

[269 v]

⟨Thenn 12. nouembris.⟩

Huesz her y thenne progress finndis indscreffuitt bleff forhandlid then
12. nouembris, neruerindis *borgmester, raad och byfogott met* menige mand,
som strax tilfornn findis indset.

5

⟨Jahanne Froster.⟩

Samme dag møtte for retthe Willom Breddis quinnde for^{ne} Jahanne
Froster och wdkaarede till synn fortollchere Hanns Jacopsen och
Hanns Szimszen. Och huad *her* fiindis wed hinndis perszoenn szuarid til
10 sagenn, haffue the epter hinndis gennsuar wdtolchid och berett etc.

Først haffuer hun sig forplichtid att wiile sellff liide och wnndgielde,
huesz hinnde epter sagsenns leilighedt kannd *met* rette tillfiindis.

Ther nest hinnde attspurtt, haffuer hun szaa suarid, att hun er hans
echtte hustrw, wiid och giiffuen wed *hannom* for 13 aar forgangne, och

15 y 7 aar haffuer hand werit fra hinnde. Om huilchit theris echteskaff, hun
sagde sig att haffue breff och seigill paa, huilchit breff Willum Breddj thog
fra hinnde, loffuede att faa hinde thett igenn, sziiden reff hannd *thet* sennder.

Orszagenn huor for hun nw kom hiid, szagde hun, att Willum sennde
bud epter hinde, hun skulle komme hiid. Ther hun først kom hiid, szogte

20 hand senng *met* hinnde well 14 wger, och beklagede sig nw att were *met*
hanns barnn.

Siiden er hanns sind omwendtt, szaa hand nw haffuer en anden quiinde
kerere, huilchit hun tillagde for^{ne} Ellinne Hansdotter, och ther fore
hinde ancklagede.

25 Item for^{ne} Jahanne klagede att haffue besøggt Willom Breddj wdj Villom
Fors husz her vdj byenn och bad *hannom* hanndlde sig well, wille hand
intid achte hinde, men szagde, hand schall gaa till Ellinne, huad hellder
Jahanne will eller ey.

Hun szagde ochszaa att haffue giiffuit thenne syn szaagh for Jacop

30 Hannszen tillkiennde, haffuer hand suarid hun schulle legge sig om,
hand kand gribis mett ferske [270r] gerninger szaa hun kannd haffue
skellig tilltalle til *hannom*, ville hannd hiellpe att straffe *ther* offuer.

Samme tiid wor och nerwerinndis her Raszmus, sognherren, och *hannom*
attspurdis om hinndis breff.

35 Swaredes hannd, att hand haffuer seett och lest for^{ne} Jahannis breff,
wdgiffuit aff øffrigheden y Dundy paa latiine indehollindis dagenn och
tiidenn for^{ne} Villom Breddj och hun wore wiidde och giiffnne echte
folch sammen etc.

Item attspurdis for^{ne} Jahanne, huorledis hun wor til sindz att wiille forfølge thenne sag, och huad hun begerede. Suaredes hun, att hun begerede szaa megit retten vduiszer . Item wor och tillstede wdj alle thisze spørszmols forhandliingh, for^{ne} Willom Breddj selff, och intid 5 suaredes her till *thet* sagenn er anligginnde, ey hellder nogitt bekende. Men hannd begerede borgenn for sig till dag 8 dage, huilchit hanns vedderpart hannom szamtøchtte. Villom For, Thomas Schreder, Hanns Thommisen, Willom Nachtt loffuede for Willum Breddj att flij hannom dag 8 dage her tilstede eller staa y hanns stedt. Schede *thet* anderledis, 10 tha giiffue for hannom 200 enchilde daler vden alld naade. *Thet* szamtøchte the och szagde ja till etc.

Item szame mend trode Villum paa hans ord, szaa for hand fra *thennom* till Kiøbenhaffn, och the motte *ther* hennte hannom igen met stor vmbkoost.

15

[270v] Anno domini 1565 thenn 20. dag nouembris paa raadstuenn, nerwerinddis *borgmester* Henrich Monnszen, Andris Saxenn, Mattz Laursen, Thorluff Ollsen, *raadmend*, Jacop Hannsen, byfogitt, Hanns Skoning, Oluff Hellenszen, Jens Krogemager, Rassmus Bager, Jørgenn Hansen, Frandz Persen, Per Fønnbo, Oge Pouillsen, Annders Kornne, Jørgenn Maer, Willum For, Thomas Schreder, Hans Thomiszen, Hanns Simmszen etc., borgere.

⟨Jahanne Froster.⟩

25 Samme dagh møtte for retthe Willum Breddhis quiinde for^{ne} Jahanne Froster mett hannom selff til stede werinndis och anklagede hannom for thenn szag, hannd szaa haffuer forlatt hinnde och lagdt sig *her* y debberij och liggersmoll mett Ellinne Hans Skiinders. Fremszatte synn szag for rette (wed synn forsprocher Jørgenn Maer) och begerede dom ther 30 paa.

⟨Willum Breddhj.⟩

Ther till swaredes Willum Breddj att motte hand nyde 14 dagis frist, will hannd fly nøyachtig beuiisz her tillstede, att hannd er lowlig skiiild fra 35 hinde for dom och rett 7 aar forganngne, eller kand hand *thet* iche giøre, vill hand wnndgielde, huesz lougen vduiser (och wndgellde *thet* paa hans hallsz.) Och szamme beuiss att viille bekomme aff *borgmester* och *raad* y Dundy paa pergemennt met henngenndis indsegill etc. Tha till-

spurdis hannd, om hannd hagde seett the breffue, hanns hwstrw Jahanne hagde førdt fra Schottlannd. Och hannd tha obennbarlige bekennde mod then forplichtning, hannd tillfornn hagde giortt, att hand haffuer reffuid szame breff szennder, och szagde, *thet wor fallske breff, borgmester*
 5 *och raad y Dundy haffuer vdgiiffuit och hagde intid paa sigh. Thet repeterede hannd well 4 gonnge. Item attspurdis her Rassmus, om hand wiste aff samme breff. Suarede hannd att haffue lest eth breff, for^{ne}*
Jahanne hagde, wdgiiffuit aff borgmester och raad y Dundy, lydinndis, att Willum Breddhj och hun ere echte folch etc., och hun hagde skickid sig
 10 *erliige y hans frauerrillsze.*

[271r] Sameledis bestod her Rassmus och Willum For, att Willum Breddhj haffuer før bekenndt for thennom, hun er hanns echte hustrw, huilchit hannd kunde iche siige ney till.

15

⟨Dom oc ret.⟩

Item attspurdis for^{ne} Jahanne, om hun wiste gott skell till, hun nogenn tiid haffde weritt for dom och retth. Suarede hun, *thet wor alldrig skeedtt, ey hellder vor ther nogenn tiid ganngen thennom dom emellom.*

20

⟨Barnn.⟩

Item attspurdis Willum, om *thet barnn, Jahanne gaar mett, thet er hanns eller ey. Swaredt hannd, att hand haffuer iche haffft synn willie met hinde, szidenn hun kom fra Schotlannd thet hand affwedtt, vden thet*
 25 *wor sked y hans druckennskaff. Siidenn bekennde hannd, thet wor hanns barnn och bestod, hannd haffuer før szagdtt ney ther till etc.*

⟨12 søllskeder.⟩

Item hannd attspurdis, om the 12 søllskeder, Ellinne skød paa, hannd
 30 hagde giiffuitt hinnde till festinnde gaffue, huilchitt hand nw bekennde och tilstod, att hand gaff hinde thennom, szom før er szagdtt.

Item tha tillspurdis Jahanne, om hun viille stede Villum till borgenn, men hannd *szøger szaadann beuiisz, szom hand haffuer paaskudth. Suarede hun, vor ther mett vel till fredtz, paa thenn dag hand sellff haffuer*
 35 *vedtagitt och fører hand szaadan beuiisz, vill hun vndgelle liige szom hannd skullde, huad hinnde retten forfinder. Thet stillede hun borgen for met Jørgenn Maer och Hans Thomiszen och møde nw mondag vor*
 14 dage, *thet szamme vere och Villums dagh.*

Item tha tilbøtz Willum att szette borgen paa szaadan hans forplichtning om beuiisz att hennte. Kunde hand iche faa borgen, motte hannd beuillge, huo hand viille betro att opszøge szaadan hanns breff.

Tha paa *thet* siidste epter langg forhaliingh och mange kroglofuer for^{ne}

5 Willum brugtte, bekennde hand sig skyldig och hand iche hagde annde breff end eth beseglt pergmendtz breff paa latiine aff *borgmester* och *raad* y Dundy wdgiiffuit, lydindis om hans echte [271 v] fødzell aff echte foreller och intid thenne szag anrørindis, huilchitt hannd och nw fremlagde och bekennde, hand icke haffuer annde breffue, ey hellder wiste then-

10 nom at bekomme *thet* hannom kunde hiellpe y thenne szagh.

Tha attspurdis hannd, om hannd bekennde, att haffue forskutth och forsmaad synn echte hustrw och liggitt mett then anden quiinde Ellinne, mod thenn echteskaffs edtt, hannd haffuer tilsagdt synn echte hustrw, huor till hand suarede ja.

15

⟨Confessio culpa.⟩

Item hand attspurdis, om hand wiste att beskylldde for^{ne} Jahanne Froster for horenj eller annden werlig szagh, *thet* hun iche motte were *hannom* god noch fore, huor til hand swaredē ney. Ennd om hun haffuer aufflid 20 barnn met nogen annden y hanns frauerilsze, sagde hand ney. Och hand tha gaff sig nw skyldig att haffue wrett mod hinnde vden alld skellig brøde y alle mode.

Tha tillspurdis Jahanne, huad hun vor begierinnde swaredē hun: »Dom och rethh.« Och the gaff *thennom* paa baade sziider y rette.

25 Tha er *hannom* offuerlest receszenn, och hanns dom er *hannom* assagdtt, effter hinndis indeholld, szom lyder paa horsagh att straffis første ganng paa hanns penninge etc.

Item annden dagenn *ther* nest epter optingitt for^{ne} Willum Breddj att schulle giiffue 40 enchild daller, att betalle helltenn till juell nest ko- 30 minde och helltenn till paaske *ther* nest epter. Hanns forloffuere Willom For och Thomas Schreder.

[272r] Anno domini 1565 thenn monndag epter s. Catharine dag och vor thenn 26. nouembris paa raadhusid, neruerinndis *borgmester* Hennrich

35 Monnszenn, Anndris Saxenn, Rassmus Hannsen, Hanns Niellszenn, Mattz Laurszenn, Thorluff Ollsen, raadmend, Jacop Hannsen, byfogitt, mett menige borgere och allmue.

⟨3. tingh.⟩

Item Jacop Hannszenn tilltallede the borgere, szom icke møtte till raad-huszu, och hannd selff haffuer register paa.

5 ⟨3. tiingh.⟩

Mattz Krogemager skød sitt skell och fich gott windnisbyrd.

⟨3. tiing.⟩

Hanns Guldsemd skød sitt skell, och ingenn skyllede hannom.

10

⟨2. tingh.⟩

Jørgen Skomager skød Inngeborgis skudzmoll, szom bode her y Erich Munchs gaard och kom til Slangervp fich got v(indnisbyrd.)

15

⟨1. tiingh. Pouill Bysuend. Beatha.⟩

Pouill Bysuennd sködtt sitt skell, fich gott vindnisbyrd. Och klagede Pouill offuer Jost Styremanndz hustrw Beatha att hun hagde tillsagdtt hannom mandemord och szagdtt, hand slo enn hollennder ihiell och groff hannom y iordenn om natten. Ther till mett gaff hannom onnde ord 20 met trwsill, hand gich vdj byes erinnde epter borgmester och raad och fogedens befalliing. Møtte Jost Styremand sellff, szuarede hand viste intid ther aff. Ther om wdszenndis till Beatha, Franndz Perszenn och Claus Kurssuemager, och hun bestod for thennom, hun tillsagde Pouill, hannd hagde slagit enn hollennder ihiell, menn hun szagde och, att 25 szamme hollennder tog sacramente paa, att Pouill wor iche orszage wdj hanns dødt etc.

⟨Konngens breff om offuerførszel. Betalliing ther fore.⟩

Item lessdis konng^e matus. breff om wskellig offuerroers penndinge och 30 bethalling. Och ther er szaa satt oc samtocht, att for en reigsze mett en ferge att offuerføre schall giiffuis ennthen 3 march runde d. eller 10 mark klippinge.

Item en baad att offuerføre mett schall giiffuis wtaff 24 s. runde d. eller 5 mark klippiinge.

35 Item en slett fodgannger offuerføre, giiffue 4 albus r. d. eller 4 s. klippinge.

Item offuerrors karll att leye schal giiffuis 16 albus r. d. eller 1 mark klippinge.

⟨Enn vechtere.⟩

Item wechtere schall haffue 4 s. r. d. eller 12 s. klippinge.

⟨Enn borgere att waaghe.⟩

- 5 Och huer borger, szom føer er, woge sellff, eller en anden borger y hans sted.

[272v] Anno domini 1565 monndagenn nest effter Luciæ virginis som wor thenn 17. dag decembris, paa raadhusidtt nerwerindis *borgmester*
 10 Hennrich Monnszen, Andris Saxenn, Rassmus Hannszen, Hanns Niellsen, Mattz Laurszen, Thorluff Ollszenn, raadmend, Jacop Hannszen, byfigitt, met menige borgere. Tha handledis thisze szager.

⟨1. tiingh. Hennrich Moennssen.⟩

- 15 *Borgmester* Hennrich Moennssen sködtt sitt skell och skudzmoll for menig mannd, tillspørginndis, huorledis hannd haffuer sig haffit och hanndlid mod huer mannd, baade then tiid hannd wor forstanndere wdj Hilliges-tus her y byenn, thisligist thenn tiid hannd wor raadttmannd, och nw sziiden hand bleff borgemester, wor hannd begierinndis sanndhettz
 20 windnisbyrd, liige szom hannd *thet* hagde forthiennt, och vill *gerne* were offuerbödig att staa huer till rette, som *hannom* tiltalle wiille etc., fich hannd gott viindnisbyrd aff huer mand.

⟨4. tiingh. Albritt Schreder.⟩

- 25 Albritt Schredder sködtt sitt och synn hustruis Jahannis skudtzmall etc., fich gott viindnisbyrd, huilchit Albritt begiere att motte fange beschref-fuitt, och *ther* paa wdtogis thisze epter^{ne} borgere:
 Hanns Skonningh, Hemingh Jonnszen, Franndz Perszen, Lauritz Esber-szen, Rassmus Bagher, Annders Kornne, Jenss Krogemager, Hanns
 30 Ollszenn, Pouill Thomiszen, Oluff Ipszen Schreder, Jørgen Schomager, Lauritz Maaer.

Thisze mennd wiindnede om for^{ne} skudzmoll Albritt Schreders och hanns hustruis att vere louglige forfulldtt 4 tiingh, och att the haffue faait gott viindnisbyrdt aff huer mannd. *Thet* ville the fremdelis bestaa,
 35 huor behoff gjoris etc. och giiffue *thet* beschreffuit.

⟨4. tiingh. Mattz Krogemager.⟩

Mattz Krogemager sköd sitt skudzmoll, fich gott vindnisbyrd. Sagde sig

att haffue giøre mett Jesper Schreder for vquems ord, att hand hagde kallid Mattz en hestef . . Er szaa szaggit, att Matz lader sagen opstaa till søgne tingh epter juell, kunde the iche forligis her for indenn, tha møde och gaa thennom emellom, huesz rett er.

5

[273 r] ⟨4. tiingh.⟩

Hanns Gulldszmed skødtt sitt skell.

⟨3. tiingh.⟩

10 Jørgenn Schomager skødtt Inngeborgis skudzmoll, som fløtte till Slangerop, sich gott vindnisbyrd.

⟨2. tiingh.⟩

Pouill Byszuenn skødtt sitt skell, och bød hannd sig y alle rette, om 15 nogen wiille hannom tilltalle for thenn karll, Beattha haffuer hannom tillsagdtt, hand slo yhiell och groff y jordenn om nattenn.

⟨1. tingh.⟩

Borgmester Hennrich Moennszenn opbødtt enn mallmersten ligger wdj 20 Hilligestus kircke mitt paa gulluid hoss her Pouill Laxmandz steen.
Anndris Saxenn swareda paa Per Jonszens vegnne aff Lanndzkronne.

⟨Kirckenns gelldt.⟩

Item tillwardidis the, szom igennstaa mett kirckenns gelld, jordskylld eller 25 anndet, husleye, jordeferd etc. att lade thenn fremkomme.

⟨1. ting, Thorluffs bygningh.⟩

Thirluff Ollszenn gaff tillkiennnde, hand for nogen tiid for ledenn haf- fuer kiøbt eth gammillt husz her y byen och giiffuis iordeskyld aff iorden 30 om aaritt thet paastaar, haffuer tillfornn komid till en prestis vnderhold- ning wed naffnn her Jenns werindis y Soer. Och haffuer Thirluff hosz sig bethallningh for huszid och leyenn aff jordenn, vill gernne then afflegge, och hand iche wedt, huem thet aff rette tillkommer. Ther wor ingen gensuar emodtt.

35

⟨Dauid Hansen. Mattz Krogemager. Affkalldt.⟩

Samme dag wore och neruerinndis Dauid Hansen, Hans Dauidszenns Slachters sønn och hans suoger Mattz Krogemager, paa synn hustruis Kirstinne Hanszedotters vegne. Berette szamptligen baade, att the ere vell

offuerrens komne mellom thennom formiddelst dannemandz hiellp, om huesz arffue thennom emellom wor theris salige foreldre Hans Dauidszen Slagter och Citzze Hans Dauidszens baade y iordegottz och indhaue gottz intid wnndertagit. Och ther fore gaff the huer andre paa baade siider eth 5 fullt affkalld [273 v] her y dag till tiinge for thennom och alle theris szannde arffuinge paa baade siider, som till euig tiid wrøggeligenn schall holldis, ladinndis huer anndre alldelis krafsløsze epter thenne dag wdj alle mode.

10 *⟨Jørgenn Maer. Borgeskaff.⟩*

Samme dag wor nerwerinndis Jørgenn Maer, szom kom fra Sømmershaffnn, wor begierinndis, att hannd motte blissue borger och her y byenn bosziddinnde, wille hannd gernne giøre, huesz hannom met rette kunde tillfalle som en annden hørsom. Och hannd hagde szamme tiid tillstede 15 henns vindnisbyrd om synn omgengillsze y Sømershaffnn och hans hustruis Margretis. Saa alle tackede thennom gott etc. Ther nest tillspurtt menigh mand, bleff hannd aff alle szamtøcht och sich borgeskaff paa thenn edtt, hannd haffuer tillforrn giortt loffuede hørsomhedt och lydighedt och god omgengillsze met nabo och genbo etc. Forloffuere 20 Fredrich Leyll.

⟨Om Anndris Waszis gaardtz betallningh.⟩

Item samme tiid gaff for^{ne} Jørgenn Maer tilkiende att som vitterligt er, hannd for nogen forledenn tiid haffuer kiøbt thenn gaardz bygningh, 25 Annders Wasz ibode her y byen nest offuenn wed Rassmus Hannszen. Och schulle giffue ther fore 1500 march danske rund mynntt, aff huilchenn summa hannd strax hagde wlagdtt 300 march, szom hannd be-thallede Effuerdt Mattzen, och indløssde frann hannom thet husz och bolig østen wed kirckerosten her y byenn nest op till mester Jacops 30 gaar[dt] och giorde szamme bolig frij ind till Annders Waszis arffuinge. Saa restede hoss hannom aff for^{ne} bygnings bethallinngh 1200 march, huilcke hannd nw vor offuerbødigh att legge frann sig till huem thennom annamme skulle. Och forthj att Effuerdt Mardtzenn wor thenn, som kraffde thenn største sum wdj gielld aff Anndris Vaszis boo. Och 35 szaa epterhj att Herluff Throlle och frue Birgitte haffue giiffuit till Helsingørs schole then gielld [274 r] som, Effuerd Martzen och hans hustrwe Jdde ere thennom skyldige effter theris breffuis indehold som fiindis vdj byes giemme indlagde.

〈Herluff Throllis gielld til scholen.〉

Tha bleff nw y dag wdsennde thisse epter^{ne} borgere, Oluff Hellesen, Jenss Krogemager, Rassmus Olsen Bager och Claus Hollennder, aff borgeme-
 ster och raad, hiem till Effuerd Marttzenn, som formiddelst syn krannc-
 5 hedtt icke wor nw paa raadhuszid selff tillstede, att forhøre hannis willie
 och gennszwar, om hannd wiille opdrage till Hellszinngørs byschole 600
 march danske aff hans anpartt y then gielld hannom kom aff Anders
 Vaszis boo, og ther imod quiitthe 600 mark dansk aff thenn gielld hand
 wor Herluff Throlle och fru Beritthe schyldigh etc. Ther hoss giiffue
 10 hannom och tillkiennde, att Jørgenn Maer nw y dag er offuerbødigh att
 legge frann sig the penndinge som staar igenn hoss hannom aff bethall-
 ningen for Andris Vassis gaard. Huilche for^{ne} 4 mennd igenn komme
 och for borgemester och raadt szamptligenn beretthe, att haffue munth-
 ligen talldtt met for^{ne} Effuerdt Martzen och hans hustrw Metthe, och
 15 giifuitt thennom for^{ne} mening tilkende.

〈Effuerd Martsens beuillingh.〉

Tha haffuer Effuerdt och for^{ne} hans hustrw baade samptligenn swarid,
 att the thet welluilligen wiille samtocke och thet nw indgiinge met
 20 frij willie och wnnthe oc opdrge paa for^{ne} geldz vegnne, som Herluff
 Throlle och fru Beritthe aff thennom tillstodtt, 600 mark danske till
 Hellszingørs byschole, och szamme 600 mark danske att schulle nue tagis
 aff the for^{ne} pendinge som Jørgenn Maer nw vill frann sig anthuorde,
 huilchit hand tilsagde for^{ne} 4 mennd att wille thennom thette bud och
 25 saadant hans och hans hustrus gensuar och beuilliing, alltiidtt att wille
 bestaa, nar wiidere omthallis. Och thenne hans beuillingh haffuer hand
 wnnder paa sit bekendlse breff met eigenn haand och mercke stadfest
 och findis y byes giemme indlagdt.

30 〈Findis oc besked tilforn then 12. novembris y then bog 66 then
 21. jannuarij.〉

Ther nest om thisse for^{ne} 600 march paa scholens vegne er szaa borg-
 mester och raad bleffuitt enns, att the ville thennom lade bliffue
 35 staaennde hoss for^{ne} [274 v] Jørgenn Maer. Och Jørgenn haffuer then-
 nom anammid och thet szamtøcht. Och hand schall giiffue ther aff
 aaerlig rennthe, trediuge march danske, att bethalle alltiid till Thomisze
 dag [21. december] for jull. Och nar hand vill thennom iche lennger

beholde eller borgmester och raadtt vil thennom iche lennger lade blifue staaende hoss hannom schall *thet* giiffuis varszell paa baade siider eth fierding aaer tillfornn. Och tha schal hoffuidsumen *met* alld renthe alldelis bethallis aff till s. Thomisze dag nest komminde [21. december]. Och 5 till enn foruiszniing tillsagde Jørgenn Maer borgmester och raad paa scholens vegnne synn gaard, hand nw iboer, till wnnderpanntt som hanns breff viidere formellder, y byes giemme indlagdt etc.

[275 r] Anno domini 1565 løffuerdagenn nest for juell [15. december] till 10 Hanns Nillsen, neruerinndis Anndris Saxen, Jacop Hannszen etc.

⟨Schiipper Matheus Annders aff Anntwerpen.⟩

Samme tiid wor ther tillstede enn schiipper wed naffnn Matheus Annders aff Anntwerpen, huilchen nw nogenn tiid forledenn hagde mist sit 15 schiiff, som kalledis Annthonius aff Anntwerpen, och wor bleffuitt ved Høgenesz huilchenn for^{ne} schiipper begierede, att hans follchis wiindnisbyrdt motte forhoris hannd nw hagde tillstede, huorledis sig er begiiffuitt, att szamme schade er tillslagenn, och *thet* motte indtegnnis, huad the ther om bekenndte och tillstaa wiille.

20 Hanns Hwszum, høybottzmannd, wiindnede wed synn ed att vere szaa tillgaaitt, att nw siidst y nouembrj monid løbe the *met* for^{ne} schiib wdtt aff Mollszund y Norge, och szom the nw komme seigllinndis wed midnattt tiide vor ganntske mørchtt, wor wiindenn thennom megit skarsk ther till och strømmen szatte thennom fast nedtt, saa the kunde icke lade 25 drage, och før the wiste wtaff wore the paa klippenn och schiibitt stodtt fast och er ther bleffuit sonderslagitt.

Item Thomas Buckefelltt, kiobmannd aff Dansken viindnede ved synn ed wdj liige mode och szagde, *ther* schiibit støtte fitch rorid wtaff och strax bleff schiibit fulltt aff vand.

30 Item Johann Glanntt, bodtzmannd, viindnede y lige mode och szagde, hannd løb op y merszid, bleff hand klippen var, robte hand strax, bad lade drage, och the kunde icke. Før hand kom aff merszid, støtte schiibit paa klippenn och bleff fulltt aff wannd.

Thet szamme wannd och Pyther van Ressghenn, themermannd paa for^{ne} 35 schiib, holltt *thet* ved synn ed, lige szom for^{ne} Johann Glanntt haffuer bekenndtt etc.

TEKSTKRITISKE NOTER

S. 1 1-4 skrevet nederst på første side. **S. 2** 3 tillstådhe] derefter overstreget ord. 5 3 kongen oc byenn] under lin. 5 38 Hd .. 1554] i marg. 6 30 overstreget tegning i marg. 8 6 sattis tien] ulæseligt. 9 1 Letare] rettet fra Judica. 11 2 oc] derefter plads åben. 15 5 thennom] o.lin. 15 11 nu .. forgangen] i marg. 17 16 tillfforn] o.lin. 21 27 24 .. Amstetherdam] i marg. 23 12 Bastyan] skrevet to gange. 26 27 heller] o.lin. 26 38 oc .. sætt] i marg. 28 12 mester Christiern] o.lin. 28 18 mondaghe] rettet fra otthe daghe. 30 13 b] derefter plads åben. 35 36 onsdagen for Simonis et Jude overstreget. 36 6-12 Sagen, der refereres her, er ved tegn henvist til 22 r, nederst. 40 26-28 tilskrevet øverst på siden. 43 24 3] o.lin. 44 30 oc .. Christiern] i marg. 45 38 manedhe] vanskeligt læseligt. 46 25-48, 25 28 r og v er skrevet på det blad, hvor 1555 begynder. De to konge breve, der omtales, tyder på, at der er tale om 1555, bladet er så ved sammenhæftning blevet vendt forkert. 49 23 wdkeeste] skrevet to gange. 50 2-3 tilf. nederst 29 v wiidhere beskeed att besøghe i hoffuebaaghen. 51 25 arffuedell] hannom aff overstreget. 52 9 bekiedne] rettet fra sigendis. 53 5 Perssen] o.lin. 53 22 loffue] vanskelig løsning. 53 24 oc kirckens] o.lin. 55 7 Søffren Munch] o.lin. 55 32 Garbrandt] måske Guhdbrandt. 57 26 att hugge] i marg. 58 30 Søffren Munch] o.lin. 59 14 oc .. Gøyes] o.lin. 62 7 serge] o.lin. 63 17 willge oc] o.lin. 66 1 schouffen] hs. har schouffogen. 72 31-38 indskud fra 41 v, nederst. 75 1 1556] der må menes 60. 76 17 vrideritt] o.lin. 78 14 Olsen] i marg. 81 29 Jacob] derefter plads åben. 83 16-18 erre ..] Henrick i marg. 83 19 forne Jelle] o.lin. 84 2 haffue] o.lin. 3 sig] o.lin. 87 7 Skot] o.lin. 91 39 schriiftelige] rettet fra schriffuellsse. 93 19 rederi] rettet fra rederis godtz. 94 28 giorde] o.lin. 94 28 orsage] o.lin. 95 4 for geld] o.lin. 96 20 hois] o.lin. 97 25 Jens] rettet fra Anders. 99 26 Sander Leyell] rettet fra Jacob Hvid. 101 29 pung] hs. har pund. 107 1-6 teksten skrevet så den danner to trekanter. 108 35 skødt] rettet fra opbød. 116 29 Mogennssen] rettet fra Kong. 130 34 om] o. lin. 132 35 Peder] rettet fra andet navn. 148 32 naffnn] derefter plads åben. 157 1 the] o.lin. 158 39 vegne] o.lin. 160 2 sagde] o.lin. 163 28 syn] o.lin. 165 5 schal] formentlig føris y byen. 165 27 brødre] o.lin. 167 2 for brystid] under linien. 167 7 och] derefter

plads åben. **167** 34 fra] rettet fra aff. **170** 7 her] o.lin. **171** 2 iche] o.lin.
172 34 til] derefter plads åben. **173** 10 25] rettet fra nu overstreget dato.
174 22 opbødt] o.lin. **174** 30 till] derefter plads åben. **174** 32 selff personlig] o.lin. **175** 16 her] o.lin. **177** 10 fire] o.lin. **177** 29 for] o.lin. **177** 37 Rassmus Hannsen] derefter plads åben. **178** 37 y] o.lin. **179** 3 icke] o.lin. **182** 12-13 Jenns .. byfogitt] i marg. **188** 14 som] o.lin. **198** 12 haffue] o.lin. **198** 24 syn egen] i marg. **198** 32 godz] o.lin. **202** 28 geld] o.lin. **203** 9-10 vid .. Hilligesthus] i marg. **204** 14 wed .. tiid] i marg. **204** 32 kunde tilfaldle] o.lin. **204** 34 Schomager] derefter overstreget eth euigt. **205** 14 Neruerinndis] derefter plads åben. **206** 30 10 romertal] rettet til arabertal. **213** 36 samtøcke] o.lin. **214** 11 y Lunthoffste] i marg. **214** 33-34 ende] o.lin. **219** 24 gaden] o.lin. **221** 11 bye] o.lin. **222** 14 hand] o.lin. **230** 27 Jørgenszen] rettet fra Søffrensen. **232** 9 syn] o.lin. **232** 13 theris] o.lin. rettet fra syn. **232** 19 the] o.lin. **232** 21 paa] o.lin. **232** 25 konningen] i marg. **236** 33 95 a et dobbelt ark indhæftet foran 95. **237** 7 dyure] o.lin. **237** 14 thøris] o.lin. **238** 2 Margrethe] o.lin. **238** 8 theris] o.lin., thel .. ved i marg. **242** 16 lone] o.lin. **243** 2 hannd] o.lin. **249** 32 quinde] o.lin. **254** 10 borger] o.lin., rettet fra hiemme. **254** 19 Thisligis] derefter overstreget ord. **255** 13 ond] o.lin. **255** 22 verit] o.lin. **256** 29 gord] o.lin. **257** 2 at] o.lin. **257** 19 er .. selff] i marg. **260** 23 och] o.lin. **265** 29 om] o.lin. **267** 24 Christenns dotter] i marg. **277** 38 met] derefter overstreget hannom och. **281** 15 betimelige .. formiddag] i marg. **281** 36 at] o.lin. **282** 26 y Hellssingør] i marg. **283** 23 som .. neuruerinndis] i marg. **283** 24 til haabe] o.lin. **284** 23 9 bomærker sat efter dette stykke. **286** 9 paa] derefter overstreget hvor. **292** 3 sig] o.lin. **292** 13 for] o.lin. **293** 22 thet] o.lin. **296** 35 til] o.lin. **298** 33-35 och .. kiobmandskaff] i marg. **300** 4 haffre] derefter overstreget att sell. **300** 30-32 som .. Norge] i marg. **305** 21 berette] o.lin., rettet fra indehollindis. **307** 19 och] o.lin. **308** 10 Henrick] o.lin. **309** 19 siiden] o.lin. **315** 31 Kønnsberg] skrevet oven over Thønsbergh. **316** 30 søfarinde] o.lin. **317** 26-27 Dog .. karlle] i marg. **318** 36 the] o.lin. **319** 2 skildis] o.lin. **321** 27 under .. siide] i marg. **325** 16 paa] o.lin. **326** 2 then] o.lin. **329** 28 om] o.lin., rettet fra Athh thet. **329** 28 borgernne] derefter overstreget icke. **336** 8 siide] o.lin. **337** 6 dagh] o.lin. **338** 8 lennth tings lind] mening uklar. **345** 5 tilkiende] o.lin. **346** 7 och .. lade] i marg. **347** 13 paa] o.lin. **351** 26-27 end .. belannge] i marg. **352** 22 att] hs. har aff. **353** 22 aff] derefter overst. hannom. **355** 17 kriigs-] o.lin. **358** 33 hannd] derefter overst. leyde. **360** 35 tiid] o.lin. **362** 6 arffuingis] o.lin. **362** 24 Fogdesuendz] rett. fra Byswendz **362** 16 opbødt] gentaget. **363** 7 vd-] o.lin. **364** 11 edt] derefter overst. till kon. **365** 13 Annders] overst. stavelse.

366 7 sig] o.lin. 366 24 barnn] rett. af udg. hs. har brann. 366 26
 Willom] derefter overstreget Nacht. 366 27 oc moderløst] o.lin. 371 13
 arffuingis] o.lin. 371 19 Reffslaris] derefter overstreget guodz. 374 12
 lille] o.lin. 382 17 och fulgøre] i marg. 384 5 the] o.lin. 384 28 stredit]
 r o.lin. 385 7 tilsatte zedill] findes ikke. 386 16 Laursen] derefter overstreget slottz. 386 18 Rassmus .. vegrne] i marg. 386 23 then .. forn] i
 marg. 386 26 aff .. befalningh] i marg. 387 22 tyst-] o.lin. 388 23 siiger
 sig at] o.lin. 388 23-24 motte .. tiid] i marg. 388 34 icke] derefter overstreget kunde. 388 36 vor] o.lin. 389 11 och] plads åben. 389 17 piige]
 derefter plads åben. 391 14 men .. om] i marg. 391 17 Bagge] o.lin. 392
 38 hoss] derefter overstreget Annders Wass. 394 28 hand] o.lin. 399 37
 borgmestere .. byfogit] o.lin. 400 36 gaard] o.lin. 401 11 paa] derefter overstreget kirckenns. 401 19 til .. paa] i marg. 401 20 vegne] o.lin. 402
 38 for] o.lin. 405 21 Schotte] o.lin. 406 6 møde] i marg. 406 34 nw siidst]
 i marg. 408 2 anden] o.lin. 409 12 ved 199 v er løs seddel indlagt. 416
 8 hannom] o.lin. 419 10 szynn] derefter overstreget hoffuid. 421 13 then]
 o.lin. 427 16 szaa derefter overstreget ingen. 435 4 att .. kommindis] i
 marg. 439 21 sønns] derefter plads åben. 439 22 hustruis] derefter plads
 åben. 448 38 obne] o.lin. 451 14 forbedriing] o.lin. 452 23-24 effter ..
 herrid] i marg. 452 35 Anders] o.lin., rettet fra Franzt Knudsen. 458
 10 hiemme] derefter plads åben. 458 12 hustruis] derefter plads åben.
 460 23-27 Mattzenn .. bekomme] i marg. 462 24 hoss] rettet fra och.
 463 5 hiem] derefter plads åben. 463 28 Jesper] derefter plads åben. 463
 34 Jesper] i marg. 463 38 h] derefter plads åben. 464 16 Christoffer]
 derefter plads åben. 464 29 y] derefter plads åben. 465 18 hand] o.lin.
 472 26 Schreder] rettet fra Snedker. 474 18 y] derefter plads åben. 474
 24 søster] derefter plads åben. 476 36 Joen] derefter plads åben. 477 28
 Ariis] rettet fra the. 477 29 megitt] i marg. 478 17 Johann] rettet fra
 hannom. 479 2 om] derefter plads åben. 480 25 m] hs. har M: 482 14
 oc] o.lin. 484 25 Henrich v. Grønnings] i marg. 484 29 broders] derefter
 plads åben. 484 31 forne] derefter plads åben. 485 3 er .. haffue] i marg.
 486 10 Rassmus Hansen] i marg. 488 28 thuennnde] hs. har theuennde.
 495 6 12] o.lin. 496 17 naffnn] derefter plads åben. 496 17 hiemme]
 derefter plads åben. 456 31 til] derefter plads åben. 496 38 aff Bolzart]
 o.lin. 497 12 aff .. skede] i marg. 497 30 schiperen] o.lin. 499 18-19
 och .. szagenn] i marg. 499 36 naffnn] intet navn. 501 32 børns Mar-
 grete og Charine] i marg. 502 11 Ingeborg] derefter plads åben, aff]
 derefter plads åben. 503 14 en bonde] o.lin. 504 32 vor] derefter plads
 åben. 505 34 quinde] derefter plads åben. 506 21 szalige hosbondis] hs.
 har hosbonndis szalige med ombygningstegn. 509 37 bod] o.lin. 509 38

tiennern .. tha] i marg., overstreget i hs. komid szelf der till. **514** 32-35 tilføjelsen på latin i marg. **516** 27-30 oc .. parte, tha] i marg. **525** 15 till] derefter plads åben. **525** 16 aff] derefter plads åben. **525** 26 humilis .. geniiflexione lydmyg forbøn ved knæfald. **526** 15 neffntligh] derefter plads åben. **531** 26 naffn] derefter plads åben. **531** 37 hustrw] derefter plads åben. **532** 25 och] derefter Lars Lykiszenn overstreget. **535** 10 thenn .. dag] derefter plads åben f] fortsættelse mangler **536** 35 f] i marg. Superius wide diem 27 may, item 23 julij **538** 37 fødtt] derefter plads åben. **542** 12-14 tilføjet nederst på siden. **546** 9 paa raadhusid] skrevet 2 gange. **547** 2 heste ..] ordet ulæseligt. **548** 24 tiid] o.lin. bygningh] o.lin.

ØVRIGHEDSPERSONER

Årstallene angiver de år inden for hvilke de pågældende nævnes i retsprotokollerne 1554-55, 1559-60 og 1560-65 samt i det tidligere udgivne bind med retsprotokollerne 1549-54 og 1555-56.

BORGESTRE

Christiern Pedersen 1549-1555

Sander Leyel 1549-1556 (sidst omtalt 27/1)

Henrik Mogensen 1555-1565 (valgt 18/6)

Hans Pouelsen 1561-1564 (sidst omtalt 12/9)

RÅDMÆND

Hans Davidsen 1549-1559

Casper Hansen 1564 (valgt 17/1, sidst nævnt 25/8)

Jacob Hansen 1555-1564 (valgt 18/6, byfoged se ndf.)

Rasmus Hansen 1561-1565

Niels Jensen Skrædder 1552-1555 (valgt 30/11, sidst omtalt 18/3)

Jens Klausen 1552-1560 (valgt 30/11)

Mads Laursen 1565 (valgt 22/1)

Asgud Mikkelsen 1549-1554

Henrik Mogensen 1549-1555 (borgmester, se ovf.)

Jens Mogensen 1552-1564 (valgt 30/11, sidst omtalt 17/1)

Søren (Severin) Munck 1549-1562 (sidst omtalt 19/1)

Hans Nielsen 1561-1565

Thorluf Olsen 1565 (valgt 22/1)

Morten Pedersen (Persen) 1562-1563 (valgt 19/1, sidst omtalt 8/9)

Hans Poulsen 1555-1560 (valgt 18/6, borgmester se ovf.)

Anders Saxen 1555-1565 (valgt 18/6)

Jørgen Wiig 1562-1564 (valgt 19/1, sidst omtalt 31/1)

BYFOGDER

Peder Willumsen 1549-1561
Jens Jepsen (Ibsen) 1561-1564
Jacob Hansen (rådmand) 1564-

BYSKRIVERE

Oluf Jepsen 1546-1555
Aage Klokker 1555
Mauritz Byskriver 1559-1561
Hans Nielsen 1561-1562
Morten Nielsen 1562

MØNT OG VÆGT

Daler eller joachimsdaler, præget i Joachimsthal i Bøhmen fra 1519, i Danmark slået af Christian 3. i 1536-37 og ved møntordningerne 1541 og 1544 sat i spidsen for møntsystemet, opr. = 3 mark.

Mark, efter lybsk mønster regnemønt fra 15. årh. = 16 skilling à 3 witten à 4 penninge. Prægedes første gang i Danmark 1535 af Christian 3.

Skilling = 1/16 mark = 12 penninge, regnemønt fra slutn. af 14. årh. I Danmark først slået af Christoffer af Bayern.

Hvid (af tysk witten), lat. albus (fork. alb.) = 1/3 skilling eller 4 penninge, regnemønt fra slutn. af 14. årh., udmøntedes i Danmark fra Erik af Pommerns tid, var ofte underlødige og undervægtige.

Penning (fork. d. : denarius) = $1/12$ skilling.

Ved siden af dansk mønt forekommer fransk mønt: skilling grot (= 9 sk. lybsk), hollandske styver (stussen) = 2 skilling, engelske stooter (stotther), det hollandske navn på den engelske grot = $2\frac{1}{2}$ styver, og skotske skilling.

Af større mønter forekommer engelot, engelsk guldmønt, og gylden, guldmønt, som blev slået forskellige steder i udlandet, og skotske pund.

1 lispond = 16 skålpond = 32 mark.

1 bismerpond = 12 skålpond.

1 skålpond = 32 lod à 4 quintin.

ORDFORKLARINGER

- ackere: anker 26.
amerål, amyrål: admiral 316.
amerællschap: forening mellem skippere, der vil holde sammen 20.
amsterdams: en slags klæde 33, 34, 356.
anheffue: oprindelse, begynde 420.
arhe: skade, volde ufred 34.
arrustere: beslaglægge 179, 257, 306, 309.
arrustering: beslaglæggelse 286.
- beførd: angivet, bagtalt 212.
belackid: bagtalt 212, 246.
benniell: nærme sig 293.
beropt: berygtet 407.
berøft: plyndret 390.
beseth: lagt beslag på 255.
beskeedt, har sin: har sine papirer = er registreret, bosiddende 247, 273.
betackt: dækket med betackt ansicht: med maske 66.
betremmitt: fængslet 36.
betrenkit: trænge 33.
bestaa, bestooldt: tilstå, indrømme, bekræfte 33, 34, 76, 225, 267, 411, 422.
biislagh: udvendig forstue med bænke 364.
blafferthe: lille mønt 523.
bleygre, blegre: en pung 276, 294, 307.
blaargarns: af blågarn, spundet af asfald af hør 269.
boierd, bøyerth: mindre fartøj med én mast 147, 316.
bonneth: hat, hue 269.
bouspredt: bospryd 183.
breck: skade 488.
breckellere: dolk, kåerde 86.
brede: skilt 378.
brødigh brødigh: skyldig 34, 213.
brøggerede: bryggeredskab 203.
bullenn: stamme 456.
burdt: fødsel, slægt 296.
- burrin: borgen, kaution 82, 83.
byrdedreng: buddreng 393.
bøszuiigh: ty. Bösewicht, skælm, skurk 512.
baageseck: sæk til bog 307.
- copiebogen: kopibogen 280.
- deele: retssag 340, 406, 511.
deller: strid 511
denne: Dåne, dansker 255.
deyygenn; deggenn: kåerde 269, 394, 451.
dibberi, dhæbberi: bedrive utugt 518, 538.
dierffuis: driste sig til, vove 24.
draffuanter: drabanter, livvagt 393.
drether: trække, drage 270.
dug: klæde, tæppe 86.
dynen: . . . 359, 377.
dølle: dølge fortic 86.
dørcke: dyrkøb (høj pris) 483.
- ehueden: hvorfra 387.
embder: fra Emden 433.
engilst: engelsk klæde 412.
englotther, engelot: en guldmønt 39.
- fachtor: fuldmægtig, kommissionær 305.
fadefuldt: flovt i smagen, fad (om øl) 137, 157.
falldzmaall, saltzmol: bøde 19, 99, 239 o fl. s.
fallide: falbød
fattede segh weedt: savnede 26.
ferde: sorfærdige 454.
fejer: fjer 429.
fiersing: fjæsing (giftig fisk) 380.
fiske skamell: stade hvor der solgtes fisk 70.
fithallge: levnedsmidler 145, 146, 523.
fode kiedill: kedel med fødder 223.
follag: fåbelig 539.
fordagtinge: astale 445, 505.

fordeelle: sagsøge 369.
 fordragh: forlig, overenskomst 303.
 foreffnede: forenede, forligede 231.
 forffang: skade 82.
 forkrenckis: krænke, bestikke 388.
 formue, af synn formue: efter sin evne 273.
 forthraden, er forthraden: har forbrudt sig
 213.
 forvannth: ty. Verwandt, slægtning 498.
 forwandle: ombytte, sælge 339.
 foss, fosseligen: voldsom, trodsig 135, 293,
 510.
 fuch mast: fokkemast 183.
 full hud: fuld hud : forvist i stedet for at
 være slætt til kagen 407.
 fyrrør: gevær 87.

 geffue: gyldig, fuldlødige 398.
 gelldenner, gelldere, gellerner: kreditorer
 371, 372, 405, 409, 418.
 genge: gangbar 398.
 gressue kedill: kedel med greb 270.
 groppenbrad: grydesteg 149.
 grosse: groschen 269.
 gye: gige, violinlignende instrument 169.
 gytterst, göttersk: en slags klæde

 handspieg: håndspage stang på 1½ til 2 me-
 ters længde 316.
 handtasting: håndslag 323.
 harinsk, harnsk: harnisk 468.
 hastmodighet: utålmodighed, hidighed
 391.
 heck: hæk, foderbeholder af tremmeværk
 282.
 hegtid: fanget, fængslet 278.
 helßspetter, helßpætter: plet som tegn på
 forestående død 459.
 helleborger: hellebarden 213, 321.
 helleflask: helleflax, hør 254, 265.
 hellszoett: dødelig sygdom 464.
 herder: skuldre 488.
 heringbaand: sildetønde 457.
 hiellperede: hjælperedskab, middel 240.
 hiengeld: selvforskyldt skade 189, 292.
 himle: hjemle, give hjemmelsret til 219.
 hiuffnis war: hovedpudevår 260.
 hoffbudt: bud fra øvrighed.

hoffuidsmodt: halsåbning i klædedragt 334.
 hold, skiude sitt hold: indskyde sin andel
 84.

 holdstudt: skældsord : ringe stud 420.
 hopmand: hovedmand, anfører 393, 504,
 506.
 houkarle: i kongens tjeneste 86.
 hustrugen: hudstryge 275.
 hyruffuer: hynder 270.
 høll oc døll: hylle og dølge, d.v.s. dække
 over 19, 26, 27, 485.

 ind: en 80, 82.
 indhaw godtz: løsøre 159, 425.
 inge: inde 82.
 ingen inghen: inden 28, 37, 47.

 kallattzis: gilde 505.
 kandebord: skænkebord 270.
 kassiacke: overklædning, kappe 318, 507.
 kellido kaaber: kedelkobber, udhamret kob-
 ber 146.
 kirckerøsten: kirkeristen 135.
 kirshey: stof 269.
 kiussen: kyse, skræmme 318.
 klappholt: mindre planker 172, 429, 508.
 klippinge: firkantet underlædig mønt 357.
 klyndt: klinet 177.
 kobit: kåben 77.
 kobryggen: dækket midtskibs 75, 76.
 kolle børnn: to kuld børn, halvsøkende,
 434.
 knub: blok, klods 359.
 knuer och muer: knurre og murre 344.
 kramfad: beholder til kramvarer 276.
 kreger, krejer: mindre skib 512.
 krogloffuer: underfundighed 544.
 krubbe: krybbe 282.
 krysze: bødkerredskab 488.
 kurre: kurv 87, 89.
 kyde: viste, påpegede 26.
 kaarille bondt: koralbånd 116, 121, 124,
 130.
 ledemot: led, lem 494.
 leegis: klæde fra Leyden 1.
 lempelig: mellemstør 270.
 leyer: læder 118, 269.

leyerhosser: læderbenklæder 269.
 leyerkøllers: læderharnisk 269.
 leyst: klæde fra Leyden 306.
 lideligt: tålelig 304.
 liggerszmoll, lejermål: samleje uden for æg-
 teskab 538, 539.
 limslagitt: slå stærkt lemlestet 149.
 liud: stilhed 338.
 loffuen oc wissenn: borgen, sikkerhed, ga-
 ranti 90, 121, 142 o.fl. s.
 logen: luen 510.
 lough: edsbevis 391.
 lugis brødre: laugsbrødre 131.
 løuffbindich: vaskefad 293.
 løyttede: beskyldte for at lyve 99.
 laadtne: af lodtage 432.
 laaszmanndzaad: lodsbåd 494.

madskapery: handelsselskab, kompagni
 175, 404, 414, 473.
 makeyr: en slags uldent tøj 270.
 mangott, mænggods: metalblanding 146.
 mask: malt, hvorf der er brygget øl 453.
 men: medens 73 o. fl. s.
 mett minde: med mindre 263.
 mindhe: samtykke, tilladelse, erindring: 73,
 123, 247, 334.
 mon: værdi, indtægt 157.
 mummeschantze, leeghe m.: lege på gaden
 i forklædning 66.
 myrle: stikke, værke 99.

nøde kiød: oksekød 298.
 nøge: tilfredsstillelse 365.
 naathill troid: bålstråd, sytråd 283.

offuerbødig: beredvillig, rede til 242, 249,
 257, 258, 265, 312.
 offuergaatt: overgå, overtræde 131.
 offuerlendisk: fra overlandet, fastlandet
 394.

offuerthagh: overtag, overdel 269.
 oprettning: oprejsning 82.
 opripline: fremdrage på ny 461.
 orsage: årsag, grund 360.
 orsages: undskyldning 189.
 orsaghe: undskyldte 62.
 otthe: ejede 12.

pager, pajé: forkæle 393.
 panne pige: køkkenpige 96.
 pass: omrent 364.
 perlementhe: optøjer 308, 478, 486.
 piigh: pig, spyd 269, 318.
 pincke: lettere skibstype 310, 315.
 pladzis: plage, forurette 503.
 plichtenn: sæde i stævnen af en båd 497.
 pock: kæp 86.
 pocker: kopper, bylder 480.
 pollicke: . . . 318.
 prackere: pranger, bissekrammer 488.
 priuetth: retirade 239.
 pussbass: pasbord 443.
 paaskødt: tog hensyn til 227.
 randzum: løsepenge, del 322.
 rapiir: kåde 325.
 redhe sig paa: udstyre sig med 62.
 roszennobil: eng. guldmønt 411.
 ructis: stredes, brødes 81, 426.
 rwmor: optøjer 308, 314, 318.
 røggit, røggit kiiste: kiste med buet låg 223.
 rør: gevær 86.

saien: fint uldent tøj 147, 268, 270.
 saltsirkenn: lille skål 260, 270.
 sardug: tøj af linned og uld 143.
 saugdeller: planke 147.
 schingere: skinder, skind- og pelsbereder
 12.
 schrifueyn: skibsskriver 75, 76, 148, 407.
 schult, scheffell: schout el. schult og sche-
 penen, svarende til henholdsvis (over)
 borgmester og rådmand 499.
 siie gader: lavt liggende gader 158.
 skerne: ty. schirmen = fægte 438.
 skeersetth: komme i nød 253.
 skell: ret, retfærdighed 121, 366.
 skellafftige: uenig 451.
 skellige: rimeligt 398.
 skelligh: gyldig, tilstrækkelig 360.
 skøllning: adskillelse, uenighed 303.
 skonndzell: skånsel, overbærenhed 364.
 skød sit skell; anmodede borgerskabet om
 en udtalelse om hans;forhold, spec. em-
 bedsførelse 78, 96, 142, 239 o. fl. s.
 skødt paa: beråbe sig på, henholde sig til
 222.

skørskt: usædeligt 387.
 skøyte: mindre fladbundet skib af hollandsk type 80, 316.
 slett: jævn, glat 426, 469.
 smaaaplochs: småsager, lille mængde 464.
 snapperye: røveri 277.
 sognneherre: sognepræst 423.
 specht: sagtmadighed 131, 437.
 spengerne: brystvorte 278.
 spiiltoug: skillerum mellem hestenes plads i stalden 282.
 squallder: sladder 496.
 staet: stædig 483.
 stackarlle gang: tiggergang 225.
 stackede: sætte i stak.
 stedde: fæste 283.
 stede: tillade 393.
 stedis: tillades 303.
 stennkrusz: lerkrus 528.
 stob: krus 422.
 stollerom: stalde 273.
 styer: rådighed, orden skik 393.
 styffuer: lille mønt 269.
 styl: tyveri 86.
 stødtzel: stød 324.
 støffluicke: krus 270.
 sæt: fængslet 27.
 søller: spænder 213.

 talligh: talg til smørelse 352.
 tauffuell: reb, takkeltov 76.
 teckte dag: mødedag i retten 92, 337, 413.
 thencke bogen: thegnne bogen: fortegnelse, protokol bys bog 280, 415.
 thengsse: bødkerhammer 167.
 thoffill: tøffel 269.
 thorff: tørv 282.
 thouff: edeligt vidnesbyrd af sandemænd: 402, 421, 474, 475.
 thrømmid: et mål 269.
 thyugne, thiuffne: tyende 109, 393.

tilmøndett: overdraget, tilkendt 304.
 trøggebreff: trygdebrev, sikkerhedsbrev om beskyttelse mod hævn 137.
 tøgge: tigge 124.

 wdkeyst: udvalgt 385.
 wdskorrenn schrift: form for dokument hvor teksten blev skrevet to gange på et stykke papir, hvorefter de to dokumenter blev skæret eller klippet fra hinanden i en takket eller bølget linie. Ved sammenlægning af de to stykker kunne ægtheden bevises 286.
 wförm: overlast, mishandling 166, 223, 314, 460.
 wförm: optejer 223.
 wförmde: generede 131, 339.
 vkynd: ukendt, fremmed 387.
 wndergangitt: franarret 33.
 windgellde: bøde, lide straf 311.
 wndsagde: truede 131.
 wnøttig: unødvendig 131.
 wrennszell: skarn 482.
 wstyre: optejer 426.

 wase: færgebro, færgeleje, skibsbro 205, 232, 247.
 wedderpart: modstander, modpart
 vedermoedt: modgang, ulykke 274.
 wedecthe dagh: dag, der er aftalt til retsmøde 175, 258.
 welen: noget ved et sår 494.
 werafftig: væragtig, våbenfør 461.
 verie: værge 338.
 viidunder: spot 469.
 vindill snorer: snor til pynt 293.
 wissen: borgen, sikkerhed 11, 15, 286, 360, 408.
 wissen och loffuen: se loffuen og wissen
 ørekoxkenn: lille gryde med ører 260.

PERSONNAVNEREGISTER

- Adrian Kandgøtter (Kannde) g. m. Kir-stine kiebmandtz 117, 122, 123, 130, 161, 167, 187, 213, 230, 236, 241, 249, 250, 264, 265, 288, 315, 357, 358, 381, 404, 405, 408, 452, 453, 483, 500, 511, 512, 513, 514, 515, 519, 520, 521, 522, 523.
- Agatha Andersdatter g. m. Jenss Persen 527, 529.
- Albrit (Albritt) Albritzen rådmund i Hel-singborg 178. – Bådsmand 440. – Jørgensen 234, 381, 513. – Klejnsmed 99, 141, 151, 156, 256, 259, 262. – Krem-mer 117, 120, 125, 135, 236, 272, 280, 301, 304, 307, 321, 329, 333, 356, 360, 374, 383, 407. – Skeyll 291. – Skotte Skrædder, se Skrædder. – Skrædder g. m. Johanne 2, 15, 27, 38, 57, 59, 61, 62, 63, 65, 71, 85, 88, 97, 101, 112, 113, 187, 225, 231, 236, 260, 268, 275, 280, 282, 288, 290, 337, 381, 383, 384, 405, 407, 408, 422, 440, 483, 486, 502, 512, 531, 532, 534, 537, 546.
- Alexander Leyel, medlem af rådet 45.
- Alhed g. m. Poul Thomsen 432.
- Alheedit van Bremen, g. m. Symen Prydz 1, 2, 16, 50, 51.
- Allder, se Mattis.
- Alle Jonsen, sogneprest i Grøndby 392.
- Ambrosius Michilssen 143.
- Anbjørn (Andbiørnn) 119, 139, 335, 374. – Bysvend 82, 186, 190. – Svendsen g. m. Birgitte 6, 8, 13, 19, 27, 82, 128, 133, 170, 257, 259, 262, 303, 320, 333, 346, 423, 425, 450. – Svenske 254, 269.
- Anders (Anndris) mester 300. – tjente Ras-mus Olsen Bager 252, 253. – broder til Oluf 277. – kaldet Lannge Mikkel 120, 124, 128, 135. – søn af Karine Frostis 112. – Andersen g. m. Anne Hans Gille 33. – Bager(e) 7, 12, 76, 97, 103, 108, 218, 228, 236, 256, 272, 416, 417, 419, 439, 452, 453, 476, 480, 484, 485, 494, 502, 512, 522, 523, 533, 534. – Bagge (= Jensssen Bagge) af Skaane, g. m. Karinne 154, 180, 249, 301, 357, 358, 360, 361, 367, 375, 379, 390, 391, 392, 402, 403, 413, 414, 420, 421, 474. – Bonde 62. – Brun, g. m. Karine 122, 206, 215, 216, 217, 226, 320, 326, 332, 336, 407. – By(e)(Bie), g. m. Citze 124, 128, 134, 194, 199, 203, 209, 222, 223, 258, 337, 338, 384. – Bøsseskytte 80, 81. – Campe(r) (Kamper) 218, 228, 256. – Christensen 116, 130, 132, 133, 139, 150, 161, 254 [død 1563], 352, 363, 370, 376, 410. – Dannemand, fisker 206, 267, 280. – Gellermand 20, 21, 66. – Guldsmed 30. – Hansen 170. – Hellmer, borger og købmand i Amsterdam 286. – Heritsen af Dundee 177. – Hess 150. – Hoffmand 100, 101. – Jensen 296. – Jensen Bagge, se Bagge. – Jensen Graa-beck 365. – Jepsen, født i Holmgaard 275, 276, 277, 278, 279. – Jørgensen 452. – Klejnsmed 7. – Klemmensen 390. – Korne 6, 7, 31, 53, 57, 82, 83, 94, 97, 119, 122, 134, 137, 150, 161, 167, 170, 181, 202, 210, 211, 214, 236, 245, 247, 250, 255, 256, 258, 260, 261, 289, 291, 315, 338, 389, 402, 415, 417, 423, 425, 431, 432, 433, 439, 440, 454, 459, 461, 472, 476, 480, 483, 485, 486, 522, 523, 534, 536, 542, 546. – Kremmer 163, 164, 236, 257, 381. – Kruse 39, 40, 116, 121, 125, 130, 132. – Købmand 122, 129. – Lauritsen 19, 27, 39, 40, 52, 56, 57, 62, 67, 70, 72, 78, 103, 127. – Lauritsen i Hvidbjerg 296. – Lauritsen, krog-mager i København 282, 284. – Lau-

risen bådsmand 268. – Liind, søskende-barn til Jacop og Søren Eriksen 77, 97, 109, 112, 121, 125, 127, 129, 132, 134, 135, 137, 158, 178 [død 1562], 179, 243, 249, 295, 296, 306, 320, 332. – Nielsen 529. – Pathersen i Søborg 65. – Pedersen, bådsmand 147. – Pedersen, broder til Mette Pedersdatter 250. – Persen 31, 38, 39, 42, 66, 70, 71, 113, 119, 135, 142, 503. – Piber 57, 115, 121, 159, 235, 248, 260, 264. – Plow 68. – Pouelsen Tømmermand, se Tømmermand. – Rasmussen af København 128. – Rasmussen g. m. Karine Olufsdatter 449. – Saxen, kemner, rådmann 2, 3, 5, 9, 11, 19, 20, 29, 31, 39, 46, 52, 57, 59, 63, 64, 70, 71, 72, 74, 76, 78, 83, 85, 89, 90, 91, 93, 94, 98, 100, 101, 105, 107, 108, 109, 110, 113, 114, 115, 117, 123, 124, 128, 133, 138, 139, 146, 147, 149, 154, 155, 157, 160, 162, 168, 170, 171, 173, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 184, 186, 189, 193, 194, 199, 206, 208, 209, 218, 224, 227, 228, 229, 230, 231, 236, 238, 244, 245, 246, 248, 250, 251, 254, 255, 256, 259, 260, 261, 268, 271, 275, 279, 280, 281, 282, 284, 289, 290, 291, 292, 297, 298, 299, 300, 305, 308, 309, 310, 313, 315, 319, 323, 324, 328, 332, 335, 340, 341, 344, 352, 361, 363, 368, 370, 375, 379, 381, 382, 385, 392, 395, 397, 399, 400, 405, 408, 409, 415, 416, 417, 423, 424, 425, 427, 429, 431, 435, 440, 441, 442, 443, 448, 450, 451, 454, 456, 462, 467, 468, 470, 473, 476, 479, 481, 486, 489, 494, 495, 496, 498, 500, 504, 508, 512, 514, 519, 520, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 532, 533, 538, 542, 544, 546, 547, 550. – Skotte, kaldet grønne skotte 382, 386, 392, 394, 397, 401. – Skrædder 236, 263, 272, 301, 321, 342, 346, 353, 371, 377, 395, 396, 412. – Snedker 202. – Suærdfeyger i Slangerup 270, 320, 333, 439. – Symensen, søn af Doritte Symens, 275, 276, 277, 278, 279. – Thomsen Piber, se Anders Piber. – Thomsen af Helsingborg 439. – Tømmermand, g. m. Citze 91, 94, 135, 141,

191, 236, 335, 342, 346, 353, 363, 371, 376, 419, 455. – Was (Vass) 126, 140, 141, 143, 144, 145, 148, 168, 170, 171, 172, 182, 229, 236, 241, 248, 282, 288, 290, 381, 382, 383, 385, 388, 392, 398, 402, 410, 411, 460, 461, 462 [død 1565], 466, 535, 536, 548, 549.

Ane, datter af Hans Skonning 432.

Anne, g. m.¹⁾ David Corneye,²⁾ Rasmus Hansen, rådmann 432, 526. – g. m. Frands Bækker 458. – g. m. Hans Bentzen 91. – Kaldet Tydske 527, 528. – Søster til Didrick i Amsterdam 488. – Bardskær 33. – Christen Bækkers i Helsingborg 352, 362, 370. – Cornelis-datter 123. – Hans Gille, g. m. Anders Andersen 33. – Hans Jørgensens 348, 502. – Hansdatter 91. – Her Pers 190. – Jens Ipsenn 379. – Jens Willattsens 64. – Kirckildt, g. m. Mons Tømmermand 348. – Knud Fynbos 334. – Kostalds 382, 386, 392, 397, 401. – Linardtz, g. m. Linardt Smed 162. – Mogense 29. – Mogens Gyldenstjernes 97. – Mons Rasmussens 158, 364. – Mons Skrivers 377. – Oluf Henningsen 400. – Olufs-datter, g. m. Richardus Hoffmand 449. – Olufs-datter af Kropperup, g. m. Claus Podebusk 375, 390, 402, 413, 420, 475. – Peders i Skævinge, moder till Anders Korne 338. – Rasmusses, g. m. Rasmus Willomsen, byfoged i København 463, 464, 465. – Rolufs 96, 497. – Smeds, g. m.¹⁾ Jens Smed,²⁾ Lauritz Tømmer-mand 262, 271, 326. – Willatts g. m. Oluf Mortensen 52, 54, 376.

Apellonia Olufsdatter 449.

Apoteker, se Willom.

Arent Jehanszen 308. – Knøcker i Lybæk 89, 90. – Rebslager 490, 500, 501.

Aries, se Johan.

Arild, se Jacop. – Rebslager 20, 54, 55, 59, 65, 67, 130, 158, 191, 216, 325, 332, 336, 440.

Ariiss Simenszen van Veszanen 477, 478, 499.

Asgudt (Asgwdh), søn af Lauritz Nielsen af Torpen 47, 50. – Bentzen 25. Kle-

- midzszen 16. – Mikkelsen, rådmann 6, 59, 111, 139, 150, 156, 162, 369 [død 1564], 379.
- Attzer Mikkelsen 214.
- Atzer i Ormstrup 54.
- August, hertug 86.
- Bager (Bagher), se Anders, Christen, Frandtz, Hans, Jacop, Jens, Lauritz, Oluf, Peder, Rasmus, Rasmus Hansen, Rasmus Olsen, Søren, Thomas, Torkill.
- Bagge, se Anders, Bodel, Thorluff.
- Bagger, se Bodell.
- Baltzer Jacobsen, mester, ærkedegn i Lund 143, 144, 145, 381, 382, 388, 389.
- Bartskær, se Hans Jacobsen, Hans Rosenbergh, Henrik, Jacop, Lauritz, Lydke.
- Barnacko, se Hans Barnekow.
- Barabara (Barrabra) 394. – Clausdatter, g. m. Niels Jensen Skrädder 77, 431, 432, 433, 457. – Sommerløff 459.
- Barssebech, se Sannder.
- Bartolomeus (Bartilmeus) Francke Brunsguer 81.
- Bastian (Bastyan) Hollssebroch (Hulssebroch) 5, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 23, 24, 25, 27, 28, 42, 43, 44, 45, 46, 55, 58, 74, 112, 132, 175, 176, 185, 186.
- Beate (Beatha) 200, 210. – g. m. Jost Styrmand 545, 547.
- Beck (Bech) se Jockim, Kirstine, Lauritz, Niels.
- Bent (Bennth) Fiskere 99, 132, 163, 164, 166, 167, 191, 280, 336, 340, 342, 376, 382, 383, 395, 419, 426 [død 1564], 430, 431, 433, 434, 435, 443, 449, 456, 457, 458. – Hallandsfar i Malmø 7, 8, 13, 26, 56, 61, 62, 72, 503. – Lauritzsen 57.
- Bente (Benthe) g. m. Frantz Skriver 386. – Lydkes g. m. Lydke Færgemand 119. – Smeds 394.
- Berider, se Claus.
- Berners, se Hans.
- Bernt Jarichssen, født i Amsterdam 148. – N, af Østrig 170, 171.
- Bertil Christensen 97, 103, 438, 447. – Hansen g. m. Gertrud, 502. – Seygler 406, 485.
- Bertilmeus Pottemager 166, 484.
- Bhaoer (Baoerdtz) se Sander.
- Bild, se Klaus.
- Bille, se Eske, Peder.
- Birgitte Anbjørnsen, g. m. Anbjørn Svendsen 303, 320, 333, 425 [død 1564]. – datter af Anders Piber 115, 121, 159. – Gøye, fru, g. m. Herluf Trolle 59, 535, 536, 548, 549. – g. m. Jacop Jude 310. – Olufs, g. m. ¹⁾ Erik Munck, ²⁾ Oluf Hellesen 474, 479, 481, 483, 484. – Pedersdatter 432, 433, 443. – Per Ruis 159. – Skipper Lauritzes 468, 469, 470.
- Bjørn Andersen, landsdommer i Sjælland 524, 530.
- Blacky, se Hanns, Ryngan.
- Biasius Pottemager, g. m. Karine 3, 200, 215 [død 1563], 237, 238.
- Bo Perssen 234. – Skomager (Schomager) 125, 127, 139, 150, 155, 162, 216, 439, 455, 505, 506.
- Bodell, se Jost.
- Bodel (Bodell, Bodill) Bager 14. – Bagge 38, 343, 363, 372, 373, 374, 376, 386, 396. – Juden i Langstrup 56. – Skrädder (Schreddere) 4, 7, 46, 98, 100, 101, 165, 379. – Smed (Smidt), oldermand 5, 16, 54, 78, 84, 158.
- Bodil Andersdatter, brændt ved Lugude herredsting for trolddom 390, 391, 392. – Godskes, troldkone 347. – Hans Davidsen, g. m. Hans Davidsen 428. – Thors 376, 382, 385, 393, 471, 473, 481.
- Bonde, se Anders, Lauritz.
- Borckord 188.
- Brabrande, se Henrik.
- Branth, se Thomas.
- Bredhj, se Willom.
- Bremen, van, se Alheedt.
- Brockenhus, se Frandtz, Lauge.
- Broder Klocker 123, 484.
- Brunsviger, se Bartolomeus Francke.
- Brun, se Anders.
- Brygger (Brøgger), se Christian, Jacop, Niels.
- Buckefellitt, se Thomas.
- Buss, se Johan.
- Bussell, se Claus.

Busserd(t) (Buszertt), se Johan.
 Bye (Bie), se Anders.
 Byfordtz, se Sander.
 Byggemester, se Hans.
 Byrdt, van, se Henrik.
 Byrden, van, se Hans.
 Bysvend, se Anbiørn, Christen, Christian,
 Jens, Oluf Jørgensen, Poul.
 Byurdenn, (Biurdenn), se Henrik.
 Bødker (Becker) se Frandtz, Hans, Niels,
 Oluf, Peder, Thomas.
 Bægill (Bægell), se Hans.
 Børge 126. – Fisker 416.
 Bøsseskytte, se Andris, Hans Skoning, Ja-
 cop, Peder.
 Baadt, se Hans, Jehan, Morthen.
 Bådsmann, (Bodtzmand), se Albrit, Lau-
 ritz, Niels, Peder Gammil.

Campe, se Anders.
 Casper Hansen, rådmann 88, 98, 116, 118,
 120, 125, 126, 127, 134, 135, 136, 137,
 138, 140, 141, 151, 152, 153, 156, 158,
 161, 162, 163, 164, 167, 170, 172, 174,
 176, 180, 181, 182, 185, 200, 203, 213,
 214, 230, 231, 236, 258, 260, 269, 271,
 280, 285, 288, 290, 304, 305, 307, 331,
 337, 338, 342, 343, 344, 355, 361, 365,
 368, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382,
 385, 392, 393, 395, 397, 399, 400, 403,
 405, 408, 409, 410, 415, 416, 417, 419,
 423. – N 350. – Thallenberch 524.

Christian (II) 354.
 Christian (III) 172, 187.
 Christian (Chriiustin, Christen, Christiern).
 stalbroder til Rasmus Knudsen 193. –
 kaldet lange Christen 192. – Andersen
 109. – Bager, bor i Rasmus Hansen Ba-
 gers gård 408, 409, 416, 417, 422, 423,
 480, 484. – Brygger (Brøgger) 56, 97,
 112, 234, 292, 293. – Bysvend 205, 212,
 227, 235, 246, 247, 505. – Christensen,
 broder til Fredrik 463, 465. – Foged-
 svend 362, 370. – Jude (= Christen Per-
 sen Jude) 60, 399, 400, 484. – Knistein,
 skipper af Königsberg 93. – Michillsen
 Vendelbo 503. – N, kapellan 423, 424. –
 Persen 93, 98, 100. – Persen, borgmester

9, 11, 20, 31, 32, 33, 42, 46, 58, 72, 73.
 – Persen, mester, kannik i Lund 11, 14,
 15 [død 1554], 16, 17, 18, 23, 24, 27, 28,
 42, 43, 44, 45, 74. – Persen Jude, se
 Christen Jude. – Svendsen, krogemager
 i Helsingborg 283, 284. – Sørensen 109.
 – Trommeslager (Thromslare) 227.

Cermadt, se Winholt.
 Charinne, se Karine.
 Christoffer (Kristoffer) drabant 394. – i
 Herlev 464. – Anderssen 33, 34. – v.
 Ettzenn 485. – Hack, Niels Parsbergs
 foged 14. – van Hornn, drabant 504,
 505, 506, 507. – Ipsen, i Ellekilde 335.
 – Jørgensen Slagter, se Christoffer Slag-
 ter. – Klausen 49, 71, 72, 78. – Laursen
 (Lauritzen), 485, 487, 488. – Skomager
 20, 24. – Skrädder 1, 2, 7, 16, 19, 21,
 23, 25, 26, 28, 33, 38, 39, 50, 51, 52, 63,
 65, 70, 71, 72, 165, 166. – Slagter (=
 Jørgensen) 100, 163, 181, 191, 193, 194,
 197, 235, 321, 344, 347, 358, 359, 360,
 363, 372, 419, 430, 431, 433, 434, 435,
 436, 439, 443, 449, 456, 457. – Styr-
 mand 485. – wan Wustro, tysk junker
 350.

Citze (Ciiuze, Cittsze) Arichszenn båd-
 mand 497. – g. m. ¹⁾ Willom Sommer, ²⁾
 Hans Laursen 184. – Anders Tømmer-
 mands, bor hos Andbjørn 335. – Bye, g.
 m. Anders Bye, søster til Jens Suder,
 203, 223, 337, 338, 384. – Hans David-
 sens, g. m. Hans Davidsen 218, 548. –
 Pedersdatter, d. a. Peder Hansen 432,
 433, 443. – Thorkil Bagers 480. –
 Truidz 12.

Citzel, Knud Persen, fru 9. – Ulfstands,
 frue til Liungbygård 185.

Claus (Klaus) 248. – mester af København
 134. – Berider på Fredriksborg 464. –
 Bild, hr. 9, 62, 261, 347. – Bussell, skip-
 per af Boeck 93. – Dydricksen 308. –
 Egylersen 272, 285, 313, 314, 381, 430.
 – Femmerliin 195, 196, 204, 215, 240. –
 Frijs (Fijjs) 84, 85, 88, 97, 98, 101, 104,
 132, 145, 146, 280, 282, 288, 290, 304,
 320, 350, 374, 375, 383, 423. – Hollenn-
 der 549. – Jannsen van Scharwogen

- bådsmand 517. – Kurvemager 439, 485, 498, 512, 515, 520, 524, 525, 528, 545. – Matzen 376. – Negiill 80, 81. – Nielsen 229, 454, 457, 461, 513. – Ollertsen, styrmand 478. – Podebusk, ridder, g. m. Anne Olufsdatter 413. – Pythersen skipper af Broch 499, 531. – Pythersen, styrmand 525, 528. – Pythersenn, skipper af Rarup 516, 517, 518. – Pythersen, styrmand 496. – Skouffsbo, mester i København 160, 262. – Urne 86. – Wichman borger i Lund 43. – Wilcken 80, 81. – Willomsen, bådsmand fra Horn 315.
- Cleis Zollerdt, skipper af Emden 318.
- Clemid Eyglersen 415, 431.
- Cornelis (Cornelig, Cornelius) 306. – Clausen, skipper af Boeck 93. – Cornelissen 518. – Johansen skipper af Amsterdam 496, 498. – Mathiissen i Malmö 123.
- Cornelisze (Carnelis), kaldet Giesze eller Gesze, g. m. Annens Was 461, 466, 467, 536.
- Corney(e), se David.
- Dagis, se Gundnill.
- Daniel Dimenthey 516, 518.
- Dannemand, se Anders.
- Dauch, se Jahanne.
- David (Davidt, Davidz, Davit, Davitt) 189. – Corney(e) (Carneye, Charnegé), g. m. Anne, datter af Peder Hansen af Borup 3, 29, 33, 38, 42, 43, 49, 52, 64, 69, 71, 85, 88, 94, 95, 97, 99, 526 [død 1565]. – Hansen, tolder 117, 118, 120, 125, 135, 140, 325, 360, 428, 429, 513, 514, 547. – Symensen i Varberg 31. – Wudbiss, bådsmand af Bolzartt 496.
- Degen (Deynn), se Frandtz, Peder.
- Denus (Dendtz) Frandszoser, bøsseskylte 389.
- Depholtz, van 16.
- Deyens, se Knud, Lauritz.
- Dhenne, se Henrik.
- Diderick (Dyrich, Dydrich) Adamsen, skipper 35. – Hallertz van Landzmar, skipper 496, 498. – Jacopsen, skipper 477, 487, 488, 489, 493, 494. – Pythersen, hollandsk skipper 495. – Skomager i København 404, 414, 415, 521. – Struchmand, skipper i København 148, 313. – Thrutills 144, 145. – Thønnisen skipper af Flylanndt 496.
- Dythmeesker, se Regnolt.
- Dicke, van, se Jacop.
- Dimunthey, se Daniel.
- Dominicus, højbådsmand 496, 498.
- Dorothea (Dorete, Doritte) søster til Lauritz Nielsen 444. – Jep Persens 16, 19, 23. – Jep Auffuesens 362, 370. – Jude 59, 67, 71. – Judekone, se Jude. – Karnelisse 78. – Møllenbechs 229. – Neppers 133. – Peder Effuerdsens i Helsingborg 300. – Peder Hudbos 436. – Symens 275.
- Doss, se Jacop.
- Draffuanter, se Steffen.
- Drager (Drauer, Draffuere), se Hans, Jens Jude, Jens Laursen, Knud, Oluf Hansen, Peder Nielsen, Poul, Sander, Sander Skotte.
- Dulle Grethe 509.
- Dunker, se Jacop.
- Ebbe Jensen, murermester 193.
- Eckbhardt Clausen 308.
- Elisabet Hans Poulsens 501.
- Elline (Elyne, Ellynne) g. m. snedker 528. – hos Anders Was i Norge 160. – g. m. Gert Pottemager 210. – Hanns Skinanders, se Ellinne Hansdotter. – Hansdatter g. m. Hans Skiinder 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544. – g. m. Henrik v. Grønning 484. – g. m. Jens Nielsen, færgemand 367. – Kleynsmed 407, 519. – Skrædders, g. m. Nelaus Skrædder 268.
- Else (Ellsze, Elze) g. m. Jens Snedker 455. – Jostis g. m. ¹⁾ Jost Klipping ²⁾ Hemming Joensen 261. – Jostis, g. m. Jost Grønning, 98, 100. – Kiinthis, Matz Landtzkncts kvinde 276, 278. – Skrivers 267, 270.
- Elsebe Vævers 128, 129.
- Engel Snedker 270.

- Engelbrekt, Jacob Hansens tjener 422, 423.
 Erik (Erick, Eriich) (XIV) af Sverige 322.
 – 307. – Fønnbo (Fynbo) g. m. Kirstinne Poulsdatter 112, 290, 293, 304, 408, 409, 418, 424, 452. – Hansen 27, 77, 170, 191, 206. – Hansen Fønnbo, se Fønnbo. – Lauritzen, bådsmand 313, 314. – Mikkelsen 74. – Munch (Munck) 3, 5, 7, 19, 31, 47, 49, 50, 52, 53, 54, 57, 64, 70, 71, 72, 73, 79, 80, 82, 83, 84, 86, 101, 103, 119, 127, 135, 140, 152, 158, 246, 247, 248, 264, 267, 290, 545. – Munck, g. m. Birgitte 474, 484. – Nielsen 529.
- Esbern Jude 380. – Persen 174. – Ru 206, 416, 456.
- Eske Bille 400.
- Eskil Gøje 87, 89. – Oxø, rentemester 35.
- Ettzenn, v., se Christoffer.
- Ejler (Eyglar) Stenhugger 77, 94, 202 [død 1562], 210, 245, 255, 389, 390, 415, 417, 425, 431, 432, 433.
- Everi Koch, på Københavns slot 284, 289, 291, 300, 301. – Matzen (Mattissen), g. m. Idde 20, 29, 66, 148, 181, 243, 248, 381, 382, 388, 402, 411, 438, 439, 440, 447, 460, 461, 462, 466, 498, 515, 520, 525, 528, 529, 535, 536, 548, 549.
- Falkefenger, se Hans.
- Falster, se Marine, Peder.
- Felthuus, se Jost.
- Femmerliin, se Claus.
- Fhoppe Hermansen, skipper af Stawern 507, 508.
- Fisker, se Bent, Børge, Jens Christensen, Margrete, Peder, Peder Jude.
- Flancke, se Poul.
- Fogedsvend, se Christen, Niels, Oluf, Rasmus.
- For (Foer), se Willom.
- Forere, se Willom.
- Foss, se Hans.
- Fox, se Jens.
- Frandszoser, se Denus.
- Frants (Frantdz) Bager 4, 7, 38, 42, 49, 52, 53, 57, 59, 63, 65, 70, 90, 94, 103, 107, 110, 116, 118, 121, 122, 141, 202, 230, 236, 241, 272, 288, 335, 337, 342, 344, 346, 349, 353, 360, 376, 389, 430, 433, 452, 454, 459, 501, 537. – Bosen 241, 249, 340, 341, 342, 344, 347, 353, 485. – Brockenhuz, hovedsmand på Københavns slot 208, 235, 252, 308, 309, 313, 314, 355, 361. – Bødker (g. m. Anne) 458. – Degen 57, 108 [død 1561], 117, 121, 134. – Kandestøber 79. – Knudsen Bager, se Bager. – Knudsen 47. – Laursen, se Skriver. – Maas, af Marstrand, Morten Baadtz tjener 310, 311, 312, 313. – N, skipper 244, 245. – Nielsen af Blekinge 234. – Persen, g. m. Karine 77, 86, 87, 88, 94, 99, 100, 126, 127, 136, 193, 153, 162, 167, 177, 205, 221, 258, 262, 275, 288, 291, 360, 395, 407, 426, 428, 430, 431, 433, 434, 435, 436, 438, 439, 440, 447, 454, 457, 459, 480, 482, 511, 512, 514, 515, 522, 536, 542, 545, 546. – Skriver, skriver på Ørekrog, g. m. Bente 59, 140, 146, 185, 200, 325, 336, 343, 363, 372, 376, 386, 396, 403, 431, 432, 433, 435, 443, 464, 467, 470, 473, 476, 481, 482, 490, 491, 500, 532, 534. – Skrædder 342. – Sørensen 191. – Teckere, på Kageholmen 313, 314. – Vognmand 135. – Zatrach, højbådsmand fra Königsberg 524.
- Frederik (II) 244, 251, 252, 309, 322, 341, 345, 369, 384, 441, 448. – af Esrum 118. – Christensen, foged på Fredriksborg 463, 464. – Leyell, søn af Sander Leyell, g. m. Pernille 108, 110, 113, 114, 118, 132, 133, 134, 140, 146, 151, 152, 176, 181, 182, 185, 197, 202, 207, 226, 230, 231, 233, 236, 239, 241, 242, 267, 282, 288, 326, 328, 329, 332, 333, 342, 343, 344, 373, 374, 383, 385, 386, 392, 398, 403, 405, 418, 419, 449, 450, 461, 467, 470, 476, 479, 482, 490, 492, 512, 514, 548. – hertug 83.
- Frijs (Fijs), se Claus, Huiide, Johan, Jørgen.
- Frost, se Niels.
- Froster, se Johanne.
- Færgemandt, se Elline, Jens Nielsen, Lydke.

Fønubo (Fynnbo) se Erik, Hans Jacop, Jørgen, Knud, Mauritz, Niels, Peder, Rasmus.
Før, se Jørgen.

Gabriel Ramsey af Dundee 173, 175.
Garbrandt (Gurbrand) Rebslager 54, 55, 65.
Gellermannh, se Anders.
Gert (Geerdt Geert) Jensen 52. – Pottemager, g. m. Elline 142, 156, 210, 211, 221, 389, 390, 415, 431. – Rytter af Lybæk 181, 185. – Steenbrecker af Hamborg 323. – Willomsen af Amsterdam 285, 286. – Væver 361, 416.
Gerbrant Albersen, kok 508.
Gerit Fredrichsen, af Weszannen i Holland 478. – Hendrichsen styrmand 517.
Gertrud (Gertidt) g. m. Bertil Hansen 502. – Las Hansens 4, 395. – Lauritzes 485. – Markurds 485, 486, 487, 488, 493.
Gese, datter af Anne Rolufs 497.
Gieffuer, van, se Lyder.
Giibrandt, se Jarris.
Gjørr Gyldenstjerne frue til Beckeskov 185.
Gjettning (Gøtting), se Hans.
Glannet, se Johann.
Glarmester(e), se Hans, Henrik, Mikkel, Nelaus, Niels.
Gossller, v., se Zacharias.
Greiffmann, se Hans.
Gregers, Her 235. – Jensen, norsk skipper, 80, 82. – Laffuindtzfars 195, 347, 348. – Lauritzen 272.
Greir Wintt, skipper af Kønigsberg 93.
Grydestøber, se Lauritz, Niels.
Grøn, se Jacop.
Grønnen, van, se Jahan.
Grønning, se Jost.
Grønning, v. se Henrik.
Graabeck, se Anders Jensen.
Gyldenstjerne, se Gjørrill.
Guldsmed, se Anders, Hans Plancke, Jens, Jørgen, Knud, Mattis Andersen.
Gunner (Gundilli) Klokkeslager 380, 388.
Gundnil Dag(is) 30.
Gurre, se Jørgen.

Gyde Snedkers 143.
Gyldenstjerne, se Magnus, Mogens.
Gøye (Giøye), se Birgitte, Eskel.

Haagen (Hogenn) 269. – Lunthisen i Smidstrup 179, 295, 296. – Vrgemester 141, 168, 462.
Hack, se Christoffer.
Haffue, se Peder.
Hallert, se Didrick.
Hallandsfar, se Bent(h), Jens, Lauritz, Peder.
Hamborg(ba), van, se Willom.
Hammer, se Niels.
Hans (Hanns) søn af Karine Frostis 112, 492. – søn af Johanne Bartskærs 426. – søn af Hans Skonning 432. – Albritsen, i Helsingborg 375. – Andersen, skipper fra Dundee 176, 177. – Andersen slots-skriver på Helsingborg 11. – Angus, Væver 5. – Aurossen af Rosseill i Frankrig 89, 90. – Bager 119, 135, 142, 146, 147, 236. – Bartskær 83, 85, 88, 103, 113, 126, 132, 133, 157, 172, 191, 194, 200, 213, 219, 225, 227, 229, 231, 236, 241, 255, 258, 264, 275, 282, 290, 319, 326, 336, 340, 377, 380, 383, 386, 393, 493, 494, 513. – Barnacko 311. – Bentsen 91. – Berners i Ribe 243, 249. – Bertilsenn, skibsdreng 75, 76. – Blacky 381. – Bosenn, g. m. Marinne af Gille-leje 267, 270. – Bryggersvend 68. – Byggemester 448, 450, 451, 518. – van Byrden 137. – Bødker (Bøcker) 2, 4, 41, 467, 470, 479, 482, 490, 513, 532, 533, 534. – Bøegill af Danzig 305, 403. – Baadt, broder til Morten Baadt i Marstrand 298, 299, 310, 311. – Bådsmann 314. – Davidsen, rådmann 1, 3, 4, 6, 11, 14, 15, 19, 20, 21, 26, 31, 32, 33, 42, 46, 49, 51, 54, 55, 58, 61, 63, 70, 72, 73, 74, 77, 78, 95 [død 1559], 100. – Davidssen, slagter, g. m. Cittze 113, 127, 136, 163, 164, 167, 192, 197, 202, 217, 218, 222, 224, 225, 234, 242, 250, 256, 257, 258, 261, 282, 289, 291, 295, 306, 307, 321, 337, 339, 343, 344, 349, 356, 372, 373, 374, 383, 386, 388, 391 [død 1564], 393,

394, 395, 407, 428, 547, 548. – Davidssen, kaldet lille Hans 5, 38, 52, 70. – Didericksen (Dydrichssen 249, 257, 333, 334, 338, 339, 510, 522. – Drager 57. – Eriksen, skipper af Hamborg 257. – Falkefenger 142. – Flemming Væver 300, 404, 451, 456, 467, 470, 492, 515. – Foss, styrmand af Hamborg 323, 324. – franskmand 83. – Fynbo 4, 6 [død 1554]. – Giøtting (Gøtting), mester 113, 119, 157, 176, 213, 288, 331 [død 1563]. – Glarmester 78. – Greffmann, købmand i Stralsund 309. – Gregoriussen (Gregurssen) 2, 3, 4, 5, 52, 55, 64, 99, 100, 104, 301 [død 1563]. – Guldsmed, (Plancke Guldsmed), g. m. Karine 163, 195, 196, 204, 215, 240, 257, 266, 285, 327, 422, 502, 504, 505, 533, 535, 545, 547. – Hansen 384. – Hardeuiig, købmand i Stralsund 309. – Hattemager, af Slangerup 86, 96, 99, 127, 170, 221, 234. – Hess 156, 162, 163. – van der Heyde, landsknægt i Helsingør 105. – Hoffmand 2, 4, 5, 12, 13, 15, 23, 24, 25, 112, 175, 181, 185. – Holch af Varberg 529. – Hollender, mester 83. – Holm, landsknægt i Helsingør 105. – Holst 43. – Husum af Antwerpen 550. – Iversen skipper 147. – Ipsen 344, 365, 381, 386, 391, 400, 401, 410, 480. – Isserlow 349, 410, 419, 439, 440, 447, 448, 450, 451, 490, 500, 501, 506, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 528. – Jacobsen, krogemager i Helsingborg 283. – Jacobsen, Jacop Skynnders søn 198, 248, 333, 483, 486, 519, 520, 537, 541. – Jacobssen Bartskær 538. – Jacopszen Kremmer, se Hans Kremmer. – Jørgensen 241, 248. – Jørgensen, søn af Jørgenn Thuissen 436, 437, 438, 439, 445, 446, 447. – Kapelan, Her 493. – Kedelsmed, på Bjerget 480, 486. – Khennedj af Aberdeen 475. – Klausen 193. – Klejnsmed 7, 227, 304, 494. – Kock (Koc, Koch) 82, 84 85, 96, 99, 176, 177, 236, 272, 277, 366, 417, 476. – Kordzen 403, 404, 414, 415, 465, 520, 521, 522, 526, 527. – Kremmer (= Jacobsen Kremmere) 346, 485. –

Krogemager 74. – købmand på Falsterbo 87, 89. – Laursen 184, 284, 289, 291, 300. – Laursen, søn af Lauritz Deyen 353. – Low 193, 195, 321. – Lydemand 425. – Løyss af Danzig 325. – Maler 210. – Matzen, tjener på Krogenn 262. – Meyer 53. – Mikkelsen 52, 72, 99. – Middenthue 381, 528, 537. – Mortensen, borgmester i København 342, 343. – van Mønnicken, skrädder 331. – Mønstermand 260. – Nickelsen 53. – Nielsen 216. – Nielsen, i Varberg 320. – Nielsen, 188, 189. – Nielsen, rådmann fra 1561, kæmner 107, 108, 109, 110, 113, 114, 115, 117, 118, 120, 123, 128, 133, 139, 141, 146, 148, 149, 161, 182, 184, 186, 189, 191, 194, 195, 208, 209, 218, 226, 227, 228, 234, 238, 241, 244, 245, 246, 248, 251, 259, 261, 262, 271, 272, 275, 281, 282, 284, 289, 291, 297, 300, 308, 309, 315, 319, 323, 328, 331, 332, 335, 340, 341, 344, 352, 361, 368, 370, 372, 375, 376, 381, 382, 385, 386, 392, 395, 397, 399, 400, 405, 408, 409, 415, 417, 424, 425, 427, 429, 431, 433, 435, 440, 441, 442, 443, 448, 450, 451, 454, 456, 462, 467, 470, 473, 476, 477, 479, 481, 483, 486, 488, 489, 490, 494, 495, 496, 498, 500, 504, 507, 508, 512, 514, 515, 516, 518, 519, 520, 523, 524, 525, 527, 528, 530, 532, 533, 534, 538, 544, 546, 550. – Niidenthue 513. – Olsen 19, 27, 30, 53, 57, 59, 63, 77, 90, 122, 129, 136, 206, 213, 219, 231, 235, 255, 337, 342, 343, 372, 383, 408, 422, 432, 440, 449, 452, 454, 456, 459, 491, 528, 546. – Olufsen 493. – Pathersen 509. – Persen 21, 24, 31, 42, 43, 59, 85, 86, 99, 126, 127, 136, 146, 158, 162, 176, 177, 440, 443. – Persen, g. m. Kirstine 454. – Persen af Lund 86, 87, 88, 89. – Persen, søn af Bent Fisker 434. – Persen, skomager 72. – Persen Skotte 72, 87, 88, 89. – Skipper 82. – Snedker 190, 211. – Plancke Guldsmed, se Hans Guldsmed. – Poulsen (Pouellssen Pouillssen), rådmann 1559, borgmester 1561 2, 3, 8, 13, 19, 20, 29, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 46, 47,

49, 52, 63, 65, 70, 72, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 85, 89, 90, 93, 95, 98, 100, 101, 103, 104, 107, 110, 115, 120, 123, 125, 127, 128, 129, 133, 134, 138, 139, 140, 141, 146, 147, 149, 160, 168, 170, 171, 173, 176, 177, 178, 179, 182, 184, 185, 186, 189, 190, 191, 194, 199, 205, 206, 209, 211, 212, 218, 227, 228, 238, 239, 244, 245, 246, 247, 250, 251, 253, 255, 259, 261, 271, 275, 279, 280, 281, 282, 284, 289, 291, 297, 300, 308, 309, 310, 313, 315, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 328, 332, 335, 339, 340, 341, 345, 352, 361, 368, 375, 382, 385, 392, 393, 395, 399, 400, 403, 405, 409, 415, 416, 417, 418, 422, 423, 424, 425, 426. – Prydtz, af København 244, 245. – Prytz landsknægt i Helsingør 105. – Riiff (Riigh), af Danzig 20, 21, 22, 465, 466, 522. – Rosenbergh Barstkær, se Hanns Barstkær. – Sandersen 103. – Skomager 81. – Skotte, skinder af Slangerup 168, 381, 407. – Skotte, skrædder 12. – Simsen, fortolker 519, 541, 542. – Skack van Lybcke 81. – Skinder (= Skyndere) g. m. Ellinne 84, 130, 131, 505. – Skonning 30, 39, 40, 42, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 57, 63, 65, 70, 71, 72, 82, 110, 113, 114, 116, 118, 123, 127, 132, 134, 135, 136, 137, 140, 141, 148, 152, 157, 159, 161, 162, 163, 164, 167, 172, 180, 187, 202, 207, 211, 225, 231, 236, 239, 241, 246, 247, 258, 260, 264, 268, 282, 285, 288, 290, 301, 304, 307, 329, 337, 338, 339, 343, 344, 347, 349, 356, 371, 373, 381, 383, 384, 391, 395, 396, 401, 410, 422, 423, 432, 439, 440, 445, 446, 453, 454, 459, 461, 466, 476, 482, 483, 485, 486, 490, 491, 493, 500, 501, 512, 515, 528, 534, 536, 542, 546. – Skoning Bøsse-skytte, tjener på Krogen 298, 299, 310, 311, 312, 313. – van Skouenborg, landsknægt i Helsingør 105. – Skrædder 86. – Skyndere, se Hans Skiinder. – Smett, købmand i Stralsund 309. – Sommer, af Malmø 184. – Symenssen, søn af Doritte Symens, 275, 277, 278, 279, 280. – Sørensen, bagersvend 480. – Sørensen, bror

til Lauritz 401. – Sørensen, kedelsmed 73. – Therning (Thening, Threning) 234, 275, 405, 423, 433, 440, 443, 512, 537. – Thomsen, født i London 440. – Thomsen 509, 519, 537, 540, 542, 543. – Thomsen, Her 460, 462. – Thomsen 85. – Thouderstad 528. – Trommeslager 235, 439. – v. Thurgo, tysk landsknægt 421, 422. – Wechner, skipper i Køningsberg 524. – Væver 373. – Wictuum 77. – Wiith i Riga 404, 414, 415. – Wormis 350, 351. – Wuith, se Hanns Wiith.

Hardeuiig, se Hans.

Harinskvisker (Harrinskvisker(e)), se Steen.

Hartwig, se Jørgen.

Hattemager, se Hans.

Hauke, se Peder.

Hedde Ennesen, styrmand 21, 22.

Hedde, se Poppe.

Hellebeck, se Peder.

Helge Jensen 137. – Skrædder 167.

Helmer, se Andris.

Hemming (Henning) Joensen, rådemeester 111, 225, 254, 255, 261, 262, 269, 272, 285, 288, 300, 340, 347, 356, 363, 374, 378, 396, 397, 411, 426, 431, 439, 440, 454, 476, 480, 483, 485, 486, 489, 492, 494, 512, 515, 546.

Henning, se Jep.

Henning Jensen 101, 102.

Henrik (Hendrich, Henrick) på Hven 227. – af Skelskør 83. – Barstkær 157, 195, 200, 210, 280, 295, 312, 380. – Biurdenn, se Byurden. – Brabrande 36, 41. – Brinch, snedker 273, 408. – van Byrd 165, 166. – Byurdenn 181, 185, 186. – Clausen van Kundher 308. – Dhenne 254. – Glarmester 472. – v. Grønning 484. – Hansen 480. – Hoffman, faktor i Amsterdam 305. – Hybers, 318. – Høyer, landsknægt i Helsingør 105. – Kleynsmed 176. – Knudtzen, bådsmann 147. – Krogemager 204. – Lange 315, 425. – Lanng 500. – Moensen (Monnsen = Moghenssen), ¹⁾ forstander i Hildegistus, ²⁾ rådmannnd, ³⁾ borgmester

- 1559 1, 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 20, 21, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 42, 43, 46, 49, 51, 54, 55, 56, 58, 59, 62, 63, 65, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 80, 82, 83, 85, 89, 90, 91, 93, 95, 98, 100, 101, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 117, 118, 120, 121, 123, 128, 130, 131, 133, 135, 139, 143, 147, 149, 151, 154, 160, 168, 169, 170, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 182, 183, 184, 185, 186, 189, 194, 199, 207, 209, 212, 216, 217, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 231, 233, 236, 238, 242, 244, 251, 252, 261, 263, 271, 273, 275, 279, 280, 281, 282, 284, 286, 287, 289, 291, 297, 300, 301, 303, 308, 309, 310, 313, 315, 321, 322, 324, 325, 326, 328, 329, 332, 335, 339, 341, 345, 349, 352, 354, 355, 360, 361, 363, 364, 367, 373, 375, 377, 382, 383, 385, 387, 395, 397, 400, 405, 411, 417, 423, 424, 427, 428, 429, 431, 432, 433, 435, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 456, 457, 460, 462, 467, 468, 470, 473, 477, 481, 482, 486, 489, 490, 491, 492, 495, 496, 498, 499, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 523, 525, 530, 532, 533, 534, 535, 536, 538, 542, 544, 546, 547. – van Mynder 57. – Mellebeck (Møllinbeck) 3, 21, 26, 41, 64, 82, 97, 190, 263, 265, 285, 372, 456, 490. – Poulsen (Pouillssenn) 3, 40, 49, 50, 57, 60, 63, 72, 91, 94, 97. – Snider, af Malmø 198, 199. – Stalmester 26, 60, 79, 85, 94, 98, 99, 163, 164, 186, 190, 191, 192, 200, 211, 225, 236, 248, 255, 257, 260, 263, 265, 272, 285, 295, 304, 318, 319, 339, 411, 416, 419, 422, 423. – Steidemer 522. – Stollmester(e), se Stalmester. – Westerholz(z), af Dantzke 265, 404, 414, 465, 466, 519, 520, 521, 522. – Willumsen 33. – Magni 18.
- Herluf (Herloff) søn af Karine Las Munch 1f2. – Persen (Pedherssen) 40, 42, 43, 52, 56, 57, 59, 63, 70, 111, 112, 115, 218, 485. – Trolle, admiral, g. m. Birgitte Gøye 13, 24, 25, 51, 54, 55, 59, 69, 183, 468 [død 1565], 535, 536, 548, 549.
- Herman Hummers, skipper i Husum 308.
- Hoyer landsknægt i Helsingør 105. – Meyners i Amsterdam 234, 242, 243.
- Hess, se Anders, Hans.
- Heyde, van, se Hans.
- Hiud, se Hvidt.
- Hjulmand, se Peder.
- Hoffmand, (Hoffman), se Anders, Henrik, Jens, Jørgen, Las, Peder, Richardus.
- Holch, se Hanns.
- Hollender, se Claus, Hans, Peder.
- Hollsbroch, se Bastian.
- Hollthuss, se Willom.
- Holm, se Hans, Jep, Peder, Tyge.
- Holst (Hollst), se Hans, Ludvig, Mattis, Peder.
- Hornn, van, se Christoffer.
- Hoy, van, se Ludvig.
- Hudbo, se Peder.
- Huenbo, se Oluf.
- Hviide Fiiss, g. m. Claus Frijs (Fijjs) 248.
- Hvidt (Huiidt) se Jacob, Jep, Lauritz.
- Hvitfeldt, se Peder.
- Huldbo, se Niels.
- Hummers, se Herman.
- Husum, se Hans.
- Hybers, se Henrik.
- Hyuerdt, se Willom.
- Høghe Lydkisen 308.
- Høyér, se Henrik, Hernin.
- Iacob (Iacop), se Jacob.
- Idde Everts, g. m. Evert Matsen 243, 382, 383, 398, 411, 438, 548, 549.
- Ielle, Skipper 83.
- Iens, se Jens.
- Iep, se Jep.
- Ieppe, se Jep (p).
- Iesper, se Jesper.
- Iver Juel 11.
- Ils, van der, se Viencke.
- Ingeborg (Inngeborg) 545, 547. – 502. – Fiskers, g. m.¹⁾ Jens Lauersen,²⁾ Per Fisker,³⁾ Bent Fisker 426, 428, 431, 433, 435, 457. – fru 80. – Mortensdatter, g. m. Oluf Skriver 449. – Olufs, se Ingeborg Mortensdatter.
- Ingel, Snedker 39, 51, 63, 79, 86, 88, 94, 95, 97, 98, 101, 104, 161, 162, 164.

- Inger (Ingher) 66. – g. m. Povl Bysvend 444. – Gericksdatter 207. – Hanses 108. – Kock 32. – Sømerske 71.
- Ingemer Andersen 529.
- Iohannes Magni 40, 50.
- Iohanne (Iahanne) se Jahanne.
- Iost, se Jost.
- Isserlow, se Hans.
- Isak Pythersen 524.
- Iull (Juell), se Mørthen.
- Iuel, se Iver.
- Jacob (Jacop) fra Assens 276. – bådsmand 81, 83. – mester 113, 191, 193, 236, 288, 344, 349, 395, 398, 402, 405, 406, 548. – Albritsen 173, 175. – Arild 57. – Arildsen 77, 99, 100, 132, 141, 153, 191, 192. – Bager 130, 140, 190, 194, 210, 220, 257, 262, 266, 272, 285, 411. – Bartskær, mester, g. m. Jahanne 1, 6, 97, 98, 163, 164, 213, 350, 351, 352, 383, 385, 392. – Brygger 102. – Buss, klejnsmed 389. – Bøsseskylte 515. – Corneliszen, skipper af Hoorn 93. – van Düicke, købmand 530, 531. – Doss af Rostock 280. – Dunker, købmand i Stralsund 309. – Eckhardt, se Eckbart Claussen. – Eriksen 315. – Eriksen, broder til Søren Eriksen 178, 179, 295, 296, 332. – Fynbo 6, 22, 47, 69. – Gerdzen, se Jacop Godtzen. – Godtzen, skipper 305. – Grøn 381, 382, 388, 389. – Hansen, rådmann 1559, byfoged 1564 31, 39, 42, 43, 49, 53, 59, 63, 70, 71, 72, 75, 76, 77, 78, 82, 83, 85, 89, 91, 93, 95, 98, 99, 100, 101, 103, 107, 109, 110, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 123, 124, 125, 127, 128, 133, 139, 146, 147, 149, 150, 154, 155, 157, 160, 161, 162, 168, 170, 171, 173, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 184, 185, 186, 188, 189, 190, 194, 198, 199, 200, 208, 209, 210, 218, 220, 224, 227, 228, 229, 230, 231, 236, 238, 239, 244, 245, 249, 250, 251, 254, 259, 271, 275, 279, 280, 281, 282, 284, 285, 289, 291, 297, 298, 300, 304, 306, 308, 309, 310, 319, 323, 324, 328, 332, 335, 340, 341, 345, 347, 349, 351, 352, 354, 360, 361, 362, 363, 364, 368, 369, 370, 372, 375, 376, 378, 379, 381, 382, 385, 387, 392, 395, 396, 397, 399, 400, 405, 406, 407, 408, 409, 415, 416, 417, 419, 422, 423, 424, 425, 427, 429, 430, 431, 435, 439, 440, 441, 442, 443, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 453, 454, 455, 456, 462, 467, 468, 470, 471, 472, 473, 476, 477, 479, 481, 482, 485, 486, 487, 488, 489, 491, 494, 495, 496, 498, 499, 500, 501, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 516, 518, 519, 520, 522, 523, 524, 525, 527, 528, 529, 530, 532, 533, 535, 538, 540, 541, 542, 544, 545, 546, 550. – Hansen, vagtmester 221. – Henriksen Krogemager 204, 283. – Hvid, søn af Lasse Hvid 79, 83, 96, 99, 103, 104, 224, 225, 226, 233, 234, 241, 242, 243, 267, 274, 365. – Jude 454, 455. – Jude, hovedsmand 197, 310. – Khenn 531, 532. – Klipping 458. – Klokker 6, 121, 419. – Knessuenagell 92. – Kock, kaptajn 315, 316, 317, 318. – Kordzen 404, 465, 520, 521, 522, 526, 527. – Krogemager 108, 109, 111, 113, 116, 121, 141, 181, 220, 245, 256, 261, 271, 397, 439, 445, 446, 513, 522, 537. – van Kundher 308. – Melving 100. – Olsen 90. – Pythersen 450, 451. – Schriwein 407, 408. – Simesen, se Sunesen. – Skinder 198, 333 [død 1563]. – Skinger (Skinghere) 12, 16, 30, 40. – Skinger, den unge 65. – Smed 120, 140, 192, 325, 328, 333, 336, 343, 363, 372, 376, 386. – Sunesen, skipper 496, 498. – Sivertsen 473. – Thomsen 85. – Tidorp, skipper af Lybæk 75. – Walthersen 169. – Væver 27. – Johann Wegherszen, skipper af Amsterdam 531.
- Jahan van Grønnen, bådsmand 318.
- Jahanne (Johanne) 474. – g. m. Albrit Skrædder 532, 534, 546. – g. m. Poul Bysvend 444. – g. m. Thoer Silkeborg 157, 265, 435, 468. – g. m. Thomas Rathre 460, 461. – Jacop Bartskær 426, 508. – Dauch 15. – Davids 28. – Frosterher, g. m. Willom Budjh af Dundee 538, 540, 541, 542, 543, 544. – Rasmus Bøsens 400, 425. – Sørens datter 149.

- Jan (Jann) Bådsmand 318. – Clausen van Kundher 308. – Geritzen, styrmand 485. – Hendrichszen, skipper af Amsterdam 524. – Jansen, bådsmand 517. – skipper 317.
- Jelle Leuichis, skipper af Amsterdam 516.
- Jens (Jenns) bonde 367. – kaldet lille Jens fisker 280. – Hans Nielsens dreng 370, 376. – Her, præst i Sorø 547. – Andersen 53, 440. – Andersen i Pilestræde 6, 7, 8. – Bager 198, 199. – Bysvend 12, 15, 18, 23, 26, 45, 60, 66, 72, 82, 97, 98. – Børgesen, se Joen. – Christensen Fisker 260. – Drager (Draffuer) 137, 139, 149, 150, 156, 168, 214, 215, 334, 377, 511. – Fox 493. – Giussen, styrmand 68. – Gregorssen, 64. – Gersen i Jylland 316, 317, 318. – Guldsmed 38, 94, 95, 98, 104. – Hallandsfar 436, 437. – Hansen, sognedegn 408, 452. – Hoffmand 97. – Ipsen Krogemager, se Krogemager. – Ipsen 397. – Iversen 12. – Jensen, Krogemager i København 283. – Jepsen, byfoged 107, 108, 109, 113, 115, 117, 120, 123, 124, 125, 128, 129, 133, 134, 135, 138, 139, 140, 141, 147, 149, 150, 154, 155, 156, 157, 160, 163, 164, 168, 170, 171, 173, 176, 177, 178, 179, 182, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 194, 195, 199, 200, 201, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 214, 218, 220, 221, 224, 226, 227, 228, 229, 230, 234, 235, 236, 238, 239, 241, 243, 244, 245, 246, 249, 250, 251, 254, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 268, 269, 270, 271, 275, 276, 278, 279, 281, 282, 284, 286, 289, 291, 292, 293, 295, 297, 313, 315, 318, 319, 323, 324, 325, 326, 328, 331, 332, 333, 335, 336, 337, 338, 340, 341, 343, 344, 345, 346, 347, 349, 354. [død jan. 1564], 356, 361, 369, 378, 539. – Jonsen 439, 503. – Jude Drager 57, 101, 102, 264. – Jørgensen 137, 230, 264, 452. – Karlsen 122, 205, 367, 456, 476, 477, 501, 502. – Klausen 50. – Klausen (Claussen) rådmund 3, 6, 9, 11, 12, 14, 17, 21, 31, 32, 33, 35, 37, 42, 46, 49, 50, 55, 57, 58, 61, 65, 70, 73, 75, 76, 78, 80, 82, 83, 85, 89, 91, 93, 95, 98, 100, 101, 103. – Klejnsmed 20. – Knudsen af Helsingborg 148. – Krogemager 2, 3, 12, 15, 18, 19, 21, 27, 31, 36, 38, 41, 42, 43, 49, 52, 54, 55, 57, 59, 60, 63, 65, 70, 72, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 90, 99, 100, 104, 112, 113, 115, 120, 121, 123, 125, 129, 134, 140, 141, 158, 159, 175, 180, 185, 187, 211, 214, 225, 230, 231, 239, 241, 242, 246, 247, 248, 260, 264, 266, 267, 268, 271, 274, 282, 284, 288, 290, 291, 292, 293, 304, 307, 312, 329, 337, 339, 343, 348, 349, 353, 356, 360, 362, 371, 373, 374, 391, 394, 401, 402, 405, 407, 408, 410, 416, 418, 422, 423, 432, 433, 438, 440, 443, 454, 461, 467, 473, 476, 486, 512, 528, 534, 536, 538, 542, 546, 549. – Lauritzen 221. – Laursen g. m. Ingeborg 434. – Laursen, se Drager. – Matsen, Her 60. – Mikkelsen 8, 13. – Mogensen (Mogenssen), rådmund 4, 6, 16, 17, 21, 26, 29, 31, 38, 42, 46, 65, 72, 73, 75, 76, 78, 80, 82, 89, 90, 95, 96, 98, 100, 101, 103, 108, 109, 113, 115, 116, 120, 124, 133, 139, 160, 173, 177, 178, 182, 185, 186, 189, 209, 218, 227, 228, 244, 251, 254, 261, 291, 300, 309, 313, 323, 324, 340, 349, 352, 356, 451 [død 1565], 467, 470, 479, 482, 490. – Mogensen, tolder i Helsingør 306, 324, 347. – Mogensen, skomager 56, 60, 61, 62, 72. – Mortensen 37, 39, 41, 68, 127, 137, 255, 453. – Murer 167. – Munch 360. – Nielsen 57, 122, 133, 157, 206, 234, 247, 264, 265, 280, 288, 315, 375, 405, 408, 410, 419, 422, 423. – Nielsen Færgemann 367. – Ottssing (Otzingh) 64, 155, 160, 173, 180, 471. – Pedersen (Perssen) 428. – Pedersen, krogemager i København 283. – Pedersen (Persen) 527. – Pedersen (Persen) i Mørdrup, broder til Willom Persen 359, 406. – Pedersen (Persen) tjener Jacob Hansen 249. – Poulsen, se Jens Karlsen. – Ravn 376, 382, 393, 471, 473, 481, 529. – Rasmussen 385. – Ru 366. – Saxe 490, 500. – Skagbo, bådsmand 512. – Skonning 27, 50, 57. –

- Skovfoged 139. – Skriver 9. – Skrædder 12, 15. – Skrædder på Hven 307. – Smed (Smidt) 24, 262, 271, 326. – Smørfodt, gårdbmand 223, 224, 334, 335. – Snedker 344, 455. – Suder 203, 222, 223. – Svendsen 366. – Svensker 57. – Sørensen 229, 488. – Truidsen i København 426. – Viborg 277. – Villatsen 352, 362, 370. – Væver (Wessuere) 97, 241.
- Jep (Jeppe) Bentzen 25. – Hemmingsen (Henningsen) 13, 15, 19, 24. – Holm 57. – Hvid 16, 30, 40. – Klemidsen 16. – Lassen 227. – Nielsen 166, 167. – Riisfuer af Malmø 503. – Skrædder 46, 69, 476. – Thostensen 125, 140.
- Jeronomus, købmand 525.
- Jesper (Iesper) foged på Fredriksborg 463, 464, 465. – karl 301. – Murer 2, 5, 7, 38, 57, 64. – Olsen, borgmester i København 91, 92, 93. – Skrædder 165, 472, 547. – Snedker 484.
- Joachim (Jochum). – Beck, rentemester 361, 442. Hansen, skipper af Amsterdam 499. – van Lypke, kaptajn 494. – Meckilborg, bådsmand 313, 314.
- Joen (Jon) Børgesen 41, 47, 52. – Rokke-mager 502. – Weyer, borger i Malmø 474, 476, 477, 490, 501.
- Johan (Johann, Jehan) Aries af Hoorn 147. – Buss 236, 439, 480, 489, 490, 493, 512, 515, 528. – Busserd (Buszerti) 140, 151, 152, 172, 182, 231, 258, 280, 288, 290, 320, 342, 406, 422, 523. – Baadt i Amsterdam 306, 311. – Cornelissen 123, 135, 191. – Friis, kansler 355, 361. – Geritzsen Falckesen 20. – Glaant 550. – Hillebrantsen, skipper af Boeck 93. – Joszis van Veszanen 477, 478, 499. – Knøcker, af Lybæk 89. – Lambertzen 478. – Skrædder 223, 224.
- Jorris Giibranntd af Norwich 494.
- Josep 26.
- Jost 26. – Bodell, se Jost Grønning. – Felt-hus 76. – Grønning 22, 29, 31, 79, 83, 94, 96, 97, 98, 100, 101. – Jahanzen, se Styrmand. – Klipping 4, 8, 31, 66, 78, 84, 94, 261[død 1563], 300, 340, 347. –
- N 184. – Styrmand 498, 499, 520, 524, 525, 528, 530, 531, 545.
- Jude (Judhe), se Bodel, Christen Persen, Christian, Dorothea, Esbern, Jacob, Mattis, Niels, Oluf, Peder, Peder Jensen, Peder Niellsen, Rasmus, Søren, Søren Niellsen, Tønnis.
- Jørgen (Jørgen, Jørghen) 394. – af Hen-tille 61. – fra Hven 227. – i Luden 222. – kellerdreng 68. – Allertszen, skrædder af Landskrona 441, 468, 469. – Braszen 298. – Christensen 141, 151, 156. – Clemmidsen 224, 241, 268, 453. – Frandzen 430. – Friis 105. – Fynbo (Fønbo) 4, 127, 190, 194, 200, 248, 249, 257, 262, 272, 329. – Før 105. – Guld-smed 19, 21, 27, 29, 41, 73, 97, 98, 502. – Gurre 79. – Hansen, rådemester fra 1564 2, 8, 13, 16, 29, 41, 47, 52, 53, 59, 79, 85, 88, 94, 95, 97, 113, 125, 127, 152, 158, 161, 162, 163, 164, 170, 172, 180, 210, 211, 219, 228, 236, 239, 242, 288, 295, 365, 371, 373, 383, 384, 387, 391, 396, 397, 401, 402, 405, 408, 410, 422, 431, 443, 447, 451, 454, 456, 459, 461, 467, 470, 480, 492, 512, 536, 542. – Hansen, af Væ 273. – Hartwig, købmand fra Kønigsberg 524, 525. – Hoff-mand, 18, 255. – Haagensen 57. – Ipsen 110, 113, 141, 208, 288. – Jensen 522, 523. – Jensen Maler 86, 87, 88, 89. – Keyser 3, 39, 77, 84, 86, 88, 207, 236, 312, 391, 394, 419, 440, 447, 453, 463, 471, 472, 505, 522, 523, 536. – Khennedy 475. – Lanthe 210, 219, 228. – Lauritszen 42. – Linnardsen 139, 150, 156, 162. – Lunge 277. – Maer, af Simrishavn 460, 462, 466, 467, 527, 542, 543, 548, 549, 550. – Matzen 458. – Monsen 348. – Munch, hovedsmand på Frederiksborg 207, 208, 209, 266, 367, 463. – N, tjener Fredrich Leyell 197. – Nielsen 214. – Olsen Tømmermand 168. – Olsen 112, 115, 120. – Rebslager (Reffslære) 57, 158, 160, 168, 325, 343, 348, 362, 371, 395, 400, 407, 408, 410, 439, 462, 480, 522, 523. – Rust, fra Danzig 324, 325, 499. – Samsing 3. –

- Sandersen 116, 121, 124, 130, 132, 146, 245, 255, 258, 447, 513, 519, 520, 536. – Sehested, befalingsmand på Krogen, 383, 403, 406, 407, 442, 472, 483. – Skinder (Skinghre) 3. – Skomager 7, 39, 67, 72, 78, 136, 141, 172, 204, 241, 271, 282, 288, 329, 337, 382, 410, 482, 483, 501, 502, 503, 538, 545, 546, 547, – Skriver 37. – Skriver, byfoged i København 248, 311. – Spence Skotte 519. Thuissen, skovfoged 5, 28, 49, 52, 56, 77, 112, 436, 438, 439, 445, 447, 501. – Tømmermand 97, 101, 161, 163, 164, 167, 169, 170, 177, 194, 236, 241, 247, 307, 373, 378, 391, 396, 408, 410, 423. – Wale 228, 238, 245. – Wiig(h), kæmner, rådmand 1562 3, 7, 27, 52, 57, 59, 70, 73, 83, 94, 97, 117, 121, 123, 124, 128, 133, 139, 142, 146, 147, 149, 150, 154, 156, 157, 160, 161, 168, 170, 171, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 182, 184, 185, 186, 189, 194, 198, 199, 206, 209, 218, 226, 227, 230, 236, 238, 244, 245, 250, 251, 252, 253, 254, 258, 259, 260, 261, 268, 271, 275, 279, 281, 282, 284, 287, 289, 291, 297, 300, 304, 309, 310, 315, 319, 323, 324, 328, 331, 332, 335, 340, 341, 344, 345, 349, 352, 354, 356, 361, 362, 364, 370, 501. – Vognmand 197, 272. – Vognsvend 262. – Væver 389.
- Kalckslaere, se Niels.
- Kalundborgensis, se Martinus Nicolaj.
- Kamper, se Camper.
- Kandegøtter, se Adrian.
- Kandestøber, se Frantz.
- Kapellan, se Hans.
- Karine (Karynne Charinne) g. m. Hans Guldsmed 504. – forlovet med Jørgen Skræder 468, 469. – g. m. Jørgen Væver 389. – g. m. Oluf Drager 189. – g. m. Rasmus Knudsen 192. – Anders Baggis 375, 390, 391, 392, 402, 413, 414, 419, 420, 421, 474, 504, 536, 538. – Anders Bruns 206, 215, 216, 217, 226. – mester Arild 51, 61. – Blasius Pottemagers 237. – Frostis g. m. Niels Frost 112, 224, 263, 334, 335, 400, 405, 418, 425, 492. – Geerds 331, 374. – Hanns Jensens 124, 128, 134, 160, 262. – Hansdatter 502. – Jespers 53, 66. – Jesper Murers 76. – Jørgens 306, 311. – Lass Munchs 112, 236, 297. – Ludvigs, g. m. Ludvig van Hoy 144, 145. – Nielsdatter, g. m. Niels Sørensen 452. – Olufsønder 449. – Paris (Paryss) 95, 100, 158. – Pedersdatter, g. m. Frantz Perssen 88, 428, 431, 457. – Perder 451. – Rasmus Bøsens 224, 405. – Rasmus Henningsen 74. – Rasmus Kongis 348. – Rasmussis 194, 449, 451, 467, 470. – Rassmussis, Anders Saxens mor 2, 69, 190, 200. – Skrædder, g. m. Michill Skrædder 169. – Willom Vævers 440.
- Karsten Wassmoth af Rostock 254.
- Kattz, se Thue.
- Kellersvend, se Lauritz.
- Kedelsmed (Kellesmidt) se Hans, Hans Sørensen, Lauritz, Søren.
- Kenheer, se Otte.
- Keyser, se Jørgen.
- Khenn, se Jacop.
- Khennedy, se Hans, Jørgen.
- Kiempe (Kempe), se Peder.
- Kingh, se Robert.
- Kirkilt (Kirc), se Niels.
- Kirstine (Kirstinne, Kistine, Kirstyne) 91, 94. – datter af Bodel Baggens 14. – g. m. Adrian Kandegøtter 250, 452, 453. – g. m. Hans Nielsen 189. – g. m. Jørgenn Jensen 522, 523. – Beck (Bech), g. m. ¹⁾ Niels Bech, ²⁾ Lauritz Maar 154, 180, 368. – g. m. Peder Fønbo 143. – Claus Friisis 469. – Glæzd 474, 481, 500. – Guldsmed 236. – Hanns Peder sen 454. – Hans Vævers 366. – Hansdatter, g. m. Matz Krogemager 218, 428, 547. – Jørgen Tømmermands 459. – Nielsdatter 27. – Oges 163. – Peder Hansens 375, 432, 433, 435, 443, 476, 481, 490, 534. – Peder Thuisens, jordemoder 426. – Poulsdatter, g. m. Erik Fønbo 452.
- Klaus, se Claus.
- Klein, se Poul Christensen.

- Klein van Oldenborg 105.
 Klein van Stodiill 105.
Klejnsmed (*Klejnsmed(i)*), se Albrit, Anders, Hans, Henrik, Jacop Buss, Jens, Mattis, Morten.
Klipping, se Jacop, Jost.
Klokker, se Broder, Jacop.
Klokkeslager, (*Klockslar*) se Gunder.
Kloester, v., se Siisze.
Kneffuenagell, se Jacop.
Knistein, se Christen.
Knoldt, se Søren.
Knud, Knudh, Knudt 19, 86, 88, 94, 97, 153, 158, 225, 260, 278, 288, 295, 312, 315, 329, 373, 383, 422, 423. – Degrn, af Halsnæs 342, 346, 353, 371, 395, 396, 412, 413. – Drager 257. – Fynbo 334. – Henckellszen 22, 25, 47. – Henriksen 111, 114, 295, 381, 399, 407. – Plov (Plouff, Ploff) 57, 137, 227, 333, 334. – Sort 149, 182.
Knøcker, se Arent, Jehan.
Koch (*Koc, Kock*), se Evert, Hans, Inger, Jacop, Niels, Oluf, Peder.
Kofferdt Jahanssen, af Amsterdam 321, 322.
Kokkedreng, se Mattis.
Kong, se Rassmus.
Korner, se Anders.
Kraft, se Morten.
Kroenn, se Marten.
Krogemager (*Kraagemagher*), se Hans, Henrik, Jacop Henriksen, Jens Ibsen, Mattis, Niels.
Krumpen, se Otte.
Kruse, se Anders.
Kræmmer(e), se Albrit, Anders, Hans Jacobszen, Mattis.
Kraigemagher, se Krogemager.
Kullebo, se Niels.
Kundher, van, se Henrik Clausen, Jacop, Jan Clausen.
Kurt (*Kort Koerth*), Skomager 157, 320, 333, 336, 343, 439, 440, 528, 539.
Kurvemager (*Kurffuemager*), se Klaus, Peder.
Købmand, se Anders, Niels Jennessen.
Køessler, se Mikkel.
Kaadth, se Peder.
- Laffuindtzfar**, se Gregers.
Lambert Clausen, skipper 496, 498. – Hansen 268, 269. – Roloffzen, skipper 93.
Landsknægt, se Mattis.
Lange, se Henrik, Mattis.
Lanngħ, se Henrik.
Lanthe, se Jørgen.
Lars (Lasse,Lasz), se Lauritz.
Lauritz (Las) 335. – Bager 236. – Bartskær 129, 134, 186, 190, 191. – Beck, 368. – Bentsen 11, 39, 40, 50, 59, 63, 65, 71, 73, 79, 83, 94, 117, 121, 134, 140, 141, 150, 152, 153, 156, 160, 161, 320, 326, 332, 336, 373, 395, 485. – Bonde 62. – Christensen, bådsmann 267. – Degrn 353. – Ejlersen 56. – Erichsen 359. – Esbernsen 83, 94, 97, 103, 139, 150, 161, 167, 187, 192, 206, 211, 288, 297, 304, 307, 320, 329, 383, 395, 397, 400, 405, 408, 409, 410, 411, 416, 423, 438, 454, 459, 480, 483, 485, 486, 491, 493, 502, 537, 546. – Esbernsen, fisker 232. – Fisker 232. – Grydestøber 125, 129, 139. – Hallandtsfar, højbådsmann 149, 426. – Hallvorsen 327, 328. – Hansen 16. – Hansen i Atterup 392. – Hansen Skriver 384, 391, 519, 520. – Hanness 91. – Hellesen 523. – Hoffmand 9, 11, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 42, 43, 44, 45, 46, 53, 55, 58, 74, 132, 228, 238, 245, 255. – Hvidt 226, 233, 241, 242, 243. – Jensen 335. – Karlslund, bådsmann 149. – Kellersvend 236. – Kedelsmed 270, 435, 487, 488, 489. – Kjeldsen 476. – Larsen 523. – Lessø 108, 110, 112, 114, 117, 152, 174, 232. – kaldet lille 206. – Lydkesen, færgemand 233, 334, 344, 476, 485, 528, 532, 534. – Matzen jude 193. – Matzen, tjener Hanns Iszerlow 512. – Michillsen 119. – Mule, rådmann i København 449. – Maar 129, 156, 159, 163, 168, 205, 291, 297, 301, 304, 341, 342, 367, 368, 377, 407, 430, 454, 459, 485, 492, 493, 501, 546. – Nielsen 50, 364, 367. – Nielsen, tjener Lass Smed 474. – Nielsenn 444. – Olsen 7, 8, 85, 159, 222,

- 365, 373, 374. – Persen 206, 216. – Persen, Per Skrædders svøger 7. – Persen af Lybæk 75. – Persen, broder til Matz Perssen 198. – Persen Hallandsfar, se Lauritz Hallandsfar. – Paaske 48, 55, 57, 58. – Rasmussen 108, 114, 117, 258. – Sander 242. – Skibsbygger 343, 361, 430, 513. – Skipper 353, 363, 371, 376. – Skriver, se Lauritz Hansen Skriver. – Skomager 266. – Skram 261, 347. – Skrædder 97, 139, 373. – Smed 474. – Sørensen 401. – Tømmermandt (Themmrmandt) 96, 98, 150, 161, 173, 174, 177, 194, 200, 205, 211, 212, 213, 219, 227, 229, 235, 240, 246, 248, 249, 257, 262, 265, 266, 271, 273, 319, 326, 333, 336, 338, 339, 340, 367, 384, 439, 455, 480, 491. – Willadsen Skrædder 219, 340. – Willadsen, af Villingebæk 148. – Willadssen 26, 29, 60, 64, 150, 161, 173, 346.
- Lauge Brockenhus, ærkedegn i Roskilde 321, 322. – Ulfstand 144.
- Laxmand, se Poul.
- Lens, se Rasmus.
- Leon, se Relion.
- Lessø, se Lauritz.
- Leuichis, se Jelle.
- Leyell, se Alejandro, Fredrich, Sander.
- Liind, se Anders.
- Liindts, se Ladtze.
- Linard Smed, g. m. Anne 162.
- Lisbet, Hollender 339, g. m. Søren Murer 206, 215, 216, 217, 226.
- Ludvig Hollst 508.
- Ludvig van Hoy 144.
- Lolle, se Mattis.
- Low (Louff), se Hans.
- Lucas (Lukus) Snedker 273.
- Ladtze Gregoriussen 23, 384. – Liindtz 326, 332, 338. – Matzis 198, 353 (død 1564), 362, 371, – g. m. Per Skrædder.
- Lunge, se Jørgen.
- Lybecke (Lypke), van, se Hans Skack, Jo-chum.
- Lydemand, se Hans.
- Lyder van Gieffuer, bådsmand 318.
- Lydke 3. – Bartskær (mester Lydke) 113, 127, 132, 136, 157, 171, 172, 187, 191, 192, 193, 197, 213, 225, 231, 236, 241, 254, 255, 268, 269, 282, 288, 291, 308, 320, 344, 349, 356, 380, 381, 387, 405, 410, 423, 473. – Færgemand (Ferie-mandt) 4, 10, 119, 120, 124, 128, 133. – mester, se Lydke Bartskær.
- Lyndd, se Anders.
- Løyss, se hans.
- Maer, se Jørgen.
- Magdelene Kremmers 395, 412, 413, – panne pige 86.
- Magni, se Henrik, Johannes.
- Magnus Gyldenstjerne, Her 429, 499.
- Maler (Maller(e)), se Hans, Jørgen Jens-sen.
- Maltgører, se Morten.
- Markus, (Markur, Markurd) Jørgensen 29, 38, 39, 47, 73, 79, 83, 94, 103, 112, 116, 121, 408, 431. – i Søren Munks hus 57.
- Margrete (Margrethe, Margrette) 77. – fru 505. – g. m. Jørgenn Maer 548. – g. m. Morten Kleynsmed 445. – g. m. Pe-der Jude 236, 237, 238. – g. m. Peter Bødker 502. – Bodel Plutze 7, 8. – Fi-skier 72. – Jenses 390, 392. – Lindts 338. – Olufs, g. m. Oluf Fogedsvend 112. – Pedersdatter 338. – Sværdfejer, g. m. Niels Sørensen 378, 430. – Tommesen g. m. Thomas Bager 85.
- Marine (Maryne, Marinne) kokkekvinde i Helligejsthus 518. – Biskops 80. – Chri-stensdatter, g. m. Hans Bosen 267, 270. – Falster, g. m. Gregers Laffuindsfar 347, 348. – Hans Koks 505, 506, 507. – Jensdatter g. m. Henrik Snider 199. – Jørgensdatter, g. m. Frands Knudsens Bager 452. – Lauritzdatter 39, 40. – Mikkels, g. m. Mikkel Bosen 162, 219, 306, 307. – Mons Skomager, se Monses. – Monses, g. m. Mons Skomager 344, 345, 418. – Nielses, g. m. Niels Kroge-mager 348. – Oluf Skrivers 85, 116, 130. – Otthe 509. – Per Fynbos 159, 160. – Rakkers g. m. Rasmus Rakker 278. – Randers 3, 6, 12, 32, 64. – Remmers

- (Rheymer, Rhemers) 14, 66, 68, 79, 84, 95, 187, 190, 195.
- Marten Kroenn, fra Rostock** 526.
- Marten Kraft**, skipper af Lybæk 455, 456.
- Martinus Nicolaj Kalundborgensis** 107.
- Mattis (Matts)** guldsmed i Malmø 277. – født i Slagelse 101, 102. – Allder 385, 393, 397, 418. – Andersen 451. – Andersen Guldsmed, tjener i København 300, 492. – Anders af Antwerpen 550. – Holst, landsknægt 105. – Jensen 125, 129, 210, 219. – Jude 111. – Jude i Sel-listorp i Skåne 390, 391, 392, 402, 403, 413, 414, 419, 420, 421, 474, 475, 504, 536, 537, 538. – Kleynsmed se Laursen Kleynsmed. – Knudsen 210, 219, 295, 360. – Kokke-dreng 277. – Kremmer 104. – Krogemager (Kraaghemagere), g. m. Kirstine 3, 26, 27, 40, 217, 218, 411, 428, 439, 485, 486, 491, 493, 532, 535, 545, 546, 547. – Landsknægt 276. – Lange, skipper af Amsterdam 403. – Laursen (Lauritzen) rådmænd fra jan. 1565, kemner, g. m. Marinus Clausdatter 7, 30, 40, 49, 54, 59, 64, 67, 69, 72, 103, 113, 119, 125, 127, 136, 137, 139, 140, 142, 152, 158, 169, 170, 172, 174, 180, 181, 187, 198, 199, 203, 205, 227, 231, 236, 269, 275, 285, 288, 290, 301, 304, 329, 337, 349, 356, 371, 373, 374, 384, 391, 396, 402, 422, 423, 431, 433, 440, 444, 448, 450, 451, 454, 456, 462, 467, 468, 470, 473, 476, 477, 479, 481, 486, 488, 489, 490, 493, 494, 495, 496, 498, 504, 507, 512, 514, 516, 518, 519, 520, 523, 524, 525, 528, 529, 530, 532, 533, 534, 536, 538, 542, 544, 546. – Laursen Kleynsmed 285, 436, 437, 438, 446, 447. – Laursen Krogemager 283. – Lolle i Nysted 389. – Munch (Munck) 16, 30, 40, 41. – Pedhersens af Gilleleye 3. – Persen (Pedersen) 3, 7, 15, 16, 19, 23, 24, 27, 30, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 46, 49, 50, 52, 53, 54, 56, 57, 64, 65, 70, 71, 72, 78, 79, 80, 83, 85, 86, 88, 94, 97, 100, 103, 104, 140, 150, 161, 332, 374, 462. – Persen 198, 362, 371, 372, 417. – Skeyll, befatlingsmand på Krogen 189, 207, 236, 237, 264, 278, 279, 280, 310, 313, 314, 334. – Smed 329. – Tordesen 39, 41.
- Mauritz** 175. – svend hos fru Anne på Kropperup 375. – Fynbo, foged 390, 391, 392, 402, 403, 413, 414, 419, 420, 421, 431, 474, 475, 504, 536, 537, 538. – Matzen, se Lauritz Matzen. – Nielsen 492. – Rask 126, 141. – Rask Skriver 216.
- Maxvell, se Peder.**
- Meckilborg, se Jockim.**
- Mechis, se Sascher.**
- Melchior Nørneberg (Norneberg)**, købmand fra Greifswald 530, 531.
- Meluing, se Jacop.**
- Mennghes, se Wilhelm.**
- Mette (Methe)** 549. – Bagers 94. – Blanc-kis 98, 104. – Christoffers 500. – Peders-datter 250.
- Meyer, se Hans.**
- Meyners (Mayners), se Herman.**
- Middenthue, se Hans.**
- Mikkel (Mickill, Michil)** 224, 227. – Andersen 18. – Bosen (Bossen, Boszenn) 110, 114, 116, 134, 139, 140, 150, 156, 161, 162. – Glarmester 464. – Ipsen 290, 295, 344, 419, 425. – Køessler, rådmænd i Danzig 428. – Nielsen 91, 92. – Nipper 112. – Persen, af Egebæk 385, 393, 397, 418. – Skrædder 169, 259, 326, 328, 332, 342, 393, 394, 421, 422, 534, 535. – Skriver, borgmester i København 91, 93. – van Suich 393, 504, 505, 506.
- Mogens (Moins, Moens)** skipper 310. – Gyldenstjerne, Her 83, 345, 531. – Henriksen 377, 461. – Nielsen 101, 102. – Olsen, af København 176. – Olsen 449. – Persen, højbådsmand 426. – Rasmus-sen 125, 129, 134, 158, 159, 398. – Sko-mager 7, 65, 73, 77, 83, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 94, 97, 98, 100, 103, 104, 108, 113, 117, 118, 121, 123, 134, 136, 137, 138, 152, 158, 161, 162, 167, 174, 181, 182, 250, 258, 261, 264, 289, 385. – Skonning 84, 256. – Tømmermand, g. m. Anne Kirckildt 348.

- Morten (Morthen Mortin) Baadt, borger i Marstrand 298, 299, 310, 311, 312, 313. – Godsken, dommer på Sønder herreds ting 296. – Jull 36, 41, 57. – Kleynsmed 436, 437, 438, 439, 445, 446, 447. – Knudsen 83. – Knudsen, fisker 141, 206, 211, 231. – Maltgører 364, 407. – Nielsen, tidl. skriver 433. – Olsen 449. – Persen, født på Hven 306, 307. – Persen, rådmand 1562 118, 119, 121, 123, 133, 139, 146, 147, 149, 160, 173, 176, 177, 178, 179, 182, 184, 185, 186, 189, 190, 194, 208, 209, 210, 227, 228, 231, 236, 238, 239, 244, 245, 250, 251, 254, 259, 260, 261, 263, 268, 271, 272, 274, 275, 279, 280, 281, 282, 284, 289, 291, 297, 300, 308, 309, [død jan. 1564], 355. – Persen, slotsfoged 19. – Skriver 312, 320. – Skotte 108, 120, 124, 129, 134, 140, 325, 328, 333, 336.
- Muere (Muerre), se Jens, Jesper, Peder, Søren, Thorkill.
- Mule, se Lauritz.
- Munch (Munk), se Erik, Jens, Jørgen, Mattis, Peder, Søren.
- Murermester, se Niels.
- Mynden, van, se Henrik.
- Mynter, se Poul.
- Møllebeck (Møllenbeck), se Henrik.
- Møller, se Oluf.
- Mønbo, se Thomas.
- Mønnicken, van, se Hans.
- Mønstermand, se Hans.
- Maar, se Lauritz.
- Maass, se Frands.
- Nacht, se Willom.
- Negill, se Klaus.
- Nelaus 214, 215. – Glarmester 160. – Nielsen 516, 517, 518. – Skrædder 199, 210, 218, 268.
- Niels i Miellerup 57. – Beck 180, 368. – Bendzen 530. – Bosen af Laugholm 229, 238, 248, 256. – Brygger 163. – Bødker 78, 372, [død 1564]. – Bådsmand 57, 59, 112, 197, 372, 408, 411, 424. – Christensen i Plejelt 394. – Eriksen 116, 120, 124. – Fogedsvend 509, 510. – Frost 37, 60, 227. – Fynbo, bådsmand 224, 321, 353, 409, 418, 452. – Glarmester 209, 363. – Grydestøber 419. – Gødesen 127, 213, 214, 290, 304, 305, 329, 360, 428, 472. – Hammer 8. – Huldbø 50. 1 Ingvorsen 430. – Ibsen 57. – Jacobsen, krogemager 282, 283, 284. – Jensen 399, 428. – Jensen, rådmand, kæmner 6, 9, 11, 14, 17, 21, 31, 32, 33, 42, 46, 49, 50, 55, 58, 60, 61, 65, 70, 121, 127, 135, 136, 137, 140, 141, 150, 152, 156, 160, 161, 162, 163, 167, 170, 172, 174, 177, 180, 205, 210, 211, 213, 214, 219, 221, 224, 225, 230, 231, 236, 245, 255, 260, 264, 268, 271, 280, 288, 293, 304, 307, 315, 320, 332, 337, 339, 340, 344, 346, 347, 353, 363, 371, 374, 389, 395, 408, 409, 410, 415, 422, 423. – Jensen 503. – Jensen, købmand 399, 400. – Jensen Skrædder, se Niels Skrædder. – Jude 60, 63, 97, 200, 225, 241, 248, 257, 263, 285, 304, 305, 307. – Jørgensen 62, 197, 342. – Jørgensen, tjener hos Frandtz Brockenhuz 313. – Jørgensen Skomager 435. – Kalckslager 380. – Kirkilt 7, 8, 57, 68, 78, 100, 105, 162, 163, 164, 197, 224, 235, 248, 295, 321, 341, 342, 344, 348, 353, 362, 371, 405, 406. – Kock 57, 112, 153, 181, 314, 401, 454. – Kordzen 404, 465. – Krogemager 348. – Kullebo 426. – Lauritzen af Gunderød 163, 164, 266. – Laursen, tjener hos Frandtz Brockenhuz 313. – Laursen Skrædder 435. – Mikkelsen, på Hven 119. – Murermester 416. – Olsen 400. – Olsen, skriver i Halmstad 399. – Olsen 79, 105, 174. – Parsberg, hovedsmand på Krogen 15, 36, 37, 38, 48. – Persen 62, 162, 263, 342. – Persen Degn 214. – Poulsen 335. – Rathre 460. – Remmesnider 162. – Rokkemager 354, 362, 370. – Skrædder (Schreddere) kirkeværgé 1, 3, 4, 6, 12, 30, 40, 234 [død 1564], 431, 432, 457, 483. – Skibsygger 147. – Skoning 234, 503, 528. – Skovfoged i Hvidelækkerne 12, 61, 150, 156, 348, 362, 371, 372, 376, 386, 400. – Symensen, af Båstad 136. – Sørensen g. m. Margrethe Sværd-

fejers 430, 440. – Sørensen 7, 12, 15, 28, 56, 170, 230. – Sørensen, vognmand 192, 288, 378, 381, 430. – Sørensen, g. m. Karine Nielsdatter 452. – Trolle 98. – Tygesen 463. – Wingalind 86, 88.

Nidenthal, se Hans.

Nipper, se Mikkel.

Nordmand, se Peder.

Nørneberg (Norneberg), se Melchior.

Oge, se Aage.

Oldenborg van, se Klein.

Ole Pyttersen, bådsmand 507.

Oliua g. m. Oluf Eriksen Skrædder 459. – Ole Nielsen, søn af Niels Wingallind 86, 87, 89.

Oluf 84. – 108. – 277. – Andersen 529. – Andersen, bådsmand 315, 316, 317, 318, 319, 331. – Bager, byfoged 2, 3, 4. – Bysvend 205, 212, 219, 227, 235, 246, 247, 321, 367. – Bødker (Bækere) 51, 52, 70, 73, 78, 79, 161, 162, 170, 224, 250, 256, 258, 289, 344, 360, 386, 395, 484. – Drager, g. m. Karine Lass Munck 112, 159, 160, 188, 189, 297, 335, 362, 367, 372, 376, 400, 470, 473, 479, 482, 483, 486, 502. – Eriksen Skrædder 388, 401, 458, 459. – Esbensen, tjener på Krapperup 419, 420, 504, 536. – Fogedsvend 5, 30, 112, 120, 130, 326. – Hansen 491. – Hansen drager, se Drager. – Helleesen, oldermand i skrædderlauget, g. m. Birgitte 7, 18, 23, 24, 38, 40, 42, 43, 46, 52, 54, 56, 57, 63, 65, 67, 70, 71, 72, 76, 77, 80, 96, 97, 100, 101, 103, 104, 133, 136, 140, 141, 155, 158, 161, 162, 163, 165, 167, 203, 225, 227, 229, 234, 236, 264, 280, 288, 295, 306, 329, 342, 344, 346, 353, 356, 371, 373, 378, 382, 383, 384, 386, 391, 392, 394, 395, 396, 397, 401, 402, 428, 440, 450, 452, 454, 459, 461, 472, 474, 479, 481, 483, 484, 486, 500, 503, 512, 522, 523, 532, 534, 535, 536, 542, 549. – Hemmingsen 2. – Hermansen 234. – Holbech, skrædder 406. – Hvenbo, bådsmand 426. – Ibsen, skrædder 382, 386, 391, 394, 419, 444, 454, 455, 459, 480, 528, 536, 538, 546. – Ip-

sen, byskriver 34. – Jensen 430. – Jensen borger i Halmstad 425. – Jensen 125, 127. – Jensen Møller, se Oluf Møller. – Joensen 245. – Jude, gårdbmand hos Thor Silkeborg 416. – Jørgensen, se Oluf Bysvend. – Knudsen 47. – Kock 220. – Lauritzen, søn af Lauritz Persen 198. – Mortensen 52, 54, 56, 60. – Møller 367, 381, 454, 455, 470, 473, 479, 486. – Nielsen, bonde 285, 289. – Persen 159, 160, 234, 367. – Persen af Skåne 474, 475. – Ravn, Her 37. – Skotte 240, 280, 281. – Skriver 117, 449. – Skriver 5, 74, 85. – Skrædder 132, 135, 162, 167, 193, 219, 234, 247, 259, 340, 363, 372, 387, 406. – Skyland 163, 164. – Smed 7. – Snedker 247. – Sobeck, se Oluf Møller. – Sommer 384. – Suder 56, 57, 78. – Sunesen af København 245. – Tømmermand 454, 459, 491, 493, 536.

Orm, se Peder.

Otsing, se Jens.

Otte Krumpen, Her 325. – Skrædder, tjenere på Varberg 529. – Jacobsen 31, 53, 72. – Kenheer 5.

Oxe, se Eskild, Peder.

Panither, se Willoem.

Parsberg, se Niels.

Peder, (Per, Pether, Peyther). 1. – 57. – tjener hos Nelaus Nielsen 517. – Andersen, sognepræst i Helsingør 12, 17, 18, 23, 24, 25, 42, 43, 45, 74, 135. – Andersen, drager 511, 513. – Arildsen 436, 437, 438, 446, 447. – Bager 26. – Bendtzen 130, 138. – Bendtsen 245, 256, 261, 271, 280. – Bertilsen 527. – Bille 523. – Bjørnsen 256. – Bosen 9, 19. – Bødker 348. – Bækker 404, 485, 502. – Bøsseskytte 508. – Clausen, skipper af Veszanen 499. – Degen 353, 417. – Effuerlsen 224, 225. – Falster 53. – Fiskere 68, 434. – Fynbo 6. – Fønubo 138, 143, 157, 159, 196, 213, 236, 255, 288, 315, 329, 340, 360, 373, 439, 440, 513, 536, 542. – gamle bådsmand 366. – Gundersen 538. – Hassfue 439. – Hallandsfar 270, 272, 285. – Hansen, tolder 34, 35. – Hansen, 117,

- 198, 199. – Hansen, g. m. Kirstinne 49, 95, [død 1564], 432, 433. – Hansen 5. – Harridtzhey, se Peder Smed af Harridtzhey. – Hane 76. – Hellebæk 16. – Henckelsen 27. – Heynsen, skipper af Danzig 195, 196, 204, 215, 240. – Hjulmand 77. – Hoffmand 7, 8, 49, 59, 65, 94, 95, 97, 98, 104, 260, 264, 265, 288, 315, 375, 492. – Hollender 42, 43, 60, 65, 66. – Hollst 57. – Holst, skrädder 165, 381, 387, 393. – Holm, borger i Landskrona 131, 132, 136, 137. – Hudbo 234, 381, 436, [død 1564]. – Huitfeldt, kansler i Noege 91, 92, 93, 291. – Ipsen (Hoffmand) 90. – Ipsen i Ellekilde 335, 381. – Iversen, fogedsvend 82. – Jacopsen, kaldet Junge 499. – Jensen, af Halland 529. – Jensen, tjener hos Peder Nielsen 293, 294, 295. – Jensen 3, 38, 40, 49, 52, 57, 59, 60, 70, 71, 105, 123, 124, 134, 138, 163, 164, 194, 197, 198, 288, 329, 337, 338, 384, 406, 430, 431, 490, 493, 500. – Jensen i Landskrona 37, 40, 46. – Jensen Jude 360. – Jepsen Skrädder 267. – Jocumsen 161. – Joensen 290, 426. – Jonsen, af Landskrona 104, 547. – Jude 166, 206, 529. – Jude borgmester i Helsingborg 178. – Jude Fisker 236, 237, 238. – Jude hos Strømen 57. – Jørgensen af Haagindrup 458, 459. – Jørgensen, bager i Køge 230, 378, 452. – Kempe 4, 8, 13, 29, 68, 69, 77, 111, 112, 122, 152, 158, 207, 208, 211, 241, 329, 343, 349, 373, 382, 401, 405, 408, 454, 459, 472, 480, 485, 537. – Kock 334. – Kurvemager 142. – Kaadth, skipper af Amsterdam 499. – Lauritzén 111, 198. – Laursen krogemager i Malmø 283. – Laursen, smedsvend 436, 437, 438, 446, 447. – Peyther Leon, se Peyther Relion. – Maxwell, af Dundee 176. – Michelsen, skipper af Emden 315, 316, 317, 318, 319. – Monsen, i Roskilde 338. – Mortensen i Aas 529. – Mortensen 62. – Murer (Muerre) 64, 116, 119, 121, 125, 483. – Munck (Munch) 110, 114, 116. – Nielsen Jude 458. – Nielsen, i Brøndbyvester 293, 294. – Nielsen 467, 470. – Nielsen Drager 474. – Nielsen, af Malmø 97. – Nordmand 290. – Olssen Tømmermand 86. – Orm 57. – Oxe, statholder 21. – Pottemager 215. – Poulsen 133. – Rase, borger i Køge 147. – van Reesghen 550. – Peyther Relion borger i Hiers 91, 92, 93. – Remmesnider 111, 117, 121, 141, 492. – Ru(e) (Rw) 125, 129, 134, 158, 159. – Skinder 474, 500. – Skinger 18, 52. – Skotte, bådsmand 149. – Skriver (Schrifluere) 464. – Skrädder (Schredder) 168, 169. – Skrädder (= Peder Søffrensen Schreder) 165, 387, 398, 406, 488, 489, 493. – Skrädder, g. m. Lutze. – Skåning (Schonningh) 258. – Smed 326, 332, 336, 371, 394, 395, 400, 493, 501, 502. – Smed 7. – Snider (Snither) 8, 18, 19, 26, 68, 69. – Staffensen 3, 27. – Svenske 359, 406. – Sørensen (Søffrennsson) 130, 131, 387. – Sørensen Strasborg 401. – Sørensen, skrädder. – Thellkoe 520. – Tømmermand (Themmermand) 183, 184. – Willumsen (Willomssen), byfoged 1, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 20, 21, 22, 31, 32, 33, 35, 37, 40, 42, 46, 49, 50, 51, 54, 55, 58, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 70, 72, 75, 76, 78, 80, 82, 83, 85, 89, 90, 91, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 117 [død 1561] 125, 129, 133, 138, 163, 493. Pernille, g. m. Lauritz Tømmermand 339. – Fredrichs 449. Perder, se Karine. Peyther, se Peder. Piiber, se Anders Thomissen. Plov, (Plouff) se Anders, Knud. Podebusk, se Claus. Poppe Hedde (Hedessen) 20, 21, 22. Pottemager, se Bertilmeus, Blasius, Geert, Peder. Poul (Pouell, Powell) Bysvend 444, 484, 486, 488, 489, 493, 545, 547. – Christensen Kleinsmed 533. – Drager 260. – Flancke 502. – Jensen 222, 223, 258. – Jude Tømmermand 314. – Karlsen 41, 54, 137, 183, 184, 367, 406, 411. – Laxmand 547. – Matzen 159, 168. – Myn-

ter 18. – Reenthe 119. – Siffuerdtzen. Siverts af Hamborg 428, 429. – Skrædder 60, 64. – Sørensen 111. – Teglmaster 8, 9, 19, 20, 23, 29, 122. – Thommissen 181, 213, 236, 286, 288, 306, 307, 356, 360, 407, 408, 423, 432, 457, 461, 476, 483, 512, 519, 520, 536, 546. – Wytt 34, 35.

Prydtz, se Hans, Symen.

Pyther, se Peder.

Paaske, se Lauritz.

Rakker, se Rasmus.

Ramsse, se Gabriel.

Rase, se Peder.

Rask, se Mauritz.

Rasmus, (Raszmus, Rassmus) i Frantz Bagers gård 4. – i Hans Fynbos gård 4. – kaldet gale 460. – kapellan 118. – kaldet lange 471, 473. – kaldet mestermanden 339. – kaldet sorte 297. – kaldet stamme 277. – Andersen 111. – Bager 7, 21, 38, 39, 40, 47, 56, 59, 71, 77, 101, 118, 122, 137, 141, 440, 511, 512, 514, 515, 522, 534, 542, 546. – Bosen, 395, 418. – Fogedsvend 45. – Fynbo 6. – Hansen, rådmann fra 1561 79, 85, 88, 101, 107, 109, 110, 113, 114, 115, 117, 120, 123, 124, 128, 131, 133, 135, 137, 139, 140, 146, 147, 154, 157, 160, 161, 168, 170, 171, 173, 176, 177, 178, 179, 182, 185, 189, 194, 195, 198, 199, 208, 209, 218, 227, 228, 234, 236, 238, 244, 245, 251, 254, 259, 261, 262, 268, 271, 272, 275, 279, 280, 281, 282, 284, 291, 304, 309, 310, 313, 315, 323, 324, 328, 332, 335, 338, 341, 344, 345, 349, 352, 353, 361, 368, 371, 372, 374, 375, 376, 382, 385, 386, 395, 397, 399, 400, 405, 408, 409, 415, 417, 423, 424, 425, 427, 429, 431, 432, 433, 435, 440, 441, 442, 443, 448, 449, 450, 451, 452, 454, 456, 462, 467, 470, 473, 476, 477, 479, 480, 481, 486, 489, 490, 491, 494, 495, 498, 500, 501, 504, 508, 512, 514, 516, 518, 519, 520, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 530, 532, 533, 544, 546, 548. – Hansen Bager 49, 57, 63, 69, 72, 73, 76, 94, 103, 104, 121,

132, 135, 140, 141, 143, 158, 170, 177, 219, 224, 230, 231, 234, 236, 264, 282, 288, 291, 303, 304, 307, 329, 408. – Hemingsen 2. – Ipsen 83, 206, 529. – Jensen 57, 101, 102. – Jensen, af Søborg 203, 222, 223, 258. – Jude 57. – Knudsen 192, 193. – Kong 78, 79, 95, 135, 150, 155, 160, 173, 228, 347, 348, 349, 353, 363, 371, 372, 374, 375, 386, 397. – Laursen 295, 319, 326, 336, 340, 423, 540, 541, 543. – Lauritzen 98, 99. – Leens, skomager 365, 366. – Matzen 320, 333, 336, 343. – Mikkelsen 8. – Nelauen 199, 210, 218, 230, 268. – Nielsen 274, 275, 279, 280. – Nielsen 275, 276, 277, 279. – Nielsen, skomager 100, 103, 362, 391, 394, 400. – Olsen 194. – Olsen Bager, bagernes olderman fra juli 1564. 49, 52, 57, 69, 70, 76, 77, 78, 79, 83, 85, 86, 88, 90, 94, 101, 105, 113, 118, 129, 132, 137, 140, 145, 146, 148, 152, 157, 169, 170, 172, 174, 200, 211, 219, 225, 229, 231, 236, 241, 252, 253, 258, 275, 285, 288, 290, 293, 304, 306, 319, 320, 326, 336, 337, 338, 340, 371, 373, 374, 377, 380, 383, 384, 386, 391, 393, 395, 396, 410, 416, 417, 418, 422, 431, 438, 450, 453, 454, 480, 491, 493, 501, 536, 549. – Pedersen 464. – Persen Skomager 76. – Rakker 276, 278. – Skomager 5, 117, 134, 156, 167, 186, 211, 214, 221, 234, 236, 288, 320, 326, 329, 333, 334, 336, 337, 372, 376, 381, 386, 401, 402. – Skrædder 91. – Værkmaster 57, 168, 272. – Willomsen 463, 464, 465.

Rathre, se Niels, Thomas, Willom.

Ravn (Rauffsn), se Jens, Oluff Ravn.

Reenthe, se Poul.

Reesghenn, van, se Peder.

Rebslager (Reffslare) se Arnth, Arild, Garbrandt, Jørgen, Theus.

Regnolt, Ditmarsker 241.

Relion, se Peder.

Remmesnider, se Niels, Peder.

Reynholt (Reynoltt) 7, 8, 57.

Reygnicke 451.

Rhe, se Willom.

- Richardus 65.
 Richardus Hoffmand 449, 467, 470, 479,
 482, 490.
 Riicke Hollenders 508.
 Riiff (Riigh), se Hans.
 Riiffuer, se Jep.
 Riisze, se Willom.
 Robert King, af London 495.
 Rokkemager, se Joen, Niels.
 Rodolph Deepholtt 25.
 Rosensparre, se Steen.
 Rust, se Jørgen.
 Ru (Rw), se Esbern, Jens, Peder.
 Ryngan Blacky 31.
 Rytter, se Geertt.

 Samsing, se Jørgen.
 Sander (Sander) Sander, se Lauritz. –
 Albritsen 79, 84, 103. – Bafoerditz 72,
 347, 402, 405 [død 1564], 409, 415, 418.
 – Barsebech 119, 195, 381, 410, 417, 476.
 – Byfordtz 113. – Drager 12, 152, 204,
 280, 281, 388. – Hansen, skipper 425,
 426. – Leyell, borgmester 4, 6, 10, 11,
 12, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 26, 29, 31,
 37, 46, 51, 53, 55, 57, 58, 68, 69, 70, 78,
 79, 83, 85, 89, 91, 95, 96, 98, 99, 103,
 104, 226 (død 1563), 233, 234, 241, 242,
 243, 278, 373. – Skotte, 355. – Skotte
 Drager, se Drager. – Væver af Birkerød
 509.
 Sarsker Willomsen, skipper af Amsterdam
 257, 286.
 Sascher Mechis 507.
 Saxe, se Jens.
 Saxe Clemmidsen (Klemmittssen) 7, 19,
 42, 43, 49, 56, 65, 82, 83, 97, 100, 113,
 115, 131, 132, 136, 137, 139, 141, 149,
 152, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 167,
 199, 210, 211, 214, 218, 230, 231, 236,
 241, 246, 247, 248, 268, 272, 275, 285,
 288, 291, 301, 307, 315, 320, 321, 326,
 332, 335, 336, 337, 338, 340, 342, 343,
 344, 349, 356, 363, 371, 373, 374, 384,
 386, 391, 400, 401, 402, 405, 410, 411,
 418, 422, 425, 452 [død 1565].
 Saxon, se Anders.
 Scharwogen, van, se Claus Jansen.

 Schriwein, se Jacop.
 Sehested (Seedsth Sestedtz), se Jørgen.
 Seueryn, se Søren.
 Seygler, se Bertil.
 Siicke Wiibisz 525.
 Siisse Sittze, se Cittze.
 Siisze v. Kloester 428, 429.
 Silkeborg (Silkeborig), se Thomas.
 Siwertz, se Poul.
 Skeyll, se Albrit, Mattis.
 Skibsbygger, se Lauritz, Niels.
 Skinder, (Skinghere, Skyndere), se Ellyne,
 Hans, Hans Skotte, Jacob, unge Jacop,
 Jørgen, Peder, Willom, Willom Foird,
 Ælne.
 Skomager (Schomager), se Bo, Christoffer,
 Dyrich, Hans, Jens, Jørgen, Kort, Lau-
 ritz, Mogens, Niels Jørgensen, Rasmus,
 Søren, Thomas, Aage.
 Skonning (Schoninlh) se Hans, Jens, Mo-
 gens, Niels, Peder.
 Skotte, se Anders, Hans Persen, Jørgen
 Spens, Oluf, Peder, Sander, Willom.
 Skotteskrædder, se Hans.
 Skouenborrig, van, se Hans.
 Skovbo (Skouffbo), se Claus, Jens.
 Skovfoged (Skouffogit), se Jens, Niels.
 Skram, se Lauritz.
 Skriber (Schrifuer), se Frandtz, Jens, Jør-
 gen, Lauritz, Mikkel, Morten, Oluf,
 Peder.
 Skrædder (Schreddere, Skreddere), se Alb-
 rit, Anders, Bodell, Christoffer, Frandtz,
 Hans, Helge, Jens, Jep, Jesper, Johann,
 Jørgen Allertszen, Lauritz, Mikkel, Ne-
 laus, Niels, Oluf, Otte, Peder, Poul,
 Rasmus, Thomas, Tønnis.
 Skyland, se Oluf.
 Skøtte (Skiottis), se Morten.
 Slagter, se Christoffer, Hans Davidsen.
 Smed, (Smidt, Smett), se Bodill, Hans, Ja-
 cop, Jens, Lauritz, Linardt, Mattis,
 Oluf, Peder, Søren, Theus, Tyge, Wil-
 lom.
 Smørfodt, se Jens.
 Snedker (Snidkere, Sniuker), se Anders,
 Enngill, Gyde, Ingiill, Jens, Jesper, Lu-
 cas, Oluf, Søren, Willom.

Snider (Snither), se Henrik, Peder.
 Snitker, se Snedker.
 Sommer, se Hans, Oluf, Willom.
 Sommerløff, se Barabra.
 Steen Harinskvisker 197, 213.
 Steenbrecker, se Geerdt.
 Steffen Drabanter 399.
 Steidemer, se Henrik.
 Stenhugger, se Eyler.
 Sten Rosensparre 523.
 Stocill van, se Klein.
 Stolmester (Stollmester, Staalmesther), se
 Henrik.
 Strasborg, se Peder Sørensen.
 Struchmand, se Dydrich.
 Styremand, se Christoffer, Jost Johansen.
 Suder (Sudher), se Jens, Oluf.
 Surbech, se Symen.
 Svend, af Rævelejet 388. – Bodilsen af
 Halmstad 138. – Nielsen, bonde 334,
 335. – Olsen 359.
 Sværdfeger, se Anders, Margrete.
 Suich, van, se Mikkel.
 Svenske (Swenske, Suenske), se Andbjørn,
 Jens, Peder.
 Symen N i Villingerød 207. – Albritsen
 308. – Prydz, g. m. Alheedt van Bhremen
 1, 9, 11, 19, 21, 23, 25, 27, 28, 30,
 39, 42, 43, 50, 51, 71, 72, 73. – Surbech
 486.
 Szortt, se Knud.
 Søren (Søffren, Seueryn) 216. – 472. – i
 Slangerup 156. – i Thorup 275. – Bager
 73. – bonde 257. – Christensen 327, 328.
 – Eriksen 178, 295, 296. – Esbernsen
 247, 454. – Frandzen 471, 481. – Isachsen
 147. – Jensen, 172, 173, 174, 180,
 181. – Jude 280. – Kedelsmed 73. –
 Knolldt, kaldet lille fisker 297. – Lauritz
 147. – Murer (Muerre) 13, 16, 19,
 24, 38, 39, 40, 47, 49, 59, 64, 65, 66, 67,
 71, 72, 76, 79, 97, 187, 206, 213, 215,
 216, 217, 226, 227, 268, 269, 288, 373,
 394, 396, 408, 418, 419. – Munch
 (Munk), rådmann 1, 3, 4, 9, 10, 11, 12,
 14, 17, 20, 21, 31, 32, 49, 55, 57, 58, 61,
 65, 70, 72, 73, 76, 78, 80, 83, 89, 90, 91,
 93, 94, 95, 98, 100, 103, 107, 109, 113,

115, 120, 121, 192, 462. – Nielsen Jude
 518. – Persen 458, 459. – Skipper 2, 6,
 8, 9, 10, 96, 110, 401. – Skomager 113,
 288, 381, 391, 439, 483, 485. – Smed
 503. – Snedker 143, 479, 481, 490, 501.
 – Snitker 52. – Vognmand 39, 41.
 Sømerske, se Inger.

Teckere, se Frandtz.
 Teglmester (Theygillmester), se Poul.
 Thallenberch, se Casper.
 Thellkoe, se Peder.
 Therning (Thening, Threning), se Hans.
 Theus Reberlager (Reffslare) 180, 224,
 247, 285, 288, 360, 361, 372, 375, 393,
 398, 401, 405. – Smed 305.
 Thor Lassen 529. – Silkeborg 157, 192,
 248, 249, 250, 265, 416, 434, 435, 458,
 468, 492. – Thoerss, se Boill.
 Thomas (Thommis, Tommis) tjener hos
 Eskil Gøje 87, 89. – Bager 13, 85, 146,
 176, 326, 328, 332, 342, 373, 374, 407,
 485, 486. – Branth af Danzig 14. – Buc-
 kefelltt, købmand i Danzig 550. – Bød-
 ker 80. – Mønbo 262. – Rathre 123,
 126, 129, 134, 460, 461, 462. – Skrädder
 259, 410, 440, 519, 532, 537, 540,
 542, 544. – Skomager på Kageholmen
 108, 113, 118. – Væver, Schotte 169. –
 Wittenberg 76.

Thorbjørn Lauritz 145.
 Thore Thosten 484.
 Thorkill Bager 388, 416.
 Thorluf Bagge, se Thorluf Olsen. – Olsen,
 rådmann 72, 140, 141, 150, 152, 153,
 154, 156, 159, 162, 163, 164, 169, 172,
 174, 258, 265, 268, 269, 275, 280, 295,
 297, 327, 328, 391, 394, 423, 441, 444,
 445, 448, 450, 451, 454, 462, 467, 468,
 470, 473, 474, 476, 477, 479, 481, 486,
 488, 489, 490, 493, 495, 498, 500, 501,
 504, 508, 512, 514, 516, 519, 520, 523,
 525, 530, 532, 533, 536, 538, 542, 544,
 546, 547.

Thosten, se Thore.
 Thouderstad, se Hans.
 Thruills Jepsen 428.

- Thruind Joensen, skipper af Norge 244, 245.
 Thrutillf, se Dyrich.
 Thuc 384.
 Thue Kattz 401.
 Thurgo, v. se Hans.
 Tidorp, se Jacom.
 Tord 57.
 Toris Jens 101, 126, 132, 141, 151, 156, 194, 200, 209, 249, 301.
 Torkil Murer 243, 249, 263, 337, 356.
 Trolle, se Herluff, Niels.
 Troels Matsen, kannik i Lund 43.
 Trommeslager (Thromslare), se Christen, Hans.
 Tyge (Thyge) Holm, borgar i Landskrona 131, 132, 136, 137. – N, af Rævelejet 380. – Smed 152, 209, 218, 228, 239, 344, 474 [død 1565], 476, 477, 479, 481, 490, 501, 502. – Thomsen 94.
 Thyre Bryggers, på Kageholmen 120, 129, 163.
 Tømmermand (Themmermandt), se Anders, Jørgen, Mogens, Oluf, Peder, Poul Jude, Torluf.
 Tønnes (Thønnis, Thønnius) i Helsingborg 464. – Dydrichsen 494, 498. – Jude, byfoged i Helsingborg 358. – Peytherssen 143. – Skrædder 127, 202, 222, 241, 247, 259, 329, 349, 381, 512, 515, 528, 537, 538. – Thønnisen, skipper 321, 322.
 Tørluff Olsen 77, 79, 82.
 Tømmermand 78.
 Ulfstand (Wlffstranndtz), se Lauge.
 Urne (Wrne), se Klaus.
 Wale, se Jørgen.
 Was, se Anders.
 Wassmoth, se Karsten.
 Wechner, se Hans.
 Væver (Weffuere), se Geert, Hans Hans Angues, Hans Flemming, Jacop, Jens Jørgen, Sander, Thomas, Willom.
 Vendelbo, se Christen Mikkelsen.
 Werckmester, se Rasmus.
 Westerholt, se Henrik.
 Veszanen, van, se Aris Simenszen (Johannszen), Johan Joszis.
 Weyens (Veyers), se Joen.
 Wibranth Geritzen, af Bolsward 497.
 Wictuum, se Hans.
 Viborg, se Jens.
 Wiichman, se Claus.
 Wiig, se Jørgen.
 Viincke van der Ils 507.
 Wiith (Wuiith), se Hans.
 Wilcken, se Klaus.
 Willhelm Menghhes i Aberdeen 475, 476.
 Willom (= Villom, Willum, Villum) apoteker i København 143, Bredhj, g. m. Johanne Froster 538, 539, 540, 542, 543, 544. – Foird Skindere 169, 234, 366, 381. – For (Foer) 476, 519, 537, 540, 541, 542, 543, 544.
 Goszen 404. – van Hamborg 191. – Hollt-huss af Hamborg 473. – Hyuerdt, købmand 305. – Nacht 17, 27, 56, 95, 96, 99, 108, 163, 181, 190, 191, 192, 193, 194, 228, 229, 238, 241, 246, 248, 256, 257, 292, 344, 363, 365, 366, 372, 374, 381, 519, 540, 542. – Panither, af Mont-rose 176. – Pathersen, se Hans. – Persen af Rørtang 359, 360, 365, 366, 406. – Rathre i Helsingborg 462, 466, 467. – Rhe 30. – Riisz, af Dundee 509. – Skinder 96, 221, 229, 304. – Skotte af Søborg 295, 307, 367, 386, 388, 405, 409, 415, 418, 422, 509 [død 1565]. – Smed 53. – Snedker (Snidkere, Snitkere) 23, 26, 30, 139, 150, 155, 161, 167. – Sommer, byskriver, g. m. Cittze 2, 19, 21, 33, 34, 35, 37, 38, 122, 184, 271, 284, 300. – Søborg, se Willom Skotte. – Thomsen 3, 21, 22, 31, 37, 42, 52, 60, 65. – Thom-sen, se Willom Rathre. – Tommessens 85. – Væver 53, 373. – Væver af Hel-singborg 439.
 Wincent Lubbertsenn, af Amsterdam 404.
 Wingallind, se Niels.
 Winholt Cermadt 305.
 Wintt, se Greir.
 Wittenberg, se Thomas.
 Vitthfeld, se Peder.
 Vognmand, se Jørgen, Søren.

Vognsvend, se Jørgen.

Wormis, se Hans.

Wrgemester, se Hogen.

Wudbiss, se David.

Wustro van, se Christoffer.

Wyth, se Poul.

Zacharias v. Gossler 349, 350, 351, 352.

Zatrach, se Frands.

Zollerdt, se Cleis.

Ælne Skinder, se Ellyne.

Aage Poulsen 79, 133, 140, 141, 157, 159, 181, 211, 222, 229, 236, 241, 256, 264, 297, 304, 307, 326, 327, 329, 347, 349, 356, 358, 359, 365, 391, 401, 402, 418, 491, 536, 542. – Skomager 193, 408.

STEDNAVNEREGISTER

Helsingør, (Helszinghøer) 30, 37 o. fl. st.
Gader: Adelgaden 218, 232. Algaden 167. Barabra Sommerløffis stede 384. Byes stede 271. Campen 18. Campergadenn, se Kampergaden. Færgestræde (Ferriestrædett) 29, 201. Hanns Schonnings stræde 205. Jenss Clausens stræde 161, 167. Jep Skredderis stræde 69. Kampergade (Campergadenn) 5, 40, 76, 162, 167, 218, 228, 326, 332, 342. Mellemgaden (Mellom-gadenn) 155. Oluff Draffuers stræde 400. Oluff Fogid-suendtz stræde 107, 110, 117, 122. Præstegade (Prestegadenn) 397. Steengade (Steengadhen, Stienngaaahen) 2, 69, 74, 91, 125, 135, 140, 158, 162, 185, 201, 209, 210, 228, 246, 342, 344, 385, 431, 462, 501. Stredit 399. Sudergade (Sudheriegaden) 56, 78, 133, 139, 150, 161, 170, 173, 177, 194, 200, 219, 229, 319, 326, 328, 340, 344, 395, 400. Thingaden 154. *Kirker, klostre og stiftelser:* Helligejsthus (Hillig Gestus) 5, 13, 16, 19, 30, 37, 39, 41, 51, 59, 67, 68, 69, 70, 72, 107, 110, 114, 124, 128, 133, 134, 135, 153, 159, 160, 178, 185, 188, 194, 199, 200, 203, 207, 209, 219, 223, 233, 258, 272, 337, 338, 357, 384, 401, 409, 424, 429, 489, 493, 518, 519, 546. Helligejsthus jord 4, 49, 129, 133. Helligejsthus kirke 547. Helligejsthus stræde 467, 470, 473, 482, 491. Sankt Nicolai kloster (sorbrødreklostret) 3. Sankt Olai (Oluffs) kirke/kirkegård 6, 53, 70, 127, 139, 154, 161, 162, 227, 239, 373, 432, 440, 449, 460, 501. Vor frue kloster (Wor Froe kloster) (Karmeliterklostret) 102. *Gårde, huse og andre lokaliteter i og i omegnen af Helsingør:* Bjerget (Biergit) 158, 262, 263, 271,

301, 325, 326, 332, 334, 336, 342, 353, 362, 371, 376, 377, 462, 486, 500. Galgebjerget (Gallie biergid) 95, 98, 100. Hestehaven (Heste haffuen) 61. Hestekilden 110, 114. Hvidbjerg (Huiidbiergh) 296. Hvideløkke (Huiideløckerne) 12, 139, 372. Hvideløkke mose (Huidheløcke moosze) 61. Kageholmen (Kageholmin) 12, 18, 77, 108, 111, 116, 117, 120, 121, 125, 129, 132, 141, 152, 163, 276, 313, 336, 354, 362, 363, 382, 387, 395, 397, 401, 435, 443, 449, 456, 471, 503. Luden 222. Mosegård (Mosezorgd) 530. Reden 310. Sanden (Sandin) 50, 51, 55, 59, 153, 197, 232, 324, 382, 386, 392, 449, 451, 467, 470, 476, 481, 490. Skelbækken 61. Skole 536, 548, 549. Slottet 503. Stranden 362. Strømmen 57, 149. Stubbedam 49. Søffnhuset 102. Svingelen (Sujngelenn) 199, 210, 218, 230, 232, 268, 482. Teglgården (Teillgaarden, Thegillgaarden) 95, 100, 120, 125, 140, 365, 467, 490, 500.

Aberdeen (Abirdhiin) 475.

Amsterdam 21, 148, 242, 243, 257, 285, 286, 305, 306, 321, 322, 403, 404, 428, 477, 496, 498, 499, 510, 516, 524, 531.

Antwerpen 550.

Askilldrup ,Ølst s. Galten h. 293.

Asminderød 48.

Assens 276.

Atterup 392.

Bergen 510.

Birkered 509.

Bistoch 502.

Blekinge (Bleginn) 234.

Bistrup 102.

- Boeck 93.
Bolsward (Bolzartt) by i Holland 496, 497, 498.
Bornholm (Borringholm) 260, 322.
Borrevald (Borrewallen) 37, 40, 46.
Borup 49, 95, 432, 435, 443, 476, 481, 490, 534.
Borup skov 119.
Brekke 430.
Bremen (Bremmin) 50 76.
Brock 499, 531.
Brügge (Brygge) i Flandern 143.
Brøndby 293.
Brøndbyvester 293.
Bækkeskov (Beckeschouff) 185.
Baastad (Baadsted) i Halland 136.

Danmark 36, 171, 172, 244, 309, 321, 322, 324, 325, 354, 441, 444.
Danzig (Danchen, Danske, Dantzke) 14, 20, 21, 22, 95, 100, 195, 196, 204, 215, 240, 305, 315, 316, 323, 324, 325, 403, 407, 414, 428, 465, 499, 521, 522, 524, 526, 527, 550.
Deepholte 25.
Ditmarsken (Dytmersken) 530.
Drager 509, 510, 511, 512, 513.
Dundee (Dundy) 173, 176, 177, 217, 509, 538, 541, 542, 543, 544.
Durgerdam (Durgurdam) i Holland 478.

Edinburgh 509.
Egebæk (Egebech) Egebæksvang s. 385, 393, 397, 418.
Egersund 494.
Elfsborg (Elsborg) 268, 331.
Ellekillde 335.
Emden 315, 318.
Endrup (Enderup) Asminderød s. 188.
England (Enngelanndt) 440, 494, 495.
Enkhuizen (Enchuszen) Holland 494, 495.
Espergærde (Esberødgerde) 132.
Esrum (Esserom) 118, 156, 208, 449.

Falkenberg (Falchenbergh) 445, 527.
Falsterbo 87, 89, 284.
Fjellestrup (Fielstrup) i Skåne 413.
Franeker 485.

Frankrig 89, 92, 93.
Frederiksborg (Frederichsborg) 151, 207, 208, 237, 261, 275, 277, 367, 463, 464.
Frue-lund mose 61.
Fyn 276.

Gammeltorv i København 275.
Geldern, landet (Lantegellenn) 273.
Gilleleye 3, 137, 267, 270.
Gisted (Giestedt) 382.
Gjordshøj (Giordshøy) i Krop s. Skåne 444.
Greifswald (Griifswold) 530.
Grinde (i Jylland) Grenaa 399.
Græsted (Grestedt) 386, 392, 401, 458.
Grøndby 392.
Grønholt 26.
Grønnillte 133.
Grønningen Groningen (Holl. Frisland) 211.
Gulland 318.
Gunderød 163.
Gyding herred (Gydinghe herrit) Gønge 16, 23, 24, 27, 42, 43, 408, 452.

Habellnøff, i Frankrig 92.
Halland 179, 296, 321, 529.
Halmstad (Hallimsted) 138, 399, 400, 425, 457, 466, 523.
Halsnæs, (Hallsness) 342, 346, 353, 371, 395, 412.
Hamburg 92, 191, 244, 257, 323, 425, 428, 473.
Harreshøj (Harridshey) Tikøb s. 371, 394, 395, 501.
Hellebæk (Hellebech) 280.
Helsingborg (Hellssingborg, Hellssingbor-
rig) 5, 11, 14, 38, 61, 62, 102, 123, 126, 129, 134, 148, 173, 178, 205, 206, 241, 247, 283, 300, 341, 342, 348, 350, 352, 357, 358, 359, 362, 370, 375, 389, 399, 406, 435, 439, 460, 464, 466, 471, 480.
Helsingør (Hellszinghe) 17, 23, 24, 42, 43, 45, 74, 132.
Hentille 61.
Herlev (Herluff) 464.
Hesselø (Hesleønn) 290.
Hiers i Frankrig 92, 93.

- Hjemste, Hjerm s. i Hjerm h., 275.
- Holbo herred 120, 124, 356.
- Holbæk 96.
- Holland (Hollandh) 20, 93, 323, 324, 447, 478, 510, 511, 516, 531.
- Holmgård i Hjerm herred 275.
- Holsten 404, 521.
- Hoorn i Holland 93, 147, 315.
- Hornbæk (Hornbeck) 50.
- Horneby 334.
- Houslett (Quille s. i Norge) 327.
- Hven, (Huen) 119, 141, 227, 235, 248, 306, 307.
- Hvetbo, herred 384.
- Husum 308.
- Henæs (Høgenesz) 550.
- Haareøve, Slangerup s. 90.
- Højbrostræde (Høye bro strede) i København 86, 87, 89.
- Hågendorup (Haagindrup Græsted s.) 458.
- Imminderup, Emdrup ved København 214.
- Jonstrup s. i Kullen 428.
- Jylland (Jytlannd) 178, 275, 293, 295, 296, 300, 316, 347, 399, 428, 457, 475, 504.
- Kalundborg (Kallingborg) 96.
- Karleby i Skåne 207.
- Kiillerødt i Skåne 484.
- Klædeboderne 86.
- Knislinge (Knidzlinge), Gyding herred 16, 23, 42, 43, 408, 452.
- Kolding 144.
- Korsse gård i Jylland 261, 347.
- Kragerup Ørslev s. 90.
- Kropperup 375, 402, 413, 419, 420, 474, 504, 536.
- Krogedal 207.
- Krogen (Kroghen) ældre navn på Kronborg 50, 182, 207, 262, 264, 278, 279, 280, 310, 347, 383, 403, 442, 464, 483, 506, 508, 515.
- Kronborg len (Krogszens Leenn, Kraagszenslæen) 36, 48, 261.
- Krop s. i Skåne 444.
- Kullen 420, 428, 430.
- Kurregård (Kurffuegaard) 529.
- København (Kiøbennhaffn, Københaffn, Køffnehaffn, Køpnehaffn) 4, 8, 25, 39, 41, 54, 55, 65, 73, 86, 87, 89, 91, 92, 93, 117, 128, 134, 143, 148, 160, 162, 176, 179, 244, 245, 252, 261, 262, 275, 276, 277, 282, 283, 284, 301, 311, 313, 314, 319, 327, 339, 342, 361, 367, 377, 385, 389, 404, 414, 426, 446, 449, 450, 463, 467, 468, 470, 479, 482, 486, 490, 492, 506, 509, 512, 513, 516, 517, 521, 529, 531, 542.
- Københavns slott 83, 300.
- Køge, (Kiøge) 53, 147, 230, 378, 452.
- Königsberg (Kønnsberg) 93, 315, 316, 318, 524.
- Lackszom 507.
- Laholm (Laugholm) 229, 238, 248, 256, 523.
- Lande (Lanthe) 335.
- Landskrona (Landtzkrone) 2, 33, 37, 40, 46, 104, 131, 136, 161, 162, 200, 210, 389, 431, 441, 547.
- Landsmeer (Landzmar) 496, 498.
- Langesund 311.
- Langstrup 56.
- Ljungbygård 185.
- Lolland (Lollanndt) 389.
- London (Lunden) 440, 495.
- Luggude herred 390, 420.
- Lund (Lundh) 11, 16, 43, 74, 86, 87, 88, 89, 381, 388.
- Lundtofte (Lunthofste) 214.
- Lübeck, (Lybcke, Lubech) 61, 75, 89, 92, 181, 185, 455.
- Lynge herred, (Liunge hernit) 98.
- Læsø (Lessø) 75.
- Lædøse (Løsze) i Sverige 321, 322, 355, 365.
- Malmø (Mallmøe, Malmøe) 11, 13, 15, 17, 30, 36, 40, 41, 42, 43, 55, 97, 112, 123, 132, 143, 145, 175, 176, 184, 185, 198, 199, 277, 283, 474, 476, 490, 501, 503.
- Mariager 518.
- Marstrand 189, 298, 310.
- Melby 412.

- Mellerup (Miellerup) forsv. landsby i Gentofte s. 57.
- Moldesund i Norge 550.
- Montrose (Monthross) i Skotland 176.
- Mors 178, 295, 296.
- Morup (Moruppe) 523.
- Mørdrup (Mørderup) 79, 406.
- Narva (Narffuen, Naruenn) Estland 495, 511, 512, 515, 516, 517, 531.
- Norge 34, 91, 92, 93, 145, 160, 189, 244, 245, 247, 265, 266, 298, 300, 305, 310, 315, 316, 325, 327, 328, 329, 360, 423, 424, 427, 429, 456, 494, 510, 512, 550.
- Norwich (Norvidtz) i England 494.
- Nykøbing 96, 375.
- Nykøbing Mors 295.
- Nysted 202, 389.
- Nysø (Ny szø) 61.
- Odsherred (Otzherrit) 12.
- Oostzaan (Oszannen) i Holland 517.
- Ormstrup, Græsted s. 54, 207.
- Oslo, (Opslo) 244, 300, 492.
- Ostende, (Osthennende) 494.
- Plejelt (Plegiltt) Tikøb s. 274, 275, 277, 278, 394.
- Pilestræde (Piilestræditt) i København 8.
- Quille i Norge 327.
- Randers 293.
- Reval (Reffnill, Rhewell) 34, 35, 526, 527.
- Ribe 243, 249.
- Riga, (Riigh, Riige) 404, 414, 526, 527.
- Risør (Rüsserhoffdt) i Norge 315, 316.
- La Rochelle (Rosseill) i Frankrig 89.
- Roskilde, (Roskyllde, Roskiilude) 13, 24, 46, 73, 96, 109, 193, 250, 256, 259, 261, 289, 298, 311, 321, 338, 381, 421, 465.
- Roskilde fjord (Roskyllde fjord) 290.
- Rostock (Rostoch) 126, 137, 254, 277, 280, 321, 365, 512, 515, 526, 539, 540.
- Rævelejet (Reffueleyett) forsv. bebygg. i Hornbæk s. 380, 388, 459.
- Rørtang, (Rørthange Skouff) 119, 359, 365, 406.
- Salliebolye 403.
- Sane 206, 216.
- Schellinghout (Skellenwolldt) i Holland 496, 498.
- Sellistorp i Skåne 390.
- Sigerslev (Siigersløff) 522.
- Simrihafn (Sømmerszhaffnn) 460, 466, 548.
- Sjælland, (Siællandtz, Seland, Sielandz) 38, 91, 92, 143, 261, 278, 352, 400, 524.
- Sjællands landsting 352, 368.
- Skanør (Skanhaær) 20.
- Skelskør 83, 86, 88.
- Skerrenn 496.
- Skitstrup (Skiiffstrup) 163.
- Sotland (Schottlanndt) 173, 176, 206, 216, 217, 355, 475, 538, 539, 540, 543.
- Skaevinge (Skeffuinge) 338.
- Skåne (Schone, Schaanne, Skonne) 42, 88, 154, 207, 294, 369, 390, 392, 402, 408, 413, 419, 420, 444, 474, 484, 504, 507, 530.
- Slangerup 48, 73, 90, 96, 99, 156, 168, 186, 320, 326, 333, 336, 381, 407, 502, 545, 547.
- Slagelse (Slauellsse) 101, 400.
- Sletten 49, 52, 150, 156, 159, 177, 214, 467, 474, 479, 501.
- Smidstrup 179.
- Sore (Soer) 547.
- Spanien (Spanigen) 93.
- Stafferidz mose 61.
- Stavoren (Staweren) Frisland 21, 507.
- Stenstrup 335.
- Starshej (Stharshey) Karlebo s., 108.
- Sticht van Virdt 425.
- Strauinge 523.
- Stralsund (Straalszund) 144, 254, 309.
- Stude (Hemmershøj s., Slagelse h.) 400.
- Sundet (Sundnitt) : Øresund 34, 35, 310, 467, 494, 507, 510, 516, 523.
- Sverige 268, 313, 321, 322, 331, 355, 512.
- Svinebuen (Suygne Boueen) 507.
- Søborg (Siøborgh, Søborrigh) 65, 203, 222, 234, 240, 258, 280, 337, 367, 409, 418, 509.
- Søbæk (Sobeck mølle) Espergærde s. 381, 470, 482, 486.

- Sølvesborg 119.
 Sønder herred, Mors 178, 296.
- Thuøager 527.
 Tibirke (Thybirk) 102, 285, 289.
 Tikeb 274.
 Tikeb kirke 490, 500.
 Torpen (Thorpen) Humlebæk s. 50, 125,
 127.
 Torup 275.
 Trelleborg Trelleborgh, Trelborg) 27, 458,
 502.
 Tyskland (Thydskeland) 18, 222, 464,
 512.
 Tønsberg (Thøndeberg) 428.
- Ubberup (Wbberop) Odsherred 12.
 Uddevalla (Oddevold) 94, 95, 98, 104,
 145, 315.
- Varberg (Wardbiergh) 31, 146, 320, 322,
 529, 540.
 Vejby 174, 353, 41.
 Vesterhavet (Westersønn) 310.
- Villingebæk (Willingebech) Esbønderup s.
 148, 266.
 Villingørød (Willinngerødt) Esbønderup s.
 207.
 Vlieland (Flylandt) Holland 494, 496, 498.
 Væ (Wæ) 273.
- Wagheffelddt (Wagenffelldt) 16, 25.
 Waterland (Watherlannd) Holland 531.
 Westphalen (Westfallen) 75.
 Westzaan (Veszanen) Holland 477, 478,
 499.
 Workum (Vorkom) Frisland 508.
- Æbelholt (Ebbilholth) 156.
- Øland 318.
 Øppinge, Smidstrup s. Halland 179.
 Ørekrog (Ørekrogh, Ørekraagh) (jf. Kro-
 gen), ældre navn på Kronborg 36, 48,
 189, 191, 298, 310, 313, 343, 431.
 Ørgrund i Sverige 313.
 Ørslev sogn (Ørsløff) 90.
 Østersøen 467.
 Østrig 170.
- Åbenrå 526.
 Åhus 424.
 Ålborg (Øllborgh) 340, 393.
 Ålbæk (Olbech) i Jylland 428.
 Århus 275, 279.
 Ås (Aaesz) ved Varberg 529.

RETTELSE

Side

9 linie	1 5. marts	157 linie 28 thennom
17 linie	5 22. maj	296 linie 30 effter
42 linie	8 22. november	338 linie 8 raadmand, och y ...
45 linie	1 23. november	445 linie 30 ter vel
55 linie	32 reffslagere	499 linie 36 <i>navnet mangler</i>
72 linie	12 skøditt <i>(stad)</i> ffeste	545 linie 9 Guldsmed
126 linie	1 Søretten	546 linie 12 byfogitt
147 linie	37 miste	549 linie 20 opdroge